Bundel - Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024

1 Opening

2 Vaststelling agenda
240705 AB 2 B - Agenda AB overleg 5 juli 2024

3 Algemene mededelingen
Termijnagenda
Stand van zaken wijziging GR VR NHN
240705 AB 3 B - Termijnagenda AB DB 2023 - 2024

4 Vaststelling verslag vergadering d.d. 15 maart 2024
240705 AB 4 V - Conceptverslag algemeen bestuur 15 maart 2024
240705 AB 4 B - Conceptverslag AB vergadering 15 mrt 2024

5 Terugkoppeling Veiligheidsberaad, Bestuurlijke adviescommissies en Bestuurlijke Overleggen
Mondelinge terugkoppeling door portefeuillehouders

6 Doorgeleid vanuit het Dagelijks Bestuur

6.1 Ingekomen en uitgaande stukken
Ingekomen stukken
- Brief Regietafel inzake jaarstukken - rechtmatigheidsverklaring
Uitgaande stukken
- Brief preparatie natuurbrandbestrijding kustgebieden
240705 AB 6.1.1 B - Ingekomen brief Regietafel inzake aanleveren jaarstukken 2023 GR
240705 AB 6.1.2 B - Brief preparatie natuurbrandbestrijding kustgebieden

6.2 Jaarstukken 2023 en Begroting 2025
240705 AB 6.2 V -Jaarstukken 2023 en begroting 2025
240705 AB 6.2.1 B - Begroting 2025-2028
240705 AB 6.2.2 B - Jaarstukken 2023 GR Veiligheidsregio NHN
240705 AB 6.2.3 B - Accountantsverslag 2023 GR Veiligheidsregio NHN
240705 AB 6.2.4 B - Aanbiedingsbrief en overzicht zienswijzen jaarstukken 23 en begroting 25 VR NHN met reactie DB

6.3 Bestuursrapportage VR NHN 2024 - 1
240705 AB 6.3 V - Bestuursrapportage VR 2024-01
240705 AB 6.3 B - Bestuursrapportage VR 2024-1

6.4 Bestuurlijke proces mogelijke taakstelling 2026
240705 AB 6.4 V - Bestuurlijke proces mogelijke taakstelling 2026

6.5 Visitatie VR NHN
240705 AB 6.5 V - Voorstel visitatie VR NHN

6.6 Bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025
240705 AB 6.6 V - Voorstel bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025

6.7 Plaatsvervangend voorzitterschap GR VR NHN zomerperiode 2024
240705 AB 6.7 V - Plaatsvervangend voorzitterschap zomerperiode

6.8 Instellen AB-adviescommissies VR NHN
240705 AB 6.8 V - Instellen adviescommissies VRNHN
240705 AB 6.8.1 B - Instellingsbesluit auditcie DEF
240705 AB 6.8.2 B - Instellingsbesluit cie Brandweerzorg DEF
240705 AB 6.8.3 B - Instellingsbesluit cie Crisisbeheersing DEF
240705 AB 6.8.4 B - Instellingsbesluit cie ZidV DEF

6.9 Bezetting bestuurlijke adviescommissies en portefeuilles
240705 AB 6.9 V - Bezetting bestuurlijke adviescommissies en portefeuilles

6.10 Modelreglement van orde AB-adviescommissies VR NHN
240705 AB 6.10 V - Modelreglement van orde adviescommissies
240705 AB 6.10 B - Modelreglement van orde commissies

7 Brandweer

7.1 Ingekomen stukken
- Brief Veiligheidsberaad brandweerexperimenten VRNHN in relatie tot nieuwe brandweervisie
240705 AB 7.1 B - Brief VB brandweerexperimenten VRNHN

7.2 Rapport brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem
240705 AB 7.2 V - Rapport brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem
240705 AB 7.2 B - Rapport brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem

8 Crisisbeheersing

8.1 Ingekomen stukken
- *Brief Veiligheidsberaad bekrachtiging protocol IRBT*
240705 AB 8.1 B - Brief VB inzake bekrachtiging protocol IRBT

8.2 Rodedradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing 2023
240705 AB 8.2 V - Rode draden analyse 2023
240705 AB 8.2 B - Rode draden analyse 2023
240705 AB 8.2.1 B - Samenvatting rode draden analyse 2023

8.3 Uniforme bevolkingszorg NW3 - Deelplan bevolkingszorg
240705 AB 8.3 V - Deelplan bevolkingszorg NW3
240705 AB 8.3 B - Deelplan Bevolkingszorg NW3

9 Zorg in de veiligheidsregio

9.1 Rapport Brandveilig leven
240705 AB 9.1 V - Rapport Brandveilig leven
240705 AB 9.1 B - Rapport Brandveilig leven

10 Rondvraag

11 Sluiting

Vergaderdocument

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio NHN

Datum	Vrijdag 5 juli 2024
Tijd	10.15 - 12.15 uur
Locatie	Raadszaal Bergen NH, Molenweidtje 2, 1862 BC Bergen (in gebouw Zwembad De Beeck)

Agenda

Nr	Onderwerp	Bijlagen
1	**Opening**	
2	**Vaststelling agenda**	**B2**
3	**Algemene mededelingen** • Termijnagenda • Stand van zaken wijziging GR VR NHN	**B3**
4	**Vaststelling verslag vergadering d.d. 15 maart 2024** Voorstel verslag en conceptverslag algemeen bestuur 15 maart 2024	**V+B4**
5	**Terugkoppeling Veiligheidsberaad, Bestuurlijke adviescommissies en Bestuurlijke Overleggen** Mondelinge terugkoppeling door portefeuillehouders	
6	**Doorgeleid vanuit het Dagelijks Bestuur**	
6.1	**Ingekomen en uitgaande stukken** *Ingekomen stukken* - Brief Regietafel inzake jaarstukken – rechtmatigheidsverklaring *Uitgaande stukken* - Brief preparatie natuurbrandbestrijding kustgebieden	**B6.1.1/6.1.2**
6.2	**Jaarstukken 2023 en Begroting 2025**	**V6.2+B6.2.1/ 6.2.2/6.2.3/6.2.4**
6.3	**Bestuursrapportage VR NHN 2024 – 1**	**V+B6.3**
6.4	**Bestuurlijke proces mogelijke taakstelling 2026**	**V6.4**
6.5	**Visitatie VR NHN**	**V6.5**
6.6	**Bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025**	**V6.6**
6.7	**Plaatsvervangend voorzitterschap GR VR NHN zomerperiode 2024**	**V6.7**

6.8	**Instellen AB-adviescommissies VR NHN**	**V6.8+B6.8.1/ 6.8.2/6.8.3/ 6.8.4**
6.9	**Bezetting bestuurlijke adviescommissies en portefeuilles**	**V6.9**
6.10	**Modelreglement van orde AB-adviescommissies VR NHN**	**V+B6.10**
7	**Brandweer**	
7.1	**Ingekomen stukken** - Brief Veiligheidsberaad brandweerexperimenten VRNHN in relatie tot nieuwe brandweervisie	**B7.1**
7.2	**Rapport brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem**	**V+B7.2**
8	**Crisisbeheersing**	
8.1	**Ingekomen stukken** - Brief Veiligheidsberaad bekrachtiging protocol IRBT	**B8.1**
8.2	**Rodedradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing 2023**	**V+B8.2/8.2.1**
8.3	**Uniforme bevolkingszorg NW3 – Deelplan bevolkingszorg**	**V+B8.3**
9	**Zorg in de veiligheidsregio**	
9.1	**Rapport Brandveilig leven**	**V+B9.1**
10	**Rondvraag**	
11	**Sluiting**	

Termijnagenda AB DB 2024
Versie 30 mei 2024

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

DB			Commissie			AB		
15-feb	Reacties Regionaal Beleidsplan en Dekkingsplan	behandeling						
	Zienswijzen Kadernota 2025 en Meerjarenontwikkelplan Brandweer	behandeling						
	Publieksversie jaarcijfers (operationele prestaties/ infographic)	bespreken						
	Zienswijze Ontwerp-wijziging GR-VRNHN incl. Regietafel NH	behandeling						
	Organisatieverordening intrekken	behandeling						
	Organisatiebesluit VR NHN	Vaststellen						
8-mrt	Beleidsplan en Dekkingsplan 2024-2027	behandeling						
	Meerjarenontwikkelplan brandweer	behandeling						
	Kadernota 2025	behandeling						
	Wijziging Gemeenschappelijke regeling VR NHN (2024)	behandeling						
	Bestuurlijke inrichting VR NHN	behandeling						
	Voorstel invulling bestuurlijke functies en portefeuilles VR NHN	behandeling						
						15-mrt	Ontwerp-wijziging GR-VRNHN incl. Regietafel NH	behandeling
							Regionaal Beleidsplan 2024-2027	vaststellen
							Dekkingsplan	vaststellen
							Meerjarenontwikkelplan Brandweer	vaststellen
							Kadernota 2025	vaststellen
							Stemverhouding 2024	vaststellen
							Organisatieverordening intrekken	Intrekken
							Bestuurlijke inrichting VR NHN	vaststellen
							Uitvoeringsagenda crisisbeheersing	vaststellen
							Themamiddag: Wateroverlast en bestuurlijke inrichting	
11-apr	Jaarstukken en begroting VR NHN	zienswijze						
	Klachtenrapportage o.b.v. artikel 14 interne klachtenregeling VR NHN 2019	kennisnemen						
	Plaatsvervangend voorzitterschap vakantieperiode	vaststellen						
	Vaststellen wijzigingen CAR(-UWO) veiligheidsregio's	vaststellen						
						24-mei	Themaochtend	
13-jun	Jaarstukken en begroting VR NHN (ontvangen zienswijzen)	behandeling						
	Beoordeling Informatiehuishouding VRNHN	behandeling						
	Stand van zaken wijziging GR-VRNHN (2024)	behandeling						
	Visitatie VR NHN	behandeling						

	Bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025	behandeling						
	Plaatsvervangend voorzitterschap GR VR NHN zomerperiode 2024	behandeling						
	Bestuursrapportage 1	behandeling						
	Voorstel opdracht bezuinigingsscenario's	behandeling						
	Reglement van orde DB VR NHN 2024	vaststellen						
	Reglement van orde AB VR NHN 2024	behandeling						
	Instellen AB-adviescommissies VR NHN	behandeling						
	Modelreglement van orde AB-adviescommissies VR NHN	behandeling						
						5-jul	Wijziging GR-VRNHN (2024) incl. Regietafel NH	kennisnemen
							Bestuursrapportage 1	vaststellen
							Begroting en Jaarstukken VRNHN	vaststellen
							Rapport brandonderzoek Arnhem	kennisnemen
							Rode dradenanalyse VR NHN	kennisnemen
							Visitatie VR NHN	behandeling
							Bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025	vaststellen
							Plaatsvervangend voorzitterschap GR VR NHN zomerperiode 2024	vaststellen
							Voorstel opdracht bezuinigingsscenario's	vaststellen
							Reglement van orde DB VR NHN 2024	kennisnemen
							Reglement van orde AB VR NHN 2024	vaststellen
							Instellen AB-adviescommissies VR NHN	vaststellen
							Modelreglement van orde AB-adviescommissies VR NHN	vaststellen
							Uniforme bevolkingszorg NW3	kennisnemen
							Rapport Brandveilig leven	kennisnemen
							Themamiddag	
19-sep								
						24 en 25-okt	Bestuurs-tweedaagse inclusief AB overleg	
14-nov	Bestuursrapportage 2	behandeling						
						6-dec	Bestuursrapportage 2	vaststellen
							Themamiddag	
12-dec	Kadernota 2026	zienswijze						

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Conceptverslag dagelijks bestuur 15 maart 2024
Agendapunt	4
Bijlage Nr	4
Voorstel	Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om: 1) het conceptverslag van de vergadering van het algemeen bestuur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 15 maart 2024 vast te stellen
Besluit	Akkoord / Niet akkoord / Anders nl.

Voorstel

Het conceptverslag van de vergadering van het algemeen bestuur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 15 maart 2024 vaststellen.

Verslag

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio NHN

Datum	Vrijdag 15 maart 2024
Tijd	10.15 - 12.15 uur
Locatie	Raadszaal Bergen NH, Molenweidtje 2, 1862 BC Bergen (in gebouw Zwembad De Beeck)
Aanwezig	Mevrouw A.M.C.G. Schouten, voorzitter, burgemeester Alkmaar De heer L. Voskuil, burgemeester Bergen Mevrouw H.C. Heerschop, waarnemend burgemeester Castricum De heer J. de Boer, burgemeester Den Helder De heer M.F. Poorter, burgemeester Dijk en Waard De heer P. Dijkman, waarnemend burgemeester Drechterland De heer E.A. van Zuijlen, burgemeester Enkhuizen Mevrouw M. ten Bruggencate, burgemeester Heiloo Mevrouw R. van Dam, burgemeester Hollands Kroon De heer J. Nieuwenburg, burgemeester Hoorn Mevrouw M. Bonsen-Lemmens, burgemeester Koggenland De heer M. Pijl, burgemeester Medemblik De heer G.J. van den Hengel, burgemeester Opmeer Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen, burgemeester Schagen De heer R. Wortelboer, burgemeester Stede Broec De heer M. Pol, burgemeester Texel De heer K. Taneja, secretaris, directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord Mevrouw A. Kortenray, directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord Mevrouw M. Markhorst, ambtelijk secretaris Veiligheidsregio Noord-Holland Noord De heer E.J. Paulina, Directeur Publieke Gezondheid (DPG) Mevrouw E.G.P. Cremers, districtschef Noord-Holland Noord Politie De heer R. Bosma, Dijkgraaf Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier De heer P.A. Wilming, Regionaal Militair Commandant
Afwezig	Mevrouw N. Jacobsen, beleidsadviseur Kabinetszaken Provincie Noord-Holland Mevrouw L.F. Ringnalda, officier van justitie, arrondissementsparket Noord-Holland De heer S.M. Diekstra, regionaal militair beleidsadviseur Veiligheidsregio NHN
Verslag	Mevrouw L. Ehrenburg, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Agenda

Nr	Onderwerp	Bijlagen
1	**Opening** Voorzitter burgemeester Schouten opent om 10.15 uur de vergadering en heet allen welkom voor de eerste vergadering van het algemeen bestuur in 2024.	
2	**Vaststelling agenda** Er zijn geen aanvullingen op de agenda. De agenda wordt hiermee vastgesteld.	B2
3	**Algemene mededelingen** De voorzitter geeft aan dat dhr. Wilming, adviseur van ons algemeen bestuur namens defensie, voor het laatst deelneemt aan deze vergadering. Ze bedankt dhr. Wilming voor zijn bijdrage en overhandigt hem een bloemetje.	B3

Dhr. Wilming geeft aan dat het een voorrecht was om het algemeen bestuur te mogen dienen en bedankt het algemeen bestuur voor de samenwerking.

De voorzitter geeft aan dat mevrouw Heerschop, waarnemend burgemeester van gemeente Castricum, vandaag ook voor het laatst deelneemt aan deze vergadering. Ze bedankt mevrouw Heerschop voor het behartigen van de belangen van gemeente Castricum en wenst haar veel succes voor de toekomst. Ook mevrouw Heerschop ontvangt een bloemetje.

De voorzitter overhandigt bloemen aan dhr. Pol. Hij neemt vandaag voor het eerst deel aan de vergadering van het algemeen bestuur als burgemeester van gemeente Texel. De voorzitter heet hem van harte welkom in ons midden en wenst hem veel succes toe.

Er wordt meegedeeld dat de termijnagenda is bijgevoegd bij de stukken.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Nieuwenburg, portefeuillehouder HR, die een mededeling heeft inzake het onderwerp PTSS bij de brandweer. Dhr. Nieuwenburg refereert aan de Zembla uitzending begin februari. Inmiddels zijn er Kamervragen gesteld en de minister van veiligheid & Justitie zal in het komende Veiligheidsberaad op 18 maart aandacht vragen voor dit onderwerp. Dhr. Nieuwenburg geeft aan dat er door de veiligheidsregio's al veel aan preventie wordt gedaan. Bij de VRNHN is er het TCO (team collegiale ondersteuning) die door de meldkamer wordt gealarmeerd bij heftige gebeurtenissen. Zij benaderen actief de betrokken collega's om ze te helpen met het verwerken van de gebeurtenis. Indien nodig kan worden doorgeleid naar specialisten. Er zijn contracten met het instituut voor psychotrauma voor 24 uur, 7 dagen per week voor acute situaties. Landelijk heeft de vakraad Bedrijfsvoering een preventieve toolbox gemaakt met preventieve maatregelen om PTSS te voorkomen, waar VRNHN ook gebruik van maakt. Er wordt gewerkt aan een landelijke regeling, zodat er via een eenduidig proces de juiste ondersteuning en hulp kan worden verkregen. Ook worden in de regeling rechtspositionele afspraken geregeld. Landelijk wordt er nagegaan op welke wijze er voor vrijwilligers eenduidige afspraken kunnen worden gemaakt. Deze landelijke regeling zal met de vakbonden worden besproken.

De voorzitter deelt mee dat de wijziging van de GR VR NHN 2023 in december 2023 is gepubliceerd.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Taneja voor een mededeling over het onderwerp 'WAS-palen', wat staat voor Waarschuwings- en Alarmeringssysteem en gebruikt kan worden bij rampen en crisissen. Dhr. Taneja geeft aan dat de minister voornemens is om de WAS-palen af te schaffen en heeft de algemeen besturen van de veiligheidsregio's om advies gevraagd. In mei 2023 heeft het algemeen bestuur van de VRNHN een positief standpunt ingenomen met betrekking tot het uitfaseren van het WAS, met een aantal randvoorwaarden, waaronder een plan opstellen om de beperkte gebruiksmogelijkheden van NL-Alert bij (stroom)uitval te ondervangen. De minister heeft op 29 februari een brief aan het Veiligheidsberaad gestuurd met daarin het voornemen tot uitfasering van

het Alarmeringssysteem (WAS-palen) met ruimte voor lokaal maatwerk. Er is ook een kamerbrief over gestuurd en inmiddels is het onderwerp geagendeerd voor het (kamer)commissiedebat over nationale veiligheid, brandweer en crisisbeheersing op 20 maart 2024.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Kortenray over de werkzaamheden aan de brug op de A7. Mevrouw Kortenray geeft aan dat de werkzaamheden starten op 4 april en lopen tot 1 september. De regie op dit project ligt bij Rijkswaterstaat en zij sturen deze week een brief met nadere informatie aan de colleges. Er wordt grote verkeershinder verwacht en dit heeft ook impact op de werkprocessen van de veiligheidsregio. Er is gewerkt aan een multidisciplinaire impactanalyse en daaruit is gebleken dat de impact vooral op de witte keten zit, wat voor onze veiligheidsregio de ambulancezorg betreft. Er zijn afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat en andere partners in de acute zorgketen. Ook zijn er extra maatregelen getroffen, waaronder de inzet van extra ambulances in West-Friesland.

4 Vaststelling verslag vergadering d.d. 1 december 2023 **V+B4**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd het conceptverslag van de vergadering van het algemeen bestuur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 1 december 2023 vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5 Terugkoppeling Veiligheidsberaad, Bestuurlijke adviescommissies en Bestuurlijke Overleggen

De voorzitter geeft een terugkoppeling van de vergadering van het Veiligheidsberaad op 15 december 2023. Ze geeft aan dat er vooral interne zaken op de agenda stonden, waaronder de strategische agenda van het Veiligheidsberaad en de position paper van het Veiligheidsberaad die naar de formerende partijen is gestuurd. Op 18 maart is de volgende vergadering van het Veiligheidsberaad, waarbij ook de minister aansluit.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Bonsen voor een terugkoppeling van de Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer. Mevrouw Bonsen geeft aan dat het overleg op 16 februari heeft plaatsgevonden, waarbij de belangrijkste onderwerpen ‘de mentale gezondheid van het brandweerpersoneel’ en ‘differentiatie binnen de vrijwillige brandweer’ waren. Dit laatste onderwerp hangt samen met de pilot in Groet, waarbij is aangegeven dat hier aandacht voor gaat komen tijdens een bijzondere themasessie, wat een goede ontwikkeling is.

De voorzitter geeft aan dat de bestuurlijke adviescommissie Informatievoorziening niet heeft plaatsgevonden in de afgelopen periode. Ze geeft het woord aan dhr. Pijl voor een toelichting op de bestuurlijke adviescommissie GHOR. Dhr. Pijl heeft geen mededelingen vanuit de bestuurlijke adviescommissie GHOR.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Kampen als lid van het bestuurlijk overleg Crisisbeheersing voor een terugkoppeling van het overleg op 19 februari. Mevrouw van Kampen geeft aan het vooral over de landelijke agenda crisisbeheersing ging, waarbij er drie prioriteiten als advies zijn meegegeven aan het Veiligheidsberaad. Deze drie prioriteiten zijn: crisisbeheersing landelijk activeren door middel van een goede voorbereiding en de paraatheid versterken, professionaliteit en kwaliteit bevorderen en het versterken van de weerbare samenleving. Het Veiligheidsberaad gaat hier nu een uitspraak over doen wat zij willen agenderen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Wortelboer voor een terugkoppeling van het bestuurlijk overleg Bevolkingszorg op 26 februari. Dhr. Wortelboer geeft aan dat er vooral gesproken is over de landelijke agenda crisisbeheersing, wat ook voor de portefeuille Bevolkingszorg een essentieel onderdeel is. Er is een aantal zaken meegegeven aan de portefeuillehouder, waaronder het onderwerp communicatie, waarbij aandacht is gevraagd voor de aansluiting van risicocommunicatie op crisiscommunicatie, zodat het een congruent verhaal wordt. Verder is de stand van zaken rondom het programma vakbekwaamheid medegedeeld.

6 Doorgeleid vanuit het Dagelijks Bestuur

6.1 Jaarplan NIPV (ingekomen stuk, ter kennisname) **V+B6.1/ 6.1.1/6.1.2/ 6.1.3**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het aangepaste jaarplan met begroting 2024 van het NIPV.

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6.2 Stemverhouding 2024 **V+B6.2**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het voorstel voor de stemverhouding 2024 per gemeente en de stemverhouding 2024 conform voorstel vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6.3 Beleidsplan en dekkingsplan 2024-2027 **V+B6.3/ 6.3.1/6.3.2/ 6.3.3**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:

1. kennis te nemen van de ontvangen reacties van de gemeenteraden op het Beleidsplan en dekkingsplan 2024-2027 en de reacties die zij hierop van het dagelijks bestuur hebben ontvangen;
2. het Beleidsplan en dekkingsplan 2024-2027 vast te stellen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Poorter en mevr. Ten Bruggencate, als bestuurlijk trekkers van het beleids- en dekkingsplan. Dhr. Poorter neemt als eerst het woord en legt uit hoe het proces doorlopen is om tot dit ambitieuze plan te komen, waarbij er gestart is met een ronde langs alle gemeenteraden om input op te halen en waarbij er mooie gesprekken zijn ontstaan. Tijdens de bestuurstweedaagse is gezamenlijk met de bestuurders gesproken over de verschillende ambities, thema's en de afbakeningen. Mevrouw Ten Bruggencate

vult aan dat er met dit nieuwe beleidsplan een stevig fundament ligt voor onze wettelijke en opgedragen taken. De veiligheidsregio heeft ook een ‘centrumpositie’ in een groot netwerk, wat belangrijk is voor een goede voorbereiding op de toekomst. Een belangrijk onderdeel van het plan zijn de veranderingen bij de brandweer. Ze geeft daarom het woord aan dhr. De Boer, voorzitter van de commissie Brandweerzorg. Dhr. De Boer geeft aan dat het stuk integraal tot stand is gekomen, samen met het meerjarenontwikkelplan en de kadernota. De komende jaren zal er geïnvesteerd gaan worden op paraatheid, innovatie en vakbekwaamheid.

De voorzitter geeft aan dat het beleidsplan ook gedeeld is met de politiechef van de politie-eenheid Noord-Holland, de dijkgraaf van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de veiligheidsregio’s Fryslân, Flevoland, Kennemerland en Zaanstreek-Waterland. Zij hebben allen aangegeven het beleidsplan te ondersteunen.

De voorzitter vraagt of er bestuurders zijn die ze het woord mag geven over het beleids- en dekkingsplan. Ze geeft het woord aan dhr. De Boer, namens de gemeenteraad van Den Helder. Dhr. De Boer spreekt zijn dank uit namens Den Helder voor dit mooie stuk, wat duidelijkheid geeft over onze wettelijke taken.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Bonsen. Zij draagt, namens gemeente Koggenland, complimenten over aan de veiligheidsregio, alle vrijwilligers en aan iedereen die heeft bijgedragen aan het mooie beleidsplan, waarbij wordt onderkend en erkend dat er ontzettend veel werk is verzet.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Van Dam. Zij benadrukt het belang van het proces dat is doorlopen. Door de onderwerpen meerdere keren op verschillende momenten te behandelen, informatie te delen en de raden goed mee te nemen in de ontwikkelingen, is de besluitvorming verbeterd. Het gelopen proces wordt zeer op prijs gesteld.

De voorzitter vraagt, namens gemeente Alkmaar, ook aandacht voor het dekkingsplan. Ze geeft complimenten over het plan, wat bij de commissie in Alkmaar interesse heeft gewekt voor (natuur)brandbestrijding. Hierdoor zijn mooie gesprekken ontstaan.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Poorter. Dhr. Poorter maakt zijn complimenten namens de raad van gemeente Dijk en Waard over de stukken die zijn opgeleverd. Dhr. Poorter benoemt daarbij nog een specifiek onderwerp uit het beleidsplan, namelijk de overplaatsing van de duiktaak in Heerhugowaard naar de beroepsafdeling in Alkmaar. Dhr. Poorter wil de vrijwilligers die de duiktaak hebben uitgevoerd, ook namens de raad, hartelijk danken voor hun diensten.

De voorzitter vraagt of iedereen instemt met het gevraagde besluit.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6.4 Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 **V+B6.4/ 6.4.1/6.4.2**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:

1) kennis te nemen van de ontvangen reacties van de gemeenteraden op het Meejarenontwikkelplan brandweer en de reacties die zij hierop van het dagelijks bestuur hebben ontvangen;
2) het Meerjarenontwikkelplan brandweer ongewijzigd vast te stellen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. De Boer als portefeuillehouder. Dhr. De Boer geeft aan dat er een intensief traject met elkaar is doorlopen om de nieuwe uitgangspunten vast te stellen en uiteindelijk tot dit plan te komen. Dhr. De Boer wil iedereen bedanken die aan dit traject heeft meegewerkt, zowel bij het opstellen van het plan als het toelichten van het plan aan de raden, commissies en klankbordgroepen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Dijkman.
Dhr. Dijkman geeft aan achter de ontwikkeling te staan, waarbij het doel was te voldoen aan de dekking en dat wordt op deze wijze ingevuld door de beroepsontwikkeling. Hij benoemt dat er echter vragen zijn gesteld vanuit de tweede kamer, waarbij de minister heeft aangegeven in te zetten op vrijwilligers en dat er niet hoeft te worden gerekend op extra geld. De veiligheidsregio heeft daarbij aangegeven dat ze zich kunnen vinden in het antwoord van de minister. Dit strookt met de uitgangspunten waarbij wordt ingezet op de beroepsontwikkeling. Dhr. Dijkman vraagt om een nadere uitleg. De voorzitter geeft het woord aan dhr. Taneja voor een antwoord op deze vraag. Dhr. Taneja geeft aan dat de vraag was of er steun gegeven kan worden aan de wervingscampagne van brandweervrijwilligers, waarop afwijzend is gereageerd door de minister. Dit betreft echter de huidige situatie. In onze plannen wordt er gekeken naar de toekomst, waarbij het beeld is dat het steeds moeilijker wordt om de dekking overeind te houden en er meer beroepsbrandweer nodig is. Dit kan met gedegen informatie goed onderbouwd worden. In de ingediende zienswijzen wordt gevraagd aan het algemeen bestuur om te kijken of de huidige financiering voor de toekomst nog wel klopt. Deze vraag is nog niet neergelegd bij de minister. Zij refereert alleen aan de huidige situatie en de wervingscampagne.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Nieuwenburg. Dhr. Nieuwenburg geeft aan dat met de vaststelling van de nieuwe uitgangspunten een goede stap wordt gezet om de brandweer robuust te maken voor de toekomst. De gemeenteraad van Hoorn heeft aan het algemeen bestuur meegegeven om verschillende scenario's uit te werken, aangezien dit geen carte blanche geeft voor alle financiële consequenties die het met zich mee brengt. Dhr. Nieuwenburg vraagt het dagelijks bestuur om goed geïnformeerd te blijven met betrekking tot de komende financiële jaarplanningen, zodat de gemeenteraden goed op de hoogte kunnen worden gehouden.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Dam. Mevrouw Van Dam benoemt de twee pilots die verder zijn opgepakt met betrekking tot de doorontwikkeling van de brandweer (firstresponder en brandweerassistent). Zij geeft aan dat er afspraken hebben plaatsgevonden met de portefeuillehouder

Brandweer van het Veiligheidsberaad, dhr. Mikkers, en met de directeur-generaal van het ministerie van Justitie en Veiligheid, mevrouw Vogelzang. Beiden waren zeer positief over de experimenten en ze ontvangen graag de uitkomsten. Er is erkenning van de vraagstukken die de brandweerzorg met zich meebrengt. Ook andere veiligheidsregio's worstelen hiermee. Het Veiligheidsberaad heeft aangegeven dat de toekomstbestendigheid van de brandweerzorg een landelijke verantwoordelijkheid is en dat ze een eventuele formalisatie willen gaan coördineren. Ook de wijze waarop de veiligheidsregio het modulair opleiden heeft georganiseerd en ingericht benoemden ze tot een mooi voorbeeld. Deze positieve beeldvorming en mooie ontwikkeling brengt ze graag over aan het bestuur.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Voskuil. Dhr. Voskuil sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Van Dam. Daarnaast voegt hij toe dat er complimenten zijn geuit voor de zorgvuldigheid waarop beide pilots ter hand zijn genomen, waarbij er goed is nagedacht over de kaders, de structuur en de vorm en de manier van opleiden. Daarbij wordt benadrukt dat het vanuit de organisatie zelf is ontwikkeld en uitgevoerd en niet in andere gremia is bedacht en uitgerold. Deze complimenten brengt hij graag over.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Taneja, die graag nog een dankwoord uitspreekt en terugblikt op de afgelopen twee jaar. Hij geeft aan dat het een weg is geweest met veel hindernissen, maar ook met veel mensen die er met hart en ziel mee bezig zijn geweest. Hij wil graag de postcommandanten bedanken die bij de beeldvormende raadsbijeenkomsten aanwezig zijn geweest om vragen te beantwoorden over het meerjarenontwikkelplan. Ook bedankt hij de bestuursleden voor het overbrengen en uitleggen van de uitgangspunten en de noodzaak van de plannen aan hun raden. Hij is zeer erkentelijk voor de duidelijkheid die de bestuurders geven aan de koers van de brandweer de komende jaren. Namens de veiligheidsregio, namens de 1500 collega's heel veel dank daarvoor.

6.5 Kadernota 2025 **V+B6.5/ 6.5.1/6.5.2**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:
1) kennis te nemen van de zienswijzen van de gemeenteraden op de Kadernota 2025 en de reacties die zij hierop van het dagelijks bestuur hebben ontvangen;
2) de kadernota 2025 ongewijzigd vast te stellen en te verwerken in de ontwerpbegroting 2025.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. De Boer als portefeuillehouder financiën. Dhr. De Boer geeft aan dat er goed is gekeken naar alle zienswijzen die zijn binnengekomen. Er is een overzicht opgesteld waarin alle zienswijzen zijn opgenomen per gemeente en op elke zienswijze is een reactie gegeven. Er is gekeken naar de meerderheid in de zienswijzen en dat betekent dat de genoemde bedragen moeten worden verwerkt in de gemeentelijke begroting.

Verder kunt u in de aanbiedingsbrief bij de reactie op de zienswijzen lezen dat het bestuur zichzelf een opdracht heeft gegeven om komend jaar kritisch te kijken naar de financiën en daarbij scenario's uit te werken. Binnenkort zal deze opdracht worden ingediend als procesvoorstel of anderszins. In de zienswijze wordt ook de vraag of het proces van de gemeente en van de gemeenschappelijke regelingen beter op elkaar kunnen worden afgestemd gesteld. De wetgeving schrijft nu eenmaal voor dat de kadernota van de gemeenschappelijke regelingen in december naar de raden moet worden gestuurd. Het is juist bedoeld om de financiën van de gemeenschappelijke regelingen op die manier mee te kunnen nemen in de discussie.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Dam, als voorzitter van de auditcommissie. Zij legt uit dat de auditcommissie in voorgaande jaren naar de binnengekomen zienswijzen keek , maar door een wetswijziging dat nu niet het geval is geweest. De auditcommissie heeft gekeken naar het geheel, waarbij aandacht is geweest voor de consistentie in de beantwoording van de zienswijzen. In de auditcommissie is afgesproken de komende tijd goed naar de eigen rol te gaan kijken en ervoor te zorgen dat de auditcommissie de juiste positie in het proces bekleedt. De onderwerpen die de portefeuillehouder net heeft benoemd, zullen de komende periode aandacht van de auditcommissie betreffen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Van den Hengel. Dhr. Van den Hengel geeft aan dat de gemeenteraad van Opmeer een motie heeft aangenomen met het verzoek om te kijken welke bezuinigingsmogelijkheden er zijn in het kader van het ravijnjaar. Hij geeft aan dat dit ook voor andere gemeenten in West-Friesland geldt. Voor gemeente Opmeer staat alleen genoteerd dat er een positieve zienswijze is afgegeven, maar de aangenomen motie ontbreekt. Dhr. Van den Hengel vraagt aan het algemeen bestuur om het voorbereiden van bezuinigingsscenario's daadwerkelijk op te nemen bij de voorbereiding van de begroting voor 2025. Dit onderwerp is nu onvoldoende belicht. Verder is dhr. Van den Hengel akkoord.

De voorzitter vraagt welke gemeenten in West-Friesland nog meer een motie hebben aangenomen en wat de strekking van de motie is. Dhr. Van Zuijlen geeft aan dat gemeente Enkhuizen ook een motie heeft aangenomen. De strekking van de motie is een verzoek aan alle gemeenschappelijke regelingen om (extern) onderzoek te doen naar bezuinigingsmogelijkheden. Mevrouw Bonsen geeft aan dat gemeente Koggenland in West-Friesland ligt, maar geen motie heeft aangenomen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Voskuil. Dhr. Voskuil geeft aan dat de kadernota in de raad van gemeente Bergen een hamerstuk was met dank voor de goede voorbereiding. Echter zal er vanuit de raad een vergelijkbare algemene oproep komen aan alle gemeenschappelijke regelingen om rekening te houden met de financiële ontwikkelingen.

De voorzitter geeft het woord aan mw. Ten Bruggencate. Mevrouw Ten Bruggencate benoemt de regionale raadsbijeenkomst waar de veiligheidsregio

de stukken heeft toegelicht en heeft aangegeven dat er ook binnen de veiligheidsregio gekeken gaat worden naar bezuinigingen. Ook werd duidelijk uitgelegd waarom bepaalde investeringen noodzakelijk zijn. Dit heeft geholpen bij het besluitvormingsproces. De raadscommissie geeft aan dat er financieel weinig ruimte is, maar ze begrijpen dat er solidariteit gevraagd wordt als het gaat om de veiligheid. Het is dan ook belangrijk dat het gesprek met elkaar gevoerd blijft worden. Ook in gemeente Heiloo is er een algemeen amendement aangenomen waarin wordt opgeroepen om samen te kijken hoe kan worden bespaard de komende jaren.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Poorter. Dhr. Poorter geeft aan in lijn te zijn met de andere bestuursleden die net hebben gesproken. De gemeenteraad van Dijk en Waard heeft een grote realiteitszin en wat hier omschreven staat, moet gebeuren, want het gaat om onze veiligheid. Echter wel met de opmerking dat het financieel moet passen. Ook gelet op de taken die worden uitgebreid, de wetgeving die wordt aangepast en het Rijk, dat nog niet geantwoord heeft en niet levert. Dat appel moet wel worden overgebracht.

De voorzitter geeft het woord aan mw. Van Kampen. Mevrouw Van Kampen geeft aan dat de stukken bij de gemeenteraad van Schagen positief zijn ontvangen. Ze pleit ervoor om het besluit over te nemen en geeft aan dat er de afgelopen twee jaar al gekeken is naar bezuinigingsscenario's. Mocht het ravijnjaar komen, dan zal er uiteraard gekeken gaan worden naar oplossingen. Hier heeft gemeente Schagen dan ook geen voorbehoud voor gemaakt.

De voorzitter neemt zelf het woord namens de gemeenteraad van Alkmaar. Vanuit de raad is er veel respect en instemming op de inhoud, maar wel de zorg hoe dit financieel haalbaar is. Vanuit Alkmaar is dan ook gevraagd in de zienswijze om hier bij de begroting 2025 al naar te kijken. Dit heeft geen meerderheid gehaald, maar de portefeuillehouder heeft net gezegd zelf de opdracht te nemen om dit jaar al te kijken naar eventuele mogelijkheden. Dit zal meegenomen worden in de terugkoppeling naar de gemeenteraad van Alkmaar.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Pijl. Namens gemeente Medemblik sluit dhr. Pijl zich aan bij de woorden van mevrouw Van Kampen. De raad geeft de volledige steun aan de plannen en de kadernota en heeft de wil om te investeren in de brandweerorganisatie en de organisatie ook te versterken. De raad ziet in de voorliggende plannen ook echt een goed antwoord op de uitdagingen en de wil om daar nu ook in te investeren. De raad geeft twee opmerkingen mee. Ten eerste om bij verdere uitwerkingen van de plannen ook de vrijwilligers en de posten te blijven betrekken en ten tweede als er verderop in het traject ravijnen komen, dan hebben wij ons daartoe te verhouden. Voor nu is er volledige steun voor deze plannen en ook de wil om te investeren.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Bonsen. Namens gemeente Koggenland sluit zij zich aan bij de woorden van dhr. Pijl en mevrouw Van Kampen. De raad van Koggenland geeft volledige steun. Het maken van een financieel voorbehoud is vanuit de gemeente Koggenland niet gewenst. Als burgemeester van Koggenland geeft ze aan dat er met elkaar gekeken moet

worden naar oplossingen als er een ravijnjaar zich voordoet, maar niet primair op voorhand een voorbehoud opnemen.

De voorzitter geeft nogmaals het woord aan dhr. Van Zuijlen.
Dhr. Van Zuijlen wil nog even verduidelijken dat de motie die eerder ter sprake kwam, gaat over 2026 en verder.

De voorzitter geeft nogmaals het woord aan mevrouw Van Dam, ditmaal als burgemeester van gemeente Hollands Kroon. Mevrouw Van Dam geeft aan dat ook in de gemeenteraad van Hollands Kroon alle stukken in het geheel in een keer zijn behandeld. Gemeente Hollands Kroon ziet de noodzaak om te investeren in de Veiligheidsregio Noord Holland Noord. Er is geen motie aangenomen, maar er komt een verzoek in de vorm van een brief aan alle gemeenschappelijk regelingen, om richting 2026 en volgend ook de keuzes die er zijn op het juiste moment voor te kunnen leggen, zodat de raden een goede afweging kunnen maken. In de aanbiedingsbrief wordt dit ook al aangegeven vanuit de veiligheidsregio, dus vanuit Hollands Kroon akkoord voor wat er nu voorligt.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Pol. Dhr. Pol geeft aan dat gemeente Texel zich aansluit bij de woorden van mevrouw Van Dam namens gemeente Hollands Kroon. Het verzoek is om 2025 te benutten om te kijken welke scenario's er mogelijk zijn om te bezuinigen.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Dijkman. Dhr. Dijkman geeft aan dat gemeente Drechterland positief is, maar ook realistisch. Er is dan ook een amendement ingediend waarin wordt verzocht om de extra middelen bij het Rijk te halen. Daarnaast is er een motie aangenomen voor alle gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de bezuinigingsmogelijkheden voor 2026. Deze motie is niet opgenomen in het overzicht van de zienswijzen, maar uit de aanbiedingsbrief blijkt dat hier al actie op ondernomen gaat worden door de veiligheidsregio.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. Wortelboer. Dhr. Wortelboer benoemt dat het vooral de timing is in het proces waar de gemeenteraad van Stede Broec tegenaan liep. Er moet nu al gekeken worden naar scenario's als dit bij de begroting van de gemeente van 2026 moet worden opgenomen. De gemeenschappelijke regelingen moeten dit eind 2024, bij het indienen van de kadernota, al kenbaar maken. Daarom is ervoor gekozen om een motie in te dienen bij alle gemeenschappelijke regelingen met het verzoek om bezuinigingsscenario's te onderzoeken.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Heerschop. Zij geeft aan dat ook bij gemeente Castricum wordt gesproken over de financiën in 2026. Ook daar is de motie besproken inzake 'trap op, trap af' en het is afwachten wat de toekomst brengt. Gemeente Castricum is akkoord met de kadernota 2025.

De voorzitter geeft het woord nogmaals aan dhr. De Boer, ditmaal als burgemeester van gemeente Den Helder en als portefeuillehouder. Als

burgemeester van Den Helder deelt dhr. De Boer mee dat gemeente Den Helder aansluit bij de woorden van de andere gemeenten in de Noordkop (Hollands Kroon, Schagen en Texel). Als portefeuillehouder financiën geeft dhr. De Boer aan dat er volgend jaar weer een nieuwe kadernota is, waarbij gekeken wordt naar 2026 en de dan ingediende zienswijzen. De zorgen die zijn geuit door alle deelnemers met betrekking tot het ravijnjaar en de verzoeken in de moties en zienswijzen met betrekking tot het uitwerken van bezuinigingsscenario's, worden zeker serieus genomen en opgepakt, zoals verwoord in de aanbiedingsbrief.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6.6 Wijziging GR VR NHN (2024) **V+B6.6/ 6.6.1/6.6.2/ 6.6.3**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:
1) kennis te nemen van de zienswijzen van de raden op de ontwerptekst Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (GR VR NHN) 2024 en de door het DB geformuleerde reacties daarop;
2) de zienswijzen en de reacties hierop tezamen met de ontwerptekst conform voorstel via de Regietafel Noord-Holland Noord voor toestemming aan te bieden aan de raden.

De voorzitter geeft het woord aan dhr. De Boer. Dhr. De Boer geeft aan namens gemeente Den Helder tegen te stemmen. Hij bedankt het bestuur voor de reactie op de zienswijze.

De voorzitter geeft aan dat de tegenstem genoteerd wordt en vraagt of er nog andere leden het woord willen voeren. Dit is niet het geval. Ze vraagt of de andere leden daarmee instemmen met de wijziging, waarop ze een bevestigend antwoord krijgt.

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6.7 Bestuurlijke inrichting VR NHN **V6.7**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:
1) voorliggend voorstel voor de bestuurlijke inrichting van VR NHN vast te stellen.

De voorzitter geeft aan dat de bestuurlijk inrichting pas formeel kan ingaan als de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is vastgesteld. Deze wordt nu eerst nog een keer aangeboden aan de raden, zoals is vastgesteld bij agendapunt 6.6.
Ze vraagt of er nog leden zijn die het woord willen voeren over het voorliggende voorstel inzake de bestuurlijke inrichting. Ze geeft het woord aan dhr. Van Zuijlen.

Dhr. Van Zuijlen maakt graag van de gelegenheid gebruik om voor zijn opvolger per 1 december alvast ruimte te creëren om een portefeuille toebedeeld te krijgen.
De voorzitter geeft aan dat ook aantredende burgemeesters mogen bijdragen in de bestuurlijke inrichting. Mevrouw Heerschop sluit daar graag bij aan door haar

dank uit te spreken dat de toekomstige burgermeester van Castricum ook een portefeuille toebedeeld heeft gekregen.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.
Het algemeen bestuur besluit conform het voorstel.

6.8 Invulling bestuurlijke functies en portefeuilles VR NHN **V6.8**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:
1) voorliggend voorstel voor de invulling van de bestuurlijke functies en rollen VR NHN vast te stellen.

De voorzitter vraagt of iedereen instemt met het gevraagde besluit.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

De voorzitter wil het bestuur hartelijk danken. Ze blikt terug op het proces, waarbij goed gekeken is naar de ambities en wensen van de bestuursleden met betrekking tot de portefeuilleverdeling. De inhoud is vastgesteld in het beleidsplan en er is nu ook een bestuurlijke inrichting vastgesteld die recht doet aan de deskundigheid van alle betrokken bestuurders. Ze kijkt uit naar de komende jaren en bedankt de bestuursleden voor deze besluitvorming.

6.9 Intrekken organisatieverordening **V+B6.9**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
1) De Organisatieverordening Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2014 in te trekken.

De voorzitter vraagt of iedereen instemt met het gevraagde besluit.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

7 Brandweer

7.1 Expertisebureau Risicobeheer (ingekomen stuk, ter kennisname) **B7.1**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de ingekomen brief.

Het algemeen bestuur heeft kennis genomen van de ingekomen brief.

7.2 Reactie Brief NRG-Pallas (uitgaand stuk, ter kennisname) **B7.2**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de uitgaande brief.

Het algemeen bestuur heeft kennis genomen van de uitgaande brief.

7.3 Jaarverslag 2022 TBO (ter kennisname) **V+B7.3**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
1) Kennis te nemen van het jaarverslag 2022 van Team Brandonderzoek Noord-Holland Noord

Het algemeen bestuur heeft kennis genomen van het jaarverslag.

7.4 Regionaal risicoprofiel **V7.4**

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1) Kennis te nemen van de overwegingen om het Regionaal Risicoprofiel van VR NHN niet in 2024, maar in 2025 te actualiseren en vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

8 Crisisbeheersing

8.1 Protocol Interregionaal Beleidsteam (mededeling)

De voorzitter geeft aan dat dit onderwerp ook besproken is tijdens het bestuurlijk overleg Crisisbeheersing op 9 februari jl. Ze geeft het woord aan mevrouw Van Kampen als portefeuillehouder crisisbeheersing.

Mevrouw Van Kampen deelt mee dat tijdens een vorige vergadering van het algemeen bestuur is gesproken over het inwinnen van juridisch advies inzake het Interregionaal Beleidsteam. De vraag is, wie uiteindelijk de besluiten neemt als meerdere regio's bij een crisis betrokken zijn.
In het landelijke bestuurlijk overleg Crisisbeheersing is hierover gediscussieerd en bestond er uiteindelijk geen consensus over de meerwaarde van het inwinnen van juridisch advies. Men wil gaandeweg ontdekken wat er gebeurt bij een crisis. Vervolgens zal dit worden geëvalueerd en zal het rapport binnen de veiligheidsregio's verspreid worden ter lering en verbetering.

8.2 Uitvoeringsagenda crisisbeheersing V+B8.2

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:

1) De Uitvoeringsagenda 2024 – 2027 vast te stellen.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Kampen als portefeuillehouder Crisisbeheersing. Mevrouw Van Kampen geeft kort de hoofdlijnen weer. Deze agenda is de uitvoeringsagenda voor de komende jaren, waarbij er afspraken zijn gemaakt met het Rijk om de uitvoeringsagenda handen en voeten te geven. Er moet worden gezorgd voor een flexibele werkorganisatie, voor een goede voorbereiding op grote crisissen en welke crisissen er vanuit de regio worden opgepakt.

De voorzitter vraagt of het algemeen bestuur instemt met het gevraagde besluit.
Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

8.3 Evaluatie hoge waterstanden

De voorzitter geeft het woord aan de dijkgraaf, dhr. Bosma. Hij geeft een korte toelichting op de evaluatie aan de hand van een powerpointpresentatie. Dhr. Bosma blikt terug op de hoge waterstanden van het IJssel-en Markermeer. Door meerdere invloeden die tegelijk plaatsvonden is de situatie met betrekking tot de hoge waterstanden van het IJssel- en Markermeer ontstaan. Daarnaast geeft dhr. Bosma nog andere weerscenario's weer waar in de (nabije) toekomst rekening mee moet worden gehouden (stormen, droogterecords, langdurige en bovengemiddelde neerslag).

Dhr. Nieuwenburg bedankt het hoogheemraadschap voor de samenwerking tijdens de hoge waterstanden. Hij geeft aan dat er betrokkenheid is geweest bij de evaluatie die komt vanuit Rijkswaterstaat en vraagt of de uitkomst al beschikbaar is. Dhr. Bosma geeft aan dat er twee evaluaties lopen. Eén evaluatie vanuit Rijkswaterstaat, die openbaar wordt gemaakt en één evaluatie voor de interne organisatie van het waterschap. Deze is nog onderhanden. Dhr. Nieuwenburg geeft aan dat de evaluatie van Rijkswaterstaat voor de zomer wordt opgeleverd. Hij stelt voor om de interne evaluatie hierbij te betrekken en dan te kijken wat er nog te doen staat en wat er nodig is voor een eventuele opschaling.

Dhr. Voskuil dankt de dijkgraaf voor deze toelichting op de evaluatie, die vooral toeziet op het IJsselmeer en de Waddenzee. Hij vraagt of in de evaluatie ook de Noordzeekust wordt meegenomen, met het oog op de afslag die heeft plaatsgevonden en de aantasting van de duinen. Dhr. Bosma geeft aan hier specifiek aandacht voor te vragen.

9 Rondvraag

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Ten Bruggencate.
Mevrouw Ten Bruggencate geeft aan dat er veel gif is gevonden in ons gebied. Ze vraag aan dhr. Bosma of hij het bestuur hier kort over kan bijpraten.

Dhr. Bosma geeft aan dat er momenteel een onderzoek loopt naar de situatie. Er is een verzoek binnengekomen om te handhaven op een aantal normoverschrijdingen van bestrijdingsmiddelen die al jaren niet meer zijn toegestaan. Deze bestrijdingsmiddelen zijn incidenteel gemeten in de eigen meetreeksen. Het onderzoek, inclusief gebiedsanalyse, moet uitwijzen waar deze incidentele afwijkingen vandaan komen. Het betreft de stof dinoterb, die in verband wordt gebracht met sierteelt en in het verleden is gebruikt voor de aardappelteelt. Binnenkort zal het bestuur van het hoogheemraadschap van de eerste resultaten op de hoogte worden gebracht.

10 Sluiting

De voorzitter bedankt het bestuur voor hun bijdrage en sluit om 11.45 uur de vergadering.

Het verslag is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 5 juli 2024.

_____ _____

A.M.C.G. Schouten
Voorzitter

K. Taneja
Secretaris

Aan:
De leden van het Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur en Directies van de Gemeenschappelijke Regelingen in Noord-Holland Noord

Ter kennisname:
De gemeenteraden en colleges van de gemeenten[1] in Noord-Holland Noord en Provinciale Staten en het college van gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland

Datum: 25 maart 2024

Onderwerp: Jaarstukken – rechtmatigsheidsverklaring

Geachte leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur,

Op dit moment bent u bezig met het opstellen van uw jaarstukken 2023. Zoals u waarschijnlijk van uw accountant heeft vernomen is er bij het Rijk vertraging opgetreden bij de wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado).

In de Regietafel gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord van 15 maart 2024 hebben we gesproken over de wijze waarop we met deze vertraging om kunnen gaan bij het aanleveren van de jaarstukken 2023, opdat ook de gemeenten hun jaarstukken tijdig kunnen opstellen.

Wachten op aanpassing BBV en Bado
Op dit moment zijn het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en de Algemene Rekenkamer in overleg over het wijzigen van het BBV en Bado. Het BBV en Bado zullen in de loop van 2024 worden aangepast. Het is op dit moment niet bekend wanneer dat zal gebeuren. Uw accountant is in afwachting van deze wijzigingen.

Totdat er meer informatie beschikbaar is kan uw dagelijks bestuur de jaarstukken 2023 niet definitief opstellen. De accountant kan ook zijn werkzaamheden niet afronden. We begrijpen dat u als bestuur geen invloed heeft op deze situatie. Dit kan betekenen dat u, in tegenstelling tot de afspraken, niet vóór 15 april 2024 uw definitieve jaarstukken over 2023 kunt aanleveren.

Verzoek om uw conceptjaarstukken vóór 15 april met de gemeenten te delen
De gemeenten moeten op basis van de meest recente informatie de gemeentelijke bijdrage aan uw regeling verantwoorden. Dit is een eis die geldt voor de gemeentelijke jaarstukken.

---

[1] Dit betreft de volgende 17 gemeenten:
Kop van Noord-Holland: Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel
West-Friesland: Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Regio Alkmaar: Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest

Naar aanleiding van voorgaande jaren schatten wij in dat u inmiddels conceptjaarstukken heeft opgesteld. Ook is de controle van de cijfers door uw accountant waarschijnlijk al bijna klaar. Wanneer we wachten op het aanpassen van de BBV en Bado kunnen de jaarstukken mogelijk niet definitief worden afgerond.

We verzoeken u dan ook om uw conceptjaarstukken toch vóór 15 april 2024 met de gemeenten te delen.

Wij houden net als u de ontwikkelingen in de gaten, en zullen indien nodig u nader informeren.

Vragen
Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief, neemt u dan contact op met de secretaris van de Regietafel.

Met vriendelijke groet,

M. van Kampen
Voorzitter Regietafel Noord-Holland Noord
Burgemeester Schagen

H. van den Heuvel
Secretaris Regietafel
henriettevdheuvel@mac.com
T 0638507656.

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

Aan de burgemeesters van de gemeenten in de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Datum	3 juni 2024	**Telefoon**	072 567 50 10
Onze referentie	U-2024-0033	**E-mail**	stafbureau@vrnhn.nl
Uw referentie	-	**Bijlagen**	-
Uw bericht van	-	**Onderwerp**	Preparatie natuurbrandbestrijding kustgebieden

Geachte burgemeesters,

Met de zomer in aantocht en de kans op een verhoogd risico op natuurbrand, geef ik u graag een update over de wijze waarop wij ons als Veiligheidsregio Noord-Holland Noord op dit moment voorbereiden op de bestrijding van natuurbranden in ons verzorgingsgebied.

Noodplan

Voor het tweede jaar op rij voeren we een noodplan uit om toch altijd te kunnen uitrukken bij een natuurbrand in ons kustgebied. Het noodplan bestaat grofweg uit paraatheidsbewaking (actief monitoren of genoeg brandweermensen beschikbaar zijn) en een vakbekwaamheidsprogramma om meer van onze beroepsbrandweermensen op te leiden voor natuurbrandbestrijding. Het noodplan is een oplossing voor de korte termijn. Met de toegekende gelden willen we de paraatheidsproblemen in de toekomst oplossen.

Kustposten

De natuurbrandbestrijding in Noord-Holland Noord wordt op het vasteland primair verzorgd door zes posten: Juliandorp, Callantsoog, Schoorl, Bergen, Egmond aan Zee en Castricum. De zes betrokken kustposten hebben een onderlinge afhankelijkheid, die niet kan worden opgevangen door het opschalen of door-alarmeren van andere posten. Zij beschikken namelijk over speciale natuurbrandbestrijdingsvoertuigen, die bijvoorbeeld voorzien zijn van 4x4-aandrijving en kunnen blussen met dak- en/of bumpermonitor. De Texelse posten Den Burg en De Cocksdorp zijn vooralsnog zelfvoorzienend op het gebied van materieel en personeel.

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, (072)567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Website: www.vrnhn.nl, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Knelpunten paraatheid

Het merendeel van onze posten ondervindt knelpunten met hun paraatheid in de dagsituatie (maandag tot en met vrijdag tussen 07:30 – 17:00). Ondanks forse inspanningen van de vrijwilligers is de situatie bij vier van deze posten zorgwekkend en ervaren we regelmatig een gebrek aan medewerkers. Gedurende periodes waarin de kans op onbeheersbare natuurbranden het grootst is, wordt deze problematiek de komende periode versterkt doordat medewerkers vaker weg zijn (vakantieperiodes) en het drukker is op de wegen door het toenemend aantal toeristen. Hierdoor lopen de opkomsttijden op. Voor de natuurbrandbestrijding moeten de kustposten ieder twee voertuigen kunnen bemensen: een verkenningsvoertuig en een natuurbrandbestrijdingsvoertuig. Buiten de dagsituatie zijn de bezettingsproblemen beperkt.

Monitoren paraatheid

Onze vrijwilligers kunnen het gehele jaar door hun beschikbaarheid bijhouden via het pagersysteem. Daarmee kan de postcommandant de paraatheid monitoren.

De postcommandanten van de kustposten zijn verantwoordelijk voor het monitoren van de paraatheid van de eigen post. Zij communiceren wekelijks tijdig over de verwachte paraatheid richting hun collega's van de andere kustposten en richting de planner(s) van hun eigen brandweerteam. Ook informeren zij hen zo snel als mogelijk over (on)voorziene buitendienstmeldingen.

Aanpak problemen

Om paraatheidsproblemen aan te pakken, biedt de beroepsorganisatie meer ondersteuning aan de kustposten. Dit doen we onder andere door de paraatheidsbewaking van de kustposten te verbeteren en door beroepsmedewerkers in te zetten voor het versterken en waarborgen van de paraatheid in de dagsituatie. De mate van ondersteuning is afhankelijk van het actuele uitbreidingsrisico. Door de bezetting van de vrijwilligers van deze posten aan te vullen met beroepsmedewerkers, zorgen we ervoor dat er voldoende kustposten paraat zijn voor de basisbrandweerzorg en de noodzakelijke specialistische slagkracht bij uitbreidingsrisico hoog of zeer hoog.

Minimale wettelijk vereiste dekking

Los van de slagkracht voor natuurbrandbestrijding, is een minimaal aantal posten nodig om (zoveel als mogelijk) aan de minimale wettelijk vereiste dekking te kunnen voldoen. We hebben hierover de volgende operationele afspraken gemaakt:

- Tijdens uitbreidingsrisico 'hoog' ondersteunen we de kustposten in de dagsituatie vanuit de beroepsorganisatie bij het paraat houden van het verkennings- en natuurbrandbestrijdingsvoertuig van tenminste vijf van de zes kustposten.

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, (072)567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Website: www.vrnhn.nl, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

- Tijdens uitbreidingsrisico ‘zeer hoog’ ondersteunen we de kustposten in de dagsituatie vanuit de beroepsorganisatie bij het paraat houden van het verkennings- en natuurbrandbestrijdingsvoertuig op alle zes de kustposten.

Ik hoop u voor nu voldoende geïnformeerd te hebben. Heeft u vragen?
Aarzel dan niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

K. Taneja
Directeur

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, (072)567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Website: www.vrnhn.nl, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Agendapunt	6.2
Onderwerp	Jaarstukken 2023 en begroting 2025
Bijlage nr	6.2.1, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.4
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: 1. kennis te nemen van de ontvangen reacties van de gemeenteraden op de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en de reacties die zij hierop van het dagelijks bestuur hebben ontvangen; 2. de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord volgens bijgaande exemplaren vast te stellen en daarmee; a. het negatieve resultaat veiligheidsregio, exclusief ambulancezorg, van € 490.000 te dekken uit de algemene reserve veiligheidsregio; b. het negatieve resultaat ambulancezorg van € 360.000 te dekken uit de algemene reserve ambulancezorg.
Besluit	Akkoord / Niet akkoord / Anders nl.

Waarom dit besluit?

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord legt elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde beleid onder overlegging van de jaarstukken, inclusief de controleverklaring en het accountantsrapport. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast in het jaar volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft. Dit is vastgelegd in artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling. Bij de jaarstukken 2023 zit een goedkeurende controleverklaring.
Het negatieve resultaat van de veiligheidsregio (exclusief ambulancezorg) van € 490.000 kan gedekt worden door de algemene reserve van de veiligheidsregio € 2.013.000.
Het negatieve resultaat ambulancezorg van € 360.000 kan gedekt worden door de algemene reserve ambulancezorg € 1.512.000.

Het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio legt elk begrotingsjaar ook een begroting voor. Dit is vastgelegd in artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaand aan dat waarvoor zij dient.
Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord stel de begroting en jaarstukken vast voor 15 juli.

De concept jaartukken en begroting zijn op 11 april 2024 in het dagelijks bestuur besproken.
Daarop zijn beide documenten aan de gemeente verzonden met daarbij het verzoek voor 25 juni hun zienswijze kenbaar te maken, zodat het dagelijks bestuur een reactie kon opstellen en de zienswijzen met reactie kon agenderen voor de vergadering van het algemeen bestuur van 5 juli 2024.

De stukken zijn beoordeeld door de bestuurlijke auditcommissie en financieel deskundigen van de klankbordgroep financiën. De aanbiedingsbrief voor de gemeenteraden is een toelichting op de stukken. De zienswijze van de gemeenteraden op de stukken met reactie van het dagelijks bestuur zijn als bijlage toegevoegd.

SAMEN SLAGVAARDIGER VOOR DE UITDAGINGEN VAN DE TOEKOMST

BEGROTING 2025-2028

VEILIGHEIDSREGIO NOORD-HOLLAND NOORD

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting voor de periode 2025-2028 van onze veiligheidsregio. Deze begroting is de basis voor het plannen en uitvoeren van onze activiteiten in de komende jaren. Want we blijven ons inzetten voor het voorkomen en beperken van leed en schade voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers van de regio.

Het opstellen van deze begroting is tot stand gekomen tegen de achtergrond van een dynamische maatschappij die voortdurend in beweging is, waarbij nieuwe uitdagingen en ontwikkelingen zich aandienen. We worden geconfronteerd met een vergrijzende bevolking, meer hoogbouw, invloed van klimaatverandering die we terugzien in natuurbrandgevaar en tegelijkertijd wateroverlast, digitalisering van onze samenleving en toenemende complexiteit van crisissituaties en noodgevallen.

Corona, de oorlog in Oekraïne en de asielcrisis hebben ons geleerd hoe snel en ingrijpend maatschappelijke omstandigheden kunnen veranderen, waardoor veerkracht en flexibiliteit in onze respons cruciaal zijn. Deze ervaring heeft nog eens benadrukt hoe belangrijk het is een goed georganiseerde en effectieve veiligheidsregio te hebben die voorbereid is op diverse scenario's. Daarnaast laten deze ervaringen zien hoe belangrijk goede voorbereiding en samenwerking met diverse partnerorganisaties is.

Naast deze nieuwe uitdagingen blijven we ons ook inzetten voor de meer traditionele veiligheidsvraagstukken, van brandbestrijding tot grootschalige ongevallen en van de impact van een storm tot langdurige stroomuitval. Het is van belang dat we ook hierin blijven versterken en innoveren om deze uitdagingen het hoofd te bieden en onze gemeenschap te beschermen.

Als veiligheidsregio is het onze taak om vooruit te kijken en te reageren op deze complexe en dynamische maatschappelijke ontwikkelingen. Deze begroting weerspiegelt dan ook onze voortdurende toewijding om ons aan te passen aan veranderende omstandigheden, veerkrachtig te blijven en de veiligheid en het welzijn van onze inwoners te waarborgen.

Wij willen graag alle betrokkenen binnen onze organisatie bedanken voor hun inzet, expertise en toewijding bij het opstellen van deze begroting. Samen zullen we blijven werken aan een veilige en veerkrachtige toekomst voor onze regio. De mensen van de veiligheidsregio staan te allen tijde klaar om u meer inzicht te geven in onze activiteiten en het gesprek met u aan te gaan.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Anja Schouten	Anke Kortenray en Krishna Taneja
Voorzitter dagelijks bestuur	Directie

Inhoudsopgave

		Pagina
1.	**2025 op hoofdlijnen**	**3**
1.1	Wat willen we bereiken	3
1.2	Wat gaan we doen	5
1.3	Wat gaat het kosten	6
2.	**Programma's**	**7**
2.1	Programma Ambulancezorg	7
2.2	Programma Brandweer	10
2.3	Programma GHOR	14
2.4	Programma Meldkamer	16
2.5	Programma Crisisbeheersing	18
2.6	Programma Zorg- en Veiligheidshuis	22
2.7	Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	24
2.	**Paragrafen**	**25**
2.8	Bedrijfsvoering	25
2.9	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
2.10	Onderhoud kapitaalgoederen	33
2.11	Financiering	36
2.12	Verbonden partijen	39
2.	**Overige informatie**	**42**
2.13	Fiscaliteiten	42
2.14	Privacy	43
3.	**Financiële begroting**	**44**
3.1	Overzicht van baten en lasten	44
3.2	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	44
3.3	Meerjarenraming exploitatie	45
3.4	Meerjarenraming balans	47
3.5	Meerjarenraming investeringen	49
4.	**Bijlagen**	**50**
4.1	Kerngegevens	50
4.2	Bijdrage per gemeente	51
4.3	Financiële overzicht naar taakvelden	53
4.4	Meerjarenraming exploitatie per programma	54
4.5	Overzicht van incidentele baten en lasten	56
4.6	Structureel begrotingssaldo	56

1. 2025 op hoofdlijnen

1.1 Wat willen we bereiken

Missie en visie

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is professioneel in crisisbeheersing en hulpverlening. Onze missie is leed en schade voorkomen en beperken. Of het nu gaat om een brand, virus of overstroming: zodra de seinen op rood staan, veren we op. En eigenlijk al vóór die tijd, door gevaar te signaleren vanuit een actueel risicobeeld. Onze organisatie bestaat uit de volgende onderdelen: crisisbeheersing, brandweer (inclusief risicobeheersing en Veilig Leven), GHOR, ambulancezorg, Zorg- en Veiligheidshuis, meldkamer en bedrijfsvoering. We zetten ons in voor de veiligheid van de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord. Dus ook voor en samen met de inwoners en ondernemers van uw gemeente. Vandaar ons motto ‘Samen hulpvaardig’.

De organisatie is zo ingericht dat we bij een crisis snel kunnen schakelen en opschalen. Met één druk op de knop staan we paraat. Door onze ijzersterke netwerken hebben we binnen no-time de juiste mensen aan tafel. Intern en extern. Regionaal, bovenregionaal en landelijk. Want de crisis van nu laat zich niet tegenhouden door een regiogrens. En ook niet door een tijdslimiet. Anders gezegd: er staat geen ‘hek’ om een crisis of ramp. Stroomuitval of vluchtelingenopvang kan meerdere regio’s flink bezighouden. Daarom is elkaar kennen zo belangrijk. En samen handelen. Ook met landelijke partners. Dat heeft de coronacrisis ons wel geleerd.

Behalve een hulpverlenings- en crisisorganisatie zijn we een netwerkorganisatie. We werken samen met overheden en organisaties aan crisisbeheersing en hulpverlening. Dat betekent niet dat we taken en verantwoordelijkheden overnemen van partners en gemeenten. Maar wel dat we partijen bij elkaar brengen, samenwerking faciliteren en ervoor zorgen dat we de gezamenlijke opgaven in onze regio slimmer organiseren. Denk hierbij aan de samenwerking tussen de gemeenten en de veiligheidsregio bij de opvang van Oekraïense ontheemden en de crisisnoodopvang van asielzoekers. Een ander treffend voorbeeld is de samenwerking bij complexe casuïstiek binnen het Zorg- en Veiligheidshuis met gemeenten en ketenpartners.

Wij zijn Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Onze missie is leed en schade voorkomen en beperken. Wij zijn hulpvaardig, omgevingsbewust en betrouwbaar. Professioneel in crisisbeheersing en hulpverlening.

Regioprofiel

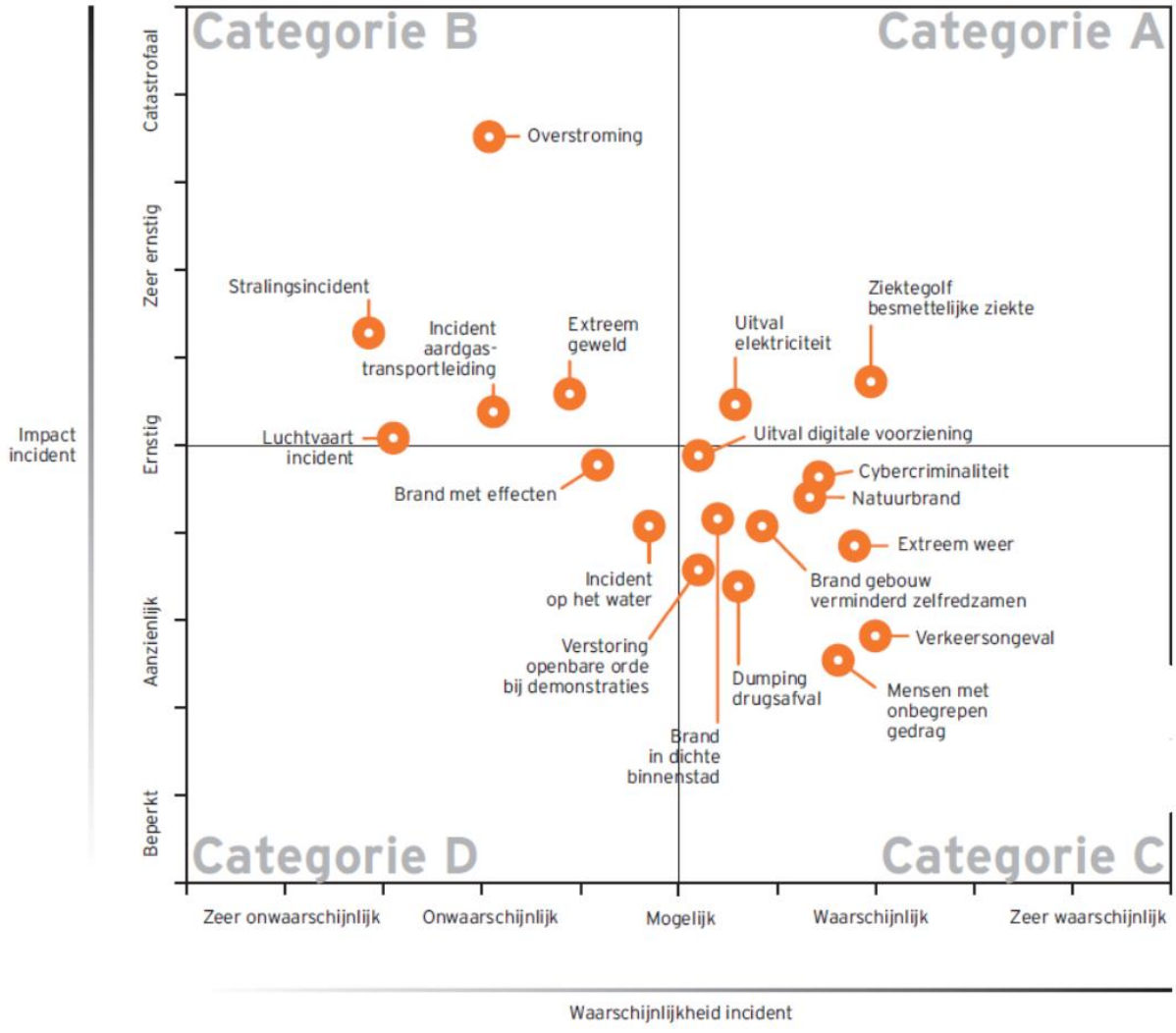
Noord-Holland Noord kent een grote geografische en demografische verscheidenheid. De regio bestrijkt het gebied vanaf Castricum, via de zuidgrens van Graft-De Rijp en de noordgrenzen van de Beemster en Zeevang, tot het Markermeer en alles ten noorden daarvan, inclusief Texel. De regio is aan drie kanten omringd door water: de Noordzee, de Waddenzee, het IJsselmeer en het Markermeer. Een groot deel van onze regio ligt in de polder en onder NAP. Langs de Noordzee bevinden zich omvangrijke duingebieden. Tussen Texel en Den Helder is een veerbootverbinding. Toeristen uit binnen- en buitenland brengen graag een bezoek aan onze regio. Met name de kustgebieden, Texel, de landschappelijke diversiteit, de historische kernen en de waterrijkdom trekken bezoekers.

De regio omvat zestien gemeenten met in totaal circa 677.000 inwoners. In de regio zijn vier gemeenten met meer dan 50.000 inwoners: Den Helder, Dijk en Waard, Hoorn en Alkmaar (deze gemeente heeft zelfs meer dan 100.000 inwoners). De regio heeft ook een groot buitengebied. In sommige woonkernen in het buitengebied is sprake van driedubbele vergrijzing: een toename van zowel 65- als 80-plussers en een dip in het aantal twintigers.

Ook zijn er veel ontwikkelingen in de regio met betrekking tot de opwekking, opslag en het transport van waterstof in het kader van de energietransitie. Noord-Holland is een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters. Onder andere in Hollands Kroon zijn locaties aangewezen waar datacenters zich mogen ontwikkelen. Noord-Holland Noord heeft ook een omvangrijke agrarische sector, als broedplaats voor innovatieve landbouw. Het aandeel van de agrarische sector in de totale werkgelegenheid is veel groter dan landelijk. We passen onze dienstverlening aan op de verscheidenheid van onze regio. De brandweer- en ambulancezorg is fijnmazig georganiseerd. En vanuit crisisbeheersing zijn we nauw verbonden met de gemeenten.

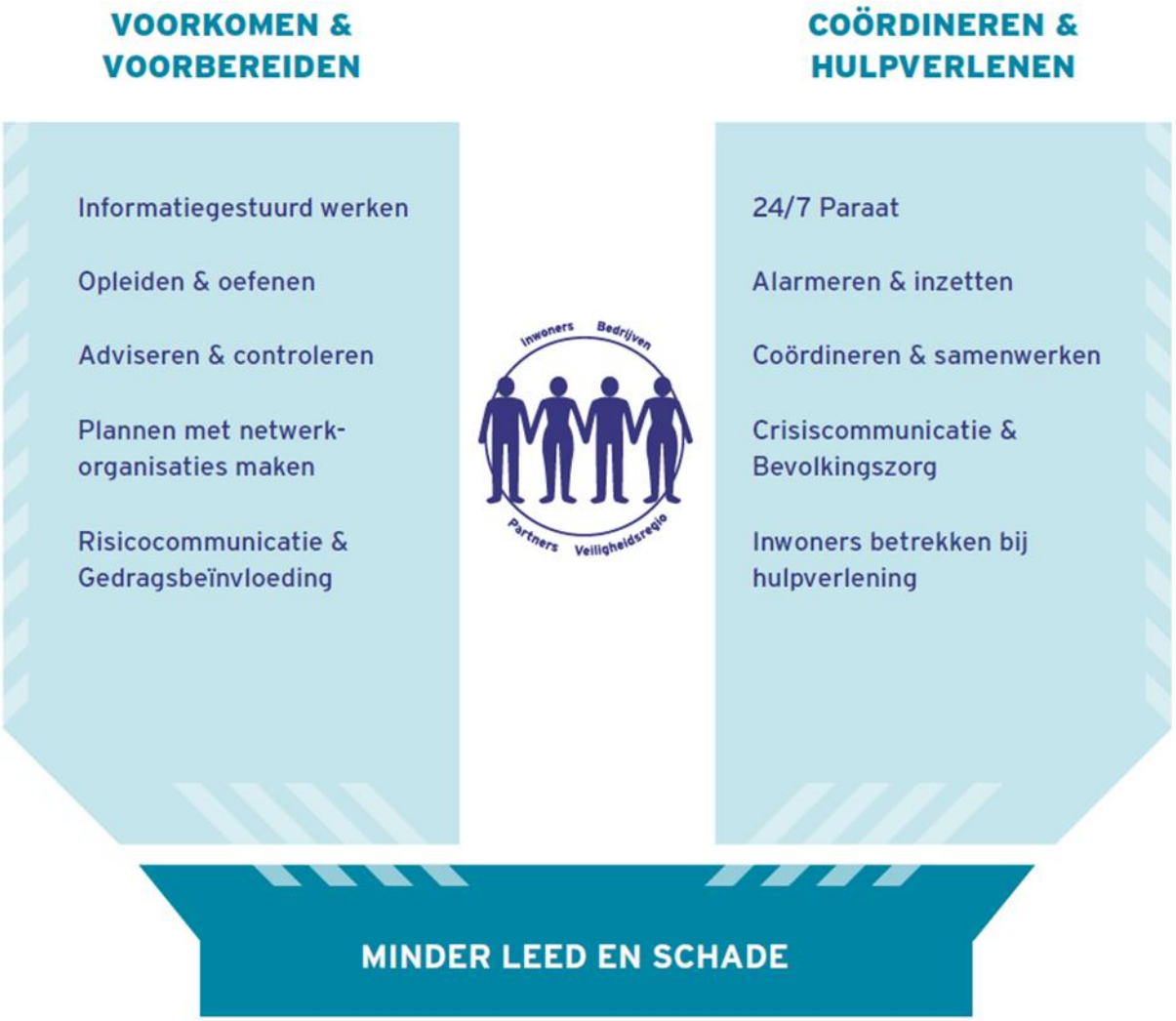
Regionaal risicoprofiel

Het Regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's. De maatschappij wordt steeds sneller en vaker geconfronteerd met nieuwe en onbekende risico's. Op zowel technisch als sociaal gebied. Om hier beter op in te kunnen spelen, streven we naar een dynamisch risicoprofiel. Sommige toekomstige risico's, zoals windmolenparken op zee en de energietransitie (door middel van waterstofproductie), zijn al in beeld. In de toekomst geven zij een ander risicoprofiel. Maar ze hebben nu nog niet direct impact op - de voorbereiding van - onze crisisorganisatie.

1.2 Wat gaan we doen

Hoewel de risico's om ons heen veranderen, blijft onze identiteit als organisatie constant. VRNHN heeft zich ontwikkeld tot een regionaal platform, waar we multidisciplinair samenwerken op twee vlakken: het voorkomen van en voorbereiden op incidenten én het bieden en coördineren van de hulpverlening. Op het moment van het opstellen van de begroting 2025 is het beleidsplan 2024-2027 reeds afgerond. De twee onderstaande pijlers waarop ons beleidsplan 2020-2023 was gebaseerd, is ook de basis voor het nieuwe beleidsplan. Bij de desbetreffende programma's is dat vertaald in speerpunten en activiteiten.

1.3 Wat gaat het kosten

Overzicht resultaten programma's

Begroting 2025	Bedragen x €1.000				
Resultaten programma's incl. reserves/overhead	Baten	Lasten	Reserves	Overhead	Saldo
Programma Ambulancezorg	**20.847**	**-18.211**	**-156**	**-2.480**	**-**
Heffing Vpb					**-**
Totaal programma Ambulancezorg	**20.847**	**-18.211**	**-156**	**-2.480**	**-**
Programma Brandweer	1.715	-39.643	-		**-37.928**
Programma GHOR	12	-1.802			**-1.790**
Programma Meldkamer	2.266	-3.582	-5		**-1.321**
Programma Crisisbeheersing	-	-4.342	-		**-4.342**
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	937	-1.557			**-620**
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	62.423	-			**62.423**
Overhead	1.070	-19.972	-	2.480	**-16.422**
Algemene dekkingsmiddelen (Treasury)	-	-			**-**
Onvoorzien		-			**-**
Totaal programma's VR	**68.423**	**-70.898**	**-5**	**2.480**	**-**
Totaal	**89.270**	**-89.109**	**-161**	**-**	**-**

Kaders begroting 2025

Het dagelijks bestuur heeft de kadernota 2025, die de kaders van de begroting omschrijft, op 11 december 2023 voor zienswijze aan de gemeenteraden aangeboden. Op 15 maart 2024 heeft het algemeen bestuur de kadernota 2025 vastgesteld. Uit de zienswijzen bleek dat de gemeenten kunnen instemmen met de voorgestelde koers uit het beleidsplan 2024-2027, dekkingsplan 2024-2027, meerjarenontwikkelplan brandweer 2024-2027 en kadernota 2025 van de VRNHN. Het algemeen bestuur heeft besloten om de bijdrage uit het meerjarenontwikkelplan brandweer voor 2025-2027 conform de vastgestelde kadernota 2025 in de begroting 2025 op te nemen. De loon-prijsindexatie 2025 is conform de door gemeenten vastgestelde regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) en geldend voor alle gemeenschappelijke regelingen. Het indexatiepercentage 2025 voor alle gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld op 3,9%. De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2025 is conform het besluit van het algemeen bestuur bij de kadernota voor 2025 vastgesteld op € 54.222.855.

Begrote resultaat 2025 Ambulancezorg en programma's VR

Voor zowel Ambulancezorg als de programma's VR wordt het resultaat 2025 geraamd op nihil. Voor een verdere toelichting op de uitkomsten per programma wordt verwezen naar hoofdstuk 2 Programma's.

Aansluiting op kadernota

In paragraaf 3.3. is aangegeven hoe de begroting en meerjarenraming zich bewegen ten opzichte van de in de kadernota opgenomen bedragen. Kortheidshalve wordt naar de aldaar opgenomen toelichting verwezen.

Aandeel overhead Ambulancezorg

Met het wijzigingsbesluit van het BBV is een definitie van overhead geïntroduceerd. Als gevolg van de wijziging wordt overhead niet langer op programma's verantwoord, maar als apart onderdeel.

Toerekening van overhead aan het programma Ambulancezorg wordt wel zichtbaar gemaakt, maar alleen op programmaniveau. De reden hiervoor is dat de ambulancezorg een andere financiering kent dan de VR, namelijk vergoedingen die worden verstrekt door zorgverzekeraars. Het niet toerekenen van overhead geeft een onjuist beeld van de feitelijke uitkomst van genoemd programma.

2. Programma’s

2.1 Programma Ambulancezorg

2.1.1 Wat willen we bereiken
2.1.2 Wat gaan we doen
2.1.3 Wat gaat het kosten

2.1.1 Wat willen we bereiken

Doel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord levert als partner in de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) samen met Witte Kruis voor de gemeenten in Noord-Holland Noord ambulancezorg. Ambulancezorg in Nederland, zo ook onze Regionale Ambulancevoorziening (RAV) in Noord-Holland Noord, wordt bekostigd door de zorgverzekeraars. Ambulancezorg is de zorg die beroepsmatig wordt verleend om een patiënt binnen het kader van zijn aandoening of letsel hulp te verlenen en waar nodig adequaat te vervoeren met inachtneming van datgene wat op grond van algemeen beschikbare medische en verpleegkundige kennis vereist is, dan wel de patiënt te verwijzen naar een andere zorgverlener. De ambulancezorg stelt zich tot doel om kwalitatief hoogstaande zorg te leveren door het centraal stellen van de patiënt, een goede samenwerking met (keten)partners en door middel van continue innovatie. Belangrijk is dat de RAV meebeweegt van output- naar outcome-sturing (inclusief van kwantiteit naar nog meer kwaliteit) en dus meer gericht is op maatschappelijke effecten. Het prille landelijke kwaliteitskader ambulancezorg ondersteunt deze beweging voor alle RAV-en in Nederland. Deze effecten zijn niet in enkele jaren zichtbaar, maar vragen een perspectief op langere termijn waarbij verschillende partners een bijdrage leveren om deze te realiseren. Dit mede tegen de achtergrond van de toekomstige ontwikkelingen van het acute zorglandschap in Nederland (Integraal Zorgakkoord).

Ontwikkelingen

Ambulancezorg in Nederland wordt bekostigd door de zorgverzekeraars. Zo ook onze Regionale Ambulancevoorziening (RAV) in Noord-Holland Noord. Jaarlijks worden rond december de budget- en prestatieafspraken vastgelegd in de WMG (Wet Marktordening Gezondheidszorg) overeenkomst.

- Met financiële hulp van de zorgverzekeraars verbeteren we de huisvesting van onze ambulancedienst. In 2025 wordt de nieuwe post in Den Helder opgeleverd. Al eerder komen de nieuwbouw in Hoogkarspel en de uitbreiding in Wognum tot stand.
- Naast het garanderen van 24/7 paraatheid in onze regio met hoogwaardige zorg richten we ons op het (verder) differentiëren van de ambulance-inzet. Daarmee spelen we in op het veranderende acute zorglandschap. Denk aan zorgconcentratie bij ziekenhuizen met tot gevolg aanpassingen van de patiëntenstromen. Naast de inzet van de ambulance voor de Advanced Life Support (ALS), de Middencomplex (MC) en de Rapid Responder (RRA) streven we naar de introductie van de Physician Assistant Ambulancezorg (PAA). Een vorm met meerwaarde in het “overgangsgebied” tussen huisartsen- en ambulancezorg.

Een belangrijke ontwikkeling vanaf 2025 is het landelijke speerpunt zorgcoördinatie. Hierbij is het doel de verbetering van de eenduidige toegang en triage voor patiënten met een acute zorgvraag. Het zorgt ervoor dat de juiste zorg op de juiste plek aan de juiste patiënt wordt geleverd. In elke acute zorgregio (in ons geval Noord-Holland/Flevoland) wordt zorgcoördinatie ingericht. Dit raakt direct aan de ambulancezorg en de meldkamer ambulancezorg

2.1.2 Wat gaan we doen

Speerpunt 24/7 paraat	Bereikt dat	
Uitbreiding paraatheid	de uitbreiding formatie personeel als gevolg van de “over-formatieafspraak” met zorgverzekeraars is gerealiseerd.	**2024-3**
Optimalisering MC prestaties in NW3 samenwerkingsgebied	de prestatie afspraak (budget 2025) met zorgverzekeraars “aantoonbaar rendement en bezettingsgraad midden complex ambulancevervoer ” is gerealiseerd.	**2025**
Prestaties A1/A2	prestaties A1/A2 conform budgetafspraken (2025) met zorgverzekeraars opkomsttijd ambulancezorg zijn gerealiseerd.	**2025-3**
Huisvesting	de uitbreiding/interne verbouwing van Wognum is gerealiseerd.	**2024-3**
Huisvesting	ambulancepost Hoogkarspel is gerealiseerd en in gebruik genomen.	**2024-3**
Huisvesting	ambulancepost Den Helder is gerealiseerd en in gebruik genomen.	**2025-2**

Speerpunt plannen met netwerkorganisaties maken	Bereikt dat	
Kwaliteitskader ambulancezorg	de meting van de indicatoren vanuit het kwaliteitskader ambulancezorg als onderdeel van het jaarlijks landelijk sectorkompas voor de 26 signalen is gerealiseerd.	**2024-3**
Digitale gegevensuitwisseling	conform richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg, de digitale gegevensuitwisseling met Dijklander ziekenhuis is geoptimaliseerd.	**2024-2**
Digitale gegevensuitwisseling	conform richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg, de digitale gegevensuitwisseling met huisartsen (incl. huisartsenposten) is geoptimaliseerd.	**2025**
Toekomst Spoedplein Dijklander Hoorn (middellange termijn)	is geparticipeerd in de verkenning naar de meerwaarde van een ambulancepost bij Dijklander Hoorn voor de ambulanceorganisatie.	**2024-3/ 2025**

2.1.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 PDC	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Wettelijk budget Nza	17.799	18.469	18.469	20.065
Wettelijk budget VWS overgangsrecht FLO	562	649	649	649
Projecten en subsidies	6	-	-	-
Overige baten	215	112	112	113
Interne doorbelastingen	53	20	20	20
Totaal baten	**18.635**	**19.250**	**19.250**	**20.847**
Lasten				
Salarissen	12.389	13.182	13.182	13.518
Huisvesting	340	331	385	508
Diensten en middelen	881	884	904	990
ICT	150	184	201	200
WKR gerelateerde kosten	217	213	224	223
Wagenpark	1.012	1.245	1.189	1.525
HRM	1.603	875	937	1.074
Financiën	48	163	164	150
Verzekeringen	9	5	5	5
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	70	18	18	18
Totaal lasten	**16.719**	**17.100**	**17.209**	**18.211**
Saldo van baten en lasten	**1.916**	**2.150**	**2.041**	**2.636**
Toevoeging aan reserves	-101	-150	-150	-156
Onttrekking aan reserves	2	-	-	-
Resultaat programma	**1.817**	**2.000**	**1.891**	**2.480**
Overhead eigen programma	578	476	479	593
Toe te rekenen centrale overhead	1.599	1.225	1.423	1.887
Resultaat programma incl. overhead vóór belastingen	**-360**	**299**	**-11**	**-**
Heffing Vennootschapsbelasting	-	-	-	
Resultaat programma incl. overhead na belastingen	**-360**	**299**	**-11**	**-**

Toelichting

In 2024 vindt bij de salarissen nog een tussentijdse verhoging van 5% plaats op basis van de huidige cao (tot eind 2024). Dit heeft een doorwerkend verhogend effect naar 2025, naast een lichte personele groei. Daarnaast nemen de huisvestingslasten toe door afronding van de verschillende bouwprojecten van de posten (afschrijving en rente). De lasten van het wagenpark nemen beduidend toe, enerzijds door prijsstijgingen bij aanschaf en anderzijds door hogere afschrijvingslasten door intensiever gebruik en dus een kortere levensduur van de ambulances.

De verwachting is dat alle kostenstijgingen door verhoging van de Nza-budgetten worden afgedekt.

2.2 Programma Brandweer

2.2.1 Wat willen we bereiken
2.2.2 Wat gaan we doen
2.2.3 Wat gaat het kosten

2.2.1 Wat willen we bereiken

Doel

Bestrijden

De brandweer richt zich in eerste instantie op het verzorgen en leveren van adequate hulpverlening na het zich voordoen van een incident. De belangrijkste en grootste taak van de brandweer is nog steeds de repressie, oftewel de uitruk door de tankautospuit voor brandbestrijding en hulpverlening bij ongevallen. 80% van de middelen en capaciteit richt zich op deze voor de burger zo belangrijke taak. Voor een goede uitvoering is vakbekwaam personeel en een goede technische uitrusting nodig. De brandweer richt zich met haar vrijwillige en beroepsmedewerkers voor een groot deel op activiteiten die dit mogelijk maken. Als er brand ontstaat zal de brandweer zich maximaal inspannen om de (maatschappelijke) effecten hiervan te bestrijden.

Van bestrijden naar voorkomen

De brandweer begrijpt dat de investeringen voor incidentbestrijding niet oneindig zijn. Het doel is dan ook om branden en ongevallen zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen. Daarom wil de brandweer blijven inzetten op risicobeheersing. Dit kan echter niet alleen worden bereikt. Samenwerking met ketenpartners is essentieel. Ook is het belangrijk dat burgers en bedrijven hun eigen verantwoordelijkheid erkennen in het bevorderen van veiligheid. De focus ligt op het identificeren van risico's. Waar de kans op incidenten het grootst is, zal de brandweer maatregelen nemen en adviseren om (brand)preventie en risicobewustzijn te bevorderen, met als doel het minimaliseren van incidenten. Als er toch een incident optreedt, zullen de effecten dankzij preventieve maatregelen en repressieve inzet zo beperkt mogelijk worden gehouden. Hiervoor is een nauwe samenwerking met gemeenten, ketenpartners, burgers en bedrijven logisch en noodzakelijk.

Ontwikkelingen

De omgeving van de brandweer verandert snel met meer uitdagingen tot gevolg. Denk aan nieuwe risico's, druk op vakbekwaamheid, veranderende wet- en regelgeving en bovenal paraatheid- en beschikbaarheidsproblemen. Om deze uitdagingen aan te pakken, heeft het algemeen bestuur op 26 mei 2023 herziene uitgangspunten vastgesteld. Zij dienen als basis voor de doorontwikkeling en het toekomstbestendig houden van de brandweerzorg in onze regio. Uitgangspunt daarbij is het versterken van de fijnmazige en hoofdzakelijk vrijwillige brandweerzorg. Deze herziening is vertaald naar het meerjarenontwikkelplan brandweer. Dit plan is opgesteld langs drie ontwikkelopgaven en wordt uitgevoerd in 2025, 2026 en 2027.

- ***We brengen vakbekwaamheid op peil***

VRNHN heeft een grote verantwoordelijkheid voor het geoefend houden van de brandweer. De huidige bezetting van vakbekwaam blijven in verhouding tot het aantal functionarissen dat in aanmerking komt voor training levert het getal 1:100 op, terwijl dat landelijk 1:50 is. In lijn met de bevindingen van inspectieonderzoeken die vakbekwaamheid als cruciaal beschouwen bij het voorkomen van incidenten, de lokale verantwoordelijkheid om een degelijk vakbekwaamheidsprogramma te waarborgen, de structurele behoefte aan versterking van vakbekwaamheid vanwege de suboptimale capaciteit voor essentiële taken en de noodzaak om te voldoen aan inspectiekaders en Arbowetgeving, moet de bezetting van ‘Vakbekwaam Blijven’ uitgebreid worden met 13,34 fte.

- ***We vergroten de paraatheid en beschikbaarheid***

De regionale spreiding met 52 posten is een groot goed. De praktijk is echter dat veel vrijwillige posten overdag een beschikbaarheidsprobleem hebben. Het nieuwe dekkingsplan beveelt in het licht van de gebiedsgerichte opkomsttijden aan om de beroepsposten Alkmaar en Hoorn te versterken. Daarmee krijgen we drie strategisch gepositioneerde beroepskazernes (Alkmaar, Den Helder en Hoorn). Zij kunnen 24/7 uitrukken met een volwaardige TS6 in hun eigen werkgebied én in de regio. Met deze beroepsmatige versteviging komen dubbelprofessionals vrij waarmee een flexpool kan worden gevuld voor het oplossen van - al dan niet tijdelijke en seizoensgebonden - risicogerichte aanvulling op de vrijwilligheid bij bezettingsproblemen op posten. Dit geldt bijvoorbeeld voor het kustgebied.

- ***We onderkennen de noodzaak tot modernisering***

We richten een moderniseringsbudget op. Hiermee kan de brandweer niet alleen meepraten, maar ook samen met partners en andere veiligheidsregio's meedoen aan programma's die inspelen op toekomstige ontwikkelingen.

2.2.2 Wat gaan we doen

Speerpunt Informatiegestuurd werken	Bereikt dat	
Dashboards	er dashboards zijn ontwikkeld voor de voornaamste kritische prestatie indicatoren uit het meerjarenontwikkelplan brandweer.	**2025**
Operationele informatievoorziening	de nieuwe systemen voor operationele informatievoorziening (software & hardware) volgens plan regionaal zijn uitgerold.	**2025-1**

Speerpunt Opleiden & Oefenen	Bereikt dat	
MJOP – Vakbekwaamheid	de personele capaciteit voor vakbekwaam blijven is uitgebreid met 5 fte ten behoeve van ondersteuning van de posten.	**2025**
Opleiden en oefenen gericht op gedifferentieerde brandweerzorg	de opleiding voor brandweerassistent, na landelijke formalisatie, door de brandweerschool NH wordt aangeboden.	**2025**
Opleiden en oefenen gericht op gedifferentieerde brandweerzorg	het oefenen van de posten is afgestemd op de risico's in het verzorgingsgebied.	**2025**

Speerpunt Adviseren & Controleren	Bereikt dat	
Risicoprofiel brandweer	er een risicoprofiel brandweer per gemeente is opgesteld.	**2025**
Regionaal risicoprofiel	er een regionaal risicoprofiel conform landelijk format is vastgesteld.	**2025-3**
Financieringsstructuur risicobeheersing	er een meerjarenafspraak is voor de financiering van de niet-wettelijke taken van risicobeheersing (advies & toezicht).	**2025-3**
Risicogericht adviseren & toezicht	de overgang van een regelgerichte naar een risicogerichte manier van werken is ingebed.	**2025**

Speerpunt Plannen met Partners	Bereikt dat	
MJOP – Publiek/private samenwerking	er een plan van aanpak is opgesteld om de bedrijfsbrandweer van NRG een rol te laten vervullen in de basisbrandweerzorg.	**2025**
Veilig Leven – Regionale samenwerking GGD en Rode Kruis	er een actieve samenwerking is met GGD en Rode Kruis, om de ketenaanpak Valpreventie over de hele regio uniformer te krijgen en de 'best practices' te verspreiden over de 16 gemeenten.	**2025-3**
Brandweer als crisispartner	er in navolging van de samenwerking met HHNK een aanvullende rol is gevonden voor de brandweer als crisispartner.	**2025-3**

Speerpunt Risicocommunicatie & Gedragsbeïnvloeding	Bereikt dat	
Veilig Leven – Campagne ‘Woongemak is Kinderspel’ vernieuwen	de campagne in een nieuw jasje is gestoken waarbij valrisico een grotere rol krijgt. Door de campagne vanuit gedragsveranderingsperspectief vorm te geven, ondernemen inwoners van NHN vaker actie om risico’s te voorkomen.	**2025-2**
Veilig Leven – Voertuig ‘Brand Los’	er een nieuw Veilig Leven voertuig is ingericht waarmee inwoners spelenderwijs aan het denken worden gezet, opdat zij hun eigen leefomgeving veiliger maken. De spellen zijn gericht op volwassenen, een aantal is ook geschikt voor kinderen.	**2025-3**
Veilig Leven – Van voorlichting naar ervaring	in plaats van grote groepen theoretische voorlichting te geven, wij steeds vaker een setting creëren waarin kleinere groepen door middel van ervaringsleren gaan inzien wat gevaarlijke situaties kunnen zijn en hoe deze te voorkomen.	**2025-3**

Speerpunt 24/7 Paraat	Bereikt dat	
MJOP – Paraatheid: inrichten flexpool	er een regionaal planbureau is ingericht waarmee repressief personeel vraag gestuurd en risicogericht kan worden ingezet.	**2025-1**
MJOP – Paraatheid: versterken Alkmaar	de 24-uursdienst in Alkmaar is uitgebreid met 9 fte, waarmee 24/7 een TS6 vanuit de beroepsdienst is gegarandeerd.	**2025-1**
MJOP – Paraatheid: duiktaak naar Alkmaar	de duiktaak is geborgd binnen de 24-uurs beroepsdienst van Alkmaar.	**2025-3**
MJOP – Paraatheid: versterken Hoorn	de repressieve beroepsbezetting in Hoorn is uitgebreid met 8 fte, waarmee een TS6 vanuit de dagdienst is gegarandeerd.	**2025-1**
Brandweerassistent	de formalisatie van de functie van brandweerassistent in het landelijk besluitvormingsproces is ingebracht.	**2025-3**

Speerpunt Alarmeren & Inzetten	Bereikt dat	
Team Digitale Verkenningen NW4	het Team Digitale Verkenningen operationeel is binnen NW4.	**2025-2**

Speerpunt Coördineren & Samenwerken	Bereikt dat	
MJOP – Noodzaak tot modernisering	het moderniseringsbudget is gerealiseerd conform MJOP.	**2025-1**
Balans tussen incidentbestrijding en risicobeheersing	er een plan van aanpak is opgesteld voor extra risicobeheersingsmaatregelen voor gebieden met voorzienbare overschrijdingen van opkomsttijden.	**2025**

Speerpunt Inwoners betrekken bij hulpverlening	Bereikt dat	
Veilig Leven - Zorgprofessionals als ambassadeurs	functionarissen die achter de voordeur komen van inwoners, onveilige situaties in woningen gaan signaleren. Zij zetten zich in om de bewoner te helpen een veilige leefomgeving te creëren. Denk hierbij aan huisartsen, fysiotherapeuten en WMO-consulenten.	**2025-1**

2.2.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 Product	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Overige baten	2.885	1.637	1.637	1.715
Interne doorbelastingen	48	-	-	-
Totaal baten	**2.933**	**1.637**	**1.637**	**1.715**
Lasten				
Risicobeheersing	*2.509*	*2.382*	*2.474*	*2.667*
Risicobeheersing	2.368	2.245	2.337	2.530
Veilig leven	141	137	137	137
Incidentbestrijding	*25.261*	*25.527*	*25.682*	*27.974*
Inzet officiersfuncties	627	598	598	658
Inzet eenheden	24.634	24.929	25.084	27.316
Herstel, analyse en onderzoek	*62*	*104*	*119*	*368*
Leren, innoveren, kwaliteit & brandonderzoek	37	40	55	52
Informatiegestuurde Organisatie	25	64	64	316
Lokale zichtbaarheid	*2.485*	*1.496*	*1.514*	*1.628*
Jeugdbrandweer	78	61	70	74
Brandweerpost	2.407	1.435	1.444	1.554
Brandweer algemeen	*5.906*	*6.578*	*5.874*	*7.006*
Totaal lasten	**36.223**	**36.087**	**35.663**	**39.643**
Gerealiseerde resultaat programma	**-33.290**	**-34.450**	**-34.026**	**-37.928**

Toelichting

Op het product ***Inzet eenheden*** is het financiële effect te zien van de eerste tranche van het MJOP BRW (meerjarenontwikkelplan brandweer), zoals vastgesteld in de kadernota 2025. De lastenstijging van het product ***Brandweer algemeen*** komt vooral voort uit de hogere afschrijvings- en rentelasten door de duurdere investeringen (forse prijsstijgingen door inflatie) en noodzakelijke (her-)financiering.

2.3 Programma GHOR

2.3.1 Wat willen we bereiken
2.3.2 Wat gaan we doen
2.3.3 Wat gaat het kosten

2.3.1 Wat willen we bereiken

Doel

De GHOR stelt zich primair tot doel dat de gezondheidskundige hulpverlening in de regio, onder regie van het openbaar bestuur, naadloos kan opschalen van dagelijkse naar grootschalige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende zorgketen kunnen optreden. De GHOR vervult hier als netwerkteam een faciliterende en (ver)bindende regierol. Immers, de daadwerkelijke uitvoering van de gezondheidskundige hulpverlening is een verantwoordelijkheid van de zorginstellingen en zorgverleners zélf. Deze ketenrol, ook op het vlak van risicogerichtheid, met balans tussen faciliteren en regisseren, krijgt de komende jaren nog nadrukkelijker aandacht en inhoud, in nauwe samenwerking met huisartsen, ziekenhuizen, GGD, RAV, GGZ, Care instellingen (o.a. verpleeg- en verzorgingshuizen), etc..

Ontwikkelingen

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in crisissituaties en de advisering van overheden en organisaties op dat gebied. Zorginstellingen zijn in beginsel zelf verantwoordelijk voor het leveren van zorg tijdens rampen en crises. Maar door de toenemende zorgvraag hebben zij minder tijd en aandacht voor (de voorbereiding op) zorghulpverlening in opgeschaalde situaties. De GHOR speelt in op deze ontwikkelingen door het verder verstevigen van de banden met zorgpartners. Met als doel hen nog meer te ondersteunen bij oefeningen en planvorming voor speciale crisissituaties, zoals grootschalige stroomuitval.

- De GHOR blijft zich ontwikkelen als een wendbare, flexibele en steeds professionelere crisisorganisatie. Zorg kan alleen effectief zijn als de zorgpartners in samenhang een crisis bestrijden. De GHOR adviseert over een passende crisisstructuur, zorgt ervoor dat crisisfunctionarissen goed opgeleid en geoefend zijn, en zet in op evalueren en leren.
- De GHOR jaagt projecten aan op het gebied van zorgcontinuïteit in de regio (zoals het ROAZ-beeld en -plan[1]).
- De GHOR brengt naar verwachting in de 2e helft van 2024 een zorgrisicoprofiel tot stand, in nauwe samenwerking met zorgpartners. Dit is een verbijzondering van het Regionaal risicoprofiel. Het geeft aan welke crisistypen het meest relevant zijn voor de geneeskundige en gezondheidskundige partners in onze regio. Welke risico's hebben een grote impact op de zorg? Het biedt een nog specifieker beeld en de basis van de opgaven van GHOR samen met de zorgpartners voor de jaren 2025 en later.
- De GHOR gaat nog nauwer samenwerken met de afdeling crisisbeheersing binnen de veiligheidsregio om de gezamenlijke expertise en informatiepositie te versterken. De GHOR wil een volwaardig onderdeel worden van het regionale Veiligheids-informatieknooppunt.

[1] ROAZ staat voor: Regionaal Overleg Acute Zorgketen.

2.3.2 Wat gaan we doen

Coordineren en samenwerken	Bereikt dat	
Grootschalige Ketenoefening wit	de ketensamenwerking (coördinatie, integrale aanpak en informatiedeling) bij grootschalige hulpverlening middels “Witte” netwerkoefening getest is.	**2024-3**
Grootschalige Ketenoefening wit	de ketenoefening jaarlijks herhaald wordt.	**2025**

Speerpunt plannen maken met netwerkpartners	Bereikt dat	
Zorgrisicoprofiel	focuspunten vanuit zorgrisicoprofiel (nov 2024) omgezet zijn in gezamenlijke verbeterplan/acties van de crisisvoorbereiding van netwerkpartners.	**2025-3**

Speerpunt informatiegestuurd werken	Bereikt dat	
Regionaal Veiligheids-Informatie Knooppunt (VIK)	de acute zorgpartners via de GHOR volwaardig aansluiten en participeren in het VIK met informatiedeling op basis van prioriteiten vanuit zorgrisicoprofiel.	**2025-2**

2.3.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 Product	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Overige baten	-	12	12	12
Interne doorbelastingen	21	-	-	-
Totaal baten	**21**	**12**	**12**	**12**
Lasten				
GHOR algemeen	990	1.132	1.132	1.262
GHOR adviezen risicobeheersing	-	5	5	6
GHOR regierol	6	5	5	6
GHOR inzet sleutelfunct. en eenheden	429	498	495	511
GHOR analyse en onderzoek	1	6	6	6
GHOR GGD rampen opvang plan (GROP)	-	11	11	11
Totaal lasten	**1.426**	**1.657**	**1.654**	**1.802**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.405**	**-1.645**	**-1.642**	**-1.790**

Toelichting

De stijging van de lasten worden veroorzaakt door salarisstijging (cao) en indexering (inflatie).

2.4 Programma Meldkamer

2.4.1 Wat willen we bereiken
2.4.2 Wat gaan we doen
2.4.3 Wat gaat het kosten

2.4.1 Wat willen we bereiken

Doel

De meldkamer Noord-Holland is belast met:

- het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van incidentbestrijding en crisisbeheer van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, de daadwerkelijke ambulancezorg, de politie, de gemeenten en andere partners in de hulpverlening;
- het bieden van een adequaat hulpaanbod;
- het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

Voor de meldkamer geldt des te meer dat zij vooral faciliterend is in het samenwerkingsproces tussen burger en hulpverlener en tussen hulpverleners onderling. Daarom levert de meldkamer een bijdrage aan deze maatschappelijke doelstellingen, maar effecten in de maatschappij zijn van meer factoren afhankelijk. Deze doelstellingen zijn echter wel richtinggevend voor alle inspanningen in de komende jaren.

2.4.2 Wat gaan we doen

Speerpunt alarmeren en inzetten	Bereikt dat	
Optimalisatie triage/urgentie indeling	het optimaliseren van het triageproces en de werkwijze op de meldkamer voor een efficiëntere ketensamenwerking door een éénduidige en optimale urgentieclassificatie en een protocol voor éénduidige triage is gerealiseerd.	**2024-2**
Capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid	de capaciteit conform het capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid voor de meldkamer NH is gerealiseerd voor 125 diensten.	**2025-2**
Capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid	de capaciteit conform het capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid voor de meldkamer NH is gerealiseerd voor 138 diensten.	**2026-1**
Optimalisering MC prestaties in NW3 samenwerkingsgebied	de prestatie afspraak (budget 2025) met zorgverzekeraars “aantoonbaar rendement en bezettingsgraad midden complex ambulancevervoer ” is gerealiseerd.	**2025**
Zorgcoördinatie NHN/ZaWa/KEN	de aanpak en vormgeving van het landelijke speerpunt zorgcoördinatie, met nauwe betrokkenheid van de Meldkamer Ambulancezorg NH, beschreven is en meerjarig door de zorgpartners geïmplementeerd wordt.	**2025-2**
Digitalisering aanvraag/uitgifte Planbare Ambulancezorg op de meldkamer	de coördinatie van planbare ambulancezorg voor werkgebied Meldkamer NH is gebundeld in één geautomatiseerde aanvraag en uitgifte meldkamer proces is geïmplementeerd.	**2025-1**

2.4.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 PDC	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten (excl. mutaties reserves)				
Wettelijk budget Nza	1.739	1.820	1.820	2.266
Overige baten	51	-	-	-
Totaal baten	**1.790**	**1.820**	**1.820**	**2.266**
Lasten (excl. mutaties reserves)				
Salarissen	2.382	2.890	2.890	3.197
Diensten en middelen	-	2	2	2
ICT	68	34	34	34
WKR gerelateerde kosten	126	144	144	145
Wagenpark	1	3	1	2
HRM	516	91	91	191
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	50	2	2	11
Totaal lasten	**3.143**	**3.166**	**3.164**	**3.582**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.353**	**-1.346**	**-1.344**	**-1.316**

Toelichting

Het wettelijk budget Nza is aangepast aan het verwachte aandeel in het nieuwe verdeelmodel. De lasten zijn overgenomen uit de werkbegroting van de MK NH.

2.5 Programma Crisisbeheersing

2.5.1 Wat willen we bereiken
2.5.2 Wat gaan we doen
2.5.3 Wat gaat het kosten

2.5.1 Wat willen we bereiken

Doel
Als crisisbeheersing zetten we ons in om grootschalige incidenten, rampen en crises te voorkomen. Doen deze zich toch voor, dan beperken we de effecten door maatregelen te nemen. Dit kan samen met en door crisispartners, overheid, burgers en bedrijven. We bouwen aan een veerkrachtige samenleving. De maatschappelijke effecten die we willen realiseren werken langer door dan één jaar. Ze vereisen een duurzame langetermijnvisie, waarin diverse partners samenwerken en hun bijdrage leveren. In die samenwerking vervullen we een belangrijke netwerkfunctie.

Ontwikkelingen
Naast de klassieke flitscrisis, zoals een grote brand, krijgt de samenleving vaker te maken met crises die ingewikkelder, langduriger en minder voorspelbaar zijn. De impact op onze samenleving neemt toe. Denk bijvoorbeeld aan de coronacrisis en - nog recenter - de vluchtelingen- en asielcrisis. Maar ook klimaatverandering (extremer weer) en de uitval van vitale voorzieningen zoals elektriciteit, brengen grote risico's met zich mee. Daar moeten wij ons als veiligheidsregio én samenleving beter op voorbereiden.

Het zijn onderwerpen die vragen om een andere voorbereiding en inzet van de veiligheidsregio, maar ook om samenwerking met andere crisispartners dan bij de bestrijding van de traditionele flitsramp. De veiligheidsregio's worden meer ingezet om de coördinatie tussen gemeenten, regio's en Rijk te stroomlijnen. Als gevolg daarvan is ons takenpakket in de afgelopen jaren uitgebreid.

Naast de specifieke voorbereiding op de thema's extreem weer en de uitval van elektriciteit heeft het algemeen bestuur van VRNHN de komende beleidsperiode vier opgaven voor crisisbeheersing onderschreven.

- *We zijn aanjager of regisseur in het netwerk*

Alle betrokken partners (inclusief VRNHN zelf) dragen bij aan de crisisbeheersing en zijn verantwoordelijk voor hun eigen voorbereiding op crisissituaties. VRNHN is daarin een overkoepelende netwerkorganisatie die samenwerking stimuleert en waar nodig coördinatie en verbindingen tot stand brengt.

- *We ontwikkelen ons naar een flexibele en robuuste crisisorganisatie*

In een steeds complexere samenleving worden we geconfronteerd met ongekende crises. Onze crisisorganisatie moet daarom flexibel zijn en voorbereid op het onverwachte. Dit betekent: samenwerken met zowel publieke en private partners als met burgers en aansluiten op nieuwe informatie- en afstemmingsstructuren die ontstaan. We moeten wendbaar, paraat en slagvaardig zijn, zodat we op elke crisis passend kunnen reageren.

- *Onze crisisbeheersing is informatiegestuurd*

De aanpak van crises en incidenten staat of valt met het hebben van relevante informatie. Deze informatie stelt de crisisorganisatie, inclusief regionale en landelijke crisispartners, in staat slag- en hulpvaardig op te treden. Het gaat voornamelijk om het ontwikkelen en delen van een gezamenlijk beeld van de situatie.

- *Onze bevolkingszorg is toekomstbestendig*

De zorg voor mens, dier en milieu is een verantwoordelijkheid van de gemeente, ook tijdens crises. De hulp die dan nodig is noemen we bevolkingszorg. We bevorderen de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken voorbereiden en uitvoeren. We werken op dit vlak intensief samen met onze buurregio's.

Verhoogde BDUR-bijdrage

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg en het Rijk in het kader van de onhoudbare situatie in de migratieketen, met name in aanmeldcentrum Ter Apel. Onderdeel van deze afspraken is de structurele toevoeging van € 83 miljoen aan de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze uitkering bouwt geleidelijk op, waardoor we voor 2023 en 2024 structureel extra middelen erbij hebben gekregen. Voor 2025 is het nog niet duidelijk wat dit bedrag gaat zijn. Hiervoor dienen we de junicirculaire 2024 af te wachten om te bepalen wat mogelijk extra wordt toegekend.

Dit zetten we in voor:

- de basis op orde hebben en houden binnen crisisbeheersing;
- het verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak en doorontwikkelen naar een flexibele en robuuste crisisorganisatie;
- het versterken van de informatiepositie en deze te waarborgen door het (inrichten van het) Veiligheids-informatieknooppunt (VIK) en door aan te sluiten op het landelijke Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2);
- het onderzoeken hoe we de burger als crisispartner kunnen inzetten;
- het realiseren van een toekomstbestendige bevolkingszorg;
- het versterken van de risico- en crisiscommunicatie;
- het versterken van de brandweer als crisispartner;
- het versterken van de GHOR als aanjager in het netwerk en in de doorontwikkeling tot flexibele crisisorganisatie.

2.5.2 Wat gaan we doen

Speerpunt aanjager of regisseur in het netwerk	Bereikt dat	
Bewustwording en verantwoordelijkheid via risicodialoog	publieke en private organisaties via een risicodialoog bewust zijn gemaakt van hun eigen verantwoordelijkheden met betrekking tot crisisbeheersing en veiligheid. De risicodialogen worden ook gevoerd over onze beleidsthema's 'Extreem weer' en 'Uitval elektriciteit'.	**2025**
Herijking in convenanten	nieuwe convenanten worden gesloten en bestaande worden herijkt, met specifieke aandacht in NW4-verband voor een eenduidige aanpak met regio-overschrijdende en landelijke partners. Dit leidt tot duurzame relaties.	**2025**
(Bestuurlijke) stakeholder- en netwerkanalyse	we actief in contact zijn met onze bestuurders en partners en elkaar weten te vinden wanneer dat nodig is.	**2025**
Visie op samenwerking met vrijwilligersorganisaties en visie op (lucht)havens	deze zijn geïmplementeerd in de planningen van de stakeholder- en netwerkanalyses.	**2025**

Speerpunt flexibele en robuuste crisisorganisatie	Bereikt dat	
Flexibele crisisstructuur	we zijn voorbereid om op elk moment een structuur op te richten voor een langdurige crisis en kunnen bijdragen aan de landelijke structuur.	**2025**
Burger als crisispartner	we hebben onderzocht wat er nodig en mogelijk is om de burger in te zetten als crisispartner. Dit is uitgewerkt in een plan van aanpak.	**2025**
Nafase bij crises	we hebben geïnventariseerd wat nodig is om partners en gemeenten te ondersteunen in nafases voor de komende jaren.	**2025**

Speerpunt informatiegestuurd werken	Bereikt dat	
24/7 Informatiepositie en risicomonitoring	partners actief worden betrokken om verstoringen te detecteren en analyseren, en er wordt gezocht naar verbinding met buurregio's en de nationale crisisstructuur. De CaCo van de meldkamer is integraal onderdeel van het VIK. Samen met andere veiligheidsregio's werken we aan de doorontwikkeling van het portaal 'Veiligheidsbeeld.nl'.	**2025**

Speerpunt toekomstbestendige bevolkingszorg	Bereikt dat	
Plan van Aanpak Uniforme Kwaliteit Bevolkingszorg	we inzetten op kennisontwikkeling en het zelflerend vermogen. Verbetermaatregelen worden doorgevoerd en de effectiviteit wordt getoetst.	**2025**
Doorontwikkeling bevolkingszorg	de doorontwikkeling van bevolkingszorg wordt vastgelegd in het Plan van Aanpak Uniforme Kwaliteit Bevolkingszorg, met implementatie en borging van nieuwe landelijke kwaliteitsindicatoren.	**2025**
Risico- en crisiscommunicatie	een analyse is gemaakt van de capaciteit en slagkracht binnen de veiligheidsregio op het gebied van risico- en crisiscommunicatie, resulterend in gezamenlijke analyse en verdere samenwerkingsafspraken. We werken actief mee aan de uitvoering van het landelijke Programma Risico- en Crisiscommunicatie. We weten wat aanvullend nodig is op de beleidsthema's 'Extreem weer' en 'Uitval elektriciteit'.	**2025**

2.5.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 Product	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Interne doorbelastingen	151	37	37	-
Totaal baten	**151**	**37**	**37**	**-**
Lasten				
CB Algemeen	2.875	2.857	2.857	3.358
CB Netwerk en informatie	33	66	48	50
CB Bevolkingszorg	507	509	509	532
CB Crisisorganisatie multi	336	363	368	396
CB Evalueren en verbeteren	-	5	5	6
Totaal lasten	**3.751**	**3.800**	**3.787**	**4.342**
Gerealiseerde resultaat programma	**-3.600**	**-3.763**	**-3.750**	**-4.342**

Toelichting

Naast de stijging van de salarissen (cao) en inflatie-invloed op de overige lasten, is in deze begroting rekening gehouden met de formatieve doorontwikkeling gefinancierd uit de BDUR versterkingsgelden crisisbeheersing.

2.6 Programma Zorg- en Veiligheidshuis

2.6.1 Wat willen we bereiken
2.6.2 Wat gaan we doen
2.6.3 Wat gaat het kosten

2.6.1 Wat willen we bereiken

Doel

Doel van het Zorg- en Veiligheidshuis is het terugdringen van criminaliteit en overlast, en het reduceren van veiligheidsrisico's. Dit door het verbinden van zorg en veiligheid. Belangrijkste taken van het Zorg- en Veiligheidshuis liggen op het gebied van ketenregie. Dit als uitvoerende regie namens de gemeente. Daarnaast het borgen van de juiste deskundigheid van ketenpartners in een optimale aanpak van sociale veiligheidsvraagstukken. Het betreft regie op verschillende niveaus, zoals regie op de samenwerking, procesregie en casusregie. Het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord is de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van VR NHN. De brede commissie Zorg en Veiligheid is verantwoordelijk voor de beleidskeuzes en effectiviteit, als stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis. Het Zorg- en Veiligheidshuis bedient alle gemeenten in de regio.

Ontwikkelingen

Het aantal kwetsbaren in de samenleving neemt toe. We hebben het dan onder meer over personen met onbegrepen gedrag, mensen die in armoede leven of nieuwkomers. Er is een aanzienlijke groep inwoners met een opeenstapeling van problemen met een zorg- en veiligheidscomponent. De oorzaken en gevolgen lopen dwars door elkaar heen en zijn divers zoals psychische klachten, verslavingsproblematiek, een verstandelijke beperking, armoede, overlastgevend of gevaarlijk gedrag – of een combinatie hiervan. Dit vraagt om een domeinoverstijgende aanpak.

Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft als opgave om samen met gemeenten en ketenpartners uit het zorg- en veiligheidsdomein bij complexe casuïstiek of situaties (waarbij sprake is van individuele én maatschappelijke veiligheidsrisico's) verdere onveiligheid of overlast te voorkomen, te beperken en indien mogelijk op te lossen. Met als gewenst resultaat een positief maatschappelijk en financieel effect: een betere kwaliteit van leven en minder overlast en veiligheidsproblemen. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis beoordeelt een binnengekomen casus, organiseert de samenwerking en fungeert als onafhankelijk voorzitter van het casusoverleg.

Ondanks alle inzet en daadkracht nemen meldingen over mensen met onbegrepen gedrag toe bij politie, GGD en GGZ. Gemeenten en instellingen uit het zorg- en veiligheidsdomein ervaren een toename van complexe casuïstiek in het sociaal domein. Dit is ook terug te zien in de gestage stijging van het aantal cases in het Zorg- en Veiligheidshuis. We hebben een brede uitvraag gedaan bij gemeenten en ketenpartners om scherper te krijgen welke prioriteiten onze aanpak moet krijgen. Hieruit komt naar voren dat we voorrang moeten geven aan het voorkomen dat het gedrag van personen met onbegrepen gedrag met een (hoog) veiligheidsrisico escaleert. Daarom zetten we de komende periode sterk in op tijdige signalering en op de realisatie van woonvoorzieningen. Uit onderzoek blijkt dat investeren in deze aspecten het meeste effect heeft. Binnen het Zorg- en Veiligheidshuis hebben we de 'Aanpak van mensen met onbegrepen gedrag' ingesteld. Samen met de GGD, GGZ, de politie, de gemeenten en meerdere zorg- en maatschappelijke organisaties geven we uitvoering aan activiteiten binnen deze aanpak.

2.6.2 Wat gaan we doen

Speerpunt coördineren en samenwerken	Bereikt dat	
Programma aanpak personen met onbegrepen gedrag	de gestelde doelen voor het programma personen met onbegrepen gedrag tot en met 2024 zijn gerealiseerd.	**2024-3**
Programma aanpak personen met onbegrepen gedrag	het programmateam uitvoering geeft aan het vastgestelde programmaplan voor personen met onbegrepen gedrag. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het voorkomen van escalatie, tijdige signalering en de realisatie van woonvoorzieningen.	**2025**
Commissie zorg in de veiligheidsregio	de doorontwikkeling van de commissie zorg in de veiligheidsregio is gerealiseerd.	**2024-3**
Visie zorg- en veiligheidshuis	uitvoering is gegeven aan de door de stuurgroep vastgestelde visie van het zorg- en veiligheidshuis, waar de doorontwikkeling van het kennis- en expertisecentrum een onderdeel van is.	**2025**
Kennis en expertisecentrum	het Zorg- en Veiligheidshuis zich heeft ontwikkeld tot een kennis- en expertisecentrum.	**2024-3**
Visie zorg- en veiligheidshuis	nieuwe thema's als deze zich aandienen en dit consequenties heeft voor de capaciteit, worden voorgelegd aan het algemeen bestuur voor instemming.	**2025**
Beleidscapaciteit zorg- en veiligheidshuis	beleidscapaciteit zorg en veiligheidshuis is gerealiseerd.	**2024-3**

2.6.3 Wat gaat het kosten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000 PDC	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Projecten en subsidies	403	-	-	-
Overige baten	889	862	862	937
Interne doorbelastingen	154	-	-	-
Totaal baten	**1.446**	**862**	**862**	**937**
Lasten				
Salarissen	1.290	1.325	1.325	1.381
Diensten en middelen	6	3	3	3
ICT	-	1	1	1
WKR gerelateerde kosten	16	14	14	15
HRM	474	142	142	147
Communicatie	44	-	-	-
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	163	1	1	10
Totaal lasten	**1.993**	**1.486**	**1.486**	**1.557**
Gerealiseerde resultaat programma	**-547**	**-624**	**-624**	**-620**

Toelichting

Baten en lasten zijn aangepast (indexatie) aan het verwachte prijsniveau van 2025.

2.7 Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR

2.7.1 Wat willen we bereiken
2.7.2 Wat gaan we doen
2.7.3 Wat levert het op

2.7.1 Wat willen we bereiken

De bedoeling is om met de bijdragen van de gemeenten en de vergoeding die wordt verkregen uit de BDUR, naast de te genereren specifieke opbrengsten op de verschillende programma's, een solide dekking op de lange termijn te creëren voor de activiteiten van de veiligheidsregio.

2.7.2 Wat gaan we doen

De activiteiten die de veiligheidsregio onderneemt zijn vastgelegd in de verschillende programma's.

2.7.3 Wat levert het op

Overzicht van baten en lasten

PDC	Bedragen x € 1.000			
	Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
BDUR/Rijk/ministerie	7.787	8.043	8.487	8.200
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	7.787	8.043	8.487	8.200
Bijdragen gemeenten	45.746	49.377	49.377	54.223
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	45.271	48.866	48.866	53.692
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.2	475	511	511	531
Totaal baten	**53.533**	**57.420**	**57.864**	**62.423**
Lasten				
Totaal lasten	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**53.533**	**57.420**	**57.864**	**62.423**

Toelichting

Er ontbreekt een directe relatie tussen de gemeentelijke bijdragen en BDUR enerzijds en de programma's anderzijds. Zodra deze directe relatie ontbreekt, kunnen baten niet worden toegerekend op het niveau van programma's en worden deze "centraal" benoemd. Een splitsing op taakveldniveau is wel te geven.

De BDUR is opgenomen voor het bedrag zoals deze kenbaar is gemaakt door het ministerie JenV. Dit is exclusief indexatie. In de junicirculaire van 2024 zal meer duidelijkheid gegeven worden over de feitelijk te verwachten bijdrage over 2025.

2. Paragrafen

2.8 Bedrijfsvoering

2.8.1 Wat willen we bereiken
2.8.2 Wat willen we realiseren
2.8.3 Wat gaat het kosten

2.8.1 Wat willen we bereiken

Doel

Binnen Bedrijfsvoering en het Stafbureau werken experts, adviseurs en uitvoerende medewerkers op specifieke vakgebieden. Hiermee ondersteunen zij alle andere processen in de kolommen brandweerzorg, ambulancezorg, Zorg- en Veiligheidshuis, meldkamer en Crisisbeheersing. Experts, adviseurs en uitvoerders werken samen aan een optimale basis waardoor de kolommen hun eigen werk kunnen doen. Expertise wordt geleverd op het gebied van ICT, informatiemanagement, Communicatie, HRM, Salarisadministratie, Arbozorg, BI, Financiën, Projectmatig werken, Kwaliteit, Juridische Zaken, Facilitair, Huisvesting, Inkoop, Informatiebeveiliging en ondersteuning en advisering aan directie en bestuur. Naast reguliere werkzaamheden is Bedrijfsvoerings- en Stafbureau-expertise noodzakelijk bij de diverse projecten die voortvloeien uit het Meerjarenbeleidsplan, het meerjarenontwkkelingsplan Brandweer, en bij aanpassingen in de organisatie als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. Zo wordt met het beschikbaar stellen van data bijvoorbeeld de mate van geoefendheid van de brandweer(vrijwilligers) en de paraatheid van de posten inzichtelijk gemaakt. Bedrijfsvoering zorgt voor communicatie over beleidsplan en andere ontwikkelingen in de organisatie naar pers, bestuur, inwoners en medewerkers. In het meerjarenontwikkelplan van de brandweer staat dat we meer brandweermensen moeten werven. Zowel extra beroepsbrandweer als brandweervrijwilligers, duikers en extra instructeurs. Communicatie en HRM bedenken hiervoor de arbeidsmarktstrategie en voeren deze uit met regionale werving, media-aandacht en arbeidsmarktcommunicatie.

Ontwikkelingen

Informatiemanagement en informatiebeheer

Het is steeds meer noodzakelijk om te investeren in Informatiemanagement en informatiebeheer. De organisatie heeft met een veelvoud van informatie te maken in vergelijking tot jaren geleden. Het ontsluiten van data, het zelf genereren van data, het in control houden op uitgaande informatie, het registreren van alle informatie die geregistreerd moet worden én voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van privacy, archiefbeheer en informatiebeveiliging maakt informatiemanagement toenemend belangrijk. VRNHN heeft hierin nog een stap te zetten. Het komende jaar wordt een verdere professionaliseringslag gemaakt om alle collega’s bewust te maken van het belang van informatiemanagement en informatiebeheer. Of zoals het in ons beleidsplan beschreven staat: wij verstevigen het informatiefundament.

Innovaties

Bedrijfsvoering onderzoekt hoe moderne technologieën het werk binnen reguliere processen kan vergemakkelijken. Welke onderdelen van taken kunnen worden overgenomen via AI, wat kan verder worden geautomatiseerd, welke ethische dilemma’s moeten we daarbij in ogenschouw nemen? Door slim gebruik te maken van innovaties kunnen we met minder mensen een hogere mate van efficiency en effectiviteit realiseren, waarbij de menselijke maat nooit uit het oog verloren mag worden. In de tijd van krapte op de arbeidsmarkt is het noodzakelijk om zo slim mogelijk gebruik te maken van ons menselijk kapitaal. Wij leiden onze medewerkers op om op juiste wijze met de technologie om te gaan.

Informatiebeveiliging en privacy

Steeds strengere en noodzakelijke wet – en regelgeving moet worden nageleefd om toenemende dreigingen het hoofd te bieden. Dit vraagt ook in 2025 aandacht, zowel op technisch vlak als (blijvend) op bewustwordingsvlak bij al onze medewerkers. Voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid is niet een eenmalig project, maar vereist ieder jaar bijsturing, opvolging, controle en communicatie. Als de minister de veiligheidsregio's in 2024 heeft aangemerkt als organisaties met vitale processen, dan vraagt dit aanvullende maatregelen om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van onze informatievoorziening te verhogen. Naast informatieveiligheid vraagt voldoen aan alle privacy wet- en regelgeving continue aandacht en verwerking in alle processen. Het verbeterplan borging privacy moet organisatiebreed in 2025 hebben geleid tot een positief oordeel van de FG.

Duurzaamheid

In het beleidsplan is opgenomen dat we werken aan een duurzame organisatie. In 2025 hebben we de onderzoeksfase afgerond en implementeren we de gemaakte keuzes om te komen tot een zo duurzaam mogelijke organisatie binnen de financiële grenzen die wij hebben en zonder dat dit snelle uitruk en hulpverlening in gevaar brengt. Vooralsnog zoeken wij naar verduurzaming binnen beschikbaar budget. Mocht er echter sprake zijn van opgelegde verplichtingen vanuit de Rijksoverheid, dan zijn mogelijk extra financiën noodzakelijk. Denk bijvoorbeeld aan het rijden met de duurzamere maar 30% duurderde Dieselvariant HVO voor onze tankautospuiten.

Ontwikkeling medewerkers en leiderschap

Ook in 2025 werken wij verder aan ons meerjarig traject voor ontwikkeling van medewerkers en leiderschap. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt willen wij nog meer interessant zijn, blijven en worden voor (potentiële) medewerkers en leidinggevenden. Bedrijfsvoering faciliteert en organiseert de organisatiebrede ontwikkeling die in 2023 is gestart.

2.8.2 Wat willen we realiseren

Speerpunt organisatie breed	Bereikt dat	
Innovatie	de technische tools zijn geïmplementeerd om de processen en werkzaamheden efficiënter te kunnen uitvoeren.	**2025**
Informatiemanagement en informatiebeheer	doorontwikkeling van informatiemanagement en informatiebeheer conform het verbeterplan op orde is gebracht wat resulteert in een positieve beoordeling van de archiefinspecteur en provincie.	**2025**
Informatiegestuurd werken	het informatiegestuurd werken op basis van data organisatiebreed verder is geïmplementeerd.	**2025**
Duurzaamheidsambities	de onderzoeksfase met de keuzes op de duurzaamheidsambities is afgerond en keuzes zijn gemaakt op welke onderdelen de ambitie zal worden verwezenlijkt.	**2025**

2.8.3 Wat gaat het kosten

Inleiding

De baten en lasten worden in twee verschillende overzichten weergegeven. Het eerste overzicht betreft het totaal aan overhead zoals dat gepresenteerd dient te worden conform de vernieuwde BBV-richtlijnen. Het tweede overzicht geeft voor de begroting een splitsing naar het programma ambulancezorg, de overige VR-programma's en directie/bedrijfsvoering. Hierdoor wordt duidelijk wat bedrijfsvoering betekent voor de omvang van de overhead. Na het eerste overzicht volgen, indien nodig, korte toelichtingen op grote afwijkingen. Het tweede overzicht is informatief opgenomen.

Overzicht van baten en lasten overhead

Bedragen x €1.000 PDC	Bedragen x € 1.000 Rekening 2023	Primaire begr. 2024	1e Begr.wijz. 2024	Begroting 2025
Baten				
Projecten en subsidies	41	-	-	-
Overige baten	1.042	12	12	12
Interne doorbelastingen	411	1.043	1.043	1.058
Totaal baten	**1.494**	**1.055**	**1.055**	**1.070**
Lasten				
Salarissen	10.487	11.538	11.556	13.077
Huisvesting	1.247	1.174	1.267	1.314
Diensten en middelen	486	475	472	526
ICT	1.950	1.935	1.994	2.418
WKR gerelateerde kosten	797	571	651	724
Wagenpark	44	42	40	40
HRM	2.595	1.227	1.353	956
Financiën	94	110	111	117
Verzekeringen	425	418	328	340
Communicatie	213	188	188	195
Kwaliteit en Informatie	72	100	100	104
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	327	115	115	161
Totaal lasten	**18.737**	**17.893**	**18.175**	**19.972**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-17.243**	**-16.838**	**-17.120**	**-18.902**
Aandeel ambulancezorg in overhead	2.177	1.701	1.902	2.480
Resultaat overhead excl. aandeel ov. progr.	**-15.066**	**-15.137**	**-15.218**	**-16.422**

Toelichting

Salarislasten stijgen door de bestaande cao, wat uitbreiding gefinancierd uit de BDUR versterkingsgelden crisisbeheersing en enige formatieve groei, mede gefinancierd vanuit verlaging inhuur (HRM). De lasten van ICT nemen toe door noodzakelijke (extra) beveiliging, hogere afschrijvingslasten door duurdere investeringen en prijsstijgingen door inflatie.

Het aandeel van de ambulancezorg in de overhead stijgt, doordat deze meer in overeenstemming is gebracht met het niveau van de activiteiten die worden ontplooid voor dit bedrijfsonderdeel.

Splitsing naar onderdelen

Bedragen x €1.000 PDC	Bedragen x € 1.000 Ambulance-zorg	VR-Overige programma's	Directie	Bedrijfs-voering	Begroting 2025
Baten					
Overige baten	-	-	-	12	12
Interne doorbelastingen	-	-	-	1.058	1.058
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**1.070**	**1.070**
Lasten					
Salarissen	553	1.921	1.475	9.128	13.077
Huisvesting	-	-	-	1.314	1.314
Diensten en middelen	-	-	62	464	526
ICT	-	-	-	2.418	2.418
WKR gerelateerde kosten	23	321	57	323	724
Wagenpark	-	-	26	14	40
HRM	-	5	36	915	956
Financiën	15	-1	80	23	117
Verzekeringen	-	-	-	340	340
Communicatie	-	-	-	195	195
Kwaliteit en Informatie	-	-	-	104	104
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	2	10	10	139	161
Totaal lasten	**593**	**2.256**	**1.746**	**15.377**	**19.972**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-593**	**-2.256**	**-1.746**	**-14.307**	**-18.902**
Aandeel ambulancezorg in overhead	593	-	-	1.887	2.480
Resultaat overhead VR exclusief Ambu	**-**	**-2.256**	**-1.746**	**-12.420**	**-16.422**

2.9 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.9.1 Inleiding
2.9.2 Beschikbare weerstandscapaciteit
2.9.3 Financiële risico's
2.9.4 Benodigde weerstandscapaciteit
2.9.5 Verzekeringen en voorzieningen
2.9.6 Kengetallen financiële positie

2.9.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is te definiëren als het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen ten einde de taken van de organisatie te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de organisatie. Op grond van artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord dragen de gemeenten bij in de lasten van deze organisatie voor zover zij niet worden bestreden uit de opbrengsten van andere vergoedingen. De 16 deelnemende gemeenten vormen feitelijk de weerstandscapaciteit.

Op basis van de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen is een beperkte algemene reserve toegestaan. Als richtlijn geldt maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Dit komt op basis van de jaarstukken 2023 (brutolasten VR € 96.833.000 minus overhead voor ambulancezorg € 2.177.000 is nettolasten € 94.656.000 VRNHN) neer op een bedrag van € 2.366.400. Bij zwaarwegende argumenten is afwijking van deze richtlijn mogelijk.

Daarnaast bestaat binnen de organisatie de ambulancezorg die niet door de gemeentelijke bijdrage wordt gefinancierd, maar door bijdragen van de zorgverzekeraars (Nza). Door de verbeterde financiering in het algemeen en verruiming van vergoedingen voor de huisvesting in het bijzonder, is het mogelijk om voor dit bedrijfsonderdeel een aparte algemene reserve op te bouwen. Hierdoor wordt ook richting de Nza duidelijker zichtbaar dat geld afkomstig van de zorgverzekeraars ook daadwerkelijk wordt ingezet voor de Ambulancezorg. Deze algemene reserve kent vooralsnog geen beperkingen.

Beide algemene reserves maken onderdeel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.9.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de jaarrekening 2023 bestaat uit:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	2.727	-	-	798	3.525
Bestemmingsreserves	3.231	351	924	-	2.658
Gerealiseerde resultaat	798	-	850	-798	-850
Totaal reserves	**6.756**	**351**	**1.774**	**-**	**5.333**
Correcties					
Bestemmingsreserves	Bestemde gelden Veiligheidsregio				-2.658
Gerealiseerde resultaat	Vrij besteedbaar Veiligheidsregio (boven 2,5% alg.reserve)				-
Beschikbare weerstandscapaciteit					**2.675**

2.9.3 Financiële risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis waaruit financiële gevolgen kunnen vloeien, maar waarbij niet duidelijk is of de gebeurtenis gaat gebeuren en hoe groot de financiële gevolgen zullen zijn. Op het moment dat de financiële gevolgen inzichtelijk zijn, worden deze gedekt in de begroting.

De mate van risico is opgenomen in 5 klassen:

Klasse	%	Waarschijnlijkheid	Toelichting
1.	10%	Zeer klein	Onwaarschijnlijk, kans 1 keer in de 10 jaar.
2.	25%	Klein	Niet waarschijnlijk, kans 1 keer in de 4 jaar.
3.	50%	Middel	Kan beide kanten op, kans 1 keer in de 2 jaar.
4.	75%	Groot	Waarschijnlijk, kan komend jaar voorkomen
5.	95%	Zeer Groot	Zeer waarschijnlijk, zal zich komend jaar voordoen.

De volgende risico's worden onderkend. Hierbij maken wij de kanttekening dat de gegeven opsomming van risico's niet limitatief is.

	Risico	Oorzaak	Gevolg	Klasse / %	Financiële impact	Weerstands-capaciteit
1.	Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst.	Europese wet-en regelgeving	Mogelijk verplichting tot betaling minimum loon, pensioen, betaling bij ziekte, etc.	3 / 50%	€ 1.200.000	€ 600.000
2.	Langdurige uitval	Ziekte / ongeval	Hoger dan begrote inhuur nodig om weggevallen capaciteit op te vangen	4 / 75%	€ 200.000	€ 150.000
3.	IT-dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.)	IT-beveiliging is onvoldoende tegen alle IT-dreigingen	Dataverlies en datalekken	3 / 50%	€ 200.000	€ 100.000
4.	Tekort ambulance-verpleegkundigen	Niet kunnen aantrekken van verpleegkundigen ambulancezorg	Hoger dan geraamde inhuur derden	3 / 50%	€ 200.000	€ 100.000
5.	Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten	Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten	Ongedekte uitgaven (niet begroot)	2 / 25%	€ 200.000	€ 50.000
6.	Aanbestedingsclaim	Niet rechtmatig uitvoeren van een aanbesteding	Toewijzen van een aanbestedingsclaim	1 / 10%	€ 200.000	€ 20.000
	Totaal					**€ 1.020.000**

Risico 1. Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst

Eind 2018 concludeert Pels Rijcken (kantoor landsadvocaat) dat er een reëel risico bestaat dat elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met de normen uit de Europese en internationale wet- en regelgeving. Onderzoek wijst uit dat er geen mogelijkheid is om binnen de bestaande juridische kaders de huidige vrijwilligheid bij de brandweer te behouden. Op 14 juni 2019 hebben het Veiligheidsberaad en de minister van J&V besloten tot de oprichting van een denktank. De denktank heeft een denkrichting uitgewerkt en voorgelegd aan het Veiligheidsberaad en minister van J&V op 9 december 2019. Het uitgangspunt van de denkrichting is een werkbaar en fundamenteel onderscheid (differentiatie van verplichte beschikbaarheid, werkinhoud/volume en opleiding) tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweerzorg. In februari 2021 is het definitieve rapport 'Inzicht in consequenties denkrichting' taakdifferentiatie in het Veiligheidsberaad behandeld en besproken met de minister van JenV.

Burgemeesters Kolff en Depla hebben hun rapport over taakdifferentiatie opgeleverd, waartoe zij in 2018 de opdracht kregen van het Veiligheidsberaad. In het rapport wordt een oplossing geboden om de rechtspositie van brandweervrijwilligers in lijn met Europese wetgeving te brengen, die stelt dat bij gelijk werk gelijke arbeidsvoorwaarden en gelijke betaling geldt, maar ook om het vrijwilligersstelsel te behouden.

In het rapport wordt voorgesteld om aan de hand van vier bouwstenen een fundamenteel onderscheid te maken tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers. Deze bouwstenen zijn verplichte beschikbaarheid (kazerneren/consigneren), aantal repressieve taken, type taken en vakbekwaam worden en blijven. Het Veiligheidsberaad heeft kennis genomen van het rapport en heeft uitgesproken de komende jaren aan de slag te willen gaan met de implementatie van bouwsteen 1, mits de benodigde financiële middelen vanuit het rijk komen en een aantal knelpunten opgelost wordt. Bouwsteen 1 betreft het opheffen van kazernering en consignatie en stelt dat wanneer er bij een inzet geen sprake is van vrije instroom, maar een medewerker móet opkomen, er gelijke arbeidsvoorwaarden en betaling zou moeten zijn. Dit zal betekenen dat vrijwillige brandweermensen straks niet meer geconsigneerd zijn, maar aangesteld kunnen worden met een deeltijd beroepsaanstelling. Het Veiligheidsberaad is niet akkoord met alle bouwstenen, maar er is draagvlak om te starten met de implementatie van bouwsteen 1. Het veiligheidsberaad en minister JenV hebben op 21 juni 2021 de nieuwe stuurgroep ‘toekomst bestendig brandweerstelsel’ de opdracht gegeven voor de implementatie van de eerste bouwsteen en onderzoek te doen naar andere wenselijke thema’s om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelsel. Inmiddels worden de randvoorwaarden voor Bouwsteen ‘verplichtend karakter’ op rijksniveau besproken. Eén van de randvoorwaarden is dat het rijk de financiering van Bouwsteen 1 ‘verplichtende karakter’ financiert.

2.9.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.020.000. De ratio weerstandsvermogen versus weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de aanwezige buffer € 2.675.000 / € 1.020.000 * 100% = 262%. Dit houdt in dat de Veiligheidsregio in staat is om de onderkende risico’s financieel te dragen.

2.9.5 Verzekeringen en voorzieningen

Het verzekeringspakket voorziet in het afdekken van de meest gangbare risico’s op personeel en materieel gebied.

Met ingang van 1 januari 2024 is de Landelijke regeling aanspraken na Dienstongevallen Veiligheidsregio’s van toepassing. Deze komt in de plaats van de ongevallenverzekering die iedere veiligheidsregio zelfstandig had afgesloten. De regeling wordt landelijk gefinancierd door een sobere ongevallenverzekering die is afgesloten door het landelijk Expertisebureau Risicobeheer én een waarborgfonds die door alle veiligheidsregio’s is opgericht. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord brengt jaarlijks een bedrag in.

Daarnaast heeft de veiligheidsregio nog een aantal voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen. In de toelichting op de balans worden deze nader toegelicht.

2.9.6 Kengetallen financiële positie

Overzicht kengetallen

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Netto schuldquote	0,24	0,50	0,48	0,47	0,47	0,44
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,24	0,50	0,48	0,47	0,47	0,44
Solvabiliteitsratio	0,13	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Structurele exploitatieruimte	-0,76%	1,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Toelichting kengetallen

- Netto schuldquote: netto schuld gedeeld door de inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.
- Solvabiliteitsratio: verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (eigen vermogen en vreemd vermogen).
- Structurele exploitatieruimte: saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (excl. mutaties reserves), uitgedrukt als percentage.

Uitgangspunten

Bij het weergeven van de kengetallen voor de financiële positie zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- De gebruikte balansstanden zijn gebaseerd op ramingen per 1 januari 2023.
- Daar waar geen relevante gegevens beschikbaar zijn, worden de balanssaldi van de laatst bekende jaarrekening opgenomen.
- Vlottende schuld wordt als sluitpost gehanteerd.

Duiding kengetallen

- Netto schuldquote: algemeen wordt ratio van 1 of lager gekwantificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet VR NHN aan deze norm.
- Solvabiliteit: algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende. Bij VR NHN is de ratio beduidend lager wat wordt veroorzaakt door een relatief laag eigen vermogen; als gevolg van een restrictie van maximaal 2,5% van de totale lasten;
- Structurele exploitatieruimte: deze begroting is gebaseerd op structurele baten en lasten. De structurele exploitatieruimte beweegt zich rond nihil, waardoor de ratio laag (nihil) is.

2.10 Onderhoud kapitaalgoederen

2.10.1 Wat willen we bereiken
2.10.2 Wat willen we realiseren
2.10.3 Wat gaat het kosten

2.10.1 Wat willen we bereiken

Doel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval zoveel mogelijk te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud. Een andere zekerheid is het weten wanneer het materieel vervangen moet worden. Hiervoor beschikt de Veiligheidsregio over een actueel MJIP (Meerjareninvesteringsplan) waarin alle nu bekende toekomstige investeringen zijn opgenomen.

De veiligheidsregio beschikt over diverse soorten kapitaalgoederen die jaarlijks moeten worden onderhouden om het voorzieningenniveau op peil te houden. Dit betreffen o.a. panden, voertuigen en kantoorautomatisering.

VR NHN heeft diverse panden in eigendom. Naast de panden die worden gebruikt ten behoeve van ambulancezorg, heeft de veiligheidsregio ook nog een aantal brandweerkazernes. Deze kazernes zijn gekocht van de gemeenten in 2013 om btw heffing bij de gemeenten te voorkomen. De laatste kazerne in Avenhorn is in 2024 terug verkocht. Het pand voor de centrale huisvesting in Alkmaar (Hoofdkantoor) en het pand voor de ambulancedienst op Texel worden gehuurd. De brandweerkazernes die niet in eigendom zijn, worden om niet gehuurd van de gemeenten.

2.10.2 Wat willen we realiseren

Gebouwen ambulancedienst

In 2019 heeft op basis van de in 2018 uitgevoerde (interne) analyse op de staat van de gebouwen een extern onderzoek plaatsgevonden. Daaruit is naar voren gekomen dat de ambulancevoorzieningen in Hoogkarspel en Den Helder niet langer geschikt zijn voor hun functie en extra ruimte beschikbaar moet komen voor het overdekt stallen van ambulances. Uit onderzoek naar meerdere oplossingsvarianten is de conclusie getrokken dat nieuwbouw voor beide locaties de voorkeur geniet boven een grootschalige renovatie. Het rapport is vertaald in een notitie voor het Lokaal Overleg van maart 2020 waarin de probleemstelling vertaald is naar een advies het beschikbare budget huisvesting te verhogen.

In het najaar 2020 is de extra budgetaanvraag gehonoreerd en vindt structurele ophoging plaats. In 2021 is begonnen met de planvorming voor de nieuwbouw. De daarbij afgegeven planningen zijn in de loop van 2023 wederom aangepast (uitloop verkrijgen vergunningen, beschikbaarheid bouwers en materiaal). Naar de huidige verwachtingen vinden de opleveringen in de loop van 2024 en 2025 plaats zodat de huisvesting weer voor langere tijd op orde is.

Brandweerkazernes

Voor de kazernes zijn in 2013 de volgende uitgangpunten afgesproken met de gemeenten en zijn/worden als zodanig uitgevoerd:

1. Vastgoedbeleid is een gemeentelijke verantwoordelijkheid;
2. De jaarlijkse exploitatielasten komen voor rekening van de gemeenten;
3. De kazernes worden door de gemeenten om niet in bruikleen gegeven aan VR;
4. Huisvestingslasten maken geen onderdeel uit van de begroting van de VR;
5. Het beheer en onderhoud is een gemeentelijke taak en wordt geborgd in de overeenkomsten voor beheer en onderhoud tussen gemeenten en VR;
6. Gemeenten berekenen hun facilitaire kosten (schoonmaak, alarmopvolging, e.d.) door aan VR;
7. Roerende goederen zijn om niet of tegen de geldende boekwaarde door VR overgenomen. Onderhoud, reparatie en vervanging is voor rekening van VR.

Het onderzoek, in meerdere jaren uitgevoerd in 2017-2018 naar de toekomstbestendigheid van de bestuurlijke afspraken omtrent de huisvesting van de brandweer heeft niet geleid tot aanpassing van de in 2013 gemaakte afspraken. Het onderzoek heeft geleid tot een verbeterde attentie bij gemeenten dat de huisvesting van de brandweer een verantwoordelijkheid is van gemeenten en Veiligheidsregio samen. Binnen de bestuurlijke uitgangspunten kunnen de knelpunten worden opgelost hetgeen in de praktijk ook daadwerkelijk gebeurt. In meerdere kazernes zijn verbeteringen aangebracht met betrekking tot arbeidshygiëne en er vindt een betere afstemming plaats op de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan. Een aantal gemeenten zijn daadwerkelijk gestart met of er zijn de plannen in voorbereiding voor het vervangen van veelal verouderde brandweerkazernes. In hoeverre de ontwikkeling van het brandweerdekkingsplan naar een brandweerzorgplan effect gaat hebben op deze vervangingen is momenteel nog niet uitgekristalliseerd. In 2024 en volgende jaren zal hier de nodige aandacht naar uit gaan.

Centrale huisvesting de Hertog

Het gebouw aan de Hertog Aalbrechtweg 22 te Alkmaar wordt samen met de GGD Hollands Noorden als hoofdlocatie gebruikt. VR NHN is huurder. Voor het medegebruik door de GGD HN is een overeenkomst voor gemene rekening opgesteld die is goedgekeurd door de Belastingdienst. Op basis hiervan worden de huisvestingskosten op basis van een verdeelsleutel verdeeld tussen de GGD HN en VR NHN zonder dat dit tot extra btw-druk leidt. Met de verhuurder van het pand is een SLA afgesproken waarin het beheer en onderhoud van het pand geregeld is.

Ambulancematerieel

In de komende jaren worden de reguliere investeringen gedaan op basis van het MJIP, waaronder vervanging en uitbreiding van ambulances en inbouw van elektrische brancards.

Brandweermaterieel

De brandweer beschikt over up-to-date materieel en materiaal. Voertuigen en inventaris worden op basis van het MJIP vervangen. Bij iedere vervanging wordt gekeken of er een technische noodzaak is om te gaan vervangen. Voor reguliere brandweermaterialen zijn er inkoopovereenkomsten beschikbaar en waar nodig worden deze inkoopovereenkomsten rechtmatig verlengd. Op die manier wordt zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen om gegaan.

Persoonlijke beschermingsmiddelen Brandweer

Ook op het gebied van kleding, ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is de brandweer volledig up-to-date. Er zijn raamovereenkomsten gesloten voor bluslaarzen en blushandschoenen, waarbij vervangen wordt indien noodzakelijk. Hiermee wordt verspilling voorkomen. De landelijke uitstraling voor bluskleding, die inmiddels is vastgesteld, gaat ons in de toekomst hierbij nog meer helpen.

Kantoorautomatisering

De VR beschikt over een visie op informatie-gestuurd werken die op hoofdlijnen de richting voor de toekomst weergeeft. Met de acties in het jaarplan wordt verder invulling gegeven aan deze visie. Voor de VR is een architectuur opgesteld die gericht is op de huidige ontwikkelingen binnen de regio en op landelijk niveau.

Het risicobewustzijn van werken bij de veiligheidsregio is toegenomen. Dit vertaalt zich in het veilige gebruik van ICT-voorzieningen, geen datalekken en grip op persoonsgegevens. Om toegang te krijgen tot de werkomgeving is de toegangscontrole uitgebreid met een authenticator-procedure. In 2022 is reeds een start gemaakt met de uitwerking en implementatie van het BIO: Baseline Informatiebeveiliging Overheid.

De benodigde investeringen zijn opgenomen in het MJIP en de kosten hiervan in de (meerjaren)begroting.

2.10.3 Wat gaat het kosten

Alle noodzakelijke kosten met betrekking tot het in standhouden van de gebouwen, vervoersmiddelen, materialen en ICT-middelen zijn opgenomen in de begroting en meerjarenraming.

2.11 Financiering

2.11.1 Inleiding
2.11.2 Beleidskaders treasury activiteiten
2.11.3 Toerekening (voorgenomen) rentelasten naar taakvelden
2.11.4 EMU saldo

2.11.1 Inleiding

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's en omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Op 27 november 2015 is door het algemeen bestuur het treasurystatuut 2015 vastgesteld. In dit statuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten van de treasuryfunctie vastgelegd. Het statuut is gebaseerd op de voorschriften zoals vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) inclusief de daarmee samenhangende wet- en regelgeving. De belangrijkste punten zijn:

- Aantrekken van langlopende geldleningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij tenminste twee financiële instellingen;
- Uitzetten van tijdelijke overtollige financiële middelen vindt uitsluitend plaats bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Middelen tot de schatkistlimiet mogen worden uitgezet bij financiële ondernemingen die ten minste over een A-rating beschikken en gevestigd zijn in Nederland, of een andere EU lidstaat die beschikt over tenminste een AA rating;
- De organisatie maakt geen gebruik van derivaten;
- Jaarlijks vindt evaluatie plaats van de gedane treasury activiteiten in de paragraaf ‘Financiering’.

2.11.2 Beleidskaders treasury activiteiten

Kasgeldlimiet (kortlopende geldleningen)

Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de hoogte van de netto vlottende schuld voor gemeenschappelijke regelingen op een maximum gezet van 8,2% van de begrote lasten, *de kasgeldlimiet*. Voor 2025 is deze berekend op € 7,3 miljoen[2]. Overschrijding kan leiden tot het aantrekken van geld met een looptijd langer dan één jaar. Voor 2025 is de verwachting dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Schatkistlimiet

Vanaf december 2013 is het schatkistbankieren van toepassing. Dit betekent dat overtollige geldmiddelen boven schatkistlimiet verplicht moeten worden aangehouden in de schatkist. Dit voorkomt dat decentrale overheden hun middelen kunnen uitzetten bij derden (zoals buitenlandse banken) en draagt bij aan het verlagen van het EMU saldo van de totale Nederlandse overheid. Voor 2025 is de schatkistlimiet[3] berekend op € 1.782.000. Gelden boven deze limiet moeten worden aangehouden in de schatkist.

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de *renterisiconorm* gemaximaliseerd op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat het totaal van herfinancieringen en renteherzieningen op de vaste schuld in enig jaar beperkt is tot 20% van het begrotingstotaal. Voor 2025 is de renterisiconorm berekend op € 17,8 mln. In het begrotingsjaar vinden geen renteherzieningen plaats. De renterisiconorm wordt naar verwachting niet overschreden.

[2] Op basis van begrotingstotaal lasten (primair)
[3] De limiet wordt berekend als 2,0% van het begrotingstotaal lasten (primair) met een ondergrens van € 1.000.000.

Financieringsbehoefte (kort-/langlopende geldleningen)

In basis is de leningenportefeuille van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord afgestemd op het kunnen uitvoeren van de haar gestelde taken. In het verleden zijn kortlopende geldleningen aangetrokken die zijn gebruik om tijdelijke tekorten in de liquide middelen op te vangen. Mogelijk zullen in 2025 kortlopende geldleningen worden aangetrokken om tijdelijke tekorten op te vangen die kunnen ontstaan door hogere uitgaven vanwege de nieuwe cao's en de aanwezige inflatie.

Op basis van de geplande investeringen 2025-2028 wordt meerjarig een financieringstekort verwacht. Om te kunnen investeren, zullen in de periode 2025-2028 (langlopende) geldleningen moeten worden aangetrokken. Het daadwerkelijke afsluitmoment van deze leningen wordt afgestemd op het leverings-/betaalmoment van de betreffende investeringen. Door de huidige inflatie en onrust in Europa zien we de rente momenteel stijgen. Dit heeft forse consequenties voor de geraamde rentelasten.

Ontwikkelingen leningenportefeuille

In 2014 is de omvang van leningenportefeuille fors toegenomen. Er zijn leningen aangetrokken ter financiering van aangekocht materieel / kazernes van de gemeenten (aangekocht eind 2013) en de projectkosten regionalisering. In de periode 2019-2024 zijn overgenomen kazernes weer (terug)verkocht aan de betreffende gemeenten. De daarvoor aangetrokken geldleningen zijn in deze periode ook afgelost. De portefeuilleomvang neemt de komende jaren weer toe door het aantrekken van langlopende geldleningen ter (her-)financiering van voorgenomen vervangingsinvesteringen. Daarbij zal de herfinanciering substantieel hoger uitvallen door de sterk gestegen aanschafprijzen.

2.11.3 Toerekening (voorgenomen) rentelasten naar taakvelden

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de verwachte rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten. De rente van geldleningen die zijn aangetrokken voor de aankoop van materieel / kazernes wordt bij VR NHN gezien als projectfinanciering.

Omschrijving		2024 Bedragen x €1
Externe financiering kort en lang		
Rentelasten	-/-	660.678
Rentebaten	+/+	0
Saldo rentelasten en rentebaten		**660.678**
Doorberekening rente aan grondexploitatie	-/-	
Toerekening rente van projectfinanciering aan het betreffende taakveld	-/-	
Toerekening rentebaten van specifieke projectfinanciering aan het betreffende taakveld	+/+	
Aan taakveld toe te rekenen externe rente		**660.678**
Rente over eigen vermogen	-/-	
Rente over voorzieningen	+/+	0
Totaal aan taakveld toe te rekenen rente		**660.678**
7.1 Volksgezondheid	-/-	143.760
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-/-	497.587
0.4 Overhead	-/-	19.331
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	**-/-**	**660.678**
Renteresultaat op het taakveld Treasury		**0**

2.11.4 EMU saldo

Onderstaand het berekende EMU saldo op basis van deze begroting en meerjarenraming (op basis van artikel 71 lid 3 BBV).

				T-1 2024	T 2025	T+1 2026	T+2 2027	T+3 2028
EMU-SALDO				-14.450	-2.018	-902	-2.157	2.540
EMU-SALDO referentiewaarde								
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-14.450	-2.018	-902	-2.157	2.540
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	0	0	0	0	0
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
			Overlopende activa	0	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	6.661	2.723	2.122	2.689	-810
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	7.789	-705	-1.220	-532	-1.730
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								

2.12 Verbonden partijen

2.12.1 Inleiding
2.12.2 Relevante ontwikkelingen
2.12.3 Opbrengsten en kosten deelnemingen in relatie tot de begroting
2.12.4 Invulling aandeelhouders- en commissarisrol
2.12.5 Visie op verbonden partijen
2.12.6 Beleidsvoornemens deelnemingen
2.12.7 Eigen vermogen en resultaat RAV

2.12.1 Inleiding

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin VR NHN een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (artikel 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de veiligheidsregio. Ook wordt de realisatie van de beleidsvoornemens met betrekking tot de verbonden partijen beschreven. Tevens is opgenomen of en zo ja welke risico's en problemen ten aanzien van de verbonden partijen zijn te onderkennen.

2.12.2 Relevante ontwikkelingen

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN) (vestigingsplaats Alkmaar)

De RAV NHN is per 10 februari 2010 opgericht met als doel het hebben en exploiteren van een vergunning tot het uitvoeren van ambulancevervoer. Per 1 januari 2013 beschikt de RAV NHN over deze vergunning. RAV NHN kent twee leden: Ambulancezorg Noord-Holland Noord (= VR NHN) en Witte Kruis Ambulancezorg. De centrale administratie wordt uitgevoerd door VR NHN en de controlfunctie door WK. Het secretariaat van de RAV wordt door VR NHN gevoerd. Verder gebruiken beide partners één automatiseringspakket waarin de ambulanceritten worden geregistreerd. De ambulanceritten worden door VR NHN gefactureerd. De partners behouden afzonderlijk de verantwoordelijkheden over het debiteurenbeheer. Beide partners staan bij de zorgverzekeraars bekend als één wettelijk gemachtigde uitvoerende en verantwoordelijke zelfstandige organisatie (coöperatie) die beschikt over één gezamenlijke bankrekening en spaarrekening. De Meldkamer is via een SLA verbonden aan de RAV.

Op 1 januari 2021 is de Wet ambulancevoorzieningen (Wav) in werking getreden. De nieuwe wet ambulancezorg geeft zekerheid aan de RAV over haar positie. Om de continuïteit te kunnen waarborgen wil de minister de huidige positie van de RAV's intact houden. In de nieuwe wet is opgenomen dat: "Er per veiligheidsregio een monopolist is, die niet alleen het alleenrecht heeft om spoedeisende ambulancezorg te leveren, maar ook de plicht heeft om deze zorg te leveren." De Nederlandse Zorgautoriteit, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) gaan gezamenlijk toezicht houden op de naleving van de Wav. De zorgverzekeraars maken met de RAV jaarlijks afspraken over het budget en de daarvoor te leveren kwaliteit en prestaties.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (vestigingsplaats Arnhem)
Het NIPV (voorheen IFV) is een bij wet opgerichte zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Het NIPV ondersteunt de veiligheidsregio's bij het versterken van de brandweerzorg en de aanpak op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
De regio's Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland hebben hun krachten op het gebied van vakbekwaam worden gebundeld. Sinds het formele ondertekeningmoment op 11 juli 2019 is er één gezamenlijk opleidingsinstituut: de Brandweerschool Noord-Holland (BWS NH). BWS NH zet in op kwalitatief goed onderwijs, het innoveren van brandweeronderwijs, het voldoen aan landelijk gestelde kwaliteitscriteria en het onderhouden en ontwikkelen van les- en leerstof. Voorlopig richt BWS NH zich in hoofdzaak op de opleidingen basisbrandweerzorg, aangevuld met de opleidingen brandweerchauffeur en instructeur.

In november 2022 heeft de BWS NH de periodieke audit Kwaliteit Aanbieders Brandweeronderwijs met goed gevolg doorlopen waardoor BWS NH tot en met 2026 een gecertificeerd opleidingsinstituut is.

2.12.3 Opbrengsten en kosten deelnemingen in relatie tot de begroting

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)
Het aandeel VR NHN in de kosten van de RAV NHN maakt onderdeel uit van het programma Ambulancezorg.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (vestigingsplaats Arnhem)
Alle veiligheidsregio's dragen financieel bij aan het NIPV. Deze bijdrage wordt rechtstreeks in mindering gebracht op de BDUR-gelden.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
De kosten van opleiden, en dus ook van de BWS NH, zijn opgenomen binnen het programma Brandweer.

2.12.4 Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)
De bestuurdersrol is statutair vastgelegd. Twee bestuurders vormen het bestuur. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks volgens een vast schema tussen beide bestuurders. Voor 2024 is de directeur WK de bestuursvoorzitter, voor 2025 wordt dit de directeur ambulancezorg VR NHN. De algemene directeuren van de beide zelfstandige organisaties en de twee bestuurders vormen samen de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (vestigingsplaats Arnhem)
De voorzitters van de veiligheidsregio's, verenigd in het Veiligheidsberaad, vormen het algemeen bestuur van het NIPV. De bestuursvoorzitter van VR NHN is lid van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter en een dagelijks bestuur. De voorzitter van het NIPV is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur. Het bestuur beslist bij meerderheid van stemmen.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
Het bestuur wordt gevormd door de directeuren van de veiligheidsregio's. Daarnaast kent de coöperatie een algemene ledenvergadering.

2.12.5 Visie op verbonden partijen

Een verbonden partij is voor de veiligheidsregio een instrument om de overgenomen maatschappelijke doelstellingen voor de aangesloten gemeenten te behalen. Bij het aansturen van een verbonden partij is het in ieder geval van belang dat:

- Afspraken over taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, financieel en juridisch beleid worden vastgelegd (bijvoorbeeld in overeenkomsten, statuten);
- Afspraken worden gemaakt over de frequentie en inhoud van de verantwoordingsinformatie;
- De veiligheidsregio zich realiseert dat andere partijen die betrokken zijn bij de verbonden partij andere belangen kunnen hebben naast het gezamenlijk belang.

2.12.6 Beleidsvoornemens deelnemingen

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)
Er zijn bij de RAV NHN geen grote beleidsvoornemens te onderkennen; het bestaande beleid wordt voortgezet.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (vestigingsplaats Arnhem)
De beleidsvoornemens voor de veiligheidsregio's liggen op het terrein van:

- beleids- en bestuursondersteuning van de ambtelijke en bestuurlijke top
- kennis ontwikkelen, makelen en borgen voor de professional in het veld
- opleidingen, trainingen en oefeningen voor vakbekwaam worden en blijven faciliteren en verzorgen
- talent- en leiderschapsontwikkeling bevorderen
- materieel voor de veiligheidsregio's verwerven, beheren en organisatorisch inbedden
- projectmanagement en (organisatie)advies

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
De coöperatie zet in de eerste jaren van haar bestaan in op het verder uitrollen van haar activiteiten en het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs. Daarnaast wordt getracht schaalvoordelen te behalen door het bundelen van de opleidingsactiviteiten. In 2022 is het functioneren van de coöperatie geëvalueerd en zijn voorstellen gedaan voor de doorontwikkeling. Deze zijn vastgelegd in het doorontwikkelplan "Koers bepalen". In 2024 en verder zal de doorontwikkeling verder gestalte krijgen.

2.12.7 Eigen vermogen en resultaat RAV

Uit de concept jaarstukken 2023 RAV blijkt dat het eigen vermogen per 31 december 2023 € 0 is. Het exploitatiesaldo 2023 is ook € 0. Dit wordt ook voor 2024 en 2025 voorzien.

2. Overige informatie

2.13 Fiscaliteiten

2.13.1 Tax Control Framework
2.13.2 Convenant Horizontaal Toezicht
2.13.3 Casus Vennootschapsbelasting Ambulancezorg

2.13.1 Tax Control Framework

In 2023 was het Tax Control Framework (TCF) voor het eerste jaar actief in de staande organisatie. Borging van de PDCA-cyclus vindt plaats door een structureel overleg tussen de VIC-medewerker, de fiscale aandachtsfunctionaris en hun leidinggevende. Daarnaast zijn controles expliciet toegevoegd aan de VIC-checklists. Dit heeft ertoe geleid dat we nu al verbeteringen in de fiscale beheersing hebben kunnen aanbrengen en nieuwe inzichten hebben opgedaan over de identificatie van risico's, de benodigde beheersmaatregelen en daarop volgende controles. Deze zullen in een nieuwe versie van het TCF worden opgenomen.

2.13.2 Convenant Horizontaal Toezicht

Op 8 februari 2023 is het nieuwe convenant Horizontaal Toezicht voor de jaren 2023-2025 formeel ondertekend. In het najaar van 2023 heeft een periodiek bezoek van de Belastingdienst in het kader van het convenant plaatsgevonden. Hierin konden we onze vorderingen presenteren en heeft de Belastingdienst kritische vragen gesteld en suggesties gedaan waarmee we onze fiscale beheersing nog verder kunnen verbeteren. Vanzelfsprekend zijn, vanwege de afgesproken wederzijdse transparantie, ook diverse actualiteiten op het gebied van organisatieontwikkelingen en fiscale wetgeving gedeeld. De wijze waarop VRNHN invulling geeft aan de verplichtingen vanuit het convenant wekken het vertrouwen van de Belastingdienst; zij hebben dan ook de frequentie van het periodiek bezoek verlaagd naar eenmaal per jaar.

2.13.3 Casus Vennootschapsbelasting Ambulancezorg

In samenwerking met onze externe fiscalist hebben we een zogenaamde 'expliciete standpuntbepaling' ingenomen met betrekking tot de activiteit Ambulancezorg. In de kern gaat het erom dat bij deze activiteit over meerdere jaren heen positieve resultaten worden behaald die zich in onze ogen niet kwalificeren als winst in de zin van de Vennootschapsbelasting. In een eerste reactie heeft de Belastingdienst aangegeven één van onze argumenten wellicht als steekhoudend te kunnen beschouwen. Hiervoor is door de inspecteur wel aanvullende informatie opgevraagd. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de beantwoording daarvan. In de loop van 2024 wordt een definitieve reactie op ons afstemmingsverzoek verwacht.

2.14 Privacy

2.14.1 Terugblik
2.14.2 Waar willen we naar toe

2.14.1 Terugblik

Vanaf mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht waaraan ook Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gehouden is.

In de afgelopen jaren is aan de compliance gewerkt door onder andere een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen en de functie van Privacy Officer in te richten binnen de organisatie. Terugkijkend op 2023 is er ingezet op onder andere extra personele capaciteit. Door verloop en schaarste van personeel met kennis van de AVG is er voor gekozen om ook gebruik te maken van externe inhuur. Door deze externe inhuur kon, naast de reguliere werkzaamheden, ook de uitvoer van Data Protection Impact Assessments (DPIA`s) doorgang hebben.

2.14.2 Waar willen we naar toe

In 2024 zal worden ingezet op het bestendigen van extra formatie om binnen de organisatie meer ondersteuning te kunnen bieden bij advisering en compliance van de AVG. Ook zal wederom focus worden gelegd op het uitvoeren van DPIA`s. Hierbij zal voor de volgorde van de uitvoering van DPIA`s rekening worden gehouden met prioriteit. Tevens zal er extra aandacht zijn voor de actualisatie van het beleid inzake privacy.

De directie heeft de ambitie uitgesproken in te zetten op versterking richting volwassenheidsniveau 3 van het Privacy volwassenheidsmodel. Om dit niveau te bereiken zal een "Privacy verbeterplan" worden ontwikkeld. Punt op de horizon is 2027.

3. Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten
3.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting
3.3 Meerjarenraming exploitatie
3.4 Meerjarenraming balans
3.5 Meerjarenraming investeringen

3.1 Overzicht van baten en lasten

Begroting 2025	Bedragen x €1.000		
Programma's / Overhead c.a.	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ambulancezorg	20.847	18.211	2.636
Programma Brandweer	1.715	39.643	-37.928
Programma GHOR	12	1.802	-1.790
Programma Meldkamer	2.266	3.582	-1.316
Programma Crisisbeheersing	-	4.342	-4.342
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	937	1.557	-620
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	62.423	-	62.423
Saldi programma's	**88.200**	**69.137**	**19.063**
Algemene dekkingsmiddelen			-
Overhead	1.070	19.972	-18.902
Heffing VPB			-
Onvoorzien		-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**89.270**	**89.109**	**161**
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma:			
Programma Ambulancezorg	-	156	-156
Programma Brandweer			-
Programma Meldkamer		5	-5
Programma Crisisbeheersing			-
Overhead			-
Resultaat na bestemming	**89.270**	**89.270**	**-**

3.2 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Uitgangspunten begroting

De begroting 2025 is geïndexeerd met 3,9% (4,00% loonindexatie en 3,70% prijsindexatie). De loon-prijsindexatie 2025 is conform de door gemeenten vastgestelde regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) en geldend voor alle gemeenschappelijke regelingen. Verdeling vindt plaats naar de draagkracht per gemeente. Deze verdeling is gebaseerd op het aandeel van het 'Oov-subcluster Brandweer en rampenbestrijding[4] per gemeente en de belastingcapaciteit per gemeente.

De bijdrage voor 2025 komt uit op een bedrag van € 54.222.855. Dit is inclusief de bijdrage voor de ontwikkelopgave brandweer (€ 2.915.066). De bijdrage per gemeente is opgenomen in bijlage 4.2.

[4] subcluster binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds

Financiering

Bij VRNHN is sprake van een totaalfinanciering. Rentelasten worden omgeslagen naar programma's op basis van de boekwaarde (op 1 januari) van aangeschafte activa in deze programma's. Begin 2024 is het (bestaande) meerjarig investeringsplan geactualiseerd voor de periode 2025-2028 (zie paragraaf 3.5). Gezien de geraamde investeringsvolumes wordt in de toekomst een financieringstekort verwacht. Om te kunnen investeren dienen in de periode 2025-2028 aanvullende geldleningen te worden aangetrokken. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

3.3 Meerjarenraming exploitatie

Een meerjarenraming is van belang om de consequenties van het beleid in beeld te brengen vanuit het verleden naar de onderhavige begroting en toekomstige planvorming. De meerjarenraming speelt een belangrijke rol bij de kader stellende functie van het algemeen bestuur, omdat de meerjarenraming de financiële richting aangeeft voor het opstellen van de begroting.

Meerjarenraming cijfermatig

Hierna volgt een totaaloverzicht over de jaren 2025 tot en met 2028. In de meerjarenraming zijn de rubrieken met een variërend verloop afzonderlijk opgenomen. De cijfers vanaf 2025 zijn geïndexeerd. De overzichten per programma zijn opgenomen in de bijlage 4.4.

TOTAAL		Bedragen x € 1 Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Wettelijk budget Nza	22.330.497	23.196.920	24.106.239	24.921.030
	Bijdrage gemeenten	54.222.854	57.647.634	61.115.689	63.019.491
	BDUR/Rijk/ministerie	8.200.405	8.222.254	8.220.163	8.220.163
	Overige baten	4.517.207	4.597.457	4.679.997	4.763.968
Totaal baten		**89.270.963**	**93.664.265**	**98.122.088**	**100.924.652**
Lasten	Salarissen	59.505.382	63.226.230	66.919.758	69.173.894
	Afschrijvingen en rente	7.483.780	8.140.908	8.807.174	9.492.701
	Overige lasten	22.121.067	22.129.963	22.221.305	22.077.252
Totaal lasten		**89.110.229**	**93.497.101**	**97.948.237**	**100.743.847**
Saldo van baten en lasten		**160.734**	**167.164**	**173.851**	**180.805**
Mutatie reserves	Toevoeging aan reserves	160.734	167.164	173.851	180.805
	Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Resultaat		**-**	**-**	**-**	**-**

Aansluiting op Kadernota

Door het tijdsverloop tussen opstellen van de kadernota (december 2023) en de voorliggende begroting (maart 2024), is een enkele post substantieel veranderd.

- De afschrijvingen en rente zijn aangepast naar de laatste inzichten die bij het opstellen van de jaarrekening 2023 en de daarop volgende aanpassingen van het MJIP en het doorrekenen daarvan zich hebben gemanifesteerd. Door forse prijsstijgingen bij nieuwe aanbestedingen of aanpassing van bestaande contracten, alsmede de stijging van rentelasten, zien we de kapitaallasten groeien. Voor de investeringen in brandweermaterieel wordt rekening gehouden met een zekere temporisering.

Voor het overige zijn de verschillen redelijk marginaal te noemen.

Resultaten

De resultaten laten, met inbegrip van de reservemutaties, over alle jaren een nihil resultaat zien op basis van ‘going concern’. Dit is echter niet ontstaan doordat de geraamde lasten keurig worden afgedekt door de verwachte baten.
De lasten en baten zijn deels geraamd op basis van de in de kadernota vastgestelde indexaties, waarbij:

- de effecten van nieuwe aanbestedingen vertaald zijn in de betreffende budgetten (hogere lasten) als gevolg van de hoge inflatie.
- het meerjarenbeeld van de investeringen is bijgewerkt met als resultante nieuwe (hogere) afschrijvingslasten en rentelasten vanwege herfinanciering. Hier ontstaan verschillen door veel hogere aanbestedingsuitkomsten (een tankautospuit kost ongeveer € 150.000 meer);
- ook al rekening is gehouden met een stukje temporisering van de investeringen in brandweermaterieel.

Hierdoor zijn geen sluitende meerjarenperspectieven ontstaan voor zowel Ambulancezorg als de VR. Er zijn stelposten opgenomen bij afschrijvingen (temporisering van investeringen en dus afschrijvingen) en bij de overige lasten (verlaging op basis van verwachte incidentele onderbestedingen). Het opvoeren van genoemde stelposten heeft tot gevolg dat de verwachte incidentele ruimte (groten-)deels wordt opgebruikt.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage 2025 is op basis van de door het algemeen bestuur vastgestelde kadernota geïndexeerd met 3,9%. De loonindexatie en de prijsindexatie bedragen respectievelijk 4,00% en 3,70%, welke in de verhouding 70%-30% meewegen. De indexatie van de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2026-2028 is gebaseerd op de CPB Middellange Termijn Verkenning en zijn respectievelijk 3,9%, 3,9% en 3,4%.

Salarissen

De bij het opstellen van de begroting 2025 bekende cao voor VR NHN heeft een looptijd tot 1 mei 2024. De onderhandelingen waren nog gaande in maart en april 2024 om te komen tot een nieuwe cao vanaf voornoemde datum. Er is rekening gehouden met een bescheiden stijging ten opzichte van de reeds bestaande indexatie. De cao ambulancezorg loopt in ieder geval tot einde 2024 en kent per 1 juni nog een tussentijdse verhoging van 5%.

De autonome stijgingen die in de salarissen zijn opgenomen, betreffen de personele uitbreidingen inzake de ontwikkelopgave van de brandweer op het gebied van vakbekwaamheid, paraatheid/beschikbaarheid en de noodzaak tot modernisering.

Afschrijvingen en rente

In de begroting zijn de gevolgen van het MJIP (meerjareninvesteringsplan) opgenomen en de bijbehorende financiering. Hiermee is inzichtelijk wat het verloop van de afschrijvings- en rentelasten is. Alle opgenomen nieuwe investeringen zijn vooral vervangingsinvesteringen.

Met name bij de brandweer neemt de afschrijvingslast toe. De groei in de afschrijvingslasten vindt zijn oorzaak vooral in een veranderd prijsniveau ten opzichte van de zero based begroting die in 2014 is opgesteld bij de regionalisering. Dit laat zich vooral gelden in hogere aanschafprijzen voor bijvoorbeeld de tankautospuiten, waar zowel de wagen als de technische uitrusting een fors hoger (prijs)niveau kennen dan de voorgangers (vanaf minimaal € 150.000, ca. 40% stijging in pakweg 5 jaar), mede veroorzaakt door de hoge inflatie.

Als gevolg van hogere aanschafprijzen neemt normaliter ook de financieringsrente toe als lastenpost, enerzijds door benodigde financieringsomvang, anderzijds door stijgende rente. Groei in rente is in de afgelopen jaren achterwege gebleven door de zéér lage en zelfs in enkele gevallen “negatieve” rente. Op dit moment is sprake van een hogere rente. De ontwikkelingen daarin zijn moeilijk voorspelbaar en zeer afhankelijk van de inflatieontwikkeling. Dat de rentepost in absolute zin stijgt, is echter onvermijdelijk.

De effecten op de langere termijn zijn behoorlijk omvangrijk. Het beeld van de afschrijvingen laat over de periode 2024 tot en met 2028 een verwachte groei zien van circa € 3,6 miljoen. De verwachte rentelast laat een groei zien van bijna € 600.000 over dezelfde periode. Dit gaat ongetwijfeld druk genereren op de uitkomsten van VR NHN. Vooralsnog wordt verwacht dat dit in de komende jaren opgevangen kan worden door incidenteel lagere lasten op andere kostenposten. Of dat voor de gehele periode van de meerjarenraming opgaat, zal in de komende jaren duidelijk worden.

Overige lasten

Voor de indexaties is voor 2025 de kadernota gehanteerd, en voor de jaren 2026 tot en met 2028 de indexaties van de CPB raming Centraal Economisch Plan. Daarnaast is rekening gehouden met specifiek hogere lasten van nieuw afgesloten contracten en met hogere lasten op budgetten die prijsgevoelig zijn voor inflatoire invloeden (denk o.a. aan energie/brandstof).

3.4 Meerjarenraming balans

Activa	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
(im) Materiële vaste activa	31.728	45.702	48.048	49.284	51.781	49.588
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Leningen	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	**31.728**	**45.702**	**48.048**	**49.284**	**51.781**	**49.588**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	8.810	8.810	8.810	8.810	8.810	8.810
Liquide middelen	107	107	107	107	107	107
Overlopende activa	7.301	7.301	7.301	7.301	7.301	7.301
Totaal Vlottende Activa	**16.218**	**16.218**	**16.218**	**16.218**	**16.218**	**16.218**
Totaal Activa	47.946	61.920	64.266	65.502	67.999	65.806

Passiva	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	6.183	4.690	4.851	5.018	5.191	5.371
Exploitatiesaldo	-850	0	0	0	0	0
Voorzieningen	826	993	1.160	1.327	1.494	1.661
Vaste schuld	29.597	36.258	38.981	41.103	43.792	42.982
Totaal Vaste Passiva	**35.756**	**41.941**	**44.992**	**47.448**	**50.477**	**50.014**
Vlottende schuld	8.559	16.348	15.643	14.423	13.891	12.161
Overlopende passiva	3.631	3.631	3.631	3.631	3.631	3.631
Totaal Vlottende Passiva	**12.190**	**19.979**	**19.274**	**18.054**	**17.522**	**15.792**
Totaal Passiva	47.946	61.920	64.266	65.502	67.999	65.806

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en de bestemmingsreserves. Ultimo 2023 bedraagt de verwachte omvang van de reserves € 6.183.000 wat als volgt verdeeld is over de:

- algemene reserve veiligheidsregio € 2.013.000
- algemene reserve ambulancezorg € 1.512.000
- bestemmingsreserves € 2.658.000

Ontwikkeling algemene reserve

Exploitatieoverschotten of -tekorten worden in eerste instantie verrekend met de algemene reserve binnen het eigen vermogen. Indien het Algemeen Bestuur positief besluit over het voorstel resultaatbestemming van het verslagjaar 2023 bedraagt de algemene reserve veiligheidsregio € 1.523.000 en de algemene reserve ambulancezorg € 1.152.000. De omvang van de algemene reserves is vooralsnog toereikend.

Het jaar 2023 laat dus een vermindering zien van de beide algemene reserves door de explosieve groei van de lasten onder druk van een hoge inflatie, met als gevolg een totaal negatief resultaat van € 850.000.

Ontwikkeling bestemmingsreserves

Het volgende overzicht laat de verwachte mutaties en eindstanden van de bestemmingsreserves zien. De verwachting is dat het merendeel van de bestemmingsreserves in 2024 afgebouwd zullen worden.

Bestemmingsreserves	31-12-23	mut.2024	31-12-24	mut.2025	31-12-25	mut.2026	31-12-26	mut.2027	31-12-27	mut.2028	31-12-28
Verslagleggingsverschillen BBV-RJZ	1.829	155	1.984	161	2.145	167	2.312	173	2.485	180	2.665
Pers.frictiekn./mobiliteitsbeleid	468	-468	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POK-gelden	202	-202	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieuwbouw ambulanceposten	77	-77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontwikkeling brandweer	82	-82	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2.576	**-592**	**1.984**	**161**	**2.145**	**167**	**2.312**	**173**	**2.485**	**180**	**2.665**

3.5 Meerjarenraming investeringen

Begin 2024 zijn alle investeringen geïnventariseerd voor de jaren 2025-2028. Dit leidt meerjarig tot het volgende beeld:

Investeringen 2025 - 2028	bedragen x € 1.000			
Programma / PDC-groep	2025	2026	2027	2028
Ambulancezorg				
2 - Diensten en middelen	1.192	229	117	621
3 - ICT	63	128	239	24
6 - Wagenpark	926	837	1.014	1.542
Totaal Ambulancezorg	**2.181**	**1.194**	**1.370**	**2.187**
Brandweer				
2 - Diensten en middelen	362	1.337	2.611	2.483
3 - ICT	369	621	2.734	28
6 - Wagenpark	5.467	4.986	2.637	1.351
Totaal Brandweer	**6.198**	**6.944**	**7.982**	**3.862**
GHOR				
2 - Diensten en middelen				
3 - ICT		6	15	
6 - Wagenpark	81	83	85	
Totaal GHOR	**81**	**89**	**100**	**-**
Meldkamer Noord-Holland				
3 - ICT	37			
Totaal Meldkamer Noord-Holland	**37**	**-**	**-**	**-**
CB				
3 - ICT		4	102	
6 - Wagenpark		101		
Totaal CB	**-**	**105**	**102**	**-**
Bedrijfsvoering/Directie				
2 - Diensten en middelen	205			
3 - ICT	432	227	857	276
6 - Wagenpark		38		63
Totaal Bedrijfsvoering	**637**	**265**	**857**	**339**
Totaal investeringen	**9.134**	**8.597**	**10.411**	**6.388**

Voor het programma Brandweer wordt rekening gehouden met een temporisering van de investeringen. In hoeverre de vertragingen van leveringen in 2023 en 2024 invloed hebben op leveringen in de komende jaren is ten tijde van het opstellen van deze begroting moeilijk in te schatten, mede door externe factoren waarop VRNHN geen invloed heeft.

4. Bijlagen

4.1 Kerngegevens
4.2 Bijdrage per gemeente
4.3 Financiële overzicht naar taakvelden
4.4 Meerjarenraming exploitatie per programma
4.5 Overzicht van incidentele baten en lasten
4.5 Structureel begrotingssaldo

4.1 Kerngegevens Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Gemeenschappelijke regeling

De volgende 16 gemeenten nemen deel aan de regeling:
Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel.

Doelstelling

Het doel van de gemeenschappelijke regeling is het gezamenlijk behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Tot de taken behoren het uitvoeren van werkzaamheden als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's, en het instellen, in stand houden en beheren van de centrale post ambulancevervoer (gezamenlijk met Witte Kruis in de RAV Noord-Holland Noord). Tevens maakt het Veiligheidshuis onderdeel uit van de Veiligheidsregio.

Samenstelling bestuur VR NHN

Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
Het dagelijks bestuur bestaat per 1 januari 2024 uit de volgende functionarissen:

Naam	***Functie***	***Organisatie***	***Samenstelling***
A.M.C.G. Schouten	Voorzitter	Alkmaar	Burgemeester Alkmaar
J. Nieuwenburg	Plv. voorzitter	Hoorn	Burgemeester Hoorn / Voorzitter commissie Zorg & Veiligheid, portefeuille HR
J.A. de Boer	Lid	Den Helder	Burgemeester Den Helder / Portefeuillehouder Financiën & Bevolkingszorg
M. Pijl	Adviseur	Medemblik	Burgermeester Medemblik Voorzitter commissie Basisvoorzieningen Fysieke Veiligheid
M. Poorter	Adviseur	Dijk en Waard	Burgemeester Dijk en Waard / Tijdelijk portefeuillehouder Regionaal Beleidsplan 2024-2027 (tot Q1-2024)
A. Kortenray	Adviseur	Veiligheidsregio	Directeur veiligheidsregio
K. Taneja	Secretaris/Adviseur	Veiligheidsregio	Directeur veiligheidsregio
E.J. Paulina	Adviseur	GGD HN	Directeur publieke gezondheid
S. Cremers	Adviseur	Politie	Districtschef

De directie van de Veiligheidsregio bestaat per 1 januari 2024 uit:

Naam	***Portefeuille***
Mevrouw A. Kortenray	Directeur Veiligheidsregio
De heer K. Taneja	Directeur Veiligheidsregio

4.2 Bijdrage per gemeente

Gemeentelijke bijdrage 2025

Op basis van de regeling Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2025 geïndexeerd met 3,9%. De loonindexatie bedraagt 4,00% en de prijsindexatie 3,70%, welke in de verhouding 70%-30% meewegen. Ten opzichte van 2024 neemt de gemeentelijke bijdrage voor 2025 door deze indexatie toe met € 1.930.646. Daarnaast wordt de bijdrage nog verhoogd met € 2.915.066 voor de ontwikkelopgave brandweer (inclusief indexatie). Het over de gemeenten te verdelen totaalbedrag komt hiermee op € 54.222.854.

Bedragen x €1 Gemeente	Bijdrage 2025	Verdeelsleutel OOV B&R en eigen inkomsten	Bijdrage naar taakvelden 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	 1.2 Openbare orde en veiligheid
Opmeer	829.011	1,5%	820.888	8.123
Texel	1.819.080	3,4%	1.801.255	17.824
Enkhuizen	1.451.572	2,7%	1.437.348	14.223
Drechterland	1.449.986	2,7%	1.435.778	14.208
Stede Broec	1.440.508	2,7%	1.426.394	14.115
Koggenland	1.870.001	3,4%	1.851.678	18.323
Heiloo	1.843.576	3,4%	1.825.511	18.064
Dijk en Waard	6.109.316	11,3%	6.049.454	59.862
Bergen NH	3.021.287	5,6%	2.991.683	29.604
Castricum	2.819.885	5,2%	2.792.254	27.631
Medemblik	3.386.106	6,2%	3.352.927	33.179
Schagen	4.116.422	7,6%	4.076.088	40.335
Hollands Kroon	3.996.601	7,4%	3.957.440	39.161
Den Helder	4.505.431	8,3%	4.461.284	44.147
Hoorn	5.611.098	10,3%	5.556.117	54.980
Alkmaar	9.952.975	18,4%	9.855.451	97.524
Totaal gemeentelijke bijdrage	**54.222.854**	**100,0%**	**53.691.550**	**531.304**

Meerjarige ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand	**45.746**	**49.377**	**51.308**	**53.299**	**55.388**
Indexatie (loon-prijs) conform primaire begroting	3.248	1.931	1.991	2.089	1.872
Bij: Versterking informatieveiligheid	290				
Bij: Overname beheersstaken ICT Meldkamer Noord-Holland	93				
Bij: Ontwikkelopgave Brandweer		2.915	4.349	5.728	5.760
	49.377	**54.223**	**57.648**	**61.116**	**63.020**

Indexatie gemeentelijke bijdrage voor 2024 e.v.

	2024	2025	2026	2027	2028
Prijs bruto binnenlands product	6,10%	3,70%	2,90%	2,80%	2,40%
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,50%	4,00%	4,30%	4,40%	3,80%
Gemeentelijke indexatie	7,1%	3,9%	3,9%	3,9%	3,4%

Meerjarige ontwikkeling decentralisatie-uitkeringen Zorg en Veiligheid

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 8 juli 2022 besloten om vanaf het begrotingsjaar 2022 jaarlijks indexering toe te passen op de decentralisatie-uitkeringen (VNG bijdrage en POK-gelden) en deze door de 16 gemeenten te laten financieren. De indexatie is gelijk aan die van de gemeentelijke bijdrage. Verantwoording vindt plaats onder de post overige baten.

	Totaalbedrag	Decentralisatie uitkeringen	Indexatie tlv 16 gemeenten
Grondslag 2024	599.829		
Indexatie 2024	42.468		
Totaal bijdrage 2024	**642.297**	**578.823**	**63.474**
Grondslag 2025	642.297		
Indexatie 2025	25.114		
Totaal bijdrage 2025	**667.411**	**578.823**	**88.588**
Grondslag 2026	667.411		
Indexatie 2026	25.896		
Totaal bijdrage 2026	**693.307**	**578.823**	**114.484**
Grondslag 2027	693.307		
Indexatie 2027	27.178		
Totaal bijdrage 2027	**720.485**	**578.823**	**141.662**
Grondslag 2028	720.485		
Indexatie 2028	24.352		
Totaal bijdrage 2028	**744.837**	**578.823**	**166.014**

FLO Bijdrage Ambulancezorg

De FLO bijdrage Ambulancezorg wordt conform afspraak niet geïndexeerd. In de onderstaande tabel is de uitsplitsing naar gemeente opgenomen.

Bedragen x €1 Gemeente	FLO Bijdrage 2025 Ambu-zorg	Verdeelsleutel (Inwoners*)	Taakveld 7.1 Volksgezond-heid
Opmeer	2.833	11.336	2.833
Enkhuizen	4.612	18.455	4.612
Drechterland	4.848	19.400	4.848
Stede Broec	5.372	21.493	5.372
Koggenland	5.616	22.471	5.616
Medemblik	10.928	43.725	10.928
Schagen**	2.896	11.589	2.896
Hollands Kroon***	8.793	35.184	8.793
Den Helder	14.064	56.275	14.064
Hoorn	18.037	72.172	18.037
Totaal FLO bijdrage	**78.000**	**312.100**	**78.000**
BIJDRAGE 2024	78.000		
INDEX 2025	0,00%		
Bijdrage per inwoner*	€ 0,25		
* gebaseerd op inwonersaantal per 1-1-2016			
** van de inwoners Schagen telt het aantal inwoners van de oude gemeente Zijpe mee voor de bijdrage ambulancezorg			
*** van de inwoners Hollands Kroon telt 74% mee voor de bijdrage ambulancezorg			

4.3 Financiële overzicht naar taakvelden

Begroting 2025 Taakvelden	Bedragen x €1.000 Baten	 Lasten	 Saldo
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	*65.885*	*49.369*	*16.516*
Programma Brandweer	1.715	39.643	-37.928
Programma GHOR	12	1.802	-1.790
Programma Meldkamer	2.266	3.582	-1.316
Programma Crisisbeheersing	-	4.342	-4.342
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	61.892	-	61.892
1.2 Openbare orde en veiligheid	*1.468*	*1.557*	*-89*
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	937	1.557	-620
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	531	-	531
7.1 Volksgezondheid	*20.847*	*18.211*	*2.636*
Programma Ambulancezorg	20.847	18.211	2.636
Saldi programma's	**88.200**	**69.137**	**19.063**
0.4 Overhead	1.070	19.972	-18.902
0.5 Treasury	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**89.270**	**89.109**	**161**
0.10 Mutaties reserves	-	*161*	*-161*
Programma Ambulancezorg	-	156	-156
Programma Brandweer	-	-	-
Programma Meldkamer	-	5	-5
Programma Crisisbeheersing	-	-	-
Overhead	-	-	-
Resultaat na bestemming	**89.270**	**89.270**	**-**

4.4 Meerjarenraming exploitatie per programma

Ambulancezorg		Bedragen x € 1 Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Wettelijk budget Nza	20.064.914	20.843.433	21.660.495	22.392.620
	Overige baten	782.239	783.257	784.269	785.160
Totaal baten		**20.847.153**	**21.626.690**	**22.444.764**	**23.177.780**
Lasten	Salarissen	13.517.735	14.069.509	14.658.375	15.196.813
	Afschrijvingen en rente	1.628.610	1.880.968	2.007.559	2.191.466
	Overige lasten	3.065.425	2.910.220	2.905.494	2.841.404
Totaal lasten		**18.211.770**	**18.860.697**	**19.571.428**	**20.229.683**
Saldo van baten en lasten		**2.635.383**	**2.765.993**	**2.873.336**	**2.948.097**
Mutatie reserves	Toevoeging aan reserves	155.550	161.772	168.243	174.973
	Onttrekking aan reserves				
Resultaat		**2.479.833**	**2.604.221**	**2.705.093**	**2.773.124**
Aandeel in overhead		2.479.833	2.604.221	2.705.093	2.773.124
Resultaat inclusief overhead		**-**	**-**	**-**	**-**

Resultaten programma's VR		Bedragen x € 1 Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Programma Brandweer		-37.928.160	-40.496.379	-42.938.929	-44.080.240
Programma GHOR		-1.789.517	-1.860.801	-1.937.857	-2.008.853
Programma Meldkamer		-1.318.106	-1.379.676	-1.444.757	-1.505.196
Programma Crisisbeheersing		-4.340.501	-4.407.497	-4.581.575	-4.744.925
Programma Zorg en Veiligheidshuis		-619.523	-657.823	-699.775	-736.511
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR		62.423.259	65.869.888	69.335.852	71.239.654
Overhead		-16.422.268	-17.062.320	-17.727.351	-18.158.097
Algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien		-	-	-	-
Resultaat programma's VR		**5.184**	**5.392**	**5.608**	**5.832**
Mutatie reserves VR	Toevoeging aan reserves	5.184	5.392	5.608	5.832
	Onttrekking aan reserves				
Resultaat programma's VR inclusief mutaties reserves		**-**	**-**	**-**	**-**

Brandweer		Bedragen x € 1 Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Overige baten	1.715.442	1.747.893	1.780.142	1.813.293
Totaal baten		**1.715.442**	**1.747.893**	**1.780.142**	**1.813.293**
Lasten	Salarissen	23.691.097	25.681.513	27.553.534	28.356.620
	Afschrijvingen en rente	5.186.519	5.593.414	6.116.939	6.576.112
	Overige lasten	10.765.986	10.901.191	10.941.511	10.818.625
Totaal lasten		**39.643.602**	**42.176.118**	**44.611.984**	**45.751.357**
Resultaat programma		**-37.928.160**	**-40.428.225**	**-42.831.842**	**-43.938.064**

GHOR		Bedragen x € 1 Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Overige baten	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal baten		**12.000**	**12.000**	**12.000**	**12.000**
Lasten	Salarissen	1.317.493	1.374.145	1.434.609	1.490.304
	Afschrijvingen en rente	47.963	51.073	54.910	57.877
	Overige lasten	436.061	447.583	460.338	472.672
Totaal lasten		**1.801.517**	**1.872.801**	**1.949.857**	**2.020.853**
Resultaat programma		**-1.789.517**	**-1.860.801**	**-1.937.857**	**-2.008.853**

Meldkamer		Bedragen x € 1			
		Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Wettelijk budget Nza	2.265.583	2.353.487	2.445.744	2.528.410
Totaal baten		**2.265.583**	**2.353.487**	**2.445.744**	**2.528.410**
Lasten	Salarissen	3.197.050	3.334.523	3.481.242	3.613.529
	Afschrijvingen en rente	6.562	7.861	7.848	7.737
	Overige lasten	380.077	390.779	401.411	412.340
Totaal lasten		**3.583.689**	**3.733.163**	**3.890.501**	**4.033.606**
Resultaat programma		**-1.318.106**	**-1.379.676**	**-1.444.757**	**-1.505.196**

Crisisbeheersing		Bedragen x € 1			
		Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Overige baten				
Totaal baten		**-**	**-**	**-**	**-**
Lasten	Salarissen	3.323.346	3.466.251	3.618.766	3.757.743
	Afschrijvingen en rente	104.075	103.538	106.700	108.725
	Overige lasten	913.080	837.708	856.109	878.457
Totaal lasten		**4.340.501**	**4.407.497**	**4.581.575**	**4.744.925**
Resultaat programma		**-4.340.501**	**-4.407.497**	**-4.581.575**	**-4.744.925**

Zorg en Veiligheidshuis		Bedragen x € 1			
		Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
	Overige baten	937.411	963.307	990.485	1.014.837
Totaal baten		**937.411**	**963.307**	**990.485**	**1.014.837**
Lasten	Salarissen	1.381.075	1.440.461	1.503.841	1.560.988
	Afschrijvingen en rente	-	-	-	-
	Overige lasten	175.859	180.669	186.419	190.360
Totaal lasten		**1.556.934**	**1.621.130**	**1.690.260**	**1.751.348**
Resultaat programma		**-619.523**	**-657.823**	**-699.775**	**-736.511**

Dekkingsmiddelen taakvelden VR		Bedragen x € 1			
		Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Bijdrage gemeenten	54.222.854	57.647.634	61.115.689	63.019.491
	BDUR/Rijk/ministerie	8.200.405	8.222.254	8.220.163	8.220.163
Totaal baten		**62.423.259**	**65.869.888**	**69.335.852**	**71.239.654**
Lasten	Overige lasten				
Totaal lasten		**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat programma		**62.423.259**	**65.869.888**	**69.335.852**	**71.239.654**

Overhead		Bedragen x € 1			
		Begroting 2025	MJR 2026	MJR 2027	MJR 2028
Baten	Overige baten	1.070.115	1.091.000	1.113.101	1.138.678
Totaal baten		**1.070.115**	**1.091.000**	**1.113.101**	**1.138.678**
Lasten	Salarissen	13.077.586	13.859.828	14.669.391	15.197.897
	Afschrijvingen en rente	510.051	504.054	513.218	550.784
	Overige lasten	6.384.579	6.461.813	6.470.023	6.463.394
Totaal lasten		**19.972.216**	**20.825.695**	**21.652.632**	**22.212.075**
Resultaat programma		**-18.902.101**	**-19.734.695**	**-20.539.531**	**-21.073.397**
Overhead t.l.v. ambulancezorg		2.479.833	2.604.221	2.705.093	2.773.124
Resultaat inclusief overhead		**-16.422.268**	**-17.130.474**	**-17.834.438**	**-18.300.273**

4.5 Overzicht van incidentele baten en lasten

Hierna volgt het overzicht van incidentele baten en lasten.

Bedragen x € 1.000	2025		2026		2027		2028	
Programma /paragraaf	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
Brandweer								
Eenmalige opleidingskosten		265		144		125		
Sub	-	**265**	-	**144**	-	**125**	-	-
Totaal	-	**265**	-	**144**	-	**125**	-	-

Brandweer

De eenmalige opleidingskosten zijn een uitvloeisel van het meerjarenontwikkelplan (MJOP) van de brandweer. Over een periode van 3 jaar wordt de brandweer versterkt op paraatheidsgebied en ondersteuning op vakbekwaamheid. Voor beide gebieden zijn extra opleidingen noodzakelijk ten behoeve van deze instroom.

4.6 Structureel begrotingssaldo

Van het structureel begrotingssaldo kan het volgende overzicht worden gegeven.

(bedragen x € 1.000) Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	161	167	174	181
Toevoegingen **(-)** en onttrekkingen aan reserves	-161	-167	-174	-181
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-265	-144	-125	0
Structureel begrotingssaldo	265	144	125	0

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Jaarstukken 2023

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Beste lezer,

‘Nieuw’, dat was het thema voor onze veiligheidsregio in 2023. Zo hebben we onze brandweercollega’s in een landelijk nieuw operationeel uniform gestoken, nieuwe brandweervoertuigen aangeschaft, een nieuwe ambulancepost op Texel geopend en de bouw van een nieuwe ambulancepost in Hoogkarspel gestart, nieuwe medewerkers en brandweervrijwilligers aangenomen en gewerkt aan een nieuw beleidsplan voor 2024 tot en met 2027. Dit jaaroverzicht biedt inzicht in wat we als veiligheidsregio hebben gedaan, bereikt én nog steeds ambiëren.

Nieuwe crisistypen

Ook nieuw is de naam van ons team Crisisbeheersing, dat we voorheen Risico- en Crisisbeheersing noemden. Dit team is flink gegroeid om nog sterker in te zetten op de voorbereiding op én bestrijding van zowel kleine als grote incidenten. Afgelopen jaar kwamen er heel wat stormen voorbij. En in december ervaarden inwoners van het Visserseiland in Hoorn hoe het hoge water van het Markermeer voor een spannende situatie zorgde. Samen met de gemeente en ketenpartners konden we het water op veilige afstand houden. Ook in 2024 houden we rekening met nieuwe crisistypen, zoals extreem weer en langdurig uitval van elektriciteit.

Nieuwe brandweerambities

Dit jaar stond bovendien in het teken van een nieuw meerjarenontwikkelplan en nieuw dekkingsplan voor de brandweer, beide voor 2024 tot en met 2027. Het eerstgenoemde plan is opgesteld als antwoord op de uitdagingen die wij zien voor onze brandweerorganisatie. We beschrijven drie ontwikkelopgaves: vakbekwaamheid, paraatheid en beschikbaarheid en de noodzaak tot modernisering. En ons nieuwe dekkingsplan geeft een realistisch beeld van de werkelijkheid, waarbij we onder andere aanbevelingen doen om de paraatheid van onze vrijwilligersposten vooral overdag nog beter te borgen.

Nieuwe vluchtelingen

En ook dit jaar vingen we huidige én nieuwe vluchtelingen op in de crisisnoodopvanglocaties in onze regio. Collega’s bouwden crisisnoodopvanglocaties op, richtten ze in, verhuisden mensen van en naar Enkhuizen, Avenhorn, Wervershoof en Petten. Helaas blijft opvang nodig voor mensen die hun eigen land zijn ontvlucht voor oorlogen en andere ellende. Als veiligheidsregio staan we klaar om samen te werken met onze gemeenten en andere (keten)partners.

Nieuwe ontwikkelingen Zorg

Eind vorig jaar is het nieuwe beleidsprogramma Zorg in de veiligheidsregio opgezet. Daarnaast hebben wij als netwerkorganisatie ondersteund in het opleveren van het nieuwe ROAZ-plan. Dit plan, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), bevat een strategische werkagenda om de acute zorg in onze regio te versterken. Medewerkers vanuit de GHOR en Ambulanceorganisatie schreven actief mee aan het plan en hebben een stevige betrokkenheid bij meerdere initiatieven, zoals zorgcoördinatie en ‘Direct Inzetbare Rode Kruis’. Vervolgstappen in 2024 zijn gericht op het uitvoeren van het ROAZ-plan en het verder versterken van de samenwerking in de acute zorgketen.

Nieuwe uitdagingen

Natuurlijk kijken we naar wat nu voor ons ligt. 2024 zit boordevol met plannen, projecten, oefeningen en afspraken, die passen bij de ambities van ons nieuwe beleidsplan. Zoals verduurzaming en de doorontwikkeling van onze medewerkers. Onder andere team Risicobeheersing en de GHOR staan voor nieuwe uitdagingen. De Omgevingswet is 1 januari 2024 officieel van start gegaan. Onze missie is om vroegtijdig aan tafel te zitten bij alle zestien gemeenten, zodat wij vanuit onze expertise goed advies kunnen geven op omgevingsplannen en -visies. Ook nieuw in 2024 is het zorgrisicoprofiel, als aanvulling op het regionaal risicoprofiel, dat onder andere weergeeft op welke relevante crisistypen de zorgketen zich moet voorbereiden om altijd acute en publieke zorg te kunnen leveren.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Speciaal 2024

Onze veiligheidsregio bestaat in 2024 alweer twintig jaar. De oprichting van de 25 veiligheidsregio's moest ervoor zorgen dat de coördinatie van rampenbestrijding efficiënter verloopt. Daar zorgen we nog steeds voor. En sinds die tijd zijn we als veiligheidsregio gegroeid in onderdelen en taken. We zijn trots op onze inzet en prestaties. We zien ernaar uit om ons ook in 2024 weer in te zetten voor de inwoners van Noord-Holland Noord. We gaan er samen voor. Want samen zijn we hulpvaardig!

Met vriendelijke groet,

Anja Schouten, Voorzitter van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Krishna Taneja, Directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Anke Kortenray, Directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Dagboek van ons dagelijks werk	**5**
2. Jaarverslag	**15**
Wat wilden we bereiken	15
Wat hebben we bereikt	15
Dashboard	17
Wat heeft het gekost	19
Leeswijzer	19
Programmaverantwoording	
2.1 Programma ambulancezorg	21
2.2 Programma brandweer	23
2.3 Programma GHOR	26
2.4 Programma meldkamer	27
2.5 Programma risico- en crisisbeheersing	29
2.6 Programma Zorg- en Veiligheidshuis	30
2.7 Programma dekkingsmiddelen taakvelden VR	31
Paragrafen	
2.8 Bedrijfsvoering	33
2.9 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	37
2.10 Onderhoud kapitaalgoederen	41
2.11 Financiering	44
2.12 Verbonden partijen	47
Overige informatie	
2.13 Fiscaliteiten	51
2.14 Crises	53
2.15 Privacy	55
3. Jaarrekening	**56**
3.1 Balans per 31 december 2023	57
3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	59
3.3 Toelichtingen	60
3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	60
3.3.2 Toelichting op de balans	64
3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2023	71
• Programma ambulancezorg	72
• Programma brandweer	74
• Programma GHOR	75
• Programma meldkamer	76
• Programma risico- en crisisbeheersing	77
• Programma Zorg en Veiligheidshuis	78
• Programma dekkingsmiddelen taakvelden VR	79
• Overhead	80
• Crises	81
• Incidentele baten en lasten	83
• WNT-verantwoording 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	84
3.3.4 Toelichting op investeringen	86

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

3.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening 88
3.5 Financiële overzicht naar taakvelden 89
3.6 Rechtmatigheidsverantwoording 2023 90
3.7 Gebeurtenissen na balansdatum 90

4. Overige gegevens 90
4.1 Regeling resultaatsbestemming 90
4.2 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant 90

5. Bijlagen 96
5.1 Kerngegevens 97
5.2 Bijdrage per gemeente 98
5.3 Overzicht geldleningen per 31 december 2023 99

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

1. DAGBOEK VAN ONS DAGELIJKS WERK

1 januari tot en met 31 december 2023

In dit dagboek leest u wat we doen voor uw inwoners om leed en schade te voorkomen en te beperken in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023. Elke dag weer werken we samen met inwoners en ketenpartners aan veiliger leven, veilige gebouwen, veilige evenementen en goede hulpverlening.

Speciaal voor uw gemeente vindt u nog meer verhalen en cijfers over ons werk op de website https://MijnGemeente.VRNHN.nl

Team Veilig Leven zet zich in voor een brand- en valveilige leefomgeving van onze inwoners, bijvoorbeeld door woningchecks uit te voeren.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Omgevingswet: vroeg aan tafel als sterk team Risicobeheersing

De omgevingswet is op 1 januari 2024 van start gegaan, na een lange aanloop vanuit de Rijksoverheid en een nauwe samenwerking met onze gemeenten en partners. Wat betekent dit voor onze veiligheidsregio, in het bijzonder team Risicobeheersing?

Patrick Grim, Operationeel Manager Risicobeheersing, legt uit dat de Omgevingswet verschillende regels en wetten bundelt. De medewerkers van team Risicobeheersing zijn experts op het gebied van een (brand)veilige omgeving en geven risicogericht advies over de omgevingsvergunningen die bij gemeenten binnenkomen. Bijvoorbeeld voor de bouw van een nieuw winkelcentrum of duurzame woonwijk. De voornaamste focus ligt daarbij op de veiligheid van de inwoners.

Omgevingstafels

Om de omgevingsplannen goed te kunnen beoordelen, organiseren gemeenten per 1 januari ‘Omgevingstafels’, waarbij diverse ketenpartners aan tafel worden uitgenodigd. Zoals team Risicobeheersing, maar ook de GHOR, GGD en de Omgevingsdienst (OD). Deze nieuwe werkwijze met onze gemeenten valt of staat met een nauwe samenwerking.

Eén team Risicobeheersing

Sinds 1 januari 2023 zijn alle collega’s van risicobeheersing als één team operationeel. Zij hebben diverse trainingen gevolgd om hun vaardigheden te verbeteren, kennis te vergroten en elkaar beter te leren kennen. “Als we samen een sterk team vormen, zitten we ook sterk aan tafel bij de gemeenten”, stelt Patrick Grim.

Lees het gehele interview

Op onze publiekswebsite vrnhn.nl leest u het gehele interview met Patrick Grim.

Team Risicobeheersing biedt risicogericht advies over de omgevingsvergunningen die bij gemeenten binnenkomen. Bijvoorbeeld voor de bouw van een nieuw winkelcentrum of duurzame woonwijk.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Praktijktesten brandweer en HHNK bij wateroverlast

In het weekend van 18 juni 2021 hadden we te maken met hevige neerslag langs de Noordzeekust, en in de regio's Alkmaar, Noordkop en West-Friesland. Wij hebben daarom de handen ineen geslagen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) om te onderzoeken hoe we nóg beter kunnen samenwerken bij grootschalige wateroverlast.

Samenwerking brandweer en Hoogheemraadschap

In maart 2023 kwamen collega's van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en HHNK samen in werksessies om acht concrete samenwerkingsmogelijkheden uit te diepen, die vervolgens in de praktijk zijn getest. Bijvoorbeeld de inzet van de brandweer voor het vullen van zandzakken, het opbouwen van een pomp van HHNK en een duo-gebiedsverkenning door een brandweerchauffeur en gebiedsbeheerder van HHNK. Inmiddels zijn de resultaten in een rapportage opgeleverd. Uit de praktijktesten blijkt dat alle samenwerkingsmogelijkheden van meerwaarde zijn.

Verdere stappen zetten

De samenwerkingsmogelijkheden bij urgente dijkversterking en pompmaterieel bereiden we op dit moment voor op implementatie. We verwachten dat deze samenwerkingsmogelijkheden halverwege 2024 operationeel kunnen zijn. Op het gebied van verkenning en inspectie moeten we nog een aantal vraagstukken verder uitwerken. Deze samenwerkingsvorm verwachten we eind 2024 operationeel te hebben. Voor de samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van urgente dijkversterking en pompmaterieel maken we operationele afspraken, schrijven we alarmerings- en inzetprocedures en organiseren we aanvullende praktijktesten.

Vrijwillig aanmelden

Omdat we als brandweer alleen in crisissituaties voor werkzaamheden van HHNK worden ingezet, zal het niet vaak voorkomen dat we deze taken moeten uitvoeren. In postcommandantoverleggen bespreken we dat posten zich vrijwillig kunnen aanmelden voor de taken.

Eén van de zeven praktijktesten bestond uit de inzet van de brandweer voor het versterken van een (verzwakte) dijk.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Nieuwbouw ambulancepost Texel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft er een nieuwe ambulancepost bij op Texel. Op Texel zijn nu twee ambulanceposten. Op woensdag 3 mei 2023 was de feestelijke opening van het pand aan de Nieuwlanderweg 96 in De Waal.

De bouw van het pand heeft zo'n vijf maanden geduurd. Op woensdag 26 oktober 2022 is de eerste paal geboord voor het aanbrengen van de fundering van het pand. Eind maart 2023 is het pand opgeleverd, waarna men is begonnen met de laatste afwerking en inrichting.

Feestelijke onthulling

Bij de officiële opening op woensdag 3 mei 2023 waren burgemeester Michiel Uitdehaag, directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord Anke Kortenray en vertegenwoordigers namens de zorgverzekeraars en genodigden aanwezig.

Twee ambulances

Texel beschikt nu over twee ambulances verdeeld over de twee posten. In de zomerperiode rijdt er overdag nog een rapid responder. Als het nodig mocht zijn, kan de ambulancehelikopter voor de Friese Waddeneilanden (standplaats Leeuwarden) worden opgeroepen. Deze ambulancehelikopter kan de patiënt of gewonde persoon ook vervoeren naar een van de ziekenhuizen op het vasteland.

Nieuwbouw Hoogkarspel en uitbreiding Wognum

Eind 2023 is er een begin gemaakt met de uitbreiding van de ambulancepost Wognum en de nieuwbouw van post Hoogkarspel. Beide posten zullen half 2024 gereed zijn. Deze plannen maken deel uit van een breder huisvestingsplan Noord-Holland Noord. Hiervoor is door de zorgverzekeraars geld beschikbaar gesteld.

Aan de Nieuwlanderweg 96 op Texel werd de nieuwe ambulancepost feestelijk geopend door Anke Kortenray en Michiel Uitdehaag.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Opvang vluchtelingen en asielzoekers

Het Rijk heeft alle 25 veiligheidsregio's in Nederland gevraagd te helpen met crisisnoodopvang voor asielzoekers. Alle regio's werd gevraagd 450 asielzoekers op te vangen. Dit jaar deden wij dit samen met de gemeenten op vier verschillende locaties. Elke maand versturen wij een nieuwsbrief met de laatste wijzigingen, updates en verhalen.

Locatie Petten

Het afgelopen jaar is er steeds sprake geweest van twee crisisnoodopvanglocaties. De crisisnoodopvang in Petten, gemeente Schagen, was in 2023 nog volledig in beheer van ons als veiligheidsregio. Sinds begin 2024 ligt de woonbegeleiding bij het COA. Op dit moment verblijven hier zo'n 250 asielzoekers. Deze crisisnoodopvanglocatie blijft tot april 2024 in Petten.

Locatie Wervershoof

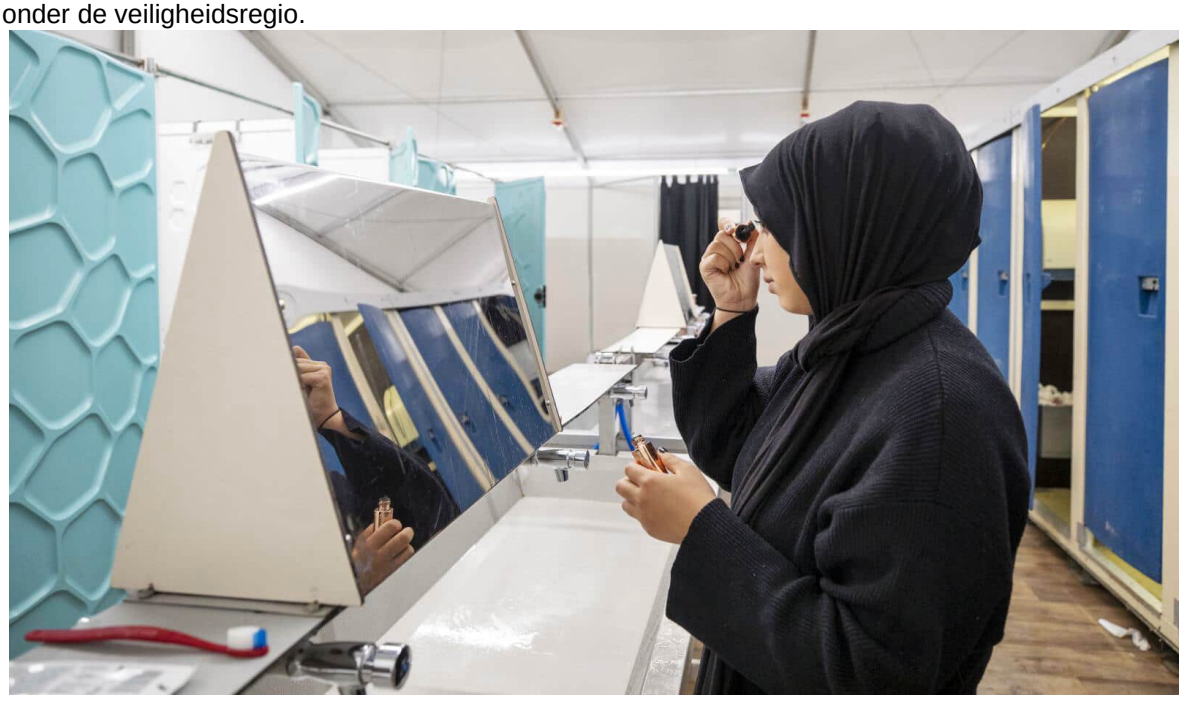
De andere crisisnoodopvanglocatie is het afgelopen jaar een aantal keer van locatie veranderd. Tot maart 2023 verbleven er zo'n 200 asielzoekers in Enkhuizen op het parkeerterrein van het Zuiderzeemuseum aan de Sluisweg. Na die tijd werden zij opgevangen in Avenhorn, gemeente Koggenland. Sinds november is de groep verhuisd naar Wervershoof, gemeente Medemblik. Deze opvanglocatie blijft tot mei 2024 bestaan.

Meer faciliteiten in de crisisnoodopvang

Op elke locatie in West-Friesland gaan de kinderen naar dezelfde scholen, zodat zij niet steeds hoeven te wennen. Het vervoer hiervoor wordt geregeld. Het is mooi om te zien dat er in elke gemeente steeds een grote groep vrijwilligers voor dagbesteding van de bewoners zorgt. In Wervershoof is het voor het eerst mogelijk geworden dat de bewoners zelf koken en daglicht in hun slaapkamers hebben. Dit zijn mooie verbeteringen, die zorgen voor een fijnere woonomgeving in de crisisnoodopvang.

Huisvesting Oekraïense vluchtelingen

De vluchtelingen uit Oekraïne worden ook nog gehuisvest in de gemeenten in Noord-Holland Noord. We voldoen nog steeds aan de taakstelling in het land. De coördinatie van deze opvang viel ook in 2023 onder de veiligheidsregio.

Afgelopen jaar boden wij vier crisisnoodopvanglocaties voor de opvang van 450 asielzoekers.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Code rood vanwege storm Poly tijdens de ochtendspits

Woensdagochtend 5 juli om 7:52 uur, midden in de ochtendspits, verscheen de melding op het twitteraccount van de KNMI "Nu code rood in Noord-Holland, Flevoland, Friesland en IJsselmeergebied vanwege storm Poly. Onderneem actie vanwege zeer zware windstoten".

De storm brak inderdaad los en zorgde voor veel ellende en schade**.** Onze brandweervrijwilligers werden uit voorzorg opgeroepen om allemaal naar hun kazerne te komen. Rond 8:30 uur vielen bomen tussen en over de auto's op de A9 tussen Akersloot en Uitgeest. Dit deel van de A9 werd daarom afgesloten. Rijkswaterstaat adviseerde om niet de weg op te gaan. De NS besloot tegen 08.00 uur het treinverkeer geleidelijk stil te leggen in onze provincie. Middelbare scholen bleven gesloten of hielden hun leerlingen juist binnen. Om 9:07 uur verstuurde onze 112-meldkamer een NL-Alert om mensen te vragen om binnen te blijven en alleen 112 te bellen bij levensgevaarlijke situaties.

Veel incidenten in onze regio

In Waarland ontstond een gaslekkage doordat een omvallende boom een gasleiding meetrok. In Enkhuizen werden 25 woningen ontruimd, omdat iepen omvielen en nog meer bomen dreigden op de huizen te vallen. Inwoners werden opgevangen in een hotel. Op- en afritten van de A7 bij Hoorn werden in beide richtingen afgesloten vanwege omgewaaide bomen. In Oudorp werd een straat uit voorzorg ontruimd en werden de mensen opgevangen in de school. Een greep uit de incidenten in onze regio.

Acties om overbelasting meldkamer te voorkomen

Om overbelasting van onze meldkamer te voorkomen vroegen we mensen om alleen 112 te bellen bij levensbedreigende situaties. Maar omdat het 112-netwerk toch overbelast dreigde te raken, startte de brandweer op ons hoofdkantoor in Alkmaar de 'decentrale uitgifte' op, in samenwerking met Bevolkingszorg. De niet-levensbedreigende meldingen, zoals een omgewaaide boom op een doorgaande weg, zijn via deze decentrale uitgifte aan de brandweereenheden en de gemeentelijke buitendiensten doorgegeven. Rond 15:00 uur waren er zo'n 400 meldingen afgehandeld. Brandweerploegen boden ter plaatse ook meteen (andere) hulp aan die op dat moment nodig was. Rond 12:30 uur werd het weeralarm ingetrokken. Wel waarschuwden we mensen om nog voorzichtig te zijn. Over de wegen lagen nog bomen en takken die nog niet opgeruimd waren. Ook in de bossen en parken konden bomen of takken toch nog vallen.

Onze brandweervrijwilligers hielpen in de hele regio om de bomen van huizen en wegen te halen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Zeven nieuwe aspiranten na wervingscampagne brandweervrijwilligers

In september ’23 hebben we een gezamenlijke wervingscampagne georganiseerd om nieuwe brandweervrijwilligers te werven. De posten Callantsoog, Den Oever, Hippolytushoef, Middenmeer, Slootdorp en Wieringerwaard deden mee. Het resultaat? Zeven nieuwe aspiranten!

Open oefenavonden

In september hebben we actief campagne gevoerd door onder andere flyers te verspreiden, social media-advertenties in te zetten en de lokale media op te zoeken. De zes deelnemende posten organiseerden bovendien diverse acties, zoals een open dag, en waren actief op hun eigen social mediakanalen. Alle uitingen verwezen naar onze campagnewebsite brandweervrijwilligerworden.nl. Het doel was om zoveel mogelijk potentiële kandidaten naar de open oefenavonden van de posten te trekken, in de eerste week van oktober. Hier zijn zeventien kandidaten op afgekomen.

Informatieavond

Na een meeloopperiode bij de posten bleven er negen enthousiaste kandidaten over. Zij namen deel aan de centrale informatieavond in januari 2024, die in het teken stond van verdiepende informatie over onder andere de veiligheidsregio en brandweerorganisatie, de aanstellingskeuring, de opleiding tot Manschap en welke impact het brandweerwerk heeft op je thuisfront.

Zeven nieuwe aspiranten

De volgende stap voor de kandidaten was de aanstellingskeuring. Zeven van hen zijn geslaagd! Zij zijn begin februari aangesteld als brandweeraspirant en mogen starten aan de opleiding.

Volgende campagne in maart

Na deze succesvolle werving gaan wij in maart door met de volgende gezamenlijke wervingscampagne. Deze keer doen er zelfs 12 posten mee, verspreid over de hele regio Noord-Holland Noord, die op dit moment het hardst nieuwe leden nodig hebben.

De zes deelnemende posten hebben hun open oefenavond creatief ingericht om de verschillende aspecten van het brandweervak aan de kandidaten te laten zien én ervaren.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Drukbezochte themabijeenkomst seksuele en criminele uitbuiting

“Heftig”, “schrijnend” en “triest”. Zomaar een aantal reacties van de bezoekers tijdens de opening van de thema-ochtend ‘Seksuele en criminele uitbuiting? Niet bij ons!’, die het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord in samenwerking met Comensha organiseerde in het AFAS Stadion op 12 oktober. De zaal was gevuld met bijna 200 professionals die tijdens hun werk veel met jongeren in contact staan. Een mooie opkomst, want zij kunnen stuk voor stuk een belangrijke rol spelen in het signaleren van uitbuitingspraktijken.

Boeiend en interactief programma

Officier van justitie Dävid van Kuppeveld vertelde over de juridische aspecten van seksuele en criminele uitbuiting. Zorgcoördinatoren van het Amsterdams Centrum voor Mensenhandel gaven deelnemers praktische tools om signalen te herkennen en effectief te melden. Workshops als 'De digitale straat' en de belevingsworkshop van ervaringsdeskundige Mohini Awadhpersad zorgden voor verdieping en bewustwording over online en offline uitbuiting en de impact op slachtoffers. In de workshops van de Merel van Groningen Foundation, JIMwerkt, en de ambulante begeleiders van Araki werd de nadruk gelegd op de mogelijkheden van hulpverlening en de waarde van vertrouwenspersonen in de strijd tegen uitbuiting.

Nieuwe inzichten voor samenwerken

Het succesvolle evenement werd afgesloten met een optreden van stadsrapper Silcas, waarna de deelnemers huiswaarts keerden met nieuwe inzichten en een hernieuwde vastberadenheid om hun opgedane kennis in de praktijk te brengen. Gelukkig weten zij nu waar ze op kunnen letten en dat ze ook bij een onderbuikgevoel laagdrempelig kunnen sparren met de zorgcoördinatoren van het Amsterdams Centrum voor Mensenhandel van HVO-Querido. Want niets doen is geen optie.

Naast de organisatie van de themaochtend maakten we dit filmpje over signaleren en melden.

Zo’n 200 deelnemers gingen met nieuwe inzichten naar huis, om signalen beter te herkennen en effectief te melden.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Geslaagde kerstactie vanuit Veilig Leven

In de week van 20 december wilde het team van Veilig Leven nog met een knaller het jaar uitgaan. Zij zijn door de hele regio Noord-Holland Noord de straat op gegaan, samen met meer dan 15 brandweerposten, om inwoners veilige feestdagen te wensen.

Vrolijke actie

Geheel in stijl met kerstmutsen, een spandoek op de tankautospuit, flyers met tips en LED-waxinelichtjes, hebben de brandweercollega's bij vele mensen een lach op hun gezicht getoverd. In totaal deden er verspreid over de week 15 posten mee. Slootdorp trapte af door op zaterdag 16 december mee te doen aan de lokale lichtjestour. Zij hadden de TS mooi versierd en deelden de flyers uit.

Veilige feestdagen

In totaal heeft de brandweer meer dan 10.000 flyers en 6.000 LED-waxinelichtjes uitgedeeld. Op de flyer stonden een aantal tips om veilig de feestdagen te vieren. Daarnaast kon je via een QR-code naar de website van woongemakiskinderspel.nl om een gratis woningcheck aan te vragen. De brandweer komt dan graag langs om je woning van top tot teen te controleren op val- en brandpreventie. Ook staan er meer handige tips op de website, onder andere om veilig vuurwerk af te steken op 31 december.

Met veel enthousiasme kijken we terug op deze week, die we in 2024 zeker weer organiseren!

Brandweercollega's gingen in stijl op pad om de flyers en LED-waxinelichtjes uit te delen, zoals in het stationsgebied van Alkmaar.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Jaarwisseling: inzet op voorkomen overbelasting 112

Voorgaande jaarwisselingen kwamen veel meldingen bij onze 112-meldkamer binnen over kleine brandjes op straat of andere zaken die weliswaar overlast kunnen geven, maar geen acuut (levens)gevaar, schade of letsel opleveren. Om ervoor te zorgen dat het 112 telefoonnummer bereikbaar blijft voor mensen in een noodsituatie is het goed dat inwoners weten wie je waarvoor belt. We werkten daarom met maximale bezetting. Ook in de rest van Nederland zijn de meldkamers opgeschaald. Want zeker rond middernacht en de eerste twee uur in het nieuwe jaar werd de grootste drukte verwacht voor alle hulpdiensten.

Samen met de landelijke politie en met de andere 25 veiligheidsregio deelden we vanaf 28 december de afbeelding waarop staat wie je kunt bellen voor welk type incident. Hierop staan het ‘geen spoed, wel brandweer’ nummer 0900-0904 en het ‘geen spoed, wel politie’ nummer 0900 8844. Natuurlijk vragen we mensen om bij acuut levensgevaar en bij twijfel altijd 112 te bellen.

Deze afbeelding hebben we vanaf 28 december ingezet op onze social mediakanalen om inwoners te vertellen wie je voor welk incident belt.

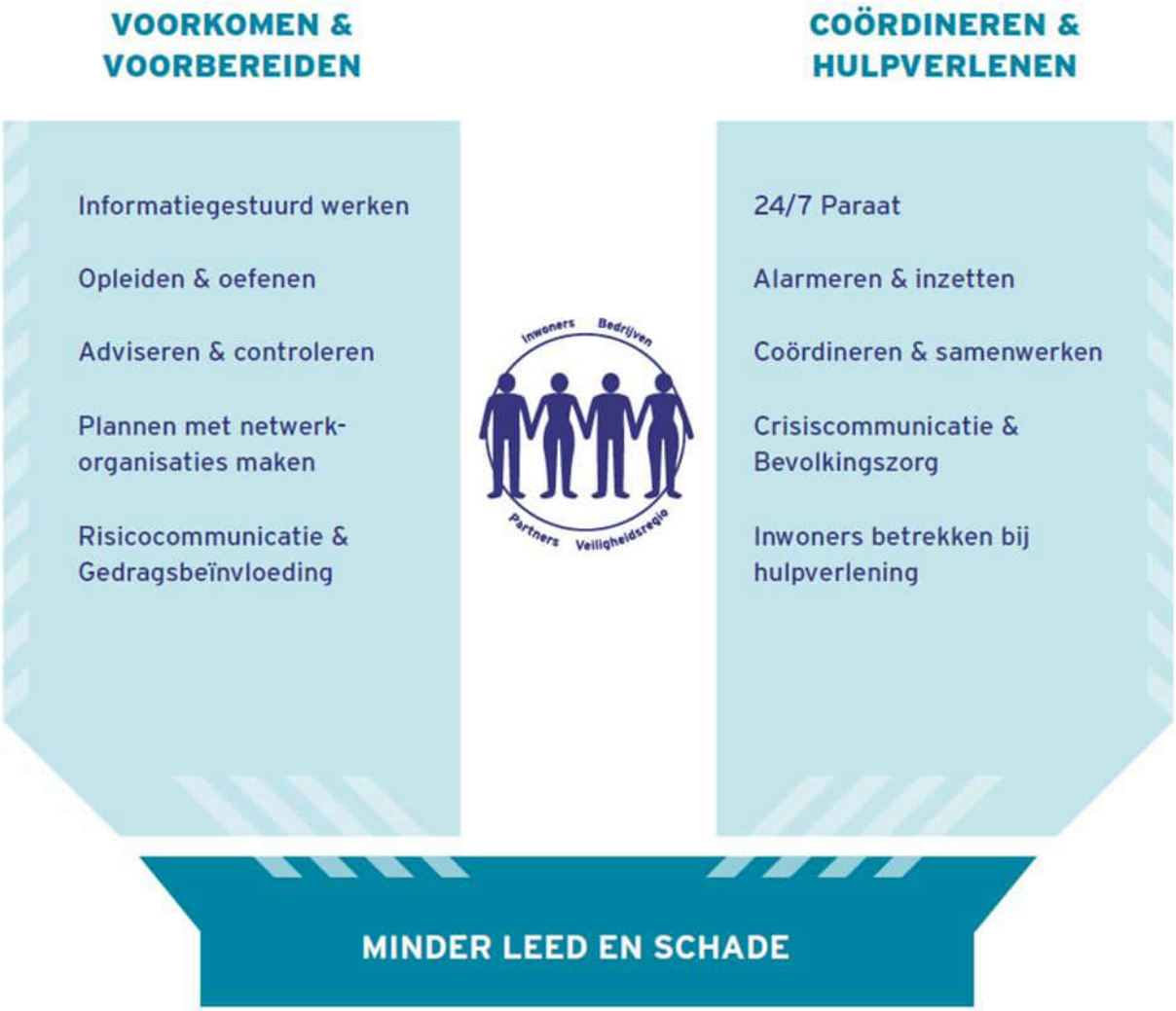
Ook deelden we dit filmpje op onze social mediakanalen, waarin onze Voorlichter van Dienst uitlegt wanneer je welk nummer belt en waarom.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2. Jaarverslag

Wat wilden we bereiken

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en actief betrokken bij de hulpverlening. In het beleidsplan 2020-2023 wordt hier als volgt invulling aan gegeven:

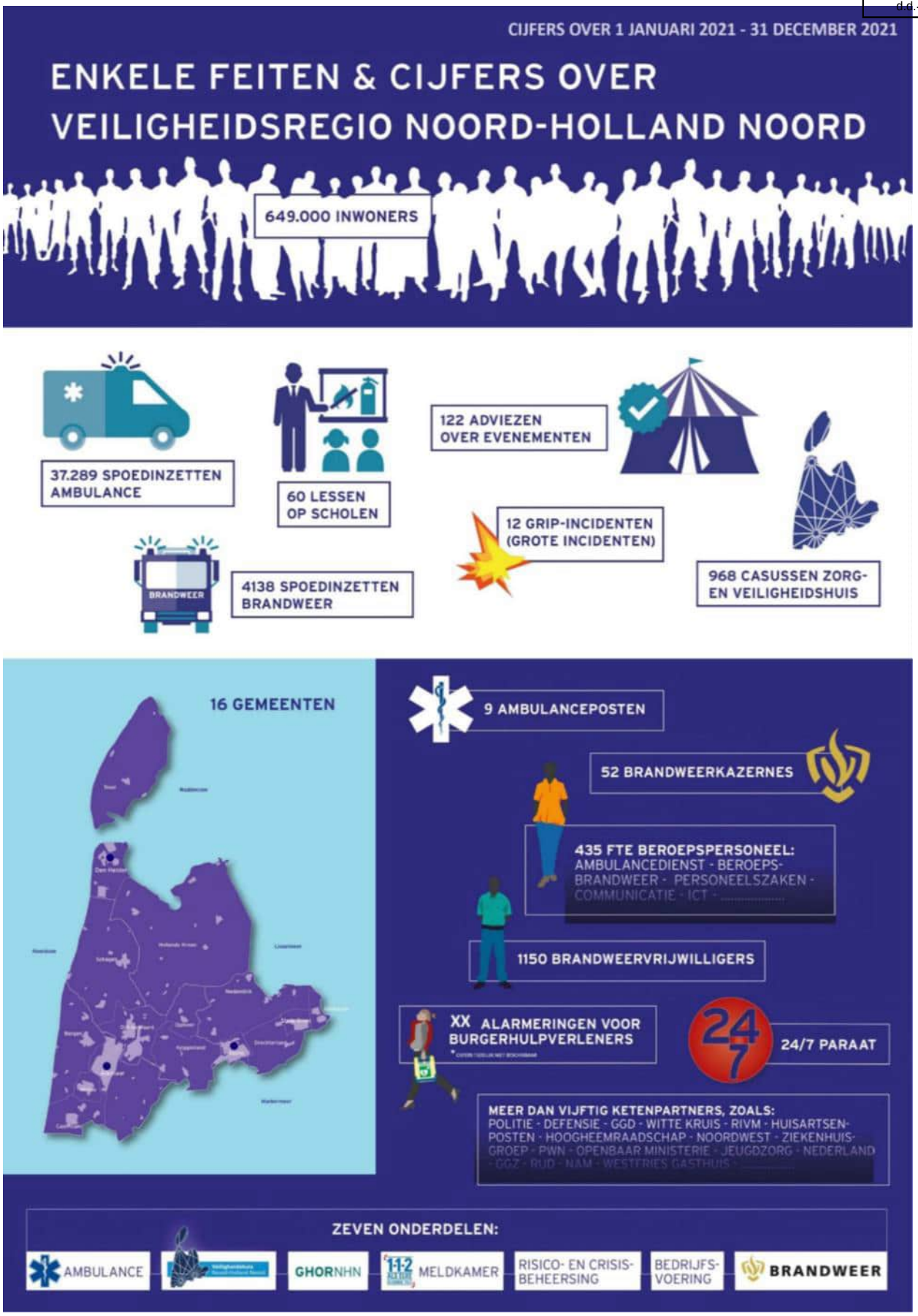

Wat hebben we bereikt

In de hierna opgenomen infographic worden een aantal overall feiten en cijfers van de VR gepresenteerd. Daaropvolgend wordt een dashboard gepresenteerd met een aantal KPI's. Dit gebeurt naar aanleiding van het overleg van de Regietafel van 25 oktober 2021, waarin aan de drie grote gemeenschappelijke regelingen is gevraagd om hiermee te experimenteren (verzoek gemeente Alkmaar).

De per programma (2.1 tot en met 2.6) of paragraaf (2.8) opgenomen speerpunten geven verder inzicht in de status van wat er is bereikt.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Dashboard

1. Financieel

Resultaat VR exclusief ambulancezorg	Streefwaarde		Realisatie
Positief resultaat in procenten van de uitgaven		≥ 0%	
		> 0 % ≤ -2%	
		> -2%	

Over 2023 is een negatief jaarresultaat behaald van totaal € 490.000.

Resultaat ambulancezorg	Streefwaarde		Realisatie
Positief resultaat in procenten van de uitgaven		≥ 0%	
		> 0 % ≤ −2%	
		> −2%	

Over 2023 is een negatief jaarresultaat behaald van € 360.000 voor belastingen (€ 360.000 negatief na belastingen).

Gemeentelijke bijdrage	Streefwaarde		Realisatie
Procentuele stijging gemeentelijke bijdrage ten opzichte van inkomsten gemeenten uit het gemeentefonds OOV Brandweer en Risicobeheersing		lager	
		hoger	

Gemeentelijke bijdrage OOV Brandweer en Rampenbestrijding (exclusief gemeentelijke bijdrage Veiligheidshuis en inclusief bijdrage risicobeheersing brandweer) stijgt 2,7%. Inkomsten gemeente uit het gemeentefonds OOV Brandweer en Rampenbestrijding stijgt 4,3%. Stijging van het gemeentefonds wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van het accres en inwoners.

Gemeentelijke bijdrage	Streefwaarde		Realisatie
Hoogte gemeentelijke bijdrage ten opzichte van inkomsten gemeenten uit het gemeentefonds OOV Brandweer en Risicobeheersing		Lager	
		Hoger	

Gemeentelijke bijdrage OOV Brandweer en Rampenbestrijding (exclusief gemeentelijke bijdrage Veiligheidshuis en inclusief bijdrage risicobeheersing brandweer) betreft € 46.196.000. Inkomsten gemeente uit het gemeentefonds OOV Brandweer en Rampenbestrijding € 53.273.000 (BZK mei 2023). De inkomsten uit het gemeentefonds van de gemeenten zijn € 7.077.000 hoger dan de bijdrage aan de veiligheidsregio.

Algemene reserve	Streefwaarde		Realisatie
Hoogte algemene reserve ten opzichte van de totale lasten (FUGR max. 2,5%)		1,5% ≤ 2,5%	
		0,5% ≤ 1,5%	
		< 0,5%	

Weerstandsvermogen	Streefwaarde		Realisatie
Risico's lager dan de algemene reserve		Gerealiseerd	
		Niet gerealiseerd	

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Risico's	Streefwaarde		Realisatie
Inschatting risico's		Minimaal	
		Gemiddeld/niet urgent	
		Hoog/urgent	

Alle financiële risico's zijn gewogen naar de kans dat deze zich voordoen en de financiële impact die het voor de VR heeft. De financiële risico's bij de reguliere bedrijfsvoering bedragen in totaal € 1.020.000. Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd aandienen.

2. Organisatie/bedrijfsvoering

Ziekteverzuim	Streefwaarde		Realisatie
Percentage ziekteverzuim		≤ 5%	5,02%
		> 5 % ≤ 7%	
		> 7%	

Het gemiddelde verzuimcijfer van 2023 is 5,02%. Dit betekent dat het verzuim over 2023 een daling laat zien ten opzichte van 2022 (6,08%). Het verzuim is een belangrijk aandachtspunt voor directie, team HRM en de leidinggevenden.

Overhead ratio	Streefwaarde		Realisatie
Overheadkosten in procenten van de totale kosten		≤ 22,5%	21,0%
		> 22,5 % ≤ 25%	
		> 25%	

Gecorrigeerd voor de crises bedragen de totale kosten € 82.004.000 en de overhead € 17.243.000.

3. Prestatie afspraken ambulancezorg met de zorgverzekeraars

Prestatie afspraak spoedritten zorgverzekeraars	Streefwaarde		Realisatie
Spoedritten (A1) in 94% op tijd in het 4e kwartaal 2023		Gerealiseerd	94,96%
		Niet gerealiseerd	

Prestatie spoedritten	Streefwaarde		Realisatie
Procentuele verschil spoedritten op tijd ten opzichte van vorig jaar		≥ 0%	0,13%
		0 % ≤ - 0,5%	
		> - 0,5%	

Spoedritten op tijd in 2023 over het gehele jaar 94,96 % ten opzichte van 2022 94,83%.

Prestatieafspraak Rendement Middencomplexe ambulancevervoer zorgverzekeraar	Streefwaarde		Realisatie
Minimaal 75% van het besteld vervoer wordt gereden met middencomplexe ambulancevervoer		Gerealiseerd	77,2%
		Niet gerealiseerd	

Besteld vervoer wordt gereden met middencomplexe ambulancevervoer 2023 over het gehele jaar 77,2% ten opzichte van 2022 71,2%.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Wat heeft het gekost

Het jaar 2023 is financieel afgesloten met een negatief resultaat van € 850.000. Hierbij is rekening gehouden met het achterwege blijven van een mogelijke heffing van vennootschapsbelasting vanwege het negatieve resultaat op ambulancezorg. Het resultaat kent de volgende samenstelling over de programma's:

Bedragen x € 1.000	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ambulancezorg	17.610	15.833	1.777	18.790	16.570	2.220	18.635	16.719	1.916
Programma Brandweer	1.869	33.735	-31.866	3.491	37.266	-33.775	2.933	36.223	-33.290
Programma GHOR	12	1.436	-1.424	42	1.609	-1.567	21	1.426	-1.405
Programma Meldkamer	1.747	2.898	-1.151	2.036	3.402	-1.366	1.790	3.143	-1.353
Programma Risico- en crisisbeheersing	-	2.720	-2.720	113	3.922	-3.809	151	3.751	-3.600
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	696	1.281	-585	1.240	1.875	-635	1.446	1.993	-547
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	51.817	-	51.817	53.904	-	53.904	53.533	-	53.533
Saldi programma's	**73.751**	**57.903**	**15.848**	**79.616**	**64.644**	**14.972**	**78.509**	**63.255**	**15.254**
Algemene dekkingsmiddelen (treasury)	-	-	-	450	-	450	573	12	561
Overhead	203	15.865	-15.662	1.301	18.805	-17.504	1.494	18.737	-17.243
Crises	-	-	-	25.246	25.253	-7	31.554	31.548	6
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**73.954**	**73.768**	**186**	**106.613**	**108.702**	**-2.089**	**112.130**	**113.552**	**-1.422**
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves per progr.:									
Programma Ambulancezorg	-	103	-103	-	150	-150	2	101	-99
Programma Brandweer	86	-	86	459	-	459	458	-	458
Programma Meldkamer	-	4	-4	-	5	-5	42	-	42
Programma Risico- en crisisbeheersing	11	-	11	241	-	241	129	-	129
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	-	-	-	125	-	125	125	-	125
Overhead	-	-	-	250	250	-	167	250	-83
Resultaat na bestemming	**74.051**	**73.875**	**176**	**107.688**	**109.107**	**-1.419**	**113.053**	**113.903**	**-850**

Resultaten Ambulancezorg en Veiligheidsregio

Het negatieve resultaat van de ambulancezorg bedraagt € 360.000 na belastingen. De veiligheidsregio kent een negatief resultaat van € 490.000. Voor de bestemming van de resultaten zal een voorstel worden gedaan.

Voor de toelichtingen op de uitkomsten per programma wordt verwezen naar het jaarverslag (programmaverantwoording). Het overzicht van baten en lasten is opgenomen in paragraaf 3.2 van de jaarrekening, waarna in paragraaf 3.3.3 tot en met 3.3.5 verdere toelichtingen worden gegeven.

Leeswijzer

Programmaverantwoording

In hoofdstuk 2, paragraaf 2.1 tot en met 2.7 zijn de programmaverantwoordingen opgenomen. Per programma is een programmaverantwoording opgesteld. Hierin wordt verantwoord wat het beoogde maatschappelijk effect is (*wat wilden we bereiken*), de wijze waarop dit effect is gerealiseerd (*wat hebben we gerealiseerd*) en het overzicht van baten en lasten (*wat heeft het gekost*).

Om aan te geven wat er gerealiseerd is, zijn per programma de speerpunten 2023 verbijzonderd naar activiteit uit ons beleidsplan opgenomen. De voortgang per speerpunt/activiteit wordt aangegeven met:

V	Gerealiseerd
202X-T	Loopt volgens planning en is/wordt gerealiseerd in 202X-T (jaar-trimester)
202X-T	Loopt niet volgens planning en is/wordt gerealiseerd in 202X-T
	Niet gerealiseerd
N.V.T.	Is nog niet gestart

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Paragrafen

De (verplichte) paragrafen met de verantwoording over het beheer zijn opgenomen onder 2.8 tot en met 2.12. De paragrafen, als onderdeel van de jaarstukken, bevatten de verantwoordingen met betrekking tot beheersmatige aspecten. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, worden gebundeld in een kort overzicht om voldoende inzicht te verstrekken in de financiële positie van de organisatie. De paragrafen geven als het ware een dwarsdoorsnede van de jaarrekening weer.

Overige informatie

In het onderdeel “Overige informatie” (2.13 t/m 2.15) worden een aantal specifieke onderwerpen behandeld die buiten de context van de programmaverantwoording en de (verplichte) paragrafen vallen. Wij achten het van belang om informatie over genoemde onderwerpen met u te delen.

Jaarrekening

Op grond van artikel 26 van de gemeenschappelijke regeling legt het dagelijks bestuur elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde beleid onder overlegging van de jaarstukken, de controleverklaring en het accountantsrapport. De jaarrekening over het verslagjaar 2023 is opgenomen in hoofdstuk 3 van deze jaarstukken. De jaarrekening bestaat uit de waarderingsgrondslagen, de balans (inclusief toelichting), het overzicht van baten en lasten (inclusief toelichting), de Sisa-bijlage, het financieel overzicht naar taakvelden, de rechtmatigheidsverantwoording en de gebeurtenissen na balansdatum.

Overige gegevens, waaronder de controleverklaring bij de jaarrekening

In de overige gegevens (hoofdstuk 4) zijn de regeling resultaatbestemming en de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 opgenomen. De strekking van de controleverklaring van de onafhankelijke accountant is goedkeurend voor de getrouwheid.

Bijlagen

In de bijlagen zijn gedetailleerde specificaties opgenomen van de kerngegevens, bijdrage per gemeente en leningen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.1 Programma ambulancezorg

2.1.1 Wat wilden we bereiken
2.1.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.1.3 Wat heeft het gekost

2.1.1 Wat wilden we bereiken

Doel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord levert als partner in de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) samen met Witte Kruis voor de gemeenten in Noord-Holland Noord ambulancezorg. Ambulancezorg is de zorg die beroepsmatig wordt verleend om een patiënt binnen het kader van zijn aandoening of letsel hulp te verlenen en waar nodig adequaat te vervoeren met inachtneming van datgene wat op grond van algemeen beschikbare medische en verpleegkundige kennis vereist is, dan wel de patiënt te verwijzen naar een andere zorgverlener. De ambulancezorg heeft tot doel om kwalitatief hoogstaande zorg te leveren door het centraal stellen van de patiënt in het proces van ambulancezorg, een goede samenwerking met (keten)partners en door middel van continue innovatie. Belangrijk is dat de RAV de beweging maakt van output- naar outcome-sturing en dus meer gericht is op maatschappelijke effecten.. Het landelijke kwaliteitskader ambulancezorg ondersteunt deze beweging. Deze effecten zijn niet in één jaar zichtbaar, maar vragen een perspectief op langere termijn waarbij verschillende partners een bijdrage leveren om deze te realiseren.

Al jaren zijn er knelpunten in de gedateerde ambulancehuisvesting van Den Helder en Hoogkarspel. Grootste struikelblok vormde de ontbrekende financiële middelen. In coproductie met de Zorgverzekeraars is een rapportage huisvestingsplannen RAV NHN met doorkijk naar 2025 tot stand gekomen en eind november 2020 financiering vanuit de Zorgverzekeraars verkregen. De daarbij afgegeven planningen zijn in de loop van 2023 aangepast naar de nieuwe omstandigheden (uitloop verkrijgen vergunningen, beschikbaarheid bouwers en materiaal).

2.1.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd.

Speerpunt 24/7paraat	Bereikt dat	JR 2023
Uitbreiding paraatheid	de uitbreiding formatie personeel als gevolg van uitbreiding Spreiding en Beschikbaarheid is gerealiseerd.	V
Uitbreiding paraatheid	de uitbreiding van de 10 diensten als gevolg van uitbreiding Spreiding en Beschikbaarheid is gerealiseerd cf. afspraak zorgverzekeraars.	V
Verbeterplan prestaties	de prestatie afspraak met zorgverzekeraars “aantoonbaar rendement midden complex ambulancevervoer ” is gerealiseerd.	V
Prestaties	prestaties A1/A2 opkomsttijd ambulancezorg zijn gerealiseerd.	V
Huisvesting	de 2e locatie op Texel is gerealiseerd.	V
Huisvesting	de uitbreiding van de stallingsruimte van Wognum is gerealiseerd.	2024-1
Huisvesting	ambulancepost Hoogkarspel is gerealiseerd en in gebruik genomen.	2024-2

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Speerpunt plannen met netwerkorganisaties maken	Bereikt dat	JR 2023
Kwaliteitskader ambulancezorg	het kwaliteitskader ambulancezorg als onderdeel managementtools/rapportage voor de eerste 26 signalen is gerealiseerd/geïmplementeerd.	V
Digitale gegevensuitwisseling	conform richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg de digitale gegevensuitwisseling met NWZ de 3 Huisartsenposten in NHN is geoptimaliseerd.	V
Digitale gegevensuitwisseling	conform richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg de digitale gegevensuitwisseling Dijklander ziekenhuis is geoptimaliseerd.	2024-2

2.1.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten ambulancezorg

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	17.610	18.790	18.635
Lasten	15.833	16.570	16.719
Saldo baten minus lasten	**1.777**	**2.220**	**1.916**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.777**	**2.220**	**1.916**
Mutaties in reserves	-103	-150	-99
Gerealiseerde resultaat	**1.674**	**2.070**	**1.817**
Aandeel in overhead (eigen programma/overhead)	1.674	2.068	2.177
Resultaat programma incl. overhead vóór belastingen	**-**	**2**	**-360**
Heffing Vennootschapsbelasting			-
Resultaat programma incl. overhead na belastingen	**-**	**2**	**-360**

Het programma ambulancezorg sluit met een nadelig saldo van € 360.000, rekening houdend met de toedeling van de eigen en algemene overhead (bedrijfsvoering) en een mogelijke heffing vennootschapsbelasting (nihil). Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.2 Programma brandweer

2.2.1 Wat wilden we bereiken
2.2.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.2.3. Wat heeft het gekost

2.2.1 Wat wilden we bereiken

Doel

Bestrijden

De brandweer richt zich in eerste instantie op het verzorgen en leveren van adequate hulpverlening na het zich voordoen van een incident. De belangrijkste en grootste taak van de brandweer is nog steeds de repressie, oftewel de uitruk door de tankautospuit voor brandbestrijding en hulpverlening bij ongevallen. 80% van de middelen en capaciteit richt zich op deze voor de burger zo belangrijke taak. Voor een goede uitvoering is vakbekwaam personeel en een goede technische uitrusting nodig. De brandweer richt zich met haar vrijwillige en beroepsmedewerkers voor een groot deel op activiteiten die dit mogelijk maken. Als er brand ontstaat zal de brandweer zich maximaal inspannen om de (maatschappelijke) effecten hiervan te bestrijden.

Van bestrijden naar voorkomen

De brandweer realiseert zich dat de grote investering die de incidentbestrijding vergt, eindig is. Het streven is om branden en ongevallen te voorkomen. Daarom wil de brandweer brand en ongevallen nog meer dan nu voorkomen. De brandweer kan dat niet alleen. Daarvoor is het gezamenlijk optrekken met ketenpartners noodzakelijk. Het is ook nodig dat burgers en bedrijven hun eigen rol in veiligheid onderkennen en hierin hun verantwoordelijkheid nemen.

Hierbij richt de brandweer zich op de risico's. Daar waar de kansen en effecten het grootst zijn, zal de brandweer brandpreventieve, repressieve en risicobewustzijn verhogende maatregelen inzetten om het ontstaan van incidenten maximaal te voorkomen. Mocht zich toch een incident voordoen dan zullen door getroffen preventieve maatregelen en repressieve inzet de effecten zo klein als mogelijk worden gehouden. Hiervoor is een nauwe samenwerking met gemeenten, ketenpartners, burgers en bedrijven logisch en noodzakelijk.

Veranderopgave brandweer

Tijdens de bestuurs-tweedaagse in november 2021 werd een eerste beeld gedeeld van de brandweerorganisatie van de toekomst. Deze is door meer aanpassingsvermogen beter opgewassen tegen maatschappelijke en demografische veranderingen die invloed hebben op werving en behoud van brandweervrijwilligers, de veranderende vraag naar het soort brandweerzorg, nieuwe crisistypen en de toenemende complexiteit van het werk.

In de algemene bestuursvergadering van 4 maart 2022 is de concept-visie veranderopgave brandweer vastgesteld. Om de concept-visie te vertalen naar meerjarige organisatieontwikkeling zijn in samenspraak met het bestuur drie prioriteiten (sporen) benoemd. Deze drie sporen vormen de kern van de ontwikkelagenda van de brandweer en worden in 2022 samen met de organisatie, onze omgeving en in samenspel met het bestuur, vertaald worden naar concrete en toepasbare veranderingen in onze brandweerpraktijk.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

1. Doorontwikkeling van een gedifferentieerd operationeel model

We organiseren ons op basis van het risicoprofiel en onze omgevingsvraag en maken onderscheid in type brandweerzorg. We ontwikkelen hierbij naar drie types kazernes en innovatieve incidentbestrijding. Dit realiseren wij om in te spelen op een toenemende complexiteit met nieuwe specialismes en technologieën, om een sterke basis paraatheid te houden én ten behoeve van lokale slagkracht en het bieden van (buren)hulp over onze eigen regiogrenzen. Internationale wetgeving en landelijke kaders zorgen ervoor dat we ontwikkelen naar verdere flexibilisering van onze inzetconcepten en robuuste posten, waaronder; uniforme 24/7 beroepsposten en sterke vrijwillige posten. Ook kijken we naar de mogelijkheden om medewerkers structureel versneld en gedifferentieerd op te leiden en inzetbaar te maken.

2. Professioneel partner en (advies)expert in preventie en Veilig Leven

Dat betekent dat we onze organisatie van risicobeheersing voorbereiden op de Omgevingswet en onze advies- en netwerkrol verder professionaliseren. Volgend ook op de prioriteiten en de landelijke strategie van Brandweer Nederland. Preventie en kennisontwikkeling wordt meer ingezet vanuit een dagelijks samenspel met partners, instellingen en burgers en op specifieke thema's, zoals de energietransitie. Met sociale innovatie, hoogwaardige voorlichting en gericht samen oefenen, leren en ontwikkelen, vanuit het principe van een veerkrachtige samenleving.

3. Opbouw van een opschaalbare regionale crisiseenheid

Nieuwe crisistypen creëren een grijs gebied tussen publieke en private partners. De coronapandemie laat zien wat de langdurige impact kan zijn van crises op de dagelijkse operatie van de brandweer en veiligheidsorganisaties. We bereiden ons voor op meer langlopende crisisvraagstukken, een opschaalbare regionale crisiseenheid is één van de maatregelen. De komende maanden wordt in kaart gebracht hoe een poule met medewerkers kan worden gevormd die straks kunnen meedraaien in onze regionale crisisorganisaties. Deze wordt opgebouwd vanuit lokale brandweerposten en verbonden met onze partners; van politie, het Hoogheemraadschap tot de kustwacht en het Rode Kruis.

2.2.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd. De voortgang van veel speerpunten is vertraagd, doordat in 2023 veel tijd is gestoken in het meerjarenontwikkelplan (MJOP) van de brandweer. Hierdoor zijn een groot aantal speerpunten doorgeschoven naar 2024 voor feitelijke afronding.

Speerpunt informatie gestuurd werken	Bereikt dat	JR 2023
Doorontwikkeling afdeling Kennis en Informatie brandweer	deze regionale afdeling zich heeft doorontwikkeld en de noodzakelijke capaciteit, kennis en informatiebronnen levert voor risico- en informatiegestuurde brandweerzorg.	**2024**

Speerpunt adviseren en controleren	Bereikt dat	JR 2023
Verbeteren advisering risicobeheersing brandweer	het toezicht en de advisering op veilige gebouwen en evenementen risicogericht is in lijn met de nieuwe omgevingswet.	**V**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Speerpunt risicocommunicatie en gedragsbeïnvloeding	Bereikt dat	JR 2023
Voorbereiding Omgevingswet	processen risicobeheersing zijn ingericht en kwaliteit van advisering op orde is conform wettelijke kaders en gemeentelijke afspraken.	**2024-1**
Business case Veilig Leven Experience	de business case Veilig Leven Experience is uitgevoerd en bestuurlijk behandeld.	**2024-1**
Balans tussen repressie en preventie	op basis van risicoprofiel (gericht) wordt gewerkt aan veiligheidsbewustzijn en veilig gedrag van burgers, bedrijven en instellingen.	**Niet gestart**

Speerpunt opleiden en oefenen	Bereikt dat	JR 2023
Opleiden en oefenen gericht op gedifferentieerde brandweerzorg	de opleidingen voor gedifferentieerde functies (zoals brandweerassistent) door de brandweerschool NH worden aangeboden.	**2024**
Opleiden en oefenen gericht op gedifferentieerde brandweerzorg	het oefenen van de posten is afgestemd op de risico's in het verzorgingsgebied.	**2024**
Brandweerschool NH	de verbeterpunten uit de evaluatie brandweerschool NH door VRNHN zijn geïmplementeerd.	**2024-1**
Opleidings- en oefenlocaties	een integraal plan is vastgesteld om te komen tot opleidings- en oefenlocaties in NHN.	**2024**

Speerpunt 24/7paraat	Bereikt dat	JR 2023
Taakdifferentiatie: verplichtend karakter (*)	bouwsteen 1 van taakdifferentiatie is ingevoerd.	**Niet gestart**
Oplevering organisatie-ontwikkelplan	een meerjarig ontwikkelplan 2022-2025 is vastgesteld waarbij de ontwikkelsporen zijn vertaald in een uitvoeringsagenda.	**2024-1**
First Responder	het experiment First Responder is uitgevoerd en geëvalueerd inclusief besluitvorming voor vervolgstappen.	**2024-1**

(*) Alle voorbereidingen voor Bouwsteen 1 'verplichtende karakter' zijn uitgevoerd. Invoering is afhankelijk van de landelijke besluitvorming over de randvoorwaarden alvorens te kunnen starten met de implementatie. Eén van de randvoorwaarden is dat het rijk de financiering van Bouwsteen 1 'verplichtende karakter' financiert.

Speerpunt plannen maken met partners	Bereikt dat	JR 2023
Dekkingsplan 2024-2027	het dekkingsplan 2024-2027 is vastgesteld.	**2024-1**

Speerpunt alarmeren en inzetten	Bereikt dat	JR 2023
Dynamisch alarmeren	dynamisch alarmeren operationeel is om risicogedifferentieerd te kunnen uitrukken.	**V**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.2.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten brandweer

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	1.869	3.491	2.933
Lasten	33.735	37.266	36.223
Saldo baten minus lasten	**-31.866**	**-33.775**	**-33.290**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**-31.866**	**-33.775**	**-33.290**

Het gerealiseerde resultaat ter grootte van € 33.290.000 is € 485.000 voordeliger dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

2.3 Programma GHOR

2.3.1 Wat wilden we bereiken
2.3.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.3.3 Wat heeft het gekost

2.3.1 Wat wilden we bereiken

Doel

De GHOR NHN stelt zich primair tot doel dat de gezondheidskundige hulpverlening in de regio, onder regie van het openbaar bestuur, naadloos kan opschalen van dagelijkse naar grootschalige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende zorgketen kunnen optreden. De GHOR vervult hier als netwerkteam een faciliterende en (ver)bindende regierol. Immers, de daadwerkelijke uitvoering van de gezondheidskundige hulpverlening is een verantwoordelijkheid van de zorginstellingen en zorgverleners zélf. Deze ketenrol, ook op het vlak van risicogerichtheid, met balans tussen faciliteren en regisseren, krijgt de komende jaren nadrukkelijk aandacht en inhoud in samenwerking met huisartsen, ziekenhuizen, GGD, RAV, GGZ, Care instellingen (o.a. verpleeg- en verzorgingshuizen), etc..

2.3.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd.

Speerpunt informatie gestuurd werken	Bereikt dat	JR 2023
Informatie gestuurd en netcentrisch werken bij crisis	informatie gestuurd en netcentrisch werken verder is geborgd, rekening houdende met nieuwe crises en de aansluiting op landelijke ontwikkelingen.	V

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Speerpunt 24/7paraat	Bereikt dat	JR 2023
Deelplan geneeskundige zorg	het deelplan geneeskundige zorg is doorontwikkeld en vastgesteld, rekening houdende met nieuwe crises en de ervaringen uit de Corona- en Oekraïnecrisis.	V

Speerpunt plannen met netwerkorganisaties maken	Bereikt dat	JR 2023
Zorgcontinuïteit (acute en care partners) bij crisis	de preparatie zorgcontinuïteit (acute en care partners) in NHN bij crisis is gemonitord en geborgd.	V

2.3.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten GHOR

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	12	42	21
Lasten	1.436	1.609	1.426
Saldo baten minus lasten	**-1.424**	**-1.567**	**-1.405**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.424**	**-1.567**	**-1.405**

Het gerealiseerde resultaat ter grootte van € 1.405.000 is € 162.000 positiever dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

2.4 Programma meldkamer

2.4.1 Wat wilden we bereiken
2.4.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.4.3 Wat heeft het gekost

2.4.1 Wat wilden we bereiken

Doel

De meldkamer Noord-Holland is belast met:

- het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van incidentbestrijding en crisisbeheer van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, de daadwerkelijke ambulancezorg, de politie, de gemeenten en andere partners in de hulpverlening;
- het bieden van een adequaat hulpaanbod;
- het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Voor de meldkamer geldt des te meer dat zij vooral faciliterend is in het samenwerkingsproces tussen burger en hulpverlener en tussen hulpverleners onderling. Daarom levert de meldkamer een bijdrage aan deze maatschappelijke doelstellingen, maar effecten in de maatschappij zijn van meer factoren afhankelijk. Deze doelstellingen zijn echter wel richtinggevend voor alle inspanningen in de komende jaren.

2.4.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd.

Speerpunt alarmeren en inzetten	Bereikt dat	JR 2023
Optimalisatie triage/urgentieindeling	het optimaliseren van het triageproces en de werkwijze op de meldkamer voor een efficiëntere ketensamenwerking door een éénduidige en optimale urgentieclassificatie en een protocol voor éénduidige triage is gerealiseerd.	**2024**
Capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid	de capaciteit conform het capaciteitsmodel Spreiding & Beschikbaarheid voor de meldkamer NH is gerealiseerd voor 125 diensten.	**2024**
Optimaliseren Planbare Ambulancezorg op de meldkamer	de coördinatie van planbare ambulancezorg voor werkgebied Meldkamer NH is gebundeld in één geautomatiseerd aanvraag en uitgifte meldkamer proces is geïmplementeerd.	**2024**

2.4.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten meldkamer

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	1.747	2.036	1.790
Lasten	2.898	3.402	3.143
Saldo baten minus lasten	**-1.151**	**-1.366**	**-1.353**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.151**	**-1.366**	**-1.353**

Het gerealiseerde resultaat ter grootte van € 1.353.000 is € 13.000 voordeliger dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.5 Programma risico- en crisisbeheersing

2.5.1 Wat wilden we bereiken
2.5.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.5.3 Wat heeft het gekost

2.5.1 Wat wilden we bereiken

Doel

Doel van dit programma is het voorkomen van grootschalige incidenten, rampen en crises en het beperken van effecten door het nemen van maatregelen door overheid, burgers en bedrijven. Dit programma wordt uitgevoerd door verschillende partners waarbij de afdeling risico- en crisisbeheersing primair een adviserende en regisserende rol vervult. De afdeling heeft ook een netwerkfunctie: het fungeert als marktplaats voor partners die samenwerken binnen de risico- en crisisbeheersing. De doelstellingen van dit programma zijn benoemd op het niveau van maatschappelijke effecten. Deze effecten zijn niet in één jaar zichtbaar, maar vragen een perspectief op langere termijn waarbij verschillende partners een bijdrage leveren om deze te realiseren.

2.5.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd.

Speerpunt informatie gestuurd werken	Bereikt dat	JR 2023
Data ontsluiten	het programma voor data ontsluiting om de processen van RCB en de advisering naar bestuur te optimaliseren, gereed is.	V
Data ontsluiten	conform projectplan de data wordt ontsloten om de processen van RCB en de advisering naar bestuur te optimaliseren.	V

Speerpunt plannen met netwerkorganisaties maken	Bereikt dat	JR 2023
Wet Veiligheidsregio's	de voorbereidingen voor de Wet Veiligheidsregio's op schema liggen.	V
Klimaatverandering	conform programma 'effecten klimaatverandering' uitvoering plaatsvindt.	V
Digitale verstoringen	conform programma 'effecten digitale verstoringen' uitvoering plaatsvindt.	V
Noordzee	conform programma 'effecten van de Noordzee' uitvoering plaatsvindt.	V

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.5.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten risico- en crisisbeheersing

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	-	113	151
Lasten	2.720	3.922	3.751
Saldo baten minus lasten	**-2.720**	**-3.809**	**-3.600**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**-2.720**	**-3.809**	**-3.600**

Het gerealiseerde resultaat ter grootte van € 3.600.000 is € 209.000 voordeliger dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

2.6 Programma Zorg- en Veiligheidshuis

2.6.1 Wat wilden we bereiken
2.6.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.6.3 Wat heeft het gekost

2.6.1. Wat wilden we bereiken

Doel

Doel van het Programma Zorg- en Veiligheidshuis is het terugdringen van criminaliteit en overlast, en het reduceren van veiligheidsrisico's. Dit door het verbinden van zorg en veiligheid. De belangrijkste taken van het Zorg- en Veiligheidshuis liggen op het gebied van ketenregie. Dit als uitvoerende regie namens de gemeente. Daarnaast het borgen van de juiste deskundigheid van ketenpartners in een optimale aanpak van sociale veiligheidsvraagstukken. Het betreft regie op verschillende niveaus, zoals regie op de samenwerking, procesregie en casusregie. Het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord is de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van VR NHN. De brede commissie Jeugd & Sociale Veiligheid is verantwoordelijk voor de beleidskeuzes en effectiviteit, als stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis. Het Zorg- en Veiligheidshuis bedient alle gemeenten in de regio.

2.6.2 Wat hebben we gerealiseerd

Hierna wordt per speerpunt aangegeven welke activiteiten zijn benoemd en welke daarvan zijn gerealiseerd.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Speerpunt coördineren en samenwerken	Bereikt dat	JR 2023
Meerjarenperspectief Veiligheidshuizen	conform de landelijke richtlijn de visie Zorg en Veiligheidshuis geactualiseerd is.	V
Personen met verward gedrag	de visie Mentaal Welzijn in de wijk in het kader van personen met verward gedrag is vastgesteld door de gemeenteraden.	V

2.6.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Zorg- en Veiligheidshuis

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	696	1.240	1.446
Lasten	1.281	1.875	1.993
Saldo baten minus lasten	**-585**	**-635**	**-547**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**-585**	**-635**	**-547**

Het gerealiseerde resultaat ter grootte van € 547.000 is € 88.000 voordeliger dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

2.7 Programma dekkingsmiddelen taakvelden VR

2.7.1 Wat wilden we bereiken
2.7.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.7.3 Wat heeft het opgeleverd

2.7.1. Wat wilden we bereiken

De bedoeling is om met de bijdragen van de gemeenten en de vergoeding die wordt verkregen uit de BDUR, naast de te genereren specifieke opbrengsten op de verschillende programma's, een solide dekking op de lange termijn te creëren voor de activiteiten van de veiligheidsregio.

2.7.2 Wat hebben we gerealiseerd

De activiteiten die de veiligheidsregio heeft ondernomen, zijn beschreven in de programma's.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.7.3 Wat heeft het opgeleverd

Overzicht baten dekkingsmiddelen taakvelden VR

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	6.071	8.158	7.787
Lasten	-	-	-
Saldo baten minus lasten	**6.071**	**8.158**	**7.787**
Bijdragen gemeenten	45.746	45.746	45.746
Gerealiseerde resultaat programma	**51.817**	**53.904**	**53.533**

Het gerealiseerde resultaat van € 53.533.000 positief is € 371.000 lager dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van de baten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.8 Bedrijfsvoering

2.8.1 Wat wilden we bereiken
2.8.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.8.3 Wat heeft het gekost
2.8.4 Rechtmatigheid

2.8.1 Wat wilden we bereiken

Inleiding

Het BBV is veranderd op het punt van de toerekening van overhead aan programma's: de overhead wordt voortaan apart gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende programma's. Feitelijk betreft het hier niet alleen baten en lasten die betrekking hebben op bedrijfsvoering, maar ook de lasten van de overhead van de verschillende programma's.

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Belangrijkste wijziging is dat alle hiërarchische leidinggevenden in het primaire proces en de managementondersteuning van deze leidinggevenden tot de overhead behoren. Daarnaast worden uiteraard ook alle centrale baten en lasten van bedrijfsvoering ondergebracht binnen overhead.

Doel

De ondersteuning die Bedrijfsvoering verleent bij het verwezenlijken van de programma's is van cruciaal belang en zorgt in verband daarmee voor een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beheer en beleid. Het gaat hierbij om het ondersteunen en het scheppen van de voorwaarden voor een adequate uitvoering van de primaire processen binnen de gestelde financiële kaders. Daarnaast wordt er gestreefd naar een lerende organisatie en een prettig en veilig werkklimaat voor de medewerkers.

2.8.2 Wat hebben we gerealiseerd

Bedrijfsvoering omvat de volgende teams (na organisatieverandering per oktober 2021: Team Communicatie & Business Intelligence, Team Facilitair, Huisvesting & Inkoop, Team Financiën & Kwaliteit, Team HRM en Team Informatiebeheer & ICT. Vanuit deze teams is het onderstaande gerealiseerd op de bestuurlijke uitgangspunten.

Speerpunt organisatie breed	Bereikt dat	JR 2023
Automatisering en informatiebeveiliging	de doorontwikkeling van de automatisering en informatiebeveiliging conform plan is gerealiseerd om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid in 2023.	**2024**
NEN 7510	de jaarlijkse certificering NEN 7510 van ambulancezorg en meldkamer ambulancezorg is gerealiseerd.	**V**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.8.3 Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Bedrijfsvoering / Overhead

(bedragen x €1.000)	2023		
	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten	203	1.301	1.494
Lasten	15.865	18.805	18.737
Saldo baten minus lasten	**-15.662**	**-17.504**	**-17.243**
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat overhead	**-15.662**	**-17.504**	**-17.243**
Aandeel overhead andere programma's/Ambu	1.674	2.068	2.177
Resultaat overhead excl. aandeel ov. progr./Ambu	**-13.988**	**-15.436**	**-15.066**

Het gerealiseerde resultaat exclusief aandeel ambulancezorg ter grootte van € 15.066.000 is € 370.000 voordeliger dan begroot. Een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten en een analyse van het verschil tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

2.8.4 Rechtmatigheid

In overeenstemming met het Controleprotocol VR NHN 2023 en 2024 en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV geeft het dagelijks bestuur in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden, voor zover deze boven de door het algemeen bestuur op 1 december 2023 vastgestelde rapportagegrens van € 113.900 (10% van de verantwoordingsgrens) liggen.

Indien relevant, wordt aangegeven welke (beheers)maatregelen zijn of nog worden getroffen om geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen. Aspecten die hierbij mogelijk aan de orde komen, zijn de tussentijdse communicatie met het algemeen bestuur – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichtingen bestaan uit een beschrijving van de geconstateerde afwijkingen, de wijze waarop deze zijn ontstaan en de vermelding van acties die zijn of worden ondernomen (indien noodzakelijk én mogelijk) om rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Er zijn geen ‘niet-acceptabele’ individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden gevonden boven de rapportagegrens van € 113.900.

In paragraaf 3.6 is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Toelichting

Met betrekking tot de rechtmatigheidsafwijkingen in het boekjaar 2023 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Begrotingscriterium	Bedragen x € 1
1A. Overschrijding lasten op programma's (Ambulancezorg 149.000, Zorg- en Veiligheidshuis 118.000)	267.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	198.000
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten op programma's die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld (niet conform de intern vastgestelde spelregels in de financiële verordening ex. art. 212 GW 2023 over de planning & controlcyclus)	n.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**465.000**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van het algemeen bestuur en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	465.000
Voorwaardencriterium	
Geen bevindingen	-
M&O criterium	
Geen bevindingen	-

Hierna volgt een uiteenzetting per onderwerp (exploitatie, reserves en investeringen).

Exploitatie

Het volgende overzicht geeft inzicht in de totale afwijkingen op baten en lasten.

(bedragen x €1.000)	Begroting 2023 na wijziging			Rekening 2023			Begrotings-afwijking op baten	Begrotings-afwijking op lasten
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo		
Programma's								
Ambulancezorg	18.790	16.570	2.220	18.474	16.719	1.755	316	-149
Brandweer	3.491	37.266	-33.775	2.933	36.223	-33.290	558	1.043
GHOR	42	1.609	-1.567	21	1.426	-1.405	21	183
Meldkamer	2.036	3.402	-1.366	1.982	3.143	-1.161	54	259
Risico- en crisisbeheersing	113	3.922	-3.809	151	3.751	-3.600	-38	171
Zorg- en Veiligheidshuis	1.240	1.875	-635	1.446	1.993	-547	-206	-118
Dekkingsmiddelen taakvelden VR	53.904		53.904	53.533	-	53.533	371	-
Overig								
Overhead	1.301	18.805	-17.504	1.494	18.737	-17.243	-193	68
Crises	25.246	25.253	-7	31.554	31.548	6	-6.308	-6.295
Algemene dekkingsmiddelen (Treasury)	450	-	450	573	12	561	-123	-12
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**106.613**	**108.702**	**-2.089**	**112.161**	**113.552**	**-1.391**	**-5.548**	**-4.850**

Programma's

In paragraaf 3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2023 zijn de afwijkingen (> € 113.900) reeds toegelicht. Een korte opsomming van de belangrijkste individuele posten:

- Ambulancezorg: lagere huisvestingslasten door vertraging in bouw 132.000 –
- Ambulancezorg: hogere lasten inhuur door ziekte, verlof, vacatures e.d. 453.000 +
- Brandweer: lagere baten door uitgestelde verkoop kazerne Avenhorn 576.000 –
- Brandweer: lagere lasten door uitgestelde verkoop kazerne Avenhorn 576.000 –
- Brandweer: lagere lasten inzet eenheden (vacatures, contributies etc., oefenen) 551.000 –

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

- Meldkamer: lager aandeel in salariskosten door vacatures en uitval 338.000 –
- R&CB: lagere salarislasten door o.a. vacatures 173.000 –
- Dekkingsmiddelen taakvelden VR: lagere aanwending (minder salarislasten) 371.000 –

De aanleidingen tot deze over- en onderschrijdingen liggen na de datum van 1 september, de laatste mogelijkheid om via een burap begrotingswijzigingen aan te melden. Genoemde afwijkingen zijn allemaal passend binnen bestaand beleid en daardoor aan te merken als ‘acceptabel’.

Overig

In principe worden alleen de baten en lasten van de programma’s getoetst op rechtmatigheid. De posten onder ‘Overig’ vallen daar niet onder. Overigens is binnen de post Overhead geen sprake van overschrijdingen van de drempel (€ 113.900). De overschrijdingen op de post Crises van zowel baten en lasten vallen buiten de beoordeling, omdat feitelijk het budgettoekenningsrecht voor deze post eigenlijk niet bij het algemeen bestuur ligt, maar bij het COA als opdrachtgever.

Reserves

(bedragen x €1.000)	Begroting 2023 na wijziging			Rekening 2023			Begrotings-afwijkingen
Reserves bij programma	Onttr.	Storting	Saldo	Onttr.	Storting	Saldo	
Ambulancezorg	-	150	-150	2	101	-99	-51
Brandweer	459	-	459	458	-	458	1
GHOR			-			-	-
Meldkamer	-	5	-5	42	-	42	-47
Risico- en crisisbeheersing	241	-	241	129	-	129	112
Zorg- en Veiligheidshuis	125	-	125	125	-	125	-
Dekkingsmiddelen taakvelden VR			-			-	-
Overig							
Overhead	250	250	-	167	250	-83	83
Totaal	**1.075**	**405**	**670**	**923**	**351**	**572**	**98**

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagedrempel van € 113.900.

Investeringen

Aanbestedings- en aankooptrajecten vinden verpreid plaats over het jaar, waarbij tevens een grote afhankelijkheid bestaat of en hoe snel een leverancier het bestelde/gekochte materieel/materiaal kan leveren. Hierdoor kunnen de over- en onderschrijdingen niet altijd worden gemeld op de uiterste datum van 1 september (laatste mogelijkheid voor begrotingsaanpassingen).

Het totaal aan over- en onderschrijdingen geeft het volgende beeld:
- Overschrijdingen op een 19-tal investeringen 198.017 -
- Afwikkeling 25-tal budgetten (bezuinigingen, gunstige aanbestedingen) 439.680

Overschrijdingen op investeringen zijn feitelijk altijd onrechtmatig, maar passen wel binnen het meerjareninvesteringsplan en het algemeen beleid. De overschrijdingen kunnen dan ook als ‘acceptabel’ worden aangemerkt. De hoogste afwijking op een individuele post bedraagt € 60.000, zodat geen verdere toelichting noodzakelijk is per individuele post (grens € 113.900). Zie ook 3.3.4 Toelichting op investeringen.

M&O-beleid

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft geen overkoepelend beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). De uitwerking van het misbruik en oneigenlijk gebruik is onderdeel van de frauderisicoanalyse. Zoals uit de rechtmatigheidsverantwoording 2023 blijkt, zijn er in 2023 geen rechtmatigheidsafwijkingen als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik gevonden.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.9 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.9.1 Inleiding
2.9.2 Beschikbare weerstandscapaciteit
2.9.3 Financiële risico's
2.9.4 Benodigde weerstandscapaciteit
2.9.5 Verzekeringen en voorzieningen
2.9.6 Kengetallen financiële positie

2.9.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is te definiëren als het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen ten einde de taken van de organisatie te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de organisatie. Op grond van artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord dragen de gemeenten bij in de lasten van deze organisatie voor zover zij niet worden bestreden uit de opbrengsten van andere vergoedingen. De 16 deelnemende gemeenten vormen als het ware de weerstandscapaciteit.

Op basis van de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen is een beperkte algemene reserve toegestaan. Als richtlijn geldt maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Dit komt op basis van de jaarstukken 2023 (brutolasten VR € 96.833.000 minus overhead voor ambulancezorg € 2.177.000 is nettolasten € 94.656.000 VR NHN) neer op een bedrag van € 2.366.400. Bij zwaarwegende argumenten is afwijking van deze richtlijn mogelijk.

Daarnaast bestaat binnen de organisatie de Ambulancezorg die niet door de gemeentelijke bijdrage wordt gefinancierd, maar door bijdragen van de zorgverzekeraars (NZa). Door de verbeterde financiering in het algemeen en verruiming van vergoedingen voor de huisvesting in het bijzonder, is het mogelijk om voor dit bedrijfsonderdeel een aparte algemene reserve aan te houden. Hierdoor wordt ook richting de NZa duidelijker zichtbaar dat geld afkomstig van de zorgverzekeraars ook daadwerkelijk alleen wordt ingezet voor de Ambulancezorg. Deze algemene reserve kent vooralsnog geen beperkingen.

Beide algemene reserves maken onderdeel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.9.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	2.727	-	-	798	3.525
Bestemmingsreserves	3.231	351	924	-	2.658
Gerealiseerde resultaat	798	-	850	-798	-850
Totaal reserves	**6.756**	**351**	**1.774**	**-**	**5.333**
Correcties					
Bestemmingsreserves	Bestemde gelden Veiligheidsregio				-2.658
Gerealiseerde resultaat	Vrij besteedbaar Veiligheidsregio (boven 2,5% alg.reserve)				-
Beschikbare weerstandscapaciteit					**2.675**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.9.3 Financiële risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis waaruit financiële gevolgen kunnen voort vloeien, maar waarbij niet duidelijk is of de gebeurtenis zich gaat voordoen en hoe groot de financiële gevolgen zullen zijn. Op het moment dat de financiële gevolgen inzichtelijk zijn, worden deze gedekt in de begroting.

De mate van risico's zijn opgenomen in 5 klassen.

Klasse	%	Waarschijnlijkheid	Toelichting
1.	10%	Zeer klein	Onwaarschijnlijk, kans 1 keer in de 10 jaar.
2.	25%	Klein	Niet waarschijnlijk, kans 1 keer in de 4 jaar.
3.	50%	Middel	Kan beide kanten op, kans 1 keer in de 2 jaar.
4.	75%	Groot	Waarschijnlijk, kan komend jaar voorkomen
5.	95%	Zeer Groot	Zeer waarschijnlijk, zal zich komend jaar voordoen.

De volgende risico's worden onderkend. Hierbij maken wij de kanttekening dat de gegeven opsomming van risico's niet limitatief is.

	Risico	Oorzaak	Gevolg	Klasse / %	Financiële impact	Weerstands-capaciteit
1.	Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst.	Europese wet-en regelgeving	Mogelijk verplichting tot betaling minimum loon, pensioen, betaling bij ziekte, etc.	3 / 50%	€ 1.200.000	€ 600.000
2.	Langdurige uitval	Ziekte / ongeval	Hoger dan begrote inhuur nodig om weggevallen capaciteit op te vangen	4 / 75%	€ 200.000	€ 150.000
3.	IT-dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.)	IT-beveiliging is onvoldoende tegen alle IT-dreigingen	Dataverlies en datalekken	3 / 50%	€ 200.000	€ 100.000
4.	Tekort ambulance-verpleegkundigen	Niet kunnen aantrekken van verpleegkundigen ambulancezorg	Hoger dan geraamde inhuur derden	3 / 50%	€ 200.000	€ 100.000
5.	Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten	Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten	Ongedekte uitgaven (niet begroot)	2 / 25%	€ 200.000	€ 50.000
6.	Aanbestedingsclaim	Niet rechtmatig uitvoeren van een aanbesteding	Toewijzen van een aanbestedingsclaim	1 / 10%	€ 200.000	€ 20.000
	Totaal					**€ 1.020.000**

Risico 1. Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst

Eind 2018 concludeert Pels Rijcken (kantoor landsadvocaat) dat er een reëel risico bestaat dat elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met de normen uit de Europese en internationale wet- en regelgeving. Onderzoek wijst uit dat er geen mogelijkheid is om binnen de bestaande juridische kaders de huidige vrijwilligheid bij de brandweer te behouden. Op 14 juni 2019 hebben het Veiligheidsberaad en de minister van J&V besloten tot de oprichting van een denktank. De denktank heeft een denkrichting uitgewerkt en voorgelegd aan het Veiligheidsberaad en minister van J&V op 9 december 2019. Het uitgangspunt van de denkrichting is een werkbaar en fundamenteel onderscheid (differentiatie van verplichte beschikbaarheid, werkinhoud/volume en opleiding) tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweerzorg. In februari 2021 is het definitieve rapport 'Inzicht in consequenties denkrichting' taakdifferentiatie in het Veiligheidsberaad behandeld en besproken met de minister van JenV.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Burgemeesters Kolff en Depla hebben hun rapport over taakdifferentiatie opgeleverd, waartoe zij in 2018 de opdracht kregen van het Veiligheidsberaad. In het rapport wordt een oplossing geboden om de rechtspositie van brandweervrijwilligers in lijn met Europese wetgeving te brengen, die stelt dat bij gelijk werk gelijke arbeidsvoorwaarden en gelijke betaling geldt, maar ook om het vrijwilligersstelsel te behouden.

In het rapport wordt voorgesteld om aan de hand van vier bouwstenen een fundamenteel onderscheid te maken tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers. Deze bouwstenen zijn verplichte beschikbaarheid (kazerneren/consigneren), aantal repressieve taken, type taken en vakbekwaam worden en blijven. Het Veiligheidsberaad heeft kennis genomen van het rapport en heeft uitgesproken de komende jaren aan de slag te willen gaan met de implementatie van bouwsteen 1, mits de benodigde financiële middelen vanuit het rijk komen en een aantal knelpunten opgelost wordt. Bouwsteen 1 betreft het opheffen van kazernering en consignatie en stelt dat wanneer er bij een inzet geen sprake is van vrije instroom, maar een medewerker móet opkomen, er gelijke arbeidsvoorwaarden en betaling zou moeten zijn. Dit zal betekenen dat vrijwillige brandweermensen straks niet meer geconsigneerd zijn, maar aangesteld kunnen worden met een deeltijd beroepsaanstelling. Het Veiligheidsberaad is niet akkoord met alle bouwstenen, maar er is draagvlak om te starten met de implementatie van bouwsteen 1. Het veiligheidsberaad en minister JenV hebben op 21 juni 2021 de nieuwe stuurgroep ‘toekomst bestendig brandweerstelsel’ de opdracht gegeven voor de implementatie van de eerste bouwsteen en onderzoek te doen naar andere wenselijke thema’s om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelsel. Alle voorbereidingen voor Bouwsteen 1 ‘verplichtende karakter’ zijn uitgevoerd. Invoering is afhankelijk van de landelijke besluitvorming over de randvoorwaarden alvorens te kunnen starten met de implementatie. Eén van de randvoorwaarden is dat het rijk de financiering van Bouwsteen 1 ‘verplichtende karakter’ financiert.

2.9.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.020.000. De ratio weerstandsvermogen versus weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de aanwezige buffer € 2.675.000 / € 1.020.000 * 100% = 262%. Dit houdt in dat de Veiligheidsregio in staat is om de onderkende risico’s financieel te dragen.

2.9.5 Verzekeringen en voorzieningen

Het verzekeringspakket voorziet in het afdekken van de meest gangbare risico’s op personeel en materieel gebied.

Met ingang van 1 januari 2024 is de Landelijke regeling aanspraken na Dienstongevallen Veiligheidsregio’s van toepassing. Deze komt in de plaats van de ongevallenverzekering die iedere veiligheidsregio zelfstandig had afgesloten. De regeling wordt landelijk gefinancierd door een sobere ongevallenverzekering die is afgesloten door het landelijk Expertisebureau Risicobeheer én een waarborgfonds die door alle veiligheidsregio’s is opgericht. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord brengt jaarlijks een bedrag in.

Daarnaast heeft de veiligheidsregio nog een aantal voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen. In de toelichting op de balans worden deze nader toegelicht.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.9.6 Kengetallen financiële positie

Overzicht kengetallen 2023

Kengetallen	2023	
	begroting (bijgesteld)	jaarrekening
Netto schuldquote	0,50	0,23
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,50	0,23
Solvabiliteitsratio	0,09	0,11
Structurele exploitatieruimte	0,00%	-1,34%

Toelichting kengetallen

- Netto schuldquote: netto schuld gedeeld door de inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.
- Solvabiliteitsratio: verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (eigen vermogen en vreemd vermogen).
- Structurele exploitatieruimte: saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (excl. mutaties reserves), uitgedrukt als percentage.

Duiding kengetallen

- Netto schuldquote: algemeen wordt ratio van 1 of lager gekwantificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet VR NHN aan deze norm.
- Solvabiliteit: algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende. Bij VR NHN is de ratio beduidend lager wat wordt veroorzaakt door:
    - een relatief laag eigen vermogen; als gevolg van een restrictie van maximaal 2,5% van de totale lasten;
    - een omvangrijke leningenportefeuille als gevolg van de overname van roerende en onroerende goederen van gemeenten in het kader van de regionalisering in 2014.
- Structurele exploitatieruimte: deze begroting is gebaseerd op structurele baten en lasten. De structurele exploitatieruimte is voor 2023 negatief, waardoor de ratio ook negatief uitkomt.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.10 Onderhoud kapitaalgoederen

2.10.1 Wat wilden we bereiken
2.10.2 Wat hebben we gerealiseerd
2.10.3 Wat heeft het gekost

2.10.1 Wat wilden we bereiken

Doel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval zoveel mogelijk te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud. Een andere zekerheid is het weten wanneer het materieel vervangen moet worden. Hiervoor beschikt de Veiligheidsregio over een actueel MJIP (Meerjareninvesteringsplan) waarin alle nu bekende toekomstige investeringen zijn opgenomen.

De veiligheidsregio beschikt over diverse soorten kapitaalgoederen die jaarlijks moeten worden onderhouden om het voorzieningenniveau op peil te houden. Dit betreffen o.a. panden, voertuigen en kantoorautomatisering.

VR NHN heeft in 2023 diverse panden in eigendom. Naast de panden die worden gebruikt ten behoeve van ambulancezorg, heeft de veiligheidsregio ook nog diverse brandweerkazernes. Deze kazernes zijn gekocht van de gemeenten in 2013 om btw heffing bij de gemeenten te voorkomen. Het pand voor de centrale huisvesting in Alkmaar (Hoofdkantoor) en het pand voor de ambulancedienst op Texel worden gehuurd. De brandweerkazernes die niet in eigendom zijn, worden om niet gehuurd van de gemeenten.

2.10.2 Wat hebben we gerealiseerd

Gebouwen ambulancedienst

In 2019 heeft op basis van de in 2018 uitgevoerde (interne) analyse op de staat van de gebouwen een extern onderzoek plaatsgevonden. Daaruit is naar voren gekomen dat de ambulancevoorzieningen in Hoogkarspel en Den Helder niet langer geschikt zijn voor hun functie en extra ruimte beschikbaar moet komen voor het overdekt stallen van ambulances. Uit onderzoek naar meerdere oplossingsvarianten is de conclusie getrokken dat nieuwbouw voor beide locaties de voorkeur geniet boven een grootschalige renovatie. Het rapport is vertaald in een notitie voor het Lokaal Overleg van maart 2020 waarin de probleemstelling vertaald is naar een advies het beschikbare budget huisvesting te verhogen.

In het najaar 2020 is de extra budgetaanvraag gehonoreerd en vindt structurele ophoging plaats. In 2021 is begonnen met de planvorming voor de nieuwbouw. De daarbij afgegeven planningen zijn in de loop van 2023 wederom aangepast (uitloop verkrijgen vergunningen, beschikbaarheid bouwers en materiaal). Naar de huidige verwachtingen vinden de opleveringen in de loop van 2024 plaats.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Brandweerkazernes

Voor de kazernes zijn in 2013 de volgende uitgangpunten afgesproken met de gemeenten en zijn/worden als zodanig uitgevoerd:

1. Kazernes blijven in eigendom van de gemeenten;
2. Kazernes < 10 jaar zijn in eigendom overgedragen aan VR NHN (per 31-12-2013) in het kader van de btw problematiek. Gemeenten hebben recht van 1e koop na afloop van de btw compensatie termijn van 10 jaar;
3. De jaarlijkse exploitatielasten komen voor rekening van de gemeenten die zijn betrokken bij de overdracht;
4. Overige kazernes worden door de gemeenten om niet in bruikleen gegeven aan VR;
5. Huisvestingslasten maken geen onderdeel uit van de begroting van de VR;
6. Het beheer en onderhoud is een gemeentelijke taak en wordt geborgd in de overeenkomsten voor beheer en onderhoud tussen gemeenten en VR;
7. Gemeenten berekenen hun facilitaire kosten (schoonmaak, alarmopvolging, e.d.) door aan VR;
8. Roerende goederen zijn om niet of tegen de geldende boekwaarde door VR overgenomen. Onderhoud, reparatie en vervanging is voor rekening van VR.

Het onderzoek, in meerdere jaren uitgevoerd in 2017-2018 naar de toekomstbestendigheid van de bestuurlijke afspraken omtrent de huisvesting van de brandweer heeft niet geleid tot aanpassing van de in 2013 gemaakte afspraken. Het onderzoek heeft geleid tot een verbeterde attentie bij gemeenten dat de huisvesting van de brandweer een verantwoordelijkheid is van gemeenten en Veiligheidsregio samen. Binnen de bestuurlijke uitgangspunten kunnen de knelpunten worden opgelost hetgeen in de praktijk ook daadwerkelijk gebeurt. In meerdere kazernes zijn verbeteringen aangebracht met betrekking tot arbeidshygiëne en er vindt een betere afstemming plaats op de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan. Een aantal gemeenten zijn daadwerkelijk gestart met of er zijn de plannen in voorbereiding voor het vervangen van veelal verouderde brandweerkazernes. In hoeverre de ontwikkeling van het brandweerdekkingsplan naar een brandweerzorgplan effect gaat hebben op deze vervangingen is momenteel nog niet uitgekristalliseerd. In 2024 zal hier de nodige aandacht naar uit gaan.

Centrale huisvesting de Hertog

Het gebouw aan de Hertog Aalbrechtweg 22 te Alkmaar wordt samen met de GGD Hollands Noorden als hoofdlocatie gebruikt. VR NHN is huurder. Voor het medegebruik door de GGD HN is een overeenkomst voor gemene rekening opgesteld die is goedgekeurd door de Belastingdienst. Op basis hiervan worden de huisvestingskosten op basis van een verdeelsleutel verdeeld tussen de GGD HN en VR NHN zonder dat dit tot extra btw-druk leidt. Met de verhuurder van het pand is een SLA afgesproken waarin het beheer en onderhoud van het pand geregeld is.

Ambulancematerieel

In 2023 is 1 RRA (Rapid Responder Ambulance) aangeschaft. De aanschaf van 4 ambulances is uitgesteld naar 2024 wegens leveringsproblemen.

Brandweermaterieel

De brandweer beschikt over up-to-date materieel en materiaal. Voertuigen en inventaris worden op basis van het MJIP vervangen. Bij iedere vervanging wordt gekeken of er een technische noodzaak is om te gaan vervangen. Het aantal aanbestedingstrajecten is klein. Voor reguliere brandweermaterialen zijn er inkoopovereenkomsten beschikbaar en waar nodig worden deze inkoopovereenkomsten rechtmatig verlengd. Op die manier wordt zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen om gegaan.

In 2023 zijn ter vervanging 2 waterongevallen voertuigen, 4 tankautospuiten plus uitrusting, een aantal dienstbussen, een AGS-voertuig en C-2000 communicatiemateriaal aangeschaft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Persoonlijke beschermingsmiddelen Brandweer

Het uitleveren van het nieuwe operationele uniform is vertraagd mede door de oorlog in Oekraïne. Eind 2022 is wel een eerste deellevering ontvangen, maar dat is nog maar slechts 20% van de totale levering. Door vertraging in de productie is de rest nog niet volledig geleverd in 2023.

Daarnaast zijn de helmen vervangen en nieuwe duikpakken, communicatiesets redvesten en seinlijnen aangeschaft.

Kantoorautomatisering

De VR beschikt over een visie op informatie gestuurd werken die op hoofdlijnen de richting voor de toekomst weergeeft. Met de acties in het jaarplan is verder invulling gegeven aan deze visie. Voor de VR is een architectuur opgesteld die gericht is op de huidige ontwikkelingen binnen de regio en op landelijk niveau.

Het risicobewustzijn van werken bij de veiligheidsregio is toegenomen. Dit vertaalt zich in het veilige gebruik van ICT-voorzieningen, geen datalekken en grip op persoonsgegevens. Om toegang te krijgen tot de werkomgeving is de toegangscontrole uitgebreid met een authenticator-procedure.

2.10.3 Wat heeft het gekost

Gebouwen Ambulancedienst

De kosten van groot onderhoud worden ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht. De jaarlijkse onderhoudskosten die op dagelijkse basis worden gemaakt, zijn opgenomen in de exploitatie.

De voorziening groot onderhoud is in 2023 gehandhaafd op het niveau van vorig jaar, namelijk € 416.000. In 2023 is geen onderhoud uitgevoerd ten laste van de voorziening vanwege de geplande en uit te voeren nieuwbouw. Het herschrijven van het onderhoudsplan naar de nieuwe situatie wordt aansluitend op de realisatie van de nieuwe/verbouwde posten uitgevoerd. Aansluitend wordt de voorziening aangepast aan de dan berekende noodzakelijke hoogte en worden de nieuwe dotaties voor de komende jaren berekend.

Brandweerkazernes

In 2013 zijn er vanwege fiscale redenen een aantal kazernes van verschillende gemeenten gekocht. De afschrijvingslasten, rente en het onderhoud komen voor rekening van de verkopende gemeenten. In 2023 zijn de kazernes Den Oever en Stompetoren terug verkocht aan de gemeenten. Dit is niet gelukt voor de kazerne in Avenhorn, deze verkoop heeft in februari 2024 plaats gevonden.

Ambulancematerieel

Aan onderhoud van de ambulances is € 289.000 uitgegeven. Begroot was € 239.000.

Brandweermaterieel

Het onderhoud van het brandweermaterieel (o.a. voertuigen, kleding, ademlucht, klein gereedschap) is per team uitgevoerd. In totaal is aan onderhoud € 2.094.000 uitgegeven. Begroot was € 2.072.000.

ICT / Kantoorautomatisering

De organisatie brede exploitatiebudgetten voor ICT / kantoorautomatisering (onderhoud c.a.) waren begroot op € 1.474.000. Er is voor € 1.474.000 aan kosten gemaakt.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.11 Financiering

2.11.1 Inleiding
2.11.2 Evaluatie treasury activiteiten
2.11.3 Toerekening rentelasten naar taakvelden
2.11.4 EMU saldo

2.11.1 Inleiding

Op 27 november 2015 is door het algemeen bestuur het treasurystatuut 2015 vastgesteld. In dit statuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten van de treasuryfunctie vastgelegd. Het statuut is gebaseerd op de voorschriften zoals vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) inclusief de daarmee samenhangende wet- en regelgeving. De belangrijkste punten zijn:

- Aantrekken van langlopende geldleningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij tenminste twee financiële instellingen;
- Uitzetten van tijdelijke overtollige financiële middelen vindt uitsluitend plaats bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Middelen tot de schatkistlimiet mogen worden uitgezet bij financiële ondernemingen die ten minste over een A-rating beschikken en gevestigd zijn in Nederland, of een andere EU lidstaat die beschikt over tenminste een AA rating;
- De organisatie maakt geen gebruik van derivaten.
- Jaarlijks vindt evaluatie plaats van de gedane treasury activiteiten in de paragraaf ‘Financiering’.

2.11.2 Evaluatie treasury activiteiten

Kasgeldlimiet (kortlopende geldleningen)

Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de hoogte van de netto vlottende schuld voor gemeenschappelijke regelingen op een maximum gezet van 8,2% van de begrote lasten, *de kasgeldlimiet*. Voor 2023 is deze berekend op € 6,1 miljoen[1]. De kasgeldlimiet is in 2023 niet overschreden.

Schatkistlimiet

Vanaf december 2013 is het schatkistbankieren van toepassing. Dit betekent dat overtollige geldmiddelen boven de schatkistlimiet verplicht moeten worden aangehouden in de schatkist. Dit voorkomt dat decentrale overheden hun middelen kunnen uitzetten bij derden (zoals buitenlandse banken) en draagt bij aan het verlagen van het EMU saldo van de totale Nederlandse overheid. Voor 2023 is de schatkistlimiet berekend op € 1.479.000[2]. De schatkistlimiet is in 2023 niet overschreden.

Het volgende overzicht geeft een beeld van de uitkomsten op kwartaalbasis.

x €1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Bedrag schatkistlimiet	1.479	1.479	1.479	1.479
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	206	150	105	105
Ruimte onder het drempelbedrag	1.273	1.329	1.374	1.374
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

[1] Op basis van begrotingstotaal lasten € 73.936.000 (primair)
[2] De limiet wordt berekend als 0,75% van het begrotingstotaal lasten (primair), met een ondergrens van € 250.000. M.i.v. 1 juli 2021 is de limiet verhoogd tot 2%, met een ondergrens van € 1.000.000.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de *renterisiconorm* gemaximaliseerd op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat het totaal van herfinancieringen en renteherzieningen op de vaste schuld in enig jaar beperkt is tot 20% van het begrotingstotaal. Voor 2023 is de renterisiconorm berekend op € 15,0 mln. De renterisiconorm is in 2023 niet overschreden.

Financieringen (kort-/langlopende geldleningen)

Om de financieringsbehoefte te kunnen bepalen maken we gebruik van een gedetailleerde liquiditeitsbegroting. Deze wordt minimaal 1 keer per week bijgewerkt. Verwachte tijdelijke tekorten worden opgeheven door het aantrekken van kasgeldleningen (kortgeld). De ervaring leert dat tijdelijke tekorten (of minimale overschotten) in liquide middelen kunnen optreden aan het einde van ieder kwartaal. Door achterblijvende investeringen is dit niet in 2023 voorgekomen.

Leningenportefeuille

Naast de reguliere aflossingen zijn in 2023 vier geldleningen volledig afgelost. Als herfinanciering en op basis van de verwachte investeringen is een nieuwe lening aangetrokken. Zie voor een overzicht bijlage 5.3 bij de jaarrekening.

2.11.3 Toerekening rentelasten naar taakvelden

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten. De rente van geldleningen die zijn aangetrokken voor de aankoop van materieel / kazernes wordt bij VR NHN gezien als projectfinanciering.

Omschrijving		2023 Bedragen x €1
Externe financiering kort en lang		
Rentelasten	-/-	291.283
Rentebaten	+/+	560.781
Saldo rentelasten en rentebaten		**-269.497**
Doorberekening rente aan grondexploitatie	-/-	
Toerekening rente van projectfinanciering aan het betreffende taakveld	-/-	10.072
Toerekening rentebaten van specifieke projectfinanciering aan het betreffende taakveld	+/+	
Aan taakveld toe te rekenen externe rente		**-279.569**
Rente over eigen vermogen	-/-	
Rente over voorzieningen	+/+	0
Totaal aan taakveld toe te rekenen rente		**-279.569**
7.1 Volksgezondheid	-/-	47.122
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-/-	222.158
0.4 Overhead	-/-	11.931
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	**-/-**	**281.211**
Renteresultaat op het taakveld Treasury		**560.781**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

2.11.4 EMU saldo

Onderstaand het berekend EMU saldo 2023.

	Omschrijving	2023 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met dec. 2023
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.422
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.964
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	173
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	5.884
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, **geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie**	
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**	
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen **transacties met derden niet op de exploitatie**	
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten **voor zover niet al op de exploitatie verantwoord**	
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht	
11	Verkoop van effecten:	○ ja ◉ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	
Berekend EMU-saldo		**-1.169**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.12 Verbonden partijen

2.12.1 Inleiding
2.12.2 Relevante ontwikkelingen
2.12.3 Opbrengsten en kosten deelnemingen in relatie tot de begroting
2.12.4 Invulling aandeelhouders- en commissarisrol
2.12.5 Visie op verbonden partijen
2.12.6 Beleidsvoornemens deelnemingen
2.12.7 Eigen vermogen en resultaat RAV

2.12.1 Inleiding

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin VRNHN een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (artikel 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de veiligheidsregio. Ook wordt de realisatie van de beleidsvoornemens met betrekking tot de verbonden partijen beschreven. Tevens is opgenomen of en zo ja welke risico's en problemen ten aanzien van de verbonden partijen zijn te onderkennen.

2.12.2 Relevante ontwikkelingen

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN) (vestigingsplaats Alkmaar)

De RAV NHN is per 10 februari 2010 opgericht met als doel het hebben en exploiteren van een vergunning tot het uitvoeren van ambulancevervoer. Per 1 januari 2013 beschikt de RAV NHN over deze vergunning. RAV NHN kent twee leden: Ambulancezorg Noord-Holland Noord (onderdeel van VRNHN) en Witte Kruis Ambulancezorg. De centrale administratie wordt uitgevoerd door VRNHN en de controlfunctie door WK. Het secretariaat van de RAV wordt door VRNHN gevoerd. Verder gebruiken beide partners één automatiseringspakket waarin de ambulanceritten worden geregistreerd. De ambulanceritten worden door de partners zelf gefactureerd. De partners behouden afzonderlijk de verantwoordelijkheden over het debiteurenbeheer. Beide partners staan bij de zorgverzekeraars bekend als één wettelijk gemachtigde uitvoerende en verantwoordelijke zelfstandige organisatie (coöperatie) die beschikt over één gezamenlijke bankrekening en spaarrekening. De Meldkamer is via een SLA verbonden aan de RAV.

Op 1 januari 2021 is de Wet ambulancezorgvoorzieningen (Wazv) in werking getreden. De nieuwe wet geeft zekerheid aan de RAV over haar positie. Om de continuïteit te kunnen waarborgen wil de minister de huidige positie van de RAV's intact houden. In de nieuwe wet is opgenomen dat: "Er per veiligheidsregio een monopolist is, die niet alleen het alleenrecht heeft om spoedeisende ambulancezorg te leveren, maar ook de plicht heeft om deze zorg te leveren". De Nederlandse Zorgautoriteit, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houden gezamenlijk toezicht op de naleving van de Wazv. De

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

zorgverzekeraars maken met de RAV jaarlijks afspraken over het budget en de daarvoor te leveren kwaliteit en prestaties.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) (Vestigingsplaats Arnhem)
Het NIPV is een bij wet opgerichte zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Het NIPV ondersteunt de veiligheidsregio's bij het versterken van de brandweerzorg en de aanpak op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
De regio's Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland hebben hun krachten op het gebied van vakbekwaamheid worden gebundeld. Sinds het formele ondertekeningmoment op 11 juli 2019 is er één gezamenlijk opleidingsinstituut: de Brandweerschool Noord-Holland (BWS NH). BWS NH zet in op kwalitatief goed onderwijs, het innoveren van brandweeronderwijs, het voldoen aan landelijk gestelde kwaliteitscriteria en het onderhouden en ontwikkelen van les- en leerstof. Voorlopig richt BWS NH zich in hoofdzaak op de opleidingen basisbrandweerzorg, aangevuld met de opleidingen brandweerchauffeur en instructeur.

In november 2022 heeft de BWS NH de periodieke audit Kwaliteit Aanbieders Brandweeronderwijs met goed gevolg doorlopen waardoor BWS NH tot en met 2026 een gecertificeerd opleidingsinstituut is.

2.12.3 Opbrengsten en kosten deelnemingen in relatie tot de begroting

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)
Het aandeel VRNHN in de kosten van de RAV NHN maakt onderdeel uit van het programma Ambulancezorg.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Alle veiligheidsregio's dragen financieel bij aan het NIPV. Deze bijdrage wordt rechtstreeks in mindering gebracht op de BDUR-gelden.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.
De kosten van opleiden, en dus ook van de BWS NH, zijn opgenomen binnen het programma Brandweer.

2.12.4 Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)
De bestuurdersrol is statutair vastgelegd. Twee bestuurders vormen het bestuur. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks volgens een vast schema tussen beide bestuurders. Voor 2023 was de directeur ambulancezorg NHN de bestuursvoorzitter, voor 2024 wordt dit de directeur WK. De algemene directeuren van de beide zelfstandige organisaties en de twee bestuurders vormen samen de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
De voorzitters van de veiligheidsregio's, verenigd in het Veiligheidsberaad, vormen het algemeen bestuur van het NIPV. De bestuursvoorzitter van VRNHN is lid van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter en een dagelijks bestuur. De voorzitter van het NIPV is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur. Het bestuur beslist bij meerderheid van stemmen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.

Het bestuur wordt gevormd door de directeuren van de veiligheidsregio's. Daarnaast kent de coöperatie een algemene ledenvergadering.

2.12.5 Visie op verbonden partijen

Een verbonden partij is voor de veiligheidsregio een instrument om de overgenomen maatschappelijke doelstellingen voor de aangesloten gemeenten te behalen. Bij het aansturen van een verbonden partij is het in ieder geval van belang dat:

- Afspraken over taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, financieel en juridisch beleid worden vastgelegd (bijvoorbeeld in overeenkomsten of statuten);
- Afspraken worden gemaakt over de frequentie en inhoud van de verantwoordingsinformatie;
- De veiligheidsregio zich realiseert dat andere partijen die betrokken zijn bij de verbonden partij andere belangen kunnen hebben naast het gezamenlijk belang.

2.12.6 Beleidsvoornemens deelnemingen

Vereniging Ambulancezorg Regio Noord-Holland Noord in coöperatief verband U.A. (RAV NHN)

Er zijn bij de RAV NHN geen grote beleidsvoornemens te onderkennen. Het afgelopen jaar is het ingezette beleid voortgezet.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

De beleidsvoornemens voor de veiligheidsregio's liggen op het terrein van:

- beleids- en bestuursondersteuning van de ambtelijke en bestuurlijke top;
- kennis ontwikkelen, makelen en borgen voor de professional in het veld;
- opleidingen, trainingen en oefeningen voor vakbekwaam worden en blijven faciliteren en verzorgen;
- talent- en leiderschapsontwikkeling bevorderen;
- materieel voor de veiligheidsregio's verwerven, beheren en organisatorisch inbedden;
- projectmanagement en (organisatie)advies.

Coöperatie Brandweerschool Noord-Holland U.A.

Het opleidingsjaar 2022-2023 stond vooral in het teken van het continueren van de opleidingen en het kwalitatief versterken van de lesprogramma's Manschap, Instructeur, Verkenner en Voertuigbedienaar. Daarnaast is de samenwerking met de leden en met de bovenregionale opleidingsinstituten geïntensiveerd.

De doorontwikkeling van het stafbureau BWS NH is gestart conform het in maart 2022 aanvullende opgestelde doorontwikkelplan "Koers bepalen". Naar verwachting is in Q4 2023 het stafbureau ingericht conform het doorontwikkelplan. De komende begrotingsjaren zal de doorontwikkeling verder gestalte krijgen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.12.7 Eigen vermogen en resultaat RAV

Uit de (concept) jaarstukken 2023 RAV blijkt dat zowel het eigen vermogen per 31 december 2023 als het exploitatiesaldo 2023 € 0 bedraagt.

Overzicht RAV

Deel-neming	Nominaal belang	%	Bestuurlijk belang	Publiek doel	Wijziging in 2022	Financieel belang	Balans met VR NHN ultimo 2022 (x 1.000)	Balans met VR NHN ultimo 2023 (x 1.000)
RAV NHN	€ 0 in 2016 is het werkkapi-taal terug-gestort aan de leden)	50%	In 2022 was de directeur ambulancezorg NHN bestuursvoorzitter. De directeuren van WK en ambulancezorg NHN zijn beide tekeningsbevoegd voor het sluiten van overeenkomsten	Het leveren van ambulance-zorg voor de gemeenten in Noord-Holland-Noord	In 2023 hebben zich geen wijzigingen in het beleid voor gedaan.	Uitgangspunt is dat de vergoeding /bevoorschotting aan de vervoerder alleen plaats kan vinden als deze ook voor de coöperatie de afgesproken cash-flow heeft gegenereerd.	Te verrekenen RAV 3.103 D	3.302 D

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.13 Fiscaliteiten

2.13.1 Tax Control Framework
2.13.2 Convenant Horizontaal Toezicht
2.13.3 Casus Vennootschapsbelasting Ambulancezorg
2.13.4 Casus Omzetbelasting Meldkamer

2.13.1 Tax Control Framework

In 2023 was het Tax Control Framework (TCF) voor het eerste jaar actief in de staande organisatie. Borging van de PDCA-cyclus vindt plaats door een structureel overleg tussen de VIC-medewerker, de fiscale aandachtsfunctionaris en hun leidinggevende. Daarnaast zijn controles expliciet toegevoegd aan de VIC-checklists. Dit heeft ertoe geleid dat we nu al verbeteringen in de fiscale beheersing hebben kunnen aanbrengen en nieuwe inzichten hebben opgedaan over de identificatie van risico's, de benodigde beheersmaatregelen en daarop volgende controles. Deze zullen in een nieuwe versie van het TCF worden opgenomen.

2.13.2 Convenant Horizontaal Toezicht

Op 8 februari 2023 is het nieuwe convenant Horizontaal Toezicht voor de jaren 2023-2025 formeel ondertekend. In het najaar van 2023 heeft een periodiek bezoek van de Belastingdienst in het kader van het convenant plaatsgevonden. Hierin konden we onze vorderingen presenteren en heeft de Belastingdienst kritische vragen gesteld en suggesties gedaan waarmee we onze fiscale beheersing nog verder kunnen verbeteren. Vanzelfsprekend zijn, vanwege de afgesproken wederzijdse transparantie, ook diverse actualiteiten op het gebied van organisatieontwikkelingen en fiscale wetgeving gedeeld. De wijze waarop VRNHN invulling geeft aan de verplichtingen vanuit het convenant wekken het vertrouwen van de Belastingdienst; zij hebben dan ook de frequentie van het periodiek bezoek verlaagd naar eenmaal per jaar.

2.13.3 Casus Vennootschapsbelasting Ambulancezorg

In samenwerking met onze externe fiscalist hebben we een zogenaamde 'expliciete standpuntbepaling' ingenomen met betrekking tot de activiteit Ambulancezorg. In de kern gaat het erom dat bij deze activiteit over meerdere jaren heen positieve resultaten worden behaald die zich in onze ogen niet kwalificeren als winst in de zin van de Vennootschapsbelasting. In een eerste reactie heeft de Belastingdienst aangegeven één van onze argumenten wellicht als steekhoudend te kunnen beschouwen. Hiervoor is door de inspecteur wel aanvullende informatie opgevraagd. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de beantwoording daarvan. In de loop van 2024 wordt een definitieve reactie op ons afstemmingsverzoek verwacht.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.13.4 Casus Omzetbelasting Meldkamer

In 2023 is vanuit de Belastingdienst duidelijkheid geboden over de afwezigheid van BTW-plicht over de activiteiten die door de samenwerkende partijen in de Meldkamer Noord-Holland financieel gezamenlijk

gedragen worden. Op grond van het leerstuk Kosten voor Gemene Rekening (KGR) kan onderling afgezien worden van BTW-berekening. Om volledig aan dit leerstuk te voldoen moest op de, in een eerder stadium gesloten overeenkomsten KGR, addenda worden vastgesteld. Deze addenda zijn eveneens door alle samenwerkende partijen bekrachtigd, waardoor de mogelijke BTW-plicht, welke in 2022 nog in de risicoparagraaf was opgenomen, is afgewend.

Deze casus is tevens de aanleiding geweest om een landelijk project te starten onder de vlag en met een beschikbaar gesteld budget van het NIPV om voor samenwerking tussen veiligheidsregio's de fiscale consequenties in beeld te brengen. Hierdoor kunnen samenwerkingsverbanden vormgegeven worden op de meest fiscaal-vriendelijke manier. De projectgroep bestaat uit fiscale contactpersonen van verschillende regio's, waarbij VRNHN de rol van financiële penvoerder op zich heeft genomen. Afronding van het project wordt verwacht in 2024.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.14 Crises

2.14.1 Inleiding
2.14.2 Opvang Oekraïnse oorlogsvluchtelingen
2.14.3 Versnelde opvang statushouders
2.14.4 Crisisnoodopvang (CNO)

2.14.1 Inleiding

In de loop van 2022 zijn een aantal nieuwe crises ontstaan waar de veiligheidsregio is gevraagd om verschillende rollen te vervullen. Het betrof een drietal scenario's voor de opvang van vluchtelingen. De oorlog in Oekraïne heeft vanaf eind februari 2022 een vluchtelingenstroom op gang gebracht. Deze vluchtelingen worden verspreid opgevangen. De opvangcapaciteit voor andere vluchtelingen in Ter Apel is nog steeds niet toereikend, waardoor er op verschillende plekken in Nederland extra eerste opvang geregeld is. Door de grote toestroom was er ook extra crisisnoodopvang (CNO) benodigd. Hiervoor zijn in Noord-Holland Noord een aantal (tijdelijke) paviljoens opgebouwd en ingericht.

In de navolgende paragrafen wordt per crisis een korte schets gegeven van de ontwikkelingen en activiteiten in 2023, de gemaakte kosten en declaratie hiervan.

2.14.2 Opvang Oekraïnse oorlogsvluchtelingen

Ontwikkelingen en activiteiten

Door het uitbreken van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn miljoenen mensen op de vlucht geslagen. Een deel van deze vluchtelingen is terecht gekomen in Nederland. Het Rijk heeft de veiligheidsregio's opdracht gegeven de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland te coördineren en opvangplekken te realiseren. Hiervoor heeft VR NHN op 16 maart 2022 een doorstroomlocatie (HUB) in Sportpaleis Alkmaar geopend. Hier kunnen vluchtelingen terecht voor de eerste 24-uurs opvang, eventuele medische zorg en registratie. Vanuit de doorstroomlocatie gaan de mensen door naar één van de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord, waar zij voor langere tijd onderdak kunnen krijgen. Inmiddels is de HUB per augustus 2023 gesloten.

Gemaakte kosten en declaratie

De gemaakte werkelijke (en declarabele) kosten in 2023 bedragen € 44.646 en bestaan onder andere uit catering, communicatie, overhead en materiele kosten. Dit betreft alleen kosten VR NHN.

Kostensoort	Opgave kosten 2023
Coördinatie	€ 35.348
Hotels/centra	€ -
Overige specifieke meerkosten (materiële kosten)	€ 3.938
Overige meerkosten	€ 5.361
Totaal	**€ 44.646**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Na augustus 2023 is er nog wel de coördinatie functie en voorzitterschap en ondersteuning van het ROC. Deze functies stoppen formeel 31 december 2023. Echter de gemeente Alkmaar die zich bereid heeft verklaard deze functies over te nemen, heeft meer tijd nodig om het over te kunnen nemen. Waarschijnlijk wordt dit april 2024.

2.14.3 Versnelde opvang statushouders

Ontwikkelingen en activiteiten

De bottleneck binnen de AZC's landelijk zijn de statushouders, die niet snel genoeg worden doorgeplaatst naar gemeenten, waar ze dan gehuisvest zouden moeten worden. In de brief van de staatssecretaris aan het veiligheidsberaad van 19 oktober 2022 wordt hieraan aandacht besteed. De veiligheidsregio's krijgen de coördinatie rol voor de versnelde opvang van statushouders in de regio. Ten behoeve van de provinciale regietafel is een plan gemaakt voor deze versnelling. De uitvoering van het plan ligt bij de regionale regietafel.

Gemaakte kosten en declaratie

De gemaakte (declarabele) kosten in het verslagjaar 2023 voor de tijdelijke versnelde opvang statushouders bedragen in totaal € 40.274. Deze kosten worden deels gedekt door het COA in het kader van de noodopvang. Voor wat betreft de kosten gemaakt in het kader van ondersteuning van de provinciale en regionale regietafel heeft de provincie een eenmalige financiële vergoeding verstrekt.

2.14.4 Crisisnoodopvang (CNO)

Ontwikkelingen en activiteiten

Er is verzocht om de coördinatie en verdere invulling van crisisnoodopvang (eerst 225 en daarna 450 plaatsen) te organiseren. Hiervoor zijn locaties gezocht en (tijdelijke) paviljoens gebouwd waarin vluchtelingen tijdelijk kunnen worden gehuisvest. In de volgende plaatsen zijn paviljoens gebouwd met een capaciteit van 225 opvangplekken per paviljoen:

- Petten van 28-10-2022 t/m 8-1-2024 (Is na deze datum overgenomen door het COA).
- Enkhuizen van 30-11-2022 t/m 31-3-2023
- Avenhorn van 31-3-2023 t/m 1-11-2023
- Wervershoof van 1-11-2023 t/m 1 mei 2024 (Zal na deze datum stoppen voor de veiligheidsregio)

Gemaakte kosten en declaratie

De kosten worden grotendeels bepaald door de op- en afbouw alsook huur van de paviljoens, huur van grond, kosten voor divers personeel (bewaking, schoonmaak, medische verzorging, tolken, dagelijkse begeleiding e.d.) alsook kosten voor catering en materiele kosten. De werkelijke (declarabele) kosten (er wordt niet met voorschotten gewerkt) zijn gedeclareerd bij het COA. De gemaakte kosten over 2023 bedragen in totaal € 31.463.029.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

2.15 Privacy

2.15.1 Terugblik
2.15.2 Waar willen we naar toe

2.15.1 Terugblik

Vanaf mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht waaraan ook Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gehouden is.

In de afgelopen jaren is aan de compliance gewerkt door onder andere een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen en de functie van Privacy Officer in te richten binnen de organisatie. Terugkijkend op 2023 is er ingezet op onder andere extra personele capaciteit. Door verloop en schaarste van personeel met kennis van de AVG is er voor gekozen om ook gebruik te maken van externe inhuur. Door deze externe inhuur kon, naast de reguliere werkzaamheden, ook de uitvoer van Data Protection Impact Assessments (DPIA`s) doorgang hebben.

2.15.2 Waar willen we naar toe

In 2024 zal worden ingezet op het bestendigen van extra formatie om binnen de organisatie meer ondersteuning te kunnen bieden bij advisering en compliance van de AVG. Ook zal wederom focus worden gelegd op het uitvoeren van DPIA`s. Hierbij zal voor de volgorde van de uitvoering van DPIA`s rekening worden gehouden met prioriteit. Tevens zal er extra aandacht zijn voor de actualisatie van het beleid inzake privacy.

De directie heeft de ambitie uitgesproken in te zetten op versterking richting volwassenheidsniveau 3 van het Privacy volwassenheidsmodel. Om dit niveau te bereiken zal een "Privacy verbeterplan" worden ontwikkeld. Punt op de horizon is 2027.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

3. Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2023
3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar
3.3 Toelichtingen:
3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
3.3.2 Toelichting op de balans
3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2023
3.3.4 Toelichting op investeringen
3.4 Sisa-bijlage
3.5 Financiële overzicht naar taakvelden
3.6 Rechtmatigheidsverantwoording 2023
3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

3.1 Balans per 31 december 2023

(bedragen x €1.000) ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut		31.728		31.808
Totaal vaste activa		**31.728**		**31.808**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	1.487		1.766	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.442		7.934	
Overige vorderingen	5.881		75	
		8.810		**9.775**
Liquide middelen				
Kassaldi	1		1	
Banksaldi	106		205	
		107		**206**
Overlopende activa				
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan uit voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	13		20	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.288		6.895	
		7.301		**6.915**
Totaal vlottende activa		**16.218**		**16.896**
TOTAAL ACTIVA		**47.946**		**48.704**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

(bedragen x €1.000) PASSIVA	31 december 2023		31 december 2022	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	3.525		2.727	
Bestemmingsreserves	2.658		3.231	
Gerealiseerde resultaat	-850		798	
		5.333		**6.756**
Voorzieningen				
Egalisatievoorzieningen	826		653	
		826		**653**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.597		30.860	
		29.597		**30.860**
Totaal vaste passiva		**35.756**		**38.269**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Overige schulden	8.559		6.192	
		8.559		**6.192**
Overlopende passiva				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend boekjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.901		3.183	
Van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	426		1.060	
Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren	304		-	
		3.631		**4.243**
Totaal vlottende passiva		**12.190**		**10.435**
TOTAAL PASSIVA		**47.946**		**48.704**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Inleiding

In overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten bestaat de resultatenrekening uit het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per programma zonder toegerekende overhead. De Veiligheidsregio kent zeven programma's.

Begroting 2023 (primair en na wijziging)

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 8 juli 2022 is de primaire begroting voor het jaar 2023 vastgesteld. De kolom 'Begroting 2023 na wijziging' betreft de begroting zoals vastgesteld op 1 december 2023 door het algemeen bestuur naar aanleiding van de 2e bestuursrapportage 2023.

Te bestemmen resultaat

Het te bestemmen nadelig resultaat van € 850.000 is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ambulancezorg	17.610	15.833	1.777	18.790	16.570	2.220	18.635	16.719	1.916
Programma Brandweer	1.869	33.735	-31.866	3.491	37.266	-33.775	2.933	36.223	-33.290
Programma GHOR	12	1.436	-1.424	42	1.609	-1.567	21	1.426	-1.405
Programma Meldkamer	1.747	2.898	-1.151	2.036	3.402	-1.366	1.790	3.143	-1.353
Programma Risico- en crisisbeheersing	-	2.720	-2.720	113	3.922	-3.809	151	3.751	-3.600
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	696	1.281	-585	1.240	1.875	-635	1.446	1.993	-547
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	51.817	-	51.817	53.904	-	53.904	53.533	-	53.533
Saldi programma's	**73.751**	**57.903**	**15.848**	**79.616**	**64.644**	**14.972**	**78.509**	**63.255**	**15.254**
Algemene dekkingsmiddelen (treasury)	-	-	-	450	-	450	573	12	561
Overhead	203	15.865	-15.662	1.301	18.805	-17.504	1.494	18.737	-17.243
Crises	-	-	-	25.246	25.253	-7	31.554	31.548	6
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**73.954**	**73.768**	**186**	**106.613**	**108.702**	**-2.089**	**112.130**	**113.552**	**-1.422**
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves per progr.:									
Programma Ambulancezorg	-	103	-103	-	150	-150	2	101	-99
Programma Brandweer	86	-	86	459	-	459	458	-	458
Programma Meldkamer	-	4	-4	-	5	-5	42	-	42
Programma Risico- en crisisbeheersing	11	-	11	241	-	241	129	-	129
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	-	-	-	125	-	125	125	-	125
Overhead	-	-	-	250	250	-	167	250	-83
Resultaat na bestemming	**74.051**	**73.875**	**176**	**107.688**	**109.107**	**-1.419**	**113.053**	**113.903**	**-850**

De gedetailleerde toelichting op het overzicht van baten en lasten en een analyse tussen de rekening 2023 en de begroting na wijziging is opgenomen in de toelichting op de programmarekening onder 3.3.3.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Ter vergelijking opgenomen cijfers

De vergelijkende cijfers van de balans per 31 december 2022 zijn overgenomen uit de jaarrekening 2022, vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 juli 2023.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV geeft.

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er hebben geen stelsel- en/of schattingswijzigingen plaatsgevonden.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeldaanspraken en dergelijke. Met ingang van 2022 is op basis van de cao CAR-UWO én een uitspraak van de commissie BBV in het kader van de introductie van verlofsparen een voorziening gevormd. Het wettelijk verlof alsook zorg- en bijzonder verlof zijn hiervan uitgesloten.

Op basis van de verslaggevingsrichtlijnen RJZ zijn voor de programma's ambulancezorg en meldkamer voorzieningen getroffen met betrekking tot arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume. Voor de overige programma's van de VR is dit conform de BBV-richtlijnen niet het geval.

Rechtmatigheid

Het Controleprotocol VRNHN 2023 en 2024 inclusief Normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording 2023 is door het algemeen bestuur van VRNHN vastgesteld op 1 december 2023. Hierbij is de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording 2023 vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is de rapportagegrens voor nadere toelichting van gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden, opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering, vastgesteld op 10% van de verantwoordingsgrens.

Toelichtingen en analyses op financiële overzichten en uitkomsten

Conform het vastgestelde controleprotocol voor het verslagjaar 2023 zullen mutaties of afwijkingen van individuele posten die groter zijn dan de norm van €100.000, en voor zover dit noodzakelijk wordt geacht, nader worden toegelicht c.q. geanalyseerd.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Grondslagen voor waardering van de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De door de VR opgestelde 'Nota activabeleid 2018', door het algemeen bestuur vastgesteld in haar vergadering van 23 februari 2018, is van toepassing op het verslagjaar. In 2024 wordt een update ter vaststelling aangeboden.

De materiële vaste activa zijn investeringen met een economisch nut. Deze worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven over de verwachte economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Met afschrijven over de materiële vaste activa wordt begonnen in het jaar, volgend op het jaar waarin de investering is verworven of in gebruik is genomen. Verworven activa met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd.

Voor wat betreft de investeringen Ambulancezorg en Meldkamer wordt aangesloten bij de vergoedingenstructuur van de NZa. Vanaf 2018 is een ondergrens van € 5.000 van toepassing bij het programma ambulancezorg.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De afschrijvingstermijn van tweedehands aangeschafte activa wordt bepaald aan de hand van de verwachte restant levensduur.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen (op hoofdlijnen) in jaren:

Categorie	Termijn
Gebouwen	
- gebouwen	40-50
- aanpassing gebouwen	10-20
- componenten van gebouwen	8-20
- inrichting en aankleding van gebouwen	10-15
Voertuigen	
Dienstvoertuigen / piketvoertuigen	5-9
Brand- en rampbestrijdingsvoertuigen	9-20
Ambulancevoertuigen	6
Overige bedrijfsmiddelen	
Verbindingsmiddelen	3-6
Persoonlijke beschermingsmiddelen	5-10
Overige brandveiligheidsmiddelen	5-20
Voorzieningen ICT	3-10

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De uitzettingen in ’s Rijks schatkist en de overige vorderingen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

VR NHN maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico’s (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- Reserves, gespecificeerd naar algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s).
- Het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang is voorbehouden aan het algemeen bestuur van de veiligheidsregio. Reserves worden onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur een bepaalde bestemming (beklemming) aan een reserve heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen specifieke bestemming, dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan een deel van de kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn (zie ook par. 2.9 Onderhoud kapitaalgoederen).

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de in het verslagjaar gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden opgenomen voor zover zij op balansdatum als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden in het verslagjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn, worden in het betreffende verslagjaar verwerkt. De lasten van de programma’s zijn inclusief BTW.

Doorbetaling wettelijk budget NZa door RAV NHN

De RAV NHN ontvangt sinds 2013 het wettelijk budget NZa. De RAV betaalt deze door aan haar leden voor hun aandeel hierin.

De post NZa bestaat uit het Wettelijk budget aanvaardbare kosten. De ritprijs en het budget aanvaardbare kosten worden vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit in overleg met de zorgverzekeraars.

Overige grondslagen

Wet Normering bezoldiging Topfuctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de gemeenschappelijke regeling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

Vennootschapsbelasting

Bij het bepalen van de aangifte vennootschapsbelasting wordt rekening gehouden met de voorgeschreven fiscale grondslagen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

3.3.2 Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen allemaal investeringen met een economisch nut. Het verloop in het boekjaar was als volgt:

x €1.000	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Desinvest./ Duurzame waardeverm.	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	455	14		2	467
Bedrijfsgebouwen	3.045	504	876	98	2.575
Vervoermiddelen	19.171	3.009	12	2.689	19.479
Machines, apparaten en installaties	42			29	13
Overige materiële vaste activa	9.095	2.357	84	2.174	9.194
Totaal	**31.808**	**5.884**	**972**	**4.992**	**31.728**

Investeringen

In bijlage 5.4 is een overzicht opgenomen van het totaal aan investeringskredieten. In dit overzicht zijn de bij burap 2023-2 bijgestelde kredieten opgenomen, alsmede de in 2023 gedane uitgaven.

Desinvesteringen / Duurzame waardeverminderingen

Kazerne Den Oever (reden: terugverkoop aan gemeente)	520.000
Kazerne Stompetoren (reden: terugverkoop aan gemeente)	356.000
Diverse auto's (reden: inruil i.v.m. buiten gebruik stellen)	12.000
Diverse materialen (reden: buiten gebruik stellen door defecten)	84.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

x €1.000	31 december 2023		31 december 2022	
Vorderingen op openbare lichamen	1.487		1.766	
Af: voorziening oninbaarheid	-		-	
		1.487		1.766
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		1.442		7.934
Overige vorderingen	5.881		75	
Af: voorziening oninbaarheid	-		-	
		5.881		75
Totaal		**8.810**		**9.775**

De uitzettingen 's Rijks schatkist betreffen de liquide middelen die het voor de VR geldende drempelbedrag van € 1.479.000 te boven gaan. Een verdere toelichting op deze post is opgenomen in paragraaf 2.11 Financiering.

Het hoge saldo aan overige vorderingen wordt vooral veroorzaakt door de bij het COA ingediende afrekeningen over 2023 van de opvanglocaties in Avenhorn, Petten en Wervershoof (€ 5.731.000).

Ultimo januari 2024 stond nog € 115.000 aan vorderingen open. Er zijn geen onvolwaardig geachte vorderingen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Liquide middelen

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

x €1.000	31 december 2023		31 december 2022	
Kassaldi		1		1
Saldi Bank Nederlandse Gemeenten	101		200	
Saldi overige banken	5		5	
		106		205
Totaal		**107**		**206**

Om het liquiditeitenbeheer te optimaliseren heeft de Veiligheidsregio een ‘overeenkomst financiële dienstverlening’ gesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten op 23 februari 2004. Deze overeenkomst is per 18 november 2018 geactualiseerd (ingangsdatum 1 januari 2019).
De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Overlopende activa

De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

x €1.000	31 december 2023		31 december 2022	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan uit voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
Het Rijk		13		20
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen				
Nog te ontvangen bedragen	40		21	
Nog te factureren opbrengsten	2.372		2.878	
Te verrekenen RAV, voorsch. nov./dec., BVM2023	3.302		3.103	
Loyalis levensloop	3		3	
Vooruitbetaalde bedragen	814		738	
Vooruitgefactureerde kosten	73		73	
Te verrekenen MKNH	220		-	
Rente schatkistbankieren	123		-	
Vooruitbetaalde vennootschapsbelasting	259		72	
BPM teruggave	19		-	
Voorschot Oekraïne	9		-	
Waarborgsom	53		5	
Voorschotten overig	1		2	
		7.288		6.895
Totaal		**7.301**		**6.915**

Nog te ontvangen voorschotbedragen van het Rijk (€ 13.000)

Dit betreft nog te ontvangen subsidie OGGZ. De kosten zijn voorgeschoten door de VR NHN.

Ontvangen subsidiebedrag	148.000
Bestedingen in 2023	161.000
Nog te ontvangen	13.000

Nog te factureren opbrengsten (€ 2.372.000)

- Nog te factureren opbrengsten CNO e.d. (COA) 2.151.000
- Nog te factureren opbrengsten, verbouwing kazerne Hoorn 70.000
- Overig 151.000

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Vooruitbetaalde bedragen (€ 814.000)

- Vooruitbetaalde bedragen, diverse ICT-toepassingen/-licenties 302.000
- Vooruitbetaalde bedragen, huur en servicekosten #22 269.000
- Overig 243.000

Eigen vermogen

Van het eigen vermogen kan het volgende overzicht worden gegeven:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	2.727	-	-	798	3.525
Bestemmingsreserves	3.231	351	924	-	2.658
Gerealiseerde resultaat	798		850	-798	-850
Totaal	**6.756**	**351**	**1.774**	**-**	**5.333**

Hierna volgt per reserve een nadere specificatie en toelichting.

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit de ‘Algemene reserve Veiligheidsregio Noord-Holland Noord’ en de ‘Algemene reserve ambulancezorg’.

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve Veiligheidsregio	1.631			382	2.013
Algemene reserve Ambulancezorg	1.096			416	1.512
Totaal	**2.727**	**-**	**-**	**798**	**3.525**

De aangegeven mutaties (resultaat 2022) betreffen de uitvoering van het door het algemeen bestuur genomen besluit inzake de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2022 in haar vergadering van 7 juli 2023.

Bestemmingsreserves

Van de bestemmingsreserves kan het volgende overzicht worden gegeven:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2023
Verslaggevingsverschillen BBV-RJZ	1.772	101	44		1.829
Personele frictiekn./mobiliteitsbeleid	1.055		587		468
POK-gelden	327		125		202
Nieuwbouw ambulanceposten	77				77
Ontwikkeling brandweer		250	168		82
Totaal	**3.231**	**351**	**924**	**-**	**2.658**

Verslaggevingsverschillen BBV-RJZ

Deze post heeft betrekking op de exploitatie van de ambulancezorg en meldkamer. In de reserve zijn verslaggevingsverschillen tussen Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV) en de Regeling Jaarverslaggeving Zorginstellingen (RJZ) als volgt opgenomen:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2023
Verlofuren	539		2	537
Persoonlijk levensfasebudget Meldkamer	147		42	105
Persoonlijk levensfasebudget AZ	1.086	101		1.187
Totaal	**1.772**	**101**	**44**	**1.829**

Ten opzichte van de begroting is voor ambulancezorg een lagere dotatie (€ 49.000) gedaan (minder gespaard dan verwacht) en is bij de meldkamer € 42.000 onttrokken door opname terwijl een dotatie werd verwacht (€ 5.000). Genoemde bedragen blijven binnen de rapportagegrens van € 114.000).

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Personele frictiekosten/mobiliteitsbeleid

Door het AB is op 2 december 2016 de reserve Frictiekosten verworven rechten ingesteld ten behoeve van de opvang van kosten in het kader van personele frictiekosten en mobiliteitsbeleid. De bijdragen van de gemeenten in de frictiekosten zijn in deze reserve gestort. In 2023 zijn onttrekkingen gedaan ter dekking van frictie en mobiliteit (€ 337.000) alsmede een door het algemeen bestuur goedgekeurde onttrekking als voeding voor de reserve “Ontwikkeling brandweer” (€ 250.000). Een geraamde mutatie van € 112.500 is niet uitgevoerd. Hiervoor heeft uiteindelijk geen mobiliteitstraject plaats gevonden. Genoemd bedrag blijft binnen de rapportagegrens inzake rechtmatigheid (€ 114.000).

POK-gelden

Met ingang van 2021 worden de zogenaamde POK-gelden via de centrumgemeente Alkmaar beschikbaar gesteld om de dienstverlening van het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) te versterken. Het betreft een decentralisatie uitkering die door de gemeenten verplicht bestemd moeten worden voor het ZVH. De uitkering is bedoeld voor de aanpak van (hoog)risicovol verward gedrag door het ZVH en het structureel in stand houden van kennis en personele capaciteit hiervoor. Omdat de uitkering over 2021 pas in 2022 is ontvangen, kon besteding niet meer plaats vinden. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 8 juli 2022 besloten dit bedrag in een bestemmingsreserve onder te brengen. In 2023 is hier een bedrag van € 125.000 conform begroting aangewend.

Nieuwbouw ambulanceposten

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 8 juli 2022 besloten het van de zorgverzekeraars ontvangen bedrag ter grootte van € 77.500 als bijdrage in de nieuwbouw ambulanceposten in een bestemmingsreserve onder te brengen. Door stagnatie in de bouw is deze bijdrage nog niet aangewend.

Ontwikkeling brandweer

Voor voorbereidende (beleids-)ontwikkeling ten behoeve van de brandweer is een reserve gevormd om de kosten hiervan te dekken. Hiervoor is externe capaciteit geworven in 2023. De ontwikkelingen zijn planvorming, dataonderzoek en procesbegeleiding. De lasten in 2023 bedroegen € 168.000. Het restant wordt in 2024 verder aangewend voor de verdere ontwikkelingen voortvloeiende uit de ontwikkelde plannen die aan het algemeen bestuur ter besluitvorming zijn aangeboden. Een voorstel tot financiering hiervoor is opgenomen in de kadernota 2025. De onderschrijding betreft een gebeurtenis na 1 september.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat over 2023 (€ 850.000 nadelig) is verantwoord onder de reserve gerealiseerde resultaat in afwachting van de besluitvorming over de bestemming hiervan.
Het resultaat bestaat uit de componenten:

- Resultaat Veiligheidsregio 490.000 nadelig
- Resultaat Ambulancezorg 360.000 nadelig (na belastingen)

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in het verslagjaar was als volgt:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Voorziening groot onderhoud gebouw	416				416
Voorziening verlofsparen	237	402	229		410
Totaal	**653**	**402**	**229**	**-**	**826**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Voorziening groot onderhoud gebouw

De voorziening is gevormd ten behoeve van het groot onderhoud van de vier ambulanceposten in eigendom. Doordat er op dit moment nieuw- en verbouw plaats vindt, is de jaarlijkse dotatie achterwege gelaten en zijn geen onttrekkingen gedaan ten behoeve van gepland groot onderhoud. Na de nieuw- en verbouw wordt de voorziening opnieuw beschouwd, waarbij stortingen en groot onderhoud (onttrekkingen) bepaald worden. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.10.3.

Voorziening verlofsparen

In de huidige cao voor medewerkers van VRNHN (geldig tot 1 januari 2023) is de mogelijkheid tot verlofsparen opgenomen tot maximaal 3.600 uur per fulltime medewerker. Door de commissie BBV is aangegeven dat bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, zodat hiervoor een voorziening gevormd moet worden. De voorziening zal worden gevoed door het aantal gespaarde en deels niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren (waarvan verwacht wordt dat deze alsnog gespaard worden) tegen het dan geldende uurtarief van de medewerker op te nemen, te verhogen met een opslag voor WG-lasten en indexatie richting het volgende verslagjaar. Jaarlijks zal herrekening plaats vinden op basis van het dan geldende uurtarief van de medewerker zodat de voorziening op het juiste peil blijft. Hiermee wordt de ruimte gecreëerd om enerzijds medewerkers het gespaarde verlof op te laten nemen en anderzijds financiële ruimte te hebben voor vervanging tijdens die perioden. De mutaties zijn gebaseerd op gedane inbreng en opname van uren. Daarnaast zijn de uurtarieven aangepast aan de in 2023 geldende cao.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de langlopende schulden was in het verslagjaar als volgt:

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Vermeer-dering	Aflossing	Saldo 31-12-2023
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	30.860	5.000	6.263	29.597
Totaal	**30.860**	**5.000**	**6.263**	**29.597**

De geldleningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De vermeerdering betreft 1 lening van € 5 miljoen ten behoeve van (her-)financiering. De totale rentelast van deze schulden over 2023 bedraagt € 291.000. De verwachte aflossingen in 2024 op BNG-leningen bedragen € 3.005.769. In de bijlage 5.3 is een overzicht van de langlopende geldleningen opgenomen.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

x €1.000	31 december 2023		31 december 2022	
Overige schulden				
Handelscrediteuren	4.571		2.568	
Loonheffing	3.332		3.015	
Sociale lasten en pensioenen	593		561	
Te betalen/verlegde BTW	63		48	
		8.559		6.192
Totaal		**8.559**		**6.192**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Overige schulden

Het grote volume aan handelscrediteuren ultimo 2023 wordt vooral veroorzaakt door de in rekening gebrachte kosten inzake de opvanglocaties voor vluchtelingen in Avenhorn, Petten en Wervershoof over met name de maanden november/december, zoals bouw, huur, bewaking en catering (circa € 2.344.000)

Ultimo januari 2024 zijn de schulden (nagenoeg) geheel afgewikkeld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

x €1.000	31 december 2023		31 december 2022	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend boekjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume				
Nog te betalen bedragen	1.919		1.493	
Nog te betalen bedragen personeel	95		463	
Reservering personeelslasten	827		513	
Te verrekenen FLO-overgangsrecht VWS	60		714	
		2.901		3.183
Van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		426		1.060
Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren		304		-
Totaal		**3.631**		**4.243**

De verplichtingen betreffen op balansdatum een totaalbedrag van € 2.901.000. Het betreffen met name in 2024 ontvangen facturen c.q. geraamde verplichtingen (€ 1.410.000) waarvan de lasten op het verslagjaar 2023 drukken.
De nog te betalen bedragen personeel (13e run, € 95.000) zijn medio januari betaald.
De reservering personeelslasten (€ 827.000) betreft spaaruren van medewerkers Ambu en Meldkamer.

Belangrijkste post onder de ontvangen voorschotbedragen is het nog niet uitgegeven deel van de extra BDUR-bijdrage voor crisisbeheersing (€ 372.000).

Onder overige vooruitontvangen bedragen is een bedrag van € 250.000 opgenomen inzake vooruitontvangen bekostiging cao ambulancezorg 2024. De verhoging in 2024 is reeds opgenomen in de bekostiging over 2023. In 2024 blijft daarvoor indexatie achterwege.

Van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen

x €1.000	Saldo 1-1-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ Terug-betaling	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Nog te best. subsidies progr. ZVH	225	79	250		54
Onderst. Contr. Coronatoegangsbew.	835		835		-
BDUR-gelden t.b.v. crises+		1.436	1.064		372
Totaal	**1.060**	**1.515**	**2.149**	**-**	**426**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

De ontvangen subsidies zijn nagenoeg geheel besteed in 2023. De activiteiten lopen door in 2024.

Na vaststelling door het rijk van de subsidie controle coronatoegangsbewijzen heeft in 2023 verrekening (terugbetaling van te hoog voorschot) plaats gevonden.

Het niet bestede deel van de extra ontvangen BDUR-gelden in 2023 ten behoeve van de versterking van de crisisbeheersing en het VIK dienen te worden aangewend in het komende jaar voor dit doel en mogen volgens de beschikking van het ministerie niet in de algemene middelen van de veiligheidsregio vloeien.

Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Huurverplichtingen

Hertog Aalbrechtweg 22 te Alkmaar

Met ingang van 1 maart 2015 huurt de Veiligheidsregio voor een periode van 15 jaar het pand Hertog Aalbrechtweg 22. Het pand is samen met de GGD betrokken. De totale oppervlakte van het pand is 5.200 m^2. De GGD is voor 15 jaar onderhuurder van het pand. Met de belastingdienst is afgestemd dat alle kosten die samenhangen met het pand worden verdeeld tussen de Veiligheidsregio (53%) en de GGD (47%) zonder dat hierover onderling BTW hoeft te worden berekend (overeenkomst kosten gemene rekening Centrale Huisvesting). De huur is opgebouwd uit drie elementen; basisgebouw (huur en servicekosten), inbouwpakket en noodstroomvoorzieningen.

De huur voor het basisgebouw bedraagt € 845.676 (prijspeil 2024) en wordt jaarlijks geïndexeerd. De kosten van het Inbouwpakket en noodstroomvoorziening zijn door de verhuurder op basis van een 15 jarige annuïteit voorgefinancierd. De kosten bedragen € 229.987 (prijspeil 2024). De annuïteit op de voorfinanciering van het inbouwpakket wordt jaarlijks geïndexeerd. De annuïteit van de noodstroomvoorziening is vrij van indexatie. De GGD draagt 47% bij in de kosten.

Pontweg 100 en 102 te Texel

Met de gemeente Texel zijn per 1 juli 2009 huurcontracten voor een periode van 10 jaar aangegaan voor de gebruikers Ambulancezorg en GHOR. Na afloop van deze periode wordt de overeenkomst steeds met een periode van 5 jaar verlengd tot wederopzegging. De huur voor de Ambulancedienst bedraagt inclusief servicekosten € 33.414 en voor de GHOR € 4.234 per jaar (prijspeil 2023).

Erfpacht ambulancepost te Wognum

Vanaf 1 maart 2009 is de veiligheidsregio erfpachter van de grond onder de ambulancepost te Wognum. De erfpacht is verleend door de Staat der Nederlanden voor een periode van 30 jaar. De jaarlijkse canon bedraagt € 12.225 (Periode 1 maart 2023 – 28 februari 2024) en deze wordt jaarlijks geïndexeerd. De locatie, voorheen eigendom van de Staat der Nederlanden, is in eigendom overgedragen aan Maatschap Rotonde. De maatschap is rechtsopvolger als gevolg waarvan de erfpachtovereenkomst is overgegaan naar de nieuwe eigenaren van het terrein.

Medemblikkerweg 4c te Wieringerwerf

Met gemeente Hollands Kroon is een huurcontract afgesloten voor de ambulancepost die is gevestigd in Wieringerwerf. De huurovereenkomst is ingegaan op 1 juli 2020 en heeft een looptijd van 40 jaar. De huur inclusief onderhoudskosten bedraagt € 30.539 (prijspeil 2023). Het deel voor de onderhoudskosten wordt jaarlijks geïndexeerd.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Overige verplichtingen

Kredietfaciliteit

Met ingang van 2019 is de kredietfaciliteit bij de BNG een bedrag van € 300.000.

Kazernes / Appartementsrechten

VR NHN heeft in 2013 14 kazernes in eigendom verworven. Hiervan geldt voor vijf kazernes dat een zogenaamd appartementsrecht verkregen is. Voor de overige kazernes (38 stuks) is tussen VRNHN en de gemeenten een bruikleenovereenkomst “om niet” afgesloten. Daarnaast zijn voor alle kazernes tussen VRNHN en gemeenten overeenkomsten voor Beheer en Onderhoud afgesloten. Uitgangspunt is dat huisvestingslasten voor rekening komen van de gemeenten op wiens grondgebied de kazerne staat.

In de koopovereenkomsten (27 december 2013) is ten gunste van de gemeenten een voorkeursrecht opgenomen in geval VRNHN besluit kazernes af te stoten. In 2023 zijn een tweetal kazernes weer in eigendom overgedragen aan de betreffende gemeenten. In 2024 wordt de laatste kazerne terug verkocht.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2023

Algemeen

Per programma is na het overzicht van baten en lasten een analyse opgenomen. Hierin worden de verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening op pdc- of productniveau behandeld die groter zijn dan € 100.000. Specificatie van de afwijkingen vindt plaats aan de hand van individuele posten vanaf een omvang van € 50.000. Posten die minder dan € 50.000 afwijken, geven geen aanleiding tot nadere toelichting, tenzij het bijzondere afwijkingen betreft.

Resultaten per programma, totaaloverzicht

Jaarrekening 2023	Bedragen x €1.000				
Resultaten programma's incl. reserves/overhead	Baten	Lasten	Reserves	Overhead	Saldo
Programma Ambulancezorg	18.635	-16.719	-99	-2.177	-360
Heffing Vpb	-	-			-
Totaal programma Ambulancezorg	**18.635**	**-16.719**	**-99**	**-2.177**	**-360**
Programma Brandweer	2.933	-36.223	458		**-32.832**
Programma GHOR	21	-1.426			**-1.405**
Programma Meldkamer	1.790	-3.143	42		**-1.311**
Programma Risico- en crisisbeheersing	151	-3.751	129		**-3.471**
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	1.446	-1.993	125		**-422**
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	53.533	-			**53.533**
Overig					
Overhead	1.494	-18.737	-83	2.177	**-15.149**
Crises	31.554	-31.548			**6**
Algemene dekkingsmiddelen (Treasury)	573	-12			**561**
Onvoorzien	-	-			**-**
Totaal programma's/overig VR	**93.495**	**-96.833**	**671**	**2.177**	**-490**
Totaal	**112.130**	**-113.552**	**572**	**-**	**-850**

Beschouwing uitkomst ten opzichte van verwachting geschetst in Burap 2023-2

Het begrote saldo van het programma Ambulancezorg in burap 2023-2 gaf een uitkomst van € 2.000 positief. De jaarrekening laat een uitkomst zien van € 360.000 negatief. Bij het programma Ambulancezorg worden nadere verklaringen gegeven op de verschillende afwijkingen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Het begrote saldo van alle VR-programma's was berekend op € 1.421.000 negatief. In de jaarrekening bedraagt het saldo € 490.000 negatief, waardoor er een verschil optreedt van € 931.000. Het merendeel hiervan wordt veroorzaakt door lagere salarislasten door vacatures over de verschillende programma's tot circa € 910.000. Verder verwijzen wij naar de toelichtingen op de programma's hierna.

Programma Ambulancezorg

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) PDC	2023 Primaire begroting	2023 Begroting na wijziging	2023 Rekening
Baten (excl. mutaties reserves)			
Wettelijk budget NZa	16.611	18.033	17.799
Wettelijk budget VWS overgangsrecht FLO	867	625	562
Projecten en subsidies	-	-	6
Overige baten	112	112	215
Interne doorbelastingen	20	20	53
Totaal baten (excl. mutaties reserves)	**17.610**	**18.790**	**18.635**
Lasten (excl. mutaties reserves)			
Salarissen	12.571	12.308	12.389
Huisvesting	441	472	340
Diensten en middelen	778	834	881
ICT	210	185	150
WKR gerelateerde kosten	192	214	217
Wagenpark	986	1.022	1.012
HRM	514	1.150	1.603
Financiën	73	54	48
Verzekeringen	5	13	9
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	63	318	70
Totaal lasten (excl. mutaties reserves)	**15.833**	**16.570**	**16.719**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.777**	**2.220**	**1.916**
Toevoeging aan reserves	-103	-150	-101
Onttrekking aan reserves	-	-	2
Gerealiseerde resultaat	**1.674**	**2.070**	**1.817**
Aandeel in overhead vh. eigen programma	449	469	578
Aandeel in overhead vh. bedrijfsvoering	1.225	1.599	1.599
Resultaat programma incl. overhead vóór belastingen	**-**	**2**	**-360**
Heffing Vennootschapsbelasting			-
Resultaat programma incl. overhead na belastingen	**-**	**2**	**-360**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Analyse

Baten: Wettelijk budget NZa (€ 234.000 lager dan begroot)

Een deel van het verkregen budget in 2023 bestaat uit een vooruitontvangen bedrag aan indexatie inzake de komende ca-verhoging in 2024 ter grootte van € 250.000. Genoemd bedrag was feitelijk geraamd onder de lasten (mutaties voorzieningen), maar uiteindelijk in mindering gebracht op de baten. De post voldoet niet aan de BBV-regels om hiervan een voorziening te vormen.

Baten: Overige baten (€ 103.000 hoger dan begroot)

De afwijking wordt met name veroorzaakt door hogere uitkeringen UWV (€ 50.000), opbrengsten van standby zijn op evenementen (€ 21.000) en een voordelige afrekening van TESO-kosten (€ 19.000).

Lasten: Huisvesting (€ 132.000 lager dan begroot)

De onderschrijding wordt geheel veroorzaakt doordat lasten nog niet tot volle wasdom zijn gekomen door vertraging in de nieuwbouw. Deze onderschrijding is als onrechtmatig aan te merken (boven drempel van € 113.900). Echter, dit was pas bekend na 1 september, de laatste mogelijkheid tot bijstelling van budgetten.

Lasten: HRM (€ 453.000 hoger dan begroot)

De overschrijding wordt enerzijds veroorzaakt door meer en duurdere inhuur van chauffeurs en verpleegkundigen. Meer door het opvullen van gaten in de bemensing door ziekte, verlof, opleidingen en vacatures en duurder omdat bij het bepalen van de uurtarieven de afgesloten cao als grondslag dient. Anderzijds is er meer opgeleid dan begroot. De overschrijdingen zijn ontstaan na 1 september.

Deze overschrijding (boven drempel € 113.900) is te benoemen als passend binnen het bestaande beleid en kunnen dus als ‘acceptabel’ worden aangemerkt.

Lasten: Verrekeningen / Mutaties voorzieningen (€ 248.000 lager dan begroot)

Zie de toelichting onder Baten: Wettelijk budget NZa. Hierdoor is deze post niet als last geboekt.
Dit is tegen het einde van het verslagjaar afgestemd met de accountant.

Voor de overige baten en lasten bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000 per pdc-groep, zodat een verdere analyse en toelichting achterwege blijft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Programma Brandweer

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000 Product / PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Overige baten	1.869	3.461	2.885
Interne doorbelastingen	-	30	48
Totaal baten	**1.869**	**3.491**	**2.933**
Lasten			
Risicobeheersing	*170*	*2.528*	*2.509*
Risicobeheersing	52	2.394	2.368
Veilig leven	118	134	141
Incidentbestrijding	*25.506*	*25.768*	*25.261*
Inzet officiersfuncties	583	583	627
Inzet eenheden	24.923	25.185	24.634
Herstel, analyse en onderzoek	*101*	*115*	*62*
Leren, innoveren, kwaliteit & brandonderzoek	39	53	37
Informatiegestuurde Organisatie	62	62	25
Lokale zichtbaarheid	*1.543*	*3.182*	*2.485*
Jeugdbrandweer	61	66	78
Brandweerpost	1.482	3.116	2.407
Brandweer algemeen	*6.415*	*5.673*	*5.906*
Totaal lasten	**33.735**	**37.266**	**36.223**
Gerealiseerde resultaat programma	**-31.866**	**-33.775**	**-33.290**

Analyse

Baten: Overige baten (€ 576.000 lager dan begroot)

De lagere baten worden voornamelijk veroorzaakt door de uitgestelde verkoop van de brandweerkazerne in Avenhorn (begin 2024 in plaats van 2023). Uitstel van verkoop werd pas bekend in december. Inmiddels heeft de verkoop in februari 2024 doorgang gevonden.

Lasten: Inzet eenheden (€ 551.000 lager dan begroot)

De onderbesteding wordt vooral veroorzaakt door de volgende posten (met vermelding belangrijkste oorzaak):

- Lagere uitgaven salarissen, o.a. vacatures 268.000
- Lagere uitgaven diensten en middelen, o.a. contributies/lidmaatschappen 185.000
- Lagere uitgaven HRM: lagere oefenkosten door late start realistisch oefenen 231.000

Deze onderschrijdingen zijn als onrechtmatig aan te merken (drempel € 113.900). Echter, deze waren pas bekend na 1 september, de laatste mogelijkheid tot bijstelling van budgetten.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Lasten: Brandweerpost (€ 709.000 lager dan begroot)

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de uitgestelde verkoop van de brandweerkazerne in Avenhorn (begin 2024 in plaats van 2023). Hierdoor zijn de verwachte extra afschrijvingslasten (van de boekwaarde) uitgesteld tot 2024. Uitstel van verkoop werd pas bekend in december, maar heeft inmiddels plaatsgevonden (februari 2024).

Lasten: Brandweer algemeen (€ 233.000 hoger dan begroot)

De overschrijding wordt mede veroorzaakt door hogere uitgaven voor bepakking op voertuigen (€ 84.000) en per saldo meer kosten voor FLO door veranderende regelgeving (€ 40.000). De overschrijdingen zijn passend binnen het beleid.

Voor het overige bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000 per product, zodat een verdere analyse en toelichting voor die posten achterwege blijft.

Programma GHOR

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) Product / PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Overige baten	12	12	-
Interne doorbelastingen	-	30	21
Totaal baten	**12**	**42**	**21**
Lasten			
GHOR algemeen	953	1.110	990
GHOR adviezen risicobeheersing	5	5	-
GHOR regierol	5	5	6
GHOR inzet sleutelfunct. en eenheden	457	473	429
GHOR analyse en onderzoek	5	5	1
GHOR GGD rampen opvang plan (GROP)	11	11	-
Totaal lasten	**1.436**	**1.609**	**1.426**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.424**	**-1.567**	**-1.405**

Analyse

Lasten: GHOR algemeen (€ 120.000 lager dan begroot)

Door loon- en tijdelijke vacatureruimte is een meevaller te noteren op salariskosten van € 95.000.

Voor alle andere producten bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000, zodat een verdere analyse en toelichting achterwege blijft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Programma Meldkamer

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Wettelijk budget NZa	1.747	2.036	1.739
Overige baten	-	-	51
Totaal baten	**1.747**	**2.036**	**1.790**
Lasten			
Salarissen	2.633	2.720	2.382
Diensten en middelen	2	2	-
ICT	33	99	68
WKR gerelateerde kosten	135	165	126
Wagenpark	5	1	1
HRM	89	404	516
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	1	11	50
Totaal lasten	**2.898**	**3.402**	**3.143**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.151**	**-1.366**	**-1.353**

Analyse

Baten: Wettelijk budget NZa (€ 297.000 lager dan begroot)

Doordat in het laatste kwartaal van het verslagjaar is gebleken dat de lasten achter bleven bij de verwachting, is als direct gevolg de budgetvergoeding neerwaarts bijgesteld door de zorgverzekeraars.

Lasten: Salarissen (€ 338.000 lager dan begroot)

Bij de jaarafrekening van het samenwerkingsverband is gebleken dat de salarislasten voor het ambulancedeel van de meldkamer (MKA) € 370.000 lager uitvallen. Dit komt door vacatures en uitval. Het betreffen gebeurtenissen na 1 september, zijn passend binnen het beleid en dus aan te merken als ‘acceptabel’.

Lasten: HRM (€ 112.000 hoger dan begroot)

Voorgaande heeft een duidelijk gevolg voor de inhuur: deze valt voor MKA € 167.000 hoger uit. Dit staat weer in direct verband met de lagere salarislasten. Het betreffen gebeurtenissen na 1 september, zijn passend binnen het beleid en dus aan te merken als ‘acceptabel’.

Voor de andere pdc-groepen bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000, zodat een verdere analyse en toelichting achterwege blijft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Programma risico- en crisisbeheersing

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) Product / PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Interne doorbelastingen	-	113	151
Totaal baten	**-**	**113**	**151**
Lasten			
R&CB algemeen	1.732	3.044	2.875
R&CB multiadvies hoge en bijzondere risico's	76	65	33
R&CB bevolkingszorg 8.0	519	479	507
R&CB crisisteams (multi)	377	328	336
R&CB analyse en onderzoek	16	6	-
Totaal lasten	**2.720**	**3.922**	**3.751**
Gerealiseerde resultaat programma	**-2.720**	**-3.809**	**-3.600**

Analyse

Lasten: R&CB algemeen (€ 169.000 lager dan begroot)

De salarislasten van dit product worden onderschreden met € 173.000. Oorzaken zijn vacatures en loonruimte. Het betreffen gebeurtenissen na 1 september, zijn passend binnen het beleid en dus aan te merken als ‘acceptabel’.

Voor alle andere producten bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000, zodat een verdere analyse en toelichting achterwege blijft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Programma Zorg- en Veiligheidshuis

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Projecten en subsidies	-	296	403
Overige baten	696	819	889
Interne doorbelastingen	-	125	154
Totaal baten	**696**	**1.240**	**1.446**
Lasten			
Salarissen	1.126	1.291	1.290
Diensten en middelen	3	3	6
ICT	1	1	-
WKR gerelateerde kosten	12	14	16
HRM	139	392	474
Communicatie	-	42	44
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	-	132	163
Totaal lasten	**1.281**	**1.875**	**1.993**
Gerealiseerde resultaat programma	**-585**	**-635**	**-547**

Analyse

Baten: Projecten en subsidies (€ 107.000 hoger dan begroot)

Door meer activiteiten op het gebied van onderhanden projecten kunnen daar tegenover meer baten vrijvallen vanuit de vooruitontvangen subsidies (balansposten).

Voor de andere pdc-groepen bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000, zodat een verdere analyse en toelichting achterwege blijft.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000 PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
BDUR/Rijk/ministerie	6.071	8.158	7.787
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	6.071	8.158	7.787
Bijdragen gemeenten	45.746	45.746	45.746
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	45.271	45.271	45.271
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.2	475	475	475
Totaal baten	**51.817**	**53.904**	**53.533**
Lasten			
Totaal lasten	-	-	-
Gerealiseerde resultaat programma	**51.817**	**53.904**	**53.533**

Analyse

Baten: BDUR/Rijk/ministerie (€ 371.000 lager dan begroot)

De extra BDUR bijdrage die is ontvangen van het ministerie van JenV dient besteedt te worden aan het versterken van de crisisbeheersing en het VIK (VeiligheidsInformatieKnooppunt). Eventuele overschotten dienen te worden aangewend in de volgende jaren. Het genoemde bedrag betreft een overschot en is op de balans als vooruitontvangen onder overlopende passiva opgenomen ter besteding in 2024. Dit geld hebben we niet kunnen inzetten in 2023 bij gebrek aan capaciteit. Het betreft een gebeurtenis na 1 september, is passend binnen bestaand beleid en dus aan te merken als ‘acceptabel’.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Overhead

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000 PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
Projecten en subsidies	-	75	41
Overige baten	12	930	1.042
Interne doorbelastingen	191	296	411
Totaal baten	**203**	**1.301**	**1.494**
Lasten			
Salarissen	9.572	10.684	10.487
Huisvesting	571	1.275	1.247
Diensten en middelen	348	476	486
ICT	2.047	1.917	1.950
WKR gerelateerde kosten	533	665	797
Wagenpark	52	40	44
HRM	1.945	2.775	2.595
Financiën	104	105	94
Verzekeringen	407	428	425
Communicatie	184	189	213
Kwaliteit en Informatie	98	88	72
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	4	163	327
Totaal lasten	**15.865**	**18.805**	**18.737**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-15.662**	**-17.504**	**-17.243**
Aandeel overhead andere programma's/Ambu	1.674	2.068	2.177
Resultaat overhead VR exclusief Ambu	**-13.988**	**-15.436**	**-15.066**

Analyse

Baten: Overige baten (€ 112.000 hoger dan begroot)

De hogere baten worden veroorzaakt door diverse kleinere posten. Nadere toelichting hiervoor is niet noodzakelijk.

Baten: Interne doorbelastingen (€ 115.000 hoger dan begroot)

De hogere interne doorbelastingen worden veroorzaakt door diverse posten. Het betreft onder andere uren gemaakt voor de CNO (€ 84.000), projectleiding nieuwbouw ambulanceposten (€ 53.000) en ondersteuning programma Veilig leven BRW (€ 18.000).

Lasten: Salarissen (€ 197.000 lager dan begroot)

De lagere lasten worden met name veroorzaakt door verschillende vacatures en lagere salarisinschaling van medewerkers (nog niet op max.schaal). Het betreft gebeurtenissen na 1 september.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

Lasten: WKR gerelateerde kosten (€ 132.000 hoger dan begroot)

Veel van de hieronder gegroepeerde deelbudgetten zijn in meerdere of mindere mate overschreden. De overschrijdingen zijn in absolute zin klein te noemen, zodat een verdere toelichting niet noodzakelijk is. De over- en onderschrijdingen zijn passend binnen bestaand beleid.

Lasten: HRM (€ 180.000 lager dan begroot)

De volgende posten zijn lager uitgevallen dan begroot:

- Diverse inhuur (regulier werk en projecten) 70.000
- Outsourcing van taken (minder gebruik van gemaakt) 58.000
- Bedrijfshulpverlening 48.000

Het betreft gebeurtenissen na 1 september.

Lasten: Verrekeningen / mutaties voorzieningen (€ 164.000 hoger dan begroot)

Het betreft hogere huisvestingslasten wat voor een deel naar de GGD wordt doorbelast. Deze zijn passend binnen bestaand beleid.

Lasten: Aandeel overhead andere programma's/Ambu (€ 109.000 hoger dan begroot)

Het aandeel in de overhead ten laste van Ambu is hoger dan begroot door hogere salariskosten van het management ambulancezorg (€ 109.000).

Voor het overige bedragen de afwijkingen minder dan € 100.000 per pdc-groep, zodat een verdere analyse en toelichting voor die groepen achterwege blijft.

Onderverdeling overhead

In onderstaand overzicht is ter informatie de onderverdeling van de overhead opgenomen naar ambulancezorg, overige programma's VR, directie en bedrijfsvoering.

(bedragen x €1.000)	2023			
	Ambulance-zorg	VR-Overige programma's	Directie	Bedrijfs-voering
Baten				
Projecten en subsidies	-	-	-	41
Overige baten	-	27	-	1.015
Interne doorbelastingen	-	-	-	411
Totaal baten	**-**	**27**	**-**	**1.467**
Lasten				
Salarissen	546	1.785	1.225	6.931
Huisvesting	-	-	-	1.247
Diensten en middelen	-	-	64	422
ICT	-	-1	-	1.951
WKR gerelateerde kosten	23	307	86	381
Wagenpark	-	-	35	9
HRM	5	5	547	2.038
Financiën	3	-1	76	16
Verzekeringen	-	-	-	425
Communicatie	-	-	2	211
Kwaliteit en Informatie	-	-	-	72
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	1	29	18	279
Totaal lasten	**578**	**2.124**	**2.053**	**13.982**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-578**	**-2.097**	**-2.053**	**-12.515**
Aandeel ambulancezorg in overhead	-1.599			1.599
Resultaat overhead Ambu / VR	**-2.177**	**-2.097**	**-2.053**	**-10.916**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Crises

Overzicht baten en lasten

(bedragen x €1.000) PDC	2023 Primaire begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Baten			
BDUR/Rijk/ministerie	-	25.246	31.529
Overige baten	-	-	25
Totaal baten	**-**	**25.246**	**31.554**
Lasten			
Salarissen	-	53	48
Diensten en middelen	-	18.026	23.753
WKR gerelateerde kosten	-	3.539	3.948
HRM	-	3.325	3.373
Financiën	-	53	121
Communicatie	-	7	7
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	-	250	298
Totaal lasten	**-**	**25.253**	**31.548**
Gerealiseerde resultaat programma	**-**	**-7**	**6**

Analyse

Zowel de baten als de lasten zijn € 6,3 miljoen overschreden ten opzichte van de gestelde budgetten bij de 2e bestuursrapportage van 2023. Dit is het gevolg van het laat genomen besluit dat er een nieuwe opvanglocatie voor de crisisnoodopvang in Wervershoof gerealiseerd moest worden (in gebruik per 1 november) waarbij VR NHN wederom werd belast met de uitvoering.

Dit bracht hoge bouwkosten voor het (tijdelijke) paviljoen met zich mee en uiteraard exploitatiekosten, zoals huur, voeding en medische zorg. De kosten die de VR in deze maakt, worden volledig vergoedt door het COA. De overschrijdingen zijn passend binnen bestaand beleid en het betreft gebeurtenissen na 1 september. Ze zijn derhalve als “acceptabel’ aan te merken.

Zie ook de eerdere toelichting in paragraaf 2.14.4.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

Incidentele baten en lasten

Programma/paragraaf	Bedragen x €1.000 Baten	Lasten	Toelichting
Ambulancezorg			
n.v.t.			
	-	-	
Brandweer			
Terug verkoop kazernes aan gemeenten	876	876	Betreft kazernes Den Oever en Stompetoren
	876	876	
GHOR			
n.v.t.			
	-	-	
Meldkamer			
n.v.t.			
	-	-	
Risico- en crisisbeheersing			
Inzet eigen personeel op crises	151		Doorber. salariskosten van medewerkers VR aan COA
	151	-	
Zorg- en Veiligheidshuis			
Detacheringsopbrengst	273		Regietafel (personele lasten t.l.v. gemeenten)
Diverse subsidieprojecten	352	352	Besteding subsidiegelden
	625	352	
Crises			
Baten en lasten crises: Oekraïne, asielzoekers, CNO	31.554	31.548	Kosten van huisvesting (paviljoens), persoonlijke verzorging (eten, drinken en medicatie), bewaking etc.
	31.554	31.548	
Overhead			
Directieprojecten		403	Ontwikkeling BRW, Doorontw. VR, BIO, Beleidsplan 24-27
	-	403	
Totaal alle programma's	**33.206**	**33.179**	

Toelichting

Er is beoordeeld of baten en lasten een structureel of incidenteel karakter hebben. Het betreft hierbij posten die een bedrag van € 100.000 overschrijden en identificeerbaar zijn als incidenteel (waarbij incidenteel is gedefinieerd als een periode van maximaal drie jaar).

Brandweer

In 2013 zijn er vanwege fiscale redenen een aantal kazernes van verschillende gemeenten gekocht. De afschrijvingslasten, rente en het onderhoud komen voor rekening van de verkopende gemeenten. In 2023 zijn de kazernes Den Oever en Stompetoren terug verkocht aan de gemeenten. Zie ook paragraaf 2.10.

Risico- en crisisbeheersing

De uren die besteed zijn aan ondersteuning van de CrisisNoodOpvang worden berekend aan het COA.

Zorg- en Veiligheidshuis

Ter ondersteuning worden medewerkers gedetacheerd bij gemeenten die onvoldoende capaciteit hebben op het gebied van zorg en veiligheid (regietafel). Daarnaast zijn gelden besteed van de ontvangen subsidie OGGz.

Crises

Verwezen wordt naar paragraaf 2.14 Crises.

Overhead

Onder verantwoordelijkheid van de directie worden een aantal projecten uitgevoerd, zoals het opstellen van een nieuw beleidsplan 2024-2027 en de (door-)ontwikkeling brandweer, waarbij gebruik wordt gemaakt van externe expertise.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

WNT-verantwoording 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Het voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 **bedragen x € 1**	**Kortenray, A.**	**Taneja, K.**
Functiegegevens	**Directeur Veiligheidsregio**	**Directeur Veiligheidsregio**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31-12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.155	185.212
Beloningen betaalbaar op termijn	22.426	22.615
Subtotaal	*185.581*	*207.827*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**185.581**	**207.827**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022 **bedragen x € 1**	**Kortenray, A.**	**Taneja, K.**
Functiegegevens	**Directeur Veiligheidsregio**	**Directeur Veiligheidsregio**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	15/8 - 31-12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	55.580	174.094
Beloningen betaalbaar op termijn	8.415	23.403
Subtotaal	*63.995*	*197.497*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	82.258	216.000
Bezoldiging	**63.995**	**197.497**

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Categorie 1b is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Categorie 1c is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Gegevens 2023	
Naam topfunctionaris	**Functie**
Boer, J.A. de	Bestuurder
Bonsen-Lemmers, M.M.	Bestuurder
Bruggencate, M. ten	Bestuurder
Dam, R. van	Bestuurder
Dijkman, P.	Bestuurder
Heerschop, K.	Bestuurder
Hengel, G.J. van den	Bestuurder
Kampen, M.J.P. van	Bestuurder
Mans, T.	Bestuurder
Nieuwenburg, J.	Bestuurder - Plv. voorzitter
Pijl, M.	Bestuurder
Pol, M.	Bestuurder
Poorter M.	Bestuurder
Schouten, A.M.C.G.	Bestuurder - Voorzitter
Streng, F.	Bestuurder
Straat, D.D.	Bestuurder
Uitdehaag, M.	Bestuurder
Voskuil, L.	Bestuurder
Wortelboer, R.	Bestuurder
Zuijlen, E. van	Bestuurder
Zwaag, R. van der	Bestuurder

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Categorie 1e is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Categorie 1f is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Categorie 1g is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt**.**

Categorie 2 is in 2023 niet van toepassing voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

3.3.4 Toelichting op investeringen

Hierna volgt een overzicht van de in totaal per programma uitgevoerde investeringen en wat er aan budget wordt doorgeschoven naar het begrotingsjaar 2024 ter (verdere) uitvoering.

Programma	Budget 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Afwikkeling in 2023	Door naar 2024/2025
Ambulancezorg	3.053.966	1.069.467	280.173	220.703	1.610.673
Brandweer	6.168.796	4.547.618	64.965	12.015	1.544.198
GHOR	83.438	-	-	-	83.438
R&CB	126.752	15.601	-	9.000	102.151
Overhead, directie	55.255	52.350	-	2.905	-
Overhead, bedrijfsvoering	428.378	199.299	-	-2.960	232.039
Totaal investeringen	**9.916.585**	**5.884.335**	**345.138**	**241.663**	**3.572.499**

Opmerkingen bij het overzicht

Ten opzichte van de gevoteerde kredieten (burap 2023-2: € 9.916.585) zijn investeringen gerealiseerd tot € 6.229.473, een volume van bijna 63% (in 2022 slechts 36% van totaalbudget). Hoewel er nog veel budget doorgeschoven moet worden (uitgestelde levering/realisatie, gebeurtenissen na 1 september) is er wel sprake van een zichtbaar herstel in het investeringsniveau.

Het budget aan investeringen voor 2023 (na begrotingswijziging) van € 9.916.585 is als volgt aangewend:

Investeringen afgerond in 2023

- Gerealiseerde investeringen in 2023	5.884.335
- Gerealiseerd in 2022	345.138
	6.229.473

Afwikkeling budgetten van gerealiseerde investeringen

- Overschrijdingen op een 19-tal investeringen	198.017 -
- Afwikkeling budgetten (bezuinigingen, gunstige aanbestedingen)	439.680
	241.663

De overschrijdingen op de 19 posten variëren in hoogte van € 309 tot € 30.388. Een deel daarvan wordt met name veroorzaakt door de inflatie. Daarnaast zijn enkele investeringen eerder uitgevoerd (voor einde jaar). Dekking daarvoor is aanwezig in een komend begrotingsjaar. De overschrijdingen zijn feitelijk onrechtmatig (boven grens € 113.900), maar passen wel binnen het meerjareninvesteringsplan. De overschrijdingen kunnen dan ook als ‘acceptabel’ worden aangemerkt.

Door te schuiven budgetten, nog te besteden in 2024/2025

- Nieuwbouw ambulanceposten Den Helder, Hoogkarspel en Wognum	696.133
- Ambulances, levering uitgesteld naar 2024	739.597
- Bluspakken BRW	710.466
- Dienstbussen BRW	345.065
- XVR scenario’s BRW	105.097
- Budgetten < € 100.000	976.141
	3.572.499

Het budget voor de nieuwbouw ambulanceposten was al doorgeschoven naar 2023, maar door vertraging in planontwikkeling, verkrijgen van vergunningen en de overspannen situatie in de bouwwereld (te veel vraag, te weinig capaciteit), nog niet tot volledige uitgaaf gekomen. Daarnaast heeft de markt nog steeds te kampen met toeleveringsproblemen van grondstoffen en half-fabricaten, waardoor productie en dus leveringen stagneren, zoals bij de ambulances.

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

3.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*			
				€ 7.786.509			
JenV	A18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's		Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*	
			1	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 35.348	€ 1.250.113	
			2	Hotels/centra		€ 170.653	
			3	Overige specifieke meerkosten	€ 3.938	€ 456.960	
			4	Overige Meerkosten	€ 5.361	€ 5.361	
				Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*
			1	€ 44.647	Nee	Verantwoording van medeoverheden over 2023 op indicator A18/03 volgt nog in 2024. Bovendien is sprake een zgn. waakvlamlokatie welke in 2024 indien nodig opnieuw opgestart kan worden.	Nee

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

3.5 Financiële overzicht naar taakvelden

Rekening 2023 Taakvelden	Bedragen x €1.000 Baten	 Lasten	 Saldo
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	*57.953*	*44.543*	*13.410*
Programma Brandweer	2.933	36.223	-33.290
Programma GHOR	21	1.426	-1.405
Programma Meldkamer	1.790	3.143	-1.353
Programma Risico- en crisisbeheersing	151	3.751	-3.600
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	53.058	-	53.058
1.2 Openbare orde en veiligheid	*1.921*	*1.993*	*-72*
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	1.446	1.993	-547
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	475	-	475
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	*31.554*	*31.548*	*6*
Crises	31.554	31.548	6
7.1 Volksgezondheid	*18.635*	*16.719*	*1.916*
Programma Ambulancezorg	18.635	16.719	1.916
Saldi programma's	**110.063**	**94.803**	**15.260**
0.4 Overhead	1.494	18.737	-17.243
0.5 Treasury	573	12	561
0.8 Overige baten en lasten			-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**112.130**	**113.552**	**-1.422**
0.10 Mutaties reserves	*923*	*351*	*572*
Programma Ambulancezorg	2	101	-99
Programma Brandweer	458	-	458
Programma Meldkamer	42	-	42
Programma Risico- en crisisbeheersing	129	-	129
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	125	-	125
Overhead	167	250	-83
Resultaat na bestemming	**113.053**	**113.903**	**-850**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

3.6 Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 1 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze verantwoordingsgrens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3%) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.139.000.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 1.139.000.

In de paragraaf Bedrijfsvoering (2.8.4) is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum waarvan vermelding in de jaarstukken noodzakelijk is**.**

4. Overige gegevens

4.1 Regeling resultaatbestemming
4.2 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

4.1 Regeling resultaatbestemming

Artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling luidt:
Bij het vaststellen van de jaarrekening neemt het algemeen bestuur een besluit over de bestemming van het exploitatieresultaat. De artikelen 198, tweede lid, tot en met 201 Gemeentewet zijn voor zoveel nodig van overeenkomstige toepassing.

4.2 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina's**.**

VERSTEGEN
accountants en adviseurs

Noordendijk 207
Postbus 574
3300 AN Dordrecht

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Nr. 1022

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in de jaarstukken 2023 opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken 2023 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2023;
2. de balans per 31 december 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

VERSTEGEN ACCOUNTANTS EN ADVISEURS B.V. – KVK NR. 24342109.
Op al onze werkzaamheden zijn de algemene voorwaarden van het SRA van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40481496.
mgi SRA

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.139.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. In (de) paragraaf Goedkeurings- en rapporteringstolerantie voor accountant van het controleprotocol 2023 (vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023) zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 113.900 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken 2023 opgenomen andere informatie
De jaarstukken 2023 omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Dagboek van ons dagelijks werk (hoofdstuk 1)
- Jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoordingen, de paragrafen en overige informatie (hoofdstuk 2)
- Overige gegevens (hoofdstuk 4)
- Bijlagen (hoofdstuk 5)

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordings-informatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord d.d. 1 december 2023, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 11 juni 2024

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
W.P. de Vries RA

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d.11/06/2024

5. Bijlagen

5.1 Kerngegevens Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
5.2 Bijdrage per gemeente
5.3 Overzicht geldleningen per 31 december 2023

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

5.1 Kerngegevens Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Gemeenschappelijke regeling

De volgende 16 gemeenten nemen deel aan de regeling:
Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel.

Doelstelling

Het doel van de gemeenschappelijke regeling is het gezamenlijk behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Tot de taken behoren het uitvoeren van werkzaamheden als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's, en het instellen, in stand houden en beheren van de centrale post ambulancevervoer (gezamenlijk met Witte Kruis in de RAV Noord-Holland Noord). Tevens maakt het Veiligheidshuis onderdeel uit van de Veiligheidsregio.

Samenstelling bestuur VR NHN

Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.

Het dagelijks bestuur bestaat per 31 december 2023 uit de volgende functionarissen:

Naam	***Functie***	***Organisatie***	***Samenstelling***
A.M.C.G. Schouten	Voorzitter	Alkmaar	Burgemeester Alkmaar
J. Nieuwenburg	Plv. voorzitter	Hoorn	Burgemeester Hoorn / Voorzitter commissie Zorg & Veiligheid, portefeuille HR
J.A. de Boer	Lid	Den Helder	Burgemeester Den Helder / Portefeuillehouder Financiën & Bevolkingszorg
M. Pijl	Adviseur	Medemblik	Burgermeester Medemblik Voorzitter commissie Basisvoorzieningen Fysieke Veiligheid
M. Poorter	Adviseur	Dijk en Waard	Burgemeester Dijk en Waard / Tijdelijk portefeuillehouder Regionaal Beleidsplan 2024-2027 (tot Q1-2024)
A. Kortenray	Adviseur	Veiligheidsregio	Directeur veiligheidsregio
K. Taneja	Secretaris/Adviseur	Veiligheidsregio	Directeur veiligheidsregio
E.J. Paulina	Adviseur	GGD HN	Directeur publieke gezondheid
S. Cremers	Adviseur	Politie	Districtschef

De directie van de Veiligheidsregio bestaat per 31 december 2023 uit:

Naam	***Portefeuille***
Mevrouw A. Kortenray	Directeur Veiligheidsregio
De heer K. Taneja	Directeur Veiligheidsregio

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

5.2 Bijdrage per gemeente

Bijdrage 2023

Bedragen x €1 Gemeente	Bijdrage 2023	Verdeelsleutel OOV B&R en eigen inkomsten	Bijdrage naar taakvelden 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	 1.2 Openbare orde en veiligheid
Alkmaar	8.157.164	17,8%	8.072.535	84.629
Bergen NH	2.434.993	5,3%	2.409.730	25.263
Castricum	2.177.888	4,8%	2.155.293	22.595
Den Helder	4.010.293	8,8%	3.968.687	41.606
Dijk en Waard	4.886.101	10,7%	4.835.409	50.692
Drechterland	1.204.107	2,6%	1.191.615	12.492
Enkhuizen	1.234.104	2,7%	1.221.300	12.804
Heiloo	1.402.080	3,1%	1.387.534	14.546
Hollands Kroon	3.877.839	8,5%	3.837.607	40.232
Hoorn	4.510.774	9,9%	4.463.976	46.798
Koggenland	1.625.687	3,6%	1.608.821	16.866
Medemblik	2.935.192	6,4%	2.904.740	30.452
Opmeer	693.294	1,5%	686.101	7.193
Schagen	3.573.354	7,8%	3.536.281	37.073
Stede Broec	1.126.859	2,5%	1.115.168	11.691
Texel	1.895.994	4,1%	1.876.323	19.671
BIJDRAGE 2023	**45.745.723**	**100,0%**	**45.271.120**	**474.603**

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
d.d. 11/06/2024

5.3 Overzicht geldleningen per 31 december 2023

Bedragen x €1.000

Bank/instelling	Leningnr.	van	t/m	T.l.v. progr.	Rente-%	Saldo 1-1-2023	Vermeer-dering	Aflossing	Saldo 31-12-2023	Rentelast
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen										
BNG	40.105.828	2010	2025		3,25	300		100	200	9
BNG	40.107.931	2013	2023		2,65	1.850		1.850	-	-
BNG	40.108.988	2014	2029		2,42	1.584		254	1.330	35
BNG	40.108.989	2014	2024		1,90	475		380	95	5
BNG	40.109.072	2014	2023	BRW	1,65	56		56	-	-
BNG	40.109.318	2014	2023	BRW	1,53	400		400	-	5
BNG	40.110.572	2017	2026	BRW	0,360	666		166	500	2
BNG	40.111.573	2018	2026		0,400	800		200	600	3
BNG	40.111.574	2018	2034		0,980	2.146		191	1.955	20
BNG	40.112.110	2018	2023		0,165	750		750	-	1
BNG	40.113.111	2019	2034		-0,120	3.917		334	3.583	-5
BNG	40.113.112	2019	2034		-0,110	4.000		333	3.667	-4
BNG	40.113.113	2020	2035		-0,090	4.083		333	3.750	-3
BNG	40.115.629	2022	2037		1,542	4.833		333	4.500	72
BNG	40.115.630	2022	2037		1,713	5.000		333	4.667	83
BNG	40.115.631	2023	2038		1,784		5.000	250	4.750	68
Totaal						**30.860**	**5.000**	**6.263**	**29.597**	**291**

Opmerkingen bij het overzicht

- Over de geldleningen die in 2014 zijn afgesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten worden de rente en aflossing per kwartaal betaald.
- Rente wordt ten laste van een programma geboekt als er een aantoonbare relatie bestaat. De overige rente wordt verdeeld op basis van het aandeel in de boekwaarde per 1 januari van het jaar.

Accountantsverslag 2023

3 juni 2024

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

VERSTEGEN
accountants en adviseurs

VERSTEGEN
accountants en adviseurs 50 jaar

Noordendijk 207
Postbus 574
3311 RN Dordrecht

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Aan de directie en het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Hertog Aalbrechtweg 22
1823 DL ALKMAAR

Dordrecht, 11 juni 2024

Ref: 1398/JvdL/MG

Geachte directie en bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (verder genoemd: Veiligheidsregio Noord-Holland Noord) gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023 en het Controleprotocol (inclusief normenkader) voor 2023 en 2024 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 1.139.000 en de rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag op € 113.900.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekening 2023 en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole:

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	2023	2022
Jaarrekening		
Balanstotaal	€ 47.946.000	€ 48.704.000
Eigen vermogen	€ 5.333.000	€ 6.756.000
Totaal lasten inclusief reservemutaties	€ 113.903.000	€ 89.052.000
Totaal baten inclusief reservemutaties	€ 113.053.000	€ 89.850.000
Resultaat (na mutaties in de reserves)	- € 850.000 (N)	+ € 798.000 (V)
Materialiteit	€ 1.139.000	€ 890.000

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet Normering Topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2023 onder 3.6 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en heeft in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag onder 2.8.4 de belangrijkste bevindingen, afwijkingen en verbeterpunten nader toegelicht. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken.

De controle is op 2 april 2024 afgerond en wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid te verstrekken bij de jaarrekening 2023. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur op 13 juni 2024 en ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur op 5 juli 2024.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Onze bevindingen hebben wij op 15 maart 2024 voorgelegd aan uw organisatie en vervolgens toegelicht op 21 maart 2024. De bevindingen hebben wij vervolgens op 22 maart 2024 nader toegelicht aan uw concerncontroller, directeur en bestuurlijk portefeuillehouder Financiën en op 3 april 2024 aan de auditcommissie.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en van de risico's in haar bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. de Vries RA

INHOUDSOPGAVE

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 5

1.1. Opdrachtbevestiging 5

1.2. Materialiteit, normenkader en (rapporterings)toleranties 5

1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid 6

1.4. Rechtmatigheidsverantwoording 6

1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden 6

2. Vermogen, resultaat en continuïteit 7

2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling 7

2.2. Financiële positie en continuïteit 7

2.3. Interne beheersing 8

2.4. Weerstandsvermogen 8

3. Jaarverslag 9

4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023 9

4.1. Rechtmatigheid 9

4.2. WNT-verantwoording 14

4.3. SiSa-verantwoording 14

4.4. IT-beheersing 17

4.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid 18

5. Overige onderwerpen 19

5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing 19

5.2. Onafhankelijkheid 19

5.3. Duurzaamheid 20

6. Slot 21

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

1.1. Opdrachtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 19 september 2023 hebben wij de tussen Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en Verstegen accountants en adviseurs gemaakte afspraken ten aanzien van het controleren van de jaarrekening 2023 bevestigd.

1.2. Materialiteit, normenkader en (rapporterings)toleranties

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening 2023 als geheel vastgesteld op € 1.139.000. De berekening hebben wij verricht conform het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het op 1 december 2023 door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol 2023, gebaseerd op 1% van de totale werkelijke lasten over 2023 inclusief de toevoegingen aan de reserves. De rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag is overeenkomstig het Controleprotocol 2023 vastgesteld op € 113.900, gebaseerd op 10% van de materialiteit.

Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Met ingang van verslagjaar 2023 geeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheids-verantwoording, voor het eerst bij de jaarrekening 2023. Voor de controle van de jaarrekening 2023 heeft u in uw Controleprotocol (inclusief normenkader) 2023 en in uw Financiële verordening en Controleverordening hierover afspraken gemaakt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met:
- Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden; en
- Het Controleprotocol WNT 2023.

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in:
- de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO), allen in aangepaste vorm voor de rechtmatigheids-verantwoording;
- de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV, vanwege de rechtmatigheidsverantwoording;
- de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023;
- het Controleprotocol Veiligheidsregio Noord-Holland Noord inclusief Normenkader voor 2023 en 2024, vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023 en uw eigen verordeningen, kaders en afspraken.

1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord afgerond. Wij geven bij de jaarrekening 2023 een goedkeurende controleverklaring af voor getrouwheid. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur op 13 juni 2024 en ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur op 5 juli 2024.

De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

1.4. Rechtmatigheidsverantwoording

Onder hoofdstuk 3.6 (pagina 90) van de jaarrekening is de rechtmatigheids-verantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur heeft conform het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves als verantwoordingsgrens (€ 1.139.000) gehanteerd. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat er geen recht-matigheidsfouten en/of onduidelijkheden boven deze verantwoordingsgrens zijn geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.8.4) is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 113.900 (10% van de verantwoordingsgrens) toegelicht.

In paragraaf 4.1 hebben wij onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording nader uitgewerkt. Op grond van onze controle zijn wij van oordeel dat de recht-matigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd overeenkomstig de tussen de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en Verstegen opgestelde opdrachtbevestiging. Ter ondersteuning daarvan zijn vooraf risicoanalyses opgesteld, werkafspraken gemaakt en tussentijdse controlewerkzaamheden uitgevoerd. Met betrekking tot het controleproces constateren wij het volgende:

- De concept-jaarrekening 2023 was bij aanvang van onze jaarrekeningcontrole op 19 februari jl. gereed en van goed niveau. De rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting rechtmatigheid in de paragraaf Bedrijfsvoering zijn nieuw in de jaarstukken 2023. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en Verstegen hebben onderling intensief samengewerkt met als resultaat dat de interne en externe rechtmatigheidscontrole kon worden uitgevoerd en de rechtmatigheids-verantwoording voldoet aan de daaraan gestelde eisen.
- De jaarrekening heeft door uw organisatie hoge prioriteit gekregen en de jaarrekeningcontrole heeft u goed voorbereid.

- De samenwerking tussen uw organisatie en Verstegen is wederom goed, prettig en constructief verlopen.
- De dossiervorming als basis voor onze controle was goed op het moment van start van onze controle. Vragen en opmerkingen die wij hadden zijn goed en tijdig beantwoord. Het onderwerp rechtmatigheid en specifiek de recht-matigheidsverantwoording heeft een extra beslag op uw en onze capaciteit gelegd. Dit valt buiten de invloedsfeer van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
- De wederzijdse afspraken over planning en afronding en uw en onze extra inspanningen hebben ertoe geleid dat de controle binnen de bestuurlijke planning kon worden afgerond. Behoudens onduidelijkheid over de rechtmatigheids-verantwoording, buiten de invloedsfeer van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Wij zijn, rekening houdend met het vorenstaande, van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

2. Vermogen, resultaat en continuïteit

2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling

Het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) is voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord het geldende verslaggevingsstelsel. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties in het eigen vermogen vinden plaats op basis van besluitvorming door het algemeen bestuur.

De jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is opgesteld in overeen-stemming met het van toepassing zijnde model. Bij de jaarrekening 2023 is een SiSa-bijlage gevoegd voor de SiSa-regelingen. In paragraaf 4.3 in dit verslag gaan wij hier nader op in.

De door ons gecontroleerde jaarrekening 2023 geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2023 van € 5.333.000 (2022: € 6.756.000) en een nadelig resultaat na mutaties in de reserves over 2023 van € 850.000 (voordelig resultaat 2022: € 798.000 na mutaties in de reserves).

De analyse van het gerealiseerde resultaat 2023 ten opzichte van de begroting na wijziging 2023 is toereikend toegelicht in paragraaf 3.3.3 van de jaarrekening 2023.

2.2. Financiële positie en continuïteit

Uitgangspunt bij de begroting van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is dat de begroting ten minste sluitend is. In de (gewijzigde) begroting 2023 is een resultaat van € 1.419.000 negatief opgenomen. De realisatie is uitgekomen op € 850.000 negatief. Dit is € 569.000 ‘positiever’ dan was geraamd volgens de begroting na wijziging 2023 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 december 2023 naar aanleiding van de BURAP-II 2023.

De omvang van het eigen vermogen is in 2023 afgenomen met een bedrag van € 1.423.000. Dit wordt verklaard door het negatieve saldo van baten en lasten (resultaat voor bestemming) over 2023.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft een sluitende begroting voor de jaren 2024 tot en met 2027.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord om de continuïteit te waarborgen. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2023 beoordeeld en wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

2.3. Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Onze bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersings-maatregelen hebben wij gerapporteerd in onze managementletter 2023 van 2 februari 2024. Wij verwijzen naar deze managementletter. Onze managementletter hebben wij nader toegelicht.

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de externe verslaglegging en jaarrekening van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Als een interne beheersings-maatregel de basis vormt voor onze verdere controlewerkzaamheden, dan toetsen wij ook de werking ervan gedurende het jaar.

Wij vinden dat er binnen Veiligheidsregio Noord-Holland Noord – rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie – geen sprake is van ernstige tekortkomingen in de voor de jaarrekeningcontrole relevante interne beheersings-maatregelen. Enkele van onze bevindingen en aanbevelingen behoeven aandacht.

2.4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft de aandacht van management en bestuur. Risicomanagement vindt onder andere plaats in de vorm van een risicotabel, waarin de risico's in beeld worden gebracht en periodiek worden gemonitord. In de jaarstukken 2023 is een uitgebreide risicotabel opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wij hebben vernomen dat de uitgebreide matrix periodiek wordt afgestemd met het bestuur om grip te houden op de (ontwikkeling van de) risico's.

De ingeschatte benodigde weerstandscapaciteit over 2023 is berekend op € 1,0 miljoen (2022: € 1,6 miljoen). De ratio weerstandsvermogen versus weerstandscapaciteit bedraagt € 2.675.000 / € 1.020.000 * 100% = 262% (2022: 207%). In de paragraaf 2.9 Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag is vermeld dat de berekende ratio inhoudt dat de Veiligheidsregio in staat is om de onderkende risico's financieel te dragen.

Gezien het risicoprofiel van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord adviseren wij u de ontwikkeling van de risico's en de ontwikkeling van de reserves die aangewezen zijn als dekking van de risico's tussentijds en nauwlettend te blijven volgen.

3. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2023 andere informatie, die bestaat uit:

- Dagboek van ons dagelijks werk (hoofdstuk 1)
- Jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoordingen, de paragrafen en overige informatie (hoofdstuk 2)
- Overige gegevens (hoofdstuk 4)
- Bijlagen (hoofdstuk 5)

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023

4.1. Rechtmatigheid

4.1.1. Inleiding

In eerdere managementletters en accountantsverslagen hebben wij u geïnformeerd over de rechtmatigheidsverantwoording. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft actief geacteerd op de komst van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij verwijzen naar onze (tussentijdse) bevindingen en de aanbevelingen en aandachtspunten die wij hebben gerapporteerd.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft in de jaarrekening een rechtmatigheids-verantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. De rechtmatigheidsafwijkingen (rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden) boven de overeengekomen verantwoordingsgrens worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd. In de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag heeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting gegeven over de onderwerpen die de rechtmatigheid raken en op welke wijze de interne beheersing en verbeteracties zijn vormgegeven.

4.1.2. Ontwikkelingen rechtmatigheidsverantwoording

Ingangsdatum rechtmatigheidsverantwoording verslagjaar 2023

Op 27 september 2022 is de Wet versterking decentrale rekenkamers aangenomen door de Eerste Kamer. In deze wet is geregeld dat de rechtmatigheidsverantwoording, opgesteld door het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, onderdeel wordt van de jaarrekening. Hiermee is het dagelijks bestuur zelf verantwoordelijk voor afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur en de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit betekent dat de accountant met ingang van de jaarrekening 2023 alleen een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) als geheel afgeeft. Tot en met 2022 was dat een controleverklaring met een oordeel over zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Wij hebben u, uw bestuur en uw organisatie hierover eerder geïnformeerd.

Aanpassing Gemeentewet, nog geen aanpassing accountantsnormen

Eerder is de Gemeentewet aangepast aan de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Tegen de voorgestelde wijzigingen in de normen voor de accountantscontrole (het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO) heeft de Algemene Rekenkamer (AR) begin 2024 fundamentele bezwaren geuit. Dit heeft tot gevolg dat de voorgestelde wijzigingen in het BBV en in het BADO niet definitief zijn en formeel ongewijzigd blijven voor verslagjaar 2023.

Wel een oordeel over rechtmatigheid

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen werden opgeroepen om de rechtmatigheidsverantwoording wel op te nemen in de jaarrekening. Dit conform besluitvorming door de Eerste Kamer op 27 september 2022 en de door u inmiddels aangepaste en vastgestelde (interne) verordeningen en afspraken die hierover door vertegenwoordigende organen met het algemeen bestuur gemaakt zijn. Omdat de verslaggevings- en accountantsnormen niet zijn aangepast en accountants hiermee geen formele grondslag hebben voor het kunnen afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023, is aan accountants en ook aan Verstegen verzocht om te wachten met het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en dus ook bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Hiermee is het enige tijd onzeker geweest of BBV en BADO nog tijdig konden worden aangepast voor verslagjaar 2023. Dit standpunt hebben wij gevolgd.

Medio april jl. hebben wij bericht ontvangen over de wijzigingen in de verantwoordings- en accountantsnormen in het BBV en BADO. Dit geeft uitsluitsel voor gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en controlerend accountants over het definitief opmaken van de jaarrekening 2023 en de bestuurlijke behandeling en besluitvorming en over de afronding van onze controlewerkzaamheden en het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt tot een (indirect) oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties. Het accountantsoordeel komt hiermee tot uitdrukking in een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheids-verantwoording.

4.1.3. Begrotingsonrechtmatigheid

Onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheids-verantwoording is de begrotingsrechtmatigheid. In het kader van de begrotings-rechtmatigheid beoordeelt Veiligheidsregio Noord-Holland Noord de begrotings-afwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten.

Over 2023 heeft Veiligheidsregio Noord-Holland Noord volgens de gewijzigde begroting 2023 € 109,1 miljoen aan lasten na bestemming begroot (primitieve begroting 2023 € 73,9 miljoen) tegenover € 113,9 miljoen aan werkelijke lasten na bestemming (2022: € 89,1 miljoen). Aan baten heeft Veiligheidsregio Noord-Holland Noord over 2023 een bedrag geraamd van € 107,7 miljoen volgens de gewijzigde begroting 2023 (primitieve begroting 2023 € 74,1 miljoen), tegenover € 113,1 miljoen aan werkelijke baten (2022: € 89,9 miljoen). Dit betekent een over realisatie van de lasten en baten in 2023.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord kent zeven programma's. Op deze zeven programma's is in 2023 sprake van de volgende begrotingsafwijkingen op de lasten en de baten:

Programma	Werkelijk 2023	Begroot (na wijziging) 2023	Afwijking begroting 2023
Lasten			
Programma 1. Ambulancezorg	€ 16.719.000	€ 16.570.000	+ € 149.000
Programma 2. Brandweer	€ 36.223.000	€ 37.266.000	- € 1.043.000
Programma 3. GHOR	€ 1.426.000	€ 1.609.000	- € 183.000
Programma 4. Meldkamer	€ 3.143.000	€ 3.402.000	- € 259.000
Programma 5. Risico- en crisisbeheersing	€ 3.751.000	€ 3.922.000	- € 171.000
Programma 6. Zorg- en veiligheidshuis	€ 1.993.000	€ 1.875.000	+ € 118.000
Programma 7. Dekkingsmiddelen taakvelden VR	€ 0	€ 0	€ 0
Baten			
Programma 1. Ambulancezorg	€ 18.635.000	€ 18.790.000	- € 155.000
Programma 2. Brandweer	€ 2.933.000	€ 3.491.000	- € 558.000
Programma 3. GHOR	€ 21.000	€ 42.000	- € 21.000
Programma 4. Meldkamer	€ 1.790.000	€ 2.036.000	- € 246.000
Programma 5. Risico- en crisisbeheersing	€ 151.000	€ 113.000	+ € 38.000
Programma 6. Zorg- en veiligheidshuis	€ 1.446.000	€ 1.240.000	+ € 206.000
Programma 7. Dekkingsmiddelen taakvelden VR	€ 53.533.000	€ 53.904.000	- € 371.000

In 2023 is sprake van de volgende (begroting)afwijkingen op de investeringskredieten:

Afwijkingen kredieten van gerealiseerde investeringen	Bedrag
Overschrijdingen op 19 investeringskredieten	+ € 198.000
Onderschrijdingen op 25 investeringskredieten	- € 440.000

In november 2023 is door de commissie BBV in de gewijzigde Kadernota Rechtmatigheid 2023 een nadere duiding gegeven aan het begrip Begrotingsonrechtmatigheid:

1. Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.
2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
3. Bij onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en ook bij lagere/hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig* met begrotingswijzigingen is aangepast.

Het derde onderdeel is een uitbreiding van het begrip begrotingsonrechtmatigheid. *Hoe niet tijdig wordt geïnterpreteerd, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De spelregels met betrekking tot het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en bij lagere/hogere baten ten opzichte van de begroting zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft in de vernieuwde financiële verordening 2023 ex. artikel 212 Gemeentewet afspraken opgenomen over wat in dit opzicht tijdig is. In artikel 6 lid 3 van de Financiële verordening Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2023 (212 GW) is bepaald dat onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en afwijkingen van baten per programma ten opzichte van de begroting groter dan € 100.000 niet als onrechtmatig worden beschouwd indien deze afwijkingen in de tussenrapportage worden gemeld en toegelicht aan het algemeen bestuur.

Voor de toelichting op de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten verwijzen wij naar uw inhoudelijke analyses in de jaarrekening in hoofdstuk 3.3.3 (lasten en baten per programma) en hoofdstuk 3.3.4 (investeringskredieten). Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft in hoofdstuk 3.6 de rechtmatigheidsverantwoording de afwijkingen gewogen en bepaald welke afwijkingen rechtmatig zijn, onrechtmatig zijn en welke onrechtmatigheden volgens het beleid van het algemeen bestuur acceptabel worden verklaard. De conclusie is dat er geen (onacceptabele) begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

4.1.4. (Europese) aanbesteding

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Deze controle is een belangrijk onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en van de rechtmatigheids-verantwoording.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ziet voorafgaand aan aanbestedingen strak toe dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding strikt worden nageleefd. Tijdens onze controle en de gesprekken met uw organisatie hierover hebben wij vastgesteld dat dit bewustzijn aanwezig is en dat wij deze aandacht terugzien in uw organisatie op meerdere momenten in het jaar. Zowel uit de verbijzonderde interne controle als uit onze externe controle zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

4.1.5. Toetsingskader rechtmatigheid

Wij adviseren u een toetsingskader op te stellen waarmee Veiligheidsregio Noord-Holland Noord inzichtelijk kan maken aan welke voorwaarden voldaan moet worden. Het is belangrijk dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord vervolgens zichtbaar intern toetst of wordt voldaan aan de relevante (financiële) bepalingen van de interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader, bijvoorbeeld via werkprogramma's voor de betreffende processen of in checklists. Op deze wijze kan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zelf en tijdig zichtbaar maken, in het kader van de interne rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording, dat/of aan alle relevante (financiële) bepalingen van de interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader wordt voldaan en welke voorwaarden bijvoorbeeld (nog) niet. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar onze managementletter 2023.

4.1.6. Rechtmatigheidsafwijkingen 2023

In de rechtmatigheidsverantwoording 2023 in de jaarrekening heeft u de rechtmatigheidsafwijkingen opgenomen en de afwijkingen die daarvoor in aanmerking komen nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder hebben wij het kader van het algemeen bestuur voor de (interne) rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waaraan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord moet voldoen. Het kader is uitgebreid met de normen waaraan de accountant moet voldoen.

Onderwerp	Percentage	Bedrag
Totale lasten 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023	N.v.t.	€ 113.552.000
Toevoegingen aan de reserves 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023	N.v.t.	€ 351.000
Basis voor berekening goedkeuringstolerantie getrouwheid en verantwoordinggrens rechtmatigheid	N.v.t.	€ 113.903.000
Accountant		
Materialiteit BADO voor getrouwheidsfouten	1%	€ 1.139.000
Materialiteit BADO voor onzekerheden in de controle	3%	€ 3.417.000
Rapporteringstolerantie voor toelichting getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle in het accountantsverslag	10% van materialiteit	€ 113.900
Rechtmatigheid		
Verantwoordingsgrens (regulier) voor de financiële rechtmatigheidstoetsing, vastgesteld door het algemeen bestuur	1%	€ 1.139.000
Rapporteringsgrens voor individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheids-onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering	10% van verantwoordings-grens	€ 113.900

Rechtmatigheidsafwijking	Rechtmatigheid Fout	Rechtmatigheid Onduidelijk	Waarvan niet-acceptabel	Waarvan acceptabel
Begrotingsoverschrijding lasten Programma 1. Ambulancezorg	€ 149.000	N.v.t.	N.v.t.	€ 149.000
Begrotingsoverschrijding lasten Programma 6. Zorg- en veiligheidshuis	€ 118.000	N.v.t.	N.v.t.	€ 118.000

Rechtmatigheidsafwijking	Rechtmatigheid Fout	Rechtmatigheid Onduidelijk	Waarvan niet-acceptabel	Waarvan acceptabel
Overschrijdingen op 19 investeringskredieten	€ 198.000	N.v.t.	N.v.t.	€ 198.000
TOTAAL	**€ 465.000**	**N.v.t.**	**N.v.t.**	**€ 465.000**

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

4.2. WNT-verantwoording

4.2.1. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2023 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde Regeling controleprotocol WNT 2023. Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

4.2.2. Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Wij kunnen op grond van de uitvoering van het WNT-protocol niet uitsluiten dat er verschillen zijn tussen de uitbetaalde bezoldiging en de daarover gemaakte afspraken tussen het bestuur en de directie. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafspraak. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken. Ons is bevestigd dat er naast de arbeidsovereenkomsten met de directeuren geen andere bezoldigingsafspraken bestaan.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

4.3. SiSa-verantwoording

Bij de jaarrekening 2023 voegt Veiligheidsregio Noord-Holland Noord als bijlage de SiSa-verantwoording toe. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Voor deze specifieke uitkeringen is in de wet bepaald dat de accountant in de controleverklaring opneemt of de baten en lasten (alsmede de balansmutaties) met betrekking tot specifieke uitkeringen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, expliciet nog een oordeel van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage. In de controle van de specifieke uitkering (SiSa) is met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording hierin niets veranderd. Dat betekent dat wij ook in ons accountantsverslag 2023 rapporteren over de SiSa regelingen en een tabel met bevindingen opnemen per SiSa-regeling.

4.3.1. Opvang Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers in crisisnoodopvanglocaties

De Rijksoverheid heeft in 2022 alle veiligheidsregio's opdracht gegeven om gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen (ontheemden) te realiseren. Medio 2022 is aanvullend het verzoek van de Rijksoverheid ontvangen om asielzoekers tijdelijk op te vangen in crisisnoodopvanglocaties vanwege de capaciteitsuitdagingen van Ter Apel. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert hiermee vanaf 2022 extra taken uit voor (eerste) Opvang ontheemden Oekraïne (Oekraïne) en Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO).

Voor de vergoeding van meerkosten en de verantwoording van meerkosten in de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zijn landelijk afspraken gemaakt, onder meer in het Bekostigingsbesluit en een Verantwoordinginstructie (Oekraïne). De verantwoording over de besteding van de meerkosten eerste opvang ontheemden Oekraïne verloopt via de SiSa-regeling A18 'Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's' (Single information, Single audit).

In de SiSa-verantwoording 2023 is de besteding van de 'eigen kosten' van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in 2023 ten bedrage van afgerond € 45.000 verantwoord (SiSa-regeling A18). Over de door de uitvoerende medeoverheden (gemeente Alkmaar en GGD) verrichte bestedingen zal in de SiSa-verantwoording 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord verantwoording worden afgelegd (t-1-systematiek).

De vergoeding van de meerkosten Oekraïne verloopt via het Rijk (Ministerie van Justitie en Veiligheid) en de vergoeding van de meerkosten CNO verloopt via het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De 'eigen' extra kosten over 2023 bedragen voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne afgerond € 45.000 en voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO) afgerond € 31.463.000. De lasten van de uitvoerende gemeente Alkmaar en de GGD zijn in 2023 via de balans verantwoord (kassiersfunctie). De eigen lasten 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (€ 45.000) zijn verantwoord in het overzicht van baten en lasten 2023 en in SiSa-bijlage. Deze verwerking is volgens de voorgeschreven richtlijnen van het Rijk.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft deze aanvullende kosten apart geregistreerd en heeft de kosten gecontroleerd via interne controle en verbijzonderde interne controle op getrouwheid en rechtmatigheid. Het is uw verwachting dat de compensatie over 2023 volledig dekkend (budgetneutraal) zal zijn. In de jaarrekening 2023 heeft u de gevolgen van de crisis toegelicht, evenals de financiële impact voor Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. De bijdrage over 2022 heeft het Rijk nog niet vastgesteld.

4.3.2. BDUR gelden

Landelijk is een (aanvullende) verhoging van € 83 miljoen toegekend in de BDUR (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) voor crisisbeheersing. Dit Rijksgeld is bedoeld om Veiligheidsregio's beter voorbereid te laten zijn op toekomstige rampen en crises, onder meer door het versterken van het fundament, netwerk, platform en de informatiefunctie. Daarnaast is de bijdrage ook bedoeld om flexibele netwerksamenwerking tussen regio's en met het Rijk en andere crisispartners te realiseren. Tot slot is er ook geld beschikbaar gesteld voor de inrichting van een knooppunt Coördinatie Regio's Rijk, dat 24/7 ondersteuning biedt in coördinatie en informatiemanagement tussen regio's, het Rijk en crisispartners.

Aan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is voor 2023 een Rijksbijdrage BDUR toegekend van afgerond € 8.158.000. Dit bedrag is inclusief de (eerste) extra (aanvullende) BDUR-bijdrage voor 2023 van € 1.344.000 voor versterking crisisbeheersing en informatievoorziening en de loon- en prijsbijstelling over de BDUR 2023 van € 519.000. Het is niet de bedoeling dat de gemeentelijke bijdragen aan veiligheidsregio's, als effect van de ophoging van de BDUR, worden verlaagd en/of met de extra financiële middelen tekorten worden gedekt in de exploitatie op het gebied van andere taakgebieden van de veiligheidsregio's.

Het Rijk heeft (nog) geen richtlijnen verstrekt waaraan de bestedingen over 2023 van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage moeten voldoen. Dit betekent dat toetsbare normen ontbreken voor uw (verbijzonderde) interne controle op de bestedingen en vervolgens voor onze externe controle. Door het ontbreken van een verantwoordingsinstructie en andere beleidslijnen is niet bekend hoe eventuele bevindingen en afwijkingen afgewogen door Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en door ons moeten worden in het kader van getrouwheid en rechtmatigheid.

Zoals gemeld in onze managementletter 2023 worden bestedingen ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage in 2023 ook via de SiSa-regeling geregeld en via de SiSa-bijlage verantwoord. Volgens de voorwaarden van de extra (aanvullende) BDUR kunnen veiligheidsregio's een eventueel niet besteed bedrag van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage verantwoorden via de balans, onder de post 'overlopende passiva'.

Wij hebben aan u gevraagd om de bestedingen ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage nauwkeurig te registeren en te documenteren met als doel de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen voor opname in de SiSa-verantwoording. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft een sluitende specificatie opgesteld van de bestedingen ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage in 2023 ten bedrage van € 1.064.000 en nader onderbouwd. Het nog niet in 2023 bestede bedrag van € 372.000 heeft Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ultimo 2023 verantwoord via de balans, onder de post 'overlopende passiva'.

4.3.3. SiSa-bijlage

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord de SiSa-correct en volledig heeft ingevuld aan de voorwaarden heeft voldaan.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage gecontroleerd, die door Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023 van 12 januari 2024. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting Fout of onzekerheid
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend

4.4. IT-beheersing

Vanuit onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijsbare risico's geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en -beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

Het huidige IT-landschap wordt gedomineerd door Cloud- en SaaS-oplossingen. Het zwaartepunt van IT-beheersing verschuift daardoor naar toegangsbeheer en het reduceren van het risico van cybercriminaliteit. Hierbij hebben wij nog enkele (belangrijke) verbeterpunten geconstateerd. Die hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

Wij benadrukken dat ons onderzoek van de IT-beheersingsmaatregelen in het kader van onze jaarrekeningcontrole belangrijke informatie kan geven over IT-risicogebieden van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Er kan echter ook sprake zijn van risicogebieden die niet door ons onderkend worden. De oorzaak hiervan is de beperkte scope van ons onderzoek.

Voor een verbreding van de scope van het onderzoek naar IT-beheersingsmaatregelen adviseren wij om met name aandacht te hebben voor kwaliteitscertificering van IT-processen, systemen en applicaties en voor beveiligingsscans door specialisten. Desgewenst bespreken wij graag de relevante opties en de mogelijkheden die wij (vanuit ons netwerk) hierin kunnen bieden.

In onze managementletter 2023 hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de IT-beheersing. Voor onze overige bevindingen verwijzen wij naar deze managementletter.

4.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid

Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn naar aanleiding van onze controle geen materiële correcties doorgevoerd in de jaarrekening 2023.

Er hebben naar aanleiding van onze controle correcties plaatsgevonden in de jaarstukken, dit betroffen cijfermatige correcties en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatie-, rubricerings- en toelichtingsvereisten van het BBV, begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording.

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2023 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren ongecorrigeerde getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle groter dan de rapporteringstolerantie van € 113.900. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid.

Betreft	Fout (getrouwheid)	Onzekerheid (getrouwheid)
Te hoge verantwoording vooruitontvangen bekostiging (indexatie) cao ambulancezorg 2024 (overlopende passiva)	€ 250.000	€ 0
TOTAAL	**€ 250.000**	**€ 0**

Herstelbare getrouwheidsfouten werken volgens bijlage 6 ‘Beslisboom getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen’ van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV niet door als rechtmatigheidsfout voor de rechtmatigheidsverantwoording (voorwaardencriterium).

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen op het gebied van de getrouwheid blijft binnen de goedkeuringstoleranties. Hierdoor is de strekking van de controleverklaring 2023 goedkeurend voor getrouwheid.

5. Overige onderwerpen

5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers teneinde een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Onze controle heeft geen afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggebracht. Wij adviseren hierbij nog wel om als onderdeel van het risicomanagementsysteem periodiek een separate risicoanalyse op deze thema's uit te voeren en daarbij te evalueren of er voldoende beheersingsmaatregelen zijn getroffen. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

In onze gesprekken met de organisatie is bevestigd dat er geen fraude heeft plaatsgevonden en ook geen vermoeden is van fraude.

5.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2023 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende ondersteuning en advisering over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

5.3. Duurzaamheid

Wij hebben ons een beeld gevormd van de aandacht die Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de verantwoording daarover in het bestuursverslag of anderszins. Daarbij houden wij er rekening mee dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord niet onder de verplichtingen vanuit de CSRD valt, maar wel te maken heeft en krijgt met verantwoordingsvereisten vanuit onder meer (lokale) overheden, zorgverzekeraars en banken. Zie ook onze managementletter hierover.

Het verdient aanbeveling om duurzaamheid nadrukkelijker te agenderen, zodat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zelf ook de regie kan houden over de ontwikkelingen die vanuit wet- en regelgeving op de organisatie afkomen. Het voert voor dit accountantsverslag te ver om een volledig stappenplan uit te werken en tegelijkertijd onderkennen wij een risico dat te laat wordt gestart met voorbereidingen om tijdig te kunnen voldoen aan de verantwoordingsvereisten vanuit de CSRD die indirect op Veiligheidsregio Noord-Holland Noord afkomen.

In dat kader adviseren wij om in ieder geval de volgende processtappen te agenderen:

- Materialiteitsanalyse. Zie voor meer informatie over het bepalen van de materialiteit bijvoorbeeld het Stappenplan dubbele materialiteitsanalyse CSRD dat ontwikkeld is door de NBA. De materialiteitsanalyse geeft richting aan de focusgebieden voor verduurzaming en aan verantwoording daarover. Een goede materialiteitsanalyse motiveert ook waarom Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wel of niet werkt aan bepaalde duurzaamheidsdoelstellingen.
- Duurzaamheidsbeleid. Op basis van de materialiteitsanalyse kan het duurzaamheidsbeleid van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord herijkt worden en vertaald worden naar actiepunten die geadresseerd worden aan verantwoordelijke functionarissen, al dan niet ondersteund door externe deskundigen.

- Verantwoordingsinformatie. Voor CSRD-plichtige organisaties zijn de verantwoordingsvereisten (in combinatie met de materialiteitsanalyse) inmiddels bekend. Voor niet-CSRD-plichtige organisaties zal er de komende tijd meer duidelijkheid komen over de verantwoordingsvereisten vanuit ketenpartners. Ongeacht de toepasselijkheid van de CSRD is het uitwerken van een duurzaamheidsverantwoording een omvangrijk proces. *Wij adviseren om dit te agenderen voor het laatste kwartaal 2024 en daarbij in eerste instantie aansluiting te zoeken bij de 'light' versie van de CSRD: de EU Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs that are outside the scope of CSRD. Desgewenst beschikken wij over een in het Nederlands vertaalde versie.*

Van het in de vorige paragaaf geschetste, beschikken nog maar weinig organisaties over veel deskundigheid. *In lijn met de CSRD adviseren wij om externe deskundigen in te schakelen om scherper zicht te krijgen op deze ontwikkelingen en een beeld te krijgen van wat dit concreet van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zal vragen de komende jaren.*

6. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

Aan de raden van de gemeenten in Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Datum	26 juni 2024	**Telefoon**	072 567 50 10
Onze referentie	UIT-2024-30237	**E-mail**	stafbureau@vrnhn.nl
Uw referentie	-	**Bijlagen**	Overzicht zienswijzen en beantwoording
Uw bericht van	-	**Onderwerp**	Beantwoording zienswijzen jaarrekening 2023 en begroting 2025 VR NHN

Geachte raad,

Op 12 april jl. bood ik u namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) de ontwerpjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025 aan. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en afspraken die zijn vastgelegd in de door de raden vastgestelde Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord, verzocht ik uw raad om hierop uiterlijk 25 juni 2024 haar zienswijze te geven.

In de bijlage bij deze brief is een overzicht opgenomen van alle zienswijzen, zoals die door de gemeenten op hun websites bekend zijn gemaakt. Deze zienswijzen zijn in het overzicht voorzien van een reactie van het dagelijks bestuur.

De reacties sterken ons in de ingeslagen weg naar een robuuste en toekomstbestendige brandweer- en crisisorganisatie. Een aantal raden heeft in haar zienswijze gerefereerd aan de onzekerheid over de toekomstige gemeentelijke financiële situatie. Zij verzoeken de veiligheidsregio hierop te anticiperen door potentiële bezuinigingsscenario's uit te werken. In maart van dit jaar gaf de veiligheidsregio, in de reactie op de zienswijzen op de kadernota 2025, reeds aan oog te hebben voor de financiële zorgen van gemeenten en in verband hiermee verschillende scenario's uit te werken. Hierin zal de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën worden meegenomen. Bij de kadernota 2026 hebben de raden de mogelijkheid om hun zienswijze op genoemde scenario's te geven.

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van de ontwerpjaarrekening en ontwerpbegroting. Het algemeen bestuur zal op 5 juli aanstaande worden gevraagd beide ongewijzigd vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

A. Schouten,
voorzitter

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, (072)567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Website: www.vrnhn.nl, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Jaarrekening 2023 en Begroting 2025 VR NHN – Ontvangen zienswijzen vanuit deelnemende gemeenten				
Datum: 25-6-2024				
Zienswijze	**Gemeente**	**Concept/Besluit**	**Inhoud zienswijze**	**Conceptreactie VR NHN**
Positieve of geen zienswijze zonder opmerkingen	Den Helder Hollands Kroon Schagen Texel	Besluit Besluit Besluit Besluit	Positieve zienswijze zonder opmerkingen.	N.v.t.
	Medemblik	Besluit	Positieve zienswijze zonder opmerkingen	N.v.t.
Positieve of geen zienswijze met advies/opmerkingen	Hoorn	Besluit	1) Een positieve zienswijze te geven op het voorstel om het negatieve resultaat ambulancezorg van € 360.000 te dekken uit de algemene reserve ambulancezorg. 2) Een positieve zienswijze te geven op het voorstel om het negatieve resultaat op de overige programma's, exclusief ambulancezorg, van € 490.000 te dekken uit de algemene reserve veiligheidsregio. 3) Een positieve zienswijze te geven op de begroting 2025 Veiligheidsregio Noord-Holland	

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

			Noord. 4) De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord opdracht te geven om via hun kadernota 2026 (voor de begroting 2026) een meerjarige besparing in te rekenen van 5% en de gevolgen daarvan te beschrijven in hun kadernota.	4) Het bestuur van de veiligheidsregio houdt rekening met de onzekerheid over de gemeentelijke financiën. Naar aanleiding van de zienswijzen op de kadernota 2025 heeft het bestuur hierover in de raadsbrief van 8 maart 2024 reeds aangegeven in 2024 bezuinigings-scenario's uit te zullen werken. Daarbij zal de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën worden meegenomen. Bij de kadernota 2026 hebben de raden de mogelijkheid om hun zienswijze op de bezuinigingsscenario's aan te geven.
	Bergen	Besluit	1) Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; 2) Het bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord te verzoeken in het proces naar de kadernota 2026 vorm en inhoud te geven aan verstandige en verantwoorde ombuigingsvoorstellen zoals door het college gevraagd in zijn brief van 8 maart 2024. Een brief die het resultaat was van een in de raadsvergadering van 15 februari 2024 unaniem aangenomen motie; 3) Het bestuur op te roepen in hun P&C documenten te concretiseren of en in hoeverre in	2) Zie beantwoording Hoorn over de bezuinigingsscenario's. 3) De veiligheidsregio zal in de P&C documenten concretiseren of en in hoeverre in kadernota's en

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

			kadernota's en begrotingen van de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord opgenomen doelen zijn behaald; 4) Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Begroting 2025 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; 5) Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord kenbaar te maken.	begrotingen van de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord opgenomen doelen zijn behaald.
	Castricum	Besluit	1) Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. 2) Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Begroting 2025-2028 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. 3) Deze zienswijzen door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord kenbaar te maken. 4) Nadrukkelijk aandacht te vragen voor de financiële effecten van de korting op het	

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

			gemeentefonds door het rijk en deze effecten te betrekken in de voorbereidingen op de Kadernota 2026 van de gemeenschappelijke regeling en aankomende besluiten door het Algemeen Bestuur voor zover die betrekking hebben op organisatie en investeringen.	4) Zie beantwoording Hoorn over de bezuinigingsscenario's.
	Heiloo	Besluit	1) Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. 2) De volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2025 van de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord: a). In aansluiting op onze eerdere zienswijze in reactie op uw Kadernota 2025 verzoeken wij u, gezien onze moeilijke financiële situatie voor de komende jaren, binnen de door u voorgestelde begroting 2025 te blijven. Dit heeft als gevolg dat uw GR, indien dat aan de orde is, zelf in de begroting 2025 ruimte moet vinden of maatregelen moet treffen om financiële tegenvallers op te lossen. Ook voorziet de raad van Heiloo een samen "trap op, trap af discussie" tussen de GR en de gemeente als de algemene uitkering van het Rijk	2) a) Binnen de gestelde financiële kaders van de begroting blijven is te allen tijde uitgangspunt van de veiligheidsregio. Hierbij proberen wij ook altijd de financiële tegenvallers op te lossen. Indien dit niet lukt maken we aanspraak op de algemene reserve. Zodoende hebben we de afgelopen jaren nooit een extra bijdrage van de gemeenten hoeven vragen. Zie beantwoording Hoorn over de bezuinigingsscenario's.

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

			niet voldoende is om de ontstane tekorten van 2026 (het 'ravijnjaar') en verder op te vangen; b). voor het overige een positieve zienswijze af te geven; 3) Deze zienswijzen door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord kenbaar te maken.	
	Opmeer	Besluit	1) Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2023 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. 2) Een positieve zienswijze af te geven op het voorstel tot bestemming van het Jaarresultaat 2023: a). het negatieve resultaat ambulancezorg van €360.000 te dekken uit de algemene reserve ambulancezorg; b). het negatieve resultaat van de overige programma's van € 490.000 te dekken uit de algemene reserve veiligheidsregio. 3) Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2025 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord met de daarin opgenomen: a). verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor	

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

			indexatie van € 30.000. b). gemeenschappelijke bijdrage voor het meerjarenontwikkelplan brandweer van € 44.000 voor 2025, € 65.000 voor 2026 en € 86.000 voor 2027 e.v.	
	Dijk en Waard	Besluit/Amendement	De volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord: • Vanwege de verwachte 'ravijnjaren' aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling te verzoeken een bezuinigingsscenario voor te bereiden voor de kadernota 2026. • Dit besluit kenbaar te maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord. Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 18 juni 2024	Zie beantwoording Hoorn over de bezuinigingsscenario's.
Geen zienswijze gepubliceerd.	Alkmaar Drechterland Enkhuizen Koggenland Stede Broec			

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen Bestuur
Datum	5 juli 2024
Portefeuillehouder	De heer De Boer, portefeuillehouder financiën
Agendapunt	6.3
Onderwerp	Bestuursrapportage VR NHN 2024-01
Bijlage nr	6.3
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om: 1) de financiële afwijkingen veiligheidsregio (inclusief mutaties reserves) voor het begrotingsjaar 2024 en het geprognosticeerde resultaat 2024 (exclusief ambulancezorg) € 292.000 negatief vast te stellen; 2) de financiële afwijkingen ambulancezorg (inclusief mutaties reserves) voor het begrotingsjaar 2024 en het geprognosticeerde resultaat 2024 € 22.000 negatief vast te stellen; 3) de bestuursrapportage 2024-01 vast te stellen.
Besluit	Akkoord / Niet akkoord / Anders nl.

In deze bestuursrapportage over de eerste 4 maanden van 2024 krijgt u een indruk van ons dagelijks werk voor de inwoners van Noord-Holland Noord om leed en schade te voorkomen en te beperken. Ook ziet u in de dashboards hoe wij de speerpunten en ambities uit ons beleidsplan 2024-2027 invullen.

Resultaat programma's VR

Het geprognosticeerde negatieve resultaat van de veiligheidsregio (exclusief ambulancezorg) over 2024 bedraagt € 292.000. Het geprognosticeerde resultaat bij de 1e begrotingswijziging 2024 was € 942.000 positief. De negatieve bijstelling wordt voornamelijk veroorzaakt door een bijstelling van de hogere salariskosten als gevolg van de loonstijging van 6,4% in de recent afgesloten CAO veiligheidsregio's. De vooraf vastgestelde loonindexatie op basis van de FUGR in de begroting 2024 is 3,9%, maar wordt conform de systematiek gecompenseerd in het begrotingsjaar 2027. Het geprognosticeerde tijdelijke tekort kan worden gedekt door de algemene reserve van de veiligheidsregio € 1.522.000 (na bestemming resultaat 2023).

Resultaat programma Ambulancezorg

Het geprognosticeerde negatieve resultaat van de ambulancezorg bedraagt € 22.000. Het geprognosticeerde resultaat bij de 1e begrotingswijziging 2024 was € 11.000 negatief. Het geprognosticeerde tekort kan worden gedekt door de algemene reserve van de ambulancezorg € 1.152.000 (na bestemming resultaat 2023).

Verdere toelichtingen zijn opgenomen in de bestuursrapportage 2024-01.

Bestuursrapportage 2024-1
1 januari – 30 april

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Inhoudsopgave

1. DAGBOEK VAN ONS DAGELIJKS WERK 2

1.1 WATEROVERLAST VISSERSEILAND HOORN DOOR HOOG WATER MARKERMEER EN STUWENDE WIND 3
1.2 GASLEKKAGE GROOTEBROEK OP 1 JANUARI 2024 4
1.3 NIEUWE ONTWIKKELINGEN AMBULANCEPOSTEN 5
1.4 PROGRAMMAPLAN VOOR AANPAK MENSEN MET ONBEGREPEN GEDRAG 6
1.5 DRIE GRIP-INCIDENTEN BINNEN ÉÉN WEEK 7
1.6 49 BRANDWEERVRIJWILLIGERS IN SPÉ NA WERVINGSCAMPAGNE 8
1.7 WERKWIJZE ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS BLIJKT EFFECTIEF NA ONDERZOEK 9
1.8 OPVANG VLUCHTELINGEN OEKRAÏNE OVERGEDRAGEN AAN GEMEENTE ALKMAAR 10
1.9 REGIONALE CAMPAGNE WOONGEMAK IS KINDERSPEL IN APRIL 11
1.10 ENKELE FEITEN & CIJFERS 12

2. WAT WILLEN WIJ BEREIKEN 13

3. WAT HEBBEN WIJ GEREALISEERD 14

3.1 SPEERPUNTEN 14

4. WAT GAAT HET KOSTEN 17

4.1 INLEIDING 17
4.2 UITKOMSTEN PROGRAMMA AMBULANCEZORG EN VR-PROGRAMMA'S 17
4.3 RISICO'S EN BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN 18
4.4 TOELICHTING VR-BREDE POSTEN 19

5. BIJLAGEN 20

5.1 FINANCIËLE OVERZICHT NAAR TAAKVELDEN 20
5.2 FINANCIËLE OVERZICHTEN PER PROGRAMMA 2024 21
5.3 OVERZICHT VAN VOORGENOMEN INVESTERINGEN IN 2024 30

1. DAGBOEK VAN ONS DAGELIJKS WERK

1 januari – 30 april 2024

In dit dagboek leest u wat we doen voor uw inwoners om leed en schade te voorkomen en te beperken in de periode van 1 januari tot en met 30 april 2024. Elke dag weer werken we samen met inwoners en ketenpartners aan veiliger leven, veilige gebouwen, veilige evenementen en goede hulpverlening. Wilt u meer weten over onze veiligheidsregio? Kijk op www.vrnhn.nl.

De maand maart stond in het teken van onze grote, regionale wervingscampagne om nieuwe brandweervrijwilligers aan te trekken. Hier deden maar liefst twaalf brandweerposten aan mee!

1.1 Wateroverlast Visserseiland Hoorn door hoog water Markermeer en stuwende wind

De jaarwisseling begon zondagochtend 1 januari 2024 vroeg op het Visserseiland in Hoorn met wateroverlast, door het hoge water in het Markermeer in combinatie met de stuwende wind. Samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier plaatste de brandweer uit voorzorg zandzakken bij voordeuren en garageboxen om het water voor inwoners tegen te houden.

Zandzakken plaatsen

Samen met de politie heeft de brandweer tussen 6:00 en 6:30 uur de bewoners van het gebied geïnformeerd, zodat zij op dat moment hun auto en eventuele spullen uit garageboxen en kelders nog konden verplaatsen. Rond 17:30 uur werden opnieuw 600 zandzakken neergelegd om het naderende water tegen te houden.

Bijzondere situaties

Het hoge water zorgde voor bijzondere situaties. Auto's zochten een weg naar drogere plekken door het water, mensen gingen suppend door de straat op een surfplank en het was niet mogelijk om zonder natte voeten bij je eigendommen te komen. Normaal gesproken zakt het water rond deze tijd en gaat het weer richting het normale winterpeil. Nu bleef het stijgen door de vele wind en regen. De schrik zat er daarom goed in.

Wateroverlast voorbij

Op 18 januari was de wateroverlast eindelijk voorbij. Medewerkers van de gemeente Hoorn hebben hard gewerkt om de 2.600 zandzakken en 200 big bags op te ruimen. Het was een intensieve periode, waarin we nog beter leerden samenwerken met alle betrokken ketenpartners, de gemeente en natuurlijk ook alle betrokken inwoners. Gelukkig was het gelukt om de wateroverlast zoveel mogelijk te beperken.

Wij werkten samen met diverse ketenpartners en de gemeente, onder andere om 2.600 zandzakken en 200 big bags te plaatsen die het hoge water voor inwoners tegen konden houden.

1.2 Gaslekkage Grootebroek op 1 januari 2024

Gaslekkages lijken vaak routineklussen. Maar dat het ook anders kan gaan, bleek tijdens een kletsnatte en winderige jaarwisseling in Grootebroek. De hulpdiensten rukten met groot materieel uit.

Ontruiming 23 appartementen

Rond 1.30 uur werd het lek geconstateerd aan de Annie M. G. Schmidtweg. Toen de explosiegevaarmeter van de brandweer een veel te hoge waarde aangaf, werd besloten tot opschaling naar GRIP 1 én ontruiming van het gehele complex. In totaal waren dat 23 appartementen. De 18 aanwezige bewoners zijn tijdelijk opgevangen in het dorpshuis, een klein stukje verderop.

Op veilige afstand meten

De brandweer heeft een raam ingeslagen vanuit een hoogwerker, om het pand te kunnen ventileren. Daarna hebben ze opnieuw gemeten. Dat kon op een veilige afstand; de explosiegevaarmeter heeft een verlengd meetpunt. Op dat moment was er geen explosiegevaarlijke concentratie van gas meer in de lucht; enkel een hinderlijke geur. De bewoners mochten toen weer veilig terug naar huis.

Tijdens de kletsnatte, winderige jaarwisseling werd in Grootebroek opgeschaald naar GRIP 1 vanwege een gaslek. Bewoners van 23 appartementen werden opgevangen in het dorpshuis.

1.3 Nieuwe ontwikkelingen ambulanceposten

In 2020-2021 is in RAV-verband (VRNHN en Witte Kruis) uitgebreid onderzoek gedaan naar de stand van de huisvesting van de ambulancedienst, op het gebied van kwaliteit, spreiding en bereikbaarheid. Hieruit is het Huisvestingsplan RAV Noord-Holland opgesteld. De zorgverzekeraars hebben ingestemd met het huisvestingsplan en vertaald naar structureel extra budget voor de huisvesting. Voor onze veiligheidsregio betekent dit dat er onder meer in Hoogkarspel een nieuw pand wordt gebouwd én dat het bestaande pand in Wognum wordt uitgebreid.

Nieuwbouw Hoogkarspel

Na een lange voorbereidingstijd vol vergunningsaanvragen, de selectie van een aannemer en installateur en het afsluiten van het huidige pand van water, gas en elektra, werd het verouderde pand in Hoogkarspel gesloopt. Op 22 januari startte de bouw van het nieuwe, duurzame pand aan de Sluisweg 8 in Hoogkarspel. De verbouwing verloopt gestaag; op 23 april is het hoogste punt van de bouw bereikt! Uiteindelijk wordt het een 24-uurslocatie, die ruimte biedt aan maximaal drie voertuigen.

Uitbreiding Wognum

Op 13 november 2023 is bouwbedrijf Wit Wognum van start gegaan met de uitbreiding van de ambulancepost Wognum. Vanwege de toename van het aantal diensten en uitbreiding van het wagenpark (o.a. ambulances midden-complex) ontstond er een fors gebrek aan overdekte stallingsplaatsen. Het bestaande gebouw wordt daarom aan de voorzijde uitgebreid met zes extra stallingsplaatsen. Hiermee krijgen alle ambulances van het team Oost weer een dak boven het hoofd. Tijdens de verbouwing blijft de post volledig open. Wanneer alles volgens planning verloopt, is de verbouwing in juni 2024 klaar.

De ambulancepost in Wognum wordt aan de voorzijde uitgebreid met zes extra stallingsplaatsen. De verbouwing is bijna klaar!

1.4 Programmaplan voor aanpak mensen met onbegrepen gedrag

Het aantal meldingen over mensen met onbegrepen gedrag is bij verschillende instanties de afgelopen jaren onverminderd hoog en we zien een groei in complexe casuïstiek binnen het sociale domein. In onze regio Noord-Holland Noord bundelen wij daarom onze krachten met gemeenten en zorg- en veiligheidspartners, gedreven door een gedeelde missie: het verbeteren van de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag.

Mentale zorg en ondersteuning

Onder leiding van het Zorg- en Veiligheidshuis (onderdeel van onze veiligheidsregio) is een programmaplan opgesteld, met als doel om mentale zorg en ondersteuning op lokaal niveau laten aansluiten bij de behoeften van mensen met onbegrepen gedrag. Hierbij ligt de focus op preventie van escalatie en het bieden van een volledig scala aan voorzieningen zoals crisisopvang, kort verblijf op respijtplekken en dagbesteding.

Gezamenlijke aanpak

In het programmaplan ‘Aanpak mensen met onbegrepen gedrag’ staan heldere doelen, adviezen en maatregelen voor een gezamenlijke aanpak. De komende twee jaar zetten we in op verschillende maatregelen, samen met alle gemeenten, zorg- en veiligheidspartners en politie. Denk hierbij aan een pilot voor bemoeizorg, het opzetten van specifieke voorzieningen voor personen met verward of onbegrepen gedrag en het verbeteren van de samenwerking tussen betrokken partijen. Bemoeizorg richt zich op de zorgwekkende zorgmijders; mensen die in behoeftige of anderszins verkommerde omstandigheden leven, maar de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken.

Inzet van onze Mobiele Commando Unit in februari voor een man in verwarde toestand, die voor een gevaarlijke situatie zorgde in een woning. Omwonenden moesten hun huis tijdelijk verlaten.

1.5 Drie GRIP-incidenten binnen één week

Binnen één week drie GRIP-incidenten; dat komt niet vaak voor. Van 30 januari tot en met 4 februari was het toch echt raak. In drie verschillende plaatsen werd er opgeschaald om de diverse incidenten zo goed mogelijk af te handelen, samen met onze partners.

Drugslab in Den Helder

Dinsdagmiddag 30 januari schaalde de politie op naar GRIP 1 nadat ze een drugslab aantroffen in een pand aan de Marsdiepstraat in Den Helder. Vanwege de risico's bij het ontmantelen, was er behoefte aan multidisciplinaire afstemming in ons Commando Plaats Incident (CoPI). Hier hebben we ons onder meer voorbereid op een eventuele onbedoelde explosie. Direct werden de naastgelegen winkels en bovenliggende woningen ontruimd door de politie en de brandweer. Ook werd de glazen pui van de tegenoverliggende Dekamarkt afgezet. Nadat de risicovolle handelingen achter de rug waren, konden bewoners snel naar huis terugkeren. Het drugslab werd verder ontmanteld.

Persoon met onbegrepen gedrag in Heerhugowaard

Donderdagmiddag 2 februari is er opgeschaald naar GRIP 1 vanwege een melding over een persoon met onbegrepen gedrag in een woning in Heerhugowaard, die zich in een gevaarlijke situatie bevond. Daarom zijn door de brandweer en politie de omliggende woonblokken ontruimd. Bevolkingszorg zorgde voor een opvanglocatie in zwembad Waardergolf. Uiteindelijk liep het met een sisser af; de persoon is uit de woning gehaald en overgedragen aan zorgprofessionals.

Brand bij bakkerij Braas in Obdam

Op zondagochtend 4 februari ontstond er brand in de industriële bakkerij 'Braas' in Obdam. De brand was inpandig en veroorzaakte binnen veel rook. We schaalden op naar GRIP 1, omdat de kans bestond dat de brand zich zou ontwikkelen tot een uitslaande brand, waarbij de rook voor overlast in het dorp Obdam zou kunnen zorgen. Uit voorzorg hebben we aan mensen in de omgeving gevraagd ramen en deuren te sluiten, wanneer zij last hadden van de geur of rook. Rond 10:45 uur kregen we het sein 'brand meester', waarna de geleden schade kon worden opgemaakt.

Bij de inpandige brand bij bakkerij Braas in Obdam kon de brandweer voorkomen dat de brand uitslaand werd.

1.6 49 brandweervrijwilligers in spé na wervingscampagne

In maart hebben maar liefst twaalf posten in onze regio meegedaan aan onze gezamenlijke wervingscampagne om nieuwe brandweervrijwilligers aan te trekken. Het resultaat? Negenenveertig aangehaakte kandidaten die nu meelopen met hun post, om te ervaren of de brandweer écht bij ze past.

Wervingsacties in de hele regio

De posten Avenhorn, Castricum, De Cocksdorp en Den Burg op Texel, Dirkshorn, Enkhuizen, Heiloo, Koedijk, Schagerbrug, Schoorl, Wognum en Zwaag hebben in maart alles op alles gezet om inwoners aan te sporen zich aan te melden voor de open oefenavonden, begin april. Ploegleden plaatsten borden langs de weg, hingen spandoeken en posters op, deelden flyers uit bij relevante doelgroepen én plaatsten diverse berichten op hun sociale mediakanalen. Team Communicatie ondersteunde alle posten bij hun wervingsacties en heeft social media advertenties uitgezet. Deze verschenen op de tijdlijn van mensen binnen 1 tot 2 km rondom de deelnemende kazernes. Alle uitingen verwezen naar onze campagnewebsite www.brandweervrijwilligerworden.nl, waar mensen zich vrijblijvend konden aanmelden voor de open oefenavond bij de kazerne in hun buurt.

Enthousiaste kandidaten

In totaal hebben 91 mensen zich aangemeld voor de open oefenavond bij de kazerne in hun buurt. Dat kon via het online formulier op onze campagnewebsite, maar was natuurlijk ook mogelijk via telefonisch of face-to-face contact met de postcommandant of een ploeglid. Van alle aanmeldingen zijn 86 mensen daadwerkelijk op komen dagen bij de open oefenavonden, die allemaal op een creatieve manier zijn georganiseerd. Bijvoorbeeld in de vorm van een carrousel om de deelnemers diverse brandweertaken goed te laten ervaren. Van de deelnemers zijn 49 mensen nu nog steeds aangehaakt; zij lopen een aantal weken mee op de post om te ervaren of de brandweer écht bij ze past. Het is nog de vraag wie van hen de aanstellingskeuring gaat doen én hiervoor slaagt. Pas dan worden zij bij de veiligheidsregio aangesteld als aspirant en mogen zij de opleiding tot Manschap volgen, waarna ze als volwaardig brandweerman- of vrouw aan de slag mogen.

De ploegleden van maar liefst twaalf brandweerposten hebben alles op alles gezet om zoveel mogelijk 'brandweervrijwilligers in spé' uit te nodigen voor hun open oefenavond, begin april.

1.7 Werkwijze Zorg- en Veiligheidshuis blijkt effectief na onderzoek

Er is al jarenlang een stijging van politiemeldingen van overlast. Voor een succesvolle aanpak van multi probleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast is meer nodig dan zorg of straf alleen. Het vraagt om een gezamenlijke aanpak van gemeenten, zorg en justitie. Dat gebeurt in de vorm van het Zorg- en Veiligheidshuis, onderdeel van onze veiligheidsregio, met de focus op complexe problematiek.

Individueel Casus Overleg

Partners als justitie, politie en/of de zorg kunnen zelf een casus aanmelden bij het Zorg- en Veiligheidshuis voor een Individueel Casus Overleg (ICO). Relevante partners sluiten hierbij aan om gezamenlijk de problemen te signaleren, oplossingen te bedenken en samen uit te voeren. Het resultaat? Een integrale probleemanalyse met een persoons-, systeem- of gebiedsgericht plan van aanpak, waarbij strafrecht en zorg elkaar goed aanvullen.

Significante afname politiemeldingen

Uit een recente rendementsanalyse van ons Zorg- en Veiligheidshuis, uitgevoerd door het Onderzoeksbureau van GGD Noord-Holland Noord, blijkt dat het bespreken van cliënten in het ICO daadwerkelijk effect heeft. We zien een significante afname in het aantal politiemeldingen en de ernst van delicten nadat cliënten zijn besproken in het ICO. Dit toont aan dat de samenwerking tussen alle partners binnen het Zorg- en Veiligheidshuis vruchten afwerpt en daadwerkelijk bijdraagt aan het verminderen van overlast en criminaliteit in onze regio.

Bovendien hebben we vastgesteld dat onze samenwerkingspartners het ICO ervaren als een waardevol platform om complexe casussen gezamenlijk te bespreken. Dit onderstreept het belang van onze gezamenlijke inspanningen en benadrukt dat we op de juiste weg zijn om de veiligheid en leefbaarheid in onze regio te verbeteren.

Uit onderzoek blijkt dat de samenwerking tussen alle partners binnen het Zorg- en Veiligheidshuis daadwerkelijk bijdraagt aan het verminderen van overlast en criminaliteit in onze regio.

1.8 Opvang vluchtelingen Oekraïne overgedragen aan gemeente Alkmaar

Ruim twee jaar nadat de oorlog in Oekraïne uitbrak, heeft Nederland nog steeds te maken met vluchtelingen die naar Nederland komen. Inmiddels hebben wij het stokje voor de opvang overgedragen aan de gemeente Alkmaar.

Nieuwe bestuurlijke afspraken

Gemeenten hebben twee jaar geleden, na verzoek van het kabinet, de opvangtaak voor de vluchtelingen uit Oekraïne op zich genomen. Onder de verantwoordelijkheid van de burgemeesters werd de coördinatie van de opvang in onze regio gedaan door de veiligheidsregio. Inmiddels zijn er voor de uitvoering van de opvangtaak van gemeenten nieuwe bestuurlijke afspraken gemaakt tussen het Rijk, de VNG en het Veiligheidsberaad. Deze staan in het ‘Bestuurlijk Afsprakenkader ontheemden uit Oekraïne 2024’. Dit heeft als gevolg dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord geen rol meer heeft in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Taken regionaal samenwerkingsverband

Voor de samenwerking en operationele coördinatie van de opvang is een samenwerkingsverband tussen gemeenten opgezet, waarin is vastgelegd dat gemeente Alkmaar de taken van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord per 1 april 2024 overneemt. Gemeente Alkmaar is nu vertegenwoordiger van het regionaal samenwerkingsverband. De taken bestaan vooral uit het bovenregionaal verplaatsen van Oekraïense vluchtelingen naar een gemeentelijke opvanglocatie. Dit gebeurt door een Regionale Coördinator Vluchtelingen Spreiding (RCVS), nu in dienst bij gemeente Alkmaar. Het waren bewogen jaren waarin we alles op alles hebben gezet om de opvang van Oekraïense vluchtelingen zo goed mogelijk te laten verlopen, natuurlijk ook samen met onze zestien gemeenten!

Na twee jaar is nu gemeente Alkmaar verantwoordelijk voor het bovenregionaal verplaatsen van Oekraïense vluchtelingen naar een gemeentelijke opvanglocatie.

1.9 Regionale campagne Woongemak is Kinderspel in april

Twee keer per jaar zetten we in samenwerking met diverse gemeenten een campagne op om zoveel mogelijk inwoners aan te sporen zich aan te melden voor de gratis woningcheck. In april draaiden we de eerste campagne van dit jaar. Hier deden vijf gemeenten aan mee.

Gratis woningcheck

Bij onze campagne sloten de gemeenten Alkmaar, Hollands Kroon, Opmeer, Medemblik en Texel aan. Het doel? Zoveel mogelijk inwoners aansporen zich aan te melden voor een gratis woningcheck bij hen thuis, via onze website www.woongemakiskinderspel.nl. Een expert van de brandweer of het Rode Kruis komt dan graag langs om de woning te controleren op (brand)veiligheid. Hangen de rookmelders op een goede locatie? En is er ook een CO-melder nodig? Maar liggen er ook geen losse spullen op de trap, die vluchten kunnen bemoeilijken? En hoe zit het met losliggende kleedjes of rondslingerende snoeren?

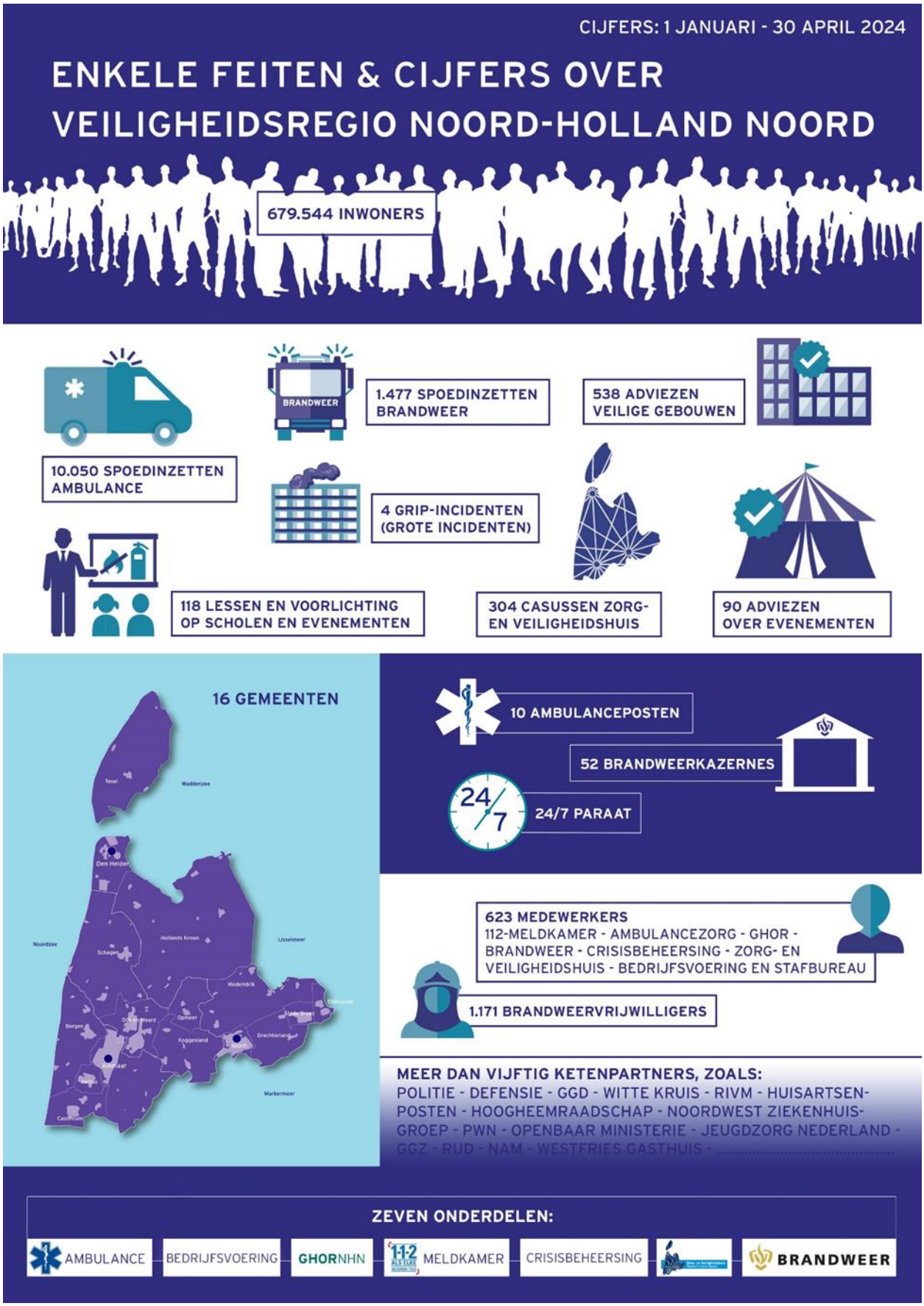
Toolbox voor gemeenten

Voor deze campagne hebben we een communicatietoolbox gemaakt, waar iedere gemeente input uit kon halen. Denk aan posters voor op lantaarnpaalborden, een redactioneel stuk voor in de gemeentekrant of een artikel voor op de website. Bovendien plaatsten we diverse social mediaberichten en advertenties op de tijdlijn bij iedere gemeente en op ons eigen Facebookaccount Brandweer Noord-Holland Noord.

In april draaiden we de campagne Woongemak is Kinderspel, samen met vijf gemeenten. Het doel? Zoveel mogelijk inwoners aansporen zich aan te melden voor de gratis woningcheck.

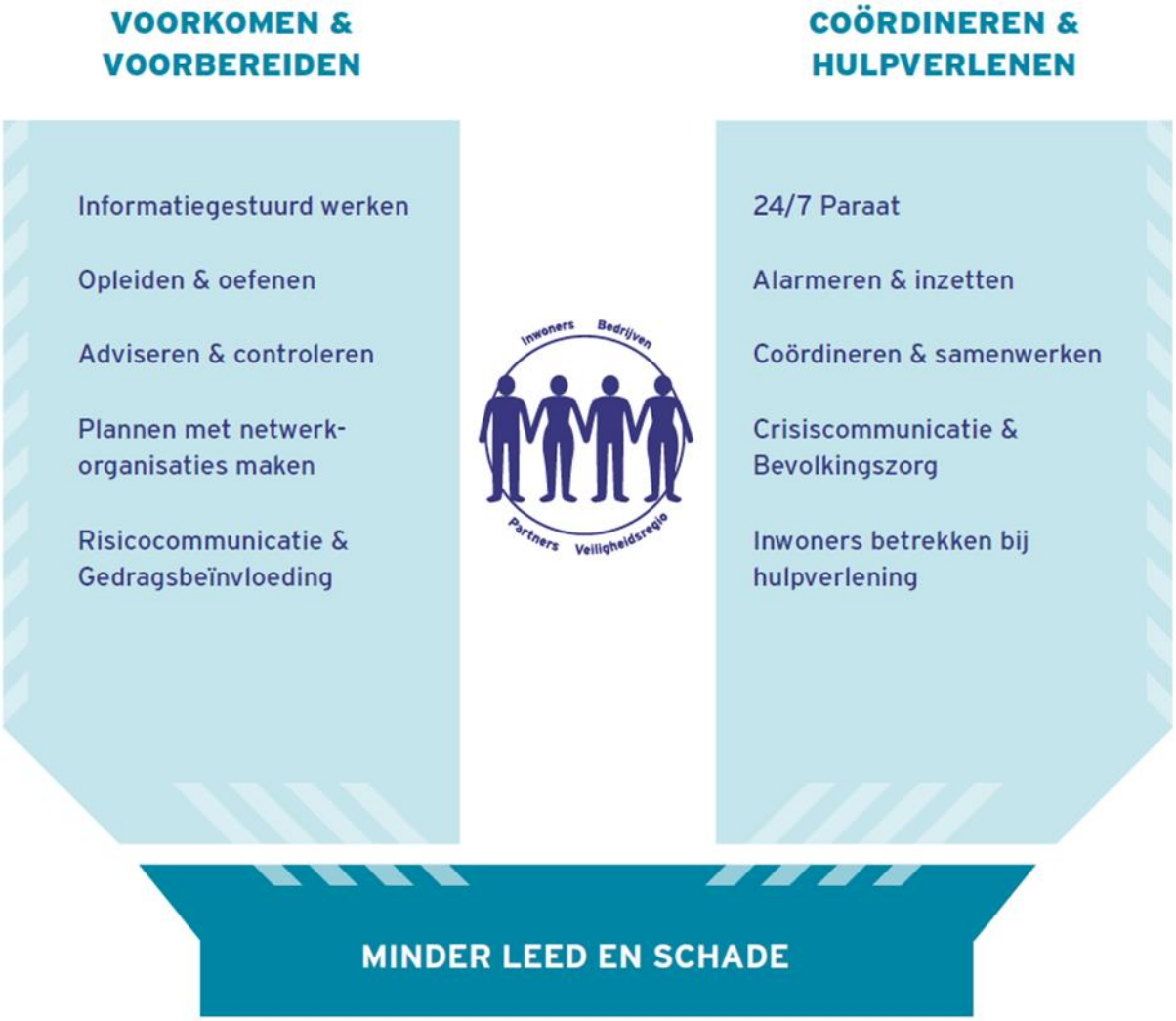
1.10 Enkele feiten & cijfers

2. Wat willen wij bereiken

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.

Dit zijn de pijlers waarop ons beleid en beleidsplan 2024-2027 is gebaseerd. Bij de programma's is dat vertaald in speerpunten en activiteiten.

3. Wat hebben wij gerealiseerd

3.1 Speerpunten

De voortgang van de speerpunten uit ons beleidsplan per activiteit voor 2024 wordt aangegeven met:

V	Gerealiseerd
202X-T	Loopt volgens planning en is gerealiseerd in 202X-T (jaar-trimester)
202X-T	Loopt niet volgens planning en is gerealiseerd in 202X-T
	Niet gerealiseerd
N.V.T.	Start niet in dit trimester

Speerpunt Informatie gestuurd werken	**Bereikt dat**	**2024-1**
Brandweer		
MJOP- Team Brandweerkunde	het team Brandweerkunde conform projectopdracht is gerealiseerd.	**2024-3**
Crisisbeheersing		
24/7 Informatiepositie en risicomonitoring	er in samenhang met NW4 een visie is opgesteld over de 24/7 informatiepositie van de VR NHN op kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten/crises. In deze visie is er aandacht voor de verbinding met andere regio's, het KCR2 en andere crisispartners, inclusief de rol van de CaCo. Ook is in beeld gebracht wat de analyse- en duidingsfunctie is van de VR NHN.	**2024-2**
GHOR		
Zorgrisicoprofiel	Samen met de zorgpartners is een zorgrisicoprofiel opgesteld welke richting geeft aan de preparatie op toekomstige crises.	**2024-2**

Speerpunt opleiden en oefenen	**Bereikt dat**	**2024-1**
Brandweer		
MJOP Vakbekwaamheid	de personele capaciteit voor vakbekwaam is aangesteld conform projectopdracht.	**2024-3**
Businesscase opleidingslocatie Technische hulpverlening/ Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen	de businesscase opleidingslocatie Technische hulpverlening/ Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen is opgesteld..	**2024-3**
Landelijke formalisatie brandweerassistent	er een landelijke overeenstemming is over het te lopen proces en tijdspad voor de formalisatie van de brandweerassistent.	**2024-3**
Visie op vakbekwaamheid	de uitvoeringsagenda vakbekwaam blijven 2025-2027 is opgesteld.	**2024-3**
Crisisbeheersing		
Opleiden, trainen, oefenen, testen, evalueren en leren	er in kaart is gebracht wat de VR NHN nodig heeft om voldoende capaciteit & kwaliteit te hebben om in te zetten op kennisontwikkeling en het zelflerend vermogen volgens gezamenlijk opgestelde kwaliteitsnormen. Hierbij is aandacht voor het proces van evalueren en verbeteren, de MOTO organisatie en is een plan van aanpak opgesteld. Daarnaast is er een analyse gedaan wat nodig is voor onze crisisfunctionarissen om opgeleid en geoefend te zijn conform wet- en regelgeving en toetsingskader, inclusief de benodigde capaciteit en financiën.	**2024-3**
Planvorming crisisorganisatie	er een visie is opgesteld over hoe we onze planvorming, voor kortdurende en langdurende crisis, gaan vormgeven waarbij alle plannen werkbaar en 24/7 eenvoudig (digitaal) beschikbaar zijn voor de crisisfunctionarissen met specifieke aandacht voor de nafase. Dit is afgestemd op NW4 niveau. De	**V**

	visie is vertaald in een verbeterplan, inclusief benodigde capaciteit en financiën.	
Multidisciplinaire crisisorganisatie en 24/7 risicomonitoring	we in beeld hebben wat nodig is om een projectstructuur op te richten voor de langdurige crisis en een landelijke bijdrage te leveren, onder andere aan het KCR2. Hierin is specifiek aandacht voor de brandweer en burger als crisispartner. Er is een plan van aanpak hoe de partners en gemeenten te ondersteunen in de nafase voor de komende jaren en hoe wij zelf vitaal weerbaar zijn. Dit plan is uitgewerkt, inclusief benodigde capaciteit en financiën. Ten slotte wordt er interregionaal samengewerkt op het thema Water.	**2024-3**

Speerpunt plannen met netwerkorganisaties maken	**Bereikt dat**	**2024-1**
Ambulancezorg		
Kwaliteitskader ambulancezorg	de meting van de indicatoren vanuit het kwaliteitskader ambulancezorg als onderdeel van het jaarlijks landelijk sectorkompas voor de 26 signalen is gerealiseerd.	**2024-3**
Digitale gegevensuitwisseling	conform richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg, de digitale gegevensuitwisseling met Dijklander ziekenhuis is geoptimaliseerd.	**2024-2**
Toekomst Spoedplein Dijklander Hoorn (middellange termijn)	is geparticipeerd in de verkenning naar de meerwaarde van een ambulancepost bij Dijklander Hoorn voor de ambulanceorganisatie.	**2024-3/ 2025**
Brandweer		
Dekkingsplan 2024-2027	het dekkingsplan 2024-2027 is vastgesteld.	**V**
GHOR		
TAZK NHN (toekomst bestendige acute zorgketen)	naar aanleiding van het IZA (Integraal Zorg Akkoord) is samen met onze zorgpartners vervolg gegeven aan de onderkende initiatieven uit het ROAZ-beeld en ROAZ-plan (Regionaal Overleg Acute Zorg).	**2024-3**
Crisisbeheersing		
Stakeholder- en netwerkanalyse	er op directieniveau een stakeholder- en netwerkanalyse is gemaakt en dit is uitgewerkt in een realistische planning voor de komende jaren, inclusief benodigde capaciteit en financiën.	**2024-2**
Ontwikkeling medewerkers	er onderzoek is gedaan over wat medewerkers nodig hebben om flexibel op te kunnen treden in het netwerk. Dit is verwerkt in een meerjarig opleidingsplan, inclusief benodigde capaciteit en financiën	**2024-3**

Speerpunt 24/7 paraat	**Bereikt dat**	**2024-1**
Ambulancezorg		
Uitbreiding paraatheid	de uitbreiding formatie personeel als gevolg van de “over-formatieafspraak” met zorgverzekeraars is gerealiseerd.	**2024-3**
Huisvesting	de stallingsruimte in Wognum is gerealiseerd.	**V**
Huisvesting	de uitbreiding van de bovenetage Wognum is gerealiseerd.	**2025-2**
Huisvesting	ambulancepost Hoogkarspel is gerealiseerd en in gebruik genomen.	**2024-3**
Brandweer		
MJOP -Paraatheid: Versterken Alkmaar	uitbreiding van de personele capaciteit 24-uursdienst is conform projectopdracht gerealiseerd.	**2024-3**
MJOP - Paraatheid: Versterken Hoorn	plan van aanpak uitbreiding personele capaciteit Hoorn is gereed.	**2024-2**
MJOP – Realisatie flexpoule	plan van aanpak voor de flexpoule en regionaal planbureau is gereed.	**2024-3**

MJOP – Publiek-private samenwerking NRG/Pallas	business case samenwerking VRNHN – NRG/Pallas is conform projectopdracht gerealiseerd.	**2024-3**
Versterken paraatheid kuststrook	het plan van aanpak versteviging kuststrook is vastgesteld.	
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	de brandweer inzetbaar is voor ondersteuning HHNK bij watersnood.	**2024-2**
Kazerne Volgorde Tabel (KVT)	een geactualiseerd KVT is geïmplementeerd.	**2024-3**
2e fase First Responder Groet	er een bestuurlijke inrichtingsvorm First Responder Groet is gerealiseerd.	**2024-2**

Speerpunt alarmeren en inzetten	**Bereikt dat**	**2024-1**
Meldkamer		
Optimalisatie planbaar vervoer	het optimaliseren van planbaar vervoer met de zorginstellingen in de drie veiligheidsregio's is gerealiseerd.	**2024-3**
Bezetting meldkamer	De bezetting op de meldkamer is gerealiseerd conform de afspraak met de zorgverzekeraars.	**2024-3**

Coördineren en samenwerken	**Bereikt dat**	**2024-1**
GHOR		
Grootschalige Ketenoefening wit	de ketensamenwerking (coördinatie, integrale aanpak en informatiedeling) bij grootschalige hulpverlening middels "Witte" netwerkoefening getest is.	**2024-3**
Zorg- en Veiligheidshuis		
Programma aanpak personen met onbegrepen gedrag	de gestelde doelen voor het programma personen met onbegrepen gedrag tot en met 2024 zijn gerealiseerd. De nadruk wordt gelegd op voorkomen van escalatie, tijdige signalering en realisatie van woonvoorzieningen.	**2024-3**
Kennis en expertisecentrum	het Zorg- en Veiligheidshuis zich heeft ontwikkeld tot een kennis- en expertisecentrum.	**2024-3**
Capaciteit nieuwe thema's	bij nieuwe thema's de benodigde capaciteit voor het zorg en veiligheidshuis ter instemming is voorgelegd aan het algemeen bestuur..	**2024-3**

Speerpunt crisiscommunicatie en Bevolkingszorg	**Bereikt dat**	**2024-1**
Crisisbeheersing		
Uniforme kwaliteit bevolkingszorg	er een analyse is uitgevoerd op de basisset kwaliteitsindicatoren en de andere kwaliteitsonderdelen voor Bevolkingszorg, zoals de regierol en monitoring. Op basis van de uitkomsten van deze analyse is een verbeterplan opgesteld, inclusief benodigde capaciteit en financiën.	**2024-3**
Bevorderen van samenwerking met partners en gemeenten.	er een meerjarige prioriteitenplanning is opgesteld over het borgen van de stappen en afspraken met partners die bevolkingszorgtaken uitvoeren en/of aansluiten op bevolkingszorg.	**2024-3**
Doorontwikkeling risico- en crisiscommunicatie	er contact is met het Nationaal knooppunt risico- en crisiscommunicatie en andere relevante crisispartners. Daarnaast zijn de projectplannen van 'Vernieuwing werkwijze crisiscommunicatie', 'Nieuwe strategie voor risicocommunicatie' en 'Zelfredzaamheid' uitgevoerd en is er een plan van aanpak per onderwerp opgesteld voor de komende jaren.	**2024-3**

Speerpunt organisatie breed	**Bereikt dat**	**2024-1**
Automatisering en informatiebeveiliging	de doorontwikkeling van de automatisering en informatiebeveiliging conform plan is gerealiseerd om te voldoen aan de Baseline Informatieveiligheid in 2024.	**2024-3**
Nieuwe commissiestructuur	de nieuwe commissiestructuur is vastgesteld door het algemeen bestuur.	**2024-2**

4. Wat gaat het kosten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt in de paragrafen 4.2 tot en met 4.4 op hoofdlijnen inzicht gegeven in de financiële ontwikkelingen van het jaar 2024 en de mate waarin de begroting moet worden bijgesteld. Indien noodzakelijk wordt ingegaan op aanwezige risico's die bepaalde ontwikkelingen met zich mee brengen. In de bijlagen 5.1 tot en met 5.3 wordt meer specifieke informatie verstrekt.

4.2 Uitkomsten programma Ambulancezorg en VR-programma's

Het totale resultaat van de veiligheidsregio wordt na aanpassingen geraamd op € 314.000 negatief. In de navolgende tabel zijn de uitkomsten per programma aangegeven na doorvoeren van de begrotingswijzigingen en het extra-comptabel verwerken van de overhead ten laste van de ambulancezorg.

Begroting 2024, na bijstellingen	Bedragen x €1.000				
Resultaten programma's incl. reserves/overhead	Baten	Lasten	Reserves	Overhead	Saldo
Programma Ambulancezorg	20.359	-17.938	-72	-2.371	**-22**
Heffing Vpb	-	-			**-**
Totaal programma Ambulancezorg	**20.359**	**-17.938**	**-72**	**-2.371**	**-22**
Programma Brandweer	2.352	-37.051	289		**-34.410**
Programma GHOR	2	-1.734			**-1.732**
Programma Meldkamer	2.180	-3.565	-5		**-1.390**
Programma Crisisbeheersing	78	-4.234	14		**-4.142**
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	1.062	-1.831	202		**-567**
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	57.864	-			**57.864**
Overig					
Overhead	1.035	-19.653	82	2.371	**-16.165**
Crises	5.641	-5.641			**-**
Algemene dekkingsmiddelen (Treasury)	250	-			**250**
Onvoorzien	-	-			**-**
Totaal programma's / Overig VR	**70.464**	**-73.709**	**582**	**2.371**	**-292**
Totaal	**90.823**	**-91.647**	**510**	**-**	**-314**

Toelichting

Resultaat programma Ambulancezorg

Het geprognotiseerde resultaat na bijstellingen is € 22.000 negatief. Dit was bij de 1e begrotingswijziging 2024 geraamd op € 11.000 negatief, derhalve een zeer kleine afwijking.

Dit negatieve saldo kan worden opgevangen in de Algemene reserve Ambulancezorg. Deze is € 1.153.000 in omvang op 31 december 2023 (na bestemming resultaat 2023).

Een nadere toelichting wordt in paragraaf 5.2 gegeven voor afwijkingen per pdc groter dan € 100.000.

Resultaat programma's VR

Het geprognotiseerde resultaat na aanpassingen is € 292.000 negatief. Dit was bij de 1e begrotingswijziging 2024 geraamd op € 942.000 positief, dus een afwijking van € 1.234.000 (lager resultaat). Dit lagere resultaat wordt vooral veroorzaakt door de inschatting van de salarisverhoging vanwege de nieuwe cao per 1 mei (ca. € 1,8 mln). Daarnaast verwachten we ook stijgingen van opbrengsten Nza voor de meldkamer (€ 360.000) en hogere rentebaten (€ 250.000).

Het negatieve saldo € 292.000 op de programma's VR kan worden opgevangen in de Algemene reserve Veiligheidsregio. Deze is € 1.523.000 in omvang op 31 december 2023 (na bestemming resultaat 2023).

Verdere toelichtingen per programma zijn opgenomen in bijlage 5.2 voor afwijkingen per pdc of product groter dan € 100.000. Daarnaast wordt in paragraaf 4.3 nader ingegaan op een aantal belangrijke ontwikkelingen.

Bestemmingsreserves
De mutaties in de reserves zijn gebaseerd op de verwachte uitgaven die worden gedaan in dit jaar op deze onderwerpen, dan wel dotaties die moeten worden gedaan voor toekomstige onttrekkingen. Zie ook de toelichting in paragraaf 4.4.

4.3 Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Risico's
In de begroting 2025 en de jaarrekening 2023 zijn alle onderkende risico's benoemd. Vooralsnog hebben de daar genoemde risico's geen wezenlijke verandering ondergaan. We verwijzen u kortheidshalve naar genoemde documenten. In deze bestuursrapportage gaan wij in op nieuwe ontwikkelingen en risico's.

Nieuwe CAO programma's VR per 1 mei 2024
Per 30 april 2024 zit de looptijd van de huidige CAO voor de medewerkers van de veiligheidsregio erop. Op het moment van samenstellen van deze burap was nog niet bekend hoe de nieuwe CAO er uit zou gaan zien. Er is overigens al wel rekening gehouden met een afwijkende verhoging ten opzichte van de indexering waarmee rekening is gehouden bij het samenstellen van de begroting 2024. Dit mede uitgaande van het feit dat de cao van de gemeenten ook hoger is afgesloten dan verwacht.

Daarnaast heeft bij het samenstellen van de begroting 2025 een doorrekening voor 2024 plaats gevonden, mede vanwege de veranderingen in WG-lasten. Dit alles heeft een behoorlijke invloed op de verwachte financiële uitkomst van het verslagjaar (zie paragraaf 4.2). De verwachting is wel dat de stijging van de CAO die het vastgestelde indexpercentage van 2024 te boven gaat, maar uiteindelijk (op termijn) gecompenseerd wordt.

Daarnaast heeft een hogere CAO direct invloed op de voorziening verlofsparen. Door een hoger uurtarief zal er meer "voorzien" moeten worden om de verwachte toekomstige last te kunnen dragen. Uiteraard zijn ook de mutaties in het aantal gespaarde uren van invloed. Dit kan echter pas ultimo het verslagjaar definitief worden vastgesteld.

Laatste verhoging CAO Ambulancezorg per 1 juni 2024
Per 1 juni vindt een laatste verhoging van 5% plaats van de salarissen binnen de vastgestelde CAO voor ambulancezorg. Bij het begroten van de loonsom is hier zoveel als mogelijk rekening mee gehouden. Echter, door wijzigingen binnen het personele bestand kunnen hierin veranderingen optreden.

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)
In 2024 ontvangt de VRNHN wederom een extra uitkering BDUR met als specifiek bestedingsdoel de verbetering van de crisisbeheersing en inrichting van het Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK). Er is in beeld gebracht hoe de begrote lasten (vooral formatie) worden gedekt in 2024 uit deze BDUR gelden. Op het moment van schrijven is nog niet bekend in hoeverre de loonstijgingen worden opgevangen door de nog vast te stellen indexatie van deze gelden door het Rijk.

Financieringslasten investeringen

Afhankelijk van de voortgang in de realisatie van de (omvangrijke) investeringen zullen de financieringslasten gaan groeien. De veiligheidsregio heeft onvoldoende eigen middelen om de financiering zelfstandig op te vangen en zal dus gebruik moeten maken van leningen.

Feit is dat de rente een aanmerkelijke stijging heeft ondergaan ten opzichte van een aantal jaren terug (zelfs negatieve rente op leningen). Bij volumetoename van de leningen zal de rentelast dienovereenkomstig toenemen.

4.4 Toelichting VR-brede posten

Overzicht aangepaste begroting burap 2024-1

In bijlage 5.1 is het aangepaste begrotingsoverzicht naar taakvelden opgenomen voor het jaar 2024. Nadere uitwerking vindt plaats in de programma's.

Programma's

In bijlage 5.2 zijn de financiële overzichten en nadere toelichtingen per programma opgenomen voor het begrotingsjaar 2024. Individuele posten met afwijkingen groter dan € 100.000, of die relevant zijn binnen de aanwezige verschillen, worden nader benoemd en toegelicht.

Mutaties bestemmingsreserves

In de navolgende tabel zijn de begrote mutaties voor 2024 in de bestemmingsreserves weergegeven.

x €1	Saldo jaarrek. 2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo Burap 2024-1
Bestemmingsreserves				
Verslaggevingsverschillen BBV-RJZ	1.829.000	155.000		1.984.000
Personele frictiekn./mobiliteitsbeleid	468.105		-303.039	165.066
POK-gelden	202.033		-202.033	-
Nieuwbouw ambulanceposten	77.500		-77.500	-
Ontwikkeling brandweer	82.427		-82.427	-
Totaal bestemmingsreserves	**2.659.065**	**155.000**	**-664.999**	**2.149.066**

Verslaggevingsverschillen BBV-RJZ

De toevoeging betreft te compenseren uren wegens overwerk, doordat meer diensten zijn gedraaid én vervanging en aanvulling bij bepaalde diensten noodzakelijk bleek door onderbezetting.

Personele frictiekn./mobiliteitsbeleid

De onttrekking bestaat uit reguliere frictiekosten (€ 128.000) en mobiliteitstrajecten personeel (€ 175.000).

POK-gelden

Deze gelden worden ingezet op diverse (extra) activiteiten binnen het programma Zorg- en Veiligheidshuis.

Nieuwbouw ambulanceposten

In 2024 worden de verbouwingen van de posten Den Helder en Hoogkarspel (grotendeels) gerealiseerd. Deze reserve wordt aangewend als ondersteuning in de direct ten laste van de exploitatie komende verbouwingslasten.

Ontwikkelingen brandweer 2023

In 2023 is een start gemaakt met het opstellen van het MJOP (Meerjarenontwikkelplan) Brandweer. Na vaststelling hiervan door het algemeen bestuur (vergadering 15 maart 2024) is daarmee de fase van implementatie aangebroken. Het restant van de reserve wordt hiervoor ingezet.

Voorgenomen investeringen 2024

In de bijlage 5.3 is het totaaloverzicht van voorgenomen investeringen voor 2024 opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de bijlage.

5. Bijlagen

5.1 Financiële overzicht naar taakvelden

Begroting 2024, na bijstellingen	Bedragen x €1.000		
Taakvelden	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	*61.965*	*46.584*	*15.381*
Programma Brandweer	2.352	37.051	-34.699
Programma GHOR	2	1.734	-1.732
Programma Meldkamer	2.180	3.565	-1.385
Programma Crisisbeheersing	78	4.234	-4.156
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	57.353	-	57.353
1.2 Openbare orde en veiligheid	*1.573*	*1.831*	*-258*
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	1.062	1.831	-769
Programma Dekkingsmiddelen taakvelden VR	511	-	511
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	*5.641*	*5.641*	*-*
Crises	5.641	5.641	-
7.1 Volksgezondheid	*20.359*	*17.938*	*2.421*
Programma Ambulancezorg	20.359	17.938	2.421
Saldi programma's	**89.538**	**71.994**	**17.544**
0.4 Overhead	1.035	19.653	-18.618
0.5 Treasury	250	-	250
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-
Saldo van baten en lasten, resultaat voor bestemming	**90.823**	**91.647**	**-824**
0.10 Mutaties reserves	*665*	*155*	*510*
Programma Ambulancezorg	78	150	-72
Programma Brandweer	289	-	289
Programma Meldkamer	-	5	-5
Programma Crisisbeheersing	14	-	14
Programma Zorg- en Veiligheidshuis	202	-	202
Overhead	82	-	82
Resultaat na bestemming	**91.488**	**91.802**	**-314**

5.2 Financiële overzichten per programma 2024

Ambulancezorg

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Wettelijk budget Nza	18.469	-	839	19.308
Wettelijk budget VWS overgangsrecht FLO	649	-	-	649
Projecten en subsidies	-	270	-	270
Overige baten	112	-	-	112
Interne doorbelastingen	20	-	-	20
Totaal baten	**19.250**	**270**	**839**	**20.359**
Lasten				
Salarissen	13.182	-	379	13.561
Huisvesting	386	92	-22	456
Diensten en middelen	905	-	102	1.007
ICT	201	1	-40	162
WKR gerelateerde kosten	224	-	12	236
Wagenpark	1.188	-	-125	1.063
HRM	937	425	10	1.372
Financiën	163	-	-110	53
Verzekeringen	5	5	-	10
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	18	-	-	18
Totaal lasten	**17.209**	**523**	**206**	**17.938**
Gerealiseerde resultaat programma	**2.041**	**-253**	**633**	**2.421**
Toevoeging aan reserves	-150	-	-	-150
Onttrekking aan reserves	-	78	-	78
Resultaat programma inclusief reserves	**1.891**	**-175**	**633**	**2.349**
Overhead eigen programma	479	-	108	587
Toe te rekenen centrale overhead	1.423	-	361	1.784
Resultaat progr. incl. overhead vóór belastingen	**-11**	**-175**	**164**	**-22**
Heffing Vennootschapsbelasting				-
Resultaat progr. incl. overhead na belastingen	**-11**	**-175**	**164**	**-22**

Toelichting

Het geprognotiseerde resultaat neemt af van negatief € 11.000 tot € 22.000 negatief (na belastingen). De grootste verschillen worden hierna benoemd.

Baten wettelijk budget Nza

De baten zijn vooralsnog aangepast in de lijn van de kadernota 2025, waarbij 2023 en 2024 als basis zijn gebruikt. Bij Burap 2 zal meer bekend zijn over de te verwachten hoogte van de opbrengsten.

Salarissen

Per 1 juni vindt de laatste tussentijdse verhoging plaats binnen de huidige cao. Hier was al, voor zover mogelijk, rekening mee gehouden. Daarnaast groeit de salarispost door de verwachting dat meer personeel nodig is.

Bij Burap 2024-2 zal nog een aantal voorstellen gedaan worden om de formatie op een aantal punten aan te passen. Financiering hiervan vindt plaats vanuit het verkregen budget van de zorgverzekeraars.

Diensten en middelen
De toename wordt veroorzaakt door verschillende posten van een omvang < € 100.000, waaronder een toename van lasten voor medische en niet-medische hulpmiddelen.

Wagenpark
De aflevering van 4 ambulances heeft door vertragingen bij de leverancier niet plaatsgevonden in 2023. Dat betekent dat de daarvoor structureel geraamde afschrijvingslasten in 2024 éénmalig naar beneden zijn bijgesteld. Inmiddels zijn de betreffende ambulances geleverd in het eerste kwartaal van 2024.

HRM
De incidentele verhoging wordt veroorzaakt door de verwachte inhuur vanwege “Project A7” (€ 270.000) en de inhuur voor de nieuwbouw van de ambulanceposten (€ 155.000).

Financiën
De bijstelling betreft verlaging van de rentelasten, omdat de investeringen in de nieuwbouw en in ambulances achter zijn gebleven in het voorgaande verslagjaar. Hierdoor is in 2024 minder financiering noodzakelijk.

Voor het overige betreft het aanpassingen kleiner dan € 100.000, zodat voor deze posten een nadere toelichting achterwege blijft.

Overhead
De toe te rekenen overhead van bedrijfsvoeringskosten is in lijn gebracht met de activiteiten die door bedrijfsvoering uitgevoerd worden ten behoeve van de ambulancezorg.

Vennootschapsbelasting
Doordat een negatief resultaat wordt geraamd, is de te betalen Vpb op nihil geraamd. De casus of we vennootschapsbelasting af moeten dragen, is ter beoordeling aan de belastingdienst voorgelegd.

Brandweer

Bedragen x €1.000 Product	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Overige baten	1.637	-	715	2.352
Totaal baten	**1.637**	**-**	**715**	**2.352**
Lasten				
Risicobeheersing	*2.474*	*12*	*189*	*2.675*
Basispakket	2.337	12	194	2.543
Brandveilig leven	137	-	-5	132
Incidentbestrijding	*25.682*	*-106*	*745*	*26.321*
Inzet officiersfuncties	598	-	26	624
Inzet eenheden	25.084	-106	719	25.697
Herstel, analyse en onderzoek	*119*	*-*	*-10*	*109*
Leren, innoveren, kwaliteit & brandonderzoek	55	-	-10	45
Informatiegestuurde Organisatie	64	-	-	64
Lokale zichtbaarheid	*1.514*	*66*	*699*	*2.279*
Jeugdbrandweer	70	16	8	94
Brandweerpost	1.444	50	691	2.185
Brandweer algemeen	*5.874*	*-*	*-207*	*5.667*
Totaal lasten	**35.663**	**-28**	**1.416**	**37.051**
Gerealiseerde resultaat programma	**-34.026**	**28**	**-701**	**-34.699**

Toelichting

Het resultaat van de brandweer ondergaat een wijziging van € 673.000 negatief. De grootste afwijkingen (groter dan € 100.000) worden hierna toegelicht.

Overige baten / Lokale zichtbaarheid: Brandweerpost

Door uitstel van de terug verkoop aan de betreffende gemeente van de kazerne Avenhorn (gepland in december 2023, uitgevoerd in Q1-2024) zijn de betreffende budgetten (budgetneutraal) opgehoogd met de verkoopopbrengst en de extra afschrijvingslasten van de nog aanwezige boekwaarde van de kazerne.

Risicobeheersing

De hogere structurele lasten betreffen een aantal posten, waaronder verhoging salarissen/WG-lasten op basis van huidige en nog af te sluiten cao per 1 mei cao (€ 88.000) en hogere opleidingskosten (€ 67.000).

Inzet eenheden

De hogere structurele lasten worden nagenoeg volledig veroorzaakt door hogere te verwachten salarislasten als gevolg van hernieuwde doorrekening hiervan bij het samenstellen van de begroting 2025. Daarnaast is ook al rekening gehouden met een mogelijke hogere aanpassing van de nog af te sluiten cao per 1 mei 2024. Zie ook de algemene toelichting in paragraaf 4.3 onder het kopje ***Nieuwe CAO programma's VR per 1 mei 2024.***

Brandweer algemeen

De structurele daling wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere rentelasten (€ 173.000) door uitgestelde investeringen.

GHOR

Bedragen x €1.000 Product	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	Bijstellingen Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Overige baten	12	-	-10	2
Totaal baten	**12**	**-**	**-10**	**2**
Lasten				
GHOR algemeen	1.132	-	108	1.240
GHOR adviezen risicobeheersing	5	-	-	5
GHOR regierol	5	-	-	5
GHOR inzet sleutelfunct. en eenheden	495	-	-17	478
GHOR analyse en onderzoek	6	-	-	6
GHOR GGD rampen opvang plan (GROP)	11	-	-11	-
Totaal lasten	**1.654**	**-**	**80**	**1.734**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.642**	**-**	**-90**	**-1.732**

Toelichting

Het verwachte resultaat van de GHOR ondergaat een negatieve aanpassing van € 90.000 welke wordt veroorzaakt door de aanpassing van de salarissen aan de huidige en nieuwe cao (verwachting).

Meldkamer

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	Bijstellingen Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Wettelijk budget Nza	1.820	-	360	2.180
Totaal baten	**1.820**	**-**	**360**	**2.180**
Lasten				
Salarissen	2.890	42	257	3.189
Diensten en middelen	2	-	-	2
ICT	34	-	-	34
WKR gerelateerde kosten	144	-	-	144
Wagenpark	1	-	-	1
HRM	91	-	93	184
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	2	-	9	11
Totaal lasten	**3.164**	**42**	**359**	**3.565**
Gerealiseerde resultaat programma	**-1.344**	**-42**	**1**	**-1.385**

Toelichting

Het programma Meldkamer geeft tegenwoordig de afrekening met de meldkamer Noord-Holland weer. Het geprognotiseerde resultaat kent per saldo een verslechtering van € 41.000. Enerzijds wordt een hogere bijdrage verwacht van de zorgverzekeraars. Anderzijds nemen de personele lasten toe (effect cao en uitbreiding formatie conform afspraken met de zorgverzekeraars).

Crisisbeheersing

Bedragen x €1.000 Product	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Overige baten	-	20	-	20
Interne doorbelastingen	37	58	-37	58
Totaal baten	**37**	**78**	**-37**	**78**
Lasten				
CB Algemeen	2.857	-	453	3.310
CB Netwerk en informatie	48	-	-	48
CB Bevolkingszorg	509	1	6	516
CB Crisisorganisatie multi	368	1	-14	355
CB Evalueren en verbeteren	5	-	-	5
Totaal lasten	**3.787**	**2**	**445**	**4.234**
Gerealiseerde resultaat programma	**-3.750**	**76**	**-482**	**-4.156**

Toelichting

De uitkomst van het programma Risico & crisisbeheersing valt € 406.000 hoger uit. Dit komt mede door de aanpassingen van de salarislasten aan de huidige en komende cao én de personele uitbreiding ten behoeve van crisisbeheersing zoals benoemd in de kadernota 2024 en die wordt bekostigd uit de extra BDuR-bijdrage (zie ook paragraaf 4.3).

Zorg- en Veiligheidshuis

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Projecten en subsidies	-	100	-	100
Overige baten	862	-	-	862
Interne doorbelastingen	-	100	-	100
Totaal baten	**862**	**200**	**-**	**1.062**
Lasten				
Salarissen	1.325	-	34	1.359
Diensten en middelen	3	-	-	3
ICT	1	-	-	1
WKR gerelateerde kosten	14	-	-	14
HRM	142	202	-	344
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	1	100	9	110
Totaal lasten	**1.486**	**302**	**43**	**1.831**
Gerealiseerde resultaat programma	**-624**	**-102**	**-43**	**-769**

Toelichting

Per saldo wordt het resultaat van programma Zorg en Veiligheidshuis negatief bijgesteld met € 150.000.

Projecten en subsidies

Vanwege te ondernemen gesubsidieerde activiteiten in dit verslagjaar valt een bedrag vrij als opbrengsten (€ 100.000). Betreft uitloop van een lopend project.

HRM

Op deze post is een bedrag aan te verwachten kosten opgenomen die besteedt worden aan een aantal specifieke activiteiten, zoals een succesvolle themadag voor jeugdwerkers op 28 maart van dit jaar. De bestemmingsreserve POK-gelden is de financieringsbron voor deze activiteiten.

Interne doorbelastingen/verrekeningen

Op de gesubsidieerde activiteiten (zie hiervoor) wordt eigen personeel ingezet. Het betreft een overboeking van salarislasten naar het project. Dit werkt binnen het programma Zorg- en Veiligheidshuis budgetneutraal.

Dekkingsmiddelen taakvelden VR

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
BDUR/Rijk/ministerie	8.487	-	-	8.487
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	8.487	-	-	8.487
Bijdragen gemeenten	49.377	-	-	49.377
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.1	48.866	-	-	48.866
Dekkingsmiddelen VR taakveld 1.2	511	-	-	511
Totaal baten	**57.864**	**-**	**-**	**57.864**
Lasten				
Totaal lasten	**-**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat programma	**57.864**	**-**	**-**	**57.864**

Toelichting

De indexatie van de BDUR-gelden voor 2024 was bij het samenstellen van de bestuursrapportage nog niet bekend.

Bedrijfsvoering / Overhead

Hierna volgt eerst een overzicht van de totale overhead van de gehele VR, inclusief ambulancezorg, zoals dit conform BBV wordt gevraagd. Aansluitend is een overzicht opgenomen waarin de overhead is gesplitst naar ambulancezorg, VR-overige programma's, directie en bedrijfsvoering.

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	 Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
Overige baten	12	-	-	12
Interne doorbelastingen	1.043	-	-20	1.023
Totaal baten	**1.055**	**-**	**-20**	**1.035**
Lasten				
Salarissen	11.556	-470	1.040	12.126
Huisvesting	1.267	-	-	1.267
Diensten en middelen	472	-	34	506
ICT	1.994	-	200	2.194
WKR gerelateerde kosten	651	-	95	746
Wagenpark	40	-	-2	38
HRM	1.353	553	-10	1.896
Financiën	111	-	-8	103
Verzekeringen	328	-	-	328
Communicatie	188	-	-	188
Kwaliteit en Informatie	100	-	-	100
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	115	-	46	161
Totaal lasten	**18.175**	**83**	**1.395**	**19.653**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-17.120**	**-83**	**-1.415**	**-18.618**
Aan programma Ambu toe te rekenen overhead	1.902	-	469	2.371
Resultaat overhead VR exclusief Ambu	**-15.218**	**-83**	**-946**	**-16.247**

Toelichting

Het verwachte resultaat van Bedrijfsvoering/Overhead wordt per saldo € 1.029.000 naar beneden bijgesteld.

Salarissen

De structurele stijging van de salarissen kent een veelheid van posten. Er is bijvoorbeeld op directieniveau formatie toegevoegd die wordt gefinancierd vanuit de extra BDUR-gelden, het formatiehuis van bedrijfsvoering is op orde gebracht (o.a. vanwege inbesteding ICT-diensten). Daarnaast zijn de lasten aangepast aan de huidige cao en de verwachtingen ten aanzien van de nieuwe cao per 1 mei.

Incidenteel is verwachte loonruimte (vacatures of schaalruimte) overgeheveld naar HRM (inhuur) om daarmee tijdelijke versterking van BI en inzet op verschillende projecten mogelijk te maken.

ICT

Bij vaststelling van de kadernota 2024 is € 290.000 toegekend voor versterking informatieveiligheid. Deze is hier structureel opgevoerd. Doordat een aantal investeringen in 2023 niet hebben plaatsgevonden (doorgeschoven naar 2024), levert dat qua afschrijvingslasten een éénmalige bijstelling van € 90.000 op.

HRM

Zie 2e alinea onder "Salarissen".

Aan programma Ambulancezorg toe te rekenen overhead

De stijging van de doorberekende overhead wordt veroorzaakt door het in lijn brengen van de verrichte activiteiten van bedrijfsvoering voor ambulancezorg met de daarbij behorende financiële lasten (€ 361.000). Daarnaast zijn de lasten van de eigen leiding ambulancezorg toegenomen met € 108.000.

Hierna volgt een overzicht van de totale overhead, budgettair gesplitst naar ambulancezorg, VR-overige programma's, directie en bedrijfsvoering.

Overhead gesplitst naar ambulancezorg, VR-overige programma's, directie en bedrijfsvoering

Bedragen x €1.000 PDC	Ambulance-zorg	VR-Overige programma's	Directie/ Stafbureau	Bedrijfs-voering	Burap 2024-1
Baten					
Overige baten	-	-	-	12	12
Interne doorbelastingen	-	-	-	1.023	1.023
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**1.035**	**1.035**
Lasten					
Salarissen	544	2.056	1.482	8.044	12.126
Huisvesting	-	-1	-	1.268	1.267
Diensten en middelen	-	-1	60	447	506
ICT	-	-	-	2.194	2.194
WKR gerelateerde kosten	22	310	49	365	746
Wagenpark	-	-1	25	14	38
HRM	4	6	87	1.799	1.896
Financiën	14	-	76	13	103
Verzekeringen	-	-	-	328	328
Communicatie	-	-	-	188	188
Kwaliteit en Informatie	-	-	-	100	100
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	2	10	10	139	161
Totaal lasten	**586**	**2.379**	**1.789**	**14.899**	**19.653**
Gerealiseerde resultaat bedrijfsvoering/overhead	**-586**	**-2.379**	**-1.789**	**-13.864**	**-18.618**
Aandeel overhead BV voor Ambu	-1.784			1.784	-
Resultaat overhead VR inclusief Ambu	**-2.370**	**-2.379**	**-1.789**	**-12.080**	**-18.618**
Resultaat overhead VR exclusief Ambu		**-2.379**	**-1.789**	**-12.080**	**-16.248**

Crises

Bedragen x €1.000 PDC	1e BW 2024	Bijstellingen Incidentele wijzigingen	Bijstellingen Structurele wijzigingen	Burap 2024-1
Baten				
BDUR/Rijk/ministerie	-	5.641	-	5.641
Totaal baten	**-**	**5.641**	**-**	**5.641**
Lasten				
Salarissen	-	13	-	13
Diensten en middelen	-	4.900	-	4.900
WKR gerelateerde kosten	-	570	-	570
HRM	-	100	-	100
Verrekeningen / Mutaties voorzieningen	-	58	-	58
Totaal lasten	**-**	**5.641**	**-**	**5.641**
Gerealiseerde resultaat programma	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

De paviljoens in Petten en Wervershoof ten behoeve van de crisisnoodopvang vallen nog voor een deel van het jaar 2024 onder de uitvoeringsverantwoordelijkheid van de VRNHN. Inmiddels zijn deze verantwoordelijkheden overgedragen aan de betreffende gemeenten en het COA. Afrekening zal in de loop van 2024 plaatsvinden. Een indicatie hiervan wordt gegeven in de kolom incidentele wijzigingen.

5.3 Overzicht van voorgenomen investeringen in 2024

Programma Bedragen x	1e BW 2024	Bijstellingen	Burap 2024-1
Ambulancezorg	6.299.289	1.669.682	7.968.971
Brandweer	16.481.603	-2.079.936	14.401.667
GHOR	7.744	93.991	101.735
Crisisbeheersing	102.207	134.083	236.290
Overhead, bedrijfsvoering	628.873	312.508	941.381
Totaal	**23.519.716**	**130.328**	**23.650.044**

Toelichting

Algemeen

De detaillering van de investeringen wordt achterwege gelaten. Dit is mede ingegeven uit oogpunt van concurrentie bij inkoop/aanbesteding. Door het publiceren van specifieke investeringsbedragen kan er gerichter op prijs worden ingeschreven, waardoor inkoopvoordelen minder optreden.

Ambulancezorg

De belangrijkste mutaties die de bijstelling (verhoging) veroorzaken van bijna € 1,7 miljoen, zijn:

- uit 2023 doorgeschoven budgetten (ver-)bouwkosten van ambulanceposten + € 0,7 miljoen
- verhoging budgetten 2024 (ver-)bouwkosten van ambulanceposten + € 0,4 miljoen
- uit 2023 doorgeschoven budget aanschaf ambulances + € 0.7 miljoen
- verhoging budgetten 2024 aanschaf ambulances + € 0,5 miljoen
- reeds naar 2025 doorgeschoven budget aanschaf LifePacks - € 0,7 miljoen

Brandweer

De belangrijkste mutaties die de bijstelling (verlaging) veroorzaken van € 2,1 miljoen, zijn:

- doorschuiven aanschaf hoogwerkers naar 2025 (- € 4,2 miljoen)
- uit 2023 doorgeschoven (+ € 0,7 miljoen) en in 2024 verhoogd (+ € 0,4 miljoen) budget bluspakken

Daarnaast zijn verschillende budgetten (zoals dienstbussen) doorgeschoven vanuit 2023 en zijn nieuwe investeringen toegevoegd in 2024 (waaronder een slangenwasmachine).

De stelpost temporisering van € 5,0 miljoen is niet in dit overzicht opgenomen. De verwachting is dat deze wel wordt gerealiseerd door uitstel van verschillende investeringen. In ieder geval levert de uitstel van de aanschaf van hoogwerkers genoemd bedrag al bijna op.

Overhead, bedrijfsvoering

De mutaties betreffen met name doorgeschoven investeringen uit 2023 van PC's fat cliënt en audiovisuele middelen. Daarnaast betreft het nieuwe investeringen in 2024 zoals mobiele vergaderunits.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen Bestuur
Datum	5 juli 2024
Agendapunt	6.4
Onderwerp	Bestuurlijk proces mogelijke taakstelling 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd akkoord te gaan met het voorstel bestuurlijk proces en de uitgangspunten voor de (mogelijke) taakstelling 2026.
Besluit	Akkoord / Niet akkoord / Anders nl.

Achtergrond van het voorstel
In een aantal zienswijzen op de kadernota 2025 is gevraagd om de mogelijkheden voor kostenbesparingen in beeld te brengen, bijvoorbeeld door de plannen en investeringen gefaseerd uit te voeren maar ook uitgaven anders te dekken (zoals zorgverzekeraars of (rijks)bijdragen en subsidies). Deze vraag is ingegeven door slechtere gemeentelijke financiën vanaf 2026. In de brief aan de raden van 8 maart 2024 is aangegeven dat het ontwikkelplan brandweer in de ogen van het bestuur een adequaat antwoord is op de urgenties die binnen de brandweer spelen. Mocht de situatie vanaf 2026 vragen om andere keuzes te maken, dan zal de veiligheidsregio hiertoe scenario's uitwerken.

Het proces
Het is belangrijk om een zorgvuldig intern proces te doorlopen met de raadpleging van de medewerkers en het bestuur en om te komen tot een set van maatregelen die kan worden gedeeld met de raden. Deze maatregelen moeten een zo beperkt mogelijke impact hebben op zowel de wettelijke, de bestuurlijke als de operationele en organisatorische activiteiten, waarbij onomkeerbare bezuinigingen zoveel als mogelijk worden voorkomen.

Dit proces dient eind september te zijn afgerond, waarmee de periode gelijk valt met die van de 2e bestuursrapportage 2024. Op dat moment zal al meer duidelijk zijn over de financiële ontwikkelingen 2024, de eerste stappen in de ontwikkeling brandweer, de CPB-indexatiepercentages, de toekenning van de rijksbijdrage en mogelijk ook over het gemeentefonds 2026.

De uitgewerkte scenario's zullen worden besproken in het DB en AB waarna een besluit dient te worden genomen over de uitgewerkte scenario's. De uitgewerkte scenario's worden als bijlage opgenomen in de kadernota 2026. Deze kadernota zal na 12 december 2024 door het DB aangeboden worden aan de raden.

De taakstelling(en)
Aangezien er nu nog geen exacte duidelijkheid is over de impact van "het ravijnjaar 2026" op de gemeentelijke financiën wordt voorgesteld naast een taakstelling van 3% van de gemeentelijke bijdrage van 2026, ook een taakstelling van 1%, 5% en zelfs 7% te laten uitwerken door organisatie.

In de begroting 2025 wordt de gemeentelijke bijdrage van 2026 vooralsnog geraamd op € 57.648.000.

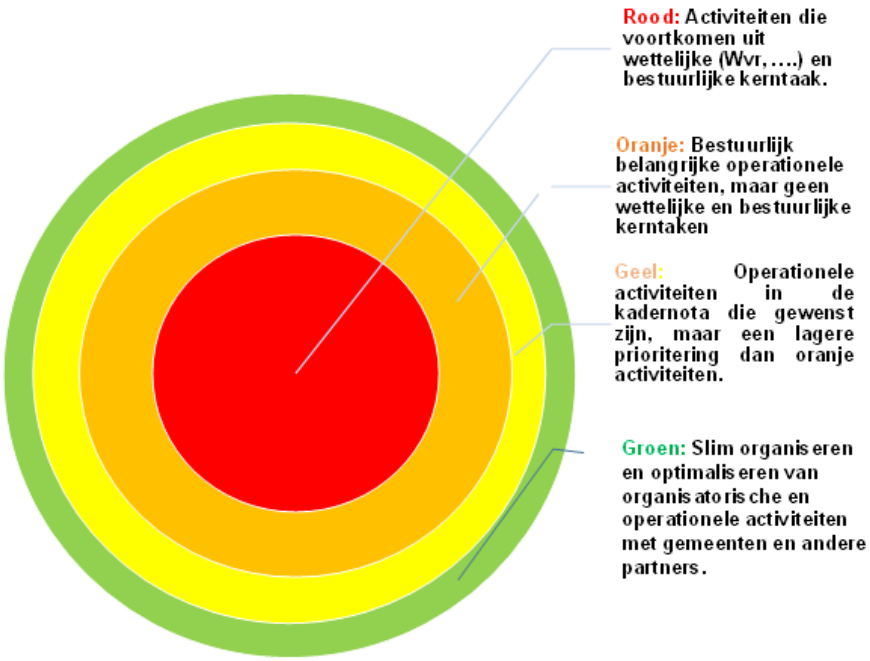
Een structurele taakstelling voor 2026 heeft op basis van de genoemde scenario's de volgende omvang:

1. Taakstelling 1% € 576.480.
2. Taakstelling 3% € 1.729.440.
3. Taakstelling 5% € 2.882.400.
4. Taakstelling 7% € 4.035.360

De taakstelling heeft betrekking op alle programma's van de veiligheidsregio gefinancierd door de gemeenten, dus exclusief het programma ambulancezorg welke is gefinancierd door de zorgverzekeraars. De ambulancezorg draagt wel bij middels het doorbelastingsaandeel van de bedrijfsvoering. Ook rijksbijdragen (zoals BDUR), DVO's en subsidies kunnen bijdragen om de kosten te dekken. Belangrijk als vertrekpunt is te delen dat het grootste deel van de gemeentelijke bijdrage een financiering is van de brandweer.

Het is belangrijk om de kostenbesparingen te benaderen vanuit taken van de veiligheidsregio, waarbij een ordening wordt aangebracht van taken die het meest bijdragen aan het verwezenlijken van de doelstellingen en taken die het minst bijdragen. De opdracht van het algemeen bestuur uit het beleidsplan 2024-2027, het meerjarenontwikkelplan brandweer 2025-2027 en het dekkingsplan zal de veiligheidsregio de komende jaren blijven uitvoeren om in 2025, 2026 en 2027 de basis te bestendigen. De organisatie blijft inzetten op de door het AB vastgestelde uitgangspunten als fijnmazigheid, vrijwilligers op lange termijn te behouden, modernisering, preventie en samenwerking met gemeenten en inwoners.

Het algemeen bestuur heeft bij het beleidsplan en ontwikkelplan brandweer het uitgangspunt gehanteerd om te voldoen aan de wettelijke, bestuurlijke en juridische kaders. Vanuit dit uitgangspunt is op blz. 3 een model weergegeven dat zal worden gebruikt bij het inventariseren en prioriteren taken en de daarbij behorende set van mogelijke kostenbesparingen. In de kern worden de taken benoemd die bij de wettelijke en de bestuurlijke ambitie liggen. Meer naar buiten komen de taken die daartoe minder bijdragen maar (nog) wel bij het huidig takenpakket horen. Vervolgens wordt een ordening aangebracht van taken in de kleuren, van rood naar, oranje, geel en groen.

- Rood: de taken die het dichtst bij de wettelijke en kerntaken van de veiligheidsregio dan wel de strategische keuzes van het algemeen bestuur horen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het voldoen aan wettelijke vereisten zoals de Wet veiligheidsregio's, Omgevingswet, kwaliteitseisen gesteld door inspecties, maar ook het vakbekwaam maken en behouden van personeel behoort hiertoe.
- Oranje: Bezuinigingen in deze categorie zijn 'niet wenselijk', maar beïnvloeden nog niet direct de wettelijke taken van de veiligheidsregio. Het zijn taken die voortvloeien uit het realiseren van een bestuurlijke ambitie.
- Geel: Taken die operationeel zeer gewenst zijn, maar die niet wettelijk en/of bestuurlijk zijn verankerd met een lagere prioritering dan de rode en oranje taken
- Groen: Doelmatigheidsmaatregelen welke indirect of in beperkte mate de taakuitvoering van de veiligheidsregio beïnvloeden.

Het voorstel op basis van de voorgestelde scenario's zal op basis van dit schema worden uitgewerkt. De volgende uitgangspunten worden hierbij feitelijk gehanteerd:

1. Bezuinigen gaat volgens bovenstaand kleurenschema, waarbij pas als laatste wordt gekeken naar wettelijke taken.
2. De ingezette doorontwikkeling van de brandweer, die vooral is gericht op de wettelijke taken, wordt voortgezet en vanuit die urgentie wordt er niet bezuinigd op het aantal brandweerposten en vrijwilligers.
3. Er dient ook te worden gekeken naar mogelijke inkomsten van externe financiers.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Visitatie VRNHN en bestuurlijke vertegenwoordiging daarin
Agendapunt	6.5

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. kennis te nemen van de informatie over de visitatiedag bij VR NHN op 26 november 2024;
2. de portefeuillehouder brandweerzorg aan te laten sluiten bij deze visitatiedag, voor het programmaonderdeel brandweer.

Kern en beoogd effect

In de periode 2014-2019 is de eerste visitatieronde in de veiligheidsregio's uitgevoerd. Visitatie is een leer- en ontwikkelmethode op strategisch niveau, waarbij een visitatiecommissie met het management van een veiligheidsregio en eventueel haar partners in gesprek gaat. Het belangrijkste doel van de visitaties is om de veiligheidsregio's als organisaties verder te ontwikkelen en om van elkaar te leren. Oftewel; 'Beter presteren door samen te reflecteren'.

Na een periode van uitstel vanwege de coronapandemie is er een nieuwe ronde van visitaties gestart. In dit voorstel informeren wij u over de opzet van deze visitatie en wat dat van onze organisatie vraagt. Op basis van de terugblik op de eerste visitatieronde en kijkend naar de huidige ontwikkelingen en omstandigheden is landelijk voorgesteld om een compacte variant uit te werken om samen snel tot de kern te komen en dit op te laten volgen door een verdieping.

De visitatie bestaat in deze tweede ronde uit twee delen:

1. **Compacte visitatie**: dit is deel één en bestaat uit een onderzoek op hoofdlijnen. De visitatiedag is gepland op 26 november 2024.
2. **Verdiepende vervolgvisitatie**: dit is deel twee en bestaat uit een onderzoek op thema's die de veiligheidsregio zelf aangeeft. Een visitatie op maat dus.

Door deze aanpak ontstaat een kortere cyclus dan in de eerste ronde (2014-2019) met een beperkte belasting voor de deelnemers.

Afvaardiging vanuit management en OR voor visitatieproject
Om de visitatie voor te bereiden en uit te voeren zoals hierboven omschreven is er vanuit directie, teammanagers, operationeel managers, medewerkers en OR een afvaardiging die helpt bij de totstandkoming van de visitatie.

Afvaardiging vanuit het bestuur
In de tot nu toe gehouden visitaties bij andere veiligheidsregio's is de landelijke lijn dat er geen bestuurlijke input en deelname aan de compacte visitatie is. Gezien de ontwikkel- en veranderkundige aanpak van de brandweer in de afgelopen jaren en de innovatie concepten die zijn ontwikkeld stellen wij voor om de portefeuillehouder brandweerzorg (mevr. Bonsen – Lemmers) namens het bestuur te laten afvaardigen als deelnemer aan de visitatiedag op 26 november voor de interviews voor het brandweer deel.

Motivering

Onze maatschappij verandert, net als de wereld om ons heen. Deze veranderingen vragen om extra inspanning en versterking van ons stelsel. Onze organisatie wordt geacht snel te kunnen 'leren & schakelen' om in deze 'nieuwe wereld' effectief te kunnen functioneren. Visitaties dragen daaraan bij en versterken het lerend vermogen van veiligheidsregio's. Artikel 56 van de Wet

veiligheidsregio's verplicht de veiligheidsregio's om éénmaal in de vijf jaar een visitatie uit te voeren. Op 28 en 29 november 2018 heeft de visitatie in onze veiligheidsregio plaatsgevonden.

Kanttekeningen

Geen.

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel. De visitatie 2024 kan in het reguliere budget worden opgevangen.

Uitvoering of implementatie

De compacte visitatie
Op 26 november 2024 komt een visitatiecommissie op bezoek om op basis van interviews te komen tot een spiegelverslag. In voorbereiding hierop dient de VRNHN zelf een reflectieverslag te maken op basis van de volgende vijf hoofdvragen:

1. Follow-up: wat is er gebeurd/ondernomen n.a.v. adviezen uit de eerste visitatie?
   De adviezen zijn geschreven aan de hand de drie visitatiethema's; maatschappelijke opdracht, leiderschap en verandervermogen en organisatie in samenwerking.
2. Totaalbeeld: welke ontwikkelingen spelen er op hoofdlijnen?
3. Trots: waar is de regio trots op, wat gaat heel goed?
4. Kansen en uitdagingen: voor welke kansen en uitdagingen staat de veiligheidsregio?
5. Wat is volgens de veiligheidsregio nodig om van de verdiepende visitatie (2e ronde) een succes te maken?

Het resultaat dat verwacht wordt van voorbereiding op de compacte visitatie is een reflectieverslag op hoofdlijnen van maximaal één A4 per reflectievraag.
Dit reflectieverslag dient rond de zomer van 2024 opgeleverd te worden en dient als input voor een eendaagse visitatie (spiegelgesprek) op 26 november 2024. De visitatiecommissie zal op de dag gesprekken voeren met directie en een vertegenwoordiging van medewerkers en de ondernemingsraad. De compacte visitatie wordt afgesloten met een beknopte rapportage (spiegelverslag van maximaal 6 A4). De kern van de visitatie is een peer review (collegiale reflectie) op strategisch niveau. De visitatiecommissie bestaat uit twee collega-directeuren en een -bestuurder die het gesprek aangaan met een afvaardiging van onze organisatie (directeur, manager, medewerker, OR).

Verdiepende vervolgvisitatie op maat (november 2026 voor de VRNHN)
De verdiepende visitatie op maat is een vervolg op de compact visitatie. Op basis van de compacte visitatie volgt een verdiepend onderzoek op één tot maximaal drie thema's die door de regio worden aangedragen. De regio stelt per thema een casus of probleemstelling op die in themasessies worden verkend.

Communicatie

In oktober zal het reflectieverslag worden aangeboden aan de visitatiecommissie die op 26 november 2024 op bezoek komt. Het reflectieverslag zal ook aan uw bestuur worden aangeboden.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Bestuurlijke vergaderplanning 2024 en 2025
Agendapunt	6.6
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: De bestuurlijke vergaderplanning voor het najaar van 2024 en het kalenderjaar 2025 vast te stellen.

Kern en beoogd effect

De nieuwe bestuurlijke inrichting van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord brengt de noodzaak tot het wijzigen van de eerder vastgestelde bestuurlijke vergaderplanning voor 2024 met zich mee. In voorliggend voorstel zijn voor het najaar van 2024 in dit verband nu ook de vergaderingen van de adviescommissies aan het algemeen bestuur opgenomen. (De exacte vergaderdata worden nog bepaald, in afstemming met de voorzitters van de commissies.)
Tevens is een voorstel opgenomen voor de bestuurlijke vergaderplanning voor het kalenderjaar 2025. Deze planning bevat alle vergaderingen van het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de vier bestuurlijke adviescommissies.

Uitgangspunten

Bij de totstandkoming van de bestuurlijke vergaderplanning is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Vergaderingen vinden niet plaats in vakantieperiodes van de regio Noord Nederland, noch op feestdagen.
- De verschillende bestuurlijke adviescommissies vergaderen niet op dezelfde dag. Dit heeft twee redenen:
  - Een zoveel mogelijk evenwichtige belasting van de ambtelijke organisatie;
  - Sommige bestuursleden hebben zitting in verschillende commissies in verschillende commissies. Dit is een complicerende factor bij het plannen van commissievergaderingen op dezelfde dag.
- De vergaderstukken worden twee weken voorafgaand aan de bestuurlijke vergaderingen aan de leden toegezonden.
- Het algemeen bestuur vergadert drie keer per jaar, gebaseerd op de P&C-cyclus (kadernota, jaarstukken/begroting, bestuursrapportages): maart, juli en december.
- Er vinden vijf reguliere vergaderingen van het dagelijks bestuur per jaar plaats: in februari t.b.v. de voorbereiding op het algemeen bestuur van maart, in april voor het vaststellen van de ontwerpbegroting (zienswijze), in juni t.b.v. de voorbereiding op het algemeen bestuur van juli, in november t.b.v. de voorbereiding op het algemeen bestuur van december, in december voor het vaststellen van de ontwerpkadernota (zienswijze). Aan deze vergaderingen is een agendacommissie gekoppeld, waarbij de voorzitters van de bestuurlijke adviescommissies aansluiten.

- In maart en in juni vinden er twee extra vergaderingen van het dagelijks bestuur van een uur plaats i.v.m. het behandelen van de ingekomen zienswijzen. (De zienswijzetermijnen in FUGR en wet in combinatie met de aanlevertermijnen van de stukken voor het dagelijks en algemeen bestuur, maken het niet mogelijk om de zienswijzen te behandelen in de reguliere vergaderingen van het dagelijks bestuur.)
- In het vergaderschema is uitgegaan van drie vergaderingen per commissie per jaar. Deze vergaderingen vinden plaats vóór de DB-vergaderingen van februari, juni en november, zodat eventuele agendapunten uit de commissies kunnen worden meegenomen op de agenda van de vergaderingen van het algemeen bestuur van maart, juli en december.
  Uitzondering vormt de auditcommissie, die vier keer per jaar vergadert. Deze vergaderingen zijn afgestemd op de planning- en controlcyclus.

Planning Q3 en Q4 2024

Datum	Tijd	Locatie	Vergadering
13 juni	09.00-11.00	Stadhuis Alkmaar	DB vergadering/Agenda commissie
27 juni	11.00-12.00	Teams	Auditcommissie
begin juli		Teams	Extra DB vergadering ivm reacties op zienswijze jaarrekening en begroting
5 juli	10.15-12.15 13.00-15.30	Bergen Bergen	AB vergadering Thema middag
19 september	09.00-11.00	VRNHN (3.07a)	DB vergadering/Agenda commissie
30 sept t/m 4 okt			Commissie Brandweerzorg
07 t/m 11 oktober			Commissie crisisbeheersing
14 t/m 18 oktober			Commissie Zidv
24 oktober	09.00-24.00	Hoorn	Themadag (2daagse)
25 oktober	09.15 -10.45	Hoorn	AB vergadering
6 november	13.00-14.00	Teams	Auditcommissie
14 november	13:30-15:30	VRNHN (3.07a)	DB vergadering/Agenda commissie
6 december	10.15-12.15 12.15-15.30	Bergen Bergen	AB vergadering Thema middag
12 december	09.00-11.00	VRNHN (0.08b)	DB vergadering

Planning 2025

Datum	Tijd	Locatie	Vergadering
8 t/m 10 januari			Commissie Brandweerzorg
13 t/m 20 januari			Commissie crisisbeheersing
13 t/m 20 januari			Commissie Zidv
6 februari	09.00-11.00	VRNHN	DB vergadering + agendacommissie

6 maart	09.00-10.00	VRNHN/Teams	DB vergadering
7 t/m 12 maart			Auditcommissie
14 maart	09.15-10.45 11.00-12.30	n.t.b.	AB vergadering Informeel beleidsafstemmingsoverleg
31 mrt t/m 8 april			Auditcommissie
10 april	09.00-10.00	VRNHN	DB vergadering
5 t/m 9 mei			Commissie Brandweerzorg
12 t/m 16 mei			Commissie crisisbeheersing
19 t/m 23 mei			Commissie Zidv
12 juni	09.00-11.00	VRNHN	DB vergadering + agendacommissie
30 juni t/m 3 juli	09.00-10.00	VRNHN/Teams	DB vergadering
4 juli t/m 9 juli			Auditcommissie
11 juli	09.15-10.45 11.00-12.30	n.t.b.	AB vergadering Informeel beleidsafstemmingsoverleg
29 sept t/m 3 okt			Commissie Brandweerzorg
6 t/m 10 oktober			Commissie crisisbeheersing Commissie Zidv
16 en 17 oktober		n.t.b.	Bestuur tweedaagse
6-nov	09.00-11.00	VRNHN	DB vergadering + agendacommissie
10 t/m 14 november			Auditcommissie
5 december	09.15-10.45 11.00-12.30	n.t.b.	AB vergadering Informeel beleidsafstemmingsoverleg
11 december	09.00-10.00	VRNHN	DB vergadering

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Plaatsvervangend voorzitterschap Veiligheidsregio in zomerperiode
Agendapunt	6.7
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd om mevrouw Van Kampen voor de periode van 27 juli t/m 18 augustus 2024 aan te wijzen als plaatsvervangend voorzitter Veiligheidsregio.

Kern

Het bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord bestaat uit de voorzitter, het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Bij afwezigheid (vanwege bijvoorbeeld vakantie) van de voorzitter neemt de door het algemeen bestuur aangewezen plaatsvervangend voorzitter het voorzitterschap waar.

Deze zomer is er overlap in de vakantieplanning van de voorzitter (mevrouw Schouten) en de plaatsvervangend voorzitter (de heer Nieuwenburg). De voorzitter heeft als bestuursorgaan eigen bevoegdheden, die niet middels mandaat aan iemand anders overgedragen kunnen worden. Alleen een door het algemeen bestuur aangewezen plaatsvervangend voorzitter kan de voorzitter waarnemen. Om deze reden wordt voorgesteld om mevrouw Van Kampen voor de periode van 27 juli t/m 18 augustus aan te wijzen als plaatsvervangend voorzitter.

Wettelijke grondslag

Artikel 13, derde lid, van de Gemeenschappelijke Regeling VRNHN (GR) geeft aan dat het algemeen bestuur een plaatsvervangend voorzitter aanwijst uit de overige leden van het dagelijks bestuur, die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.

In de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's (Wvr) zijn de wettelijke bevoegdheden van de voorzitter opgenomen. Daarnaast staan in de GR nog enkele bevoegdheden. Dit zijn tevens de bevoegdheden van de plaatsvervangend voorzitter in voorkomende gevallen.

Bijeenroepen regionaal beleidsteam (RBT) door voorzitter veiligheidsregio
In artikel 39, tweede lid, van de Wvr, is bepaald dat in geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de voorzitter van de veiligheidsregio een regionaal beleidsteam (RBT) bijeen roept.

De wetgever heeft toegelicht dat het RBT in verband met de uitoefening van bevoegdheden op het terrein van de openbare orde en de rampenbestrijding in ieder geval gevormd wordt door de burgemeesters van de getroffen of bedreigde gemeenten en de hoofdofficier van justitie. De samenstelling van het RBT is verder afhankelijk van de situatie die zich voordoet: de voorzitter zal iedere functionaris die vanuit de eigen positie een rol heeft bij de aanpak van de ramp of crisis, uitnodigen deel te nemen. Het RBT kan zo de centrale plek worden voor overleg tussen alle betrokkenen. Besluiten worden in het RBT niet genomen. Aan het RBT als zodanig zijn geen bevoegdheden toegekend. De deelnemers die in het kader van de ontstane situatie bevoegdheden

uitoefenen, maken in het RBT enerzijds melding van besluiten die zij hebben genomen en kunnen anderzijds in het RBT peilen of voorgenomen besluiten passen in het geheel van genomen en te nemen maatregelen.

Uitvoering

- Aanwijzing voor de periode van 27 juli t/m 18 augustus 2024 van mevrouw Van Kampen vindt plaats in het algemeen bestuur van 5 juli 2024.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Instelling bestuurlijke adviescommissie
Agendapunt	6.8
Bijlage nr	6.8.1, 6.8.2, 6.8.3 en 6.8.4
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: a. de volgende commissies in te stellen, conform bijgevoegde instellingsbesluiten: Crisisbeheersing, Brandweerzorg, Zorg in de Veiligheidsregio en de Auditcommissie; b. het instellingsbesluit van de commissie Brandweerzorg d.d. 17 maart 2023 in te trekken; c. de aanwijzing van de commissie Zorg en Veiligheid als adviescommissie aan het algemeen bestuur in te trekken; d. de huidige (niet formeel door het algemeen bestuur vastgestelde) auditcommissie te ontbinden; e. de commissie Basisvoorzieningen Fysieke Veiligheid te ontbinden.

Kern en beoogd effect

Het algemeen bestuur wordt gevraagd de volgende commissies van advies aan het algemeen bestuur in te stellen, conform bijgevoegde instellingsbesluiten:

- Adviescommissie Crisisbeheersing
- Adviescommissie Brandweerzorg
- Adviescommissie Zorg in de Veiligheidsregio
- Auditcommissie

Gelijktijdig wordt het algemeen bestuur gevraagd:

- het instellingsbesluit van de commissie Brandweerzorg d.d. 17 maart 2023 in te trekken;
- de aanwijzing van de commissie Zorg en Veiligheid als adviescommissie aan het algemeen bestuur in te trekken;
- de huidige (niet formeel door het algemeen bestuur vastgestelde) auditcommissie te ontbinden;
- de commissie Basisvoorzieningen Fysieke Veiligheid te ontbinden.

Wettelijke grondslag

In artikel 24, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het algemeen bestuur commissies van advies kan instellen en de bevoegdheden en samenstelling hiervan regelt.

Uitvoering of implementatie

- De instellingsbesluiten worden gepubliceerd in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Besluit van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024, tot vaststelling van de Auditcommissie.

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;

Gelet op artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit Auditcommissie.

Artikel 1. Instelling

De commissie is een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2. Bevoegdheden

De auditcommissie:

a) adviseert het algemeen bestuur bij het uitvoeren van zijn controlerende taak, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van financiën;
b) adviseert het dagelijks bestuur met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording.

Artikel 3. Samenstelling

1. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere adviserende leden, niet zijnde de leden van het dagelijks bestuur.
2. Naast de leden van de auditcommissie is/zijn op verzoek van de auditcommissie de controller en/of de accountant en/of de portefeuillehouder financiën van het dagelijks bestuur VR NHN bij de vergadering aanwezig.
3. De voorzitter wordt aangewezen door het algemeen bestuur.
4. De auditcommissie bestaat uit een afvaardiging van burgemeesters van de deelnemende gemeenten van veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
5. De auditcommissie wordt ingesteld vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
6. De auditcommissie wordt opgeheven als het algemeen bestuur hiertoe besluit.
7. Indien één van de leden van de auditcommissie de werkzaamheden voor de commissie beëindigt, beslist het algemeen bestuur over de opvolging.

Artikel 4. Secretariaat

1. De auditcommissie wordt ondersteund door de secretaris als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
2. De secretaris is geen lid van de auditcommissie.
3. Het secretariaat van de auditcommissie berust bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Artikel 5. Werkwijze

CONCEPT

1. Voor zover daarvoor geen regeling is getroffen in dit besluit, bepaalt de auditcommissie zijn eigen werkwijze.
2. Besluiten van de auditcommissie worden genomen bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid van de auditcommissie, waartoe ook de voorzitter gerekend wordt, 1 stem heeft. De controller heeft geen stem.
3. De auditcommissie brengt haar adviezen rechtstreeks uit aan:
   a) voor zover het betreft artikel 2 aanhef en onder a van dit besluit, het algemeen bestuur;
   b) voor zover het betreft artikel 2 aanhef en onder b van dit besluit, het dagelijks bestuur.

Artikel 6. Reglement van Orde

De commissie stelt voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden een Reglement van Orde vast.

Artikel 7. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald onder de naam: “Instellingsbesluit auditcommissie”.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het blad gemeenschappelijke regelingen waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024.

Voorzitter	Secretaris
A.M.C.G. Schouten	K. Taneja

CONCEPT

Besluit van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024, tot vaststelling van de adviescommissie Brandweerzorg

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;

Gelet op artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit adviescommissie Brandweerzorg.

Artikel 1. Instelling

De commissie is een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2. Bevoegdheden

De commissie brengt een advies uit aan het algemeen bestuur over:

a. beleid(sontwikkelingen) ten aanzien van de brandweerzorg;
b. beleid(sontwikkelingen) ten aanzien van de inrichting, paraatheid en vitaliteit van de brandweerorganisatie.

Artikel 3. Samenstelling

1. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere adviserende leden.
2. De voorzitter wordt aangewezen door het algemeen bestuur.
3. De adviescommissie bestaat uit een afvaardiging van burgemeesters van de deelnemende gemeenten van veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
4. De adviescommissie wordt ingesteld vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
5. De adviescommissie wordt opgeheven als het algemeen bestuur hiertoe besluit.
6. Indien één van de leden van de adviescommissie de werkzaamheden voor de commissie beëindigt, beslist het algemeen bestuur over de opvolging.

Artikel 4. Secretariaat

1. De adviescommissie wordt ondersteund door de secretaris als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
2. De secretaris is geen lid van de adviescommissie.
3. Het secretariaat van de adviescommissie berust bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Artikel 5. Werkwijze

1. Voor zover daarvoor geen regeling is getroffen in dit besluit, bepaalt de adviescommissie zijn eigen werkwijze.
2. Besluiten van de adviescommissie worden genomen bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid van de adviescommissie, waartoe ook de voorzitter gerekend wordt, 1 stem heeft.
3. De adviescommissie brengt haar adviezen rechtstreeks aan het algemeen bestuur uit.

CONCEPT

Artikel 6. Reglement van Orde

De commissie stelt voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden een Reglement van Orde vast.

Artikel 7. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald onder de naam: “Instellingsbesluit adviescommissie Brandweerzorg”.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het blad gemeenschappelijke regelingen waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024.

Voorzitter	Secretaris
A.M.C.G. Schouten	K. Taneja

CONCEPT

Besluit van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024, tot vaststelling van de adviescommissie Crisisbeheersing

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;

Gelet op artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit adviescommissie Crisisbeheersing.

Artikel 1. Instelling

De commissie is een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2. Bevoegdheden

De commissie brengt een advies uit aan het algemeen bestuur over:

a. ontwikkelingen ten aanzien van crisisbeheersing
b. ontwikkelingen ten aanzien van de crisisorganisatie

Artikel 3. Samenstelling

1. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere adviserende leden.
2. Naast de leden van de adviescommissie is/zijn op verzoek van de adviescommissie de directeur publieke gezondheid, de dijkgraaf van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en/of de districtschef politie Noord-Holland Noord bij de vergadering aanwezig.
3. De voorzitter wordt aangewezen door het algemeen bestuur.
4. De adviescommissie bestaat uit een afvaardiging van burgemeesters van de deelnemende gemeenten van veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
5. De adviescommissie wordt ingesteld vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
6. De adviescommissie wordt opgeheven als het algemeen bestuur hiertoe besluit.
7. Indien één van de leden van de adviescommissie de werkzaamheden voor de commissie beëindigt, beslist het algemeen bestuur over de opvolging.

Artikel 4. Secretariaat

1. De adviescommissie wordt ondersteund door de secretaris als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
2. De secretaris is geen lid van de adviescommissie.
3. Het secretariaat van de adviescommissie berust bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Artikel 5. Werkwijze

1. Voor zover daarvoor geen regeling is getroffen in dit besluit, bepaalt de adviescommissie zijn eigen werkwijze.
2. Besluiten van de adviescommissie worden genomen bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid van de adviescommissie, waartoe ook de voorzitter gerekend wordt, 1 stem heeft. De directeur

CONCEPT

publieke gezondheid, de dijkgraaf van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en/of de districtschef politie Noord-Holland Noord heeft/hebben geen stem.

3. De adviescommissie brengt haar adviezen rechtstreeks aan het algemeen bestuur uit.

Artikel 6. Reglement van Orde

De commissie stelt voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden een Reglement van Orde vast.

Artikel 7. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald onder de naam: “Instellingsbesluit adviescommissie Crisisbeheersing”.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het blad gemeenschappelijke regelingen waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024.

Voorzitter	Secretaris
A.M.C.G. Schouten	K. Taneja

CONCEPT

Besluit van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024, tot vaststelling van de adviescommissie Zorg in de veiligheidsregio

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;

Gelet op artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit adviescommissie Zorg in de veiligheidsregio.

Artikel 1. Instelling

De commissie is een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2. Bevoegdheden

De commissie informeert en adviseert het algemeen bestuur over aangelegenheden op het gebied van zorg en veiligheid die raken aan de taken van het algemeen bestuur.

Artikel 3. Samenstelling

1. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere adviserende leden.
2. Naast de leden van de adviescommissie kunnen op verzoek van de commissie ook partners uit het zorg- en veiligheidsdomein bij de vergadering aanwezig zijn.
3. De voorzitter wordt aangewezen door het algemeen bestuur.
4. De adviescommissie bestaat uit een afvaardiging van burgemeesters van de deelnemende gemeenten van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
5. De adviescommissie wordt ingesteld vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
6. De adviescommissie wordt opgeheven als het algemeen bestuur hiertoe besluit.
7. Indien één van de leden van de adviescommissie de werkzaamheden voor de commissie beëindigt, beslist het algemeen bestuur over de opvolging.

Artikel 4. Secretariaat

1. In afwijking van artikel 21, eerste lid van de GR VRNHN staat de directeur met de portefeuilles zorg en veiligheid als secretaris de adviescommissie bij in de uitoefening van haar taken.
2. De secretaris is geen lid van de adviescommissie.
3. Het secretariaat van de adviescommissie berust bij Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Artikel 5. Werkwijze

1. Voor zover daarvoor geen regeling is getroffen in dit besluit, bepaalt de adviescommissie zijn eigen werkwijze.
2. Besluiten van de adviescommissie worden genomen bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid van de adviescommissie, waartoe ook de voorzitter gerekend wordt, 1 stem heeft.
3. De adviescommissie brengt haar adviezen rechtstreeks aan het algemeen bestuur uit.

Artikel 6. Reglement van Orde

De commissie stelt voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden een Reglement van Orde vast.

Artikel 7. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald onder de naam: “Instellingsbesluit adviescommissie Zorg in de Veiligheidsregio”.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het blad gemeenschappelijke regelingen waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord van 5 juli 2024.

Voorzitter	Secretaris
A.M.C.G. Schouten	K. Taneja

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Bezetting bestuurlijke adviescommissies en portefeuilles
Agendapunt	6.9
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: 1. de bezetting van de bestuurlijke adviescommissies en portefeuilles vast te stellen conform voorstel; 2. a) decharge te verlenen aan mevrouw Bonsen-Lemmers als lid van de algemene ledenvergadering van de Brandweerschool Noord-Holland. b) de heer Pol als vertegenwoordiger namens VR NHN aan te wijzen, zodat deze VR NHN in en buiten rechte vertegenwoordigt tijdens de algemene ledenvergadering van Brandweerschool Noord-Holland.

Kern en beoogd effect

Op 15 maart 2024 heeft het algemeen bestuur de invulling van de bestuurlijke functies en rollen VR NHN vastgesteld. Het betrof daarbij onder meer de commissielidmaatschappen en portefeuillehouderschappen. Op 24 mei zijn de in te stellen bestuurlijke adviescommissies bijeen geweest, om te spreken over hun opzet en praktische werkwijze. Tijdens deze bijeenkomsten is ook nader gesproken over de benodigde portefeuilles om invulling te geven aan de taken van de betreffende commissies. Een en ander heeft geleid tot enkele wijzigingen in de portefeuilles per commissie en de bestuurlijke invulling daarvan. Op basis daarvan is onderstaande indeling tot stand gekomen. Het algemeen bestuur wordt gevraagd deze indeling vast te stellen.

Dagelijks bestuur	**Mevr. Schouten (voorzitter)** Dhr. Nieuwenburg (plv voorzitter) Dhr. De Boer	 Pho HR Pho Financiën
Vervangend voorzitter RBT	Mevrouw M. van Kampen	
Commissie Crisisbeheersing	**Dhr. Poorter (voorzitter)** Dhr. Wortelboer Mevr. Van Kampen Dhr. Dijkman Mevr. van Dam Dhr. Van den Hengel	Crisisbeheersing Bevolkingszorg Crisisbeheersing, asiel Watergerelateerde crisis Veiligheid op het water, evenementen Informatieveiligheid, meldkamer
Commissie Brandweerzorg	**Mevr. Bonsen (voorzitter)** Dhr. Pol Dhr. Voskuil Dhr. Tap	Brandweer algemeen Brandweerschool Risicobeheersing Natuurbrandbestrijding
Zorg in de Veiligheidsregio	**Dhr. Pijl (voorzitter)** Mevr. Ten Bruggencate Dhr. Wortelboer Dhr. Voskuil	Veilig leven, ambulancezorg Zorg- en veiligheidshuis Personen met onbegrepen gedrag GHOR
Auditcommissie	**Mevr. Van Dam (voorzitter)** Dhr. Dijkman Mevr. Ten Bruggencate	

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Modelreglement van orde AB-adviescommissies
Agendapunt	6.10
Bijlage nr	6.10
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd het modelreglement van orde voor de adviescommissies aan het algemeen bestuur vast te stellen.

Kern en beoogd effect

Op 5 juli 2024 worden er verschillende commissies van advies aan het algemeen bestuur ingesteld.

De commissies zijn zelf verantwoordelijk voor de orde ter vergadering. De commissies stellen daartoe, ieder voor zich, regels vast over de gang van zaken ter vergadering. Deze regels worden vastgelegd in een reglement van orde. Elke commissie stelt zijn eigen reglement van orde vast.

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld bijgevoegd modelreglement van orde voor de adviescommissies vast te stellen. Dit model is bedoeld als basisdocument, dat door de adviescommissies desgewenst kan worden aangepast aan de eigen afspraken.

Motivering

Een reglement van orde bevat regels over de gang van zaken (ter voorbereiding op en) in een vergadering. In een reglement van orde worden bijvoorbeeld de volgende zaken geregeld: voorzitterschap, verzending van de agenda en bijhorende stukken, verslaglegging en openbaarheid.

In de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is opgenomen dat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur ieder voor hun eigen vergaderingen een reglement van orde voor hun vergaderingen vaststellen. Voor adviescommissies is een dergelijke bepaling niet opgenomen.
Niettemin verdient het ook voor de adviescommissies aanbeveling om te vergaderen op grond van een vastgesteld reglement van orde. Een modelreglement biedt alle adviescommissies hiervoor een uniforme basis.

REGLEMENT VAN ORDE COMMISSIE ***

Reglement van orde voor de vergadering van de Commissie *** zoals ingesteld bij besluit van het algemeen bestuur van 5 juli 2024.

Artikel 1. (Plaatsvervangend) voorzitter

1. De voorzitter van de commissie wordt aangewezen door het algemeen bestuur. Zodra de voorzitter geen lid meer is van de adviescommissie wordt zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan nadat de adviescommissie weer voltallig is, door het algemeen bestuur een nieuwe voorzitter aangewezen.
2. De commissie wijst uit de overige leden van de commissie een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt. Zodra de plaatsvervangend voorzitter geen lid meer is van de adviescommissie wordt zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan nadat de adviescommissie weer voltallig is, een nieuwe plaatsvervangend voorzitter aangewezen.
3. De voorzitter heeft tot taak:
   a. het bijeenroepen, voorzitten en sluiten van de vergaderingen;
   b. het leiden van de werkzaamheden van de commissie;
   c. de coördinatie van de werkzaamheden van de commissie;
   d. het zorgdragen voor afstemming over afvaardiging naar regionale en landelijke gremia; en
   e. al het overige dat voor een goede gang van zaken nodig is.

Artikel 2. Ambtelijke ondersteuning

1. De secretaris draagt zorg voor al hetgeen binnen de opgedragen taak nodig is in het belang van een verloop van de vergadering van de commissie.
2. De secretaris laat zich in zijn taken bijstaan door een ambtelijk secretaris.

Artikel 3. Commissiestukken

1. De van de commissie uitgaande stukken worden ondertekend door de voorzitter van de commissie.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. stukken die ter kennisname en/of in concept vooruitlopend op de behandeling in de commissie worden verspreid;
   b. het verzenden van een uitnodiging voor het bijwonen van een vergadering van de commissie.

Artikel 4. Besloten vergadering

De vergaderingen van de commissie zijn besloten.

Artikel 5. Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als door de voorzitter of een meerderheid van de commissieleden noodzakelijk wordt geacht, maar ten minste twee maal per kalenderjaar.
2. Datum en tijd van vergaderingen worden in overleg met de leden van de adviescommissie gepland.

Artikel 6. Digitaal vergaderen

1. Indien een commissievergadering door omstandigheden niet fysiek kan plaatsvinden, bestaat de mogelijkheid om de commissievergadering per video-verbinding te doen plaatsvinden.
2. Indien een commissielid niet in staat is fysiek aanwezig te zijn bij een fysieke commissievergadering bestaat de mogelijkheid voor het commissielid om aan te sluiten per video-verbinding.

Artikel 7. Vervanging

Leden van de commissie kunnen worden vervangen door ***

Artikel 8. Agenda

1. Ten minste [… (bijvoorbeeld zeven)] dagen voor de commissievergadering wordt aan de commissieleden de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken gestuurd.
2. In spoedeisende gevallen kan een aanvullende agenda worden opgesteld. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [… (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de commissievergadering wordt deze met de daarbij behorende stukken aan de leden gezonden.
3. De agenda wordt bij aanvang van een commissievergadering door de commissie vastgesteld.

Artikel 9. Presentielijst

1. De secretaris draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van de commissievergadering.
2. Ieder lid of plaatsvervangend lid tekent voor hij aan de commissievergadering deelneemt de presentielijst.
3. De presentielijst wordt door de secretaris afgesloten en ondertekend.

Artikel 10. Verslag en besluitenlijst

1. De secretaris draagt zorg voor verslagen en besluitenlijsten van commissievergaderingen.
2. Uit een verslag blijkt in ieder geval:
   a. de namen van de voorzitter, de secretaris, de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;
   b. een aantekening van welke commissieleden afwezig waren;
   c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
   d. een zakelijke samenvatting van het besprokene met vermelding van de namen van de sprekers;
3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden ook verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de commissievergadering waarop het betrekking heeft.
4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de voorzitter en secretaris.

Artikel 11. Adviezen

1. Adviezen van de adviescommissie worden op schrift gesteld.
2. Adviezen worden namens de adviescommissie ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de adviescommissie.
3. Adviezen worden uitgebracht aan het algemeen bestuur [Denk bij Auditcommissie ook aan het dagelijks bestuur.]

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl
026 355 24 99

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Mevrouw A. Schouten
Postbus 416
1800 AK ALKMAAR

Doorkiesnummer
026 355 24 00
Inlichtingen bij
Secretaris
Vertrouwelijkheid
intern
Ons kenmerk
V014-2024

Datum 25 april 2024
Onderwerp Brandweerexperimenten Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in relatie tot nieuwe brandweervisie

Geachte mevrouw Schouten,

In februari 2024 heeft op uw uitnodiging een gesprek plaatsgevonden bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Gezamenlijk met Marco Out en Tijs van Lieshout en in aanwezigheid van de regionaal commandant en diverse leden van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio hebben we gesproken over de brandweerexperimenten die in uw veiligheidsregio worden uitgevoerd.

Allereerst wil ik u nogmaals vriendelijk bedanken voor de uitnodiging en het interessante gesprek. We zijn specifiek ingegaan op de brandweerexperimenten ‘Brandweerassistent’ en de ‘pilot First Responder’. Deze experimenten zijn al vaker aangehaald en toegelicht door mevrouw Bonsen-Lemmers in de Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer. Zoals bij u bekend en ook besproken, wordt op dit moment gewerkt aan een landelijke visie voor een adaptieve brandweer in 2030. We zijn in het gesprek dan ook ingegaan op hoe de brandweerexperimenten van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord passen binnen deze visie. Ik ben van mening dat de brandweerexperimenten passen binnen de visie zoals Brandweer Nederland deze nu in ontwikkeling heeft. Ik zou dan ook graag zien dat u de brandweerexperimenten onder de huidige voorwaarden voortzet.

We zien de voortgang van de brandweerexperimenten graag tegemoet zodat ik mijn collega’s in de Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer en het Veiligheidsberaad op de hoogte kan houden van de ontwikkelingen, ook in relatie tot de nieuwe brandweervisie. Middels dit schrijven ga ik ervanuit te hebben voldaan aan de toezegging in het gesprek van februari jongstleden.

Met vriendelijke groet,

J.M.L.N. (Jack) Mikkers
Portefeuillehouder Brandweer Veiligheidsberaad

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Rapport brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem
Agendapunt	7.2
Bijlage nr	7.2
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd om: 1) kennis te nemen van het rapport brandonderzoek van Kinsbergenstraat Arnhem. 2) kennis te nemen van de aanbevelingen die VRNHN aan gemeenten doet, op basis van het rapport.

Kern en beoogd effect

De bestuursleden wordt gevraagd kennis te nemen van bijgevoegde rapportage en de aanbevelingen die VR NHN op basis daarvan aan gemeenten doet. De rapportage is opgesteld door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, naar aanleiding van de brand die op 18 juni 2023 heeft plaatsgevonden in een huizenblok gelegen aan de Van Kinsbergenstraat te Arnhem. Het betrof een brand die zich heeft kunnen verspreiden over verschillende (rijtjes)woningen van het woonblok die door een aantal maatregelen energieneutraal (NOM) of bijna energieneutraal (BENG) zijn gemaakt.

Hierbij zijn de woningen omgebouwd tot zogenaamde ‘nul-op-de meterwoningen’ (NOM). Waarbij de bestaande woningen onder andere zijn voorzien van een volledige nieuwe buitenschil. Tegen de gevels en op het dak zijn prefab elementen geplaatst en het zadeldak is aan beiden zijden voorzien van zonnepanelen.

Motivering

In deze rapportage wordt een aantal aanbevelingen gedaan die mogelijk kunnen bijdragen aan het voorkomen van een soortgelijk incident.

Vandaar dat team Risicobeheersing van de VRNHN is gevraagd of er informatie beschikbaar is dat dergelijke type woningen aanwezig zijn binnen de VRNHN.

Uit een eerste verkenning blijkt dat een aantal vergelijkbare type woningen zijn uitgevoerd in opdracht van één woningbouwvereniging. Volgens deze woningbouwvereniging gaan in de nabije toekomst nog meer woningen aangepast worden om eveneens energieneutraal of bijna energieneutraal te worden. Echter, deze informatie is nog niet volledig.

Op basis van de verkregen informatie, de bevindingen en aanbevelingen in de rapportage wordt voorgesteld een aantal acties te ondernemen, in samenwerking met de gemeenten.

Kanttekeningen

De uitvoering is afhankelijk van de beschikbare capaciteit en urgenties van betrokken actoren.

Financiële consequenties

Geen, werkzaamheden in eigen beheer van gemeenten en in samenwerking met VRNHN. Kosten voor te nemen maatregelen zijn voor rekening van de gebouweigenaar.

Uitvoering of implementatie

Het proces om uitvoering te geven aan de gegeven aanbevelingen kent een aantal stappen die hieronder zijn omschreven. Team Risicobeheersing zal hierin een ondersteunende en samenwerkende rol vervullen, zoals we dat ook doen vanuit onze reguliere werkzaamheden.

1. Team Risicobeheersing informeert de gemeenten over het rapport en vragen hen om een inventarisatie te doen binnen hun gemeente naar bestaande woonblokken die de laatste jaren NOM of BENG zijn gemaakt.
2. Gemeenten inventariseert objecten die overeenkomsten hebben met de gebouwsituatie (NOM of BENG) als in de Van Kinsbergenstraat te Arnhem.
3. Gemeenten stemmen met team Risicobeheersing af welke locaties zij in beeld hebben en bepalen gezamenlijk hoe gebouweigenaren worden benaderd.
4. Gemeente, gebouweigenaar en Team Risicobeheersing bepalen gezamenlijk de te ondernemen onderzoeken en of te nemen maatregelen. Communicatie met de bewoners verloopt via de gebouweigenaar.
5. Gebouweigenaar stelt een plan en planning op voor de afhandeling van de eventueel te nemen maatregelen.
6. gebouweigenaar voert de maatregelen uit en gemeente en team Risicobeheersing houden toezicht op de uitvoering.

Afhankelijk van de resultaten van de genoemde acties kunnen de vervolgstappen worden gedaan;

1. Na de inventarisatie door gemeenten en de acties van team Risicobeheersing zal de informatie worden besproken met de afdeling Incidentbestrijding en Operationele voorbereiding van VRNHN. Hierin worden mogelijke opties zoals planvorming voor de locaties die risicovol worden geacht.
2. Voor bestaande situaties is het verzoek aan gemeenten om bij nieuwe initiatieven / vergunningaanvragen voor het opwaarderen van bestaande woonvoorraad naar NOM- of BENG woningen Team Risicobeheersing tijdig te betrekken in de advisering op brandveiligheid en bestrijdbaarheid bij brand.

Communicatie

Na besluitvorming zal Team Risicobeheersing contact opnemen met de gemeenten voor afstemming van de voorgestelde acties.

www. brandweergm.nl

Brandonderzoek Van Kinsbergenstraat Arnhem

18 juni 2023

Versie: definitief 13 september 2023

BRANDWEER
Gelderland-Midden

COLOFON: Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden verricht onderzoek om te leren van incidenten. Dit levert informatie op over oorzaken van brand, brandverloop, menselijk gedrag bij brand, werking van brandpreventieve voorzieningen en het eigen operationele optreden. Dit document is daarom bedoeld als intern leerdocument en niets uit deze uitgave kan derhalve worden gebruikt om aansprakelijkheid vast te stellen of om de schuldvraag bij brand te beantwoorden òf mag openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van VGGM. VGGM kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade voortvloeiend uit deze publicatie. Vragen of opmerkingen kunt u mailen naar brandonderzoek@VGGM.nl.

Inhoudsopgave

Voorwoord 5

Inleiding 6
- Duiding onderzoek 6
- Doel en onderzoeksvragen 6
- Onderzoeksmethode 6
- Afbakening 7
- Afstemming en samenwerking 7
- Opbouw van het rapport 7
- Beeldmateriaal 7

1. Globale beschrijving van het incident 9
   - 1.1 De brand 10
   - 1.2 De brandweerinzet 11

2. Gebouwkenmerken 13
   - 2.1 Algemene gebouwkenmerken 13
   - 2.2 Lay-out van de woningen 13
   - 2.3 Brandpreventieve voorzieningen 14
   - 2.4 Bestaande situatie voor de verbouwing 15
   - 2.5 Situatie na de verbouwing 15
   - 2.6 De energiemodule 19
   - 2.7 Het ventilatiesysteem 19

3. Menskenmerken 20
   - 3.1 De bewoners 20
   - 3.2 Ontdekken van de brand 20
   - 3.3 Het vluchtgedrag 20

4. Interventiekenmerken 21
   - 4.1 112-melding bij de alarmcentrale 21
   - 4.2 Tankautospuit 110 21
   - 4.3 Tankautospuit 120 23
   - 4.4 Tankautospuit 130 25

5. Brandkenmerken 27
   - 5.1 De brand 27
   - 5.2 Het ontstaan van de brand 27
   - 5.3 De brandoorzaak 27
   - 5.4 Ontstaansgebied 28
   - 5.5 Het brandverloop 29

6. De omgevingskenmerken 41
   - 6.1 De weersomstandigheden 41
   - 6.2 Invloed van de omgeving op het incidentverloop 41
   - 6.3 Ligging van het brandadres 41
   - 6.4 Bluswatervoorziening 41

6.5 Opstelling van de brandweervoertuigen 42
6.6 Opstelling van de redvoertuigen 42

7. Analyse brandverloop 43
7.1 Tijdstip ontstaan van de brand 43
7.2 Ontstaansgebied 44
7.3 Branduitbreiding binnen in de woning 46
7.4 Branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel 46
7.5 Branduitbreiding via de buitenzijde van de dakconstructie 49
7.6 Branduitbreiding over de nok van het dak 50
7.7 Branduitbreiding vanaf het dak naar de binnenzijde van de woning 51
7.8 Branduitbreiding via de binnenzijde van de gevelconstructie 53
7.9 Branduitbreiding vanuit de spouw naar de dakconstructie 57
7.10 Branduitbreiding vanuit de spouw van het dak naar de zolder toe 57
7.11 Branduitbreiding via de woningscheidende wandconstructie(s) 58
7.12 Rookverspreiding naar de toiletten van de aangrenzende woningen 60
7.13 Branduitbreiding via de dakconstructie 61
7.14 Rookverspreiding via het ventilatiesysteem 62
7.15 Conclusie 62

8. Analyse op basis van de brandveiligheidsvoorschriften 64
8.1 Welke wbdbo / brandwerendheid geldt? 64
8.2 Beoordeling bestaande situatie 66
8.3 Beoordeling te verbouwen onderdelen 69
8.4 Conclusie 72

9. Analyse omgevingsvergunning bouw 73
9.1 Beoordeling brandveiligheid omgevingsaanvraag 73
9.2 Vergelijking aanvraag met de daadwerkelijk gerealiseerde situatie 73
9.3 Vragen van de brandweer tijdens de bouw 75
9.4 Conclusie omgevingsvergunning bouw. 75

10. Conclusie 76
Tot slot 80

11. Beantwoording van de onderzoeksvragen. 81
11.1 Deelvragen 81
11.2 Hoofdvraag 83

12. Aanbevelingen 84

Bijlage 1 - Tijdlijn 86

Bijlage 2 - Uitgebreide beschrijving gebouwconstructie 87

Literatuurlijst 100

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het rapport over het brandonderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van de brand die op 18 juni 2023 heeft plaatsgevonden in een huizenblok gelegen aan de Van Kinsbergenstraat te Arnhem. Dit rapport had niet tot stand kunnen komen zonder de bijdrage van veel verschillende personen. Dank aan de bewoners van woning nr. 44 die meegewerkt hebben door de vragen van team brandonderzoek te beantwoorden. Dank ook aan persbureau Heitink/Gelrenieuws.nl, Gerard Burgers en diverse omwonenden voor het beschikbaar stellen van het door hun gemaakte beeldmateriaal. Uiteraard gaat onze dank ook uit naar het repressieve personeel van de brandweer. Dankzij hun waarnemingen en het gemaakte beeldmateriaal kon een groot deel van het brandverloop gereconstrueerd worden. Verder gaat onze dank uit naar Veerle Gaspar voor de snelle redactieslag. Tot slot dank aan Woningbouwvereniging Portaal, Dura Vermeer en Nieman Raadgevende Ingenieurs voor hun volledige medewerking aan het onderzoek, onder andere door het aanleveren van de documentatie met betrekking tot de verbouw van de woningen.

Team brandonderzoek

Brandonderzoekers: Joost Ebus, Nick Put en Jan de Werd

Arnhem, 9 september 2023

Inleiding

Op zondagochtend 18 juni 2023 komt bij de Meldkamer Oost-Nederland om 11:51:06 een 112-melding binnen over een woningbrand aan de Van Speykstraat in Arnhem. Het exacte huisnummer is niet bekend bij de melder. De melder ziet de brand vanaf zijn flat. Er komen meerdere 112-meldingen binnen; zo zouden er twee kinderen op het dak staan, iemand van twee meter hoog naar beneden zijn gesprongen en de hele woning al in brand staan. Door de centralisten wordt binnen twee minuten opgeschaald van middelbrand naar grote brand. Later blijkt het adres de Van Kinsbergenstraat ~~44~~ te zijn.

De rook verspreidt zich al snel naar de aangrenzende woningen. Als gevolg van de brand gaan vier woningen volledig verloren en van nog één woning brandt de zolder uit. Drie andere woningen lopen forse water- en/of rookschade op.

Twee bewoners in de woning waar de brand is ontstaan konden niet meer via de reguliere route vluchten. Via het dak hebben zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen door naar het dakraam van een andere woning te klimmen.

Duiding onderzoek

Brandweer Gelderland-Midden verricht brandonderzoek om te leren van incidenten die in eigen regio hebben plaatsgevonden. Dit levert informatie op over oorzaken van brand, brandverloop, menselijk gedrag bij brand en de werking van brandpreventieve voorzieningen. De informatie wordt daarnaast ook gebruikt als input voor de evaluatie van het eigen operationele optreden.

Doel en onderzoeksvragen

Brandweer Gelderland-Midden wil weten welke lessen er getrokken kunnen worden naar aanleiding van dit incident. De hoofdvraag van het onderzoek luidt als volgt:

Hoe kon de woningbrand aan de Van Kinsbergenstraat 44 in Arnhem de verwoesting van vier woningen tot gevolg hebben?

Om antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag, zijn de volgde deelvragen geformuleerd:

1. Wat was de oorzaak van de brand?
2. Welke invloed hebben de gebouwkenmerken gehad op het brandverloop?
3. Welke invloed hebben de gebouw- en omgevingskenmerken gehad op de brandbestrijding?
4. Voldoen de betreffende woningen aan het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot de brandveiligheid?

Dit rapport richt zich op de beantwoording van de genoemde onderzoeksvragen.

Onderzoeksmethode

De informatie waarop dit rapport is gebaseerd, is op verschillende manieren verzameld. Op de dag van de brand zijn tijdens het incident brandonderzoekers van het team brandonderzoek (TBO) ter plaatse gegaan om informatie te verzamelen over de brandoorzaak en het brandverloop. In de dagen na de brand is op locatie aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de brandoorzaak, plaats van ontstaan en het brandverloop. In de media en op sociale media is gezocht naar beeldmateriaal van het incident. Ook is er aangebeld bij enkele woningen nabij de brandlocatie om te vragen of de bewoners beelden hebben gemaakt van de brand.

In de dagen na de brand is er gesproken met een groot deel van de ploegen die aan het begin van de brand betrokken zijn geweest bij de bestrijding van het incident om een beeld te krijgen van de incidentbestrijding. De beschikbare documenten over de bouw van en de aanpassing aan de woningen, zoals rapportages, de

bouwvergunning en bouwtekeningen zijn bestudeerd, en het gebouw is op de relevante onderdelen getoetst aan de brandveiligheidseisen uit het Bouwbesluit 2012, niveau bestaande bouw en niveau verbouw.

Afbakening

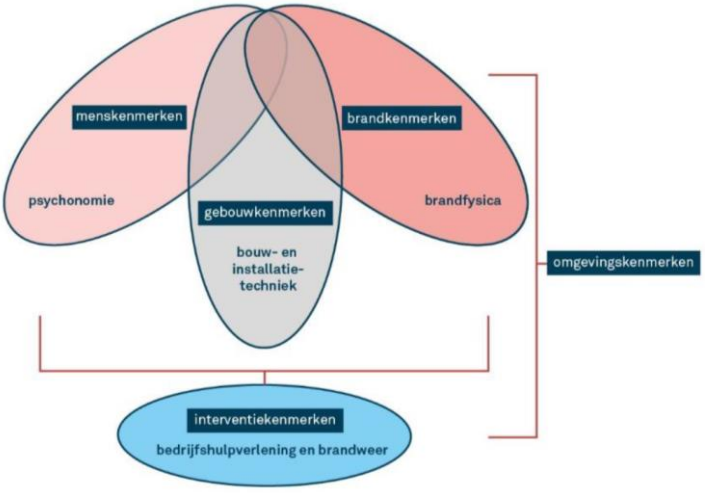
Het brandonderzoek richt zich op de beantwoording van de onderzoeksvragen. De evaluatie van het eigen operationele optreden, de inzettactiek en inzettechniek vallen niet onder dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek dienen als input voor de evaluatie van het incident.

Afstemming en samenwerking

Er is voor dit onderzoek samengewerkt met Portaal, Dura Vermeer en Crisislab. Deze medewerking bestond voornamelijk uit het delen van de beschikbare informatie. Het analyseren en beoordelen van de informatie en het opstellen van de rapportage zijn gedaan door de brandonderzoekers van brandweer Gelderland-Midden. Collega's uit eigen, maar ook uit andere regio's hebben de concept-rapportage gereviewd.

Opbouw van het rapport

In hoofdstuk 1 wordt een globale beschrijving van het incident weergegeven. In de hoofdstukken die hierop volgen wordt het kenmerkenschema gevolgd, zoals dat in 2013 is geïntroduceerd in de publicatie *Basis voor Brandveiligheid* (Hagen & Witloks, 2013).

Figuur 1 Het kenmerkenschema.

Het kenmerkenschema is een analyse- en beoordelingssysteem dat ervan uitgaat dat verschillende kenmerken bepalen hoe een brand zich ontwikkelt en hoe de gevolgen van het incident verklaard kunnen worden. De beoordeling richt zich daarbij op:

- gebouwkenmerken: het gebouwontwerp (architectuur, bouwtechniek en brandpreventie)
- brandkenmerken: de typische (brandfysische) kenmerken van een brand
- menskenmerken: het gedrag van mensen
- interventiekenmerken: de (interne en externe) hulpverlening bij de brand
- omgevingskenmerken: de (fysieke) omgevingsfactoren.

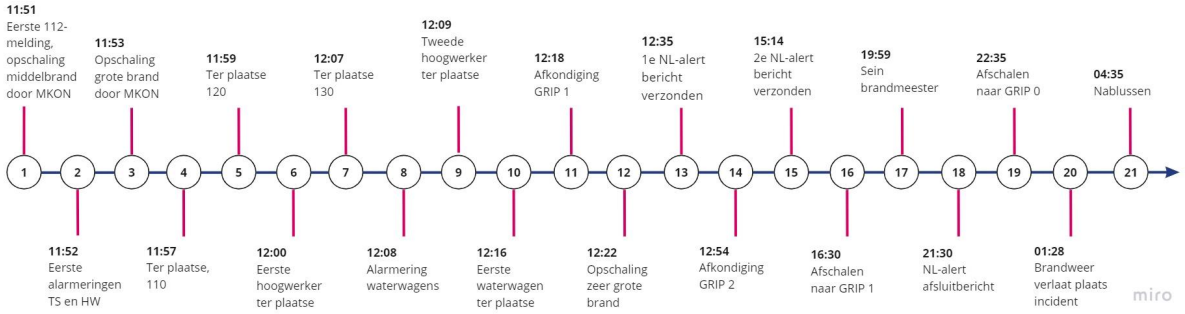
Beeldmateriaal

Er is voor deze rapportage gebruikgemaakt van beeldmateriaal afkomstig van diverse bronnen. Er is geprobeerd de exacte tijdstippen te achterhalen waarop het beeldmateriaal is gemaakt. Dit is niet in alle gevallen gelukt. Er is geconstateerd dat de tijden van de apparatuur waarmee de beelden zijn gemaakt niet allemaal gelijklopen. Voor zover dat mogelijk en te achterhalen was zijn de tijden gecorrigeerd.

Het beeldmateriaal dat in dit rapport wordt gepresenteerd, mag niet zonder voorafgaande toestemming van de maker van het betreffende beeldmateriaal worden gebruikt. Persbureau Heitink/Gelrenieuws.nl heeft specifieke toestemming verleend aan de brandweer om dit beeldmateriaal te gebruiken voor interne educatieve doeleinden en leermiddelen. Wanneer het beeldmateriaal is vastgelegd door de brandweer, is er geen bronvermelding weergegeven.

1. Globale beschrijving van het incident

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het incident. In de daarop volgende hoofdstukken wordt er gedetailleerder op ingegaan. In figuur 2 is op hoofdlijnen de tijdslijn van de brandweerinzet schematisch weergegeven. In bijlage 1 is de tijdslijn in groot formaat afgebeeld.

Figuur 2 Tijdslijn inzet brandweer

De Van Kinsbergenstraat bevindt zich in de wijk Presikhaaf van de stad Arnhem. Van een groot deel van de woningen in de straat kan de voorzijde niet met een auto worden bereikt. Zie figuur 3. De woningen zijn in 1964 gebouwd. In de periode 2016 en 2017 zijn de woningen omgebouwd tot zogenaamde nul-op-de-meterwoningen vanuit het project Stroomversnelling huur[1]. Tijdens deze verbouwing zijn de woningen onder andere voorzien van een volledig nieuwe buitenschil die over de bestaande woning heen is gezet. Tegen de gevels en op het dak zijn prefab elementen geplaatst. Het dak is aan beide zijden voorzien van zonnepanelen. Aan de voorzijde is tegen de woning aan een energiemodule geplaatst. Hierin bevindt zich onder andere het ventilatiesysteem, het verwarmingssysteem, de meterkast en de omvormer van de zonnepanelen. In paragraaf 2.6 wordt nader ingegaan op de energiemodule.

Figuur 3 Van Kinsbergenstraat in de wijk Presikhaaf geel omlijnd. In rood de betreffende straat. Bron: Google.nl

[1] Vanuit het innovatie- en aanjaagprogramma Energiesprong werd in 2013 een overeenkomst gesloten tussen vier bouwers en zes corporaties: de deal stroomversnelling huur. Zie voor meer informatie over het project www.stroomversnelling.nl.

1.1 De brand

In de Van Kinsbergenstraat ontstaat er in een van de woningen op de begane grond brand in de keuken. Het moment waarop de brand is ontstaan, is onbekend. Door stroomuitval en een brandlucht in de woning merken de bewoners de brand op. Kort nadat de rook op de overloop van de 1e verdieping ontdekt is, komt er een rookmelder in alarm. De bewoners op de 1e verdieping kunnen zichzelf via de trap en de buitendeuren op de begane grond in veiligheid brengen; de twee personen op de zolder, een moeder en een klein kind, kunnen dat echter niet meer. Door het zolderraam klimmen zij het dak op en via de zonnepanelen klimmen zij twee woningen verderop via een zolderraam een woning binnen. Zie figuur 4.

Om 11:51 komt de eerste 112-melding vanuit een flatgebouw over de brand binnen bij de alarmcentrale van de brandweer. Op dat moment is er sprake van uitslaande brand vanuit het keukenraam en op de verdiepingen komt er rook via de openstaande ramen naar buiten. Op dat moment bevinden zich nog de twee personen op het dak die via de zonnepanelen weg van de woning vluchten.

Figuur 4 Twee bewoners brengen zichzelf via het dak in veiligheid. Bron: Omwonende

Door de uitslaande brand ter plaatse van het keukenraam komt de gevel tot ontbranding; de brand breidt zich via de gevel naar boven toe en in zijwaartse richting uit. Als het vuur het dak heeft bereikt, verplaatst de brand zich snel via de ruimte tussen de dakconstructie en de zonnepanelen naar de nokconstructie van het dak van de woning waar de brand is ontstaan, én naar die van de rechts aangrenzende woning. Vanuit daar breidt de brand zich onder de metalen afdekplaat verder uit naar de naastgelegen woningen.

Via de voorgevel breidt de brand zich in horizontale richting ook snel uit naar de voorgevel van de links naastgelegen woning. Doordat het slaapkamerraam gesloten is en voorzien is van tripleglas, slaat de brand niet naar binnen in deze woning. Zie figuur 5. Er vindt rookverspreiding plaats naar de zolders van de aangrenzende woningen.

De brand breidt zich aan de binnenzijde van de woning uit via de keukendeur naar de entreehal en vanuit daaruit via openstaande deuren en de trapopgang verder de woning in. Door het openstaan van deuren en ramen ontstaan er luchtstromingen (het schoorsteeneffect) binnen de woning, waardoor eerst de rook en daarna het vuur zich snel door de woning heen kunnen verspreiden. Via de opening van de vlizotrap bereikt de brand de zolder.

Figuur 5 Beeld van de snelle branduitbreiding naar de gevel van de aangrenzende woning. Bron: Omwonende

Via de nokconstructie die van boven naar beneden doorbrandt, breidt de brand zich uiteindelijk uit naar de binnenzijde van de twee rechts aangrenzende woningen. Ook verspreidt de brand zich naar de twee links aangrenzende woningen via de binnenzijde van de dakconstructie op de zolders. Naar links toe heeft de rook zich naar meerdere woningen toe verspreid. Door inzet van de brandweer wordt een verdere branduitbreiding naar nóg meer woningen beperkt.

1.2 De brandweerinzet

Bij aankomst van de brandweer circa 6 minuten na binnenkomst van de 112-melding is er bij één woning aan de achter- en de voorzijde en bij het dak sprake van een uitslaande brand en er zijn vlammen zichtbaar bij de nok van woning. De gevel van de links aangrenzende woning staat in brand, evenals de nok van de rechts aangrenzende woning. Er bevinden zich geen bewoners meer op het dak. De brandweer weet in eerste instantie een verdere branduitbreiding via de buitenzijde van de gevels te beperken door stralen in te zetten. Door het ventilatiesysteem in de energiemodules van enkele woningen wordt rook naar buiten geblazen.

Als de ploegen de aangrenzende woningen controleren op de aanwezigheid van personen blijken de zolders al volledig onder de rook te staan. Het is voor de brandweer te gevaarlijk om op de zolders van de beide aangrenzende woningen te blijven, onder andere vanwege de kans op een rookgasontbranding of -explosie. Er wordt besloten de brand één woning verder links en rechts van de direct aangrenzende woningen te stoppen. De brand breidt zich in de nok van de woningen in beide richtingen uit. Vanwege de metalen afdekplaat op de nok van de woningen kan de brand daar niet van buitenaf met bluswater worden bereikt.

Voor de woningen ligt geen weg waar voertuigen overheen kunnen en zich kunnen opstellen; er ligt enkel een stoep die niet breed genoeg is. Dit zorgt ervoor dat de hoogwerkers van de brandweer niet nabij het dak van de brandende woningen kunnen komen om de afdekplaten te verwijderen en verdere branduitbreiding via deze weg te beperken.

Aan de linkerzijde van de straat kan een deel van de daken wel met een hoogwerker worden bereikt. Daar wordt de nok van het dak opengemaakt door de metalen kappen te verwijderen en wordt er vanuit de hoogwerker een straal ingezet om de verdere branduitbreiding via de nokconstructie te beperken. Ook wordt aan deze zijde een deel van de zonnepanelen van het dak gehaald om het dak open te zagen en zo een stoplijn te maken om de brand te kunnen stoppen als deze zich toch verder zou gaan uitbreiden. Naar de linkerzijde toe breidt de brand zich voornamelijk via de gebouwconstructie uit naar twee aangrenzende woningen. Aan de rechterzijde van de brandwoning kan het dak niet met de hoogwerker worden bereikt. Via de nokconstructie breidt de brand zich uiteindelijk uit naar de binnenzijde van de twee aangrenzende woningen.

Doordat de woningen voorzien zijn van een extra buitenschil bij de gevels en het dak en daarnaast zeer goed geïsoleerd zijn, onder andere door het gebruik van triple-glas, is het brandverloop anders dan ‘normaal’. In tegenstelling tot soortgelijke woningen uit de jaren ’60 zonder extra buitenschil wordt de brand veel minder snel uitslaand. Als het daadwerkelijk op een zolder aan het branden is, duurt het lang voordat de dakconstructie bezwijkt en de vuurhaard van buitenaf via de hoogwerker of met handstralen te bereiken is. Dit komt door de dikte van de totale dakconstructie en de gebruikte bouwmaterialen. Hierdoor is de brand van buitenaf niet goed te bestrijden. Zoals vermeld, zijn de meeste branden in de aangrenzende woningen niet van binnenuit bestreden vanwege het gevaar van onder andere een rookgasexplosies.

In figuur 6 wordt een overzicht gegeven van de brandlocatie.

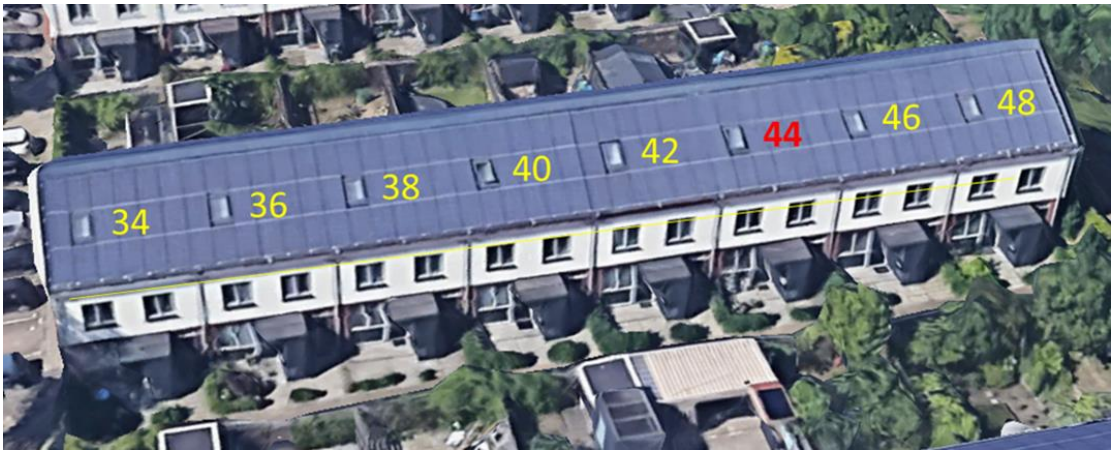
Figuur 6 Overzichtsfoto

2. Gebouwkenmerken

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gebouwkenmerken van de woningen.

2.1 Algemene gebouwkenmerken

De acht woningen aan de Van Kinsbergenstraat (34 t/m 48) te Arnhem, die samen een woonblok vormen en door de brand zijn getroffen, zijn in bezit van woningcorporatie Portaal. De woningen zijn in 1964 gebouwd. In de periode 2016 en 2017 zijn ze verbouwd tot zogenaamde Nul-op-de-Meterwoningen vanuit het project Stroomversnelling Huur. Tijdens de verbouwing zijn de woningen voorzien van een volledig nieuwe buitenschil die over de bestaande woning heen is gezet. Aan de voorzijde is tegen de woning aan een energiemodule geplaatst. In paragraaf 2.6 wordt nader ingegaan op de energiemodule. De woningen zijn aan de binnenzijde verder niet verbouwd en nagenoeg gelijk aan de situatie voor de verbouwing.

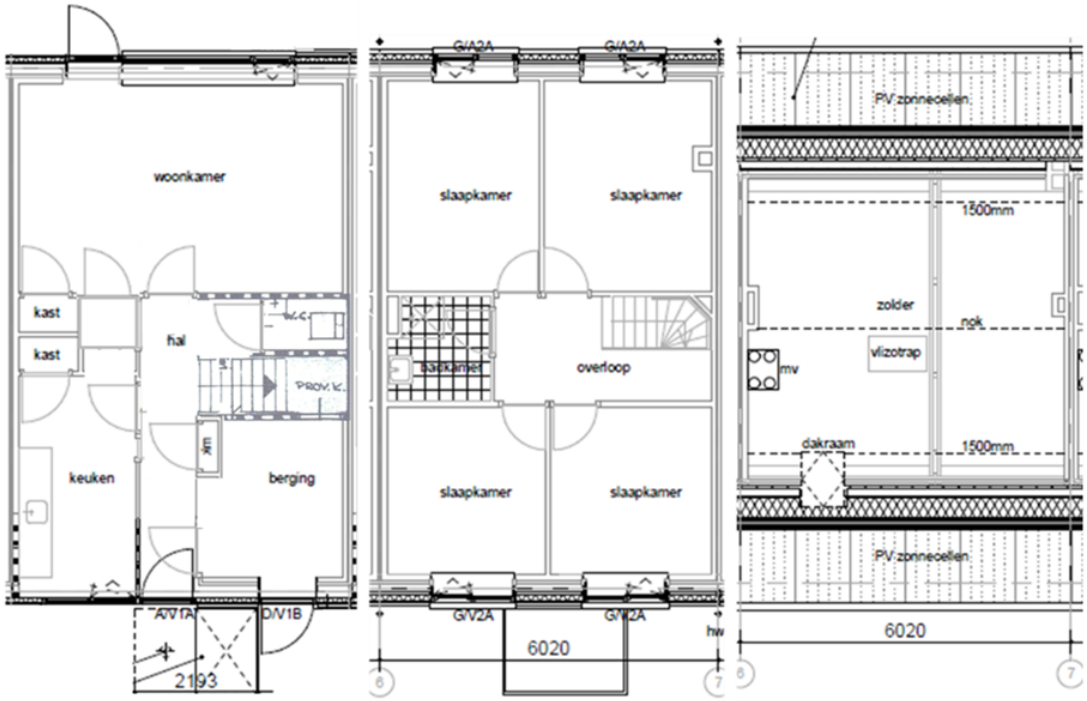

Figuur 7 Weergave van de woningen na de verbouwing. Bron: Google

De nieuwe buitenschil is opgebouwd uit geprefabriceerde gevel- en dakelementen. In de gevels zijn kunststof kozijnen geplaatst voorzien van triple glas. De isolerende buitenschil heeft een Rc-waarde van 7.0 m²K/W. Daarnaast is er vloerisolatie aangebracht. Op het dak zijn aan beide zijde zonnepanelen geplaatst. De woningen hebben een houten vloer- en dakconstructie. Zie figuur 7 voor de rij bij de brand betrokken woningen waarin de huisnummering is aangegeven. De woningen worden verder in dit rapport aangeduid op basis van het huisnummer. Aan de voorzijde, ter plaatse van de keuken, is de woning iets in omvang toegenomen. De woningen hebben een gebruiksoppervlak van circa 129 m^2. De brand is ontstaan in woning nr. 44.

2.2 Lay-out van de woningen

Elke woning heeft drie bouwlagen: de begane grond, eerste verdieping en zolder. Zie figuur 8 voor de indeling van de woningen. De indeling ter plaatse van de wand tussen de keuken en de woonkamer kan per woning verschillen. De zolder van de woningen is volgens de tekeningen alleen bereikbaar via een vlizotrap. Bij enkele woningen die door de brand getroffen zijn, is een vaste trap naar de zolder aanwezig geweest. In de woning waar de brand is ontstaan, was de zolder bereikbaar via de vlizotrap.

Figuur 8 Plattegrond van een woning. Bron oorspronkelijke plattegrond: Beltman Architecten

2.3 Brandpreventieve voorzieningen

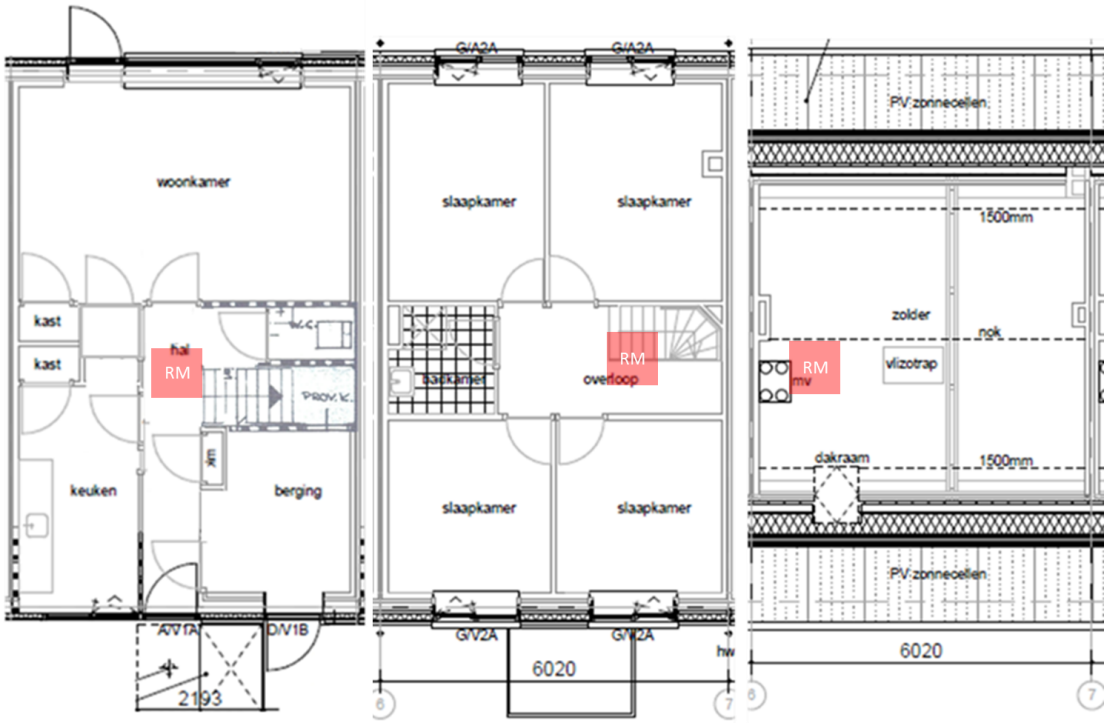
In deze paragraaf worden de brandpreventieve voorzieningen beschreven die in het woonblok en de woningen aanwezig zijn.

Brand- en subcompartimentering

Elke woning is uitgevoerd als een apart brand- en (beschermd) subbrandcompartiment. In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op de benodigde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (wbdbo) en wordt getoetst of de uitvoering aan de geldende wet- en regelgeving voldoet. In paragraaf 2.4 en paragraaf 2.5 wordt nader ingegaan op de uitvoering van de constructie ter plaatse van de scheidingen tussen de woningen.

Rookmelders

De woningen zijn voorzien van een rookmelder op de begane grond, de eerste verdieping en op de zolder. Het betreffen standalone rookmelders die niet onderling met elkaar in verbinding staan en voorzien zijn van een batterij die 10 jaar meegaat. In figuur 9 is de locatie van de rookmelders weergegeven zoals deze in de woningen die niet volledig door de brand zijn verwoest zijn aangetroffen.

Figuur 9 Positie van rookmelders binnen de woning. Bron: Beltman Architecten

2.4 Bestaande situatie voor de verbouwing

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen de woning beschreven van vóór de verbouwing. In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving van de gebouwconstructie te vinden.

De buitenschil

Het binnen en buitenspouwblad van de gevels bestaat uit metselwerk. De spouw is opgevuld met PS-isolatie. De kozijnen zijn van hout. Op enkele plaatsen, zoals bij de berging, is aan de buitenzijde hout aangebracht. Het dak is niet geïsoleerd en bestaat uit een houten dakbeschot met panlatten en dakpannen. Het dak rust op houten gordingen.

De woningscheidende wand

De woningscheidende wandconstructie bestaat uit twee gemetselde wanden met daartussen een open spouw. De houten balken van de verdiepingsvloeren en de dakconstructie zijn opgelegd en ingemetseld in de wandconstructie. Deze wand is aan de zijde van de verblijfsruimten voorzien van stucwerk.

2.5 Situatie na de verbouwing

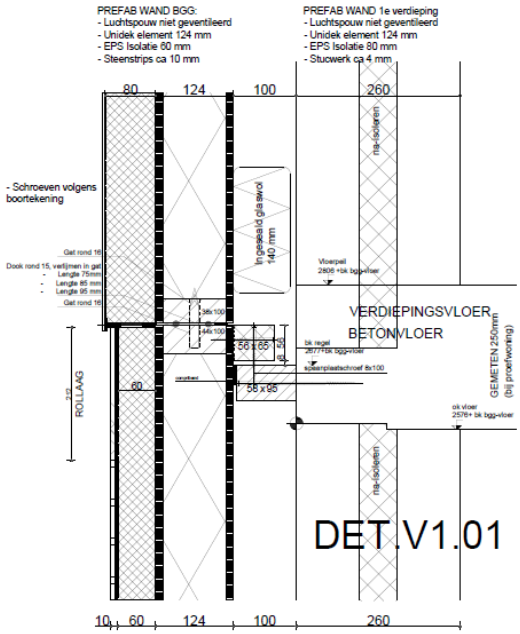
In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen de opbouw van de woningen beschreven. Dit wordt gedaan op basis van de beschikbare documenten over de verbouwing, waaronder het uitgevoerde toezicht op de brandpreventieve voorzieningen door een voor het project ingehuurd adviesbureau en de daadwerkelijk ter plaatse aangetroffen situatie. In bijlage 2 staat een uitgebreide beschrijving van de gebouwconstructie met onder andere de opbouw van de nieuwe gevel- en dakelementen.

Uitbreiding van de woning

De oppervlakte van de keuken is groter geworden. Ter plaatse van de woningscheidende wand tussen de keuken en de berging van de aangrenzende woning is bij de zwarte witte arcering in figuur 8 een nieuwe wandconstructie gerealiseerd van hout, die aan de zijde van de berging voorzien is van brandwerende beplating.

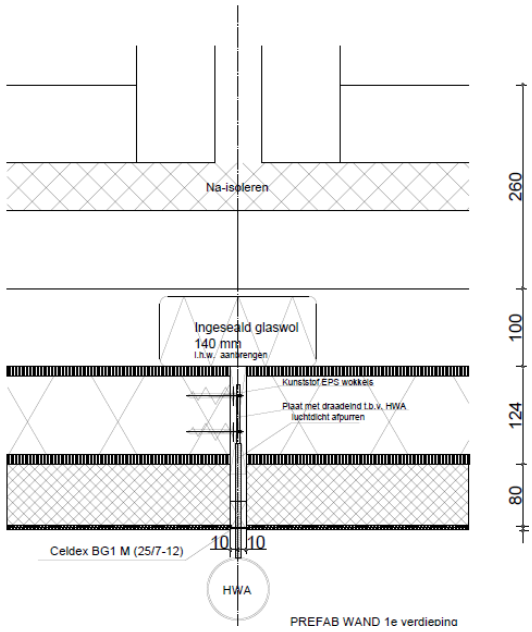
Gevelconstructie

Tegen de bestaande voor- en achtergevel aan zijn geprefabriceerde gevelelementen middels houten regels bevestigd. Er is als het ware een extra gevelconstructie (buitenmuur) tegen de bestaande gevelconstructie (buitenmuur) aangezet. De gevelconstructie wordt hierdoor ongeveer twee keer zo dik. De prefab gevelelementen zijn voornamelijk opgebouwd uit hout (met name spaanplaat) en Polystyreenisolatie (PS-isolatie). Aan de buitenzijde is de gevel afgewerkt met steenstrips of stucwerk. In figuur 10 is de detailtekening weergegeven die overeenkomt met de aangetroffen situatie ter plaatse.

Figuur 10 Doorsnede gevelconstructie bij verdiepingsvloer. Bron: Dura Vermeer 15-4-2016

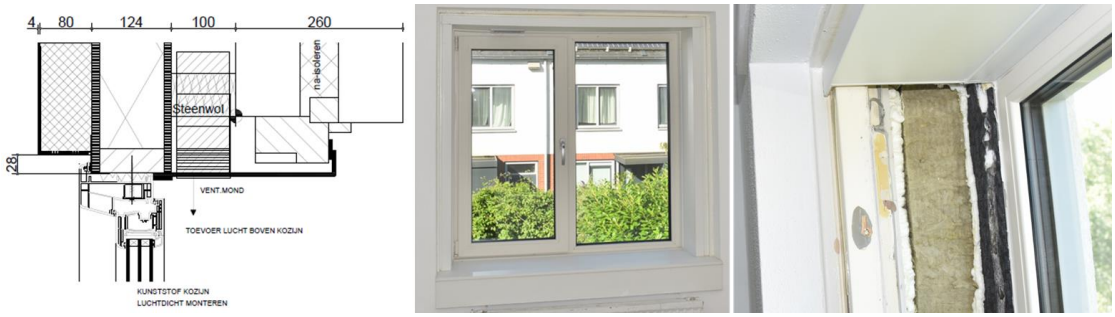
Ter plaatse van de aansluiting tussen het prefab gevelelement van de begane grond en de eerste verdieping én tussen de gevelelementen van de aan elkaar grenzende woningen zit een strook ingeseald glaswol. Zie figuur 11.

Figuur 11 Locaties glaswol tussen gevelelementen. Bron: Dura Vermeer 15-4-2016

Raamconstructie

In de voor- en achtergevel zitten kunststof kozijnen. De voordeur is van hout, net als het kozijn van het dakraam. Bij alle ramen is er tripleglas toegepast. De spouw is afgetimmerd met een MDF-beplating. Rondom het kozijn is de spouw met steenwol opgevuld. Bij het keukenraam is de spouw aan de bovenzijde dichtgezet met hout. Het ventilatiekanaal loopt hier doorheen. Aan de bovenzijde van het kozijn zit in de aftimmering een ventilatierooster voor de toevoer van verse lucht. Zie figuur 12.

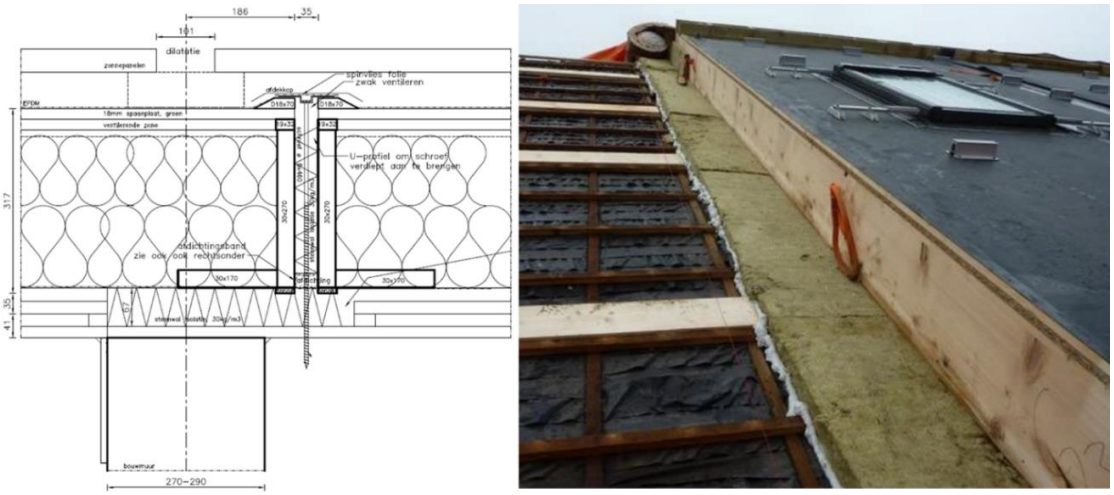

Figuur 12 Raamconstructie. Bron: Dura Vermeer 15-4-2016

Dakconstructie

De dakconstructie bestaat uit geprefabriceerde dakelementen die zijn gelegd op de bestaande dakconstructie waar het oude schoorsteenkanaal en de dakpannen eerst vanaf zijn gehaald. Elk dakvlak bestaat uit twee dakelementen. De dakelementen zijn voorzien van een EPDM dakbedekking (Ethyleen Propyleen Dieen Monomeer, een synthetische rubber). Op de gehele dakoppervlakte zijn zonnepanelen aangebracht.

In figuur 13 staan het detail van de dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende wand en een foto gemaakt van de dakconstructie tijdens de montage weergegeven. De aansluiting tussen het dakbeschot, de gordingen en de woningscheidende wandconstructie is aan één zijde van de wandconstructie dichtgezet met een plaat Promatect die op de wand is geschroefd. De naden zijn gedicht met een brandwerende kit. Zoals in figuur 13 zichtbaar is, ligt de aansluiting van twee dakelementen net naast de woningscheidende wandconstructie. Aan de voorzijde van de woning is het dak voorzien van een tuimeldakraam met tripleglas. Het dakraam heeft een ventilatierooster dat handmatig open of dicht kan worden gezet.

Figuur 13 Dakdetail Emergo 30-10-2015; brandwerende plaat bij wandconstructie is aanvullend ingetekend en foto Notitie NRI 23-11-2015

De nokconstructie

Op de prefab dakelementen is een houten constructie aangebracht. Deze is afgedekt door een afdekkap van metaal met een afwerking van plastisol (PVC) die aan de houten constructie is bevestigd. Zie figuur 14.

Figuur 14 Nokconstructie waar een deel van de afdekkappen vanaf is gehaald.

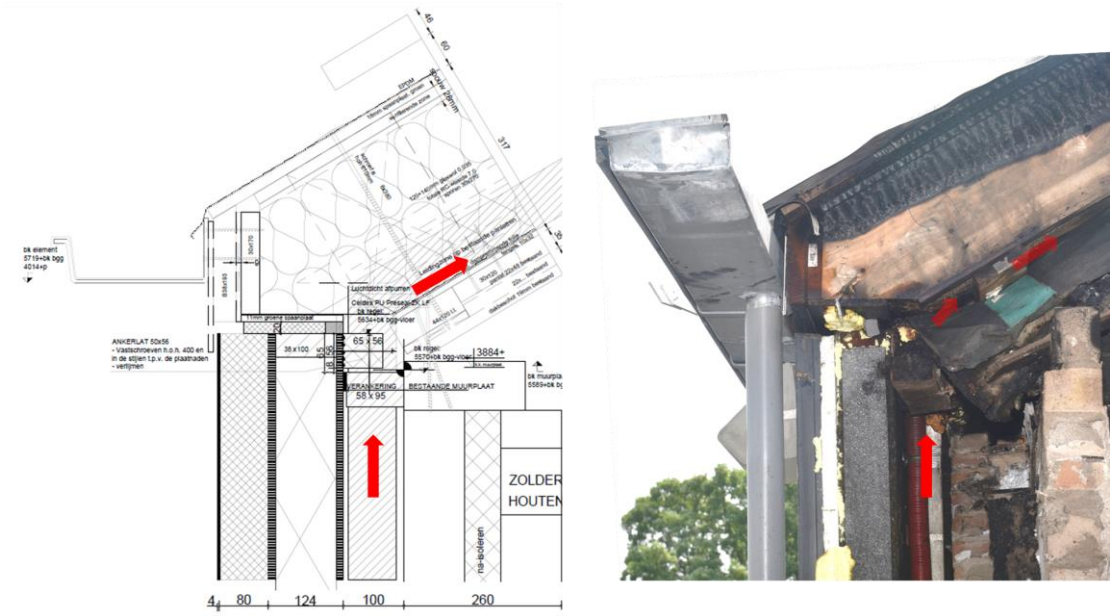
Aan de binnenzijde van de woningen is de afwerking van de dakvlakken van de zolder verschillend. Er zijn ook woningen waar door de bewoners een (slaap)kamer is gemaakt op de zolder. Het is niet van elke woning bekend hoe de afwerking was, omdat deze woningen tijdens de brand zijn gesloopt. Bij woningen nr. 38 en nr. 40 was het dakbeschot niet afgetimmerd. In figuur 15 is zichtbaar dat er een brandwerende plaat is aangebracht tegen de woningscheidende wand, afgewerkt met kit.

Figuur 15 Nok gezien vanaf de binnenzijde van de zolder van woning nr. 38

Aansluiting dak- en gevelelement

Door de uitgevoerde sloopwerkzaamheden is bij een van de woningen de aansluiting tussen de gevel en de dakconstructie zichtbaar geworden. In figuur 16 is de aangetroffen situatie weergeven naast het detail van de aansluiting van de gevel op de dakconstructie. Met rode pijlen is het traject weergegeven waar een open verbinding is tussen de open spouw van de gevel en de open spouw tussen het oude dak en de nieuwe dakpanelen.

Figuur 16 Detail aansluiting gevel-dak (bron: Dura Vermeer 15-4-2016) en het daadwerkelijke detail

2.6 De energiemodule

In de energiemodule die aan de voorzijde tegen de woning is geplaatst, bevinden zich de lucht/water warmtepomp voor verwarmings- en tapwater, het gebalanceerde ventilatiesysteem met warmte-terugwininstallatie (WTW), de stroomomvormer voor de zonnepanelen en het monitoringssysteem. Zie figuur 17.

Figuur 17 Energiemodule aan de voorzijde van de woning

2.7 Het ventilatiesysteem

Elke woning is voorzien van een eigen mechanisch ventilatiesysteem. De toe- en afvoeropeningen van het systeem bevinden zich in de energiemodule. De ventilatiekanalen zijn van tevoren in de prefab gevel- en dakelementen aangebracht. Zie bijlage 2.

3. Menskenmerken

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het feitelijke (vlucht)gedrag tijdens het incident vanaf het moment dat de brand in de woning is ontdekt. Dit valt onder de menskenmerken.

3.1 De bewoners

Op het moment dat de brand ontstaat, zijn er vijf personen aanwezig in de woning. Vier zelfredzame personen en één niet zelfredzame persoon: een kind van twee jaar oud. Drie personen verblijven op dat moment op de eerste verdieping en twee personen op de zolder (een zwangere vrouw en het kind van twee jaar oud). Drie van de vijf personen liggen op het moment dat de brand ontstaat te slapen.

3.2 Ontdekken van de brand

Een bewoner in en een van de slaapkamers merkt op dat de ventilator op deze kamer uitvalt en ruikt een brandlucht. Op dat moment is er nog geen rookmelder te horen. Als de slaapkamerdeur wordt geopend is op de gang zwarte rook te zien. Direct begint de bewoner te roepen naar de personen die op zolder liggen te slapen; zij loopt naar de aangrenzende slaapkamer om de persoon die daar ligt te slapen wakker te maken. Er komt een rookmelder in alarm; als de bewoner die in deze kamer ligt te slapen wakker wordt, ziet het al zwart van de rook. Als eerste zet deze bewoner het raam open van de slaapkamer (die gelegen is aan de achterzijde van de woning). De zwangere vrouw op zolder is wakker geworden door het geroep; ze haalt de plaat weg die de opening in de zoldervloer ter plaatse van de vlizotrap afdekt om te kijken wat er aan de hand is. Direct stroomt er zwarte rook de zolder op.

3.3 Het vluchtgedrag

Vanaf de eerste verdieping wordt geroepen dat de bewoners die op zolder zijn, naar beneden moeten komen. De bewoner op zolder roept terug dat dit niet meer mogelijk is en dat zij ‘naar boven moeten gaan’. De opening in de zoldervloer blijft open. De bewoners op de eerste verdieping vluchten door de rook heen naar beneden. In de hal op de begane grond is geen zicht meer. De bewoner die door de woonkamer heen vlucht naar de achterdeur komt in de woonkamer een familielid tegen die net binnenkomt na het uitlaten van een hond. Samen gaan ze naar buiten. De andere bewoner gaat via de voordeur naar buiten. De voor- en achterdeur blijven openstaan.

Op de zolder klimt de vrouw samen met haar kind uit het dakraam, dat voorafgaand aan de brand al deels openstond. Via de zonnepanelen weet ze met het kind om haar nek naar het zolderraam twee woningen verderop te klimmen. Bij deze woning was al aangebeld door de medebewoners om te vragen of het dakraam geopend kon worden om de twee binnen te laten. Via dit zolderraam weten zij inderdaad van het dak af te komen. Zie figuur 18. Door de medebewoners is vanwege deze hectische situatie geen 112-melding gedaan om het incident te melden.

Figuur 18 Foto links 11:51 personen op het dak, rechts 11:52 Bewoners vluchten over het dak via de zonnepanelen. Bron: Omwonende

4. Interventiekenmerken

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de ploegen van de eerste drie tankautospuiten van de brandweer aan het begin van de brand hebben gedaan en wat hierbij hun waarnemingen waren onder andere met betrekking tot het brandverloop. Er wordt in dit rapport niet ingegaan op de gehanteerde inzettechniek en -tactiek, behalve als dit bij kan dragen aan de beeldvorming van het brandverloop. De ervaringen van deze ploegen helpen bij het in kaart brengen van het brandverloop en verklaren van de trajecten waarlangs dit heeft plaatsgevonden. Als eerste wordt in paragraaf 4.1 de eerste informatie van de alarmcentrale weergegeven, waarna in de paragrafen 4.2 tot en met 4.4 de bevindingen van de eerste drie blusploegen staan.

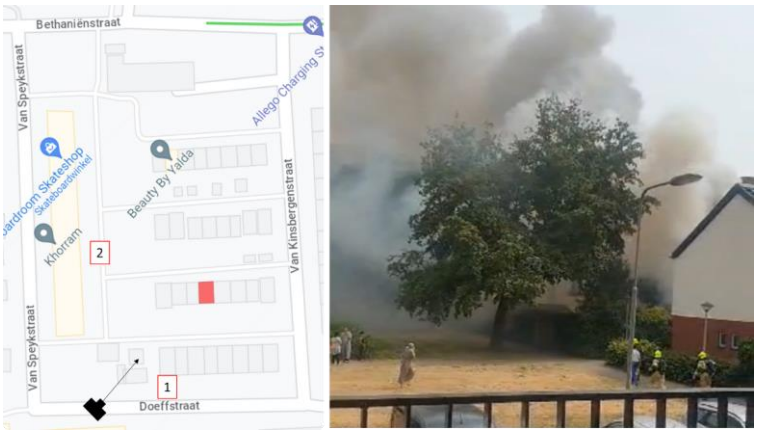
Figuur 19 Voorzijde van de betrokken woningen met daarin de huisnummers weergegeven. Bron: Google.nl

4.1 112-melding bij de alarmcentrale

Bij de brandweercentralisten van de Meldkamer Oost Nederland (MKON) komt er om 11:51:06 een 112-melding binnen vanuit een flatgebouw waar vandaan een bewoner zicht heeft op een woning die in brand staat. Volgens de melder zou de woning volledig in brand staan, zouden er twee kinderen op het dak zijn en iemand van het dak zijn gesprongen. Het exacte huisnummer weet de melder niet. De melder geeft aan dat het de Van Speykstraat in Arnhem betreft (later blijkt het de Van Kinsbergenstraat te zijn). Op basis van deze informatie wordt door de centralisten direct opgeschaald van middelbrand naar grote brand. Er worden drie tankautospuiten (TS), een officier van dienst (OvD) en een hoogwerker gealarmeerd.

4.2 Tankautospuit 110

Tijden het aanrijden van TS 110 zijn de rookwolken van de brand al zichtbaar. De eenheid rijdt via de Van Speykstraat aan. De 110 stopt op de Doeffstraat en vanuit die locatie gaat de ploeg op verkenning richting het brandadres. Om 11:57:19 heeft het voertuig de status ter plaatse. Dit is 6 minuten en 13 seconden nadat de 112-melding bij de alarmcentrale is binnengekomen. In figuur 20 is de positie van TS 110 op een kaart aangegeven met een 1. Op de foto in figuur 20 die om 11:57 is gemaakt, is het beeld te zien dat de ploeg had bij aankomst. Tijdens de verkenning wordt geconstateerd dat er zowel aan de achterzijde als aan de voorzijde van de woning een uitslaande brand is. Er blijken geen personen meer op het dak aanwezig te zijn. Het voertuig wordt over het gras heen verplaatst naar positie 2, zodat de ploeg de brand, die aan de voorzijde van de woning het heftigste is, kan gaan bestrijden.

Figuur 20 Plattegrond met de voorlopige en definitieve opstelplaats van TS 110 met camerapositie, en foto van de situatie als TS 110 ter plaatse aankomt om 11:57. Bron: Omwonende

De volledige voorgevel van woning nr. 44 staat in brand; de brand heeft zich op dat moment al uitgebreid naar de voorgevel op de eerste verdieping van woning nr. 42. Aan de achterkant is een uitslaande brand zichtbaar. Zie figuur 21. Er wordt in eerste instantie aan de voorzijde ingezet met twee stralen lage druk. De eerste brandweerinzet is gericht op het beperken van branduitbreiding naar de aangrenzende woningen toe via de gevelconstructie. Als men het opzetstuk wil plaatsen op de ondergrondse brandkraan blijkt dit niet te kunnen, omdat er een onderdeel van de ondergrondse brandkraan niet goed zit. Er moet daarom gebruikgemaakt worden van een andere brandkraan. De tweede TS die ook snel ter plaatse is, kan water leveren aan de TS 110. Intussen hangt op de tweede bouwlaag het stucwerk los en valt van de gevel. Het is de ploeg al snel duidelijk dat er Polystyreenisolatie (piepschuim) in de gevel zit.

Figuur 21 Beeld achterzijde (links) en voorzijde (rechts) tijdens verkenning. Brandweer zichtbaar (rode pijl). Bron: Omwonende

Omdat niet duidelijk is of er nog personen in de aangrenzende woning(en) aanwezig zijn, wordt door de waterploeg onder dekking van een straal hoge druk (HD) een verkenning uitgevoerd in woning nr.46. Op de begane grond is sprake van lichte rook. Op de eerste verdieping kan de ploeg nog net iets zien. Het vlizoluik wordt onder dekking van de straal opengemaakt. De zolder staat vol met bruingele rook die er ook gelijk uit komt stromen. Er wordt rookgaskoeling gedaan. Het water komt direct weer naar beneden vallen. Een ploeglid is via de vlizotrap enkele treden naar boven gegaan om op de zolder te kijken, en voelt daar geen hitte. Er wordt door de ploeg geconcludeerd dat ze niet op deze locatie kan blijven, omdat dat te risicovol is vanwege de aanwezige rookgassen die tot

ontbranding zouden kunnen komen of een rookgasexplosie veroorzaken[2]. Het vlizoluik wordt weer gesloten en de ploeg verlaat de woning.

De ploeg gaat door naar de hoekwoning nr. 48 om ook deze woning te verkennen. Op de begane grond wordt alleen rook waargenomen als de deur van de toiletruimte wordt geopend. Het toilet blijkt vol rook te hangen. Het valt de ploeg op dat de grond plakt tijdens het lopen. Hierdoor wordt vermoed dat er Polystyreen bij de brand betrokken is, omdat dit plakkende vloeren kan veroorzaken. Op de eerste verdieping wordt geen rook waargenomen. Op de zolder, bereikbaar via een vaste trap, is zichtbaar dat er een klein beetje rook naar binnen komt via kieren en naden langs de beplating waarmee de zolder is afgewerkt. Alle ramen en deuren van deze woning zijn opengezet om rook naar buiten te kunnen laten stromen en te voorkomen dat de woning zich volledig vult met rook. Ook is gezocht naar kruipruimtes en zijn de energiemodules voor de woningen van nr. 46 en nr. 48 opengezet, omdat zichtbaar is dat daar rook uit naar buiten komt. De ploeg geeft aan zowel in woning nr. 46 als in woning nr. 48 geen rookmelder te hebben gehoord.

4.3 Tankautospuit 120

De 120 stopt op de Doeffstraat; de definitieve opstelplaats wordt een grasveld nabij. Om 11:59:50 heeft het voertuig de status ter plaatse. Dit is 8 minuten en 54 seconden na de eerste 112-melding die bij de alarmcentrale is binnengekomen. In overleg met de 110 wordt besloten dat de ploeg van de 120 op verkenning gaat in woning nr. 42, mede omdat niet duidelijk is of er nog personen in de aangrenzende woning(en) aanwezig zijn. Eén ploeglid wordt ingezet aan de achterzijde van woning nr. 44 om van buitenaf branduitbreiding via de buitengevel naar de buren te voorkomen met behulp van een straal HD.

Woning nr. 42

Woning nr. 42 wordt circa 12:03 betreden. Zowel de voordeur als de achterdeur van de woning staan open. Er hangt lichte rook in de woonkamer. Op de eerste verdieping hangt duidelijk meer rook. De ploeg heeft in de slaapkamer aan de voorzijde waar de buitengevel in brand heeft gestaan, geen indicatoren waargenomen die erop wijzen dat het in de slaapkamer heeft gebrand. Via een vaste trap gaat de ploeg naar de zolder. Die staat vol met geelbruine rook en met spullen. Het is hierdoor lastig om er te bewegen. Er worden geen vlammen waargenomen op de zolder. De condities zijn zodanig slecht dat de ploeg besluit de zolder weer te verlaten. De ramen op de eerste verdieping worden dichtgedaan en de achterdeur gesloten om de toevoer van zuurstof naar de brand te beperken. Bij de linker kozijnstijl van de achterdeur is op dat moment een zwarte gekleurde halve cirkel zichtbaar, waar rook vanaf komt. De zwarte substantie lijkt op een vloeistof, maar dan deels gestold. Er komt in de woonkamer ook laag bij de grond geelbruine rook onder de plint door ter plaatse van de achtergevel.

Achterzijde woning nr. 44

Een ploeglid houdt aan de achterzijde van woning nr. 44 met een straal HD de brand aan de buitenzijde onder controle. Dit is rond 12:03 geweest. Het glas (triple) van de achtergevel ligt er op de begane grond al volledig uit. De brand die vanaf de positie van het ploeglid in de woonkamer zichtbaar was, wordt door het ploeglid als volgt beschreven: “Het leek alsof de inventaris van de woonkamer al volledig was uitgebrand. Met de straal HD worden de vlammen zo veel als mogelijk van de gevel af gehaald.” Zie figuur 22.

[2] De rook bevat pyrolyseproducten (ontledingsgassen). Uit onderzoek van Veerman (2017) is gebleken dat de ontledingsgassen van PS al met een temperatuur van 22 ^{0}C explosief tot ontbranding te kunnen komen.

Figuur 22 Bestrijding van de brand met een straal HD aan de achterzijde van de woning. Bron: Omwonende

De inzet met de straal hoge druk wordt gestopt om over te kunnen gaan naar een inzet met een straal lage druk om meer water beschikbaar te hebben om de brand mee te bestrijden. Tijdens het gereedmaken van de straal lage druk vindt er een snelle branduitbreiding plaats aan de buitenzijde van de achtergevel.

Als eerste reactie wordt door de ploeg na het zien van de branduitbreiding een tweede straal HD gepakt. Zie figuur 23. De gehele ploeg van de 120 wordt ingezet aan de achterzijde van de woning. Als met lage druk de vlammen van de achtergevel zijn gehaald, ziet de ploeg dat het dak nog steeds brandt. De hoogwerker die op de eerste opstelplaats van de 120 is neergezet, wordt ingezet om met een waterkanon de brand aan de achterzijde te bestrijden. Met de hoogwerker kan niet het dak worden bereikt om de nok los te halen of een stoplijn te realiseren. De opstelplaats ligt op een te grote afstand van het blok met woningen.

Figuur 23 Opstelplaats van de 120 met de branduitbreiding aan de achterzijde van woning nr. 44. Bron: Omwonende

De ploeg ziet door een raam van een kamer op de eerste verdieping van woning nr. 42 die grenst aan woning nr. 44 vlammen nabij het plafond. De brand breidt zich naar beneden toe uit. Door op het raam te spuiten bezwijkt uiteindelijk voldoende glas om naar binnen te kunnen spuiten. Als de ploeg water naar binnen spuit, ziet zij dat er rook uit de nok van het dak wordt geperst. De ploeg schat in dat dit circa 30 minuten na haar aankomst heeft plaatsgevonden. De ploeg heeft aan de achterzijde pas vlammen gezien uit het dak van woning nr. 42 nadat het dak van nr. 44 aan de achterzijde grotendeels was bezweken.

4.4 Tankautospuit 130

De 130 stopt op de Van Kinsbergenstraat achter de eerste hoogwerker. Om 12:05:47 heeft het voertuig de status ter plaatse. De eerste taak van de 130 is het voorzien van de hoogwerker van bluswater.

Woning nr. 42

Als de hoogwerker van water is voorzien, krijgt de ploeg de opdracht om woning nr. 42 te gaan verkennen. Om circa 12:12 wordt de woning voor de tweede keer door een ploeg betreden. De ploeg weet op dat moment niet dat deze woning al is gecontroleerd. Op de eerste verdieping ziet de ploeg dikke zwarte rook hangen die van de zolder naar beneden stroomt. Een inzet in woning nr. 42 wordt ingeschat als te risicovol vanwege de kans op rookgasontbranding of een rookgasexplosie; hierop wordt besloten om naar woning nr. 40 te gaan om daar een stoplijn te realiseren.

Woning nr. 40

In woning nr. 40 hangt witte rook op de begane grond. Op de eerste verdieping wordt het zicht door de rook al duidelijk minder. Het luik van de vlizotrap wordt onder dekking van een straal geopend. De zolder staat vol met witte rook en hierdoor is er weinig zicht op de zolder. Er wordt met de warmtebeeldcamera gekeken. Hierop is te zien dat het bij de aansluiting van het dak op de woningscheidende wand met woning nr. 42 heet is. Na een kast weggehaald te hebben wordt er een gat gemaakt in het gips waarmee het dakbeschot op de zolder is afgewerkt. Dit wordt gedaan nabij het voormalige schoorsteenkanaal op een plek waar de hotspot lijkt te zitten. Als de opening is gemaakt wordt er direct veel bruingele rook via de opening de zolder in geperst. Ingeschat wordt dat dit ongeveer 10 minuten na het ter plaatse komen heeft plaatsgevonden (circa 12:15). Door de grote hoeveelheid rook en de snelle toename van de temperatuur op de zolder wordt besloten de zolder te verlaten en een stoplijn te maken bij woning nr. 38. Het luik van de vlizotrap wordt na het verlaten van de zolder gesloten.

Woning nr. 38

Op de zolder van woning nr. 38 hangt rook en middels hydraulische ventilatie[3] wordt rook door het zolderraam naar buiten verplaatst. Rond 13:00 uur wordt de hoogwerker ingezet om de nok tussen woning nr. 38 en nr. 40 open te maken. Dit zorgt voor stabielere condities op de zolder van woning nr. 38. De rook kan nu vrij uit de nok van woning nr. 40 wegstromen en komt in mindere mate de zolder van woning nr. 38 in. Zie figuur 24. Met het waterkanon van de hoogwerker wordt er onder de nog deels afgedekte nok van woning nr. 40 gespoten. Dit blijkt effect te hebben, want de brand breidt zich niet verder meer uit via de nokconstructie. Door het personeel van de hoogwerker wordt het dakraam van woning nr. 40 ingeslagen. Er is een ventilator ingezet bij de toegang van woning nr. 38 om de woning onder overdruk te zetten en hiermee de rookverspreiding naar deze woning toe te beperken. Met de hoogwerker worden tussen woning nr. 36 en nr. 38 de zonnepanelen van het dak gehaald en er wordt er met een motorkettingzaag een stoplijn in het dak gezaagd.

[3] Naar buiten spuiten met een sproeistraal waardoor de rook naar buiten wordt meegezogen.

Figuur 24 Links: 14:38, Inzet in woning nr. 38. Rechts: 14:47, hydraulische ventilatie via het dakraam Bron: Heitinkmedia/Gelrenieuws.nl

Op de zolder van woning nr. 40 ontstaat een uitslaande brand via het dakraam. Met het waterkanon van de hoogwerker wordt deze brand geblust via de opening in het dakraam en vanaf de voorzijde wordt via de slaapkamerramen geblust. Zie figuur 24. Om circa 15:15 wordt woning nr. 40 met lage druk betreden om de brand van binnenuit te bestrijden.

Bij aankomst van de 130 waren de deuren van de technische ruimten voor de woningen nr. 34 tot en met nr. 40 nog gesloten.

5. Brandkenmerken

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de brandkenmerken. De brandkenmerken hebben te maken met het ontstaan en het verloop van de brand en gaan over hitte, rook en rookverspreiding. De indeling (lay-out) van een gebouw en de aan- of afwezigheid van brandwerende voorzieningen (de gebouwkenmerken, besproken in hoofdstuk 2) kunnen in belangrijke mate invloed hebben op de brand- en rookontwikkeling.

5.1 De brand

In de onderstaande paragraaf wordt toegelicht waar de brand is ontstaan, wat de (mogelijke) oorzaak was en hoe het brandverloop is geweest. Het brandverloop is in kaart gebracht op basis van het beschikbare beeldmateriaal en de waarnemingen door brandweerpersoneel.

5.2 Het ontstaan van de brand

Er kan niet worden vastgesteld op welk tijdstip de brand is ontstaan in woning nr.44. Er kan daarom ook niet bepaald worden hoe lang de brand zich heeft kunnen ontwikkelen voordat om 11:51 door een omwonende 112 is gebeld. Volgens de melder zou op dat moment al de hele woning in brand staan. Op de videobeelden die gemaakt zijn rond dezelfde tijd dat de 112 melding is gedaan, is te zien dat er op dat moment alleen een uitslaande brand zichtbaar is vanuit het keukenraam op de begane grond en dat er veel rook buiten de woning is. Zie figuur 25.

Figuur 25 Eerste beelden van de brand. Bron: Omwonende

5.3 De brandoorzaak

Om de brand in de constructie van de getroffen woningen te kunnen bestrijden, zijn deze met een kraan uit elkaar getrokken. Zie figuur 26. Ondanks het verzoek van team brandonderzoek bleek het niet mogelijk de keuken van woning nr. 44, het mogelijk ontstaansgebied, te behouden. Er kon hierdoor geen technisch brandonderzoek meer worden uitgevoerd naar de exacte plaats van ontstaan en de mogelijke brandoorzaak. De bewoners hebben aangegeven dat er in de keuken niet gekookt werd op het moment dat de brand moet zijn ontstaan. In de keuken zijn diverse potentiële ontstekingsbronnen aanwezig, zoals bijvoorbeeld keukenapparatuur en de elektrische installatie. De brandoorzaak is onbekend.

Figuur 26 Sloop van woning nr. 42 t/m 48

5.4 Ontstaansgebied

Er zijn twee mogelijke ontstaansgebieden onderzocht.

Energiemodule als ontstaansgebied

In de buurt ging tijdens de brand al het gerucht rond dat de brand ontstaan zou zijn in de energiemodule aan de voorzijde van de woning. Tijdens de brandbestrijding was het noodzakelijk om de woning te slopen. Op verzoek van team brandonderzoek is de energiemodule met een grijper van een kraan van de woning afgetrokken en apart gezet om deze op een later moment te kunnen onderzoeken. Zie figuur 27. Door team brandonderzoek is samen met een expertisebureau namens een van de verzekeraars de energiemodule onderzocht. Op basis van de waarneming van de eerste politie-eenheid ter plaatse die alleen vuur uit het keukenraam heeft zien komen, de beschikbare beelden en het technisch onderzoek is vastgesteld dat de brand niet in de energiemodule is ontstaan. Zie paragraaf 7.2 voor een uitgebreidere toelichting. Vanaf bepaalde posities in de wijk kan men een vertekend beeld hebben gehad, waardoor vlammen die uit het keukenraam kwamen zijn aangezien voor vlammen die uit de energiemodule kwamen.

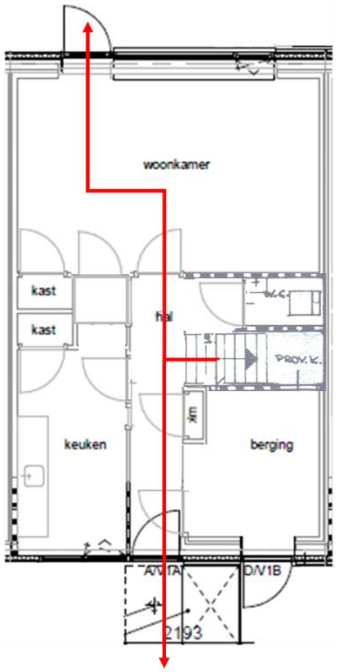
Figuur 27 Links energiemodule aan woning nr. 44 vast, rechts de veiliggestelde energiemodule

Keuken als ontstaansgebied

Zowel de informatie van de bewoners als de beschikbare beelden bevestigen de hypothese dat de brand in de keuken van woning nr. 44 is ontstaan. De keuken is daarom aangewezen als ontstaansgebied.

De bewoners hebben aangegeven dat de keukendeur gesloten was. Op hun vluchtroute naar buiten toe zijn de bewoners geconfronteerd met een entreehal op de begane grond die vol stond met zwarte rook. Hierdoor was er

in de entreehal geen zicht meer. De bewoners hebben beneden in de woning geen vuur waargenomen. In figuur 27 staan de routes aangegeven die de bewoners hebben afgelegd naar buiten toe.

Figuur 28 Schets indeling begane grond met de vluchtroutes

5.5 Het brandverloop

Het hieronder geschetste brandverloop is gebaseerd op de waarnemingen zoals die in de herinnering van de bewoners, omwonende en brandweerpersoneel zijn bijgebleven en op het beschikbare beeldmateriaal. Van de waarnemingen door personen en delen van het brandverloop die op beeld zijn vastgelegd kon niet in alle gevallen het exact tijdstip achterhaald worden. Dit komt onder andere, omdat de ingestelde tijd op de apparatuur waarmee beeldmateriaal is gemaakt (professionele camera's en mobiele telefoons) niet exact gelijk loopt.

In de tekst verderop in dit hoofdstuk wordt het tijdstip[4] genoemd waarop voor het eerst op beeld een nieuwe waarneming wordt gedaan, bijvoorbeeld het zichtbaar worden van vlammen op een bepaalde locatie. Er dient rekening mee gehouden te worden dat de vlammen of de rook ook al eerder zichtbaar kunnen zijn geweest, maar niet op dat moment zijn vastgelegd op beeld. In figuur 29 zijn de tijden weergegeven waarop er voor het eerst vlammen en/of rook zijn waargenomen bij de verschillende woningen.

1e waarneming vlammen bij woning	34	36	38	40	42	44	46	48
Binnenzijde woning	-	-	-	14:49	12:30	11:51	13:42	16:10
Gevel woning voorzijde	-	-	-	-	11:57	11:56	-	18:08
Gevel woning achterzijde	-	-	-	-	-	12:03	-	-
Kopgevel woning	-							16:18
Dakvlak woning	-	-	-		11:58	11:58	13:23	-
Nok van woning					12:48	11:58	11:58	15:56

1e waarneming rook bij woning	34	36	38	40	42	44	46	48
Nok van woning	12:14	12:14	12:14	12:14	12:03	11:56	11:56	12:14
Binnenzijde woning			12:15	12:15	12:03	11:51	<12:03	<12:03

Figuur 29 Eerste waarneming rook of vuur door de ploegen of zichtbaar op beeldmateriaal

[4] Zonder toevoeging van het woord 'uur', dus bijvoorbeeld: 11:58.

Het brandverloop in de keuken tot het moment dat de brand al uitslaand is, is niet meer met zekerheid vast te stellen. Tijdens hun vlucht uit de woning zien de bewoners alleen zwarte rook in de entree op de begane grond van woning nr. 44; zij hebben geen vlammen gezien binnen in de woning. Om 11:51 zijn er echter forse vlammen zichtbaar die al enkele meters uit het keukenraam naar buiten komen. Het is niet bekend of er op dat moment sprake is van een lokale brand nabij het raam of van volledige ontwikkelde brand in de keuken. Uit het openstaande dakraam komt donkere rook naar buiten gestroomd. Zie figuur 30. Om 11:56 staat een groot deel van de voorgevel in brand en heeft de brand zich al uitgebreid naar de nokconstructie van woning nr. 44 en nr. 46 en naar de entreehal van woning nr. 44. Aan de achterzijde van de woning komen er op dat moment grote hoeveelheden lichtgekleurde rook uit het openstaande slaapraam. Het is niet bekend of en tot hoever de brand zich op dat moment binnen in de woning al naar boven toe heeft uitgebreid. Uit het dakraam komt een lichtere kleur rook naar buiten dan enkele minuten eerder.

Figuur 30 11:56, Voor en achterzijde van de woning. Bron: Omwonende

Om 11:57 zijn op beeld de eerste vlammen zichtbaar op de voorgevel van woning nr. 42 ter hoogte van de eerste verdieping. Als om 11:58 de eerste brandweereenheid ter plaatse komt, heeft de brand zich via de voorgevel uitgebreid tot halverwege de breedte van woning nr. 42. Vlammen komen onder de zonnepanelen van woning nr. 44 uit en er zijn vlammen zichtbaar bij de nok van woning nr. 44 en nr. 46. Het is niet goed te zien of er alleen maar rook of ook vlammen uit het zolderraam komen. Aan de achterzijde is op de begane grond het triple-glas in de kozijnconstructie bezweken en is de brand over de volledige breedte van de gevelopening uitslaand geworden. Zie figuur 31.

Figuur 31 11:58, Beeld aankomst brandweer, aan de achter- en voorzijde van de woning. Bron: Omwonenden

Om 12:03 is aan de achterzijde een straal HD ingezet die verdere branduitbreiding via de buitengevel voorkomt. Er is nog vuur zichtbaar in de woonkamer. Uit het slaapkamerraam komt met enige snelheid deels doorzichtige rook naar buiten gestroomd. Bij woning nr. 42. hangt er geel gekleurde rook voor de achtergevel. De achterdeur staat open. Zie figuur 32.

Figuur 32 12:03, Inzet aan achterzijde van woning nr. 44. Bron: Omwonende

Als even voor 12:03 de inzet met de straal HD stopt, begint direct de omvang van de vlammen die naar buiten stromen groter te worden. Na 20 seconden zijn er aan de buitenzijde vlammen zichtbaar met een vlamlengten van circa 1 meter. Rond 12:05 staat nagenoeg de gehele achtergevel in brand. Zie figuur 32.

Figuur 33 Branduitbreiding aan de achterzijde van de gevel 12:03-12:05 Bron: Omwonende

Aan de voorzijde zijn op het dak van woning nr. 44 er vlammen te zien die onder de zonnepanelen uit komen. Er komt rook licht gekleurde rook onder de nok van woning nr. 42 en nr. 44 vandaan. Zie figuur 34. In woning nr. 46 is op de begane grond lichte rook te zien en staat op de verdieping zoveel rook dat er nog maar nog net rondgekeken kan worden. De zolder staat stijf onder de geelbruine rook. In woning nr. 48 staat de toiletruimte op de begane grond vol rook. Op de eerste verdieping is geen rook zichtbaar, maar op de zolder ziet de ploeg een klein beetje rook langs naden en kieren komen. Het exacte tijdstip waarop woning nr. 46 en nr. 48 zijn betreden is niet bekend.

Figuur 34 12:03, voorzijde Bron: Omwonende

Binnen in woning nr. 42 wordt rond 12:03 lichte rook waargenomen in de woonkamer. Op de eerste verdieping hangt meer rook, en de zolder is helemaal gevuld met geelbruine rook. Er worden geen vlammen waargenomen in de woning. Op de begane grond wordt enkele minuten later waargenomen dat er bruinige rook onder de plint uitkomt ter plaatse van de achtergevel. Om 12:10 komen er vlammen van enkele meters lang uit het dakraam van woning nr. 44. Er is rook zichtbaar bij het dakraam en ter plaatse van de nok van woning nr. 42. Zie figuur 35.
Omstreeks 12:12 is er ter hoogte van de daken veel lichtgekleurde rook zichtbaar. Zie figuur 36. Rond deze tijd wordt binnen op de eerste verdieping van woning nr. 42 zwarte rook waargenomen die via het trapgat vanuit de zolder naar beneden komt.

Figuur 35 12:10, Uitslaande brand zolderraam woning nr. 44 Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Figuur 36 12:12, Toename rookontwikkeling zichtbaar ter plaatse van de daken. Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 12:14 komen zijn vlammen zichtbaar die onder de zonnepanelen van woning nr. 44 vandaan komen. Tot en met woning nr. 48 komt er rook onder nok vandaan. Er komt geen rook via het openstaande dakraam van woning nr. 48 naar buiten stromen. Zie figuur 37.
Rond 12:15 wordt op de zolder van woning nr. 40 met de warmtebeeldcamera waargenomen dat de aansluiting van het dak op de woningscheidende wand met woning nr. 42 heet is. Er is een hotspot nabij het voormalige schoorsteenkanaal. Als er een gat is gemaakt in de afwerking van de zolder komt er een grote hoeveelheid rook de zolder op stromen en neemt de temperatuur er snel toe.

Figuur 37 12:14, woning nr. 44 t/m 48. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 12:14 is zichtbaar dat er over de gehele lengte van de rij met woningen rook onder de nok vandaan komt.

Figuur 38 12:18, Inzet straal via dakraam. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Op de zolder van woning nr. 38 wordt lichte rook waargenomen. Het exacte tijdstip is onbekend, maar is kort nadat de zolder van woning nr. 40 is verlaten.
Om 12.34 is zichtbaar dat aan de voorzijde het dak van woning nr. 44 grotendeels is bezweken en om 12:53 is zichtbaar dat het dak ook aan de achterzijde is bezweken. Er worden aan de achterzijde van woning nr. 42 door het raam op de eerste verdieping heen vlammen waargenomen in de achterliggende ruimte. De ploeg schat in dat dit omstreeks 12:30 is geweest. Er zijn geen beelden beschikbaar waarop dit te zien is en waarmee dit tijdstip kan worden geverifieerd. De ploeg ziet op dat moment nog geen vlammen uit de nok van woning nr. 42 komen.

Figuur 39 12:34, voorzijde, 12:??, Achterzijde Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl, Omwonende

Om 13.08 wordt de nok van woning nr. 38 losgehaald.

Figuur 40 Verwijderen nok van woning nr. 38. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 13:23 zijn er aan de achterzijde geen vlammen zichtbaar bij de zolder van woning nr. 44. De plastisol coating van de metalen afdekplaten is er over de gehele lengte van de nok van woning nr. 46 afgebrand. De andere kant op is dit bij woning nr. 42 zichtbaar tot over ongeveer de halve breedte van de woning. Er zijn aan de zijde van woning nr. 44 (links in figuur 41) vlammen zichtbaar die onder de nokafwerking vandaan naar buiten stromen. Ter plaatse van de nok van woning nr. 42 is forse rookontwikkeling zichtbaar.

Figuur 41 13:23, achterzijde van de woningen. Bron: Gerard Burgers

Vanaf 13:34 zijn vlammen zichtbaar die ook langs de zijkanten van de metalen afdekplaten van de nok komen. Ook zijn er aan de voor- en achterzijde van het dak vlammen zichtbaar die uit het dakvlak onder de nok komen. Bij woning nr. 42 zijn geen vlammen te zien er plaatse van het dak. Zie figuur 42.

Figuur 42 13:42, Branduitbreiding via de nokconstructie naar woning nr. 46 Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 13:50 komt er geelbruine rook uit onder andere uit de ingeslagen ramen van woning nr. 42, rook uit het ingeslagen dakraam van woning nr. 40 en een beetje rook uit woning nr. 38.

Figuur 43 13:50, Brandbestrijding woning nr. 42, rook uit dakraam nr. 40. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Figuur 44 14:32, Forse rook uit woning nr. 42, rook uit ingeslagen dakraam nr. 40. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 14:38 is aan de achterzijde het dak van woning nr. 42 bezweken en zijn er vlammen zichtbaar. Kort daarna (14:40) komen er vlammen uit het dakraam aan de voorkant. Er komt op dat moment minder rook uit het zolderraam van woning nr. 40. Er zijn vlammen zichtbaar in de nok van woning nr. 46 ter hoogte van de scheiding met woning nr. 48 waar rook uit de nok stroomt. Er komt geen rook uit de (deels) openstaande dakramen van woning nr. 46 en nr. 48. De nokconstructie van het dak van woning nr. 46 is deels volledig doorgebrand. Door deze gaten in het dak komt nauwelijks rook naar buiten en zijn geen vlammen zichtbaar. Zie figuur 45 en 47.

Figuur 45 14:40, Uitslaande brand uit zolder woning nr. 42. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 14:49 komen er rookgassen en vlammen uit het dakraam van woning nr. 40. Als er een straal op ingezet wordt, komt er meer rook uit de ingegooide ramen op de eerste verdieping van deze woning.

Figuur 46 14:49, Vlammen uit zolderraam nr. 40 en effect inzet brandweer. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 15:56 komen er vlammen naar buiten via een gat dat in de nokconstructie van het dak van woning nr. 48 is gebrand. Uit het door de brandweer opengedraaide dakraam stroomt op dat moment nauwelijks rook naar buiten. Om 16:09 is het triple glas van het dakraam bezweken en wordt er veel donkere rook door het dakraam naar buiten geperst. Kort daarna komt de rook tot ontbranding. Zie figuur 47 en 48.

Figuur 47 15:56, Uitslaande brand uit dak woning nr. 48. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Figuur 48 16:09-10, brandontwikkeling woning 48. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Figuur 49 16:16, Voorzijde woning nr. 42 en nr. 44

Om 16:14 zijn er vlammen zichtbaar op de kopgevel van woning nr.48 bij de nok van het dak. Er stroomt rook uit de gebouwconstructie ter plaatse van de dakgoot. Zie figuur 50. Op 16:18 is zichtbaar dat de brand zich in de kopgevel naar beneden toe uitbreidt, waarbij de stuclaag omklapt.

Figuur 50 16:18, Brandontwikkeling woning nr. 48. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 16:32 komen er minder vlammen uit het dak van woning nr. 48 en brandt het op de eerste verdieping van de woning. Zie figuur 51.

Figuur 51 Overzichtsfoto

Om 17:32 is het dak van woning nr. 48 bezweken en zijn er vlammen zichtbaar ter plaatse van de plafonds van de kamers op de eerste verdieping.

Figuur 52 17:32, vlammen zichtbaar op de 1e verdieping van woning nr. 48. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Om 19:00 zijn er vlammen zichtbaar uit de nok van het dak van woning nr. 46.

Figuur 53 19:00 Vlammen uit de nok van woning nr. 46.

Om 19:29 slaan er vlammen uit het dakraam van woning nr. 46. Om 19: 34 zijn er ook vlammen zichtbaar op de eerste verdieping. Zie figuur 54.

Figuur 54 Branduitbreiding in woning nr. 46

Om 19:57 zijn er geen vlammen meer zichtbaar bij woning nr. 48. Zie figuur 55. De woningen nr. 42 tot en met nr. 48 worden gesloopt om de brand die onder andere op onbereikbare plaatsen in de gebouwconstructie zit te bestrijden.

Figuur 55 19:57, Woning nr. 48 volledig uitgebrand. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

6. De omgevingskenmerken

In dit hoofdstuk wordt de invloed van de omgeving op de brandveiligheid beschreven, ook wel omgevingskenmerken genoemd. De ligging van het gebouw wordt in samenhang met de brandveiligheid in de woningen beschouwd.

6.1 De weersomstandigheden

In het incidentrapport staan de volgende meteogegevens: meetstation Arnhem: zwaar bewolkt, wind Z (176gr) 3-5 m/s (2 bft), neerslag: 0 mm, temp: 26,1^{0}C, luchtvochtigheid 31 % De wind heeft met name invloed gehad op de richting waarin er branduitbreiding over de dakconstructie heeft plaatsgevonden.

6.2 Invloed van de omgeving op het incidentverloop

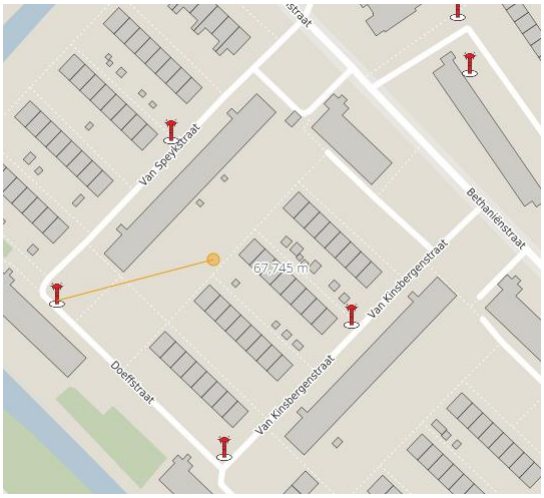
De omgeving heeft met name invloed gehad op de beeldvorming, het opstellen van de hoogwerkers en de bereikbaarheid van de daken van de getroffen woningen.

6.3 Ligging van het brandadres

De woning ligt in de wijk Presikhaaf. De afstand tot een brandweerkazerne is gering, waardoor de wettelijk voorgeschreven normtijden zijn behaald. De rij van acht woningen die door de brand zijn getroffen, grenzen aan een autovrij gedeelte van de Van Kinsbergenstraat. De woning waarin de brand is ontstaan, ligt naast het midden van de rij woningen. De lengte van de rij woningen heeft de beeldvorming bemoeilijkt, omdat er om de rij heen gelopen moest worden. Normaal gesproken kan van een niet bij het incident betrokken woning gebruikgemaakt worden om naar de achterzijde van een rij huizen te lopen, maar dit was vanwege de rookverspreiding niet zonder ademlucht mogelijk.

6.4 Bluswatervoorziening

De wijk is voorzien van een primaire bluswatervoorziening in de vorm van ondergrondse brandkranen aangesloten op een leiding van 63 mm met een opbrengst van circa 27 m^3/h. De brandkraan die het dichtst bij de opstelplaats van de eerste tankautospuit ligt, bleek niet bruikbaar te zijn, omdat de straatpot – een onderdeel van de ondergrondse brandkraan – zo zat dat het opzetstuk niet op de brandkraan kon worden geplaatst. Zie figuur 56 voor de positie van deze brandkranen in de wijk. Hierdoor moest er afgelegd worden naar een brandkraan verderop in de wijk. In de wijk is een secundaire bluswatervoorziening aanwezig waar middels een groot watertransport gebruik van gemaakt is.

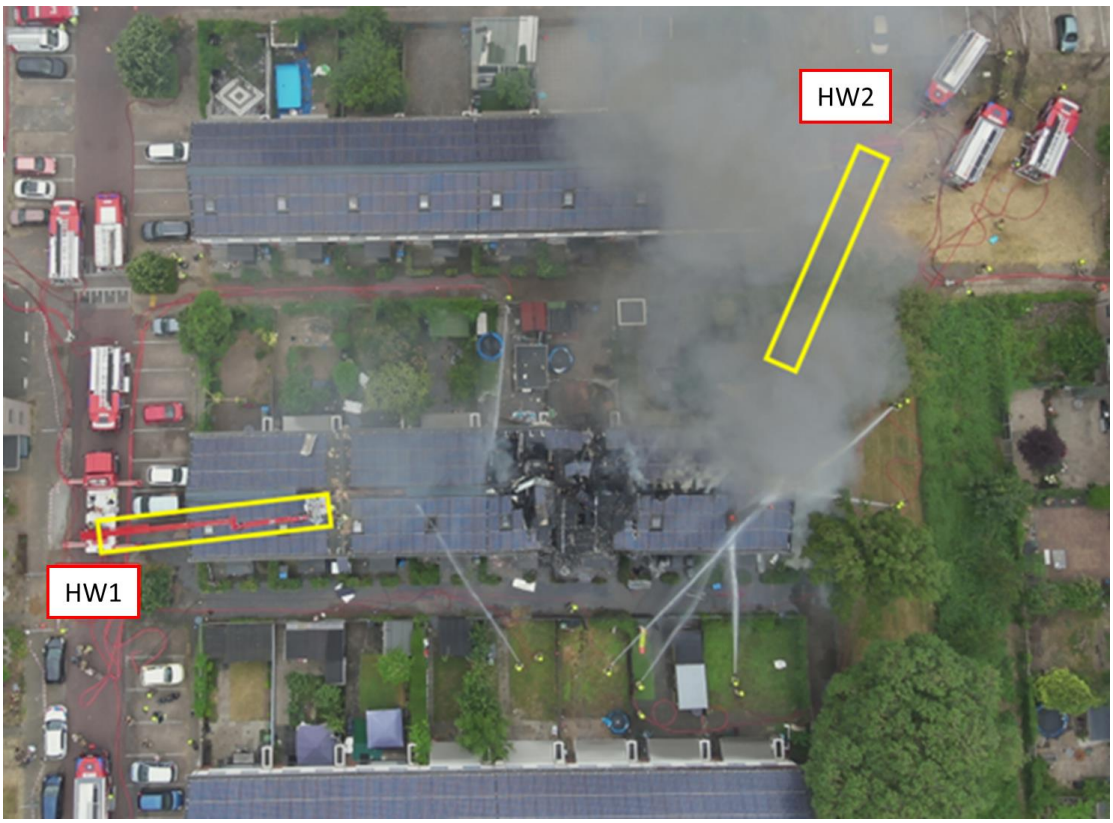
Figuur 56 Positie brandkranen in de wijk met afstand tot opstelplaats van de 110

6.5 Opstelling van de brandweervoertuigen

Er kon geen TS worden opgesteld vlak voor de brandwoning, omdat daarvoor alleen een stoep is. Het eerste voertuig is daarom opgesteld op een grasveld nabij de straat op circa 30 meter van de woning. Dit was mogelijk, omdat het al enige tijd droog was en de bodem voldoende hard om er overheen te kunnen rijden en op te stellen.

6.6 Opstelling van de redvoertuigen

Er is geen opstelplaats waar vandaan een redvoertuig het dak van woning nr. 44 of de aangrenzende woningen kon bereiken. Vanuit een ander deel van de Van Kinsbergenstraat kon een hoogwerker net het dak van woning nr. 38 bereiken om daar werkzaamheden te verrichten. Deze opstelplaats bevindt zich hemelsbreed ruim 30 meter van woning nr. 44. De tweede hoogwerker is opgesteld op een grasveld aan de andere zijde van de straat op een afstand van ruim 40 meter hemelsbreed van woning nr. 44. Vanuit deze positie kon het dak niet worden bereikt om er werkzaamheden op te verrichten. Het redvoertuig had na afloop problemen om weg te komen over het grasveld. In figuur 57 is de definitieve opstelplaats van de hoogwerkers en de beperkte inzetdiepte weergegeven.

Figuur 57 Bereikbaarheid met hoogwerkers

7. Analyse brandverloop

Om de hoofdvraag en de deelvragen te kunnen beantwoorden, wordt in dit hoofdstuk het brandverloop uit hoofdstuk 5 geanalyseerd. In paragraaf 7.1 en 7.2 wordt nader ingegaan op het ontstaan van de brand. In de daarop volgende paragrafen worden de trajecten besproken waarlangs het vuur en de rook zich hebben kunnen uitbreiden van de woning waarin de brand is ontstaan naar de aangrenzende woningen toe. Elke paragraaf wordt afgesloten met een conclusie. Tot slot staan in paragraaf 7.15 enkele algemene conclusies.

7.1 Tijdstip ontstaan van de brand

Er kan niet worden vastgesteld op welk tijdstip de brand is ontstaan. Om 11:51 was er al sprake van een uitslaande brand; pas kort hiervoor hadden de bewoners pas de brand ontdekt. Op de eerste beelden die beschikbaar zijn van de brand is te zien dat de vlammen al enkele meters naar buiten komen. Het is niet bekend of er op dat moment sprake is van een lokale brand nabij het raam of van een volledige ontwikkelde brand in de keuken. Het toevoerpunt van het ventilatiesysteem zit bij het keukenraam. Dit kan ook van invloed zijn geweest.

Invloed brandstof op brandontwikkeling

In de keuken is veel brandstof beschikbaar: het keukenblok en de keukenkastjes van spaanplaat, de geperste houten wand- en plafondafwerking die in alle woningen is aangebracht, en in de inventaris zoals keukenapparatuur. Onder tegen het keukenraam stond volgens de bewoners een vriezer en achter in de keuken een koelkast. Deze apparaten zijn voorzien van isolatie om de temperatuur laag te kunnen houden; de isolatie is vaak van polyurethaan, dat een zeer brandbaar materiaal is. Dit materiaal kan zorgen voor een zeer snelle brandontwikkeling waardoor binnen enkele minuten sprake kan zijn van een volledig ontwikkelde brand[5]. De koelkast en vriezer zijn daarnaast ook voorzien van een koelmiddel dat in de meeste gevallen zeer brandbaar is. Als het koelmiddel vrijkomt en ontbrandt, ontstaat er een brandende gaswolk. Zowel het koelmiddel als de brandbare isolatie kunnen bij een brand in een keuken zorgen voor een zeer snelle branduitbreiding, waardoor de keuken binnen enkele minuten volledig in brand staat. Doordat het vanwege de sloop van het gebouw niet meer mogelijk was om brandonderzoek uit te voeren, is het onbekend waar in de keuken de brand is ontstaan en welke brandmaterialen er in het begin bij betrokken waren.

Snelheid van ontdekken door buurtbewoners

De snelheid waarmee de rook die door het ventilatiesysteem naar buiten werd geblazen en via het deels openstaande keukenraam naar buiten stroomde, werd ontdekt door buurtbewoners, was van diverse factoren afhankelijk. Ten eerste de zichtbaarheid van de rook (de hoeveelheid en de kleur) die uit de woning naar buiten stroomde; deze was onder andere afhankelijk van de snelheid van branduitbreiding en de bij de brand betrokken materialen. Ten tweede de ligging van de woning in een autovrije straat: voor de woning ligt een stoep waar de tuinen van de tegenovergelegen straat op aansluiten. Dit betekent dat de rook moest worden opgemerkt door mensen die in de omgeving van de woning op straat liepen, in een tuin zaten of vanuit een huis naar buiten keken. En nadat de buurtbewoners de rook hadden waargenomen, moesten zij die ook nog interpreteren als rook afkomstig van een brand en de moeite nemen worden om de hulpdiensten te bellen.

Ontdekken van de brand door de bewoners

Ondanks de aanwezigheid van rookmelders is de brand pas ontdekt op een moment dat het voor de bewoners al niet meer mogelijk was om veilig – dat wil zeggen: zonder in aanraking te hoeven komen met de rook en met voldoende zicht – naar buiten te kunnen vluchten. Op de begane grond is er onder aan de trap geen zicht meer

[5] Een voorbeeld van een snelle brandontwikkeling is te zien in een video van London Fire Brigade. Opgemerkt moet worden dat bij de video het apparaat niet met de rug tegen de muur aan staat, wat voor een nog snellere branduitbreiding zorgt. Plastic backed fridge fire - YouTube

door de zwarte rook. Hieronder wordt beschreven wat de oorzaak kan zijn van het feit dat de brand zo laat ontdekt werd en de bewoners niet meer veilig de woning hebben kunnen verlaten.

De deur van de keuken was volgens de bewoners gesloten. Dit voorkwam dat er rook vanuit de keuken vrij naar de aangrenzende hal kon stromen en van daaruit, via de open trap, naar boven toe. Door de naden tussen de deur en het kozijn of langs de onderzijde van de deur zou er wel rookverspreiding hebben kunnen plaatsvinden (zie figuur 61. De positie van de rookmelder op de begane grond, nabij de woonkamerdeur, de hoeveelheid en temperatuur rook die langs de deur komt en de luchtstroming binnen de woning kunnen er samen voor hebben gezorgd dat de rook niet direct bij de rookmelder op de begane grond terecht is gekomen. Dit zou een verklaring zijn voor het scenario dat zich in de woning heeft voorgedaan en in hoofdstuk 3 is beschreven.

De bewoners geven aan dat er op het moment dat zij de brand ontdekken donkere rook via het trapgat naar de eerste verdieping stroomt en dat er dan pas een rookmelder afgaat. Als zij naar beneden vluchten, is in de entree op de begane grond geen zicht meer. Tussen de onderzijde van de keukendeur en de vloer heeft een opening gezeten voor het ventilatiesysteem. Zie paragraaf 2.7. Op het moment dat er door de brand meer rook wordt geproduceerd dan kan worden afgevoerd via het keukenraam en het ventilatierooster, ontstaat er uiteindelijk een overdruk waardoor de rook zich via alle naden en kieren naar buiten perst. Om 11:51 is er donkergekleurde rook zichtbaar die uit het zolderraam stroomt; om 11:52 is lichtgekleurde rook te zien. Zie figuur 58. Het verschil in kleur komt vermoedelijk doordat er aan het begin van de brand rookverspreiding heeft plaatsgevonden door overdruk in de keuken langs de onderzijde van de deur. Vervolgens is de keukendeur op een later moment doorgebrand. De lichtgekleurde rook uit het zolderraam bestond waarschijnlijk uit pyrolysegassen van de spaanplaat en PS-isolatie die zich naar de zolder verspreidden.

Figuur 58 Verschil in kleur van de rook uit het zolderraam

Als de brand al snel door de keukendeur heen was gebrand, zou er een open verbinding naar de entreehal zijn ontstaan. Op deze locatie zouden dan vlammen vanuit de keuken de gang op zijn gekomen en naar alle waarschijnlijkheid in enige vorm door de vluchtende bewoners zijn ontdekt. Op basis van deze analyse lijkt het niet waarschijnlijk dat de keukendeur al is doorgebrand op het moment dat de bewoners erlangs vluchten

Conclusie

De brand is ontdekt als gevolg van stroomuitval en het waarnemen van een brandlucht. Het exacte tijdstip waarop de brand is ontstaan kan niet worden vastgesteld.

7.2 Ontstaansgebied

Zoals omschreven in paragraaf 5.4 wordt op basis van de informatie afkomstig van de bewoners en de beelden die beschikbaar zijn van het begin van de brand, de keuken van woning nr. 44 beschouwd als het ontstaansgebied. In de buurt ging tijdens het incident al het gerucht rond dat de brand ontstaan zou zijn in de energiemodule aan de voorzijde van de woning. Op basis van de onderstaande analyse is vastgesteld dat deze hypothese onjuist is.

Energiemodule als ruimte van ontstaan

Door team brandonderzoek is samen met een expertisebureau namens een van de verzekeraars de energiemodule onderzocht. Op basis van dit onderzoek is vastgesteld dat de brand niet in de energiemodule is ontstaan.

Figuur 59 Links: energiemodule aan woning nr. 44 vast, rechts: de veiliggestelde energiemodule

In de energiemodule zit het aan- en afvoerpunt van lucht waarmee de woning mechanisch wordt geventileerd. In figuur 60 is de positie van deze punten in de energiemodule weergegeven. Zoals in figuur 61 is weergegeven, zit het afzuigpunt nabij het plafond van de keuken. Lucht en rook zijn naar dit punt toegezogen en onder bij de energiemodule naar buiten geblazen. Vermoedelijk hebben personen rook gezien die uit de energiemodule kwam zoals in figuur 60 zichtbaar is. De rook bleef nabij de grond hangen, omdat er onvoldoende energie (temperatuur) over was om op te kunnen stijgen. Na uitval van de stroom binnen de woning kan er ook rook door drukverschillen via de ventilatiekanalen naar buiten zijn gestroomd. Tot slot hebben meerdere personen aangegeven dat er alleen vlammen zichtbaar waren uit het keukenraam en er geen vlammen uit de energiemodule naar buiten kwamen. Op basis van het technisch onderzoek en de bovenstaande analyse is de energiemodule uitgesloten als ontstaansgebied.

Figuur 60 Beeld uitslaande brand om 11:51 met rook uit energiemodule en foto van energiemodule met in- en uitstroomopening van het ventilatiesysteem. Bron: Omwonende

Figuur 61 Locaties uitstroomopeningen ten opzichte van elkaar

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie wordt geconcludeerd dat de brand ontstaan is in de keuken.

7.3 Branduitbreiding binnen in de woning

Al eerder is beschreven hoe de rook in de entreehal terecht kan zijn gekomen. Als de keukendeur begint door te branden, kan het vuur zich ook uitbreiden naar de andere ruimten binnen de woning. Om 11:56 is dan ook zichtbaar dat er branduitbreiding heeft plaatsgevonden naar de entree van de woning. Er zijn op dat moment van buiten af nog geen vlammen zichtbaar op de eerste verdieping en de zolder. Op de begane grond staan de voor- en de achterdeur open, op de eerste verdieping staat aan de achterzijde een raam open, de vlizotrap staat open en het zolderraam staat open. Dit heeft ervoor gezorgd dat er voldoende zuurstof beschikbaar is geweest voor de brand om zich binnen de woning te kunnen ontwikkeling.

Om 11:58 staat de gehele woonkamer in brand en is al het tripleglas in de achtergevel al bezweken. Door de openstaande ramen en deuren is er van beneden tot het openstaande zolderraam op diverse plaatsen een open verbinding met de buitenlucht. Hierdoor ontstaan er diverse stromingstrajecten, waarlangs zich in eerste instantie de rook en daarna het vuur binnen de woning kunnen verspreiden. Om 12:10 slaan de vlammen meters ver uit het zolderraam. De inzet van de brandweer heeft uiteraard ook invloed gehad op de brand binnen in de woning.

Conclusie

- Langs de keukendeur, onder andere als gevolg van het doorbranden, heeft er branduitbreiding plaats kunnen vinden naar de entree van de woning.
- De openstaande deuren en ramen hebben bijgedragen aan de snelheid waarmee de brand zich heeft kunnen ontwikkelen en verspreiden binnen de woning.

7.4 Branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel

Uit het beschikbare beeldmateriaal van de branduitbreiding op de voor- en de achtergevel blijkt dat het toegepaste gevelsysteem heeft bijgedragen aan de snelheid van de branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel. In eerste instantie gaat het hierbij om de branduitbreiding vanuit het keukenraam via de gevel naar boven toe, maar kort daarna ook om de branduitbreiding in zijwaartse richting naar de naastgelegen woning.

Doordat het keukenraam in kiepstand staat, wordt de brand uitslaand. De vlammen komen tegen de rollaag van steenstrips aan en tegen het stucwerk van het gevelelement van de eerste verdieping. Door het hoge brandvermogen waar de PS-isolatie aan wordt blootgesteld, begint het PS te pyrolyseren en te branden. De brand breidt zich in de gevel uit via de PS-isolatie die blijft doorbranden. Als gevolg hiervan krult de afwerklaag (stuclaag) als het ware naar buiten toe weg. Als de PS-isolatie is weggebrand, begint ook de spaanplaat te branden.

Branduitbreiding aan de voorzijde van de woning

Op de beelden in figuur 62 is zichtbaar dat de brand zich in ongeveer 5 minuten via de gevel heeft uitgebreid naar de gevelconstructie rondom het eerste raam op de eerste verdieping van woning 42. Er vindt geen branddoorslag naar de binnenzijde van woning nr. 42 plaats, omdat het te openen deel van het kunststof raamkozijn gesloten is en er triple glas in zit. Branddoorslag naar binnen toe via de buitenzijde van de gevel is voorkomen door de inzet van de brandweer.

In figuur 62 is zichtbaar dat de buitenste laag, het stucwerk, loskomt als de PS-isolatie wegbrandt en omkrult. Dit zorgt ervoor dat de PS-isolatie bloot komt te liggen en nog meer kan gaan bijdragen aan de brand. De branduitbreiding op de plaats van de steenstrips staat niet op beeld.

Figuur 62 Brandontwikkeling via de buitengevel naar woning nr. 42. Bron: Omwonende

Branduitbreiding aan de achterzijde van de woning

Als de eerste brandweereenheid ter plaatse komt, is er aan de achterzijde van de woning alleen op de begane grond sprake van een uitslaande brand. Zie figuur 63. De uitslaande vlammen zijn aan de achterzijde minder groot dan ze aan de voorzijde van de woning waren. In tegenstelling tot de voorzijde, raakt de buitengevel achter minder snel bij de brand betrokken. Met de straal HD die wordt ingezet wordt in eerste instantie verdere branduitbreiding via de gevel voorkomen.

Figuur 63 Links: 11:58, achtergevel Rechts 12:??, inzet straal HD door het ploeglid 120. Bron: Omwonende

Als de inzet met de straal HD aan de achterzijde wordt gestopt, ontwikkelt de brand zich weer tot een uitslaande brand. In figuur 64 is deze branduitbreiding via de achtergevel zichtbaar. Binnen 1 à 2 minuten staat een groot gedeelte van de achtergevel in brand. De kleur van de rook wordt zwart en de rook neemt in hoeveelheid toe. De vlammen lijken onder het stucwerk uit te komen. Dit wordt vermoedelijk veroorzaakt door pyrolysegassen die aan de onderzijde uit de gevelconstructie komen. Ook is zichtbaar dat er brandende deeltjes uit de gevelconstructie naar beneden vallen. De buitenste laag van het stucwerk klapt om als de PS-isolatie erachter is weggebrand. De

uitslaande brand die heeft plaatsgevonden vóór de inzet van de brandweer heeft het PS achter het stukwerk al enige tijd blootgesteld aan hitte.

Figuur 64 Branduitbreiding over de achtergevel. Bron: Omwonende

Figuur 65 Eén raam bij woning nr. 42 staat deels open. In het geel de woningscheiding. Bron: Omwonende

Conclusie

- Doordat het keukenraam dat op kiepstand staat nagenoeg de enige uitstroomopening voor de rookgassen is en het triple glas niet snel is bezweken, wordt alle energie door een relatief kleine opening naar buiten geperst. Dit zorgt voor uitstaande vlammen met meterslange vlamlengte die deels tegen de gevelconstructie boven het raam aan komen.
- De brandbare constructieonderdelen aan de buitenzijde van de gevelconstructie hebben kort na het uitslaand worden van de brand al bijgedragen aan het brandverloop.
- De brandbare constructieonderdelen aan de buitenzijde van de gevelconstructie hebben gezorgd voor de zeer snelle branduitbreiding in zowel horizontale als verticale richting over de buitenzijde van de gevelconstructie.
- De aanwezigheid van triple glas in de kozijnen, het dicht zijn van een raam op de eerste verdieping van woning nr. 42 en inzet van de brandweer hebben voorkomen dat er kort na het uitslaand worden van de brand brandoverslag heeft plaatsgevonden naar een ruimte in woning nr. 42. Bij dit incident was het raam gesloten; als dit niet het geval was geweest, had er al binnen enkele minuten branddoorslag en -overslag kunnen hebben plaatsvinden naar de aangrenzende woning nr. 42.

7.5 Branduitbreiding via de buitenzijde van de dakconstructie

De brand heeft zich via de voorgevel uitgebreid naar het dak. Als de vlammen de dakgoot bereiken, krullen ze eromheen. Door vlamcontact komt de EPDM-dakbedekking tot ontbranding. De vlammen komen ook onder de zonnepanelen terecht. Door de positie van de zonnepanelen ten opzichte van het dak, op circa 60 mm afstand, ontstaat er een zogenaamd schoorsteeneffect. De vlammen worden door de panelen afgebogen. De energie van de brand kan niet vrij wegstromen door de aanwezigheid van de zonnepanelen. Ook de spaanplaat onder de EPDM-dakbedekking raakt bij de brand betrokken. De energiestroom die tussen het dak en de zonnepanelen door naar de nok toeloopt, versnelt de opwarming van het dakvlak en daardoor de branduitbreiding over het dak heen. Als de vlammen aan de bovenzijde onder de zonnepanelen uitkomen, slaan ze onder en tegen de metalen afdekking van de nok. Hierdoor begint de houten constructie in de nok van woning nr. 44 en nr. 46 te branden. Vijf minuten na de eerste 112-melding heeft het vuur, mede door de wind van 3-5 meter per seconde de nok van woning nr. 44 en nr. 46 al bereikt. Zie figuur 66.

Figuur 66 11:56, Branduitbreiding naar de nok van woning nr. 46. Woning nr. 44 is met rood aangegeven. Bron: Omwonende

Figuur 67 Route van vlammen onder zonnepanelen naar nok van het dak

Door de aanwezigheid van zonnepanelen op het dak kan de brand van de dakconstructie onder de zonnepanelen niet of nauwelijks worden bestreden.

Figuur 68 12:10-12:12, Linker- en rechterzijde voorkant dak woning nr. 44. Vlammen komen onder zonnepanelen vandaan. Bron: Heitink/Gelrenieuws.nl

Horizontale branduitbreiding over het dakvlak

Uit de beelden blijkt dat de brand zich, behalve aan het begin, niet substantieel in zijwaartse richting (horizontaal) heeft uitgebreid onder de zonnepanelen langs. Ter plaatse van de aansluiting tussen twee dakelelementen zit een metalen afdekkap die de branduitbreiding in horizontale richting lijkt te vertragen. Zie figuur 69. Op deze locatie zijn het EPDM en de spaanplaat van het dakvlak onderbroken. De ruimte tussen de dakpanelen is grotendeels opgevuld met steenwol. Zie bijlage 2 voor het detail. Het vuur onder de zonnepanelen is van buitenaf niet goed bereikbaar, en daardoor nauwelijks te bestrijden.

Figuur 69 12:12, Beperkte branduitbreiding onder de zonnepanelen langs in zijwaartse richting. Bron: Heitinkmedia

Conclusie

- De brandbare EPDM dakbedekking en de brandbare spaanplaat hieronder hebben er mede voor gezorgd dat het vuur zich via de buitenzijde van het dak naar boven toe heeft kunnen uitbreiden.
- De brand heeft zich sneller naar de nok van woningen kunnen verspreiden door de aanwezigheid van het aaneengesloten vlak met zonnepanelen. Daarbij heeft de windrichting ervoor gezorgd dat de vlammen richting woning nr. 46 zijn gegaan.

7.6 Branduitbreiding over de nok van het dak

Als de vlammen onder de metalen afdekking van de nok terechtkomen, begint de brand zich in de lengterichting van de nok uit te breiden. Zie bijlage 2 voor de beschrijving van de nokconstructie. Door de metalen afdekking kunnen de energie van de brand en de rook niet vrij wegstromen en worden in zijwaartse richting ‘geperst’. Om 12:16 is rook zichtbaar over de gehele lengte van de nok van de rij met woningen. Via de open ruimte aan de onderzijde van de metalen afdekking kan zuurstof naar de brand toe stromen. Ter plaatse van de woningscheidende wandconstructie zit in de nok van het dak geen onderbreking die de brand tegen kan houden. Om 13:51 staat vrijwel de gehele nok van woning nr. 46 in brand, en om 14:40 ook die van nr. 48. De brand in de nok kan niet met

bluswater worden bereikt door de metalen afdekkap. Bij woning nr. 38 worden deze platen verwijderd en kan bluswater de houten constructie van de nok bereiken en verdere branduitbreiding via dit traject beperken. Zie figuur 70 en 71.

Figuur 70 Branduitbreiding via de nokconstructie naar woning nr. 46 (links) en woning nr. 42 (rechts). Bron: Heitinkmedia/Gelrenieuws.nl

Figuur 71 Branduitbreiding over de nok van woning nr. 46 naar nr. 48

Conclusie

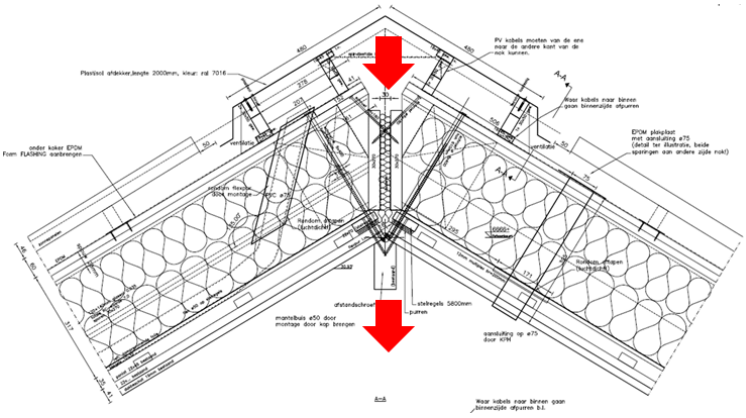
- Via de open ruimten onder de metalen afdekkap en de houten constructie in de nok van het dak heeft de brand zich uitgebreid. De metalen afdekkap die de nokconstructie afsluit, heeft ervoor gezorgd dat de rook en de energie van de brand niet vrij kunnen wegstromen maar zich in zijwaartse richting zijn gaan verplaatsen met branduitbreiding tot gevolg.
- Via de houten nokconstructie kan de brand zich onder de metalen afdekplaat uitbreiden naar de aangrenzende woningen. Pas als de metalen afdekplaat los komt te zitten en er afvalt, omdat het hout rondom de verbindingsmiddelen is weggebrand, of als er afdekplaten door de brandweer zijn verwijderd, kan het vuur op die locaties worden bestreden.
- De wind heeft eraan bijgedragen dat er aan het begin van de brand branduitbreiding heeft plaatsgevonden naar de nok van woning nr. 46 en naar die van nr. 42.
- Doordat de brandweer een inzet heeft kunnen uitvoeren ter plaatse van de nok van woning nr. 38 is daar verdere branduitbreiding voorkomen.

7.7 Branduitbreiding vanaf het dak naar de binnenzijde van de woning

Via de nokconstructie

De brand heeft zich buiten het bereik van de brandweer langs het hout van de nokconstructie en de houten dakelementen naar de binnenzijde van de zolder kunnen uitbreiden. In figuur 72 is dit traject weergegeven. Ook de

spouw tussen de spaanplaat van de dakelementen en de isolatie van glaswol kan zuurstof hebben aangevoerd. In bijlage 2 is beschreven dat er openingen zichtbaar zijn in het dakbeschot, ook ter plaatse van de nok. Via deze openingen kan vanuit de zolder zuurstof stromen naar de locaties waar het in de nok brandt. Dit kan de branduitbreiding naar beneden toe naar de zolder toe hebben versneld.

Figuur 72 Traject van branduitbreiding vanuit de nokconstructie naar de zolder

In het dak van woning nr. 46 brandt de dakconstructie volledig door en er ontstaat een gat in het dak. De zolder brandt op dat moment nog niet. In figuur 73 is te zien dat het dakraam een klein stukje openstaat en dat de aftimmering bij het dakraam niet of nauwelijks is aangetast door de brand. Ook is er geen rook zichtbaar bij het dakraam. De brand heeft zich dan nog niet over de gehele zolder uitgebreid. Er zijn op dat moment geen uitslaande vlammen te zien zoals dit wel bij woning nr. 44 het geval is als de zolder volledig in brand staat. De inzet van de brandweer of het ontbreken van voldoende brandstof op de zolder hebben er mogelijk voor gezorgd dat de brand zich op dat moment nog niet op de zolder van woning nr. 46 verder ontwikkelt. Als de zolder van woning nr. 48 enige tijd volledig in brand staat, breidt de brand zich ook weer uit naar de binnenzijde van de zolder van woning nr.46. Als dit heeft plaatsgevonden, is er wel sprake van een uitslaande brand via deze openingen.

Via de open verbinding die ontstaat als er een gat in de dakconstructie is gebrand, kan de rook op de zolder van woning nr. 46 naar buiten wegstromen. Dit is vermoedelijk de reden waarom er aan de binnenzijde en buitenzijde bij het dakraam (zie figuur 73) geen rook zichtbaar is op het moment dat de beelden zijn gemaakt. De opengezette en opengemaakte deuren en ramen kunnen bijgedragen hebben aan het stromingstraject.

Figuur 73 Gat in dakconstructie woning nr. 46 en stand van het dakraam van deze woning

Via doorvoeringen in de dakconstructie

In de dakconstructie zitten zoals in paragraaf 2.5 is beschreven twee doorvoeringen. Een pvc-buis onder een zonnepaneel en een kunststofbuis ten behoeve van de PV-installatie (zonnepanelen) in de nokconstructie. Er kan niet worden vastgesteld of deze doorvoeringen een rol hebben gespeeld bij de branduitbreiding naar de zolder(s). Het gat dat in het dak is gebrand zit niet op een locatie waar een van de doorvoeringen zit.

Conclusie

- Via de houten constructie in de nok van de woningen heeft de brand zich, buiten het bereik van de brandweer, langzaam naar de binnenzijde van de woningen kunnen verplaatsen.

7.8 Branduitbreiding via de binnenzijde van de gevelconstructie

In paragraaf 2.5 en bijlage 2 is de opbouw van de gevelconstructie beschreven. Vanuit de keuken is er ter plaatse van het ventilatiekanaal voor het raamkozijn een open verbinding naar de open spouw die zit tussen de oude gevel en de nieuw aangebrachte constructie. Rookverspreiding loopt in de meeste gevallen voor op de verspreiding van het vuur als gevolg van overdruk die ontstaat door de brand of luchtstromingen binnen het gebouw en binnen de gebouwconstructie. Via deze spouw, onder andere langs de spaanplaat kan het vuur zich ook in de spouw hebben uitgebreid. Door de brand op de gevel kan echter niet worden vastgesteld of branduitbreiding inderdaad via deze route heeft plaatsgevonden. Als eerste wordt het traject beschreven waarlangs de branduitbreiding richting de spouw kan hebben plaatsgevonden.

De aansluiting van de kozijnen op de spouw

In alle verblijfsruimten op de begane grond en de eerste verdieping zit aan de bovenzijde van de aftimmering bij het raamkozijn een ventilatierooster. Zie figuur 74 voor het rooster in de keuken van een woning die niet door de brand verloren is gegaan. Achter dit rooster zit het ventilatiekanaal dat dient voor de luchttoevoer. De brand is hoogstwaarschijnlijk vanuit de keuken langs het ventilatierooster de spouw ingegaan. De spouw is bij het raamkozijn afgetimmerd met MDF-beplating. Als deze beplating ter plaatse van het ventilatiekanaal wegbrandt, wordt de opening groter.

Figuur 74 Ventilatierooster in omtimmering van het raamkozijn

Rondom het raamkozijn is de spouw tussen de oude gevelconstructie en de nieuw geplaatste gevelconstructie dichtgezet met stroken steenwol. Het doel hiervan was om branduitbreiding vanuit de woning naar de open spouw te voorkomen, en andersom.

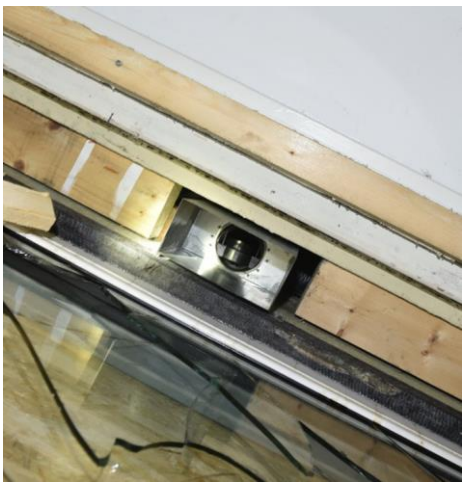
Figuur 75 Spouw die is dichtgezet met steenwol ter plaatse van een raam op de eerste verdieping

Op diverse plaatsen zit er ruimte tussen de steenwol en de constructieonderdelen waar dit tussen is geklemd. Dit zijn locaties waar in eerste instantie rook-, maar later ook branduitbreiding, heeft kunnen plaatsvinden naar de spouw.

In woning nr. 40 is de constructie ter plaatse van de keuken opengemaakt. Er is geen steenwolisolatie aanwezig aan de bovenzijde van het kozijn. De spouw wordt daar grotendeels afgesloten door de houten balken waarmee de oude en nieuwe gevel aan elkaar bevestigd zijn. Deze sluiten de spouw grotendeels af. Ter plaatse van de doorvoer van het ventilatiekanaal is er echter een open verbinding aanwezig. Zie figuur 77.

Figuur 76 Spouw aan de bovenzijde van het kozijn van de keuken

Figuur 77 Open ruimte langs ventilatiekanaal

Onderbreking van de spouw

Bovenop het hout is een strook met ingesealde glaswol aangebracht. Ook daar gaat het ventilatiekanaal doorheen. Door de overdruk die is ontstaan als gevolg van de brand en/of door de luchtstromingen die er zijn in de wandconstructie is de spouw zich gaan vullen met rook. Via de open verbinding zoals hiervoor beschreven heeft de rook zich zowel naar boven toe naar binnen als in zijwaartse richting naar de aangrenzende woningen verspreid. Ter plaatse van de woningscheidende wand is de spouw ook gevuld met ingesealde glaswol.

Er zijn diverse openingen gevonden tussen de kussens met ingesealde glaswol die in de spouw zitten. In figuur 78 is roetaanslag zichtbaar ter plaatse van de openingen tussen de elementen van ingesealde glaswol. Dit kan erop wijzen dat er langs deze openingen rook is gestroomd.

Figuur 78 Twee foto's van ingesealde glaswol verticaal in de spouw, rechts roetaanslag die duidt op openingen tussen de glaswol

Indicatoren rookverspreiding via de spouw

Op de videobeelden die gemaakt zijn vanaf de achterzijde van de woning is zichtbaar dat er op de begane grond rook hangt bij de achtergevel van woning nr. 42. Zie figuur 79. De blusploeg heeft omstreeks 12:03 aan de binnenzijde van deze woning waargenomen dat er aan de onderzijde van raamkozijn ter plaatse van de aftimmering gelige rook de woning inkwam. Mogelijk is de rook die buiten te zien is het gevolg van het openen van de voordeur door de brandweer. Bij zowel woning nr. 42 als woning nr. 46 is zowel op de begane grond, de eerste verdieping als op de zolder enige vorm van rook waargenomen.

Figuur 79 Kort na 12:03: rook aan de achterzijde van woning 42. Bron: Omwonende

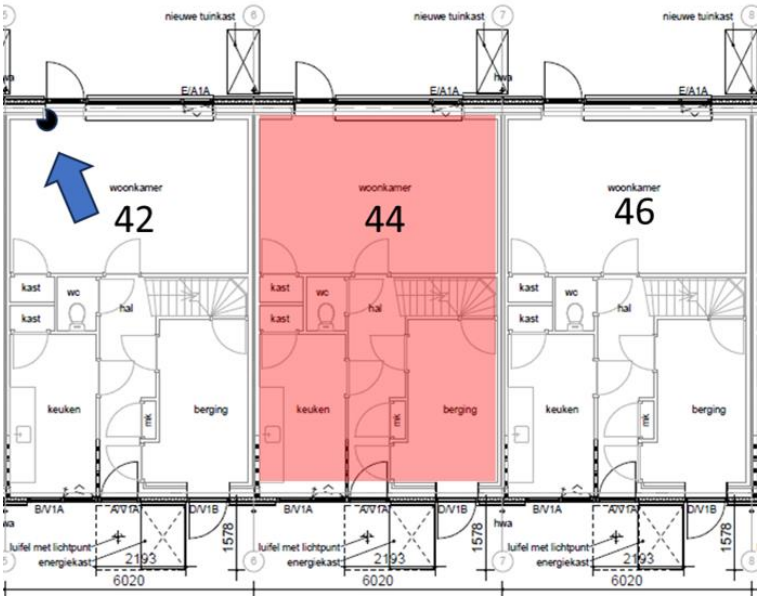
Op diverse locaties zijn er in de woningen die niet door de brand zijn verwoest indicatoren aangetroffen die erop wijzen dat rook zich via de spouwconstructie heeft verplaatst, zoals in figuur 80 te zien is. Op welk moment van de brand dit heeft plaatsgevonden is niet bekend.

Figuur 80 Links rookverspreiding langs de aftimmering bij het kozijn en rechts langs de opening bij het ventilatiekanaal

Indicatoren branduitbreiding via de spouw

De blusploeg die kort na het ter plaatse komen in woning nr.42 is geweest, heeft waargenomen dat op de vloerbedekking, nabij de achterdeur ter plaatse van de spouw van de achtergevel aan de zijde van woning nr. 40, een kleine halve cirkel zichtbaar was die gestold leek te zijn, zwart gekleurd was en rookte. In figuur 81 is de locatie daarvan weergegeven. Er zijn bij woning nr. 42 en nr. 46 tijdens de momenten dat er ploegen binnen zijn geweest geen vlammen waargenomen bij de aansluiting tussen het kozijn en de spouwconstructie. Woning nr. 42 is volledig gesloopt, waardoor het niet meer mogelijk is de oorzaak van de zwarte halve cirkel te onderzoeken. Een mogelijke verklaring is dat er gesmolten PS-isolatie langs de bovenzijde van het raamkozijn naar beneden is gelopen. Gesmolten PS-isolatie is zwart van kleur, stolt als het afkoelt en kan uitdampen.

Figuur 81 Locatie van zwarte cirkel in woning nr. 42

Conclusie

- Via de constructie bij het keukenraam ter plaatse van het ventilatierooster heeft er vrijwel direct branduitbreiding naar de spouw kunnen plaatsvinden.
- Met zekerheid is vastgesteld dat er al zeer snel sprake is geweest van rookverspreiding via de gevelconstructie naar de aangrenzende woningen.

7.9 Branduitbreiding vanuit de spouw naar de dakconstructie

De spouw van de gevel staat in open verbinding met de spouw tussen het oude en het nieuwe dak, onder andere via de openingen voor het ventilatiekanaal en de kunststof rode buis voor de bekabeling van de zonnepanelen. Zie figuur 82. Hierlangs kan branduitbreiding plaatsvinden. Mogelijk zijn er nog meer trajecten waar branduitbreiding kan plaatsvinden, zoals bij de aansluiting tussen twee gevelelementen en de dakconstructie.

Figuur 82 Verbinding tussen de spouw van de gevel en de spouw van het dak

Conclusie

- Er kan niet worden vastgesteld of er ook daadwerkelijk branduitbreiding via dit traject heeft plaatsgevonden, maar vanwege de geconstateerde open verbindingen zou dit wel mogelijk zijn. Zeer waarschijnlijk is dat er rookverspreiding via dit traject heeft plaatsgevonden.

7.10 Branduitbreiding vanuit de spouw van het dak naar de zolder toe

Op diverse plaatsen zijn er openingen geconstateerd in het houten dakbeschot. Langs dit traject kan rook zich vanuit de spouw, tussen de oude dakconstructie en de nieuwe dakelementen, naar de zolder toe verspreiden. Zie figuur 83. Bij enkele woningen was volgens de ploegen de zolder ter plaatse van het dak afgewerkt met gips. Dit kan de rookverspreiding naar de zolder hebben beperkt, zoals ook blijkt uit de ervaring van de ploeg. Deze heeft waargenomen dat er rook kwam langs de naden van de gipsplaten. Als de ploeg een gat in het gips maakt, komt er direct geelbruine rook uit de opening persen, terwijl tot op dat moment alleen nog maar rook met een lichte kleur (nagenoeg wit) op de zolder aanwezig was. De rook kan via enkele hiervoor beschreven trajecten zijn verspreid naar de spouw tussen de oude en de nieuwe dakconstructie.

Figuur 83 Open verbindingen naar de zolder toe

Conclusie

- Er heeft rookverspreiding plaatsgevonden vanuit de dakconstructie naar de binnenzijde van de zolder.

7.11 Branduitbreiding via de woningscheidende wandconstructie(s)

In deze paragraaf worden de mogelijke branduitbreidingstrajecten beschreven via de woningscheidende wandconstructie ter plaatse van de verblijfsruimten op de begane grond en eerste verdieping, van de vloerconstructie en van de dakconstructie.

Als de woningen nr. 42 en 46 voor de eerste keer door de brandweer worden betreden, wordt er op dat moment geen vuur waargenomen in deze woningen. Er heeft vanuit andere woningen al wel rookverspreiding plaatsgevonden naar deze woningen toe.

Wandconstructie ter plaatse van de verblijfsruimten op de begane grond en de eerste verdieping

Er zijn geen indicatoren die erop wijzen dat er branduitbreiding heeft plaatsgevonden via de woningscheidende wandconstructie ter plaatse van de verblijfsruimten op de begane grond en de eerste verdieping.

Wandconstructie ter plaatse van de vloeren van de eerste verdieping

Ter plaatse van de ingemetselde vloerbalken is er aan beide zijde van de woningscheidende wandconstructie een open verbinding aanwezig naar de spouw van de constructie. Er zijn in woning nr. 40 geen indicatoren waargenomen die erop wijzen dat er via dit traject branduitbreiding heeft plaatsgevonden vanuit woning nr. 42, en of dit gebeurd is, kan vanwege de sloopwerkzaamheden ook niet meer worden vastgesteld.

Wandconstructie ter plaatse van de zolder

Ter plaatse van de zolder zitten er op enkele locaties openingen in de woningscheidende wand vanwege het ontbreken van stootvoegen in metselwerk. Er zijn in woning nr. 40 geen indicatoren waargenomen die erop wijzen dat er via dit traject branduitbreiding heeft plaatsgevonden vanuit woning nr. 42, en of dit gebeurd is, kan vanwege de sloopwerkzaamheden ook niet meer worden vastgesteld.

Ter plaatse van het schoorsteenkanaal zit tussen de woningen een scheidingsconstructie die niet de benodigde wbdbo heeft, zoals beschreven is bijlage 2. Er zit op een deel van het traject waar de brand zich kan uitbreiden geen wandconstructie van metselwerk tussen beide woningen. Op andere punten zit enkelsteens metselwerk in plaats van dubbelsteens met een luchtspouw zoals bij de rest van de wandconstructie. De uitvoering van de woningscheidende wandconstructie is op deze locatie anders dan elders. Zie figuur 84.

A Metselwerk woning 1
B Metselwerk woning 2
C Plaat multiplex
D Houten spoor van de prefab dakconstructie
E Steenwol (niet gelijmd o.i.d.)
F Houten gording
G Houten dakbeschot
H Promatect plaat geschroefd.

Figuur 84 Scheidingsconstructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal bij woning nr. 38

Als de woningen nr. 42 en 46 worden betreden, wordt er op dat moment daar geen vuur waargenomen. Er hangt wel al dichte geelbruine rook op de zolder. Als korte tijd later woning nr. 42 door een andere eenheid nogmaals wordt doorzocht, is er op dat moment sprake van dikke zwarte rook op de eerste verdieping die van de zolder lijkt te komen. Deze rook kan erop wijzen dat er al brand is op deze zolder, maar de rook kan ook van de zolder van woning nr. 44 afkomstig zijn. Als de ploeg rond 12:15 in woning nr. 40 de dakconstructie nabij het schoorsteenkanaal een hotspot waarneemt, wordt om branduitbreiding te voorkomen een deel van de dakconstructie opengebroken. Na het maken van een gat in een gipsplaat stroomt er echter veel rook met kracht de zolder op. De rook zorgt voor een snelle temperatuurstijging op de zolder, maar komt gelukkig niet tot ontbranding. De ploeg heeft hierdoor het gevoel dat er door het maken van het gat een open verbinding is ontstaan naar woning nr. 42.

Door TS 120 is aan de achterzijde van woning nr. 44 als eerste vlammen waargenomen ter plaatse van het plafond van de kamer van woning nr. 42 die grenst aan het schoorsteenkanaal. De ploeg schat in dat dit rond 12:30 is geweest, maar dit kan niet met zekerheid worden vastgesteld. Om 14:40 zijn er vlammen zichtbaar die uit het ingeslagen dakraam van woning nr. 40 komen. De waarnemingen door de ploegen en het beschikbare beeldmateriaal bevestigen dat er hoogstwaarschijnlijk branduitbreiding via dit traject heeft plaatsgevonden.

Bij woning nr. 38 en 40 is een klein deel van dakbeschot aan de zijde van woning nr. 40 niet verbrand. Zie figuur 85. Dat is een indicatie dat lucht met een zodanige snelheid de woning in is gezogen dat vlamuitbreiding op deze locatie niet mogelijk is geweest. Het hout rondom is wel door het vuur aangetast en deels verkoold. Dit wijst erop dat er een open verbinding is geweest ter plaatse van het schoorsteenkanaal aan de andere zijde van de wand. Als er een overdruk is ontstaan door de brand op de zolder kan via dit traject de stroming in de andere richting hebben plaatsgevonden, met branduitbreiding tot gevolg. Dit kan ook verklaren waarom er door een blusploeg zwarte rook is waargenomen in woning nr. 42 en dat bij het openen van de dakconstructie van woning nr. 40 er

direct veel rook de zolder op stroomt. Zie figuur 85 voor een voorbeeld van de wandconstructie aan de zijde van de woningscheidende wand waar het schoorsteenkanaal niet zit. In bijlage 2 is beschreven dat de uitvoering van de constructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal per woning kan verschillen. Zoals in paragraaf 2.5 is beschreven, is er een opening aanwezig aan de bovenzijde van de gordingen van de dakconstructie. Hierdoor is er een open verbinding naar de spouw tussen de beide woningen. Rook kan zich via dit traject hebben verplaatst.

Figuur 85 Locatie van aanvoer lucht en de lokale beperkte aantasting

Bij woning nr. 40 is de rest van het houten dakbeschot zodanig aangetast dat niet meer kan worden vastgesteld of de brand zich via de aansluiting tussen de woningscheidende wand en de dakconstructie heeft uitgebreid. Dit zou kunnen hebben plaatsgevonden aan de bovenzijde van de houten gordingen van de dakconstructie. Er zijn geen indicatoren waargenomen die erop wijzen dat de brand zich via geconstateerde openingen in de wandconstructie ter plaatse van de stootvoegen of de ingemetselde balken ter plaatse van de vloerconstructies heeft uitgebreid naar de aangrenzende woningen.

Figuur 86 Woningscheidende wand van woning nr. 40 naar woning nr. 42

Conclusie

- Er is een traject vastgesteld ter plaatse van het voormalige schoorsteenkanaal waarlangs hete rookgassen de woning in konden stromen.
- Op basis van de analyse van het brandverloop en de bevindingen van de blusploegen is vastgesteld dat rookverspreiding via dit traject heeft plaatsgevonden. Het is zeer aannemelijk dat ook het vuur zich via dit traject heeft verplaatst naar de woningen nr. 42 en nr. 40.
- Er kan niet worden vastgesteld binnen welke tijd na het ontstaan van de brand dit is gebeurd.

7.12 Rookverspreiding naar de toiletten van de aangrenzende woningen

Blusploegleden hebben aan het begin van de brand geconstateerd dat de toiletruimte van woning nr. 48 op de begane grond al vol met rook stond, zonder dat er noemenswaardige rook is geconstateerd in de rest van de woning inclusief de zolder. Tijdens het brandonderzoek is vastgesteld dat de toiletruimte van nr. 40 volledig beroet was.

Boven het verlaagde plafond in de toiletruimte blijkt een oud kanaal te zitten dat uitkomt in het oude schoorsteenkanaal. Zie bijlage 2. Ter plaatse van het schoorsteenkanaal zit geen dakbeschot. De schacht komt uit in de open ruimte boven het oude schoorsteenkanaal. Dit schoorsteenkanaal staat niet alleen in verbinding met de spouw van het dak, maar ook met de binnenzijde van de zolders links en rechts van het schoorsteenkanaal zoals in de voorgaande paragraaf is beschreven. Rook heeft zich vanuit de oude schacht via de naden en kieren en de opening voor de lamp in het verlaagde plafond naar de toiletruimte kunnen verplaatsen. Zie figuur 87. Het vermoeden is dat de afwerking aan de binnenzijde van de zolder van woning nr. 48 zodanig goed het oude dak heeft afgesloten heeft, dat er nauwelijks rook langs de dakconstructie de zolder in is gestroomd. Op de toilet zit een afzuigpunt van de ventilatie. De rook uit de toilet is hierdoor direct naar buiten afgevoerd. Dit is vermoedelijk de rook die de ploegen uit de energiemodule voor de woning hebben zien komen. Bij de woningen met een vaste trap is er op de zolder een extra afzuigpunt in het ventilatiesysteem aangebracht. Ook via dit punt kan rook zijn afgezogen. Dit kan ervoor gezorgd hebben dat er geen of minder rook was op de zolder van woning nr. 48 op het moment dat daar een blusploeg was.

Figuur 87 Traject rookverspreiding naar toiletruimte

Conclusie

De constructie zoals beschreven in paragraaf 7.11 heeft ervoor gezorgd dat al zeer snel rookverspreiding heeft kunnen plaatsvinden naar de toiletruimten van de woningen.

7.13 Branduitbreiding via de dakconstructie

Op figuur 13 van het detail van de dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende wandconstructie is aangegeven dat er tussen de dakelementen en de woningscheidende wand alleen maar steenwol zit. In afwijking van het detail is het dakbeschot ter plaatse van de woningscheidende wand verwijderd. Er is geconstateerd dat bij de constructie ter plaatse van woning nr. 42 een balk, die aanwezig is ter ondersteuning van het nieuwe dak, toch over de scheiding heen loopt. Langs de zijkanten van deze balk is een open verbinding aanwezig. Hierlangs kan de rook en uiteindelijk ook het vuur zich verspreid hebben. In figuur 88 is de balk rood omcirkeld.

Figuur 88 Balk loopt door over de woningscheidende wand heen

Conclusie

- Er kan niet worden vastgesteld of er ook daadwerkelijk branduitbreiding via de dakconstructie heeft plaatsgevonden. Vanwege de geconstateerde open verbindingen zou dit wel heel goed mogelijk zijn.

7.14 Rookverspreiding via het ventilatiesysteem

Het aanzuigpunt van het ventilatiesysteem voor verse lucht zit in de energiemodule op circa 2 meter hoogte. Als er rook langs dit punt stroomt, kan die de woning in gezogen worden. Er kan niet worden vastgesteld of er ook daadwerkelijk rookverspreiding via dit traject heeft plaatsgevonden.

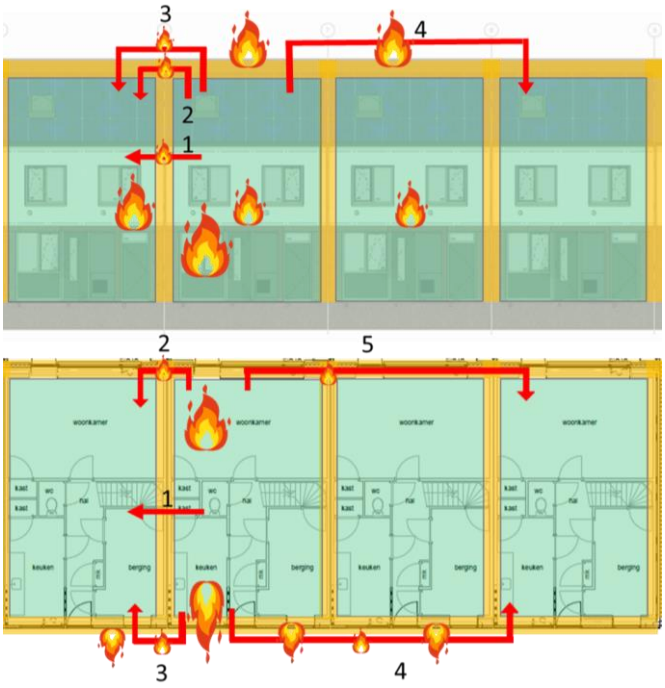
Conclusie

- Naar verwachting heeft rookverspreiding via dit traject geen noemenswaardige bijdrage geleverd aan het incident.

7.15 Conclusie

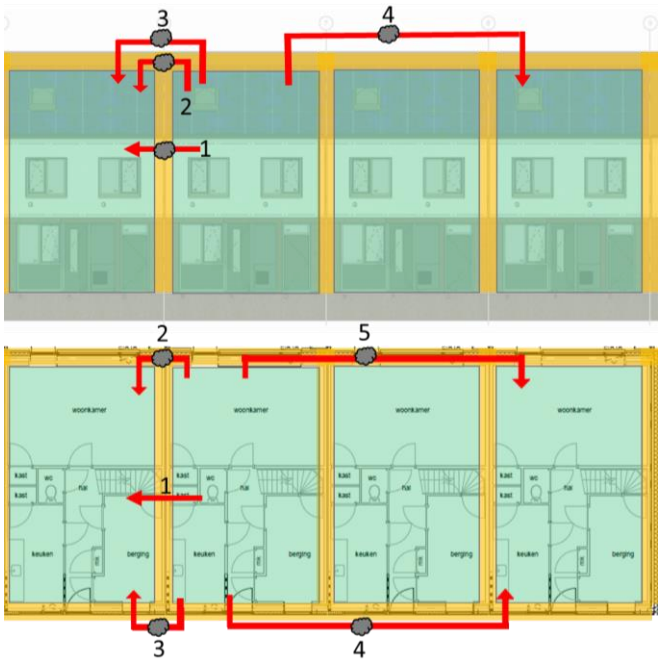
De brand heeft zich vanuit de keuken zeer snel via de binnen- en de buitenzijde van woning nr. 44 naar de gebouwconstructies van deze woning en de aangrenzende woningen verspreid. De gevel- en dakconstructie (inclusief de zonnepanelen) die is gevormd door het aanbrengen van nieuwe gevel- en dakelementen en voor een groot deel bestaat uit brandbare materialen, heeft ervoor gezorgd dat de brand zich snel heeft kunnen uitbreiden naar de aangrenzende woningen. Via de constructieonderdelen heeft er een snelle en grote hoeveelheid rookverspreiding naar de aangrenzende woningen plaatsgevonden. Er zijn meerdere trajecten geïdentificeerd waarlangs de brand- en/of rookverspreiding kan hebben plaatsgevonden.

In figuur 89 zijn de mogelijke trajecten van branduitbreiding weergegeven. Er is vastgesteld dat er branduitbreiding naar de binnenzijde van een andere woning (brandcompartiment) heeft plaatsgevonden via traject 2, 3 en 4 ter plaatse van de dakconstructie.

Figuur 89 Mogelijke trajecten van branduitbreiding

In figuur 90 zijn de mogelijke trajecten van rookverspreiding weergegeven. Er is vastgesteld dat er rookverspreiding heeft plaatsgevonden naar de binnenzijde van een andere woning via traject 1 en 2. Mogelijk heeft er ook rookverspreiding plaatsgevonden langs traject 3 en 4 via het mechanische ventilatiesysteem.

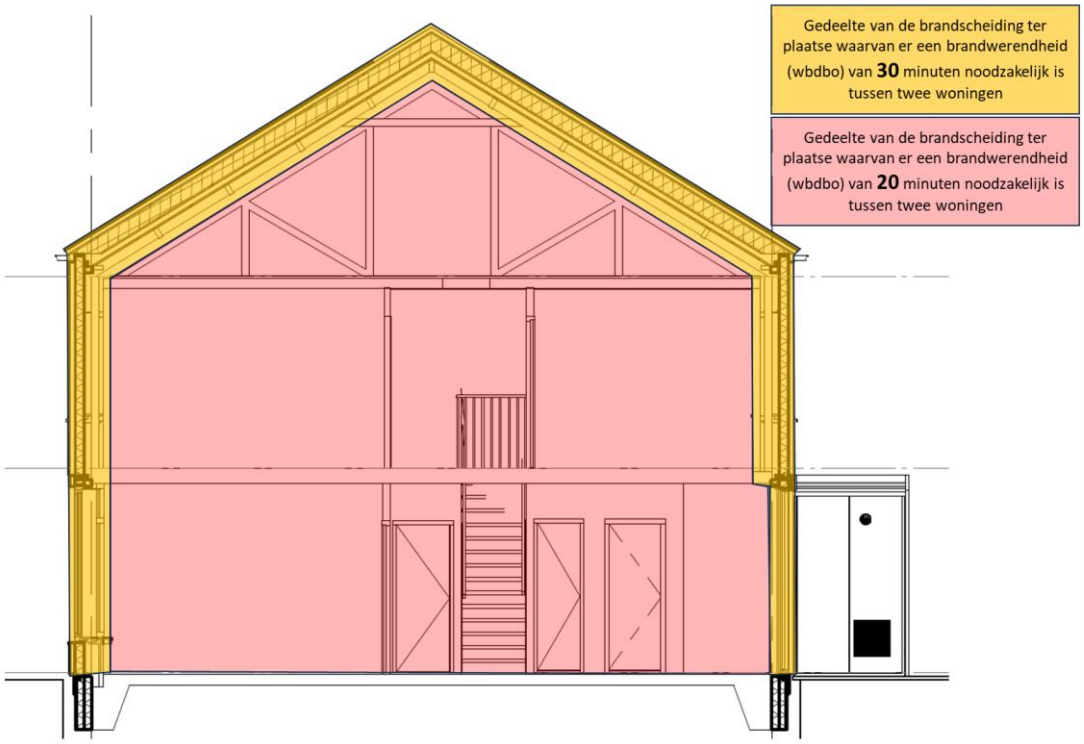

Figuur 90 Mogelijke trajecten van rookverspreiding

8. Analyse op basis van de brandveiligheidsvoorschriften

In dit hoofdstuk wordt het resultaat weergegeven van de toetsing van de woningen aan de brandveiligheidsvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012. Alleen de voorschriften die een relatie hebben met het incident zijn beoordeeld. Het betreft de voorschriften over brand- en subbrandcompartimentering, de toegepaste materialen aan de buitenzijde van de woning, de vluchtroutes en de rookmelders.

In de omgevingsvergunning bouw staat geen informatie over de brandpreventieve voorzieningen van de woningen. Op basis van het 'Plan van aanpak terugloopactie brandveiligheid' van Dura Vermeer met daarin de rapporten van Nieman Raadgevende Ingenieurs (NRI) en de aantroffen brandpreventieve voorzieningen bij de woningen zoals beschreven in hoofdstuk 2, kan het volgende geconcludeerd worden: in de voorbereiding (onder andere in de werkdetails) en tijdens de uitvoering van de verbouwing is het uitgangspunt gehanteerd dat die gedeelten van de brandcompartimentering die gedeeltelijk vernieuwd, veranderd en/of vergroot worden, zodanig uitgevoerd moeten zijn dat met de aangepaste onderdelen tussen twee woningen een wbdbo van tenminste 30 minuten wordt gerealiseerd. Voor onderdelen van de brandwerende scheidingsconstructie die niet worden gewijzigd geldt een brandwerendheid van 20 minuten[6] overeenkomstig NEN 6068. In figuur 91 is een doorsnede van een woning weergegeven waarin met kleur is aangegeven voor welk gedeelte van de woningscheidende wand (de scheiding tussen twee brandcompartimenten) welke eis geldt voor de brandwerendheid (wbdbo).

Figuur 91 Doorsnede met in kleur de wbdbo-eis die voor het gedeelte van de scheidingsconstructie geldt

8.1 Welke wbdbo / brandwerendheid geldt?

De woningen dienen volgens artikel 1b van de Woningwet ten minste te voldoen aan het niveau 'bestaande bouw' van het Bouwbesluit 2012. Volgens artikel 2.90, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012 geldt er tussen twee brandcompartimenten van bestaande woningen een wbdbo van tenminste 20 minuten. De wbdbo is de weerstand

[6] Volgens artikel 4 van de Woningwet gelden de verbouwvoorschriften van het Bouwbesluit 2012 uitsluitend voor de gewijzigde onderdelen. Voor niet-gewijzigde onderdelen geldt het niveau bestaande bouw: 20 minuten.

tegen branddoorslag en brandoverslag tussen ruimten in de verschillende brandcompartimenten (woningen). Dit betekent dat de scheidingsconstructies (waaronder aansluitdetails tussen de woningen) tenminste 20 minuten brandwerend moeten zijn, bepaald overeenkomstig NEN 6068).

Bij verbouw van een bouwwerk zijn de nieuwbouwartikelen van toepassing, waarbij volgens artikel 2.85 van het Bouwbesluit 2012 in plaats van het in die artikelen aangegeven niveau van eisen mag worden uitgegaan van het rechtens verkregen niveau en een wbdbo van tenminste 30 minuten.

Het van toepassing zijnde rechtens verkregen niveau is voor de woningen aan de Van Kinsbergenstraat zonder aanvullend juridisch vervolgonderzoek niet met zekerheid vast te stellen:

1) Op de tekeningen van de bouwaanvraag zijn geen brandveiligheidsvoorzieningen aangegeven zoals brandcompartimentering of brandwerendheden.
2) Volgens de gemeentelijke bouwverordening van de gemeente Arnhem die in 1962 van kracht was, diende de scheidingsconstructie tussen twee woningen tenminste 60 minuten brandwerend te zijn.
3) De ‘wbdbo’ als bedoeld in het Bouwbesluit 2012 is iets anders dan ‘brandwerendheid’ als bedoeld in de destijds van toepassing zijnde gemeentelijke bouwverordening(en). Als met de kennis van nu naar oude brandscheidingen wordt gekeken, moet vaak worden geconcludeerd dat er niet wordt voldaan aan een wbdbo-eis van 20 minuten.
4) In de loop der tijd mag de brandwerendheid van een scheidingsconstructie afnemen door autonoom kwaliteitsverlies (kwaliteitsvermindering door reguliere veroudering en slijtage) tot een waarde van niet minder dan 20 minuten.
5) Vanwege aanwezige openingen in aansluitdetails van de scheidingsconstructies tussen de woningen is de brandwerendheid van de scheidingsconstructies en daarmee de wbdbo tussen de woningen < 20 minuten en voldoet daarmee niet aan het niveau bestaande bouw.

Bovendien is de verbouweis in artikel 2.85 van het Bouwbesluit 2012 voor meerderlei uitleg vatbaar (beoordeling op compartimentsniveau en/of niveau van scheidingsconstructie in combinatie met de betekenis van artikel 4 van de Woningwet dat de verbouwvoorschriften alleen gelden voor de te verbouwen of veranderen onderdelen van het bouwwerk).

Op basis van het bovenstaande is het volgens ons reëel om te veronderstellen dat:

- brandwerende scheidingsconstructies waaraan veranderingen worden aangebracht (aansluitdetails ter plaatse van de woningscheidende constructie) ten minste met een wbdbo van 30 minuten moeten worden uitgevoerd (het gehanteerde rechtens verkregen niveau, met een ondergrens van 30 minuten).
- brandwerende scheidingsconstructies die niet worden veranderd ten minste 20 minuten brandwerend moeten zijn (ondergrens: niveau bestaande bouw van het Bouwbesluit 2012).

Vanwege de hierboven genoemde argumenten 3, 4 en 5 is het naar onze mening vooralsnog niet aannemelijk dat het rechtens verkregen niveau hoger zou moeten zijn dan 30 minuten.

Volgens artikel 4 van de woningwet gelden verbouwartikelen alleen voor die gedeeltes van de woningen die daadwerkelijk gedeeltelijk worden vernieuwd, veranderd of vergroot. Dit betreft de energiemodule aan de voorzijde van de woning, de uitbreiding van de woning ter plaatse van de keuken, de aanpassingen aan de gevel- en dakconstructie, het aanpaste gedeelte van het schoorsteenkanaal en de aansluitingen van de woningscheidende wandconstructie op de dakconstructie. In paragraaf 8.3 ‘Beoordeling te verbouwen onderdelen’ is dat verder beschreven.

8.2 Beoordeling bestaande situatie

In deze paragraaf wordt beschreven aan welke brandveiligheidsvoorschriften ongewijzigde bestaande constructieonderdelen moeten voldoen. Dit betreft het (tweedimensionaal aangegeven) gedeelte van de scheidingsconstructie dat in figuur 91 in rood is weergegeven.

Brandcompartimentering

Volgens artikel 2.88 lid 1 moet een besloten ruimte (alle ruimten in de woning) in een brandcompartiment liggen. Op basis van artikel 2.89 lid 1 en lid 3 mag het brandcompartiment niet groter zijn dan 2000 m^2 en mag zich niet uitstrekken over meer dan één perceel. Volgens dit artikel moet elke woning een apart brandcompartiment zijn. In artikel 2.90 lid 1 staat dat de wbdbo van een brandcompartiment naar een ander brandcompartiment tenminste 20 minuten is, bepaald overeenkomst NEN 6068. Dit houdt in dat de scheidingsconstructie tussen de woningen ervoor moet zorgen dat de brand zich niet binnen 20 minuten kan verplaatsen van een ruimte in de woning waar het brandt naar een ruimte in een van de aangrenzende woningen.

Beoordeling

Zoals in paragraaf 2.5 is beschreven, is geconstateerd dat er openingen aanwezig zijn in de bestaande scheidingsconstructie tussen de woningen ter plaatse van de stootvoegen in het metselwerk en ter plaatse van de oplegging van de vloerbalken en de dakgordingen in de woningscheidende wanden. De verwachting is dat hierdoor niet voldaan wordt aan de minimale eis van 20 minuten wbdbo tussen de woningen. Om vast te kunnen stellen of dit daadwerkelijk het geval is, zou de scheidingsconstructie conform NEN 6069 die aangestuurd wordt door NEN 6068 getest moeten worden in een oven. Dit is niet mogelijk. Op grond van een theoretische beoordeling (en expert judgement van de onderzoekers) op basis van de beoordelingscriteria uit NEN 6069 achten de onderzoekers het echter aannemelijk dat de huidige scheidingsconstructie minder dan 20 minuten brandwerend is en dat tussen de woningen geen wbdbo van 20 minuten wordt gerealiseerd vanwege de aanwezige openingen in de scheidingsconstructie.

(Beschermd) subbrandcompartiment

Op basis van artikel 2.98 lid 1 moet een brandcompartiment ingedeeld zijn in een of meer subbrandcompartimenten. Op basis van lid 4 moet een verblijfsruimte liggen in een beschermd subbrandcompartiment. De omvang van het (beschermde) subbrandcompartiment is gelijk aan de omvang van het brandcompartiment. Hierdoor is geen aanvullende subbrandcompartimentering verplicht. Op basis van artikel 2.99 lid 1 mag de omvang van het beschermde subbrandcompartiment niet groter zijn dan 1000 m^2. Artikel 2.100 is niet van toepassing omdat het brandcompartiment (de woning) niet is ingedeeld in meer dan één (beschermd)subbrandcompartiment.

Beoordeling

Er wordt voldaan. Er geldt geen eis voor de weerstand tegen rookdoorgang tussen de woningen.

Alleen op basis van het feit dat er veel rook is aangetroffen in de aangrenzende woningen kan niet geconcludeerd worden dat de aanwezige scheidingsconstructie tussen de woningen niet voldoet. Opgemerkt wordt dat er wel een relatie bestaat tussen het E criterium van de wbdbo-eis en de rookwerendheid van de scheidingsconstructie. In NEN 6075 staat dat de rookwerendheid bepaald wordt op basis van het criterium E 'vlamdichtheid betrokken op de afdichting'. Er wordt aan dit criterium voldaan zolang er aan de niet verhitte zijde bij een test conform NEN 6069:

- geen vlammen zichtbaar zijn gedurende > 10 seconden;
- geen gaten of kieren aanwezig zijn waar een openingskaliber (een cilinder) met een doorsnede van 6 mm over een lengte van 150 mm in kan, of waar een openingskaliber met een doorsnede van 25 mm in kan;
- geen ontsteking of gloeien van een wattenkussen door hete gassen plaatsvindt

(Tromp & van Mierlo, 2013).

Ook al wordt er voldaan aan het E criterium dan nog kan er niet uitgesloten worden dat er rookverspreiding plaats vindt. De enige eis die voor de rook geldt die langs de brandscheiding komt, is dat deze rook niet zo heet mag zijn dat hierdoor een wattenkussen tot ontbranding kan worden gebracht.

Ter informatie: in de praktijk zal door het drukverschil tussen de woning waar de brand is en de aangrenzende woningen via de aanwezige openingen de rook gaan stromen van de zijde met de hoge druk naar de zijde met de lage druk. De drukverschillen over scheidingen heen kunnen groot zijn. (Tromp & van Mierlo, 2013).

De bij deze brand betrokken woningen aan de Van Kinsbergenstraat zijn zoveel mogelijk luchtdicht gebouwd. De verwachting is dat dit gezorgd heeft voor nog grotere drukverschillen dan bij niet luchtdicht gebouwde woningen. De scheidingsconstructie tussen de woningen onderling is minder luchtdicht dan de buitenschil. Dit kan hebben geleid tot meer rookverspreiding door eventueel aanwezige openingen heen.

Vluchtroutes

Op basis van 2.112 lid 1 moet op elk punt van een voor personen bestemd gedeelte van een vloer een vluchtroute beginnen die leidt naar het aansluitende terrein en vandaar naar de openbare weg.

Beoordeling

Een verblijfsgebied is het gedeelte van de woningen dat geschikt is voor personen om er te verblijven. In de aanvraag omgevingsvergunning voor het renovatieproject was de zolder niet als verblijfsgebied weergegeven, maar stond alleen een gebruiksoppervlakte van de ruimte aangegeven. De zolder kon alleen betreden worden via een vlizotrap, voldeed daarmee niet aan de eisen voor een verblijfsgebied en was derhalve niet bedoeld en geschikt om een verblijfsruimte van te maken. De zolder van woning nr.44 was echter wél in gebruik als verblijfsruimte, namelijk als slaapkamer. Uit de documenten in het plan van aanpak van de terugloopactie (04-04-2017 versie 2) van Dura Vermeer blijkt dat bij meerdere woningen van het project geconstateerd is dat de zolder door de bewoners in gebruik was genomen als verblijfsruimte. Het gebruik van de woningen kwam daarom niet overal overeen met de vergunde situatie.

Zolder als verblijfsruimte

Hieronder wordt beschreven welke brandveiligheidseisen er van toepassing zijn van het Bouwbesluit 2012 niveau bestaande bouw als de zolder als een verblijfsruimte in gebruik is. Voor een verblijfsruimte gelden overigens ook eisen voor een minimale oppervlakte, vrije hoogte, ventilatie en daglichttoetreding, maar die zijn hier niet beoordeeld. Op basis van Bouwbesluit artikel 2.112 lid 4 mag de loopafstand tussen een punt in een gebruiksgebied en een uitgang van het subbrandcompartiment waarin dat gebruiksgebied ligt (de voordeur van de woning), niet groter zijn dan 45 meter. Hier wordt aan voldaan. Op basis van Bouwbesluit artikel 2.31 moet een hoogteverschil van meer dan 0,22 meter tussen vloeren waarover een vluchtroute voert, of tussen een van die vloeren en het aansluitende terrein, worden overbrugd door een vaste trap of hellingbaan. De aanwezige vlizotrap voldoet niet aan de eisen die in Bouwbesluit artikel 2.38 worden gesteld aan een trap in bestaande bouw.

Vanwege het recht op vrije indeelbaarheid is het gaan gebruiken van de zolder als verblijfsruimte mogelijk en vergunningsvrij. Het is toegestaan onder voorwaarde dat het gebruik van de zolder als verblijfsgebied voldoet aan de gestelde eisen in het Bouwbesluit 2012. Zoals is beschreven, wordt hier niet aan voldaan.

Rookmelders

Op basis van artikel 6.21 lid 6 moet iedere bouwlaag waar een verblijfsruimte is tussen de uitgang van de verblijfsruimte en de uitgang van de woonfunctie een rookmelder hebben die voldoet aan EN 14604. Deze eis is van toepassing geworden op 1 juli 2022.

Beoordeling

De bewoner heeft aangegeven dat er rookmelders aanwezig waren in de entreehal op de begane grond, op de overloop van de eerste verdieping en op de zolder. Het is niet bekend welke rookmelder(s) daadwerkelijk in alarm zijn gekomen. Het is alleen bekend dat de bewoners een rookmelder in alarm hebben horen komen. Doordat de woning door de brand volledig verloren is gegaan, kon niet worden nagegaan of alle rookmelders daadwerkelijk aanwezig waren. De rookmelder op de zolder was op basis van de omgevingsaanvraag niet noodzakelijk, omdat de zolder niet aangewezen was als verblijfsgebied. Als de zolder wel een verblijfsruimte was, was een rookmelder wel noodzakelijk geweest (maar zoals eerder gesteld: de zolder voldeed niet aan de eisen gesteld aan een verblijfsruimte en mocht dus als zodanig ook niet worden gebruikt). In de woningen die door team brandonderzoek zijn bezocht, is een rookmelder aangetroffen op de zolder. Op de rookmelders staat dat deze voor juni 2026 vervangen moeten worden. De rookmelders zijn niet onderling gekoppeld, in tegenstelling tot wat bij het niveau nieuwbouw wel verplicht is.

Positie van de rookmelders

In artikel 6.21 lid 6 staat dat er op elke bouwlaag met een verblijfsruimte een rookmelder moet zijn geplaatst tussen de uitgang van een verblijfsruimte en de uitgang van de woning. Op de begane grond wordt niet aan deze eis voldaan. De rookmelder is geplaatst tegen het plafond van de hal tussen de keukendeur en de woonkamerdeur. De rookmelder had geplaatst moeten zijn tussen de uitgang van de keuken (een verblijfsruimte) en de voordeur van de woning. In figuur 92 is in rood aangeven waar de rookmelder is aangebracht in de woning en in groen het gebied waar deze eigenlijk geplaatst had moeten worden. Naar verwachting heeft dit geen invloed gehad op het scenario dat zich binnen de woning heeft afgespeeld. Zelfs als de rookmelder recht tegenover de keukendeur zou zijn geplaatst, zou er geen garantie zijn dat deze veel eerder door de rook zou worden geactiveerd. De rook kan immers ook langs de rookmelder stromen. De rookmelder had binnen het hele groene gebied mogen worden geplaatst.

Figuur 92 Correcte (groen) en niet correcte (rood) locatie van de rookmelders

Door het ontbreken van een vaste trap naar zolder en een bordes voor de trap kon de rookmelder op zolder niet geplaatst worden op de wettelijke voorgeschreven locatie als de zolder beschouwd wordt als verblijfsgebied.

Door de positie van de rookmelder in de entreehal en het ontbreken van een vaste trap bij de zolders die in gebruik zijn als verblijfsruimte wordt niet voldaan aan artikel 6.21 lid 6.

8.3 Beoordeling te verbouwen onderdelen

Brandklasse van het buitenoppervlak

Volgens artikel 2.73 van het Bouwbesluit 2012 geldt voor de brandklasse van de gevel het rechtens verkregen niveau. Volgens artikel 2.68 lid 1 moet de buitengevel een volgens NEN-EN 13501-1 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting hebben die voldoet aan brandklasse D. Aangezien de oorspronkelijke gevel van steen is (onbrandbaar), geldt in dit geval de ‘bovengrens van het rechtens verkregen niveau’, namelijk brandklasse D volgens artikel 2.68 lid 1. Er worden geen eisen gesteld aan de rookontwikkeling, omdat de rookproductie aan de buitenzijde van een gebouw in de regel geen rol speelt bij het veilig kunnen vluchten. De kozijnen en deuren mogen op basis van artikel 2.68 lid 6 aan brandklasse D voldoen. Het dak mag op basis van artikel 2.71 lid 1 niet brandgevaarlijk zijn als bedoeld in NEN 6063.

Beoordeling

Voordat de nieuwe gevel werd aangebracht, was een groot deel van de gevel van baksteen en voldeed daarmee aan brandklasse 1, huidige brandklasse A. Dit zou niet verlaagd mogen worden, tenzij daarmee voldaan wordt aan het niveau nieuwbouw uit het Bouwbesluit 2012. Door het toepassen van brandklasse B voldoet de buitenzijde van de gevel aan het niveau nieuwbouw.

Tussen de woningen onderling geldt een wbdbo-eis. Er wordt verwezen naar NEN 6068 voor de bepaling hiervan. Bij de bepalingsmethode in deze norm is het uitgangspunt dat de gevel niet in belangrijke mate mag bijdragen aan de brandvoortplanting. Hier wordt aan voldaan als de gevel aan de buitenzijde ten minste voldoet aan brandklasse B. In de projectinformatie van Sto Isoned bv (projectnummer 10329914 d.d. 15-07-2014) staat dat het toegepaste

StoTherm Classissysteem dat aan de buitenzijde van de gevel zit, voldoet aan Brandklasse B s2 d0 (EN 13501-1). Het is niet duidelijk of de gevel nu aan brandklasse D of B moet voldoen. Als er een gevelconstructie was toegepast die voldeed aan brandklasse D, dan zou die tijdens de brand vermoedelijk bijgedragen hebben aan een snellere branduitbreiding over de gevel.

Figuur 92b Profiel van metaal bij overgang steenstrips naar stucwerk

Ter plaatse van de overgang van het gevelelement van de begane grond naar het gevelelement van de eerste verdieping zit een metalen strip die direct tegen de PS-isolatie aan zit. Zie figuur 93b. Op basis van artikel 2.70 lid 1 valt dit binnen de toegestane 5 % van de totale oppervlakte waarop de eis van de brandklasse niet van toepassing is. Het metaal kan ervoor zorgen dat de energie van de brand sneller het PS bereikt dan bijvoorbeeld een stuclaag van 4 mm. De metalen strip heeft echter geen bepalende rol gespeeld bij de branduitbreiding via de gevelconstructie. Tijdens het incident is de gevel aan meer energie blootgesteld dan de hoeveelheid energie waarmee de brandklasse van de gevelconstructie is bepaald. De gevelconstructie zelf heeft ondanks het nagenoeg volledig voldoen aan de gestelde eis een grote bijdrage geleverd aan de branduitbreiding, zowel in horizontale als verticale richting. De uitvoering van een gevel waarvoor een brandklasse geldt, voldoet in de praktijk bijna nooit volledig aan de uitvoering van de constructie zoals deze getest is om de brandklasse te bepalen.

In het Bouwbesluit 2012 wordt ervan uitgegaan dat een branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel niet plaatsvindt zoals dit wél heeft plaatsgevonden tijden het incident als er aan brandklasse B (NEN 6068) of brandklasse D voldaan wordt. Uit deze casus blijkt dat de energie waarmee de buitenzijde van de gevel wordt belast vele maken groter is dan de energie waarmee de brandklasse van de gevelconstructie wordt beoordeeld. De testmethode komt niet overeen met de praktijk. De casus laat zien dat de toegepaste gevelconstructie met brandklasse B in de praktijk toch een ongewenste bijdrage levert aan de branduitbreiding via de buitenzijde van de gevelconstructie. Er is bewust gekozen voor de term ‘branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel’, omdat het PS achter de gevel tot ontbranding is gekomen door de energie die van buitenaf op de gevel terecht is gekomen. Dit is een ander traject dan een branddoorslagtraject vanuit de keuken via de binnenzijde van de gevelconstructie.

Het oude dak was voorzien van dakpannen en daarmee niet brandbaar. Het nieuwe dak is aan de buitenzijde voorzien van een EPDM-afwerking. Het type EPDM dat is toegepast, Firestone RubberGard EPDM LSFR, is volgens het beschikbare productcertificaat niet brandgevaarlijk, zoals bedoeld in de NEN 6063 en voldoet daarmee aan de gestelde eis.

Brandcompartimentering

Zoals aangegeven in paragraaf 8.1 zal de nieuw aangebrachte gevel- en dakconstructie ter plaatse van de scheidingsconstructie tussen de woningen een wbdbo van ten minste 30 minuten moeten hebben. De ongewijzigde delen moeten minimaal voldoen aan 20 minuten wbdbo.

Beoordeling

Op basis van het brandverloop kan niet worden vastgesteld of er aan de benodigde wbdbo-eis van 30 minuten wordt voldaan. De thermische belasting is bij een echte brand anders dan bij de test waarmee de weerstand tegen

branddoorslag en brandoverslag van een scheidingsconstructie kan worden bepaald. De beoordeling of er aan de wbdbo-eis wordt voldaan, kan alleen op basis van een theoretische beoordeling in combinatie met waarnemingen door het brandweerpersoneel en het beeldmateriaal. Op basis van deze beoordeling is de verwachting dat de nieuwe scheidingsconstructie mogelijk op enkele locaties niet voldoet aan de minimale eis van 30 minuten wbdbo. Dit ter plaatse van:

- de scheidingsconstructies ter plaatse van het voormalige schoorsteenkanaal
- de wand- en dakconstructie ter plaatse van de bovenzijde van de gordingen in de dakconstructie
- de gevelconstructie tussen de raamkozijnen van de aan elkaar grenzende woningen. Bij kozijnen is er een open verbinding naar de spouw aanwezig en ter plaatse van de elementen van ingesealde glaswol in de spouw bij de woningscheidende wandconstructie. Deze openingen zijn waarschijnlijk groot genoeg om er doorheen te gaan met de openingskalibers waarmee getest wordt op het criterium E. Daarnaast kan als de temperatuur in de spouw oploopt tot 600-800 ^{0}C de glaswol gaan smelten en kunnen de openingen in omvang toenemen. Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek te laten uitvoeren om vast te kunnen stellen of met dit traject een wbdbo van 30 minuten wordt gerealiseerd.

Als bijlage 2 staat een uitgebreide beschrijving van deze constructieonderdelen.

(Beschermd)Subbrandcompartiment

In artikel 2.95 *verbouw* staat dat de artikelen 2.92 tot en met 2.93 van toepassing zijn, waarbij in plaats van het in die artikelen aangegeven niveau van eisen moet worden uitgegaan van een het rechtens verkregen niveau.
Artikel 2.94 is niet van toepassing omdat het brandcompartiment (de woning) niet is ingedeeld in meer dan één (beschermd)subbrandcompartiment.

Beoordeling

Er wordt voldaan. Net zoals beschreven is in paragraaf 8.2 geldt nu ook dat er geen eis wordt gesteld aan de weerstand tegen rookdoorgang.
Per 1 juli 2021 zijn de voorschriften van artikel 2.94 gewijzigd. Er zijn vanaf dat moment aanvullende eisen gesteld aan de mate van daadwerkelijke rookwerendheid van brand- en subbrandcompartimenten voor nieuw te bouwen woningen. Deze eisen waren nog niet van toepassing toen de omgevingsvergunning is ingediend en zijn voor de woningen daarom ook niet van toepassing op de verbouwde gebouwonderdelen.

Vluchtroutes

In artikel 2.109 verbouw staat dat op het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk de artikelen 2.102 tot en met 2.108 van overeenkomstige toepassing zijn, waarbij in plaats van het in die artikelen aangegeven niveau van eisen wordt uitgegaan van het rechtens verkregen niveau.

Beoordeling

De kleine uitbreiding van de vloeroppervlakte ter plaatse van de keuken voldoet aan deze eisen. De zolder is door de huurder van de woning verbouwd tot een verblijfsruimte. De vluchtroute van de zolder met de vlizotrap voldoet niet zoals al eerder is beschreven bij de vluchtroute niveau bestaande bouw.

8.4 Conclusie

De uitgevoerde verbouwing aan de woningen voldoet op een aantal onderdelen niet aan de van toepassing zijnde eisen uit het Bouwbesluit 2012.

- De scheidingsconstructies tussen de woningen, die elk een separaat brandcompartiment zijn, voldoen op enkele locaties zeer waarschijnlijk niet aan de wbdbo-eis van 20 of 30 minuten die voor het betreffende gedeelte van de constructie geldt. Er geldt geen eis voor de weerstand tegen rookdoorgang tussen de woningen.

  Er is geen bepalingsmethode voor de weerstand tegen branddoorslag op het traject door de gevel- en/of dakconstructie. Op basis van het daadwerkelijk plaatsgevonden brandverloop kan niet worden vastgesteld of er aan de benodigde wbdbo-eis wordt voldaan. Op basis van een theoretische beoordeling, met onder andere de waarnemingen door het brandweerpersoneel, het beeldmateriaal, het technische brandonderzoek op locatie en de beoordelingscriteria uit NEN 6069 is de verwachting dat de nieuwe gevel- en dakconstructie die is gevormd op de volgende locaties niet voldoet aan geldende eisen:
  - De scheidingsconstructies ter plaatse van het voormalige schoorsteenkanaal. Wbdbo-eis 30 minuten.
  - Ter plaatse van de open verbindingen in de gevelconstructie tussen de raamkozijnen van de aan elkaar grenzende woningen. Wbdbo-eis 30 minuten.
  - De ongewijzigde woningscheidende wand ter plaatse van de open stootvoegen en ter plaatse van de openingen bij de oplegging van de houten vloer- en dakbalken in de woningscheidende wand. Wbdbo-eis 20 minuten.
- Bij de woningen waarvan de zolder, die alleen via een vlizotrap te bereiken is, wordt gebruikt als verblijfsruimte wordt niet aan het Bouwbesluit 2012 voldaan met betrekking tot de vluchtroute.
- Ondanks het feit dat dit niet van invloed is geweest op het incident, wordt hier voor de volledigheid nog eens vermeld dat de rookmelder op de begane grond niet conform de voorschriften op de juiste positie is aangebracht.

9. Analyse omgevingsvergunning bouw

Op 23 april 2015 is er een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend met aanvraagnummer 1584543 voor de renovatie van 95 eengezinswoningen in het kader van het project “Stroomversnelling”. Bij de beschrijving van de bouwwerkzaamheden is op het aanvraagformulier aangegeven dat het bouwwerk gedeeltelijk wordt vervangen. Bij de toelichting is aangegeven: kozijnen vervangen, kleine uitbreiding begane grond en gevel- en dakisolatie. De aanvrager bepaalt zelf waar deze een vergunning voor nodig acht. Er is geen aanvraag gedaan voor het gedeeltelijk vernieuwen, veranderen en vergroten van het brandcompartiment en dus de scheidingsconstructies waarmee de tussen de woningen benodigde wbdbo wordt verkregen.

Op 22 juni 2015 is door de Omgevingsdienst Regio Arnhem, namens burgemeester en wethouders van Arnhem, de omgevingsvergunning (kenmerk 150410465) voor het renoveren van de woningen verleend. Op 2 oktober 2015 (kenmerk 19521718) is door Omgevingsdienst Regio Arnhem aan Portaal Arnhem bevestigd dat enkele nader ingediende documenten, waaronder de wijziging van detail V06, akkoord zijn bevonden.

9.1 Beoordeling brandveiligheid omgevingsaanvraag

De beoordeling van de aanvraag van de omgevingsvergunning is uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Aanvragen voor een omgevingsvergunning bouw voor grondgebonden woningen werden in die tijd niet standaard ter advies aangeboden bij de brandweer. De aanvragen werden besproken bij het wekelijkse bouwplanoverleg tussen ODRA en de brandweer. Tijdens dat overleg werd bepaald welke aanvragen ter advies aan de brandweer aangeboden konden worden. Daar werd ook bepaald welke nieuwbouwplannen voor grondgebonden woningen voor advies over de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen aangeboden konden worden aan de brandweer. In de overzichtslijst van de aanvragen voor een omgevingsvergunning over de periode 9 april 2015 t/m 29 april 2015 met kenmerk OVZX001 d.d. 29 april 2015 staat de aanvraag *het renoveren van 95 woningen en uitbreiden op de begane grond*. De aanvraag is op het overzicht niet gemarkeerd als een aanvraag die bij de brandweer aangeboden zou worden. Er kan niet meer achterhaald worden of de aanvraag inhoudelijk tijdens het overleg is besproken.

In de bijlagen die horen bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de renovatie van de woningen staat geen informatie opgenomen over de brandveiligheid. Op de tekeningen is geen brandcompartimentering aangegeven en er zijn geen details toegevoegd van de nieuwe schil ter plaatse van de woningscheidende constructies. Bij de aanvraag ontbreekt informatie over de brandklasse van de toegepaste materialen. Het is niet bekend of de aanvrager een vergunning niet noodzakelijk heeft geacht of niet op de hoogte was van het feit dat er voor de werkzaamheden met betrekking tot de brandcompartimentering een vergunning noodzakelijk was.

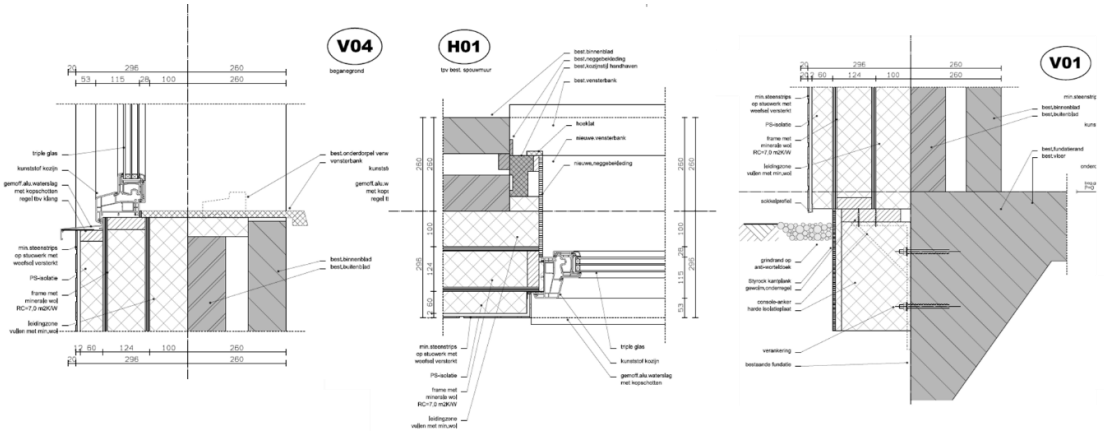
In de bijlage Procedure, overwegingen, voorschriften en aandachtspunten van de verleende omgevingsvergunning staat geschreven dat uit de aanvraag is gebleken dat het aannemelijk is dat het project voldoet aan het Bouwbesluit 2012.

9.2 Vergelijking aanvraag met de daadwerkelijk gerealiseerde situatie

De tekeningen die ingediend zijn, komen niet geheel overeen met de daadwerkelijk gerealiseerde situatie.

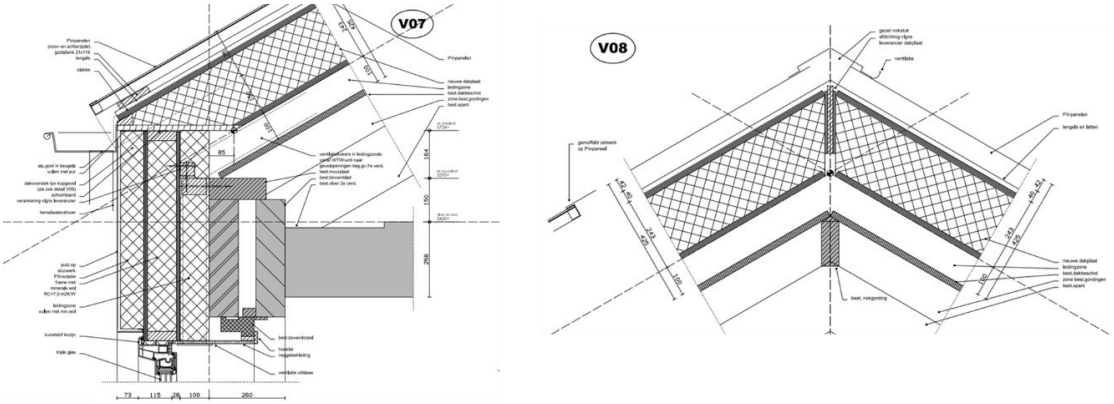
- Op de tekeningen waarop de plattegronden van de woningen staan weergegeven (TA202 & TA212 Beltman Architecten. 23-04-2015), staat een mechanisch ventilatiesysteem ingetekend op de zolder. Dit systeem bevindt zich in de gerealiseerde situatie in energiemodule die tegen de voorgevel is geplaatst.
- Op de details uit het detailboekje d.d. 23-04-2015 kenmerk 84300 van Beltman Architecten, is aangegeven dat de spouw die ontstaat tussen de nieuwe gevel en de bestaande gevel en gebruikt wordt als leidingzone, opgevuld is met minerale wol. Daarbij staat de tekst ‘leidingzone vullen met min.wol’. Zie figuur 93. Er zit bij de details alleen maar PS-isolatie aan de buitenzijde van de gevel. Het frame daarachter

is opgebouwd uit een plaatmateriaal met daartussen een minerale wol. In de praktijk is daar ook PS-isolatie toegepast. De ruimte tussen de nieuwe schil en de bestaande schil is bij de details volledig opgevuld met minerale wol. De soort minerale wol wordt niet vermeld.

Figuur 93 Geveldetails van de aanvraag omgevingsvergunning. Bron: Detailboekje 15-4-2015 Bultman Architecten

- De details van dakconstructie en de aansluiting van het dak op de gevel uit de omgevingsvergunning komen niet overeen met de daadwerkelijke gerealiseerde situatie. Zie figuur 94. In het detailboekje staan geen details van de uitvoering van de nieuwe gevel en dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende wanden.

Figuur 94 Details van de dakconstructie uit de aanvraag omgevingsvergunning. Bron: Detailboekje 15-4-2015 Bultman Architecten

9.3 Vragen van de brandweer tijdens de bouw

Op 1 februari 2016 is tijdens een brandonderzoek bij een woning in de Van Speykstraat bij toeval door leden van team brandonderzoek die destijds ook werkten bij de afdeling risicobeheersing geconstateerd dat er woningen werden verbouwd. Het betrof een brandonderzoek in een woning die geen onderdeel uitmaakte van het project. Door de afdeling risicobeheersing is daarop op 15 februari 2016 een e-mail gestuurd naar Portaal met de vraag op welke wijze de 'warme jas' wordt gerealiseerd bij de 96 eengezinswoningen. Dit omdat er bij een brand in soortgelijke woningen met een gerenoveerde dakconstructie sprake is geweest van een snelle branduitbreiding via die dakconstructie.

Door Dura Vermeer is namens Portaal het dak-detail van de dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende bouwmuur toegezonden, evenals een rapportage van NRI over de naadafdichting van de woningscheidende bouwmuur. In de mailwisseling die volgde, is er gevraagd naar de soort isolatie die in het dak wordt toegepast, de aanwezige dakdoorvoeren en de afstand tussen het EPDM en de zonnepanelen. Er blijkt glaswol te worden toegepast in de dakconstructie; de doorvoeren zitten in het dak verwerkt middels een hittebestendige pvc-buis die wordt ingepakt waardoor er geen vlamuitbreiding mogelijk is naar de isolatie en de afstand tussen het dak en de zonnepanelen is groter dan de leverancier voorschrijft. Het KOMO-certificaat van het dak wordt toegezonden. NRI was op dat moment al betrokken bij de beoordeling van de details van de constructie ter plaatse van de brandscheidingen en het toezicht op de bouw.

Op 29 februari 2016 wordt door de brandweer een email gestuurd naar Dura Vermeer en Portaal waarin er bedankt wordt voor de toegezonden informatie en wordt aangeven dat er 'duidelijk aan alles is gedacht'. De brandweer kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan ODRA, maar er vindt in dit geval geen afstemming plaats met de Omgevingsdienst, omdat de details die zijn toegezonden voldoen. Bij de brandweer is niet bekend dat de toegezonden details anders zijn dan de details van de verleende omgevingsvergunning.

9.4 Conclusie omgevingsvergunning bouw.

- De plattegrond- en detailtekeningen die bij de verleende omgevingsvergunning horen, komen niet overeen met de daadwerkelijke situatie. Uit de analyse in hoofdstuk 8 is naar voren gekomen dat er rookverspreiding via de open spouw van de gevelconstructie heeft plaatsgevonden. Bij de details van de omgevingsvergunning is deze spouw opgevuld met minerale wol. Dit zou de rookverspreiding door de gevelconstructie hebben beperkt. Ook tussen de spaanplaat panelen zou volgens de aanvraag minerale wol toegepast worden. In werkelijkheid is er PS-isolatie gebruikt. Dit materiaal heeft een bijdrage geleverd aan het brandverloop en vermoedelijke een grote rol bij de rookproductie, waar een minerale wol dit niet zou hebben gehad en gedaan.
- Door het vergroten van de keuken vindt er een aanpassing plaats aan de brandcompartimentering. Dit had onderdeel uit moeten maken van de aanvraag. Het is niet duidelijk of het dikker worden van de gevel- en dakconstructie door het aanbrengen van de nieuwe gevel- en dakelementen, beschouwd moet worden als een aanpassing aan het brandcompartiment, omdat de omvang van het brandcompartiment en het oppervlakte binnen het brandcompartiment niet toenemen. Het is niet bekend of de aanvrager Portaal een vergunning niet noodzakelijk heeft geacht of niet op de hoogte was van het feit dat er voor dit deel van de werkzaamheden ook een vergunning noodzakelijk was.
- Op basis van de beschikbare informatie in de aanvraag had geconcludeerd kunnen worden dat er wijzigingen zouden gaan plaatsvinden bij de brandcompartimentering. De aanvraag had op basis hiervan onvolledig verklaard kunnen worden en er had een verzoek om aanvullende stukken aan de aanvrager gedaan kunnen worden.

10. Conclusie

In dit hoofdstuk worden de conclusies van het onderzoek weergegeven.

Mens-, gebouw- en brandkenmerken

- Ondanks de aanwezigheid van rookmelders op de vluchtroute, waarvan er een of meer in alarm zijn gekomen, konden de bewoners, zich nog maar net op tijd in veiligheid brengen. Een deel van de bewoners kon via de trap en de toegangen tot de woning vluchten, maar moesten hiervoor wel een deel zonder zicht door de rook heen lopen. Twee bewoners moesten via het zolderraam het dak op vluchten; mede door het ontbreken van een vaste trap naar de zolder konden zij niet meer via de normale route de woning verlaten.

Interventie- en gebouwkenmerken

- De brandweer werd bij aankomst geconfronteerd met een volledig ontwikkelde woningbrand in meerdere ruimten van de brandwoning en een gevel- en dakbrand bij zowel de brandwoning als bij de aangrenzende woningen. Door de extra schil die als het ware over de bestaande woningen heen was geplaatst en de daarvoor gebruikte materialen, kon de brand zich niet alleen buiten het bereik van de brandweer verspreiden, maar was ook minder goed te bestrijden. Door de snelle en grote hoeveelheid rookverspreiding naar de zolders van de aangrenzende woningen is er in deze woningen een onveilige situatie ontstaan vanwege de kans op een (explosieve) rookontbranding. Daarom heeft de brandweer bepaald dat veilig repressief optreden in deze woningen niet meer mogelijk was.

Gebouw- en brandkenmerken

- Door de brandbare onderdelen van de gevelconstructie (met name de PS-isolatie) heeft de brand in de woning zich snel kunnen ontwikkelen tot een woning in brand. Aan de buitenzijde van de woning heeft de brand zich via de buitengevel in horizontale en verticale richting verspreid, waarbij de brandbare PS-isolatie een bepalende rol heeft gespeeld. Binnen 6 minuten na de melding heeft de brand zich aan de voorzijde van de woning in horizontale richting uitgebreid tot de gevel van de aangrenzende woning.
- De brandbare bouwmaterialen die aan de buitenzijde onder het stucwerk van de nieuw aangebrachte gevelelementen zijn toegepast, met name de PS-isolatie en spaanplaat, hebben een grote bijdrage geleverd aan de rookontwikkeling.
- Via de brandbare dakconstructie van EPDM en spaanplaat in combinatie met de zonnepanelen heeft het vuur zich binnen circa 7 minuten na de melding naar de nokconstructie van het dak van twee woningen kunnen verspreiden.
- De metalen afdekplaat die de brede houten nokconstructie afdekte, sloot aan de onderzijde niet aan op het dak. Hierdoor kon het vuur zich vanaf het dak naar het hout van de nokconstructie verplaatsen.
- Door de toepassing van triple glas en het feit dat het raam in de voorgevel gesloten was, heeft er geen branddoorslag van buiten naar binnen plaatsgevonden bij woning nr. 42. Als het raam wel open had gestaan, was dit zeer waarschijnlijk wel gebeurd.
- Door de aanwezigheid van het triple glas is de brand minder snel uitslaand geworden dan wanneer de ramen glas met minder lagen hadden gehad.
- Doordat de houten nokconstructie over de gehele lengte van het woningblok aaneengesloten doorloopt, onder de afdekplaat een open ruimte aanwezig is en de metalen afdekplaat die over de nok heen is aangebracht voorkwam dat de energie van de brand weg kon stromen, heeft de brand zich relatief makkelijk over de nok kunnen verspreiden.
- De geperste houten wand- en plafondafwerking in de keuken heeft bij de brandontwikkeling in de keuken een rol gespeeld.

- Door het plaatsen van de nieuwe gevel- en dakelementen over de bestaande woning heen zijn er holle ruimten ontstaan. Ter plaatse van de woningscheidende constructies waren op diverse plekken (kleine) open verbindingen aanwezig waarlangs in eerste instantie de rook en later het vuur zich naar de aangrenzende woningen heeft kunnen verplaatsen. Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek te laten uitvoeren om vast te kunnen stellen of met dit traject een wbdbo van 30 minuten is gerealiseerd.
- De geconstateerde tekortkomingen in de brandwerende scheidingsconstructies waarmee de benodigde wbdbo van 30 minuten zou moeten worden verkregen, hebben bijgedragen aan de branduitbreiding. De toegepaste constructie ter plaatse van de woningscheidende wand- en dakconstructies op de zolder bij het oude schoorsteenkanaal heeft zeer waarschijnlijk geleid tot branddoorslag naar enkele van de aangrenzende woningen. Voordat er sprake was van branddoorslag, heeft er via het beschreven traject rookverspreiding plaatsgevonden.
- Er zijn meerdere trajecten geïdentificeerd waar langs de brand- en/of rookverspreiding kan hebben plaatsgevonden. Er zijn twee trajecten waarvan het vrijwel zeker is dat daarlangs branduitbreiding heeft plaatsgevonden: via de nokconstructie en ter plaatse van wand- en dakconstructie bij het voormalige schoorsteenkanaal. Omdat een groot deel van de getroffen woningen volledig is gesloopt, kan niet worden uitgesloten dat er ook branduitbreiding via andere trajecten heeft plaatsgevonden. Voordat er sprake was van branddoorslag, heeft er via het beschreven traject rookverspreiding plaatsgevonden.
- In de energiemodule die aan de voorzijde tegen de woning is geplaatst zit op ongeveer 2 meter hoogte de opening waardoor de verse lucht voor de woning wordt aangezogen. Als rook langs deze opening stroomt, wordt die de woning ingezogen. Of dit tijdens dit incident ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden is niet bekend. In vergelijking met een ventilatiesysteem waarbij lucht van buitenaf via een ventilatierooster de ruimte in stroomt, zal het aanzuigen van rook bij de energie-unit direct voor rookverspreiding naar alle verblijfsruimten zorgen. Er is geen voorziening in de unit aanwezig die detecteert wanneer er rook aangezogen wordt.

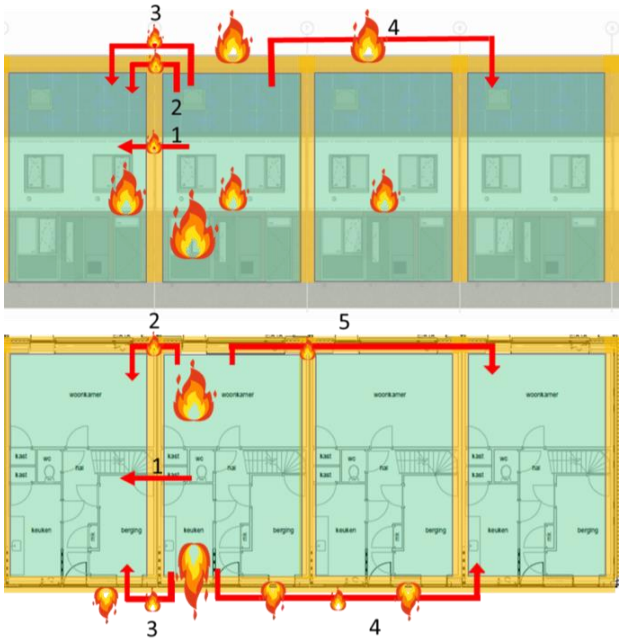
Gebouw-, omgeving- en interventiekenmerken

- De snelle rookverspreiding via de gevel-, wand- en dakconstructie heeft op de zolders van de aan woning nr. 44 grenzende woningen gezorgd dat er zodanig slechte condities aanwezig waren dat veilig repressief optreden volgens de beoordeling van de brandweer niet mogelijk was. De bouwregelgeving die van toepassing was op verbouw van woningen en de bestaande bouw houdt nauwelijks rekening met rookverspreiding bij brand. De rookwerendheid wordt bepaald op basis van het criterium vlamdichtheid met betrekking tot afdichting. Relatief koude rook mag zich direct verspreiden naar de aangrenzende brandcompartimenten.
- Een combinatie van luchtdicht bouwen, de dikte van de gevel- en de dakconstructie, het triple glas in de kozijnen, de toegepaste isolatiewaarde en de toegepaste bouwmaterialen heeft ervoor gezorgd dat er sprake was van zeer veel rookontwikkeling (onder andere doordat de brand in enkele woningen een tekort had aan zuurstof en zich niet verder kon ontwikkelen). Er was sprake van een ventilatie gecontroleerde brand met veel rookontwikkeling.
- Door de extra gevel- en dakelementen die op de woning zijn geplaatst, kon de brand zich binnen in de gebouwconstructie verspreiden. De dikte van de constructie en de mate waarin de woning geïsoleerd was, maakten het moeilijk om van buitenaf met een warmtebeeldcamera waar te nemen tot waar er branduitbreiding had plaatsgevonden.
- De brand heeft plaatsgevonden in een huizenblok dat gesitueerd is aan een gedeelte van de straat dat niet met redvoertuigen bereikt kan worden. Dit heeft ertoe geleid dat het maar aan één zijde van het huizenblok mogelijk was om enkele woningen van de brand verwijderd de nok open te breken om verdere branduitbreiding zoveel mogelijk te voorkomen en om de zonnepanelen te kunnen verwijderen en daarna preventief een stoplijn in het dak te kunnen zagen.

- De brand onder de metalen afdekplaat op het dak kon niet vanaf de straat worden bestreden. Dit was alleen mogelijk op de locaties waar met de hoogwerker het dak kon worden bereikt.
- De brandbare materialen waaruit de nieuwe gevelelementen zijn opgebouwd (spaanplaat en PS-isolatie) hebben bijgedragen aan de enorme rookontwikkeling die heeft plaatsgevonden. Dit vergroot de kans op het ontstaan van een rookgasexplosie (die ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden) wat een groot risico vormt voor de brandweer.
- De toegepaste gevel- en dakconstructie heeft het mogelijk gemaakt dat de brand zich snel naar de aangrenzende woningen heeft verplaatst en bovendien niet goed bereikbaar was voor de brandweer.
- De constructie met nieuwe dakelementen blijkt er in de praktijk voor te zorgen dat het dak minder snel of niet bezwijkt, wat bij soortgelijke woningen zonder nieuwe dakelementen wel het geval zou zijn. Als een dakconstructie deels is bezweken, kan een brand beter van buitenaf worden bestreden.
- Het triple glas in de kozijnen heeft ervoor gezorgd dat het langer duurde voordat de brand via een raamopening uitslaand kon worden. Door het triple glas was het voor de brandweer ook moeilijker om vanaf een veilige plek het glas in te gooien.
- Door de zonnepanelen op het dak was het niet goed mogelijk om het brandende dak met water te bereiken
- De toegepaste bouwmaterialen en de detaillering van de gevel- en dakconstructie zijn van grote invloed geweest op de brandontwikkeling en het brandverloop.

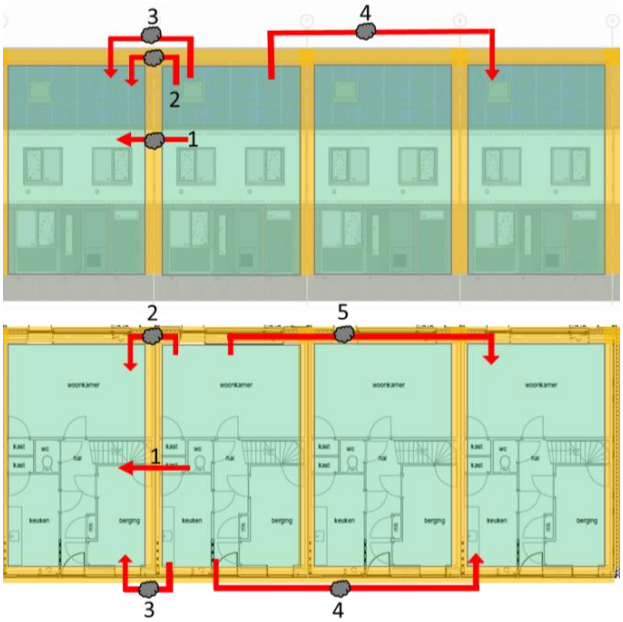
Bouwregelgeving

- Aan de branduitbreidingstrajecten via de gevel- en dakconstructie worden in de huidige bouwregelgeving geen eisen gesteld, zolang de brand binnen de tijdsduur van de geldende wbdbo-eis vanuit een ruimte in het brandcompartiment niet via branddoorslag of brandoverslag terechtkomt in een ruimte van een ander brandcompartiment. Op basis van de prestatie-eisen uit het Bouwbesluit 2012 is het wel toegestaan dat een uitslaande brand zich vanuit een ruimte in de woning via de gevel- en dakconstructie uitbreidt tot het gehele huizenblok, zolang de brand maar niet in een van de ruimtes van een van de andere woningen in dat huizenblok terecht komt. In de onderstaande figuur zijn deze branduitbreidingstrajecten weergegeven in een vooraanzicht en de horizontale doornede van enkele woningen. Zoals zichtbaar is, kan branddoorslag ook plaatsvinden naar een woning die niet direct grenst aan de woning waarin de brand is ontstaan. Door de nieuwe schil die over een bestaand woningblok heen is gezet, is een situatie ontstaan die hier extra gevoelig voor is.

Figuur 95 Mogelijke trajecten van branduitbreiding

- De brandveiligheidsvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012 die van toepassing waren op het moment dat de nieuwe buitenschil is gebouwd, stellen alleen indirecte voorschriften voor het beperken van rookverspreiding, namelijk via de het criterium E Vlamdichtheid. Er gelden geen eisen die de verspreiding van koude rook beperken of voorkomen tussen verschillende (sub)brandcompartimenten. Door het luchtdicht bouwen zijn er minder uitstroomopeningen waarlangs overdruk veroorzaakt door een brand naar buiten kan. Dit kan de mate waarin er rookverspreiding plaatsvindt naar de andere woningen vergroten, omdat de woningen onderling niet luchtdicht zijn. In de onderstaande figuur zijn deze rookverspreidingstrajecten weergegeven in een vooraanzicht en de horizontale doornede van enkele woningen.

Figuur 96 Mogelijke trajecten van rookverspreiding

- Er gelden geen eisen voor zonnepanelen op daken die voorkomen dat de brand zich via of onder de panelen langs over meerdere woningen kan verspreiden. Zonnepanelen zijn nog niet opgenomen in de bepalingsmethode van de wbdbo (NEN 6068).
- Om te voorkomen dat brand zich snel over een geveloppervlak kan verspreiden, geeft het Bouwbesluit eisen voor de brandklasse van de gevel (brandklasse B als randvoorwaarde bij een brandoverslagtraject tussen twee compartimenten (NEN 6068) of brandklasse D). Uit deze casus blijkt dat de energie waarmee de buitenzijde van de gevel wordt belast vele maken groter is als de energie waarmee de brandklasse van de gevelconstructie wordt beoordeeld. De testmethode uit NEN 6068 komt niet overeen met de praktijk. De casus laat zien dat de toegepaste gevelconstructie met brandklasse B in de praktijk toch een ongewenste bijdrage levert aan de branduitbreiding via de buitenzijde van de gevelconstructie. Er is bewust gekozen voor de term branduitbreiding via de buitenzijde van de gevel, omdat het PS achter de gevel tot ontbranding is gekomen door de energie die van buitenaf op de gevel terecht is gekomen. Dit is een ander traject dan een branddoorslagtraject vanuit de keuken via de binnenzijde van de gevelconstructie.
- In de nieuwe gevel- en dakconstructie zijn veel brandbare materialen toegepast, waaronder spaanplaat en PS-isolatie. Als de PS-isolatie en de spaanplaat voldoende worden opgewarmd, zullen ze gaan vergassen (pyrolyseren). Uit onderzoek van Veerman (2017) blijkt dat PS al boven de 124 ^{0}C begint te versmelten. Boven de 380 ^{0}C neemt de zichtbare hoeveelheid rook (pyrolyseproduct) toe; de ontledingsgassen bleken al met een temperatuur van 22 ^{0}C explosief tot ontbranding te kunnen komen. Door grote hoeveelheden PS-isolatie en spaanplaat in de gebouwconstructie neemt de kans toe dat een rookgasexplosie ontstaat. Doordat het Bouwbesluit geen eisen stelt aan de branduitbreiding via de gevel-

en dakconstructie (mits aan de wbdbo tussen de woningen wordt voldaan), neemt door het toepassen van bepaalde brandbare materialen in deze constructies de mate van rookontwikkeling toe. Als deze rook in de woning of de constructie van de woning terechtkomt, ontstaat hierdoor een extra groot risico voor de brandweer als er in de woning opgetreden moet worden.

- Uitgangspunt van de bouwregelgeving is dat ramen en deuren in een gevel bij brand gesloten zijn. In de praktijk kunnen ramen van woningen echter openstaan. Als het raam bij de buren wel open had gestaan, dan had de brand naar binnen kunnen slaan. Door het open raam zou de wbdbo in dat geval tenietgedaan zijn.
- De huidige brandveiligheidsvoorschriften zijn naar mening van de schrijvers van dit rapport onvoldoende duidelijk wat betreft de wbdbo-eisen ter plaatse van de nieuw aangebrachte schil over het gebouw heen. De onderzoekers hebben in dit rapport uitgelegd dat naar hun oordeel het bestaande deel van de wandconstructie tussen de woningen een wbdbo moet hebben van ten minste 20 minuten en het gedeelte dat vergroot of verbouwd wordt een wbdbo van ten minste 30 minuten.

Omgevingsvergunning

- In de details die bij de aanvraag om omgevingsvergunning zijn ingediend, is de ruimte tussen de oude gevel en de nieuwe gevelelementen volledig opgevuld met minerale wol. In de praktijk blijkt de spouw niet volledig opgevuld. De spouw is ook niet alleen bij de transportzone van de leidingen opgevuld zoals tekstueel is aangegeven bij de details van de aanvraag. Er is alleen minerale wol aangebracht ter plaatse van de gevelelementen van de begane grond en de eerste verdieping en ter plaatse van de woningscheidende wandconstructie. Het gevelelement is tussen de spaanplaten opgevuld met PS-isolatie in plaats van minerale wol zoals in de details van de aanvraag staat. Tijdens de bouw is er veel aandacht besteed aan het voorkomen van branduitbreiding, waaronder rookverspreiding via de spouw. Er is specifiek aandacht geweest voor het uitzakken van de ingesealde glaswolelementen en de steenwol die is toegepast ter plaatse van de kozijnen om branduitbreiding te voorkomen Tijdens de brand heeft de rook zich toch via openingen in de spouwconstructie verplaatst naar de aangrenzende woningen. Dit zou bij een volledig met minerale wol opgevulde spouw niet of nauwelijks zijn gebeurd. Door het toepassen van PS-isolatie in het gevelelement is er bovendien meer brandstof beschikbaar geweest in de gevelconstructie. Daarbij pyrolyseert PS-isolatie al bij een relatief lage temperatuur en zorgt voor meer rookproductie dan minerale wol.
- De nokconstructie is anders uitgevoerd dan op de detaillering is aangegeven die hoort bij de bouwaanvraag. Bij de toegepaste nokconstructie heeft de brand meer ruimte en brandstof om zich te ontwikkelen en te verspreiden.

Tot slot

Er is een nieuwe schil over een reeds bestaande woning heen gezet. In vergelijking met nieuwbouw brengt dit tijdens de bouw meer moeilijkheden met zich mee als het gaat om het dichtmaken van een constructie. Tijdens het bouwproject is door het projectteam een adviesbureau ingezet om de detaillering ter plaatse van de brandscheidingen te beoordelen en om uitgebreid toezicht te houden tijdens de bouw. Na realisatie van de verbouwing is er nogmaals een inspectie uitgevoerd en zijn de geconstateerde tekortkomingen verholpen. Het is een verbouwproject geweest waarin veel aandacht is geweest voor de detaillering en aan het houden van toezicht op de daadwerkelijke uitvoering van de brandscheidingen. De schrijvers van dit rapport zijn positief verrast door het aantal inspecties dat in de praktijk blijkt te zijn uitgevoerd en de nauwkeurige registratie van de geconstateerde tekortkomingen met bijhorend advies en de registratie van de aanpassingen die op basis daarvan zijn uitgevoerd. Dit incident heeft inzichtelijk gemaakt dat het realiseren van brandscheidingen bij bestaande woningen waar een schil over bestaande woningen wordt aangebracht een uitdaging is en aandacht voor de detaillering cruciaal is als men brand- en zeker ook rookverspreiding wil voorkomen.

11. Beantwoording van de onderzoeksvragen.

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de deelvragen en de hoofdvraag.

11.1 Deelvragen

1. Wat is de oorzaak van de brand?

Op basis van het brandonderzoek is de keuken van woning nr. 44 aangewezen als ruimte van ontstaan. De oorzaak van de brand kon niet meer worden vastgesteld.

2. Welke invloed hebben de gebouwkenmerken gehad op het brandverloop?

Er zijn drie factoren geïdentificeerd die een bepalende rol hebben gespeelt bij het brandverloop:

De nieuwe gevel- en dakconstructie die is ontstaan door het aanbrengen van de prefab gevel- en dakelementen.

- Er zijn in de gevel- en dakconstructie holle ruimten waarlangs de brand zich binnen de constructie heeft kunnen verspreiden.
- Er zijn op diverse plaatsen in de gevel- en dakconstructies van de aan elkaar grenzende woningen open verbindingen aanwezig waarlangs het vuur en/of de rook zich hebben kunnen verspreiden naar een aangrenzende woning.

De toegepaste brandbare bouwmaterialen

- Door het toepassen van brandbare constructieonderdelen zijn er meer mogelijke trajecten geweest waarlangs de brand zich door de gebouwconstructie heen heeft kunnen verspreiden.
- De PS-isolatie in de gevelconstructie heeft een grote bijdrage gehad aan de snelle branduitbreiding over de gevel.
- De spaanplaat en PS-isolatie produceren veel rook als deze bij een brand betrokken raken.

De aanwezigheid van zonnepanelen op de daken van de woningen.

- Door de aanwezigheid van de zonnepanelen op het dak heeft de brand zich via de brandbare dakbedekking extra snel uitgebreid over de buitenzijde van de dakconstructie.

3. Welke invloed hebben de gebouw- en omgevingskenmerken gehad op de brandbestrijding?

Er zijn vier factoren geïdentificeerd die een bepalende rol hebben gespeelt bij de brandbestrijding:

De gevel- en dakconstructie

- De gevel- en dakconstructie (inclusief de zonnepanelen) heeft eraan bijgedragen dat de brand van buitenaf moeilijk bereikbaar en te bestrijden was.
- Door de snelle brandontwikkeling over de gevel en dakconstructie werd de brandweer naast een aan de voor- en achterzijde uitslaande brand bij woning nr. 44 ook geconfronteerd met een brand op en in de gevels en/of het dak van woning nr. 42, 44 en 46.
- De grote rookproductie en de ongewenste snelle en grote hoeveelheid rookverspreiding naar de aangrenzende woningen hebben gezorgd voor een voor de brandweer onveilige situatie op de zolders van de aangrenzende woningen. Dit vanwege de kans op een (explosieve)rookontbranding. De brandweer heeft daarom bepaald dat veilig repressief optreden in deze woningen niet meer mogelijk was. Hierdoor kon geen stoplijn in deze woningen gecreëerd worden, voor zover dat met de aanwezige gevel- en dakconstructie überhaupt mogelijk zou zijn geweest.

De uitvoering van de brandscheidingen tussen de woningen

Op enkele punten voldoet de scheidingsconstructie tussen de woningen, die elk een brandcompartiment zijn, niet aan de benodigde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag.

De aanwezigheid van zonnepanelen op de daken van de woningen

- Door de zonnepanelen op het dak kon de brandweer het brandende dak onder de panelen niet goed blussen.

Geen opstelplaats nabij de woningen waarvan de bij de brand betrokken daken konden worden bereikt

- Het gedeelte van de straat waar het huizenblok zich bevond is autovrij. Er is geen straat aanwezig aan de voor of achterzijde van de woningen. Hierdoor konden de hoogwerkers (redvoertuigen) niet op een positie worden geplaatst waarvandaan de brand op het dak goed bestreden kon worden. De regelgeving stelt geen eisen aan de aanwezigheid van een opstelplaats voor een redvoertuig.

4. Voldoen de betreffende woningen aan het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot de brandveiligheid?

De woningen voldoen niet op alle punten aan de van toepassing zijnde eisen uit het Bouwbesluit 2012:

- De scheidingsconstructies tussen de woningen, die elk een separaat brandcompartiment zijn, voldoen op enkele locaties zeer waarschijnlijk niet aan de wbdbo-eis van 30 (gewijzigde onderdelen) of 20 minuten (bestaande, ongewijzigde onderdelen).
  Er is geen bepalingsmethode voor de weerstand tegen branddoorslag op het traject door de gevel- en/of dakconstructie. Het Bouwbesluit schrijft alleen voor dat een brand zich niet binnen een bepaalde tijdsduur (de wbdbo-eis) mag verplaatsen van een ruimte in het brandcompartiment waar de brand is naar de binnenzijde van een ruimte in een ander brandcompartiment. Op basis van het brandverloop kan niet worden vastgesteld of er aan de benodigde wbdbo-eis is voldaan. Op basis van een theoretische beoordeling, met onder andere waarnemingen door het brandweerpersoneel, het beeldmateriaal, het technische brandonderzoek op locatie en de beoordelingscriteria uit NEN 6068 als input, wordt verwacht dat de nieuwe gevel- en dakconstructie op de volgende locaties niet voldoet aan geldende eisen:
  - De scheidingsconstructies ter plaatse van het voormalige schoorsteenkanaal. Wbdbo-eis 30 minuten.
  - Ter plaatse van de open verbindingen in de gevelconstructie tussen de raamkozijnen van de aan elkaar grenzende woningen. Wbdbo-eis 30 minuten.
  - De ongewijzigde woningscheidende wand ter plaatse van de open stootvoegen en ter plaatse van de openingen bij de oplegging van de houten vloer- en dakbalken in de woningscheidende wand. Wbdbo-eis 20 minuten.
  - Ter plaatse van de balk die op het oude dak is aangebracht ter ondersteuning van de nieuwe dakelementen en over de woningscheidende wand heen ligt.
- Bij de woningen waarvan een zolder, die alleen via een vlizotrap te bereiken is, in gebruik is genomen wordt niet voldaan aan het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot de vluchtroute.

11.2 Hoofdvraag

Hoe kon de woningbrand aan de Van Kinsbergenstraat 44 in Arnhem de verwoesting van vier woningen tot gevolg hebben?

- De huidige bouwregelgeving staat toe dat een brand zich vanuit een ruimte in een woning, via de gebouwconstructie van deze woning, naar de gebouwconstructies van meerdere aangrenzende woningen kan verspreiden. Dit is toegestaan onder voorwaarde dat de brand niet binnen de tijdsduur van de brandwerenheidseis (wbdbo) die geldt tussen de brandcompartimenten van de woningen, in een ruimte van een van de andere woningen terechtkomt.
- De gevel- en dakconstructie (inclusief de zonnepanelen) die is ontstaan door het aanbrengen van nieuwe gevel- en dakelementen en voor een groot deel bestaan uit brandbare materialen, heeft ervoor gezorgd dat de brand zich heeft kunnen uitbreiden naar de aangrenzende woningen en van buitenaf moeilijk bereikbaar en te bestrijden was. Daarbij is geconstateerd dat de scheidingsconstructie tussen de woningen, die elk een brandcompartiment zijn, op enkele punten niet voldoet aan de benodigde wbdbo.
- Door de ongewenste snelle en grote hoeveelheid rookverspreiding naar de aangrenzende woningen is er daar een onveilige situatie ontstaan vanwege de kans op een (explosieve)rookontbranding, waardoor de brandweer bepaald heeft dat veilig repressief optreden in deze woningen niet meer mogelijk was.
- Doordat er in de directe nabijheid van de brandende woningen geen opstelplaats aanwezig was waarvandaan de daken van de bij de brand betrokken woningen vanuit een hoogwerker konden worden bereikt, kon er van buitenaf geen stoplijn in het dak worden gemaakt. De regelgeving stelt geen eisen aan de aanwezigheid van een opstelplaats voor een redvoertuig.

12. Aanbevelingen

Op basis van de constateringen uit hoofdstuk 10 en 11 worden een aantal aanbevelingen gedaan die mogelijk kunnen bijdragen aan het voorkomen van een soortgelijk incident.

Branduitbreiding beperken

- Aanbevolen wordt om in de gevel- en dakconstructie van woningen een fysieke barrière aan te brengen om branduitbreiding en met name ook rookverspreiding via deze constructieonderdelen te voorkomen.
- Aanbevolen wordt om bij de detaillering van de nokconstructie van het dak ook rekening te houden met de mogelijkheid van branduitbreiding via de buitenzijde van de woning.
- Geadviseerd wordt om bij daken van woningen die vol gelegd worden met zonnepanelen de adviezen toe te passen die worden gegeven in de *Handreiking Risicobeheersing: advies veilige PV-systemen* van Brandweer Nederland. Daarbij wordt geadviseerd om het traject van branduitbreiding via zonnepanelen op het dak op te nemen in NEN 6068.

Veiligheid van bewoners

- Aanbevolen wordt om bij woningen met mechanische ventilatiesystemen met maar één aanzuigpunt rookdetectie aan te brengen, waardoor het ventilatiesysteem wordt uitgeschakeld nadat er rook gedetecteerd is en een alarmsignaal hoorbaar is. Dit om te voorkomen dat er rookverspreiding kan plaatsvinden naar de verblijfsruimten, waaronder de slaapkamers. Als er geen detectie aanwezig is, kan een eenvoudige brand nabij het punt waar de verse lucht wordt aangezogen grote gevolgen hebben voor de personen die zich in de woning bevinden.
- Aanbevolen wordt om direct actie te ondernemen als geconstateerd wordt dat een zolder met vlizotrap in gebruik is genomen als verblijfsruimte. Maak inzichtelijk welke mogelijkheden er voor een verhuurder en/of gemeente zijn om hier actie op te ondernemen.
- Dit incident heeft nogmaals inzichtelijk gemaakt dat rookverspreiding in een woning razendsnel kan gaan. Het is van belang dat een brand in een zo vroeg mogelijk stadium wordt ontdekt. Om een hoger niveau van brandveiligheid te realiseren in woningen, wordt al door Brandweer Nederland en de Nederlandse Brandwondenstichting geadviseerd om aanvullend branddetectie aan te brengen in de ruimten waarin geslapen wordt en risicoruimten zoals de keuken. Zie www.rookmelders.nl.

Bouwregelgeving

- De huidige brandveiligheidseisen uit het Bouwbesluit zijn voor een deel gebaseerd op aannames, consensus (Nen-normen) en vereenvoudigde bepalingsmethoden. De praktijk, bijvoorbeeld dit incident, laat zien dat deze niet altijd overeenkomen met de werkelijke omstandigheden tijdens een brand. De gevelconstructie voldoet bijvoorbeeld aan de geldende eisen met betrekking tot het beperken van branduitbreiding, maar dit incident heeft laten zien dat in de praktijk toch een razendsnelle en ongewenste branduitbreiding via de gevelconstructie kan plaatsvinden. Geadviseerd wordt om brandveiligheid niet alleen theoretisch te benaderen, maar om de ervaringen van praktijkincidenten mee te nemen. Het gevaar van brandbare materialen in een gevelconstructie is al lang bekend. Bij deze brand heeft niemand ernstige lichamelijke verwondingen opgelopen, maar als de brand op een ander tijdstip had plaatsgevonden mogelijk niet.

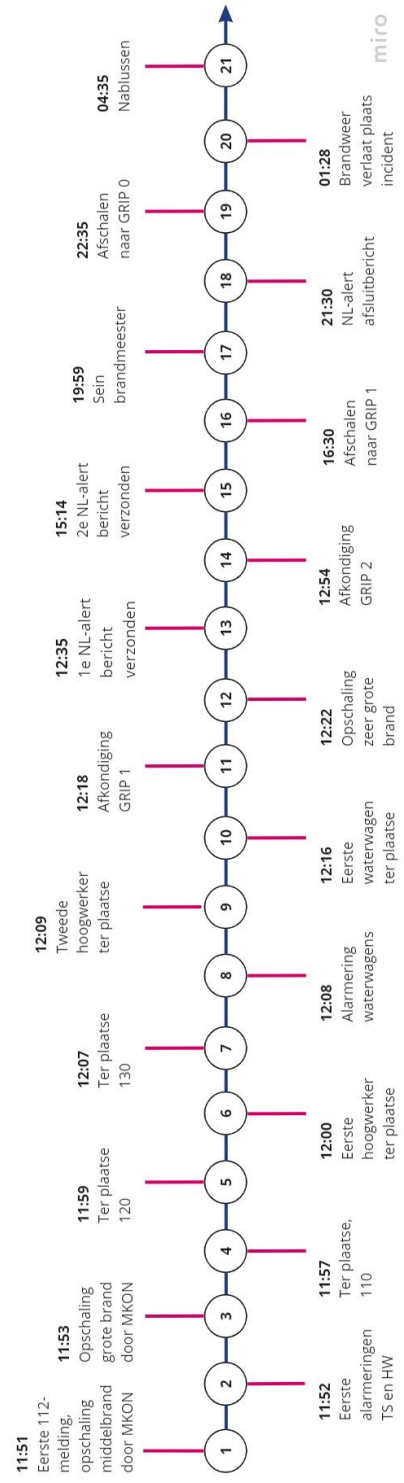
Toezicht en handhaving

- De verbouweisen gelden alleen voor het gedeelte van de woning dat wordt vernieuwd, veranderd of vergroot. Hierdoor is er alleen aandacht voor en toezicht op de nieuw aangebrachte delen, terwijl mogelijk cruciale voorzieningen in het bestaande gedeelte waar niks aan gedaan wordt niet op orde zijn of in orde worden gemaakt.

Landelijke ondersteuning bij complexe onderzoeken

- Tijdens het brandonderzoek en het schrijven van deze rapportage is gebleken dat er sprake is geweest van een complex incident als het gaat om het in kaart brengen van alle factoren die van invloed zijn geweest op het verloop ervan. Zo blijkt de bouwregelgeving op bepaalde onderdelen helemaal niet zo duidelijk te zijn als van tevoren werd gedacht en blijken diverse experts op onderdelen verschillend te interpreteren hoe de regels moeten worden toegepast of uitgelegd.
- Vanwege onder andere de vraag welke maatregelen er mogelijk noodzakelijk zijn om een soortgelijke situatie bij een volgende brand te voorkomen, is het niet mogelijk geweest om maanden te werken aan dit onderzoek. Dit onderzoek heeft de grens bereikt of is zelfs over de grens heen gegaan van wat het team brandonderzoek van brandweer Gelderland-Midden aan kan. Aanbevolen wordt om te zorgen voor landelijke ondersteuning die ingezet kan worden als er sprake is van een incidentonderzoek dat naar verwachting een te grote klus is voor het team brandonderzoek van een regio, en waarbij het vermoeden bestaat dat er op landelijk niveau van kan worden geleerd of waarbij een kortere doorlooptijd van het onderzoek gewenst is. Hiermee kan ook voorkomen worden dat een regio een brand minder uitgebreid onderzoekt dan wenselijk is.

Bijlage 1 - Tijdlijn

Bijlage 2 - Uitgebreide beschrijving gebouwconstructie

Bestaande situatie voor de renovatie

De buitenschil

Het binnen en buitenspouwblad van de gevels bestaat uit metselwerk. De spouw is opgevuld met PS-isolatie. De kozijnen zijn van hout. Op enkele plaatsen, zoals bij de berging, is aan de buitenzijde hout aangebracht. Het dak is niet geïsoleerd en bestaat uit een houten dakbeschot met panlatten en dakpannen. Het dak rust op houten gordingen.

Nieuwe buitenschil

In deze paragraaf wordt de nieuwe buitenschil van de woningen beschreven. Dit wordt gedaan op basis van de beschikbare documenten over de verbouwing, waaronder het uitgevoerde toezicht op de brandpreventieve voorzieningen en de daadwerkelijk ter plaatse aangetroffen situatie.

De woningscheidende wand

De woningscheidende wandconstructie bestaat uit twee gemetselde wanden met daartussen een open spouw. De houten balken van de verdiepingsvloeren en de dakconstructie zijn opgelegd en ingemetseld in de wandconstructie. Deze wand is aan de zijde van de verblijfsruimten voorzien van stucwerk. Ter plaatse van de woningscheidende wand tussen de keuken en de berging van de aangrenzende woning is bij de zwarte witte arcering op de tekening een wandconstructie gerealiseerd van hout, die aan de zijde van de berging voorzien is van brandwerende beplating.

Op de zolder zit geen stucwerk op te wanden ter plaatse van de ‘oksels’ van de dakconstructie waar het dak en de vloerconstructie naar elkaar toe lopen. Ook is ook geen stucwerk aanwezig bij de vloerconstructie. Er zijn openingen aanwezig ter plaatse van de stootvoegen in het metselwerk en ter plaatse van de vloerbalken, zoals in figuur 97 zichtbaar is. Er is niet vastgesteld of de houten vloerbalken van de verschillende woningen aan elkaar gekoppeld zijn of niet.

Figuur 97 Openingen ter plaatse van de stootvoegen in metselwerk in bij de ingemetselde vloerbalken

Raamconstructie

In de voor- en achtergevel zitten kunststof kozijnen met triple-glas. De voordeur is van hout, net als het kozijn van het zolderraam. Bij alle ramen is er tripleglas toegepast. De spouw is afgetimmerd met een MDF-beplating. Zie figuur 98.

Figuur 98 Raamconstructie met en zonder spouwaftimmering

Aan de bovenzijde van de afwerking zit een ventilatierooster waarop het ventilatiekanaal is aangesloten. Via dit ventilatiekanaal wordt lucht de kamer in geblazen. Rondom het kozijn is de spouw dichtgezet met steenwolisolatie. Bij het keukenraam zit hout ter plaatse van de bovendorpel. In de steenwol en in het hout zit een opening voor het ventilatiekanaal. Zie figuur 99. Uit de rapporten van NRI blijkt dat de spouw rondom de kozijnen ook dicht is gezet met steenwol om branduitbreiding richting de spouw en branduitbreiding vanuit de spouw te voorkomen.

Figuur 99 Ventilatierooster aan de bovenzijde in de aftimmering

Opbouw dakconstructie

De dakconstructie bestaat uit geprefabriceerde dakelementen die op de bestaande dakconstructie zijn gelegd, waar de dakpannen vanaf zijn gehaald. Elk dakvlak bestaat uit twee dakelementen.
Aan de voorzijde van de woning is het dak voorzien van een tuimeldakraam met tripleglas. Het dakraam heeft een ventilatierooster dat handmatig open of dicht kan worden gezet.

In figuur 100 zijn twee foto's weergegeven van de dakconstructie zoals deze op de locatie is aangetroffen. De constructieonderdelen zijn genummerd. Onder figuur 100 worden deze constructieonderdelen beschreven.

Figuur 100 Detail doorsnede dakconstructie en twee foto's van de aangetroffen situatie

Beschrijving van de dakconstructie van buiten naar binnen.

1. Zonnepanelen (polykristallijn)
2. Luchtspouw met bevestigingspunten zonnepanelen
3. EPDM-dakbedekking
4. Spaanplaat groen 18 mm
5. Luchtspouw geventileerd circa 28 mm
6. Twee lagen glaswol (120+140 mm)
7. Houten sporen van 30 x 270 mm
8. Dampremmende folie
9. Houten lat voor bevestiging dakpanelen
10. Panlat
11. Tengel
12. Folie
13. Dakbeschot hout circa 19 mm

De onderdelen 4 t/m 8 vormen samen het prefab dakelement van Emergo. In dit dakelement is een zone vrijgehouden voor de kunststofbuis met daarin de bekabeling van de PV-installatie en een ventilatiekanaal. Zie figuur 101.

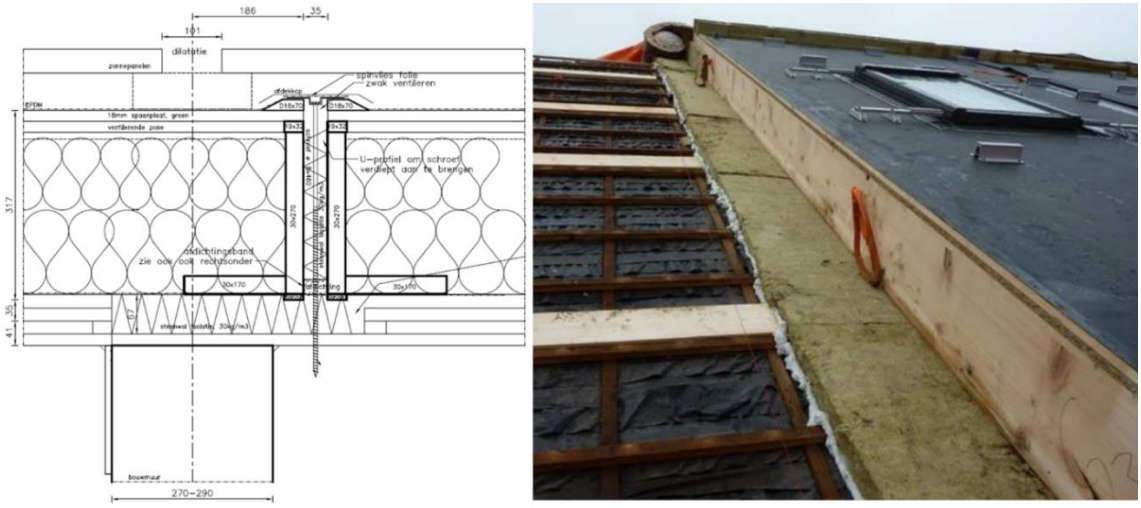

Figuur 101 Ventilatiekanaal en buis met kabels PV-installatie in dakconstructie

Dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende wandconstructie

In figuur 102 staan het detail van de dakconstructie ter plaatse van de woningscheidende wand en een foto gemaakt van de dakconstructie tijdens de montage weergegeven. In de notitie Beoordeling brandveiligheid van NRI (kenmerk N141127AD.001.001/6969 d.d. 6 februari 2017) staat dat de panlatten zijn verwijderd op de locatie waar de steenwol is geplaatst. De aansluiting tussen het dakbeschot, de gordingen en de woningscheidende

wandconstructie is aan één zijde van de wandconstructie dichtgezet met een plaat Promatect die op de wand is geschroefd, waarbij de naden zijn dicht gekit met een brandwerende kit. Zoals in figuur 102 zichtbaar is, ligt de aansluiting van twee dakelementen net naast de woningscheidende wandconstructie. Er is bij een van de woningen waargenomen dat er toch een houten balk, tussen de steenwolisolatie en het dakelement, over de woningscheidende wand heen loopt.

Figuur 102 Dakdetail Emergo 30-10-2015, brandwerende plaat bij wandconstructie is aanvullend ingetekend en foto Notitie NRI 23-11-2015

De aansluiting tussen de prefab dakpanelen ligt niet op de woningscheidende wandconstructie, maar er net naast. Er zit tussen de panelen een ruimte tussen van circa 45 mm; deze is ter plaatse van de woningscheidende wand opgevuld met steenwol. Zie figuur 103. De steenwol is aan één zijde van de ruimte tussen de elementen voorzien van een laag schuim (vermoedelijk purschuim). De afstand tussen de houten balken (sporen) van de dakelementen lijkt groter te zijn dan de dikte van de steenwol die ertussen is geplaatst. Boven de steenwol is ongeveer 11 cm ruimte tot de buitenzijde van het dakelement. De opening is aan de bovenzijde van het dakelement afgedekt met een spinvliesfolie met daaroverheen een metalen afdekkap. Volgens de aannemer is het oude dakbeschot ter plaatse van de woningscheidende wand verwijderd. Bij het gedeelte van het dak dat tijdens de brand is opengemaakt, is geconstateerd dat dit ook daadwerkelijk het geval is.

Figuur 103 Isolatie bij de aansluiting dakelementen ter plaatse van de woningscheidende wandconstructie

In figuur 104 is de aansluiting zichtbaar ter hoogte van de dakgoot. Ter plaatse van de dakgoot is de kopse kant van het dakelement niet opgevuld met isolatie. Dit gedeelte zit niet boven een woningscheidende wand. In de sporen van beide dakelementen zit een opening. Op deze locatie staan de dakelementen van twee aangrenzende woningen met elkaar in open verbinding.

Figuur 104 Aansluiting van twee dakelementen ter plaatse van de dakgoot

Dakconstructie ter plaatse van het oude schoorsteenkanaal

Voordat de nieuwe dakelementen zijn geplaatst, is het gedeelte van het schoorsteenkanaal dat boven het dak uitsteekt verwijderd, zoals zichtbaar is in figuur 105. In figuur 106 wordt de opbouw van de dak- en wandconstructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal weergegeven zoals deze bij woning nr. 38 is aangetroffen. In figuur 108 is de constructie zichtbaar ter plaatse van woning nr. 40.

Figuur 105 Verwijderde schoorsteenkanalen ter plaatse van de woningscheidende wand. Bron: Notitie Nieman, 26 januari 2017

A Metselwerk woning 1
B Metselwerk woning 2
C Plaat multiplex
D Houten spoor van de prefab dakconstructie
E Steenwol (niet gelijmd o.i.d.)
F Houten gordingen
G Houten dakbeschot
H Promatect plaat geschroefd

Figuur 106 Scheidingsconstructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal bij woning nr. 38

In figuur 106 is zichtbaar dat de opening in de woningscheidende wand van woning nr. 40, die ontstaan is als gevolg van het verwijderen van het schoorsteenkanaal, is opgevuld met steenwol. Dit steenwol is niet extra gefixeerd door bijvoorbeeld een brandwerende coating aan te brengen. De uitvoering van de constructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal blijkt per woning te kunnen verschillen. Bij woning nr. 38 is een groter gedeelte van het schoorsteenkanaal verwijderd dan bij woning nr. 40. In figuur 107 is zichtbaar dat de opening in de woningscheidende wandconstructie is opgevuld met metselwerk en in figuur 108 is zichtbaar dat er bij deze woning een minder groot gedeelte van het schoorsteenkanaal is verwijderd. Er zit ter plaatse van het schoorsteenkanaal geen dakbeschot. Op enkele locaties zit er geen wandconstructie van metselwerk tussen beide woningen, maar alleen een stuk steenwol. Zie figuur 106. Op andere punten zit enkelsteens metselwerk in plaats van dubbelsteens met een luchtspouw, zoals bij de rest van de wandconstructie.

Figuur 107 Opening in wandconstructie is dichtgezet met metselwerk. Bron: Foto NRI N141127D.001/1682 23-11-2015

Figuur 108 Scheidingsconstructie ter plaatse van het schoorsteenkanaal bij woning nr. 40

Dakraam

Aan de voorzijde van de woning is het dak voorzien van een tuimeldakraam met triple glas. Het dakraam, dat geopend kan worden, is voorzien van een ventilatierooster.

De nokconstructie

Op de prefab dakpanelen is een houten constructie aangebracht. Een spinvliesfolie dekt de aansluiting tussen de prefab dakpanelen af. De constructie wordt afgedekt door een gezet nokstuk van metaal, dat aan de houten constructie is bevestigd. Zie figuur 109 en 110.

Figuur 109 Nokconstructie

De dakelementen van de verschillende zijden van het dak liggen in de nok op circa 30 mm van elkaar af. De ruimte tussen de dakelementen is opgevuld met glaswol tot net onder de bovenzijde van elk dakelement.

Figuur 110 Foto's van aansluiting dakpanelen in de nok

Aan de binnenzijde van de woningen is de afwerking van de dakvlakken van de zolder verschillend. Er zijn ook woningen waar door de bewoners een (slaap)kamer is gemaakt op de zolder. Het is niet van elke woning bekend hoe de afwerking was, omdat deze woningen tijdens de brand zijn gesloopt. Er is voor dit rapport besloten hier geen nader onderzoek naar te doen. Bij woning nr. 38 en nr. 40 was het dakbeschot niet afgetimmerd. In figuur 111 is zichtbaar dat er een brandwerende plaat is aangebracht tegen de woningscheidende wand, afgewerkt met kit. Aan de bovenzijde van de nokgordingen zit ruimte tussen het dakbeschot en de gording. Ter plaatse van de nok is zichtbaar dat er ook een opening aanwezig is tussen het dakbeschot en de nokgording. Op meerdere plaatsen zijn openingen aanwezig in het houten dakbeschot van het oude dak. Zie figuur 111 en 112.

Figuur 111 Nok gezien vanaf de binnenzijde van de zolder van woning nr. 38

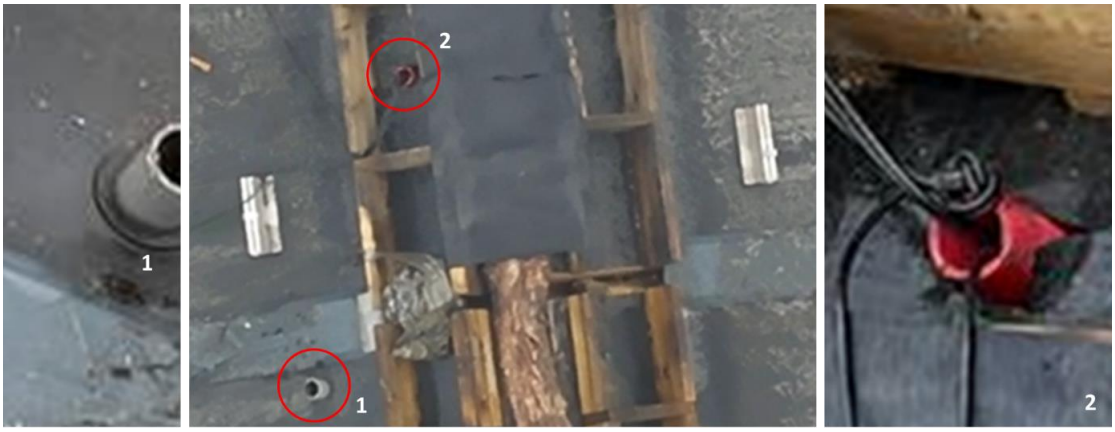

Figuur 112 Ruimte tussen de gording en het dakbeschot en ruimte tussen het hout van het dakbeschot

Doorvoeringen in de dakconstructie

In de nok van het dak zit onder de afdekplaat een rode flexibele kunststofbuis die door de dakconstructie heen voert. Zie rode cirkel met nummer 2 in figuur 113. Deze buis voert door de glaswol isolatie van de dakconstructie heen. Hoe de glaswol aansluit op deze leiding is niet bekend. Via deze buis wordt de bekabeling van de zonnepanelen de woning in geleid. De buis komt uit in de ruimte voor leidingen tussen het nieuwe dakelement en de oude dakconstructie, loopt door in de spouw van de gevelconstructie en komt uit in de energiemodule aan de voorzijde van de woning.

In elke woning zit net onder de nok van het dak onder een zonnepaneel een grijze pvc-buis die door de dakconstructie heenvoert en via de binnenzijde van de zolder een leidingschacht in gaat. Deze leiding is aangebracht ten behoeve van de beluchting van de riolering. Zie de rode cirkel met nummer 1 in figuur 113

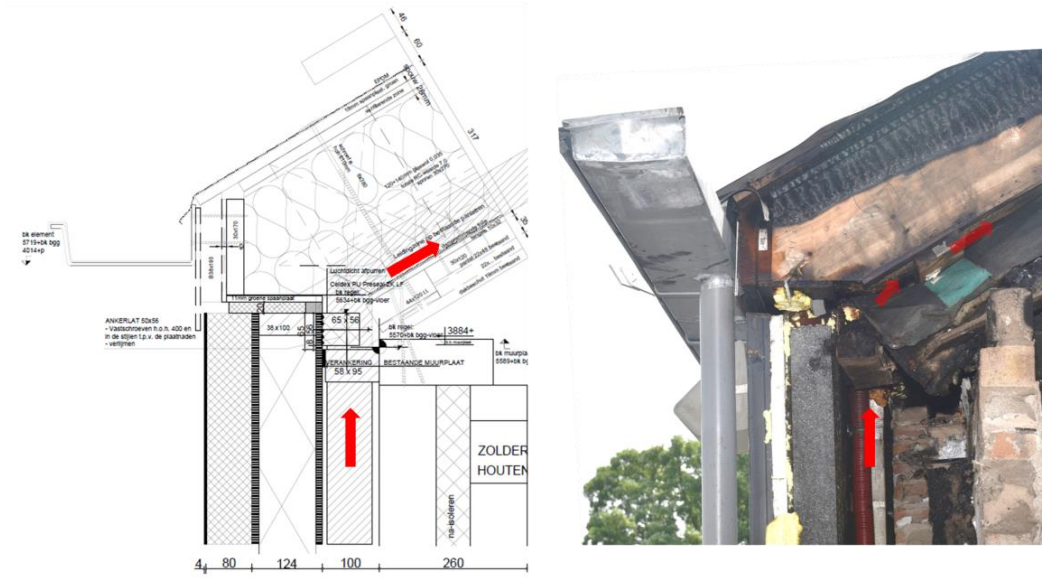
Figuur 113 Doorvoeringen in de dakconstructie

Figuur 114 Doorvoeringen in en door de dakconstructie heen

Aansluiting nieuwe dak- en gevelconstructie

Door de uitgevoerde sloopwerkzaamheden is bij een van de woningen de aansluiting tussen de gevel en de dakconstructie zichtbaar geworden. Dit geeft mogelijk geen compleet beeld, omdat er materialen verplaatst kunnen zijn als gevolg van de sloopwerkzaamheden. In figuur 115 is de aangetroffen situatie weergeven naast het detail van de aansluiting van de gevel op de dakconstructie. Met rode pijlen is het traject weergegeven waar een open verbinding is tussen de open spouw van de gevel en de open spouw tussen het oude dak en de nieuwe dakpanelen.

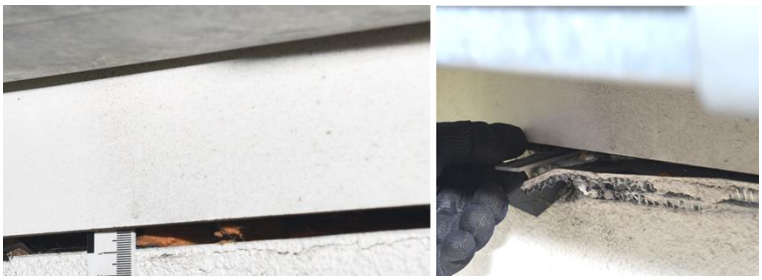

Figuur 115 Detail aansluiting gevel-dak (bron: Dura Vermeer 15-4-2016) en het daadwerkelijke detail

Bij de doorvoering van de rode flexibele buis en het ventilatiekanaal door de houten balken, waarmee de nieuwe gevel aan de bestaande gevel is vastgemaakt, is een onbekend soort schuim zichtbaar. Vermoedelijk is dit aangebracht om de doorvoering dicht te zetten.

Zichtbaar is dat er een houten balk, volgens het detail 44 x 120 mm, over de steenwol en de brandscheiding heen loopt. Dit is in afwijking van de details. Hierdoor ontstaat er een open verbinding tussen de spouwen in het dak van de woningen.

Als isolatie tussen het gevelelement en het dakelement is purschuim aangebracht, dat in werkelijkheid over een minder groot oppervlak aangebracht is dan op het detail staat aangegeven. Het boeiboord sluit in tegenstelling tot het detail de naad tussen het gevelelement en het dakelement niet af. Zie figuur 116. Tijdens het brandonderzoek kon bij een van de woningen waarin geen brand is geweest een liniaal van circa 30 cm zonder enige weerstand door de opening tussen het boeiboord en het gevelelement gestoken worden.

Figuur 116 Opening tussen boeiboord en gevelelement

De zolder

De zolder is bij de meeste woningen te bereiken via een vlizotrap, zoals in figuur 117 is weergegeven.

Figuur 117 Geopende vlizotrap naar de zolder

Bij woning nr. 42 en nr. 48 was er volgens de blusploegleden een vaste trap aanwezig naar de zolder. Het middelste gedeelte van de zolder heeft een houten vloer, al dan niet voorzien van een vloerbedekking. De gedeeltes van de zolder die te laag zijn om aangewezen te zijn als gebruiksoppervlakte, zijn niet voorzien van een houten vloer. Daar is de balklaag zichtbaar en het plafond van de kamer eronder. Dit gedeelte kan open zijn of dicht zijn gezet. Ook zijn er zolders die volledig afgetimmerd zijn en/of in gebruik zijn als slaapkamer, zoals bij woning nr. 44 het geval was. Zie figuur 118.

Figuur 118 Verschillen in afwerking van de zolder. Bron laatste foto: NRI

Bij een van de woningen is geconstateerd dat er een open verbinding aanwezig is bij de nokgording. Er kan daglicht gezien worden, omdat het isolatiemateriaal tussen de nieuwe dakpanelen tijdens de brandbestrijding is verwijderd. Zie figuur 111.

De energiemodule

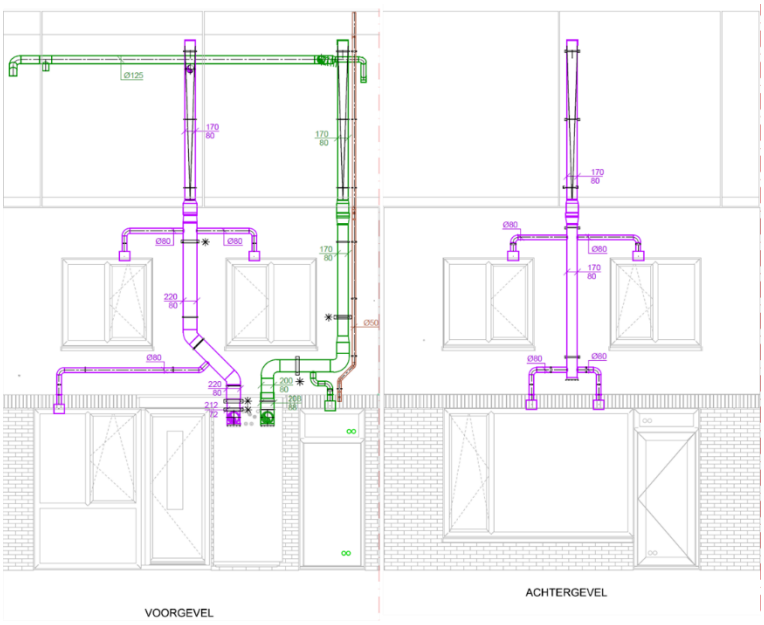
In de energiemodule die aan de voorzijde tegen de woning is geplaatst, zitten de lucht/water warmtepomp voor verwarmings- en tapwater, het gebalanceerde ventilatiesysteem met warmte-terugwininstallatie (WTW), de stroomomvormer voor de zonnepanelen en het monitoringssysteem. Zie figuur 119.

Figuur 119 Energiemodule aan de voorzijde van de woning

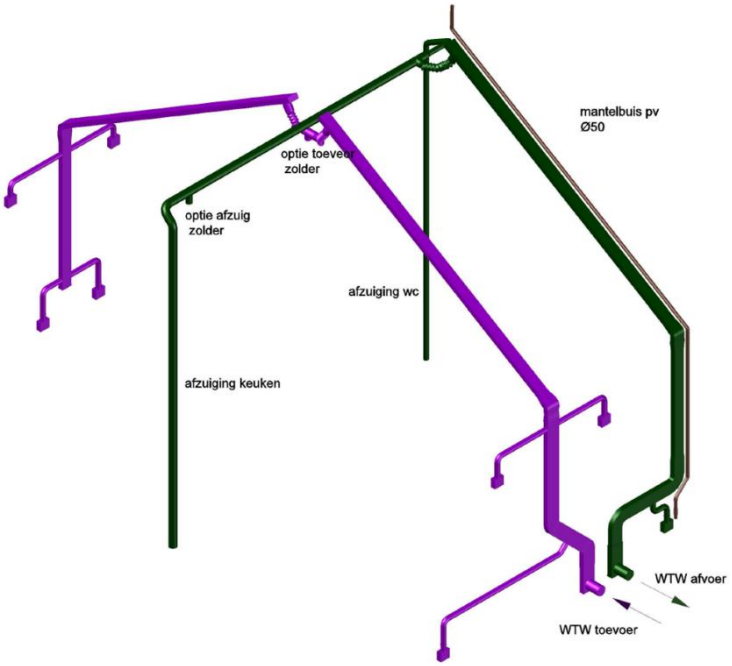
Het ventilatiesysteem

Elke woning is voorzien van een eigen mechanisch ventilatiesysteem. De toe- en afvoeropeningen van het systeem bevinden zich in de energiemodule. De ventilatiekanalen zijn van tevoren in de prefab gevel- en dakelementen aangebracht. Via de voorgevel wordt de toevoerleiding omhoog geleid. Ter hoogte van de bovenzijde van de ramen in de kamers is er een aftakking richting het ventilatierooster dat voor de bovendorpel van het kozijn zit. De toevoerleiding wordt van de ene zijde van de woning naar de andere zijde geleid via de binnenzijde van de zolder en gaat via de achtergevel weer naar beneden. Ook daar zitten weer aftakkingen naar het ventilatierooster bij de ramen. Zie figuur 120 en 121.

Figuur 120 Ventilatiekanalen in de gevel- en dakconstructie. Bron: Kleinpoelhuis installatietechniek MV-01/02

In elke verblijfsruimte zit een toevoerpunt waarlangs verse lucht de ruimte in wordt geblazen. In de keuken, de toiletruimte en in de badkamer zit een afzuigpunt waarlangs lucht uit de woning naar buiten wordt gezogen. Bij de woningen die voorzien zijn van een vaste trap naar zolder is er op de zolder ook een toevoer- en afzuigpunt aanwezig zoals weergegeven is in figuur 121.

Figuur 121 Bron: 3D-weergave van het ventilatiesysteem. Bron: Kleinpoelhuis installatietechniek MV-01/02

Literatuurlijst

Brandweer Nederland (2020). *Handreiking Risicobeheersing: advies veilige PV-systemen*.

Hagen, R. & Witloks, L. (2013). *Basis voor Brandveiligheid*. Instituut Fysieke Veiligheid.

Tromp, A. & van Mierlo, R. (2013). *Fire Safety Engineering. Handboek voor de bouw:* Efectis Nederland BV.

Veerman, C. (2017). *Rookgasexplosies.* Afstudeerscriptie Saxion Hogeschool Enschede.

Brandweer Gelderland-Midden
is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Brandweer Gelderland-Midden
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM
T 0800 8446 000
E brandweer@vggm.nl
I www.brandweergm.nl

BRANDWEER
Gelderland-Midden

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl
026 355 24 99

Aan de voorzitters veiligheidsregio

Doorkiesnummer
026 355 24 99
Vertrouwelijkheid
intern
Ons kenmerk
V011-2024

Datum 17 april 2024
Onderwerp Bekrachtiging protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Op 17 oktober jl. heb ik u per brief verzocht om het nieuwe Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) ter instemming voor te leggen tijdens één van uw bestuursvergaderingen. Het verheugt mij u te kunnen mededelen dat alle 25 besturen van de veiligheidsregio's met dit protocol hebben ingestemd. Hiermee zetten we gezamenlijk een belangrijke stap in het waarborgen van effectieve bestuurlijke samenwerking bij bovenregionale crisisbeheersing.
Wel is uit uw reacties gebleken dat er behoefte is aan verheldering van het protocol op de volgende aspecten:

> Mechanisme van besluitvorming;
> Verhouding rol IRBT tot andere bevoegde gezagen;
> Onafhankelijke juridische check naar uitvoerbaarheid;
> Testen en evalueren van protocol in de praktijk;
> Behoefte aan verdere invulling van operationalisering.

Met deze brief beoog ik tegemoet te komen aan de door u gestelde vragen.

<u>Mechanisme van besluitvorming</u>
In de preambule van het protocol is opgenomen dat het protocol binnen het kader van artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's valt. Het IRBT fungeert als overlegorgaan om tot consensus te komen. Besluitvorming binnen het IRBT impliceert het innemen van een gezamenlijk standpunt, dat vervolgens wordt bekrachtigd door afzonderlijke voorzitters binnen hun eigen Regionale Beleidsteams (RBT's). Dit vanuit het oogpunt om te voorkomen dat het IRBT een ongewenste extra bestuurslaag vormt.
Een uit hun midden benoemd voorzitter die collectieve doortastendheid van het IRBT waarborgt, lijkt in deze situaties het meest pragmatisch en recht doen aan de situatie vanuit het oogpunt van de decentrale veiligheidsregio's. Voor de besluitvorming is gekozen om de systematiek van artikel 39 Wvr te volgen: besluitvorming op basis van unanimiteit geniet altijd de voorkeur tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

<u>Verhouding rol IRBT tot andere bevoegde gezagen</u>
Het protocol moet gelezen worden in het licht van bovenregionale crises of rampen niet zijnde landelijk. Bij nationale crises is een centralere regierol voor de Minister van JenV

logisch, maar bovenregionaal is dit niet passend. Onder andere vanwege het overwegend regionale karakter van dit type incidenten, de vereiste spoed en de gevraagde kennisbetrokkenheid.
Vanwege het hierboven beschreven mechanisme voor besluitvorming, waarbij de bevoegde gezagen vertegenwoordigd zijn in de RBT's, nemen deze niet standaard zitting in het IRBT. Mocht er toch behoefte zijn aan de aanwezigheid van andere autoriteiten (zoals waterschappen, provincies, het openbaar ministerie, etc.) in relatie tot de aanpak van het incident, dan worden deze uitgenodigd door het IRBT. Het protocol staat dit niet in de weg.

Onafhankelijke juridische check naar uitvoerbaarheid
Enkele veiligheidsregio's hebben gevraagd of het behulpzaam is om het protocol (onafhankelijk) juridisch te laten toetsen. Dit is niet opportuun, gezien het feit dat het IRBT een leemte in de wet oplost. Tegen welke kaders wordt het protocol dan getoetst? Zoals gebruikelijk in juridische aangelegenheden, is het te verwachten dat verschillende deskundigen verschillende standpunten innemen. Het IRBT moet gezien worden als een praktische oplossing voor en door bestuurders van veiligheidsregio's: een interregionale werkwijze. Uiteraard is het protocol niet zonder enige vorm van juridisch advies tot stand gekomen. Juristen van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Justitie en Veiligheid (JenV) hebben tijdens het schrijfproces uitgesproken geen bezwaren voor de voorgestelde werkwijze te zien. Een zekere vorm van toetsing heeft daarmee wel degelijk plaatsgevonden.

Behoefte aan verdere invulling van operationalisering
Enkele algemene besturen hebben terecht opgemerkt dat het protocol ruimte biedt voor verdere invulling, met name wat betreft de operationele uitwerking. Nu duidelijk is dat de veiligheidsregio's achter deze werkwijze staan, is de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) verzocht de operationele uitvoering en de aansluiting op de reguliere crisisstructuur uit te werken. Een inhoudelijk voorstel hiervoor zal in het Veiligheidsberaad besproken worden.

Testen en evalueren van protocol in de praktijk
Het is tevens van belang om het protocol te beoefenen, zodat geëvalueerd kan worden of het voldoet aan de behoeften van de voorzitters veiligheidsregio. Deze IRBT-oefening kan in samenspraak met de RCDV plaatsvinden nadat de operationele uitwerking van het protocol gereed is.

Tot slot
Met de instemming van de 25 algemeen besturen van de veiligheidsregio's wordt invulling gegeven aan de wijze waarop de voorzitters veiligheidsregio om willen gaan met het door hen ervaren verantwoordelijkheidsvacuüm tijdens bovenregionale crises en is het protocol IRBT bekrachtigd. Daarmee wordt helderheid verschaft over hoe er bij een bovenregionale ramp of crisis tot afspraken wordt gekomen over eenduidigheid in aanpak en uitvoering.

Wat betreft het vervolgproces, is de weg vrij voor de minister om - conform afspraak - in de Memorie van Toelichting bij de herziening van de wet veiligheidsregio's te verwijzen naar het protocol. Per brief bied ik de minister - mede namens de portefeuillehouder Crisisbeheersing - de uitkomst van deze consultatie aan.

Tot slot wil ik graag mijn oprechte dank uitspreken voor uw constructieve bijdrage aan de totstandkoming en verbetering van dit protocol. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

A.W. Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Rode draden analyse 2023 VRNHN
Agendapunt	8.2
Bijlage nr	8.2 en 8.2.1
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de Rode dradenanalyse VR NHN 2023.

Kern en beoogd effect

De afdeling crisisbeheersing wordt jaarlijks gevraagd rode draden te rapporteren aan de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspectie). De rode draden analyse is opgesteld op basis van het toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0. VRNHN informeert de inspectie met de rode draden analyse over de staat van de crisisorganisatie door inzicht te geven in het gezamenlijk optreden van de VRNHN en haar partners tijdens inzet van de crisisorganisatie. De inspectie zal de rode draden analyses gebruiken als input voor haar jaarlijkse risicoanalyse. De rode draden analyse is op 18 maart 2024 aangeleverd bij de inspectie en is door het DB ter informatie doorgeleidt naar het AB.

In de rode draden analyse kijken we naar alle GRIP evaluaties, de evaluaties van bijzondere inzetten, evenementen en van de vakbekwaamheidsactiviteiten van het afgelopen jaar. Het evalueren van individuele incidenten en vakbekwaamheidsactiviteiten en het vervolgens samenvatten in de rode draden analyse heeft ook tot doel om leerpunten te verwerken in planvorming en mee te nemen in vakbekwaamheidsactiviteiten. Op die manier kunnen crisisfunctionarissen, en daarmee de crisisorganisatie, zich continu verbeteren. Hierbij wordt er uiteraard voor gezorgd dat de actiepunten die direct aandacht vragen ook meteen opgepakt worden.

De rode draden 2023

Wij signaleren een vijftal rode draden uit 2023 waar wij in 2024 extra aandacht aan willen besteden:

- In 2023 wordt vaker opgeschaald door OvD'en uit het veld ter ondersteuning van de witte of blauwe kolom. Besteed daarom in de piketoverleggen aandacht aan de opschaling rondom niet-brandweer gerelateerde incidenten.
- Uit de evaluatie van de vakbekwaamheidsactiviteiten komt naar voren dat externe liaisons extra begeleid moeten worden bij oefeningen. Bekijk welke acties hiervoor ondernomen kunnen worden.
- Evalueer de maatregel op het borgen van de afronding van acties en besluiten in LCMS, deze is niet effectief gebleken. Kijk welke actie nodig is om dit in 2024 wel te borgen.
- Planvorming wordt bij inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten weinig tot niet gebruikt. Momenteel loopt een verbetertraject om de planvorming, maar ook de totstandkoming en implementatie, te verbeteren. Daarnaast wordt gekeken of het gebruik van planvorming beter kan worden ingebed in het werkproces.
- Tijdens de vakbekwaamheidsactiviteiten verloopt de afstemming tussen secties moeizaam waardoor zij lastig tot een handelingsperspectief komen. Hierbij is het onduidelijk wie

mandaat heeft bij de inzet van welke communicatiemiddelen. Besteed aandacht aan het opstellen van, het komen tot en het geven van een handelingsperspectief.

Naast de bovengenoemde rode draden zijn er in deze analyse twee kleinere aandachtspunten voor 2024 naar boven gekomen waar we mee aan de slag gaan:

- In de afgelopen twee jaar zien wij een toename aan inzetten rondom stormen. Onderzoek of/welke opschalingscriteria ontwikkeld kunnen worden op basis van de weeralarmen van het KNMI.
- Onderzoek in 2024 hoe de GRIP-tool verbeterd kan worden waardoor het gebruiksgemak toeneemt.

Uitvoering of implementatie

De rode draden zijn verwerkt in de verbeterregistratie van team crisisbeheersing, zodat ze in 2024 opgepakt kunnen worden. De analyse is aangeleverd aan de inspectie op 18 maart 2024. Zij nemen deze analyse mee in hun meta-analyse (analyse van de rode draden van alle veiligheidsregio's).

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

Rode draden analyse 2023

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Proces 4
De thematische cyclus 4
GRIP incidenten 5
Vakbekwaamheidsactiviteiten 5
Langdurige crises 6
De rode draden analyse 7
3. Terugblik rode draden analyse 2022 8
4. Inzet crisisorganisatie & leerpunten 9
Bijzondere inzetten 10
5. Basisvereisten crisisbeheersing 13
Melding, alarmering, op- en afschaling 13
Leiding en coördinatie 13
Informatiemanagement 14
Crisiscommunicatie 15
Preparatie nafase 15
Algemeen: afronding van een inzet 15
6. Rode draden 2023 16
Bijlage 1. Tijdlijn incidenten 2023 17
Bijlage 2. Thematische cyclus vanaf 2024 18

1. Inleiding

Voor u ligt de rode draden analyse van de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing over 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). Dit rapport geeft invulling aan het ‘toezicht houden vanuit verbinding’ zoals gesteld in het toetsingskader 4.0 waarin de Inspectie (JenV) de koers bepaalt voor de komende jaren.

Daarnaast is dit rapport een samenvatting van leerpunten voor de eigen organisatie. Als lerende organisatie streeft de VRNHN naar continue verbetering op de diverse essentiële onderdelen van de crisisbeheersing: paraatheid, slagvaardigheid, planvorming en vakbekwaamheid van de crisisteams en onze partners. Het evalueren van incidenten en oefeningen is hiervan een wezenlijk onderdeel. Net als in 2022 is dit jaar de evaluatie van vakbekwaamheidsactiviteiten onderdeel van de rode draden analyse. Naast inzicht bieden aan de Inspectie zijn de adviezen en opmerkingen primair bedoeld voor de eigen organisatie om de crisisinzet te verbeteren.

In dit rapport zal eerst het proces van evalueren worden toegelicht. Hier wordt ook de methode van deze rode draden analyse beschreven. Dit wordt gevolgd door een korte terugblik op de rode draden analyse van 2022. Daarna volgt een toelichting op de inzet van onze crisisorganisatie en de rode draden die benoemd worden onder het kopje basisvereisten cisisbeheersing. Het laatste hoofdstuk gaat in op wat wij met de rode draden gaan doen in 2024.

2. Proces

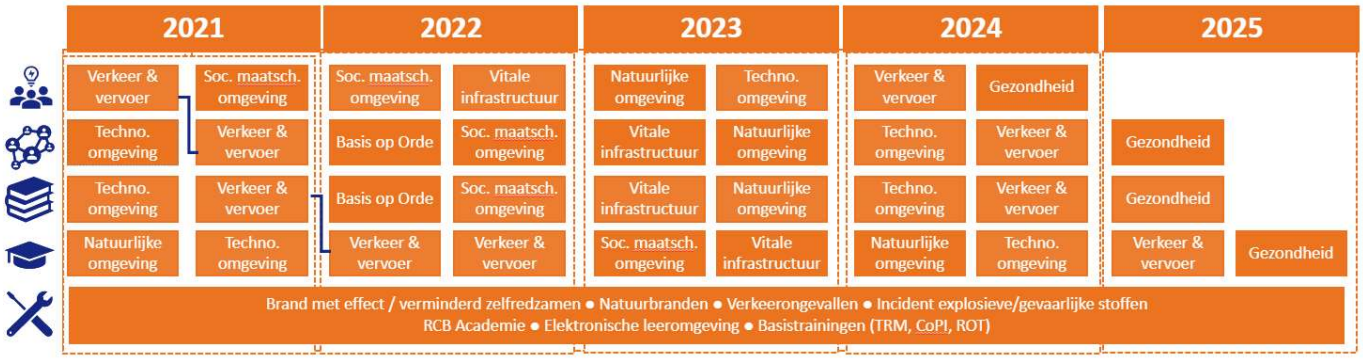
Alle GRIP incidenten die plaatsvinden in het verzorgingsgebied van VRNHN worden geëvalueerd. Daarnaast evalueren wij de oefeningen die gedraaid worden om onze crisisfunctionarissen vakbekwaam te houden en de inzet van onze crisisorganisatie bij bijzondere inzetten, zoals tijdens de langdurige crises. Deze evaluaties worden gebruikt om tot een rode draden analyse te komen van de crisisorganisatie van VRNHN in 2023. De inzetten zijn op inhoud geëvalueerd aan de hand van de basisvereisten crisisbeheersing: melding, alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement, crisiscommunicatie en de preparatie nafase.

Hieronder volgt eerst een uitleg over de thematische cyclus die voor de crisisorganisatie is ingericht. Vervolgens wordt kort het proces van evalueren beschreven voor de incidenten, vakbekwaamheidsactiviteiten en de langdurige crises. Het hoofdstuk eindigt met een beschrijving over de totstandkoming van de rode draden analyse zelf.

"Het verkrijgen van inzicht in de crisisorganisatie, is een cyclisch proces"

De thematische cyclus

Om de crisisorganisatie paraat te krijgen en te houden zijn een aantal processen in een thematische cyclus ingericht. Het is een thema gebonden cyclus (Figuur 1). De thema's zijn gekozen op basis van de in het regionaal risicoprofiel beschreven crisistypen/risico's. Deze crisistypen/risico's zijn onder te verdelen in zeven thema's: gezondheid, vitale infrastructuur, natuurlijke omgeving, technologische omgeving, verkeer & vervoer, sociaal maatschappelijke omgeving, en gebouwde omgeving. Elk half jaar staan de activiteiten in het teken van één van de eerste zes genoemde thema's. De crisistypen/risico's 'brand met effect' en 'brand in gebouw verminderd zelfredzamen' horen bij het zevende thema. Dit thema, gebouwde omgeving wordt meegenomen in de 'basis op orde' (BOO) leerlijn.

Figuur 1. Schema themaplanning

Een cyclus begint altijd met het onderzoeken van inzetten van de eigen crisisorganisatie en die van andere regio's op het betreffende thema. Dit doet de leercentrale[1] en levert leerpunten over het betreffende thema op. Vervolgens brengen we het netwerk met betrekking tot het thema in kaart en gaat team crisisbeheersing (CB) van de VRNHN met de desbetreffende crisispartners in gesprek over hun rol, de rol van de VRNHN en de wederzijdse verwachtingen. Ondertussen kijken we welke planvorming over het thema nodig is en of een actualisatie van de bestaande plannen noodzakelijk is. De leerpunten, afspraken met de netwerkpartners en plannen zijn input voor de vakbekwaamheidsactiviteiten. De vakbekwaamheidsactiviteiten leveren de basis voor het reageren van onze crisisfunctionarissen tijdens nieuwe inzetten die plaatsvinden op dit thema.

[1] *De leercentrale richt zich op leerpunten uit GRIP incidenten en crises regionaal en landelijk en het delen van de trends/thema's en ontwikkelingen in de organisatie.*

In 2023 is de thematische cyclus doorontwikkeld. Vanaf 2024 gebruiken wij deze cyclus. De grootste verandering is dat de thema's 'sociaal maatschappelijke omgeving' en 'technologische omgeving' ook onderdeel zijn van BOO-leerlijn. Daarnaast wordt de leerlijn 'Big 6' geïntroduceerd. Deze gaat over de zes grootste risico-objecten/-locaties en de daarbij behorende incidenttypen binnen de VRNHN. In bijlage 2 staat het nieuwe overzicht van de drie leerlijnen waaronder de thematische leerlijn. Middels deze nieuwe inrichting doorlopen we vanaf 2024 in twee jaar de hele cyclus met de thema's (voorheen in drie jaar). Zodoende houden wij kennis en vaardigheden op alle thema's up-to-date.

GRIP incidenten

Zoals eerder aangegeven worden alle GRIP incidenten die plaatsvinden in het verzorgingsgebied van de VRNHN geëvalueerd. Daarnaast evalueren wij incidenten die wij niet in de GRIP-structuur hebben aangepakt die veel aandacht hebben gekregen in de media, eigenlijk opgeschaald hadden moeten worden of die een grote (bestuurlijke) impact hebben.

De evaluatie van een GRIP incident start bij de afronding van het incident in het laatste CoPI- of ROT-overleg, wanneer de ervaringen nog vers zijn. De directe evaluatie bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste wordt een zelfevaluatie met het eigen team gedaan (dit wordt niet vastgelegd) in de vorm van een After Action Review (AAR). Ten tweede vult elk betrokken team (CaCo, CoPI, ROT) aan het einde van een inzet gezamenlijk een digitale vragenlijst (GRIP-tool) in. Eventuele teampunten uit de AAR kunnen in de GRIP-tool worden genoteerd. De vragenlijst is gebaseerd op de basisvereisten uit het Besluit veiligheidsregio's en het toetsingskader van de Inspectie JenV. Daarnaast is (en blijft) het inzetverslag van de functionaris onderdeel van de evaluatieroutine. Hierin staan bijvoorbeeld persoonlijke of rolgebonden overwegingen voor genomen besluiten.

Als evaluatierapportage wordt een quickscan opgeleverd met een feitenrelaas en een tabel met sterke, leer- en actiepunten. De quickscans worden allereerst bij alle betrokkenen voorgelegd om vervolgens gedeeld te worden met alle kolommen. De aanbevelingen en leerpunten worden opgenomen in de verbeterregistratie, waardoor gemonitord kan worden of de punten zijn opgepakt. Alle evaluaties zijn behandeld in de piketoverleggen en te vinden via de Crisis Toolbox van de VRNHN zodat deze centraal terug te vinden zijn voor alle crisisfunctionarissen.

Vakbekwaamheidsactiviteiten

De vakbekwaamheidsactiviteiten richtten zich in 2023 naast het BOO programma op het thema 'sociaal maatschappelijke omgeving' en specifiek voor het ROT op het thema 'uitval vitaal'. Hier is bij ontwikkeling en uitvoering nauw samengewerkt met relevante crisispartners. Daarnaast zijn voor alle piketgroepen meerdere trainingen verzorgd, toegespitst op specifieke kennis en vaardigheden voor die groep.

> *"In totaal hebben 38 CoPI-oefeningen plaatsgevonden, 17 ROT-oefeningen, 5 GBT-oefeningen en één voor het RBT."*

Wij evalueren onze vakbekwaamheidsactiviteiten zodat een gesloten cyclus ontstaat van leren en evalueren voor onze crisisfunctionarissen. Het evalueren van de functionarissen gebeurt op de onderdelen: kennis, gedrag en (samenwerkings)vaardigheden. Naast de voorbereidende kennisoverdracht vinden er intake-bijeenkomsten en nabesprekingen plaats waarbij er naast feedback en coaching wordt ingezet op zelfreflectie. Daar krijgen de functionarissen handvatten voor aangereikt. De zeven 'skills' van Team Resource Management (TRM) die we binnen VRNHN kennen, zijn en blijven hierin een belangrijk uitgangspunt in met name het BOO programma. Aan de hand hiervan kan de functionaris reflecteren op het eigen en andermans functioneren. Het vormt ook 'de bril' voor in- en externe waarnemers om naar het functioneren en de effectiviteit van onze crisisfunctionarissen en crisisteams te kijken. De thema gebonden

oefenreeks biedt deelnemers van zowel VRNHN als crisisfunctionarissen van partners inzicht in thema specifieke kennis en de onderlinge samenwerking en afhankelijkheid binnen dit thema.

In de rode draden analyse van 2022 is geconstateerd dat onze evaluatie van deze twee leerlijnen onvoldoende aansluit op het toetsingskader waardoor het ook minder goed aansluit op de methode van evalueren van GRIP incidenten. In 2023 is daarom een visie ontwikkeld over hoe de evaluaties van de vakbekwaamheidsactiviteiten aan kunnen sluiten bij het toetsingskader van de Inspectie JenV. Deze visie is geborgd in het document ‘Leren en verbeteren op basis van programma vakbekwaamheid’. Op basis van deze nieuwe methode is in januari 2023 een eigen rode draden rapportage opgeleverd door vakbekwaamheid. In deze rapportage zijn de vakbekwaamheidsactiviteiten geanalyseerd op de hoofdprocessen van de basisvereisten crisisbeheersing. Deze resultaten zijn verwerkt in hoofdstuk 5.

Een andere ontwikkeling binnen vakbekwaamheid is dat er in 2023 in het ROT expliciet geïnvesteerd is in de doorontwikkeling van het gedachtegoed ‘voorwaarts denken’. Deze manier van scenario denken stelt het team in staat prioriteiten op ROT-niveau te stellen, vooruit te denken en te anticiperen. Om inzicht te krijgen in de mogelijke ontwikkelingen en uitkomsten wordt een pech-variant (ongunstig) en een geluk-variant (gunstig) uitgewerkt. Op basis van deze varianten worden concrete doelstellingen geformuleerd en volgt tot slot de besluitvorming.

Langdurige crises

Sinds de afgelopen jaren moet onze crisisorganisatie ook voorbereid zijn op langdurige crises. Langdurige crises vragen van onze crisisorganisatie een andere inzet dan bij de klassieke flitsrampen. Bij de langdurige crisis wordt bij uitstek een beroep gedaan op de processen van ‘leiding en coördinatie’ en ‘informatiemanagement’ in de ondersteuning van partners bij het bestrijden van de crisis. Vanwege de langdurige belasting wordt bij het herkennen van een langdurige crisis direct een projectorganisatie opgezet als dit niet opgevangen kan worden door de gewone crisisorganisatie. Bij het opzetten van deze projectorganisatie wordt een beroep gedaan op de gewone personeelscapaciteit van de VRNHN en/of externe inhuur.

De inzet bij langdurige crises wordt apart geëvalueerd. Dit wordt gedaan door de ingezette functionarissen te bevragen via vragenlijsten en/of interviews. De uitkomsten worden meegenomen in de volgende inzet. Zo zijn een aantal leerpunten die uit de evaluatie van de inzet voor COVID-19 kwamen, meegenomen in de start van de Oekraïne crisis. Leerpunten uit de Oekraïne crisis zijn weer meegenomen in de asielcrisis en ook tijdens de asielcrisis zijn leerpunten van eerdere crisisnoodopvangen meegenomen bij het opzetten van, en verhuizen naar een nieuwe locatie van de crisisnoodopvang. In 2023 is binnen VRNHN het project flexibele en robuuste crisisorganisatie langdurige crisis gestart om deze geleerde lessen te borgen en een opschalingsproces te ontwikkelen voor langdurige crisis.

Crisisnoodopvang Wervershoof

De rode draden analyse

Jaarlijks wordt de rode draden analyse opgesteld. Om een goede analyse op te stellen wordt allereerst de input verzameld. Hiervoor worden verschillende bronnen gebruikt, zodat meer aspecten van de operationele prestaties van de crisisorganisatie aan bod komen. De input voor de rode draden analyse bestaat uit:

- alle quickscans,
- de rode draden rapportage van de vakbekwaamheidsactiviteiten,
- de adviezen van de leercentrale op de verschillende thema's,
- de verzamelde rode draden vanuit alle kolommen.

Vervolgens wordt de kwaliteit van de rode draden analyse gewaarborgd door de uitvoering van een systematische analyse. Een rode draad is een opvallend en terugkerend patroon, thema of tendens. Om de volledigheid en objectiviteit te waarborgen worden de kwalitatieve gegevens van de evaluaties geanalyseerd door vertegenwoordigers van de verschillende kolommen. Het proces om tot rode draden te komen start met de leercentrale waarin de verzamelde rode draden van de kolommen worden besproken. Dit betekent dat de analyse van de data door verschillende individuen wordt gedaan. Hiermee wordt de bias van de individuele onderzoeker ingeperkt. Om bias verder te verminderen worden de multi evaluaties en de rode draden analyse opgesteld door het cluster 'Evalueren en Verbeteren' (zij vertegenwoordigen geen kolom). Om de volledigheid van de rode draden analyse te borgen worden de vijf processen uit de basisvereisten crisisbeheersing gedekt (melding, alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement, crisiscommunicatie en de preparatie nafase). Hiervoor wordt de handreiking Rode draden analyse van JenV gebruikt. Dit met als doel om als organisatie continu te leren en verbeteren. Als het nodig is worden daarom ook leerpunten meegenomen die buiten deze basisvereisten vallen. Dit zijn leerpunten die wij ook belangrijk vinden voor de ontwikkeling van de crisisorganisatie.

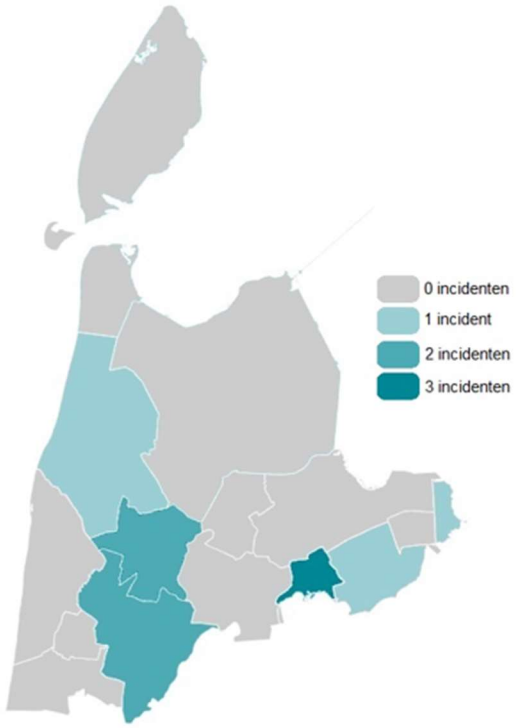
3. Terugblik rode draden analyse 2022

In dit hoofdstuk blikken we terug op de rode draden analyse 2022 om de volledige cyclus van leren en verbeteren te doorlopen. Zo krijgen wij inzicht of de aanpak uit 2022 daadwerkelijk gerealiseerd is. Als het nodig is kan er extra actie worden ondernomen om aandachtspunten komend jaar beter te borgen. Vorig jaar zijn acht aandachtspunten benoemd voor 2023. Per punt wordt kort nagegaan of het resultaat in het afgelopen jaar is behaald.

Rode draad	Status	Opmerkingen
Het onderzoeken of de afstemming met de verantwoordelijke in het naast hogere niveau verder uitgewerkt moet worden. Waarbij er ook aandacht is voor de verwachtingen van de diverse crisisfunctionarissen over afstemming over de opschaling.	Op orde.	Er is met de CaCo's, OvD-B en piketverantwoordelijken aandacht besteed aan de opschalingsprocedure en hierover uitleg gegeven. Hiermee zien we dat in de loop van 2023 deze rode draad is opgelost (na 15 april zien we dit niet meer terug in de quickscans).
Aandacht voor de bekendheid van de rol van OvD-Bz bij de andere crisisfunctionarissen.	Op orde.	Er is vanuit cluster bevolkingszorg uitleg gegeven over de rol van de OvD-Bz bij de andere crisisfunctionarissen. Dit heeft geleid tot meer bekendheid met deze rol. Dit punt komt niet meer terug in de quickscans van 2023.
Aandacht voor de werkwijze rondom asbest incidenten waarbij de planvorming over asbest zo nodig aangepast wordt met als doel een effectieve incidentbestrijding tijdens een asbest incident.	Op orde.	De planvorming rondom asbest is geüpdatet en vorm gegeven in een nieuw format. Deze is eind januari 2024 vastgesteld. In 2024 wordt geëvalueerd of deze maatregel voldoende is (geborgd in de verbeterregistratie).
In opleidings- en trainingsactiviteiten, maar ook in de reguliere piketoverleggen zal aandacht gevraagd worden voor werken met, verifiëren van en afronding in LCMS.	Voor verbetering vatbaar.	Naar aanleiding van deze rode draad is dit in het IM overleg besproken en gemonitord. Deze maatregel is niet effectief gebleken. In vijf van de elf GRIP in 2023 zijn de acties niet als afgerond genoteerd. De maatregel zal worden geëvalueerd en er zal gekeken worden wat nodig is om deze verder te borgen.
Aandacht geven in reguliere piketoverleggen van crisiscommunicatie aan de wijze van loggen van communicatieberichten. Is de huidige situatie wenselijk of is er een aanpassing nodig?	Op orde.	Er is een nieuwe werkwijze opgesteld en gedeeld voor het loggen van communicatieberichten. Het eerste en laatste bericht wordt gelogd. Dit wordt ook opgenomen in het nieuwe format van de quickscans zodat hier in 2024 op getoetst kan worden.
In de rode draden analyse van 2021 is aangegeven dat we onderzoek willen doen naar de ontvangst van het overdrachtsformulier en daarmee de inhoud van de overdracht. In 2022 is dit afgestemd, en daarom willen we in 2023 het gebruik gaan monitoren.	Op orde.	Na elk GRIP incident belt bevolkingszorg met de gemeente om te checken hoe de overdracht is geweest. Hier zijn in 2023 geen grote acties uit voortgekomen waaruit we kunnen concluderen dat dit proces nu goed verloopt.
Aandacht voor het afronden van een incident door het houden van de AAR, en het invullen van de GRIP-tool.	Voor verbetering vatbaar.	Dit punt is besproken in het IM- en LCoPI- overleg waarna de rode draad op orde was. In december 2023 is naar voren gekomen dat het invullen van de GRIP-tool niet altijd als prettig wordt ervaren. In 2024 zal worden gekeken hoe deze vragenlijst verbeterd kan worden.
Een visie vormen over de rode draden uit bijzondere inzetten, oefeningen en evenementen.	Op orde.	Er is een visie gevormd voor hoe de evaluatie van oefeningen aansluit op het toetsingskader van de inspectie. Dit is uitgewerkt in een rode draden rapportage vakbekwaamheid die in deze analyse is verwerkt. De visie rondom bijzondere inzetten en evenementen wordt meegenomen in het nieuwe beleidsplan EV in 2024. Dit is geborgd in het jaarplan 2024.

4. Inzet crisisorganisatie & leerpunten

Er hebben elf GRIP incidenten plaatsgevonden in het verzorgingsgebied van VRNHN, waarvan tien GRIP 1 incidenten en één GRIP 2 incident. In bijlage 1 zijn de data van de verschillende incidenten uitgewerkt in een tijdlijn. Hieronder in figuur 2 is te zien in welke gemeenten de GRIP incidenten hebben plaatsgevonden.

Gemeente	Incident type	Datum
Schagen	Brand woning	13-02-2023
Enkhuizen	Assistentie politie	04-04-2023
Heerhugowaard	Brand sauna	15-04-2023
Hoorn	Onwel wording menigte	25-06-2023
Alkmaar	Verkeersongeval	02-07-2023
Regionaal	Storm	05-07-2023
Drechterland	Verkeersongeval	02-10-2023
Alkmaar	Verkeersongeval	18-11-2023
Heerhugowaard	Zeer grote brand industrie	28-12-2023
Hoorn	Grote brand industrie	29-12-2023
Hoorn	Wateroverlast	31-12-2023

Figuur 2 verdeling van GRIP incidenten in de regio

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal GRIP incidenten in de afgelopen jaren. Op basis van deze cijfers kan worden gezegd dat het aantal GRIP incidenten de afgelopen drie jaar is gestabiliseerd. Hiermee kunnen geen voorspellingen worden gedaan voor de komende jaren.

Tabel 1: overzicht aantal GRIP incidenten 2018 tot 2023

Jaar	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Aantal GRIP incidenten	18	12	20	12	10	11

De GRIP incidenten hebben vaak wél een grote impact. Daarom kijken we naast het aantal GRIP incidenten ook naar de inhoud van deze incidenten. Hiervoor maken wij gebruik van incident-karakteristieken, die terug te vinden zijn in het gemeenschappelijk meldkamer systeem (GMS). Tabel 2 laat dit overzicht zien.

Thema	Crisistype
Natuurlijke omgeving	3 x extreem weer[2]
Gebouwde omgeving	1 x brand woning 3 x brand industrie
Technologische omgeving	0
Vitale infrastructuur	0
Verkeer en vervoer	3 x verkeersongeval
Gezondheid	0
Sociaal maatschappelijke omgeving	1x verstoring openbare orde

Tabel 2: Overzicht GRIP incidenten 2023 per thema en crisistype

[2] *Eén incident betrof een evenement. Dit incident had ook invloed op het thema 'sociaal maatschappelijke omgeving'.*

Dit jaar valt het op dat er in vergelijking met voorgaande jaren weinig is opgeschaald voor brand en relatief veel voor andersoortige incidenten. Binnen de thema's gezondheid, vitale infrastructuur en technologische omgeving, hebben geen GRIP incidenten plaatsgevonden. De inzetten rondom storm, wateroverlast en de verkeersongevallen zijn te relateren aan één van de bijzondere kenmerken of opvallende (risicovolle) inrichtingen zoals beschreven in het regionaal risicoprofiel. Daarnaast was het GRIP incident bij IronMan verbonden aan één binnen de regio georganiseerd evenement. Onder bijzondere inzetten wordt daar verder bij stilgestaan.

"Vijf van de elf GRIP incidenten zijn te relateren aan een van de bijzondere kenmerken of opvallende (risicovolle) inrichtingen zoals beschreven in het regionaal risicoprofiel"

Bijzondere inzetten

In 2023 zijn naast de GRIP incidenten vier bijzondere inzetten geëvalueerd. Twee niet multidisciplinair opgeschaalde incidenten (ook wel GRIP 0 genoemd), onze inzet in de langdurige crisis (specifiek asielcrisis) en onze bredere inzet bij het evenement IronMan (GRIP 1). Niet multidisciplinair opgeschaalde incidenten worden geëvalueerd als deze veel aandacht hebben gekregen in de media, achteraf opgeschaald hadden moeten worden of een grote (bestuurlijke) impact hebben. In 2023 waren we als VRNHN actief in twee langdurige crises, de Oekraïne crisis en de asielcrisis. Aan het einde van deze crises zal een volledige evaluatie plaatsvinden. De asielcrisis is in het afgelopen jaar tussentijds geëvalueerd omdat we daar een uitgebreide organisatie, inclusief externe inhuur, voor hebben ingezet. Deze crisis zorgde in 2023 voor een grote impact op onze staande organisatie. De inzet rondom IronMan was breder dan de GRIP opschaling en dit incident had grote (bestuurlijke) impact, waardoor de voorbereidingen van het evenement en de aanloop naar de opschaling VR-breed is geëvalueerd en apart is toegelicht in dit hoofdstuk.

De leerpunten en aanbevelingen uit de bijzondere inzetten zijn, net als de punten uit de GRIP evaluaties, opgenomen in de verbeterregistratie. Hieronder de uitkomsten van de vier evaluaties; als eerste van onze tussentijdse evaluatie van de crisisnoodopvang, vervolgens de twee GRIP 0 evaluaties (brand op een cruiseschip en Pre-ROT storm Ciarán) en tot slot de bredere inzet bij IronMan (GRIP 1).

Tussentijdse evaluatie crisisnoodopvang

VRNHN draagt in de regio zorg voor de crisisnoodopvang van asielzoekers. De doelgroep wordt gehuisvest in crisisnoodopvanglocaties: Petten en Wervershoof (voorheen Enkhuizen en Avenhorn). Het functioneren van de crisisnoodopvang is in 2023 tussentijds geëvalueerd. Over het algemeen zijn de respondenten[3] positief over hun ervaringen op de crisisnoodopvang. Zo zijn de verschillende functies goed ingericht. Men ervaart afwisseling, uitdaging, en het gevoel bij te dragen aan het leven van de bewoners. De respondenten zijn verder erg positief over de onderlinge samenwerking. De respondenten zijn ook zeer te spreken over de toewijding en betrokkenheid van het team. De belangrijkste leer- en ontwikkelpunten omvatten:

- Het is belangrijk dat medewerkers voldoende feedback ontvangen. Dit ontbreekt bij een aantal respondenten. Feedback, zowel positief als constructief, is belangrijk voor de ontwikkeling en het gevoel van medewerkers. Vervolgens is het van belang dat teamleiders benadrukken dat praten over stress belangrijk is en bij wie dat kan. Ondanks dat een groot deel van de groep geen stress ervaart, moet dit toch duidelijk zijn.
- Hiernaast wordt een gebrek aan consistentie, voornamelijk vanuit de leiding, ervaren. Zo ontstaat onduidelijkheid onder de medewerkers. Dit wordt vooral ervaren door de vrijwilligers die behoefte hebben aan meer structuur, regie en informatie.

[3] De vragenlijst is uitgezet bij hosts, locatiemanagers, planners en vrijwilligers. In totaal zijn 79 vragenlijsten verstuurd met een respons van 60%.

- Respondenten geven veelal aan dat het belangrijk is dat de bewoners meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid ervaren. Dit kan door de bewoners zelf meer te laten organiseren of zelf een stad of dorp te laten bezoeken.
- Tot slot wordt aanbevolen het gesprek aan te gaan met het uitzendbureau Driessen, waar VRNHN uitzendkrachten inhuurt. Hier moet een aantal afspraken worden besproken en aangescherpt. Het is ook belangrijk dat de medewerkers weten welke rol Driessen wel of niet heeft.

Brand cruiseschip Enkhuizen 14-04-2023

Op vrijdagochtend 14 april ontstaat brand in de machinekamer van cruiseschip “De Holland”. Het schip vaart op het Markermeer richting Enkhuizen en aan boord verblijven zo’n zeventig personen. De brand wordt gemeld bij de Centrale Meldpost IJsselmeergebied (CMIJ) van Rijkswaterstaat. De CMIJ heeft de melding doorgezet aan het Kustwachtcentrum (KWC). Het KWC heeft deze melding vervolgens weer aan de meldkamer Noord-Holland (MK NH) doorgezet. De bemanning van de brandweer stapt op de reddingsboten van de KNRM en vaart richting het cruiseschip. Ondertussen blijkt dat de bemanning van De Holland de brand zelf heeft geblust. Het incident lijkt afgerond tot de kapitein meldt dat de noodstroomaggregaat is uitgevallen. Hierop worden alle passagiers geëvacueerd. Op basis van de SAMIJ (samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied) had dit incident multidisciplinair opgeschaald moeten worden, vandaar dat dit is geëvalueerd.

Naar aanleiding van dit GRIP 0 incident zijn een aantal aanbevelingen gedaan:

- Stimuleer landelijk of gekeken kan worden of het KWC met de verschillende meldkamers makkelijker (digitaal) informatie kan uitwisselen.
- Onderzoek of de inzetvoorstellen van de SAMIJ op de MK NH zijn geïmplementeerd.
- De TRM-skills blijven trainen en gebruiken bij oefeningen. Besteed daarbij aandacht aan de training van motorkap-overleggen met als aandachtspunten:
    1. Zijn alle relevante partijen aanwezig.
    2. De overweging tot opschaling naar GRIP 1 of hoger.
- Voer een analyse uit hoe het komt dat het verzoek van de OvD-G aan de meldkamer om de OvD-Bz te alarmeren niet kon worden uitgevoerd.
- Via de mono-kolommen aandacht vragen voor de multi-plannen. Verschillende functionarissen hebben namelijk aangegeven dat de planvorming op dit incident niet van toepassing was.

GRIP 0 brand cruiseschip

Pre-ROT storm Ciarán 02-11-2023

Op 2 november 2023 raast storm Ciarán over Nederland. Naar aanleiding van het door het KNMI afgegeven code oranje, de opschaling van HHNK en de ervaringen met storm Poly, is op voorhand besloten een pre-ROT te organiseren. Achteraf gezien bleek dat de impact van storm Ciarán meeviel.

In de afgelopen twee jaar zien we dat we in het verzorgingsgebied van VRNHN steeds meer stormen krijgen waarbij inzet van onze crisisorganisatie nodig is. Door weinig ervaring met dit type incident is het lastig om naar aanleiding van de evaluaties te concluderen wat de beste strategie is. Vandaar dat in de evaluaties van de inzetten tijdens storm Poly (GRIP 2) en storm Ciarán wordt aanbevolen te onderzoeken of/welke opschalingscriteria ontwikkeld kunnen worden op basis van de weeralarmen van het KNMI. In 2024 zal de inzet rondom stormen verder geëvalueerd worden zodat deze ontwikkeling gemonitord kan worden. De alarmeringsprocedure van onze crisisfunctionarissen naar aanleiding van de KNMI weeralarmen is wel uitgewerkt en geborgd.

Onwel wording IronMan Hoorn 25-06-2023

Op 25 juni is de triatlon IronMan in Hoorn georganiseerd. Dit is een evenement dat voorbereid en vergund is door de gemeente met advisering van VRNHN. Vanwege de warmte zijn specifieke extra maatregelen genomen. Toch zijn een aantal deelnemers en bezoekers bevangen geraakt door de warmte. Om 13:39 uur schaalt de OvD-G op vanwege een behoefte aan multidisciplinaire coördinatie. Het is een bijzondere inzet omdat dit een evenement betreft. Dit betekent dat er een voorbereidingsfase is geweest met partners zoals de evenementenorganisatie en gemeente. Achteraf is de gehele inzet door de VRNHN gezamenlijk, met alle kolommen, geëvalueerd. Hieruit zijn onder andere de volgende positieve punten en aanbevelingen gekomen:

+ In de voorbereidende fase wordt wekelijks overlegd tussen gemeente, organisatie en VR. Verslaglegging daarvan is als zeer prettig ervaren.
+ Er is tijdens het evenement goed vooruit gedacht door de hulpdiensten, waardoor er vanuit behoefte aan multidisciplinaire coördinatie is opgeschaald. Er is door de witte kolom continu gemonitord en flexibel omgegaan met opschaling door geen code 10 of GGB te alarmeren en daarmee minder ambulances in te zetten.
– Er spelen verschillende belangen bij de gemeente, evenementenorganisaties en ons als VR. Heb vooraf aandacht voor de verschillende partners die betrokken zijn bij de veiligheid van het evenement en wat ieders belang is, zodat het speelveld duidelijk is tijdens het adviestraject.
– De evenementenorganisatie was tijdens het evenement slecht bereikbaar. Stem van tevoren af over:
    - bereikbaarheid en opschalingsmethodiek van de evenementenorganisatie tijdens het evenement, incl. (crisis)communicatie;
    - veiligheidsoverleggen en wie daarbij aanwezig zijn;
    - aanwezigheid van de organisatie in het CoPI bij opschaling;
– Er was voor IronMan een plan van de organisatie over weerscenario's dat niet aansloot bij de praktijk. Besteed meer aandacht aan de weerscenario's en doorleef gezamenlijk van tevoren wat nodig is voor deze scenario's. Bespreek vooraf het belang van een go/no go moment. Adviseer om een voorbereid sleutelbesluit/escalatieladder in de plannen bij dergelijke evenementen op te nemen.

5. Basisvereisten crisisbeheersing

De crisisfunctionarissen kijken tevreden terug op de inzetten en oefeningen in 2023. De crisisorganisatie heeft inzet en flexibiliteit getoond. Daarnaast is er goed samengewerkt binnen de crisisorganisatie en met externe partners. Op basis van de evaluaties van incidenten en de vakbekwaamheidsactiviteiten kunnen wij aan de hand van de basisvereisten crisisbeheersing een aantal rode draden opmerken. Deze rode draden zijn hieronder uitgewerkt waarbij de vijf processen, genoemd in de handreiking rode draden analyse JenV, zijn getoetst.

Melding, alarmering, op- en afschaling

De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing. De rol van de CaCo is 24/7 belegd en deze verzorgt alarmering en een meldkamerbeeld.	Op orde.

Het proces melding, alarmering, op- en afschaling is in 2023 op orde. Er is wel één kanttekening op basis van de elf inzetten in 2023 die we in deze analyse willen meegeven.

In 2023 wordt in vergelijking met vorig jaar vaker opgeschaald door de OvD'en uit het veld (zes keer) ter ondersteuning van de witte of blauwe kolom. Daarnaast zien we dat in vergelijking met voorgaande jaren weinig is opgeschaald voor brand. Er is dit jaar vaker (6 van de 11 keer) opgeschaald voor andersoortige incidenten. In de voorgaande jaren waren er meer brand gerelateerde incidenten (60% in 2022, 58% in 2021, 80% in 2020 en 58% in 2019) waardoor de CoPI leden gewend zijn om op dit soort type incidenten te reageren. Bij niet brandweer-gerelateerde incidenten zijn er voor de andere disciplines andere ofwel minder taken. Opvallend daarbij is dat uit de evaluaties naar voren komt dat hierdoor vragen worden gesteld over de reden van opschaling. Dit lijkt te komen doordat bij witte of blauwe incidenten door CoPI leden gezocht wordt naar de invulling van de taken en hoe de andere kolom(men) te ondersteunen. Zo wordt het CoPI bij dit soort incidenten meer gevraagd als denktank.

De bovenstaande kanttekening kan worden samengevat in één rode draad die we voor het proces melding, alarmering, op- en afschaling extra aandacht willen geven in 2024:

- Besteed in de piketoverleggen aandacht aan de opschaling rondom niet-brandweer gerelateerde incidenten en ga met elkaar het gesprek aan hoe de andere kolommen ondersteund kunnen worden.

Leiding en coördinatie

Binnen en tussen teams en functionarissen van de crisisorganisatie vindt regelmatige afstemming plaats over de aanpak van het incident. Binnen de gehele crisisorganisatie is duidelijk wie wat doet in de operatie en de bestuurlijke aanpak van het incident.	Op orde.

Het proces leiding en coördinatie is op orde. Bij de elf GRIP incidenten sluit de aanpak van het CoPI aan op het incident. Dit laat zien dat de functionarissen bekwaam zijn en tijdens incidenten adequaat handelen.

Uit de evaluatie van de vakbekwaamheidsactiviteiten komt naar boven dat tijdens oefeningen vroegtijdig wordt herkend dat relevante netwerkpartners en stakeholders nodig zijn. Als zij deelnemen aan oefeningen loopt de samenwerking doorgaans constructief en betrokken. Een aandachtspunt betreft het begeleiden van externe liaisons bij de oefeningen van het CoPI. Liaisons van externe partners beschikken niet altijd over de juiste kennis over hoe een crisisteam werkt en over de eigen mandaten. Dit belemmert dan het komen tot een inzetstrategie. Hoewel dit knelpunt vanuit meerdere hoeken moet worden opgepakt kan vanuit het CoPI en ROT meer gestuurd worden op het juist begeleiden van deze mensen. Komend jaar wordt binnen vakbekwaamheid gekeken welke acties nodig zijn om de samenwerking met externe partners/het aansluiten van liaisons in crisisteams verder te verbeteren vanuit het crisisteam en de

voorbereiding. Enkele initiatieven die hieraan bijdragen lopen al, zoals bijvoorbeeld de roadshows[4] en accountgesprekken. Gekeken zal worden of deze initiatieven versterkt of verbeterd kunnen worden (zoals bijvoorbeeld het verbeteren van de e-learning voor externe crisisfunctionarissen). Daarnaast wordt komend jaar gestart met de Big 6. Ook dit kan worden benut om de samenwerking met externe partners te verbeteren. Dit is geen rode draad binnen de GRIP incidenten. Aandacht binnen het vakbekwaamheidsprogramma voor de samenwerking met liaisons kan herhaling bij GRIP incidenten voorkomen en ook tijdens inzetten zorgen voor een betere samenwerking.

Samengevat:

- Bekijk welke acties kunnen worden ondernomen binnen het vakbekwaamheidsprogramma 2024 om de samenwerking met externe partners/het aansluiten van liaisons in crisisteams verder te verbeteren. Niet alleen vanuit het crisisteam maar ook vanuit voorbereidende partijen.

Informatiemanagement

De crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis. Deze informatie heeft betrekking op het beeld en de aanpak van het incident en de in crisisteams genomen besluiten.	Voor verbetering vatbaar.

Het proces informatiemanagement is voor verbetering vatbaar door twee aandachtspunten rondom het vastleggen van uitgevoerde acties en besluiten en het gebruik van plannen. Hieronder worden die toegelicht. Wat goed gaat is dat de CaCo bij alle incidenten een LCMS activiteit aanmaakt met het eerste startbeeld en dat de regie op het beeld vervolgens wordt overgenomen door de IM'er.

De status van de actie en besluitenlijst is bij een aantal incidenten niet actueel. In vijf van de elf GRIP incidenten zijn de acties en besluiten niet als 'afgerond' genoteerd. Deze punten staan vervolgens in LCMS nog open na de afronding van een incident. Dit punt is in de rode draden analyse 2022 naar voren gekomen waarna dit besproken is in het IM overleg. Deze maatregel is niet effectief gebleken. Er zal worden gekeken naar wat nodig is om dit verder te borgen. Het verzamelen en uitwisselen van informatie over het beeld en de aanpak van het incident binnen de crisisorganisatie en met extern betrokken partners gaat goed.

Uit de evaluaties van de vakbekwaamheidsactiviteiten komt naar voren dat er geen gebruik wordt gemaakt van plannen. Dit komt deels doordat de plannen niet als gebruiksvriendelijk en toegankelijk worden ervaren. Daarnaast doordat het niet in het proces ingesleten is om plannen erbij te pakken. Bij een aantal GRIP incidenten zien wij ook aanleiding om het gebruik van plannen te verbeteren. Bij het GRIP 1 incident wateroverlast in Hoorn wordt benoemd dat er behoefte was aan plannen maar dat deze er niet waren. Naar aanleiding van de inzet rondom een drugslab wordt onderzocht of planvorming voor dit type incident van waarde kan zijn. Tot slot zijn tijdens één GRIP 0 incident (brand cruiseschip) de beschikbare plannen niet gebruikt, waardoor niet is opgeschaald. Het niet gebruiken van de plannen belemmert de bestrijding van het incident niet, alleen het gebruik van plannen zou wel kunnen zorgen voor een versnelling. Momenteel loopt een verbetertraject om de plannen, maar ook de totstandkoming en implementatie ervan, te verbeteren. Daarnaast wordt gekeken of het gebruik van plannen beter kan worden ingebed in het werkproces.

Uit het bovenstaande komen twee rode draden naar voren die in 2024 opgepakt moeten worden om het proces van informatiemanagement te verbeteren:

- Evalueer de genomen maatregel op het borgen van de afronding van acties en besluiten in LCMS. Kijk welke actie nodig is om dit in 2024 wel te borgen.

[4] Roadshows worden georganiseerd om onze crisispartners meer bekend te maken met de crisisstructuur en processen doormiddel van een interactieve dag.

- Monitor/toets de effecten van het (lopende) verbetertraject om de planvorming, inclusief de totstandkoming en implementatie te verbeteren. Kijk daarnaast of het gebruik van plannen beter ingebed kan worden in het werkproces.

Crisiscommunicatie

Er is naar de verschillende doelgroepen (zoals getroffenen, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) tijdig, doelgericht en regelmatig gecommuniceerd over het incident of de crisis. Ook is gebruik gemaakt van de omgevingsanalyse voor het onderzoeken van het effect van communicatie bij het incident.	Op orde.

Het proces crisiscommunicatie is in 2023 op orde. Crisiscommunicatie wordt afgestemd met eventuele partners/betrokken partijen. Ook het geven van handelingsperspectieven en het maken van omgevingsanalyses tijdens inzetten verloopt goed.

Uit de ROT oefeningen blijkt het proces om te komen tot een handelingsperspectief een terugkerend thema. De afstemming tussen secties verloopt moeizaam waardoor het lastig is om gezamenlijk tot een goed inhoudelijk handelingsperspectief te komen. Daarnaast is er bij crisisfunctionarissen onduidelijk wie mandaat heeft bij de inzet van welke communicatiemiddelen voor het waarschuwen van de bevolking. In 2024 is er aandacht nodig voor het opstellen van, het komen tot en het geven van een handelingsperspectief en daarom een belangrijk oefendoel bij de vakbekwaamheidsactiviteiten in 2024.

In 2024 wordt er voor het proces crisiscommunicatie ingezet op de volgende rode draad:
- Besteed aandacht aan het opstellen van, het komen tot en het geven van een handelingsperspectief.

Preparatie nafase

Na afschaling is er sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de ‘nafase’-organisatie. Dit is geborgd door in het laatste CoPI gezamenlijk het overdrachtsformulier in te vullen en te versturen. De vervolgacties zijn duidelijk geformuleerd en belegd.	Op orde.

Het proces preparatie nafase is op orde. Op dit onderdeel zijn geen rode draden te vermelden

Uit landelijke incidenten, zoals het schietincident in Rotterdam en het treinincident in Voorschoten is naar voren gekomen dat de crisisorganisatie hinder kan ervaren wanneer te snel afgeschaald wordt. De organisatie heeft dan geen bevoegdheden meer die zij wel nodig heeft in de nafase. Het is van belang dat hier aandacht aan wordt besteed tijdens de eindevaluatie in het CoPI en ROT. In 2023 is dit in regio Noord-Holland Noord goed gegaan. Dit komt mede door het invullen van het overdrachtsformulier voorafgaand aan het afschalen. De GRIP opschaling rondom wateroverlast in Hoorn laat zien dat het CoPI goed nagedacht heeft wat er nodig is in de nafase. Het overdrachtsformulier bevatte naast de openstaande aandachtspunten ook een bestuurlijk advies aan de gemeente om een kernteam te starten. Dit advies heeft de gemeente opgevolgd.

Algemeen: afronding van een inzet

Naast de bovengenoemde punten die ingaan op de basisvereisten crisisbeheersing is er nog één ander onderwerp waar we kort bij stilstaan, ook genoemd in de terugblik rode draden analyse 2022. In 2023 is de GRIP-tool in 1 van de 10 GRIP 1 incidenten niet tijdens het laatste CoPI ingevuld. Vooral in de evaluaties van de GRIP incidenten in december 2023 is naar voren gekomen dat het invullen van de GRIP-tool niet altijd als prettig wordt ervaren. Het is niet eerder dan december 2023 gesignaleerd waardoor het niet gelijk een rode draad is, alleen vraagt het wel aandacht in 2024. De aanbeveling is om te onderzoeken hoe de GRIP-tool verbeterd kan worden waardoor het gebruiksgemak toeneemt.

6. Rode draden 2023

In deze rode draden analyse hebben wij verschillende rode draden geïdentificeerd die uit de evaluaties van incidenten, bijzondere inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten zijn gehaald. De basisvereisten crisisbeheersing zijn hierbij als leidraad gebruikt. Wij zien een vijftal rode draden uit 2023 waar wij in 2024 extra aandacht aan willen besteden:

- Besteed in de piketoverleggen aandacht aan de opschaling rondom niet-brandweer gerelateerde incidenten en ga met elkaar het gesprek aan hoe de andere kolommen ondersteund kunnen worden.
- Bekijk welke acties kunnen worden ondernomen binnen het vakbekwaamheidsprogramma 2024 om de samenwerking met externe partners/het aansluiten van liaisons in crisisteams verder te verbeteren. Niet alleen vanuit het crisisteam maar ook vanuit voorbereidende partijen.
- Evalueer de maatregel op het borgen van de afronding van acties en besluiten in LCMS. Kijk welke actie nodig is om dit in 2024 wel te borgen.
- Monitor/toets de effecten van het (lopende) verbetertraject om de planvorming, inclusief de totstandkoming en implementatie te verbeteren. Kijk daarnaast of het gebruik van planvorming beter ingebed kan worden in het werkproces.
- Besteed aandacht aan het opstellen van, het komen tot en het geven van een handelingsperspectief.

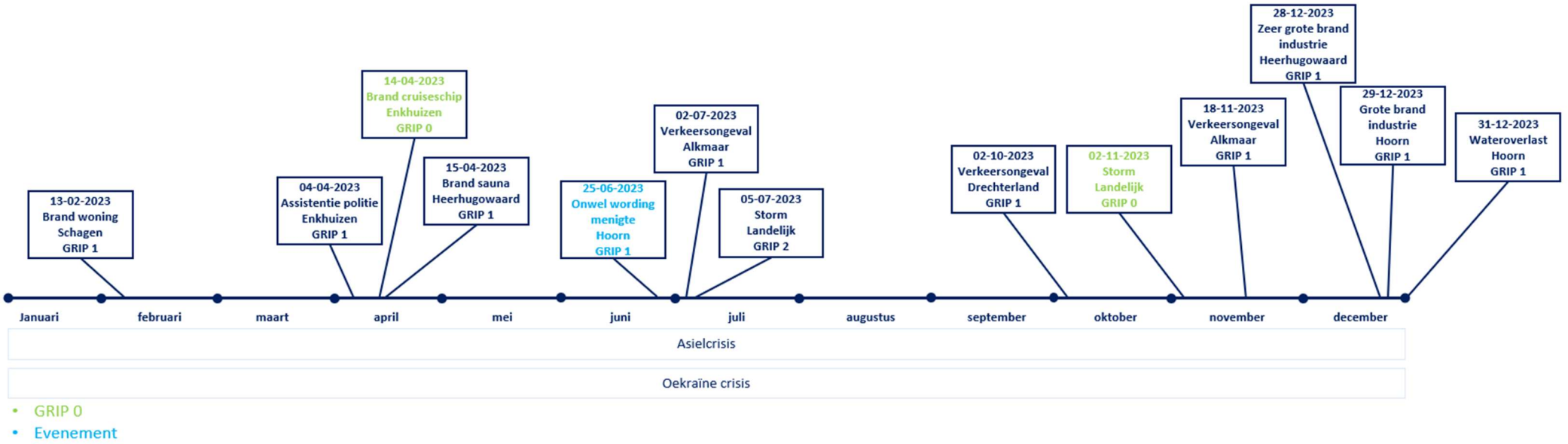
Naast de bovengenoemde rode draden zijn er in deze analyse twee aandachtspunten voor 2024 naar boven gekomen:

- Onderzoek of/welke opschalingscriteria ontwikkeld kunnen worden op basis van de weeralarmen van het KNMI.[5]
- Onderzoek in 2024 hoe de GRIP-tool verbeterd kan worden waardoor het gebruiksgemak toeneemt.

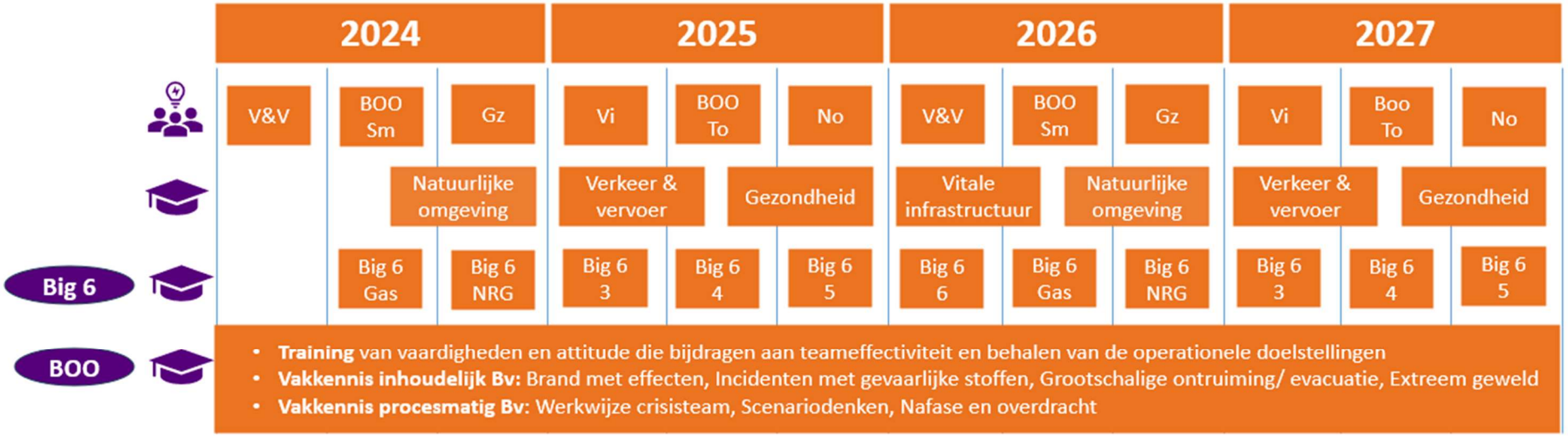
[5] *Dit punt is al geborgd in de verbeterregistratie*

Bijlage 1. Tijdlijn incidenten 2023

Tijdlijn inclusief GRIP 0 incidenten en langdurige crises

Bijlage 2. Thematische cyclus vanaf 2024

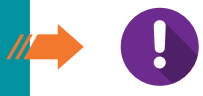
V&V	*Thema Verkeer en vervoer*
Gz	*Thema Gezondheid*
Vi	*Thema Vitale infrastructuur*
To	*Thema Technologische omgeving*
No	*Thema Natuurlijke omgeving*
Sm	*Thema Sociaal maatschappelijke omgeving*

BOO	*Programma Basis op orde*
Big 6	*Zes 'grootste' risico(locaties) VRNHN*

Rode draden
2022

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

We blikken terug op de rode draden analyse 2022 om de volledige cyclus van leren en verbeteren te doorlopen. Zo krijgen wij inzicht of de aanpak uit 2022 daadwerkelijk gerealiseerd is.

Rode draad		Wat hebben we gedaan?
Bij opschaling naar GRIP werd de stap om, als daar tijd voor is, af te stemmen met de verantwoordelijke in het naast hogere niveau (LCoPI of OL) overgeslagen. Onderzoek of dit deel van de procedure verder uitgewerkt moet worden.		Er is met de CaCo's, OvD-B en piket-verantwoordelijken aandacht besteed aan de opschalingsprocedure en hierover uitleg gegeven. Dit heeft geleid tot duidelijkheid over de procedure.
Aandacht voor de bekendheid van de rol van-OvD-Bz bij de andere crisisfunctionarissen.		Er is vanuit cluster bevolkingszorg uitleg gegeven over de rol van de OvD-Bz bij de andere crisisfunctionarissen. Dit heeft geleid tot meer bekendheid van deze rol.
Aandacht voor de werkwijze rondom asbest incidenten. De planvorming over asbest zo nodig aangepassen met als doel een effectieve incidentbestrijding.		De planvorming rondom asbest is geüpdatet en vormgegeven in een nieuw format. Deze is eind januari 2024 vastgesteld. In 2024 wordt dit geëvalueerd.
In opleidings- en trainingsactiviteiten, maar ook in de reguliere piketoverleggen, zal aandacht gevraagd worden voor werken met, verifiëren van en afronding in LCMS.		De genomen maatregel is niet effectief gebleken. In vijf van de elf GRIP incidenten in 2023 zijn de acties niet als afgerond genoteerd. De maatregel zal worden geëvalueerd en er zal gekeken worden wat nodig is om deze verder te borgen.
Tijdens reguliere piketoverleggen aandacht besteden aan de werkwijze van het loggen van communicatieberichten. Is de huidige situatie wenselijk of is er een aanpassing nodig?		Er is een nieuwe werkwijze opgesteld en gedeeld voor het loggen van communicatieberichten. Het eerste en laatste bericht wordt gelogd.
In de rode draden analyse van 2021 is aangegeven dat we onderzoek willen doen naar de ontvangst van het overdrachtsformulier en daarmee de inhoud van de overdracht. In 2022 is dit afgestemd, en daarom willen we in 2023 het gebruik gaan monitoren.		Na elk GRIP incident belt bevolkingszorg met de gemeente om te bespreken hoe de overdracht is geweest. In 2023 is het gebruik van het overdrachtsformulier gemonitord.
Aandacht voor het afronden van een incident door het houden van de AAR, en het invullen van de GRIP-tool.		In december 2023 is naar voren gekomen dat het invullen van de GRIP-tool niet altijd als prettig wordt ervaren. In 2024 zal worden gekeken hoe deze vragenlijst verbeterd kan worden.
Een visie formuleren over de rode draden uit bijzondere inzetten, oefeningen en evenementen.		Er is een visie geformuleerd hoe de evaluatie van oefeningen aansluit op het toetsingskader van de inspectie. Dit is uitgewerkt in een rode draden rapportage vakbekwaamheid. De visie rondom bijzondere inzetten en evenementen wordt meegenomen in het nieuwe beleidsplan Evalueren en Verbeteren in 2024.

Rode draden
2023

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

In de rode draden analyse [1] hebben wij verschillende rode draden geïdentificeerd die uit de evaluaties van incidenten, bijzondere inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten zijn gehaald. Wij signaleren een vijftal rode draden uit 2023 waar wij in 2024 extra aandacht aan willen besteden:

1. In 2023 wordt vaker opgeschaald door OvD'en uit het veld ter ondersteuning van de witte of blauwe kolom. Besteed daarom in de piketoverleggen aandacht aan de opschaling rondom niet-brandweer gerelateerde incidenten.

2. Uit de evaluatie van de vakbekwaamheidsactiviteiten komt naar voren dat externe liaisons extra begeleid moeten worden bij oefeningen. Bekijk welke acties hiervoor ondernomen kunnen worden.

3. Evalueer de maatregel op het borgen van de afronding van acties en besluiten in LCMS, deze is niet effectief gebleken. Kijk welke actie nodig is om dit in 2024 wel te borgen.

4. Planvorming wordt bij inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten weinig tot niet gebruikt. Momenteel loopt een verbetertraject om de planvorming, maar ook de totstandkoming en implementatie, te verbeteren. Daarnaast wordt gekeken of het gebruik van planvorming beter kan worden ingebed in het werkproces.

5. Tijdens vakbekwaamheidsoefeningen verloopt de afstemming tussen secties moeizaam waardoor zij lastig tot een handelingsperspectief komen. Hierbij is het onduidelijk wie mandaat heeft bij de inzet van welke communicatiemiddelen. Besteed aandacht aan het opstellen van, het komen tot en het geven van een handelingsperspectief.

[1] Rode draden analyse 2023 - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naast de rode draden zijn er in deze analyse twee kleinere aandachtspunten voor 2024 naar boven gekomen:

1. In de afgelopen twee jaar zien wij een toename aan inzetten rondom stormen. Onderzoek of/welke opschalingscriteria ontwikkeld kunnen worden op basis van de weeralarmen van het KNMI.

2. Onderzoek in 2024 hoe de GRIP-tool verbeterd kan worden waardoor het gebruiksgemak toeneemt.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen Bestuur
Portefeuillehouder	Dhr. Wortelboer, portefeuillehouder bevolkingszorg
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Uniforme Bevolkingszorg NW 3. Deelplan Bevolkingszorg.
Agendapunt	8.3
Bijlage nr	8.3
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het document *Uniforme Bevolkingszorg NW3, Deelplan Bevolkingszorg* van de veiligheidsregio's Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland.

Kern en beoogd effect

Alle gemeenten in de regio Noord-Holland Noord zijn ieder voor zich en gezamenlijk verantwoordelijk voor Bevolkingszorg. Namens de gemeenten is de coördinerend gemeentesecretaris degene die op grond van art. 36 Wet veiligheidsregio's is 'belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis'. Voor wat betreft de regionale bevolkingszorg kan de coördinerend gemeentesecretaris in dit kader namens de gemeenten operationele beslissingen nemen en producten vaststellen, voor zover deze geen financiële consequenties hebben. Omdat de regionale bevolkingszorgtaken zijn ondergebracht bij de afdeling crisisbeheersing van VRNHN, vindt er op ambtelijk niveau afstemming plaats tussen de coördinerend gemeentesecretaris en de manager crisisbeheersing. Voor bestuurlijke bevolkingszorgonderwerpen wordt afgestemd met de portefeuillehouder bevolkingszorg van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het Deelplan Bevolkingszorg.

Achtergrond

Op 4 juli 2014 heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord besloten voor de uitvoering van Bevolkingszorgtaken één expertteam bevolkingszorg te vormen voor heel Noord-Holland Noord. Dit team staat tijdens incidenten en crises ten dienste van en werkt samen met de getroffen gemeente(n). De leden van het expertteam zijn afkomstig uit de gemeenten, zij vertegenwoordigen Bevolkingszorg in de regionale crisisteams CoPI, ROT en (G/R)BT. Elke gemeente heeft daarnaast een aantal specifieke gemeentelijke bevolkingszorgfuncties georganiseerd.

De coördinerend gemeentesecretaris heeft bijgaand document genaamd *Uniforme Bevolkingszorg NW3. Deelplan Bevolkingszorg Veiligheidsregio Kennemerland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland* (hierna: Deelplan Bevolkingszorg) vastgesteld. Het is per 1 januari 2024 in werking getreden.

Motivering

Voorliggend Deelplan Bevolkingszorg wordt deelplan genoemd omdat het een monodisciplinaire uitwerking betreft van het (wettelijk verplichte) Regionaal Crisisplan waarin de inrichting, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de gehele (multidisciplinaire) crisisorganisatie voor Noord-Holland Noord zijn beschreven. Ook de Brandweer, Politie en GHOR kennen een apart

deelplan. Het document is in nauwe samenwerking tussen de drie veiligheidsregio's Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Noord tot stand gekomen.

Doel van het plan: uniforme kwaliteit Bevolkingszorg in de drie veiligheidsregio's
Omdat incidenten, rampen en crises zich niet aan grenzen houden, moeten we als veiligheidsregio's goed met elkaar kunnen samenwerken. Dat geldt ook voor Bevolkingszorg. Daarom is het noodzakelijk om vast te leggen hoe de organisatie van Bevolkingszorg eruit ziet, voor welke processen we verantwoordelijk zijn en welke crisisfuncties er zijn om de taken uit te voeren.

Het plan dient als basis voor Bevolkingszorg in de drie regio's en is van belang voor de onderlinge samenwerking, de samenwerking van de regionale bevolkingszorgfunctionarissen met de gemeentelijke functionarissen en de samenwerking met de gezamenlijke meldkamer. Verder heeft het document tot doel om (nieuwe) crisisfunctionarissen van het regionaal expertteam bevolkingszorg, eventueel (nieuwe) crisisfunctionarissen van andere kolommen / afdelingen / partners binnen de veiligheidsregio en relevante gemeentelijke functionarissen kennis te laten nemen van wat Bevolkingszorg is en doet.

Kanttekeningen

Voor het gezamenlijk eenduidig optreden is het van belang dat de gemeenten goed zijn voorbereid op crises. Voor een beter inzicht daarin worden in de komende beleidsperiode (Beleidsplan VRNHN 2024-2027) de koppelvlakken tussen gemeenten en de regionale crisisorganisatie voor Bevolkingszorg in beeld gebracht.

Financiële consequenties

Het Deelplan Bevolkingszorg beschrijft de huidige taken en inrichting van Bevolkingszorg en heeft geen financiële consequenties voor de gemeenten.

Uniforme Bevolkingszorg NW3

DEELPLAN BEVOLKINGSZORG

- Veiligheidsregio Kennemerland
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

GGD BRANDWEER Veiligheidsregio Kennemerland

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Doel van het deelplan Bevolkingszorg 5
1.2 NoordWest3 samenwerking 5
1.3 Leeswijzer 5

2. Definitie Gemeentelijke crisisbeheersing en Bevolkingszorg 6

3. Uitgangspunten Bevolkingszorg 7

4. Processen Bevolkingszorg 8

5. Multidisciplinaire crisisorganisatie 9
5.1 De meldkamer en het starten van de crisisorganisatie 9
5.2 GRIP opschaling en crisisteams 9
5.3 Crisisdiagnose 10
5.4 Voorbereidend overleg (pre-(R)OT, pre-CoPI) 10

6. Opbouw en functies Bevolkingszorg 11
6.1 Opbouw crisisfuncties 11
6.2 Functies Bevolkingszorg CoPI en (R)OT 11
6.3 Functies crisiscommunicatie CoPI en (R)OT 13
6.4 Functies Gemeentelijk/Regionaal Beleidsteam 14
6.5 Functies bij de gemeenten 15
6.6 Uitvoering overige taken (convenanten/waakvlamovereenkomsten) 17
6.7 Organogram functies Bevolkingszorg 17
6.8 Mandaten 18

7. Paraatheid 19

8. Preparatie 22
8.1 Vakbekwaamheidsactiviteiten, plannen en procedures 22
8.2 Overige hulpmiddelen 23

9. Crisiscommunicatie 24
9.1 Analyse en advies 25
9.2 Pers- en publieksvoorlichting 25
9.3 Mandaat proces crisiscommunicatie 26

10. Publieke zorg 27
10.1 Opvangen, verzorgen en verplaatsen 27
10.2 Taken Bevolkingszorg en gemeenten bij vormen van schaarste 28

11. Omgevingszorg **29**
11.1 Bouwbeheer 29
11.2 Milieubeheer 30
11.3 Ruimtebeheer 30

12. Informatie **31**
12.1 Informeren verwanten 31
12.2 Coördineren registreren slachtoffers 32
12.3 Coördineren registreren schade(ongevallen) 34
12.4 Informatie uitwisselen (intern en extern) 35

13. Ondersteuning **36**

14. Preparatie nafase **37**
14.1 Organiseren overdracht 37
14.2 Signaleren, adviseren en op verzoek nafase ondersteunen 38

Bijlage 1 Afkortingen en begrippen **41**

Bijlage 2 Verschillen NW3 **44**

1. Inleiding

In elke gemeente kan zich een incident voordoen dat maatschappelijke impact heeft. Denk aan een grote brand, een stroomstoring of een gaslek. Op grond van de Wet veiligheidsregio's is de gemeente verplicht om bij een (dreigende) ramp of crisis te zorgen voor de bevolking. Bevolkingszorg omvat datgene wat een gemeente voor en tijdens een ramp of crisis onderneemt om burgers te beschermen en te ondersteunen, en om de terugkeer naar een normale situatie te bespoedigen.[1]
Omdat crises en rampen vaak de gemeentegrenzen overstijgen en samenwerking effectiever en efficiënter is, werken gemeenten binnen hun veiligheidsregio samen om Bevolkingszorg voor te bereiden en uit te voeren.[2] Bevolkingszorg is naast Brandweer, GHOR en Politie een pijler van de regionale multidisciplinaire crisisorganisatie. De samenwerking van alle disciplines en onderdelen binnen de regionale crisisorganisatie wordt ook wel de hoofdstructuur van de crisisbeheersing en rampenbestrijding genoemd. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen het geheel van de crisisorganisatie ten tijde van een ramp of crisis zijn beschreven in het Regionaal Crisisplan (RCP).

1 O.a. artikel 2, Wet veiligheidsregio's en artikel 2.1.3, Besluit veiligheidsregio's.
2 Vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, besluit/samenwerkingsovereenkomst of convenant onderlinge bijstand

1.1 Doel van het deelplan Bevolkingszorg

Dit deelplan beschrijft de rol en verantwoordelijkheden van Bevolkingszorg en de manier waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van Bevolkingszorg. Het is bedoeld als uitvoeringskader en hulpmiddel voor alle medewerkers die optreden als crisisfunctionaris voor Bevolkingszorg. Deze kunnen uit alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie komen om naast hun reguliere functie te worden opgeleid voor een nevenfunctie in de crisisorganisatie.

1.2 NoordWest3 samenwerking

Voor de totstandkoming van het deelplan hebben de drie veiligheidsregio's Kennemerland (VrK), Noord-Holland Noord (VRNHN) en Zaanstreek-Waterland (VrZW) nauw samengewerkt. Deze regio's omvatten het werkgebied van Meldkamer Noord-Holland en trekken op meerdere terreinen samen op, in het zogenaamde NoordWest3 verband (hierna NW3). De samenwerking heeft geleid tot een gezamenlijk format voor het deelplan en een gezamenlijke invulling daarvan. Het uitgangspunt is dat Bevolkingszorg binnen de drie veiligheidsregio's zoveel mogelijk op dezelfde manier wordt georganiseerd. Bijlage 2 'Verschillen NW3' geeft een overzicht van de verschillen in de organisatie van Bevolkingszorg tussen de drie veiligheidsregio's. Dit is met name relevant voor de meldkamer.

1.3 Leeswijzer

Het deelplan bestaat uit twee delen.
Deel A beschrijft de uitgangspunten van Bevolkingszorg, de rollen, taken en functies van Bevolkingszorg, het organogram en het paraatheidsprofiel. In deel A wordt ook kort ingegaan op de multidisciplinaire crisisorganisatie waarin Bevolkingszorg samenwerkt met de andere disciplines en onderdelen.

Deel B gaat dieper in op de hoofd- en deelprocessen, de taakverdeling en het mandaat van Bevolkingszorg. De genoemde processen zijn en worden verder uitgewerkt in handboeken en taakkaarten. Het beheer van dit document ligt bij de afzonderlijke veiligheidsregio's. Periodieke evaluatie en bijstelling vindt plaats in onderlinge afstemming tussen de drie veiligheidsregio's. In de tekst worden functionarissen voor de leesbaarheid aangeduid met 'hij', daar wordt uiteraard 'hij of zij' mee bedoeld.

DEEL A: UITVOERINGSKADER

2. Definitie Gemeentelijke crisisbeheersing en Bevolkingszorg

Landelijk is geconstateerd dat er verschillen zijn in de wijze waarop Bevolkingszorg is georganiseerd en ingericht in de veiligheidsregio's. Een duidelijke afbakening met de gemeentelijke crisisbeheersing ontbrak. In het landelijke project dat geleid heeft tot het Eindadvies Uniforme Kwaliteit Bevolkingszorg[3] is dit in een definitie uitgewerkt.

Gemeentelijke crisisbeheersing omvat alle opgeschaalde werkzaamheden van een gemeente ten tijde van een incident, ramp of crisis. Het deel van deze werkzaamheden dat is georganiseerd binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt plaats onder de noemer Bevolkingszorg, zoals omschreven in het Besluit veiligheidsregio's. Tijdens grote ongevallen, rampen en flitscrises is Bevolkingszorg tevens het aanspreekpunt voor de andere hulpverleningspartners zoals Politie, Brandweer en GHOR voor de samenwerking tussen de betrokken gemeentelijke diensten.
Bevolkingszorg is gericht op de acute fase en daarom is het van belang dat voor de middellange (24-72u) en lange termijn (>72u) wordt afgestemd over de wijze waarop de gemeentelijke crisisbeheersing wordt vormgegeven tussen de incidentgemeente(n) en Bevolkingszorg[4].

De taken van Bevolkingszorg[5] zijn:
- het verzorgen van de crisiscommunicatie;
- het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;
- het voorbereiden van de nafase ten behoeve van de getroffen gemeente(n);
- het coördineren van het informeren van verwanten van slachtoffers;
- het adviseren van het regionaal operationeel team;
- het coördineren van de registratie van slachtoffers en schade(gevallen) ten behoeve van bovenstaande taken.

De taken en verantwoordelijkheden die in wettelijke regels en beleidsdocumenten voor Bevolkingszorg zijn opgenomen, zijn hier en daar afwijkend en op onderdelen niet meer actueel. In afwachting van herziening van de Wet veiligheidsregio's (inclusief onderliggende besluiten) en de aanpassing van het Referentiekader Regionaal Crisisplan[6] zijn de in hoofdstuk vier beschreven processen leidend voor Bevolkingszorg, hierin is onder andere ook omgevingszorg opgenomen. Bevolkingszorg kan zelfstandig (monodisciplinair) ingezet worden en als onderdeel van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Tijdens een multidisciplinaire inzet kunnen de functionarissen Bevolkingszorg tevens het aanspreekpunt zijn voor alle relevante gemeentelijke processen die niet vallen onder de taken van Bevolkingszorg.

3 Vastgesteld door het Veiligheidsberaad (opdrachtgever) op 20 maart 2023.
4 Een langer durende situatie laat zich niet vatten in een vast tijdsvenster, maar is situationeel. Uitgangspunt is dat er al in een vroeg stadium wordt nagedacht over aflossing en overname door de incidentgemeente(n). Deze coördinatie wordt bij voorkeur belegd bij de Algemeen Commandant Bevolkingszorg, al dan niet in overleg en afstemming met de wettelijk Coördinerend Functionaris of een gemeentesecretaris (op piket).
5 Artikel 2.1.3, tweede lid Besluit veiligheidsregio's, zoals opgenomen in de derde tranche wijziging Besluit veiligheidsregio's.
6 Zie 20170626-IFV-Referentiekader-Regionaal-Crisisplan-2016.pdf (nipv.nl)

3. Uitgangspunten Bevolkingszorg

In het Regionaal Crisisplan (RCP) zijn uitgangspunten voor de multidisciplinaire crisisorganisatie beschreven. Bevolkingszorg sluit hierop aan en heeft daarnaast ook eigen monodisciplinaire uitgangspunten. Voor Bevolkingszorg geldt het volgende kader:

We rekenen erop dat de samenleving haar verantwoordelijkheid (ook) tijdens en na een crisis neemt

Van iedereen die dat kan, wordt in Nederland steeds meer gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en naar eigen vermogen mee te doen aan de samenleving. Ook tijdens incidenten, crises en rampen wordt uitgegaan van een eigen verantwoordelijkheid van mensen.

Bevolkingszorg wordt afgestemd op zelfredzaamheid

Een zelfredzame burger is iemand die zichzelf tijdens een crisis in veiligheid kan brengen. Velen zullen daarbij ook anderen helpen ditzelfde te doen. Zelfredzaamheid wordt waar nodig gestimuleerd. De aandacht van de crisisorganisatie zal zich daarom tijdens de crisis in de eerste plaats richten op mensen die door lichamelijke, geestelijke of andere omstandigheden niet of verminderd zelfredzaam zijn. De mate van zelfredzaamheid kan per type incident of crisis verschillen.

Spontane hulp krijgt ruimte

De overheid houdt rekening met en maakt gebruik van de spontane hulp uit de samenleving. Bij incidenten zijn er vaak burgers en bedrijven die spontaan hulp aanbieden, bijvoorbeeld door het bieden van eerste opvang of bij het opruimen van stranden na het omslaan van een containerschip. Bevolkingszorg laat burgers helpen, zeker zolang de hulpdiensten nog niet volledig zijn opgeschaald, en accepteert specialistisch hulpaanbod van burgers. Per situatie wordt vervolgens bepaald welke rol hier het beste past: loslaten, ondersteunen, stimuleren, regisseren of reguleren.[7]

Voorbereiding op redelijkerwijs te verwachten crises

De crisisorganisatie kan niet overal op voorbereid zijn. Er zijn immers grenzen aan de hulp-verleningscapaciteit, zeker daar waar het om de eerste uren van een acute crisis gaat. Het risicoprofiel van de veiligheidsregio en het stimuleren van zelfredzaamheid geeft richting aan het soort incidenten, rampen en crises waarop wordt voorbereid.

Eindverantwoordelijk maar niet per se zelf uitvoeren

De gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor Bevolkingszorg, maar dit betekent niet automatisch dat zij ook uitvoering dienen te geven aan alle Bevolkingszorgtaken.
Daar waar andere partijen (derden) beter geëquipeerd zijn voor een taak heeft het de voorkeur om de taak bij deze partij te beleggen. Denk aan Stichting Salvage, die hulp bij schades kan coördineren, of een dierenambulance om huisdieren op te vangen.

7 De kennispublicatie 'Aansprakelijkheid bij burgerhulpverlening' van het IFV (nov 2018) bevat specifieke voorbeelden van aansprakelijkheid en financiële dekking bij burgerhulpverlening.

4. Processen Bevolkingszorg

Bevolkingszorg kent hoofdprocessen en deelprocessen. Deze processen worden hetzelfde genoemd in alle drie de veiligheidsregio's in het NW3 werkgebied van Meldkamer Noord-Holland. Wel kan waar uniformiteit niet mogelijk is de uitwerking verschillen (zie bijlage 2 'Verschillen NW3'). Hoofd- en deelprocessen zijn:

Hoofdproces	Deelproces
Crisis-communicatie	Analyse en advies
	Pers- en publieksvoorlichting
Publieke zorg	Opvangen, verzorgen en verplaatsen
	Taken Bevolkingszorg en gemeenten bij vormen van schaarste
Omgevingszorg	Bouw-, milieu-, ruimtebeheer
Informatie	Informeren verwanten
	Coördineren registreren slachtoffers en schade(ongevallen)
	Informatie uitwisselen (intern en extern)
Ondersteuning	Ondersteuning AC/sectie Bevolkingszorg
	Bestuurlijke ondersteuning en advisering
Preparatie nafase	Organiseren overdracht
	Signaleren, adviseren en op verzoek ondersteunen bij opstarten of voorbereiden thema's nafase

De hoofd- en deelprocessen worden nader beschreven in deel B. Ze zijn of worden uitgewerkt in handboeken, die dienen als praktisch handvat voor crisisfunctionarissen.

5. Multidisciplinaire crisisorganisatie

Het RCP beschrijft in hoofdlijnen hoe Brandweer, Politie, GHOR en Bevolkingszorg samenwerken tijdens een (dreigende) crisissituatie. De opbouw van de samenwerking in teams op basis van escalatieniveau wordt de hoofdstructuur van de crisisorganisatie genoemd. Welke functies ten tijde van een crisis aan deze hoofdstructuur worden toegevoegd, hangt van het soort crisis af.

5.1 De meldkamer en het starten van de crisisorganisatie

In geval van een incident, ramp of crisis komen meldingen binnen bij Meldkamer Noord-Holland via 112. De meldkamer alarmeert direct functionarissen die hiervoor zijn aangewezen, bijvoorbeeld de Officier van Dienst. In elke kolom van de multidisciplinaire crisisorganisatie is 24/7 een Officier van Dienst beschikbaar. Wie wordt ingeschakeld zal mede afhangen van de aard van het incident. Bij een brand is dit de OvD Brandweer. Als er bevolkingszorgprocessen spelen zal de OvD Bevolkingszorg worden gealarmeerd. In de praktijk zullen vaak verschillende Officieren van Dienst tegelijkertijd worden opgeroepen. De meldkamer heeft hier protocollen voor, het alarmeringsproces is deels geautomatiseerd.

5.2 GRIP opschaling en crisisteams

De crisisorganisatie is flexibel en wordt gevormd naar wat de situatie vraagt aan mensen, materieel en expertise. Een dijkdoorbraak is immers iets anders dan een grote brand. Er zijn vijf niveaus van opschaling, GRIP[8]-niveaus geheten. Het kleinste overleg, horend bij GRIP 0, heet motorkapoverleg (MKO). Denk hierbij aan het overleg op de plaats van het incident tussen functionarissen van de ambulancedienst, de Politie en de Brandweer bij een groot verkeersongeval met brandend voertuig. Zijn er veel slachtoffers, is er veel rookontwikkeling, moet het verkeer worden omgeleid en de toedracht worden onderzocht, dan zal mogelijk worden opgeschaald naar GRIP 1, waarbij een Commando Plaats Incident (CoPI) actief wordt onder leiding van een Leider CoPI (LCoPI). Het CoPI is een uitbreiding van het MKO en coördineert de hulpverlening ter plaatse.

Het idee van opschaling is dat er een grotere spanwijdte van de coördinatie ontstaat. Bij verdere opschaling, in GRIP 2, wordt naast het CoPI een nieuw crisisteam gevormd, het Regionaal Operationeel Team ((R)OT), onder leiding van een Operationeel Leider (OL). Dit gebeurt bij incidenten waarvan het effect een bredere omgeving treft, zoals een gifwolk, of een brand waarbij asbest door een groot gebied waait. Het (R)OT biedt assistentie en advies op afstand. De functionarissen in het (R)OT staan in direct contact met de functionarissen ter plaatse, zoals – voor Bevolkingszorg – de Officier van Dienst en Voorlichter van Dienst.

Opschaling gebeurt niet per definitie stap voor stap: bij een crisis die zich snel ontwikkelt, kunnen één of meerdere fasen worden overgeslagen. In sommige situaties is er geen CoPI (Commando Plaats Incident), maar is er wel sprake van GRIP 2 of hoger. Dit is meestal het geval als er geen

8 GRIP is de afkorting voor gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure.

sprake is van een specifiek brongebied, maar het incident zich over een groot gebied uitstrekt. Bij voorbeeld bij een stroomstoring of zwaar weer.
Is er sprake van een incident met grote impact op de bevolking, zoals een overstroming, aanslag of treinramp, en zijn er bestuurlijke dilemma's waarover moet worden besloten dan wordt GRIP 3 afgekondigd. Dit betekent dat naast de andere teams een gemeentelijk beleidsteam (GBT) wordt gevormd. Dit team staat onder leiding van de burgemeester. De burgemeester laat zich adviseren over de te nemen bestuurlijke beslissingen in het kader van de openbare orde en veiligheid van de inwoners, bijvoorbeeld een besluit tot evacueren. Ook neemt de burgemeester bijvoorbeeld, samen met het OM, besluiten over het delen van de identiteit van slachtoffers, legt persverklaringen af en spreekt de bevolking toe. Treft het incident of de effecten meerdere gemeenten dan kan opschaling naar GRIP 4 plaatsvinden. Er komt dan een regionaal beleidsteam (RBT) bijeen onder leiding van de voorzitter van de veiligheidsregio. De bevoegdheden van de burgemeesters van de getroffen gemeenten gaan daarbij over naar de voorzitter veiligheidsregio.[9]

Wanneer sprake is van een ramp of crisis die zich uitstrekt over meer dan één veiligheidsregio kan worden opgeschaald naar GRIP 5. Dit gebeurt alleen in geval van bestuurlijke noodzaak. Tijdens een GRIP 5 vindt geen overdracht van het bevoegd gezag plaats naar een 'hoger niveau'. De voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's behouden het bevoegd gezag over de diensten die in hun eigen regio bij de incidentbestrijding betrokken zijn. De veiligheidsregio's nemen gezamenlijk de interregionale incidentbestrijding ter hand, waarbij één veiligheidsregio de bestuurlijke en operationele afhandeling coördineert.

5.3 Crisisdiagnose

Om te weten hoe de crisisorganisatie tijdens een crisis ingericht moet worden, is het belangrijk dat er eerst een zo goed mogelijk beeld is van de situatie. Het kijken naar de situatie, hoe erg die is en hoe de crisisorganisatie daarop in te richten, noemen we de crisisdiagnose. De crisisdiagnose heeft tot doel de crisisorganisatie zo in te richten dat deze het beste past bij wat er nodig is om de crisis te kunnen beheersen. De hoofdstructuur vormt hierbij de basis. Meer informatie over de crisisdiagnose en flexibele inzetbaarheid van de multidisciplinaire crisisorganisatie wordt in het RCP gegeven.

5.4 Voorbereidend overleg (pre-(R)OT, pre-CoPI)

Soms is er nog geen acute crisissituatie maar is er wel sprake van een mogelijke dreiging, bijvoorbeeld als door langdurige regenval wellicht waterkeringen in gevaar komen. De Operationeel Leider kan dan besluiten om een pre-(R)OT bijeen te roepen om voorbereidingen te treffen, zoals het uitwerken van de gunstige en ongunstige scenario's of het voorbereiden van een (besluit tot) evacuatie. Bij risicovolle evenementen wordt soms gekozen voor een pre-CoPI, zodat alle officieren en de Voorlichter van Dienst al ter plaatse zijn voor het geval zich een incident voordoet. Hierin dient een zorgvuldige afweging gemaakt te worden om te voorkomen dat medewerkers vanuit hun nevenfunctie worden ingezet voor werk dat ook regulier kan worden belegd binnen organisaties.

9 Veiligheidsregio Kennemerland heeft een andere werkwijze voor GBT/RBT; dit staat beschreven in bijlage 2.

6. Opbouw en functies Bevolkingszorg

De crisisorganisatie Bevolkingszorg is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle gemeenten binnen de veiligheidsregio. De gemeenten leveren functionarissen voor diverse functies die bij een crisis als crisisfunctionarissen kunnen worden ingezet. Daarin is onderscheid te maken tussen medewerkers die beschikbaar zijn voor bevolkingszorgtaken in de regionale crisisorganisatie en medewerkers die bij een crisis vooral lokaal voor hun eigen gemeente actief zijn.
We onderscheiden dit ook wel als 'sleutelfunctionarissen' en 'experts en medewerkers':

Sleutelfunctionarissen nemen namens Bevolkingszorg, dus de gemeente(n), deel aan de multidisciplinaire crisisteams in de hoofdstructuur en/of zijn verantwoordelijk voor (de aansturing van) één of meerdere processen van Bevolkingszorg;

Experts en medewerkers voeren een specifieke taak uit. Ten tijde van de opschaling staan zij onder aansturing van een sleutelfunctionaris. Vaak betreft dit een taak die aansluit op het reguliere werk in de gemeentelijke organisatie. Bijvoorbeeld een bouwconstructeur, teamleider ruimte, een jurist, financieel adviseur, (lokale) medewerker communicatie of een medewerker WMO die voor een specifieke taak tijdens een incident vanuit de ambtelijke organisatie worden ingezet.

6.1 Opbouw crisisfuncties

De sleutelfuncties van Bevolkingszorg zijn gekoppeld aan de processen en taken. Hierin is – vanwege de zwaarte en het multidisciplinaire karakter van crisiscommunicatie – een zichtbare tweedeling in gemaakt. Dat betekent dat in elk crisisteam – CoPI, (R)OT, GBT en RBT – functionarissen voor crisiscommunicatie deelnemen, naast de functionarissen voor de overige bevolkingszorgprocessen. Ook zijn er ter ondersteuning twee aparte secties: een sectie Crisis-communicatie en een sectie Bevolkingszorg. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt dit in twee aparte paragrafen toegelicht. Zie daarvoor ook het organogram in paragraaf 6.6.

6.2 Functies Bevolkingszorg CoPI en (R)OT

Belangrijke functies en onderdelen van Bevolkingszorg zijn:

Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz)

De OvD-Bz start en leidt de Bevolkingszorg processen op de plaats van het incident, bewaakt de voortgang en rapporteert hierover aan CoPI en AC-Bz. De OvD-Bz is lid van het CoPI. Dit moet iemand zijn die met overzicht en kalmte in korte tijd besluiten kan nemen. De OvD-Bz wordt standaard opgeroepen voor het CoPI bij een GRIP 1 maar kan ook eerder worden gealarmeerd om de bevolkingszorgprocessen te starten.

Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-Bz)

De AC-Bz is eindverantwoordelijk voor de benodigde inzet van processen, mensen en middelen voor Bevolkingszorg. De AC-Bz is lid van het Regionaal Operationeel Team ((R)OT). Hij ontvangt leiding van en adviseert de operationeel leider over de te behalen operationele prestaties op

het terrein van Bevolkingszorg. Hij geeft leiding aan de sectie Bevolkingszorg en zorgt voor de afstemming met de andere disciplines in het (R)OT. De AC-Bz is voor de operationeel leider en overige (R)OT-leden aanspreekpunt voor Bevolkingszorg. Hij geeft sturing aan door hem ingezette crisisfunctionarissen.

Sectie Bevolkingszorg

De sectie is ondersteunend aan de AC-Bz in het (R)OT en kan ook ondersteunend zijn aan de OvD-Bz in het CoPI. Namens de AC-Bz coördineert de sectie de inzet van de bevolkingszorg-processen. Ook zorgt de sectie Bevolkingszorg voor de informatievoorziening binnen de eigen kolom en van en naar de partners. De sectie wordt bemenst door in ieder geval een Coördinator sectie Bevolkingszorg en een Hoofd Informatie Bevolkingszorg (HIN Bz).

Hoofd Informatie Bevolkingszorg (HIN Bz)

De HIN is verantwoordelijk voor het informatieproces binnen Bevolkingszorg en zorgt ervoor dat de informatie van Bevolkingszorg leidt tot een gedeeld eigen beeld. De HIN draagt, samen met de HIN'nen van de andere onderdelen van de crisisorganisatie en onder regie van de informatiemanager (R)OT, bij aan het multidisciplinaire (totaal)beeld en de coördinatie ervan. De HIN ondersteunt de AC-Bz op het punt van beeldvorming en dient deze ook gevraagd en ongevraagd van advies in het kader van oordeels- en besluitvorming.

Coördinator sectie Bevolkingszorg

De sectie kan meerdere rollen vervullen, afhankelijk van de processen die aangestuurd moeten worden. Voor aansturing van elk van de hoofdprocessen kennen we landelijk de benaming 'hoofd'.[10] Omdat het echter voor onze werkwijze niet nodig is om afzonderlijke hoofden Publieke Zorg, Omgevingszorg, Ondersteuning en Preparatie Nafase te hebben, vervult de coördinator sectie Bevolkingszorg deze rollen. Zo nodig wordt hij ondersteund door een medewerker (of medewerkers) sectie Bevolkingszorg.

De coördinator sectie Bevolkingszorg fungeert tevens als rechterhand van de AC-Bz, onder meer ten aanzien van bereik-/beschikbaarheid van medewerkers, opschaling en aflossing. Verder zorgt hij ervoor dat er vanuit de sectie regelmatig contact en afstemming is met de OvD-Bz en de AOV van de getroffen gemeente(n).

Coördinator opvang en verzorging

Voor het deelproces opvangen, verzorgen en verplaatsen kan een Coördinator opvang en verzorging worden ingezet die ter plaatse gaat om zorg te dragen voor alles wat nodig is om tijdens het incident, de crisis of ramp mens, dier en persoonlijke eigendommen ('kostbaarheden') tijdelijk in veiligheid te brengen. Zo nodig wordt hij ondersteund door een medewerker (of medewerkers).

10 Binnen Bevolkingszorg (in de uitwerking van het landelijke Eindadvies Uniforme Kwaliteit Bevolkingszorg) wordt met een hoofd een functionaris bedoeld die in hoge mate verantwoordelijk is voor het proces. Indien nodig kunnen Hoofden zich laten bijstaan door medewerkers. Dat zijn functionarissen die werkzaamheden uitvoeren in een proces, veelal met een zeer praktische insteek. De medewerkers functioneren onder aansturing van een hoofd. Het is daarnaast – als er heel veel processen draaien en veel verschillende werkzaamheden tegelijk moeten worden uitgevoerd – mogelijk om teams te vormen per deelproces met een coördinator of teamleider die de taken verdeelt en prioriteiten stelt voor het team.

6.3 Functies crisiscommunicatie CoPI en (R)OT

Belangrijke functies en onderdelen voor crisiscommunicatie zijn:

Voorlichter van Dienst

Net als de OvD-Bz is ook de Voorlichter van Dienst (VvD) voor Bevolkingszorg een vooruitgeschoven post in het veld. De voorlichter wordt opgeroepen vanaf middel-incident, neemt als adviseur deel aan het motorkapoverleg of het CoPI en zorgt voor de (eerste) pers- en publieksvoorlichting ter plaatse. Landelijk kennen we de functienaam Communicatieadviseur CoPI voor de inzet vanaf GRIP1. In onze drie regio's hanteren we in alle situaties de bij pers en partners ingeburgerde werknaam Voorlichter van Dienst.

Hoofd Crisiscommunicatie

Het hoofd crisiscommunicatie (HCC) stuurt het geheel van processen, taken en medewerkers voor crisiscommunicatie aan. Het hoofd crisiscommunicatie geeft leiding aan de medewerkers in de sectie crisiscommunicatie. Wettelijk gezien is de AC-Bz eindverantwoordelijk voor Bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie. In de praktijk werkt het HCC zelfstandig en op basis van gelijkwaardigheid met de AC-Bz.

Communicatieadviseur ROT

De Communicatieadviseur ROT is lid van het Regionaal Operationeel Team. Hij adviseert en informeert het (R)OT over de (operationele en tactische) aspecten van de communicatieaanpak, mede op basis van de omgevingsanalyse. Ook is hij voor de leden van het (R)OT het aanspreekpunt voor de crisiscommunicatie.
De Communicatieadviseur ROT ontvangt operationele leiding van de operationeel leider (R)OT. Wettelijk gezien is de AC-Bz eindverantwoordelijk voor Bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie. In de praktijk ontvangt de Communicatieadviseur ROT functionele leiding van het hoofd crisiscommunicatie. Hij stemt de contactmomenten af met en geeft genomen besluiten door aan het hoofd crisiscommunicatie.

Sectie Crisiscommunicatie

De sectie is ondersteunend aan alle crisisteams en de Communicatieadviseurs in die teams.
De sectie Crisiscommunicatie werkt samen met de andere secties en staat in verbinding met de betrokken (communicerende) partijen. De sectie wordt aangestuurd door het hoofd crisiscommunicatie. De sectie bestaat in ieder geval uit het hoofd crisiscommunicatie, een omgevingsanalist, een pers- en publieksvoorlichter[11] en een hoofd informatie crisiscommunicatie.[12] De sectie kan verder bestaan uit extra medewerkers. Het is daarnaast – als er heel veel processen draaien en veel verschillende werkzaamheden tegelijk moeten worden uitgevoerd – mogelijk om teams te vormen per deelproces met een teamleider of coördinator die de taken verdeelt en prioriteiten stelt voor het team.

Omgevingsanalist

De omgevingsanalist maakt een analyse van de meningen en belevingen van de omgeving in relatie tot het incident en de verwachte ontwikkeling van het incident. Hij deelt de analyse in LCMS en via de gebruikelijke communicatiemiddelen met het hoofd crisiscommunicatie, de Voorlichter

11 Bij VrK: coördinator pers- en publieksvoorlichting, zie ook bijlage 2.
12 Bij Vrk: een medewerker, zie ook bijlage 2.

van Dienst, Communicatieadviseurs (R)OT en BT en de pers- en publieksvoorlichter(s). De omgevingsanalist adviseert over de focus van de communicatieaanpak ten aanzien van IBS (informatievoorziening, betekenisgeving en schadebeperking). Ook monitort en analyseert de omgevingsanalist het effect van de communicatieaanpak, zodat deze eventueel kan worden aangepast. De omgevingsanalist komt op naar de sectie of werkt op afstand.

Pers- en publieksvoorlichter

De pers- en publieksvoorlichter[13] verspreidt informatie via de gebruikelijke kanalen en middelen over de feiten en omstandigheden van het incident, handelingsperspectief/-ven voor gedupeerden en betrokkenen, en dilemma's en besluitvorming van autoriteiten en hulpverleners. Ook is de pers- en publieksvoorlichter de schakel tussen (de sectie) communicatie en de contactpersoon SIS van (de sectie) Bevolkingszorg.

Hoofd Informatie Crisiscommunicatie (HIN Cc)

De HIN Crisiscommunicatie heeft dezelfde soort taken als de HIN Bevolkingszorg. De HIN ondersteunt het HCC op het punt van beeldvorming en dient deze ook gevraagd en ongevraagd van advies in het kader van oordeels- en besluitvorming.

6.4 Functies (Gemeentelijk/Regionaal) Beleidsteam

Onderdeel van het (Gemeentelijk/Regionaal) Beleidsteam (GRIP 3 en 4) zijn namens Bevolkingszorg de strategisch adviseur Bevolkingszorg, de adviseur crisisbeheersing/openbare orde en veiligheid, de verslaglegger en de Communicatieadviseur BT. Het verschilt per regio of en hoe deze functies vanuit Bevolkingszorg worden ingevuld of rechtstreeks komen uit de getroffen gemeente. Het is ook mogelijk dat de invulling bestaat uit het beleggen van de specifieke taak of taken bij een andere functionaris. Zie ook bijlage 2.

Strategisch adviseur Bevolkingszorg

De strategisch adviseur Bevolkingszorg is namens de gemeentelijke kolom lid van het Gemeentelijke Beleidsteam (GBT) of Regionaal Beleidsteam (RBT). Deze rol hangt samen met de reguliere functie van gemeentesecretaris als ambtelijk eindverantwoordelijke van de gemeente en de eerste politiek-bestuurlijke adviseur van de burgemeester. De rol strategisch adviseur Bevolkingszorg wordt in het GBT of RBT daarom altijd ingevuld door een gemeentesecretaris. Of dit door de eigen gemeentesecretaris wordt ingevuld of door een regionale pool verschilt per regio. Zie bijlage 2.
De strategisch adviseur adviseert over de politiek-bestuurlijke impact, over het informeren van de bestuursorganen binnen de gemeente en over de impact op de gemeentelijke organisatie. De strategisch adviseur heeft contact met de AC-Bz over bestuurlijke dilemma's, mogelijke knelpunten en mogelijke financiële consequenties hiervan.

Adviseur Crisisbeheersing/Openbare orde en Veiligheid

De adviseur crisisbeheersing/openbare orde en veiligheid is binnen het beleidsteam de bestuurlijk adviseur vanuit het perspectief van de gemeentelijke organisatie. Hij adviseert over bestuurlijke besluitvorming, thema's en dilemma's en te informeren betrokkenen. Hij draagt zorg voor het faciliteren en ondersteunen van processen passend bij de (bestuurlijke) besluitvorming en is in

13 Bij VrK: coördinator pers- en publieksvoorlichting, zie bijlage 2.

die zin ook procesbewaker voor het overleg. Daarnaast organiseert hij gewenste of gevraagde inhoudelijke expertise. Deze functie is niet in alle drie de regio's als zodanig belegd. Zie bijlage 2 voor de afwijkingen.

Verslaglegger/verslaglegging

De verslaglegger is verantwoordelijk voor het vastleggen, verzamelen en bewaren van relevante gegevens over het verloop van het incident binnen het beleidsteam. Voor de verslaglegging wordt een vastgesteld format gebruikt. Deze functie is niet in alle drie de regio's als zodanig belegd. Zie bijlage 2 voor de afwijkingen.

Communicatieadviseur (G/R)BT

De Communicatieadviseur (G/R)BT is lid van het beleidsteam en maakt deel uit van de crisiscommunicatie organisatie. Op basis van het omgevingsbeeld adviseert en informeert hij het BT, de burgemeester en/of voorzitter over de strategische communicatieaanpak bij dilemma's en schetst mogelijke communicatiescenario's. Hij informeert de crisiscommunicatie collega's over de besluiten van het BT en stemt af met het hoofd crisiscommunicatie.
De Communicatieadviseur BT ontvangt leiding van de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio, ontvangt functionele leiding van het hoofd crisiscommunicatie en is aanspreekpunt voor de crisiscommunicatie voor leden van het beleidsteam.

6.5 Functies bij de gemeenten

Voor de taken tijdens een incident die niet zijn ondergebracht bij de regionale crisisorganisatie is de gemeente zelf aan zet. Dit zal vooral gaan om medewerkers die ingezet worden om tijdens het incident hun reguliere werkzaamheden uit te voeren, bijvoorbeeld de medewerkers van de buitendienst, de communicatieafdeling, het klantcontactcentrum, facilitaire zaken, de afdeling(en) veiligheid, toezicht, handhaving en vergunningen, en bouw- en woningtoezicht. Zie ook de inleiding op dit hoofdstuk onder 'experts en medewerkers'.
Voor de beschrijving van de gemeentelijke experts en medewerkers wordt verwezen naar handboeken en bijbehorende taakkaarten. Hieronder wordt kort ingegaan op de gemeentelijke functies die het vaakst worden opgeroepen voor incidenten, rampen of crises:

Contactambtenaar Gemeentewerken (CAG)

De CAG gaat over de spoedmeldingen in de openbare ruimte en komt in actie op verzoek van de meldkamer of de operationele diensten. De CAG functie wordt ingevuld door medewerkers die werkzaam zijn bij de gemeentelijke buitendienst.

Contactambtenaar Milieu (CAM)

De CAM beoordeelt en adviseert over de milieueffecten tijdens en na een incident of crisis. Hij adviseert over emissies van stoffen naar bodem, lucht en water/riool. Ook coördineert de CAM het verwijderen en afvoeren van milieubedreigende stoffen, zoals asbest. Doel is om de milieueffecten zo klein mogelijk te houden en de nadelige gevolgen zo snel mogelijk te verminderen en weg te nemen. Over het algemeen zijn deze piketmedewerkers in dienst bij de omgevingsdienst.

Contactambtenaar Bouw (CAB)

De CAB wordt ingezet voor het beoordelen en treffen van maatregelen op het gebied van constructieve veiligheid. Ook kan het gaan om het beschikbaar krijgen van bouwtekeningen en (gebruiks)vergunningen. Als voorbeeld kun je denken aan een verzoek van de hulpdiensten aan de OvD-Bz om zo spoedig mogelijk een bouwinspecteur ter plaatse te hebben die een eerste beoordeling kan doen van de constructieve veiligheid van een gebouw. Deze functionarissen zijn veelal werkzaam binnen de gemeente of een omgevingsdienst.

Adviseur Crisisbeheersing/Openbare orde en Veiligheid (AOV)

De AOV is de contactpersoon voor dossier- en gebiedskennis van de incidentgemeente. Tevens is hij de schakel met en belangrijke adviseur voor de burgemeester, bijvoorbeeld ten aanzien van het inzetten van noodbevoegdheden. De AOV kan bijvoorbeeld in samenwerking met de gemeentelijke jurist noodbevelen of noodverordeningen opstellen. De OvD-Bz en/of de sectie Bevolkingszorg stemt af met de AOV tijdens en na afloop van het incident.

Contactpersoon Gemeente (CPG)

De CPG heeft als taak om de eigen gemeentelijke organisatie te alarmeren en te verbinden met de regionale crisisorganisatie. Deze functionaris monitort de eigen organisatie en heeft de positie om bij impasses, stagnaties of knelpunten zaken af te dwingen. Het verschilt per regio of deze taak is ondergebracht bij een specifieke daarvoor aangewezen CPG functionaris of bij een andere gemeentelijke functionaris. Zie hiervoor bijlage 2.

Communicatie/KCC

Vanuit de regionale crisisorganisatie wordt tijdens een incident altijd contact gezocht met de communicatieafdeling van de getroffen gemeente(n) om af te stemmen. Heel specifiek kan dit gaan om het inzetten van een publieksinformatienummer waar inwoners terecht kunnen voor vragen. Het verschilt per gemeente of dit wordt uitgevoerd door het Klant Contact Center (KCC) en of het KCC valt onder communicatie. Nauwe samenwerking tussen het KCC en Crisiscommunicatie is noodzakelijk: de sectie voorziet het KCC van informatie betreffende het incident en de handelingsperspectieven die op dat moment relevant zijn. Het KCC geeft inzicht in de informatiebehoefte van de inwoners op basis van de gestelde vragen.

Jurist

De gemeentelijke jurist is ten tijde van een opschaling de adviseur van het (R)OT of BT als het gaat om juridische vraagstukken, zoals het inzetten van noodbevoegdheden. Een jurist kan worden ingezet via de AOV van de betreffende gemeente of er kan (bij VrZW) een beroep worden gedaan op de regionale pool (vrije instroom) van juristen van de gemeenten. Zie hiervoor bijlage 2.

6.6 Uitvoering overige taken (convenanten/waakvlam-overeenkomsten)

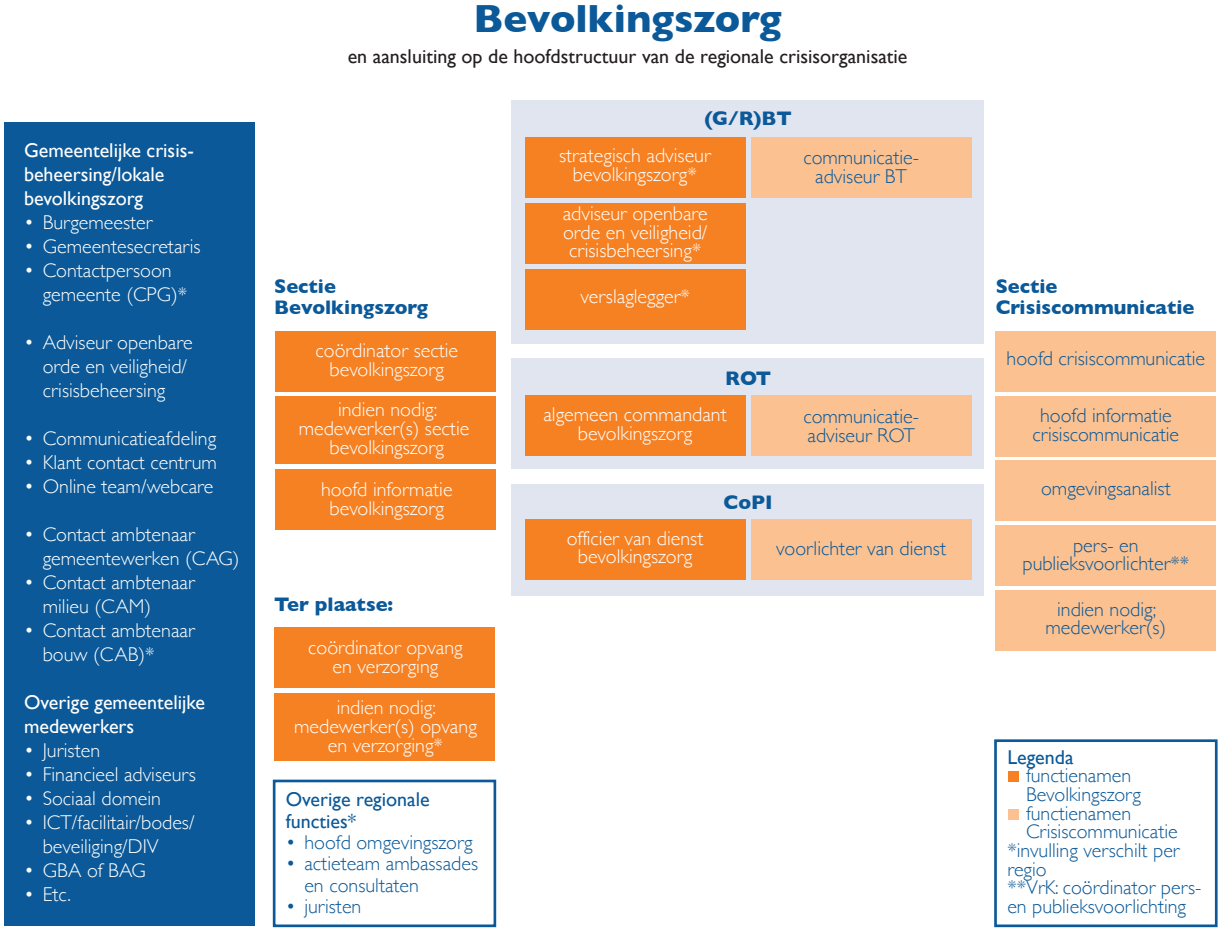
Voor een aantal specifieke taken heeft Bevolkingszorg met enkele externe partners convenanten of waakvlamovereenkomsten afgesloten. De voornaamste convenanten zijn:

- op regionaal niveau met het Rode Kruis, voor onder meer hulp bij opvangen, verplaatsen en verzorgen;
- op provinciaal niveau (vijf veiligheidsregio's) met NH Media voor de inzet van de regionale zender als calamiteitenzender;
- op landelijk niveau met de Stichting Salvage voor onder andere het informeren van gedupeerden en verzekeraars, het ondersteunen bij schademeldingen en -registratie en het eventueel coördinerend optreden bij asbestverontreiniging;
- tevens op landelijk niveau met het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid voor gebruik van het Slachtofferinformatiesysteem (SIS, zie ook hoofdstuk 11).

Een OvD-Bz of AC-Bz kan deze partners inzetten ter ondersteuning van de processen.

6.7 Organogram functies Bevolkingszorg

Het organogram laat een volledig opgeschaalde crisisorganisatie van Bevolkingszorg zien, ook is een opsomming van de (mogelijk) benodigde gemeentelijke functionarissen opgenomen.

6.8 Mandaten

De OvD-Bz en de AC-Bz zijn verantwoordelijk voor:
- op- en afschaling (inzetten) van individuele crisisfunctionarissen Bz en specifieke kennis en expertise vanuit gemeenten;
- op- en afschaling (inzetten) sectie Bevolkingszorg (de OvD-Bz overlegt hierbij altijd met de AC-Bz);
- op- en afschaling (inzetten) externe partners, waaronder de convenantpartners (specifiek: activeren SIS).

Het hoofd crisiscommunicatie (HCC) is, eventueel op verzoek van de Voorlichter van Dienst, verantwoordelijk voor:
- op- en afschaling (inzetten) individuele crisisfunctionarissen crisiscommunicatie;
- op- en afschaling (inzetten) sectie Crisiscommunicatie.

Voor meer informatie over op- en afschaling van GRIP-niveaus en bijbehorende mandaten wordt verwezen naar het RCP. Eventuele overige mandaten zijn in onder andere handboeken en procedures beschreven.

7. Paraatheid

De crisisorganisatie moet ten tijde van een crisis snel operationeel kunnen zijn. Dat betekent dat de beschikbaarheid en paraatheid van crisisfunctionarissen in voldoende mate moet zijn gewaarborgd.

Hard en zacht piket

Bij de invulling van de regionale piketpools wordt onderscheid gemaakt in 'hard piket' en 'zacht piket':

- Hard piket: de crisisfunctionaris is gegarandeerd bereikbaar en beschikbaar; hij begeeft zich zo snel als mogelijk (en binnen de normtijd[14]) naar de opkomstlocatie;
- Zacht piket: de crisisfunctionaris is niet gegarandeerd bereikbaar en beschikbaar; hij komt op basis van vrije instroom.

Om een gegarandeerde inzetbaarheid van de kritieke functies van Bevolkingszorg te borgen, werken de sleutelfunctionarissen conform hard piket, waarbij piketdiensten in roosters worden vastgelegd.[15]

Alarmeren en informeren

De alarmering van crisisfunctionarissen Bz verschilt voor hard en zacht piket:

- Hard piket: crisisfunctionarissen worden via een pagersysteem (P2000) gealarmeerd door de Meldkamer Noord-Holland. Dit kan op functie- of op teamniveau gebeuren, maar wordt bij GRIP automatisch gekoppeld aan het GRIP-niveau;
- Zacht piket: crisisfunctionarissen Bz met zacht piket worden telefonisch (handmatig, via bijvoorbeeld whatsapp, of automatisch via een belcomputer) gealarmeerd. Het mandaat hiervoor ligt bij de AC-Bz en de OvD-Bz, en het HCC in geval van communicatie.

Voor de hard piket crisisfunctionarissen geldt dat zij los van alarmering bij een (dreigend) incident rekening dienen te houden met telefonische bereikbaarheid voor informatie-uitwisseling met andere Bz crisisfunctionarissen, met crisisfunctionarissen van andere regio's, hulpdiensten of andere betrokken partijen.

Opkomsttijden, normtijden en opstarttijden

Voor de opkomst van crisisfunctionarissen en secties gelden landelijk vastgestelde normen. Uitgangspunt is dat functionarissen binnen deze tijden aanwezig zijn op de opkomstlocatie en direct starten met hun werkzaamheden. Afhankelijk van de crisisfunctie kan de opkomsttijd ook gelden als opstarttijd. Zo start de Voorlichter van Dienst vaak binnen 15 tot 30 minuten met het beantwoorden van telefonische persvragen en de eerste berichtgeving. In het 'Overzicht paraatheid' zijn de opkomsttijden voor elke functie weergegeven.

Continuïteit van de crisisorganisatie

De crisisorganisatie Bz dient gedurende een incident, ramp of crisis onafgebroken te kunnen functioneren. Normaal is dat een crisisfunctionaris Bz niet langer dan acht uur achter elkaar zijn rol vervult. Bij een zeer intensieve inzet of bij het werken buiten en/of in de nacht kan eerder aflossen (na vier of zes uur) nodig zijn. De crisisfunctionaris organiseert zijn eigen aflossing en zoekt daarbij in eerste instantie binnen de eigen piketgroep of gemeente, meestal via een app-

14 Per regio kunnen hier specifieke afspraken over zijn vastgelegd in het Regionaal Crisisplan.

15 Daarom worden crisisfunctionarissen met hard piket ook wel 'piketfunctionarissen' genoemd.

groep. Crisisfunctionarissen weten wie er in hun piketgroep zit, ze overleggen regelmatig met elkaar en houden daarnaast contact via de app-groep. Geeft de aflossing problemen, dan wordt de verantwoordelijk leidinggevende ingeschakeld.

De Bevolkingszorg crisisorganisatie is ingericht om de eerste uren of dagen van een crisis aan te pakken. Bij langdurige crises kunnen zogenaamde 'dedicated' crisisfunctionarissen Bz/Cc of teams worden aangewezen die zich gedurende de tijd van de crisis alleen met deze crisis bezighouden.[16] Voor deze periode worden andere crisisfunctionarissen aangewezen voor de 'reguliere' incidenten die zich gelijktijdig kunnen voordoen. Soms wordt een projectorganisatie ingericht met functionarissen uit de staande (gemeentelijke of veiligheidsregio) organisaties. De crisisorganisatie kan zich dan weer focussen op de paraatheid voor acute incidenten. Het is belangrijk dat hier tijdig over wordt nagedacht, in afstemming met de getroffen gemeente(n), de overige multi-partners en de operationeel leider. De crisisdiagnose is hierbij een nuttig hulpmiddel.

Overzicht paraatheid

In onderstaand schema staan alle crisisfuncties van Bz, het team waarvan functionarissen deel uitmaken, hoe ze worden ingezet en gealarmeerd en wat hun opkomsttijd en -locatie is.

In kolom 3 staat de R voor regionaal en de L voor lokaal. In kolom 4 staat de H voor hard en de Z voor zacht. Kolom 5 geeft aan of de alarmering via de pager (P) gaat of telefonisch (T). In kolom 7 staat RCC voor regionaal crisiscentrum en Gh voor gemeentehuis.

16 Een voorbeeld is de werkwijze met dedicated teams van de sectie Bz en sectie Cc tijdens de COVID-19 crisis.

	1 Crisisfunctie	2 Team	3 Inzet	4 Piket	5 Alarmering	6 Opkomsttijd in minuten	7 Opkomst-Locatie
Sleutelfunctionarissen	strategisch adviseur Bevolkingszorg	BT	R/L	H/Z	P	60	RCC/Gh
	adviseur openbare orde en veiligheid/crisisbeheersing*	BT	R/L	H/Z*	P	60	RCC/Gh
	verslaglegger*	BT	R/L	H/Z*	P	60	RCC/Gh
	Communicatieadviseur BT	BT	R	H/Z*	P	60	RCC/Gh
	algemeen commandant Bevolkingszorg	(R)OT	R	H	P	45	RCC
	Communicatieadviseur ROT	(R)OT	R	H	P	*30/45	RCC
	hoofd informatie Bevolkingszorg	sectie Bz	R	H	P	45-60	RCC
	coördinator sectie Bevolkingszorg, voor de rollen: • hoofd ondersteuning • hoofd publieke zorg • hoofd omgevingszorg[17] • hoofd preparatie nafase	sectie Bz	R	H	P	45-60	RCC
	medewerker sectie Bevolkingszorg	sectie Bz	R	H/Z*	P/T	45-60	RCC
	hoofd crisiscommunicatie	sectie Cc	R	H	P	45-60	RCC
	hoofd informatie crisiscommunicatie	sectie Cc	R	H/Z*	P	45-60	RCC
	omgevingsanalist	sectie Cc	R	H/Z*	P/T	15**-30	RCC/op afstand
	pers- en publieksvoorlichter***	sectie Cc	R	H/Z*	P/T	45-60	RCC
	officier van dienst Bevolkingszorg	CoPI	R	H	P	30-60**	CoPI
	coördinator opvang en verzorging	CoPI	R	H	P	45-60	CoPI
	medewerker opvang en verzorging**	CoPI	R	Z	T	60	CoPI
	Voorlichter van Dienst	CoPI	R	H	P	30	CoPI
	*Verschilt per regio **Alleen VrK ***Bij VrK Coördinator Pers- en Publieksvoorlichting Zie voor de verschillen bijlage 2. VrK: Aanvullend zijn er in het RCP werkwijzen beschreven waarin opkomst niet direct noodzakelijk is, zoals bij digitale afstemming tussen crisisfunctionarissen in een zogenaamde 'hybride vergaderstructuur'. Als de situatie erom vraagt kan de crisisorganisatie een beroep doen op gemeenten voor het leveren van specifieke experts en medewerkers (zie organogram in paragraaf 6.7) en hun kennis en advies, bijvoorbeeld op bestuurlijk, juridisch of financieel vlak, of voor communicatie, bij OOV, WMO, Jeugd en Zorg.						

17 Bij VrK wordt deze rol ingevuld door de Omgevingsdienst.

8. Preparatie

De veiligheidsregio coördineert en faciliteert het beheer van de regionale piketgroepen. Hiertoe behoort het voorzien in piketroosters en middelen/uitrusting en het organiseren van periodiek overleg, vakbekwaamheidsactiviteiten en evaluaties van inzetten. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het beheer van (boven)lokale piketpools.

8.1 Vakbekwaamheidsactiviteiten, plannen en procedures

Sleutelfunctionarissen en enkele experts en medewerkers die in regionale piketpools actief zijn, ontvangen een algemene en functiegerichte opleiding en nemen periodiek deel aan oefeningen en trainingen. De afspraken hierover zijn vastgelegd in beleids- en/of jaarplannen.
De kaders waarbinnen crisisfunctionarissen Bz/Cc hun taak in de crisisorganisatie uitvoeren zijn waar nodig vastgelegd in plannen en handboeken. Monodisciplinaire planvorming is de verantwoordelijkheid van het bureau/team/cluster Bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio dat dagelijks ondersteuning biedt aan de Bevolkingszorg functionarissen in voorbereiding op hun rol bij incidenten en crises. Multidisciplinaire planvorming is de verantwoordelijkheid van de gezamenlijke kolommen Politie, Brandweer, GHOR en Bevolkingszorg onder regie van de afdeling Crisisbeheersing. De volgende plannen zijn relevant voor een crisisfunctionaris Bz/Cc:

Monodisciplinair:
- Deelplan Bevolkingszorg;
- Handboeken: per (hoofd)proces (algemene) relevante informatie;
- Plannen, informatiekaarten, voorbereide communicatieboodschappen: specifieke informatie;
- Taakkaarten en checklists: per crisisfunctie relevante informatie;
- Convenanten/waakvlamovereenkomsten: overeenkomsten met derden voor de inzet van personeel, materieel, advies en andere hulpmiddelen bij de uitvoering van Bz processen.

Multidisciplinair:
- Regionaal Crisisplan (RCP): uitvoeringskader voor de multidisciplinaire crisisorganisatie van de veiligheidsregio;
- Procedure Waarschuwen bevolking NW3: procesbeschrijving voor de inzet van NL-Alert, WAS (sirene) en de regionale calamiteitenzender;
- Specifieke crisisplannen/operationele plannen: beschrijving van de aanpak van een risico vanuit een ‘bijzonder object’ of specifiek thema binnen de veiligheidsregio, zoals Schiphol, Tata Steel, het Noordzeekanaal en NRG/OLP;
- Multidisciplinaire Scenariokaarten (MSK) en informatiekaarten: beschrijving van de aanpak van een bepaald generiek risico binnen de veiligheidsregio, zoals een natuurbrand, uitval van vitale infrastructuur of een (dreigende) aanslag.

8.2 Overige hulpmiddelen

Verder wordt door de veiligheidsregio beschikbaar gesteld voor crisisfunctionarissen met hard piket:

- een pager (P2000);
- voor de VvD en OvD-Bz ten behoeve van opkomst 'in het veld' een portofoon, een piketauto en kleding;
- herkenbare kleding voor de coördinator opvang en verzorging voor de herkenbaarheid ter plaatse;
- indien nodig een toegangspas en/of koffer met hulpmiddelen;
- indien dit voor de functie vereist is, toegang tot het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS), een digitaal platform voor de uitwisseling van relevante mono- en multidisciplinaire informatie;
- toegang tot een digitale omgeving of app waarin onder andere de planvorming en bereikbaarheidsgegevens te vinden zijn.

Crisisfunctionarissen op zacht piket worden ook in bepaalde middelen voorzien, dit verschilt per regio.

DEEL B: PROCESSEN

De gemeentelijke taken bij een (dreigende) ramp of crisis zijn onderverdeeld in hoofdprocessen en deelprocessen. Dit deel beschrijft de definities, de doelen en in het kort de inhoud van deze processen. Ieder proces wordt waar nodig verder uitgewerkt in handboeken.

9. Crisiscommunicatie

Goede communicatie is in crisissituaties van wezenlijk belang. Er zijn niet alleen veel betrokkenen die informatie willen, ook de pers is vaak al snel aanwezig. Om getroffenen vertrouwen te geven en de rust te bewaren, ook maatschappelijk, is het zaak efficiënt en eenduidig informatie te verschaffen over het incident of de crisis en het te volgen pad. Bij crisiscommunicatie adviseren we vanuit een drieledige basisstrategie:

Informatievoorziening:
het naar buiten brengen van feiten over de situatie en het verloop van het incident, de genomen en de te treffen maatregelen en een toelichting op het beleid (van de burgemeester).

Schadebeperking:
schade beperken door waarschuwen voor dreigende situaties en/of handelingsperspectieven te geven zoals bij een gijzeling of bommelding, en het voorkomen van materiële, milieu- en/of gezondheidsschade bijvoorbeeld door inwoners op te roepen binnen te blijven en ramen en deuren te sluiten. Op dit niveau wordt ook communicatieadvies aan de crisisteams verstrekt.

Betekenisgeving:
betekenis geven en duiden, dat wil zeggen duidelijk maken wat de crisis betekent voor de samenleving. Dit is voornamelijk een taak voor de verantwoordelijk burgemeester, als boegbeeld. Hij kan daarbij gebruik maken van adviezen uit het team.

De processen en taken worden aangestuurd door het hoofd crisiscommunicatie (HCC) (of de VvD t/m GRIP 1). Zodra de meldkamer sleutelfunctionarissen crisiscommunicatie alarmeert en de sectie crisiscommunicatie operationeel is, starten zij zo snel mogelijk met de pers- en publieksvoorlichting, het maken van omgevingsanalyses en het geven van communicatieadvies. Hierbij wordt gewerkt volgens een cyclisch proces van analyse, advies, aanpak en effectmeting.

9.1 Analyse en advies

Om snel relevante vragen te kunnen beantwoorden en daarmee onnodige onrust en ongewenste speculaties te voorkomen, is het belangrijk om te weten wat er leeft en speelt onder de bevolking over een bepaald thema in relatie tot een crisis. In de crisisorganisatie is dit het terrein van de omgevingsanalist. Deze verzamelt en analyseert alle relevante informatie en vragen op sociale en nieuwsmedia en van relevante bronnen in korte en bondige rapportages, de omgevingsanalyses.

De omgevingsanalyse is een belangrijk fundament voor het communicatieadvies in crisisteams. Op basis van de omgevingsanalyse en operationele informatie (besluiten over inzet/proces, maatregelen), wordt per scenario een gerichte communicatieaanpak bepaald. Accenten hierin kunnen bijvoorbeeld liggen op informeren, geruststellen, adviseren, waarschuwen, het ontzenuwen van geruchten en het managen van verwachtingen. Ook wordt geanticipeerd op vragen van journalisten en vragen die telefonisch of via sociale media binnen komen.

Na elke communicatieactiviteit meet de omgevingsanalist het effect ervan: komen er geen nieuwe vragen bij, verdwijnen geruchten en passen mensen hun gedrag aan?

9.2 Pers- en publieksvoorlichting

De pers- en publieksvoorlichters in de sectie zorgen voor het verzamelen en verifiëren van informatie over het incident, het redigeren van teksten en het publiceren van berichten. Zij bepalen welk nieuwsbericht op welk kanaal wordt gepubliceerd, wat woordvoerders voor camera vertellen en welke antwoorden de medewerkers van het callcenter[18] geven. Daarnaast wordt 'het boegbeeld' (vaak de burgemeester) ondersteund, bijvoorbeeld door het organiseren van een persbijeenkomst of het voorbereiden van een persstatement. Indien nodig wordt er gezorgd voor pers- en publieksvoorlichters[19] op locatie (perscentrum, opvangcentrum, informatiebijeenkomst). Er wordt zolang als nodig is permanent informatie verzameld en gepubliceerd (zoals FAQ's en Q&A's) via en met (externe) frontoffices, zoals het gemeenteloket (balie, telefoon en internet) in de bron- en effectgemeente(n), websites, informatie- en opvangcentra, een eventueel pers-centrum en het publieksinformatienummer. Vanuit het deelproces pers- en publieksvoorlichting in de sectie/het regionaal actiecentrum wordt de regie over deze informatie-uitwisseling gevoerd.

Het hoofd crisiscommunicatie (of de VvD t/m GRIP 1) werkt, waar mogelijk en nodig, nauw samen met het lokale communicatieteam van de (incident)gemeente(n). Deze samenwerking kan essentieel zijn vanwege lokale kennis en middelen, de extra capaciteit die mogelijk nodig is en hun betrokkenheid bij (de voorbereiding op) de nafase.

18 Bijvoorbeeld een klantcontactcentrum (KCC) van de incidentgemeente of het landelijke callcenter achter het crisisnummer 0800-1351.

19 Dit kunnen medewerkers van de gemeente zijn en/of van het Rode Kruis (binnen het convenant kunnen zij op verzoek een publieksvoorlichter opvanglocatie leveren onder regie VR) of andere medewerkers die ter plaatse kunnen zorgen voor communicatie.

9.3 Mandaat proces crisiscommunicatie

Het proces crisiscommunicatie kan zonder ruggespraak of autorisatie vooraf, direct en gedurende het gehele verloop van een crisis feitelijke informatie verspreiden onder publiek en pers. Communicatieprofessionals hanteren deze bevoegdheid met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Sleutelfunctionarissen van crisiscommunicatie zijn competent om informatie met een politiek-bestuurlijke en juridische consequentie te herkennen. Zulke informatie wordt continu voorgelegd aan het CoPI, (R)OT en/of BT (of aan burgemeester via Leider CoPI of Operationeel Leider) voordat deze wordt gepubliceerd. CoPI, (R)OT en BT worden met deze werkwijze zo gepositioneerd dat zij een sturende rol behouden op tactische en strategische communicatie.

Samenwerking crisispartners

Crisispartners communiceren vanuit een eigen verantwoordelijkheid, ook bij opschaling. Om onrust te beperken en vertrouwen te behouden is eenduidige en samenhangende communicatie van groot belang, ongeacht welke crisispartner het bericht verzendt. Het is daarom in alle gevallen belangrijk de inhoud en timing van boodschappen af te stemmen en goede samenwerkingsafspraken te maken.

10. Publieke zorg

Onder publieke zorg vallen de deelprocessen opvangen, verzorgen en verplaatsen. Ook zijn er taken voor Bevolkingszorg en gemeenten om bij schaarste in primaire levensbehoeften te kunnen voorzien.

10.1 Opvangen, verzorgen en verplaatsen

Bij incidentsituaties met veel materiële schade, zoals een overstroming of een brand in een appartementencomplex, kan het gebeuren dat huizen tijdelijk niet veilig zijn. Voor mensen die dat zelf niet kunnen (verminderd zelfredzamen[20]) wordt een opvangplek ingericht, bijvoorbeeld een sporthal, school of buurthuis. Daar worden zij voorzien in primaire levensbehoeften, zoals eten en drinken, stroom, medicijnen en relevante informatie. Indien nodig verzorgt Bz ook het vervoer naar de opvanglocatie. Hiervoor wordt dan samengewerkt met vervoerders in de regio, zoals taxibedrijven en busmaatschappijen.

'Verzorgen' van verminderd zelfredzame inwoners kan ook nodig zijn los van een opvangsituatie. Denk aan de zorg voor eerste levensbehoeften in een acute situatie. Bijvoorbeeld voor mensen die achterblijven in een geëvacueerd gebied.[21]
Ook de zorg voor huisdieren valt onder opvangen en verzorgen. Dit gebeurt veelal met tussenkomst van organisaties als de dierenambulance of een gespecialiseerde opvanglocatie. Het zoveel mogelijk bij elkaar houden van huisdieren en hun eigenaren is het streven.

Bevolkingszorg is niet verantwoordelijk voor de evacuatie van bedrijfsmatig gehouden (huis) dieren[22], zoals varkens, kippen en koeien. Wel speelt de crisisorganisatie een rol in de communicatie met bijvoorbeeld veehouders over verplichtingen betreffende het verplaatsen en elders onderbrengen van vee die voortvloeien uit genomen (bestuurlijke) maatregelen tijdens opgeschaalde incidenten.

Het evacueren van inwoners op grote schaal wordt gecoördineerd door de multidisciplinaire crisisorganisatie. De opvang en verzorging van deze evacués is dan een taak van Bevolkingszorg. Bij het opvangen en verzorgen kunnen het Nederlandse Rode Kruis[23] en Stichting Salvage[24] ondersteunen, en eventueel ook andere (hulp)diensten als dat nodig mocht zijn. Daarnaast hebben organisaties eigen verantwoordelijkheden als het gaat om opvangen en verzorgen van hun klanten, denk aan vervoersmaatschappijen voor hun reizigers, maar ook aan BHV-organisaties

20 'Er bestaan verschillende definities van verminderde zelfredzaamheid, maar de gemeenschappelijke deler is dat verminderd zelfredzamen tijdens een crisissituatie niet zelf voor hun eigen 'veiligheid' kunnen zorgen en (deels) afhankelijk zijn van hulp van anderen.' Uit: Verminderd zelfredzamen ten tijde van rampen en crises: de overheid een zorg? IFV, 2018.

21 Bron: Netwerkkaart 13a Voedselvoorziening: 'Maatregelen inzake primaire levensbehoeften, die zijn vermeld in decentrale crisisplannen, hebben geen betrekking op algehele voedselvoorziening, met uitzondering van drinkwater, maar op het beschikbaar stellen van primaire levensbehoeften aan mensen die vanwege een ramp elders zijn opgevangen of mensen die bij evacuatie achterblijven indien onvoldoende tijd beschikbaar is om alle inwoners te evacueren.'

22 Zie voor meer informatie de 'Handreiking Redden van mens en dier tijdens overstromingen', te vinden op nipv.nl nl en het overzicht van dierenhulporganisaties in Nederland van het IFAW.

23 Elke NW3 regio heeft samenwerkingsafspraken met het Nederlandse Rode Kruis, vastgelegd in een convenant.

24 Via het Protocol van samenwerkingsafspraken tussen Stichting Salvage en het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg.

voor hun personeel en woningcorporaties voor hun bewoners. Bevolkingszorg dient als vangnet.

Tot slot heeft Bevolkingszorg de verantwoordelijkheid om kostbaarheden te beschermen en te beheren. Tijdens noodsituaties, zoals natuurrampen of andere crises, kan het nodig zijn om persoonlijke eigendommen en kostbaarheden van getroffen mensen te verzamelen, verplaatsen, op te slaan en te beschermen, als men dit zelf niet meer kan. Dit kan onder andere inhouden dat er tijdelijke opslagfaciliteiten worden opgezet waar mensen hun kostbaarheden kunnen achterlaten.

10.2 Taken Bevolkingszorg en gemeenten bij vormen van schaarste

Bevolkingszorg en gemeenten hebben ook een rol in de zorg voor primaire levensbehoeften bij schaarste. Denk hierbij aan een tekort aan of een gebrek van de kwaliteit van drinkwater of voedsel. De taken en bevoegdheden van de hierbij betrokken partijen zijn per scenario beschreven in de wet- en regelgeving (zie hiervoor de betreffende bestuurlijke netwerkkaarten).[25] De taken die Bevolkingszorg en gemeenten hebben zijn meestal uitvoerend van aard. Wat dit in praktijk betekent is niet voor elk scenario tot in detail uitgewerkt en zal invulling moeten krijgen afhankelijk van de situatie die zich voordoet, in nauwe samenwerking met betrokken partijen.

Drinkwater- en voedselschaarste

Voor de scenario's drinkwaterschaarste en voedselschaarste is wel een taakverdeling uitgewerkt. In de factsheet 'Samenwerken bij nooddrinkwater (maart 2017) en de factsheet 'Aanpak voedsel-distributie veiligheidsregio's bij voedselschaarste' (september 2020) worden de taken van de verschillende partijen, waaronder de veiligheidsregio, Bevolkingszorg en gemeenten, uiteengezet.

Bij uitval of besmetting van (drink)water is het waterbedrijf verantwoordelijk voor de levering van (nood)drinkwater en zorgt Bevolkingszorg in samenwerking met de gemeenten voor het aanwijzen en inrichten van distributiepunten inclusief de bemensing daarvan. Eventueel kan registratie plaatsvinden. En uiteraard is crisiscommunicatie in samenwerking met de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie richting inwoners. De Politie is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid op en nabij de distributiepunten.

Bij schaarste van voedsel heeft de crisisorganisatie van de veiligheidsregio en daarbinnen onder andere Bevolkingszorg een rol in de distributie van het noodvoedsel dat door het ministerie van LNV beschikbaar wordt gesteld. Het ministerie bepaalt de verdeling van goederen en prioriteiten voor bepaalde groepen en richt een landelijk logistiek verzamelpunt in. Het Rijk, ondersteund door NCC/LOCC, stemt de wijze van levering van producten af met de veiligheidsregio. De crisisorganisatie van de veiligheidsregio zorgt voor het (lokaal, (inter)regionaal) verspreiden van levensmiddelen. Hierbij heeft Bevolkingszorg samen met de gemeente een rol in het aanwijzen en inrichten van de distributiepunten, registratie en communicatie.

25 Zie voor verantwoordelijkheden en verplichtingen op dit gebied: bestuurlijke netwerkkaarten 12. Nooddrinkwater en noodwater en 13a Voedselvoorziening op nipv.nl.

11. Omgevingszorg

Veel incidenten en crises hebben effecten voor de omgeving, denk aan bodem-, lucht- en/ of oppervlaktewaterverontreiniging, instortingsgevaar van constructies, de ontdekking van gevaarlijke asbestconcentraties, etc. In het geval van een incident waarbij sprake is van (dreigende) omgevingseffecten heeft omgevingszorg een informerende en ondersteunende rol richting de hulpdiensten.

Omgevingszorg betreft de maatregelen die nodig zijn om een veilige en gezonde omgeving te waarborgen, in een normale situatie, maar ook tijdens rampen en crises. Als er bijvoorbeeld asbest vrij komt bij een brand en het gebied mag niet worden betreden of als olie heeft gelekt op het wegdek en de hulpverlening hierdoor belemmerd wordt, moet er direct actie worden ondernomen. Ook kan informatie over opgeslagen stoffen in belendende percelen bij een brand van groot belang zijn. Experts van gemeenten of een omgevingsdienst voorzien met name de OvD-Bz van informatie en advies en dragen veelal zorg voor de uitvoering. Denk aan informatie over vergunningen, plattegronden, controlerapporten en constructieberekeningen.
Deze activiteiten verschillen qua aard niet van de reguliere werkzaamheden van de gemeente. De omstandigheden waaronder de taken uitgevoerd worden zijn echter wel anders: in crisisomstandigheden is veelal sprake van grotere tijdsdruk, chaos en onzekerheden.
Omgevingszorg valt in drie deelprocessen uiteen: bouwbeheer, milieubeheer en ruimtebeheer.

11.1 Bouwbeheer

Bij dit deelproces gaat het om het nemen van maatregelen op het gebied van constructieve veiligheid. Het voorkomen/beperken van gevaarlijke situaties rondom en schade aan (monumentale) gebouwen en cultureel erfgoed. Ook kan het gaan om het beschikbaar krijgen van bouwtekeningen en (gebruiks)vergunningen. Als voorbeeld kun je denken aan een verzoek van de hulpdiensten aan de OvD-Bz om zo spoedig mogelijk een bouwinspecteur of constructeur ter plaatse te hebben die een eerste beoordeling kan doen van de constructieve veiligheid van een gebouw. Deze functionarissen zijn veelal werkzaam binnen de gemeente of een omgevingsdienst.

11.2 Milieubeheer

Bij milieubeheer worden maatregelen getroffen die nodig zijn om het milieu te beschermen. Het betreft het beperken/voorkomen van verontreiniging van lucht, (drink)water, leidingen, bergbezinkbassins[26], rioolzuiveringsinstallaties, bodem, flora en fauna en het beperken/voorkomen van besmetting (van waren en personen). Wanneer het saneringen of ontsmettingen betreft, worden er specialistische bedrijven ingeschakeld.
Een voorbeeld is het (vermoeden van) vrijkomen van asbest bij een brand waarbij de OvD-Bz zo spoedig mogelijk een deskundige van de Omgevingsdienst of gemeente ter plaatse vraagt om het proces van vaststellen, opruimen en verhalen in goede banen te leiden.

11.3 Ruimtebeheer

Ruimtebeheer is het deelproces dat gaat om het treffen van maatregelen voor het beheer van de openbare ruimte. Het betreft taken op het gebied van openbare verlichting, wegen, water, rioleringen en afvalzorg. Denk ook aan het plaatsen van hekken en inzetten van verkeersregelaars. Een voorbeeld is het verzoek van de Politie aan Bevolkingszorg om een alternatieve verkeersroute te ondersteunen met verkeersregelaars of bewegwijzering. Hiervoor zoeken de OvD-Bz of de sectie Bevolkingszorg contact met de buitendienst van de betreffende gemeente.

26 Gesloten reservoir waarin het afvalwater tijdelijk wordt opgevangen met een slibreinigende voorziening.

12. Informatie

Bij het proces Informatie gaat het om activiteiten die zijn gericht op het 'in de juiste tijd, op de juiste plaats en in de juiste vorm leveren van bepaalde informatievoorzieningen aan de juiste afnemers, de daarmee samenhangende registratie, en het continueren van die activiteiten over een bepaalde periode'.[27]

Een specifiek deelproces is het informeren van verwanten. Verder kunnen tijdens incidenten, crises en rampen bepaalde registraties nodig zijn (veelal ten behoeve van de afhandeling ervan in de nafase) waar Bevolkingszorg een coördinerende rol in heeft of kan hebben. Ten slotte is het van belang dat er op netcentrische wijze informatie wordt gedeeld binnen Bevolkingszorg onderling en met andere betrokken partijen.

12.1 Informeren verwanten

Bevolkingszorg kan bij een incident met veel slachtoffers de landelijke voorziening slachtoffer informatiesystematiek (SIS) inzetten om uitvoering te geven aan het proces informeren verwanten. SIS richt daarvoor een landelijk informatienummer in: Ikzoekmijnnaaste. Op deze manier kunnen ongeruste verwanten van niet-zelfredzame slachtoffers snel en zorgvuldig worden geïnformeerd. Bevolkingszorg, geneeskundige zorg en Politie werken samen binnen SIS.

Hoe werkt SIS?

Verwanten kunnen via het landelijke nummer 088 0908 000 een zoekvraag indienen. Het SIS registreert welke mensen naar welk ziekenhuis zijn vervoerd en kan op basis hiervan ongeruste verwanten van (zwaar)gewonden informeren. Verwanten van overleden slachtoffers worden persoonlijk geïnformeerd door familierechercheurs van de Politie.
Als nog niet bekend is waar een naaste is, houdt SIS contact met de verwant totdat duidelijk is waar deze persoon zich bevindt of geeft aan waar de verwant terecht kan met zijn zoekvraag als dit onduidelijk blijft.

Inzetcriteria SIS

De OvD-Bz of de AC-Bz kan SIS activeren als bij een incident doden en/of zwaargewonden en/of (mogelijke) vermiste slachtoffers zijn. In de afweging om SIS in te zetten, wordt daarnaast ook gekeken naar (de verwachtingen ten aanzien van):

- (veel) ongeruste verwanten die op zoek zijn of gaan naar hun naasten;
- meerdere partijen betrokken bij het voorzien in slachtofferinformatie;
- de maatschappelijke impact van het incident.

Rollen en taken

Gedurende het incident is er namens Bevolkingszorg een contactpersoon SIS; deze heeft een aantal specifieke taken om het proces goed te laten verlopen, zoals het aanleveren van gegevens aan het SIS en de afstemming daarover met de GHOR en de Politie. De rol van de contactpersoon SIS wordt belegd in de sectie Bevolkingszorg.

27 Referentiekader regionaal crisisplan, 2016

In de communicatie naar burgers wordt de benaming Verwantencontact gebruikt. Het is de verantwoordelijkheid van het hoofd crisiscommunicatie (HCC) om het telefoonnummer van Verwantencontact (088-2690000) zo snel mogelijk bij het publiek bekend te maken, bijvoorbeeld via sociale media. Hieraan gekoppeld is het wenselijk ook een publieksinformatienummer in te stellen voor andere vragen van getroffenen en betrokkenen bij het incident.

Voor de rollen en taken van Bevolkingszorg in het kader van SIS zijn landelijke instructiekaarten en toolkits beschikbaar via Slachtofferinformatiesystematiek - Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (nipv.nl) onder Kerndocumenten.

12.2 Coördineren registreren slachtoffers

Voorheen was registratie een standaard proces binnen Bevolkingszorg. Tegenwoordig is het uitgangspunt binnen Bevolkingszorg 'niet registreren, tenzij...'. Het voorbehoud zit erin dat er een duidelijk doel moet zijn om informatie te verkrijgen en vast te leggen. In de acute fase kunnen slachtoffers geregistreerd worden door de verschillende hulpdiensten ten behoeve van verschillende doelen. Hierbij beschouwen we elke door een incident getroffen persoon als (mogelijk) slachtoffer. Om inzicht te geven in de verschillende partijen en fases in het registratieproces is een mindmap[28] ontwikkeld. Behalve registraties door de hulpdiensten kan er ook sprake zijn van eigen registraties van betrokken externe partijen, zoals zorginstellingen, woningcorporaties, etc.

Onderstaand zijn de verschillende mogelijke registraties in de acute fase (A) afgebeeld:

28 Zie 20220915-NIPV-Infographic-slachtofferregistratie.pdf

Rol Bevolkingszorg

Bevolkingszorg is verantwoordelijk voor het informeren van verwanten. Als SIS wordt ingezet, worden tijdens de acute fase de al beschikbare gegevens door SIS verstrekt aan de AC-Bz. In de nafase worden deze (vertrouwelijke) gegevens verstrekt aan de burgemeester van de betreffende gemeente. De informatie van het SIS kan ook van belang zijn in de nafase met het oog op de mogelijke psychosociale hulpverlening aan betrokkenen.

Zelfredzame (ongedeerde) mensen worden niet geregistreerd en worden geacht zelf contact te leggen met verwanten. Dat kan online en zonder tussenkomst van de overheid, bijvoorbeeld via 'Ik ben veilig' van het Nederlandse Rode Kruis. Ook kan het zijn dat telefoonnummers worden opengesteld, bijvoorbeeld door NS of Prorail bij een treinincident. We moeten er rekening mee houden dat één of meer van dit soort initiatieven in de lucht zal zijn tijdens een crisis. Bevolkingszorg dient ervoor te zorgen dat hierover afstemming plaatsvindt en dat voor inwoners duidelijk is welk kanaal waarvoor gebruikt kan worden.

Op verzoek van de samenwerkingspartners kunnen voor de praktische afhandeling van het incident contactgegevens van de betrokkenen worden geregistreerd. Bevolkingszorg kan zo'n verzoek coördineren, mits helder is wat het doel is van de gegevensverzameling en met inachtneming van de privacywetgeving.
De gemeente bijvoorbeeld is erbij gebaat om snel over bepaalde (contact)gegevens te beschikken. Denk aan de namen en telefoonnummers van getroffenen die door brand langere tijd niet in hun woning kunnen. Vaak noteert de Politie deze gegevens al zodra de mensen uit hun woning worden gehaald.
De registrerende partijen dienen de geregistreerde slachtoffers te vragen of persoonlijke gegevens (minimaal NAW, telefoonnummer, e-mailadres) door de gemeente voor de nafase kunnen worden gebruikt. Bij buitenlandse slachtoffers vraagt Bevolkingszorg/de gemeente aan hen of hun nabestaanden of hun ambassade door de Nederlandse overheid mag worden geïnformeerd.

Ambassades en consulaten

Voor de informatievoorziening tussen crisisorganisatie en ambassades en consulaten kent Veiligheidsregio Kennemerland het deelproces Ambassades en Consulaten (AMCO).[29]
Doel hiervan is:

- het tijdens en na afloop van een incident, ramp of crisis verzorgen van een goede informatie-uitwisseling tussen crisisorganisatie en ambassades en consulaten; en
- het faciliteren van toegang tot de landgenoten van de ambassades en consulaten, waar zij zich ook bevinden.

Hoewel dit van origine een Kennemerlands proces is (i.v.m. Schiphol), kan in principe elke gemeente te maken krijgen met buitenlandse slachtoffers. Dat maakt dat dit proces uiteindelijk overal kan worden ingezet. De landelijke ambassade procedure[30] is daarom toepasbaar in alle regio's en houdt onder andere in dat er bij veel buitenlandse getroffenen een liaison vanuit het Nationaal Crisiscentrum en/of het ministerie van Buitenlandse Zaken aansluit bij de regionale crisisteams.

29 Uitgewerkt in het Handboek Actieteam AMCO.

30 Ambassade procedure in geval van een incident op Schiphol.

12.3 Coördineren registreren schade(ongevallen)

Een getroffene met schade wordt een gedupeerde genoemd. In dit verband wordt onder schade verstaan fysieke schade aan opstal en/of inboedel en schade door bedrijfsstilstand. Er zijn meerdere verschillende partijen betrokken bij schaderegistratie en -afhandeling, namelijk de gemeente, de rijksoverheid, Salvage en de verzekeraars.

In de acute fase is de veiligheid van de gedupeerde(n) de eerste prioriteit. Gedupeerden worden door de hulpdiensten in veiligheid gebracht. Vervolgens zorgt Bevolkingszorg meestal voor de snelle, eerste opvang tot de eerstvolgende werkdag. Er zijn ook situaties waarin Salvage (direct) de eerste opvang verzorgt, meestal in niet-opgeschaalde situaties of als gedupeerden geen onderdak hebben voor de nacht.

De rol van Salvage

Salvage is een onafhankelijke stichting die handelt namens de verzekeraars in Nederland. Salvage treedt op na brand, blikseminslag, explosie en bij water- en stormschade. Voor deze schades kan tijdens een incident direct een beroep worden gedaan op de Stichting, waarna de dienstdoende Salvagecoördinator ter plaatse gaat. Hij beoordeelt de situatie en creëert een stabiele situatie door maatregelen te nemen die verder leed en schade voorkomen. Ter plaatse is de Salvagecoördinator vaak de deskundige gesprekspartner van de betrokken overheidspartijen. Afhankelijk van de schade schakelt hij een schadestopbedrijf in voor bijvoorbeeld het wegpompen van bluswater, het dichttimmeren van ramen en deuren, het verdrijven van stank of het in veiligheid brengen van eigendommen. Ook adviseert de Salvagecoördinator de gedupeerden over de stappen die genomen moeten worden als hij weg is, zoals contact opnemen met het energiebedrijf of de installateur, het informeren van de tussenpersoon en het maken van een inventarisatielijst van beschadigde spullen. De Salvagecoördinator vraagt om verzekeringsgegevens en verstrekt informatie aan de Salvage alarmcentrale. Zij melden de schade bij de betrokken verzekeraar, die de schadeafhandeling in gang zet.[31] Voor de samenwerking tussen Bevolkingszorg en Salvage is een landelijk protocol opgesteld.

Schadeafhandeling in de nafase

De schademelding kan gedaan worden via www.infopuntschade.nl. Als het gaat om onverzekerde of niet verzekerbare schade moet de (gemeentelijke) overheid zelf het zorgniveau bepalen en de rol die ze daarin wel of niet kan vervullen. Deze rol is afhankelijk van de impact die het incident heeft op de samenleving en eventuele schrijnende gevallen.[32]

31 Bron: www.stichtingsalvage.nl en zie ook: ineo+224e-20191129092602 (stichtingsalvage.nl) en Waakvlamovereenkomst (nipv.nl)

32 Infographic schaderegistratie en -afhandeling gedupeerde, NIPV (2019).

12.4 Informatie uitwisselen (intern en extern)

In evaluaties van incidenten, rampen en crises worden vaak knelpunten benoemd en aanbevelingen gedaan gericht op de informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen. Het is van groot belang dat op basis van de juiste informatie wordt gehandeld. De multidisciplinaire crisis-organisatie hanteert daarom de netcentrische werkwijze voor het uitwisselen van informatie. Die werkwijze houdt in dat binnen een netwerk van interne en externe betrokkenen informatie wordt uitgewisseld. Dat gebeurt onder andere door centraal een actueel situatiebeeld te onderhouden, dat bestaat uit een multidisciplinaire managementsamenvatting en geografisch beeld van alle beschikbare informatie. Het actuele situatiebeeld is voor alle betrokken netwerkpartners een middel om oordelen te vormen en beslissingen te nemen. Er wordt regie gevoerd over de informatiebeelden. Dit betekent dat iemand continu het overzicht houdt en kan beoordelen of er sprake is van tegenstrijdige, onjuiste, incomplete of onduidelijke informatie.

Bevolkingszorg is aangesloten op de hoofdstructuur van de multidisciplinaire crisisorganisatie en de netcentrische werkwijze. Zodoende leveren we een bijdrage aan en maken we gebruik van het actuele situatiebeeld. Eén van de voordelen is dat tijdig en adequaat geanticipeerd kan worden op een zich ontwikkelende situatie. Dit is specifiek van belang om te kunnen zorgen voor actuele en met betrokkenen afgestemde crisiscommunicatie.

Voor de informatie-uitwisseling maken we gebruik van LCMS: het Landelijk Crisismanagement Systeem. De laatste jaren werken naast de crisisorganisaties van de 25 veiligheidsregio's steeds meer organisaties met het systeem, zoals:

- het Nationaal Crisiscentrum (NCC);
- het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC);
- SIS;
- Waterschappen;
- Rijkswaterstaat;
- de Kustwacht;
- drinkwaterbedrijven;
- de Koninklijke Marechaussee.

Via LCMS kan informatie zowel in tekst als in (geografisch) beeld worden gedeeld.

De Bevolkingszorgfunctionarissen, voornamelijk de hoofden informatie die werken in LCMS, zorgen dat relevante informatie over de processen wordt toegevoegd aan de tabbladen in LCMS. Daarnaast zorgen zij ervoor dat het beeld uit LCMS gedeeld wordt met het eigen crisisteam, bijvoorbeeld in een zogenaamd BOB-overleg, dat bestaat uit de stappen Beeld, Oordeel en Besluit. Hierbij wordt eventueel gebruik gemaakt van ondersteunende middelen zoals een beamer, whiteboard, flip-over of plattegrond.

13. Ondersteuning

Het hoofdproces 'Ondersteuning' betreft het deelproces 'Ondersteuning AC/stafsectie Bevolkingszorg' en het deelproces 'Bestuurlijke ondersteuning en advisering'.

13.1 Ondersteuning AC-Bz/sectie Bevolkingszorg

De Algemeen Commandant Bevolkingszorg moet dusdanig ondersteund worden dat hij zijn functie in het (R)OT goed kan uitoefenen. De coördinator sectie Bevolkingszorg is verantwoordelijk voor het informeren, adviseren en ondersteunen van de AC-Bz met betrekking tot de gemeentelijke processen. In feite is de coördinator de rechterhand van de AC-Bz (ook in praktische zin, denk aan afstemmen vergaderklokken, opschaling en aflossing) en heeft daarmee tevens een klankbord-functie. Ook is hij verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdrachten van de AC-Bz en een goede samenwerking met de (secties van de) andere kolommen in het (R)OT.

13.2 Bestuurlijke ondersteuning en advisering

Hieronder vallen diverse taken die nodig kunnen zijn om de crisisorganisatie te ondersteunen, in verschillende deelprocessen. Bijvoorbeeld door het inschakelen van experts en medewerkers als er behoefte is aan juridisch advies of beleidsadvies. Specifiek voor het beleidsteam kan het naast juridische advisering gaan om financiële zaken, protocollaire en representatieve zaken. Op beheersmatig gebied betreft onder andere het verslaglegging, telefonie, ICT en facilitaire zaken. Recente crises zoals Corona en vluchtelingenopvang laten zien dat dit belangrijke taken zijn waar Bevolkingszorg invulling aan moet kunnen geven. Dit gebeurt afhankelijk van het opschalingsniveau in opdracht van de AC-Bz of de strategisch adviseur Bevolkingszorg in het BT, soms op verzoek van de incidentgemeente.

14. Preparatie nafase

Elke crisisorganisatie is erop gericht om zo snel mogelijk terug te keren naar een acceptabele situatie. In praktijk is de overgang tussen de acute fase en de nafase vaak echter niet zo duidelijk. Wel duidelijk is het belang om vóór de afschaling van de crisisorganisatie naar GRIP 0 al met de voorbereidingen van de nafase te starten. Op die manier kan de gemeente eenvoudiger en sneller prioriteiten stellen, plannen en de nodige capaciteit bepalen voor de verdere afhandeling.

Onder nafase verstaan we de periode na een incident, ramp of crisis. In deze periode worden verschillende activiteiten opgepakt en uitgevoerd door verschillende partijen onder verantwoordelijkheid van de gemeente(n). Nafase is breder dan nazorg voor slachtoffers, hulpverleners en andere betrokkenen. Het betreft een gemeentelijke taak die toeziet op de totale afwikkeling van een incident, ramp of crisis.

De duur van de nafase, de onderwerpen en de organisatievorm die de gemeente(n) ondersteunt, hangt af van het type incident, ramp of crisis dat heeft plaatsgevonden. Het karakter en de intensiteit van de nafase worden bepaald door een aantal factoren. Die factoren hebben te maken met:

- de impact op de samenleving;
- de oorzaak van de crisis;
- complexiteit van de crisis en de aanpak;
- afstemming en politieke nasleep.

14.1 Organiseren overdracht

De OvD-Bz, AC-Bz, VvD en HCC zijn verantwoordelijk voor de opstart en uitvoering van Bevolkingszorg in de acute fase. Zodra de situatie dit toelaat, zorgt de OvD-Bz (vanaf GRIP 1) of de AC-Bz (vanaf GRIP 2, voorbereid door de sectie Bz) voor een overdracht naar de incidentgemeente(n). De VvD of HCC levert hieraan een bijdrage. Goed overdragen naar de gemeente is een multidisciplinaire verantwoordelijkheid. De OvD-Bz of de AC-Bz zorgen er samen met respectievelijk de Leider CoPI en de Operationeel Leider voor dat de kolommen hier een volwaardige bijdrage aan leveren.

Meestal wordt schriftelijk en bij voorkeur ook mondeling overgedragen aan de AOV van de getroffen gemeente die er – onder regie en verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris (en deze namens het college) – voor zorgt dat de juiste mensen en partijen worden ingeschakeld om de nafase van het incident verder af te handelen, denk aan communicatie, juristen, financiën etc. Voor de overdracht wordt gebruik gemaakt van een overdrachtsformulier, een invulformat waarin per thema de voor de nafase relevante afgeronde en openstaande acties, aandachtspunten en praktische gegevens worden opgenomen.

Voor de nafase kan de gemeente op basis van het overdrachtsformulier een plan van aanpak maken. Hiervoor is een landelijk model Plan van aanpak Nafase beschikbaar. Centraal staat de strategie en de daaruit voortvloeiende activiteiten. Kan het werk al snel regulier worden opgepakt of moet hier nog voor langere tijd capaciteit voor worden vrijgehouden? Moet een website of telefoonnummer in de lucht blijven? Volgen er nog informatiebijeenkomsten? In het plan van aanpak staat de gemeente stil bij dit soort vragen.

14.2 Signaleren, adviseren en op verzoek nafase ondersteunen

Zoals gezegd is de nafase de verantwoordelijkheid van de incidentgemeente. Bevolkingszorg kan over belangrijke onderwerpen ten behoeve van de nafase signaleren en adviseren. Ook kan op verzoek van de gemeente worden ondersteund bij het opstarten of voorbereiden van nafase thema's. Bijvoorbeeld collectieve rouwverwerking en herdenking, nafase communicatie, schadeafhandeling en evalueren & leren. Hoewel iedere situatie anders is, is de inhoud van de nafase in zekere mate voorspelbaar, zoals blijkt uit analyse van eerdere rampen en crises.[33] Het volgende schema kan dienen als startpunt voor de voorbereiding op de nafase:

Mogelijke thema's in de nafase					
Organisatie, coördine ern interne informatie	Strafrechtelijk onderzoek	Netwerk (nationaal, internationaal)	Pychosociale opvang en verzorging	Afzetten en bewaken	Herhuis-vesting, herstel en wederopbouw
Budget/ budget-bewaking	Juridische afwikkeling	Vereniging slachtoffers	Rouw-verwerking en herdenking	VIP bezoek	Afwikkelen van schade
Continuïteit (bedrijfs-voering)	Evalueren en leren	Informatie- en adviesfunctie	Genees-kundige hulp	Milieu/ gevaarlijke stoffen	Klachten-afhandeling
Verslaglegging en archivering	Rapporteren en verant-woorden	Externe Communicatie	Bevolkings-onderzoek en gezondheids-monitoring		
		Beheersen maat-schappelijke onrust			

33 'Ervaringen en lessen uit de praktijk', een uitgave over de nafase van rampen en crisis van het COT (2015).

Hieronder worden enkele nafase thema's kort toegelicht:

Externe communicatie (nafase communicatie)

De communicatie tijdens de crisis roept mogelijk nog vragen op die in de nafase om een antwoord vragen. Communicatie in de nafase is dus een logisch vervolg op de eerdere risico- en crisiscommunicatie. Afhankelijk van de behoeften die er nog zijn, zal de communicatie in de nafase andere accenten krijgen. Na de overdracht door de crisisorganisatie ligt deze taak bij de getroffen gemeente(n) richting inwoners en pers. Daarnaast kan er ook een taak zijn voor de reguliere communicatieafdeling van de veiligheidsregio in geval van nakomende persvragen over het optreden van de hulpdiensten.
In specifieke situaties waarbij alleen een overdrachtsformulier niet voldoet, is warme overdracht vanuit de crisisorganisatie naar de gemeente(n) noodzakelijk. Denk aan afschaling waarbij nog wel informatievoorziening nodig is en de crisisorganisatie pas kan afschalen als dit door de gemeente(n) is opgepakt.

Psychosociale opvang en verzorging

Een ingrijpende gebeurtenis kan de (mentale) gezondheid van de mensen die deze meemaken en van de mensen om hen heen sterk beïnvloeden. Psychosociaal crisismanagement, zorg en ondersteuning kunnen ingezet worden om die gezondheidsrisico's zo mogelijk te voorkomen of op zijn minst te beperken. Verschillende organisaties, gecoördineerd door de GGD, werken samen aan vormen van ondersteuning die passen bij de situatie.[34]
De psychosociale impact van een gebeurtenis wordt niet alleen bepaald door hulp bij het omgaan met de gevolgen ervan. Het beperken van de impact begint al bij het beïnvloeden van de gevolgen, bijvoorbeeld door goede informatie, erkenning en praktische hulp. Medewerkers van gemeenten, veiligheidsregio's en hulpdiensten vertegenwoordigen de overheid die getroffenen die hulp kan geven. In de kennispublicatie 'Ondersteuning van getroffenen: psychosociale impact bij ingrijpende gebeurtenissen'[35] is beschreven wat getroffenen van hun omgeving verwachten en wat de overheid kan betekenen om in hun behoeften te voorzien. Dit is relevant voor iedereen die zich bezighoudt met de preparatie op de nafase of een rol heeft in de nafase zelf.

In ieder geval is het voor betrokkenen fijn als zij in de nasleep van een incident met al hun vragen en problemen terecht kunnen bij één loket. Dit loket moet vooral snel worden geactiveerd en goed vindbaar zijn, meegroeien met behoeften van de doelgroep en op een 'natuurlijk' moment worden afgebouwd (of bijvoorbeeld worden overgedragen aan getroffenen). De éénloketfunctie[36] kan meerdere vormen aannemen: zoals case management/persoonlijke begeleiding door een professional of getrainde vrijwilliger, een telefoonnummer, een fysiek loket, een open of besloten website, of een combinatie hiervan.

Nazorg crisisfunctionarissen Bevolkingszorg en medewerkers gemeenten

Ook op functionarissen van Bevolkingszorg en de getroffen gemeente(n) die betrokken waren bij (de afhandeling van) het incident kan dit flinke impact hebben. Dit is vaak een onderbelicht punt. Het hebben van aandacht voor het welzijn van de eigen mensen is belangrijk, heb oog voor elkaar en regel dat de juiste zorg wordt aangeboden. Ook als daar in eerste instantie geen behoefte aan is.

34 Zie: multidisciplinaire richtlijn psychosociaal crisismanagement
35 IFV, december 2018, te vinden op de website van het NIPV.
36 Slachtofferhulp Nederland is een partner die op verzoek van een gemeente in zeer korte tijd een online advies- en informatiecentrum kan opzetten.

Rouwverwerking en herdenking

Aspecten van rouwverwerking en herdenking zijn:

- collectieve rouwverwerking;
- monument en herdenken;
- rouwrituelen (condoleanceregister, stille tochten);
- VIP-bezoeken (erkenning slachtoffers, protocollen).

Incidenten met (veel) slachtoffers maken veel emoties los. Er kan dan een grote behoefte zijn aan een vorm van herdenken. Dat is bijvoorbeeld zichtbaar doordat er vrij snel nadat een incident heeft plaatsgevonden al bloemen en/of knuffels bij de plek worden neergelegd. Inwoners of betrokkenen komen met initiatieven waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft, bijvoorbeeld in het verlenen van een vergunning als dat nodig is, de weg afsluiten e.d. Denk daarbij aan een stille tocht, een herdenking of het inrichten van een gedenkplek. Er is een toolkit ontwikkeld voor het organiseren van een herdenking: https://www.herdenkingorganiseren.org

Relevante vragen voor de crisisorganisatie met betrekking tot rouwverwerking en herdenking zijn: Zijn er signalen dat er op korte termijn herdenkingen o.i.d. georganiseerd worden? Wat is er tot nu gedaan op dit vlak? Met wie zijn (welke) afspraken gemaakt? Wat gaat er nog spelen en op welke termijn?

(Bijzondere) uitvaartzorg

Het is ook mogelijk dat (bijzondere) uitvaartzorg nodig is. Monuta is een landelijke partij met veel ervaring op dit gebied.[37] Zij kunnen onder meer zorgdragen voor:

- overledenenzorg en vervoer van overledenen;
- coördinatie bij grote aantallen slachtoffers;
- adviseren van de burgemeester of het beleidsteam;
- advies invullen herdenkingsbijeenkomst, stille tocht, verzorgen en begeleiden;
- begeleiden van hoogwaardigheidsbekleders;
- advies bij communicatie/pers trajecten en mediabegeleiding rondom overledenenzorg.

Afwikkelen van schade

Hieronder valt de schaderegistratie en –afhandeling. Dit verdient aparte vermelding; het is een complex proces met veel raakvlakken in de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen: de gemeente, de rijksoverheid, Salvage en de verzekeraars. Op de website van het NIPV staat een mindmap[38] over schaderegistratie en -afhandeling vanuit het perspectief van gedupeerden. De mindmap kan gemeenten helpen in de organisatie van dit proces in de nafase.

37 VRNHN heeft een samenwerkingsconvenant met Monuta.

38 Infographic schaderegistratie en –afhandeling gedupeerde, NIPV (2019)

Bijlage I Afkortingen en begrippen

AC-Bz	Algemeen Commandant Bevolkingszorg.
Acute fase	De crisisorganisatie Bevolkingszorg is opgeschaald. Bevolkingszorg voert de processen (met name crisis-communicatie, publieke zorg, omgevingszorg) uit om de bevolking te beschermen en te ondersteunen.
AOV (of ACB)	Adviseur Openbare orde en Veiligheid/Crisisbeheersing.
Actieteam AMCO	Actieteam Ambassades en Consulaten.
BT	Beleidsteam (gemeentelijk: GBT of regionaal: RBT).
Bz	Bevolkingszorg.
CaCo	Calamiteitencoördinator op de Meldkamer.
Cc en CC	Crisiscommunicatie.
CoPI	Commando Plaats Incident.
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam.
RBT	Regionaal Beleidsteam.
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio.
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure.
HCC	Hoofd Crisiscommunicatie.
HIN-Bz	Hoofd Informatie Bevolkingszorg.
HIN-Cc	Hoofd Informatie Crisiscommunicatie.
Incident- of brongemeente	Gemeente die direct betrokken is bij de acute fase en/of nafase van het incident, de ramp of crisis.
LCMS	Landelijk Crisismanagement Systeem.
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum in Driebergen, dat 24/7 bereikbaar is.
MKNH	Meldkamer Noord-Holland.
MKO	Motorkapoverleg.
Mono crisisorganisatie	Betreft de organisatie en samenwerking binnen één partner of kolom (monodisciplinair).
Multi crisisorganisatie	Betreft de organisatie en samenwerking van meerdere partners (multidisciplinair) o.a. Politie, Brandweer, gemeente, GHOR.
MSK	Multidisciplinaire Scenario Kaart.

Nafase	De crisisorganisatie Bevolkingszorg is afgeschaald en de (incident-/bron)gemeente voert activiteiten uit om terug te keren naar een normale situatie.
NCC	Nationaal Crisiscentrum in Den Haag, dat 24/7 bereikbaar is.
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid.
Noordwest3 of NW3	De drie veiligheidsregio's binnen het werkgebied van Meld-kamer Noord-Holland: Kennemerland, Zaanstreek Waterland en Noord- Holland Noord. Het is gelijk aan het werkgebied van de Eenheid Noord-Holland van de Nationale Politie.
NRK	Nederlandse Rode Kruis.
Opschalingsniveau	In het RCP vastgesteld niveau (GRIP) met bijbehorende inzet en capaciteit van hulpdiensten voor de bestrijding van een incident, ramp of crisis.
OL	Operationeel Leider, voorzitter van het Regionaal. Operationeel Team.
OM	Openbaar Ministerie.
OTO	Opleiden, trainen en oefenen, ook vakbekwaamheid (vakbekwaam worden en blijven) genoemd.
OvD-Bz	Officier van Dienst Bevolkingszorg.
Piketdienst	Frequent terugkerende dienst met de verplichting van beschikbaarheid, bereikbaarheid en opkomst binnen een afgesproken tijd (30, 45, 60, 90 min), op een afgesproken locatie en/of binnen een afgesproken verzorgingsgebied.
Piketfunctionaris	De persoon op wie de verplichting rust zich vanuit zijn hoofdbetrekking, binnen en buiten de voor hem geldende werktijden, ter beschikking te houden voor incident-bestrijding en crisisbeheersing, als bedoeld in art. 2 Wet veiligheidsregio's.
Piketgroep of -pool	Een groep van piketfunctionarissen die een specifieke functie of rol(len) vervullen.

RCP	Regionaal Crisisplan.
(R)OT of OT	Regionaal Operationeel Team.
SIS	Slachtoffer informatiesysteem (officieel 'slachtofferinformatiesystematiek').
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
VrK	Veiligheidsregio Kennemerland.
VrZW	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.
VvD	Voorlichter van Dienst, heeft de rol van Communicatieadviseur in het CoPI.
WAS	Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (sirenes).
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning.

Bijlage 2 Verschillen NW3

De NW3 samenwerking laat onverlet dat er op onderdelen nog verschillen kunnen zijn tussen de regio's. Bijvoorbeeld wat betreft functie-inhoud, werkwijze per GRIP niveau en bepaalde andere organisatorische verschillen. In deze bijlage worden de belangrijkste verschillen in een tabel beschreven om crisisfunctionarissen snel inzicht te geven in geval van een mogelijke bijstand in de buurregio.

Pag.	Passage	Kennemerland	Noord-Holland Noord	Zaanstreek-Waterland
10	Locaties GBT/RBT	(Gemeentelijk/ Regionaal) Beleids-team (BT) in RCC	Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) in gemeentehuis en Regionaal Beleids-team (RBT) in RCC	Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) en Regionaal Beleids-team (RBT) in RCC
14	Invulling functie strategisch adviseur Bevolkingszorg	Strategisch adviseur Bevolkingszorg wordt ingevuld door regio-nale pool gemeente-secretarissen	Strategisch adviseur Bevolkingszorg wordt door gemeente zelf ingevuld (gemeente-secretaris)	Strategisch adviseur Bevolkingszorg wordt ingevuld door regio-nale pool gemeente-secretarissen
15	Invulling functie/ taak: verslaglegging GBT/RBT	Verslaglegger BT, regionale functie, hard piket	Verslaglegging GBT is lokale verantwoorde-lijkheid, verslaglegging RBT door regionale verslaglegger (zacht piket)	Verslaglegging maakt onderdeel uit van taak IM. Als nodig kan extra capaciteit worden ingevlogen
14/15	Invulling functie/ taak: Adviseur crisisbeheersing GBT/RBT	Adviseur crisis-beheersing maakt standaard deel uit van het BT	Adviseur crisis-beheersing maakt standaard deel uit van het GBT of RBT	Adviseur crisis-beheersing maakt geen standaard deel uit van het GBT of RBT
16	Invulling functie Contactpersoon gemeente (CPG)	Via piket adviseur openbare orde en veiligheid en lokale gemeentesecretaris	Per gemeente zijn CPG aangewezen	Dit ligt als taak bij de (piket)adviseur crisisbeheersing
16	Invulling functie Contactpersoon bouw (CAB)	Dit ligt als taak bij de afdelingen bouwen & wonen van de gemeenten	Dit ligt als taak bij de afdelingen bouwen & wonen van de gemeenten	Dit ligt als taak bij de afdelingen bouwen & wonen van de gemeenten of bij de Omgevingsdienst

Pag.	Passage	Kennemerland	Noord-Holland Noord	Zaanstreek-Waterland
16	Invulling functie jurist	Jurist van getroffen gemeente	Jurist van getroffen gemeente	Er is een regionale pool van gemeentelijke juristen die kan worden ingezet als de getroffen gemeente geen jurist beschikbaar heeft of behoefte bestaat aan ondersteuning hiervan
21	Opkomsttijd OvD-Bz	Opkomsttijd OvD-Bz 60 minuten	Opkomsttijd OvD-Bz 30 minuten, waarbij dit vooral geldt als norm voor het aanvangen met werkzaamheden en het (daarna) zo snel als mogelijk ter plaatse gaan (zie RCP)	Opkomsttijd OvD-Bz 30 minuten
21	Opkomsttijd Communicatieadviseur ROT	Opkomsttijd Communicatieadviseur ROT	Opkomsttijd Communicatieadviseur ROT	Opkomsttijd Communicatieadviseur ROT
21	Invulling functie Hoofd omgevingszorg	Hoofd omgevingszorg wordt ingevuld door de omgevingsdiensten, zacht piket	Geen aparte functie, wordt als rol ingevuld door de coördinator of medewerker sectie Bz	Geen aparte functie, wordt als rol ingevuld door de coördinator sectie Bz
21	Invulling functie HIN voor crisiscommunicatie	Hoofd Informatie (HIN) Crisiscommunicatie, regionale functie, hard piket	Hoofd Informatie (HIN) Crisiscommunicatie, regionale functie, zacht piket	Hoofd Informatie (HIN) Crisiscommunicatie, regionale functie, zacht piket
21	Invulling functie omgevingsanalist	Omgevingsanalist wordt ingevuld met hard piket, opstarttijd 15 minuten	Omgevingsanalist wordt ingevuld met zacht piket, opstarttijd zo spoedig mogelijk na ter plaatse komen in RCC of 'vanuit huis'	Omgevingsanalist wordt ingevuld met zacht piket, opstarttijd zo spoedig mogelijk 'vanuit huis' of na ter plaatse komen in RCC
21	Medewerkers opvang en verzorging	Medewerkers opvang en verzorging op zacht piket	Geen medewerkers opvang en verzorging	Geen medewerkers opvang en verzorging
33	Ambassades en consulaten	Actieteam Ambassades en Consulaten, zacht piket	Geen actieteam hiervoor	Geen actieteam hiervoor

Colofon

Uitgave
Veiligheidsregio Kennemerland
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
December 2023

Vormgeving
Sixtyseven Communicatie BV

Fotografie
Jeffrey Koper

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 juli 2024
Onderwerp	Inspectierapport J&V ‘Minder brand, minder slachtoffers en minder schade?’
Agendapunt	9.1
Bijlagen nr.	9.1
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: 1. kennis te nemen van het rapport ‘Minder brand, minder slachtoffers en minder schade?’ van Inspectie Justitie en veiligheid. 2. kennis te nemen van de reflectie hierop vanuit het perspectief van VR NHN.

Kern en beoogd effect

Dit memo beschrijft een reflectie op het onlangs verschenen inspectierapport: ‘Minder brand, minder slachtoffers en minder schade? Hoewel (Brand)Veilig Leven geen wettelijke taak van de veiligheidsregio’s betreft is het een belangrijk thema. Het rapport schetst verschillende conclusies en aanbevelingen om de uitvoerbaarheid het thema landelijk (nog) beter te borgen en te bevorderen. Vanuit VR NHN wordt een reflectie gegeven op deze inzichten.

Inhoud

Hoofdconclusie

De Inspectie concludeert in algemene zin dat het landelijk programma Brandveilig leven beoogt mensen bewust te maken van brandveilig gedrag. Men stelt dat dit programma echter de nodige visie, strategische doelen en benodigde governance mist. Men kan daardoor lastig onderzoeken hoe effectief het programma is en in hoeverre beleidsdoelen worden bereikt.

Daarnaast ziet de Inspectie dat landelijk veel aandacht is voor dit thema, echter verschilt de inzet van capaciteit en (financiële) middelen per regio. Dit vertaalt zich ook naar de invulling van dit thema in regionale zin. De Inspectie constateert duidelijke verschillen tussen de regio’s. Niet iedere burger wordt hierdoor op dezelfde manier geïnformeerd.

Conclusie: Inrichting en borging van Brandveilig leven

De Inspectie concludeert:

- Brandveilig leven krijgt op landelijk niveau opnieuw (meer) aandacht. Zij constateren dat vanuit de RCDV meer wordt geïnvesteerd op dit thema en beschouwen dit als een positieve ontwikkeling.
- Het ontbreekt aan concrete regionale doelstellingen. Dit maakt sturen, evalueren en meten van effecten en verantwoording lastig. Sturing vindt vooral plaats op basis van activiteiten en een jaarplanning. Dit maakt ook het evalueren van strategische doelstellingen lastig. De inspectie concludeert dat met name uitvoering wordt gegeven aan Brandveilig leven op de korte termijn met beperkt oog voor de langere termijneffecten.
- Effect meten van gedragsverandering op activiteiten bevordert de mogelijkheid om te leveren en bij te sturen. De Inspectie concludeert dat niet iedere veiligheidsregio de effecten van het optreden evalueert. Daarmee kan de feitelijke gedragsverandering niet worden gemeten.

Conclusie: Bevorderende en belemmerende factoren bij activiteiten Brandveilig leven
De Inspectie concludeert:

- Activiteiten Brandveilig leven zijn sterk afhankelijk van de capaciteit en het enthousiasme van medewerkers. Dit is risicovol om structureel uitvoering te geven aan Brandveilig leven.
- Kennisdeling en samenwerking tussen veiligheidsregio's (onderling) en landelijk vindt beperkt plaats. Dit terwijl die kennisdeling juist zoveel kan bieden voor de verschillende regio's.
- Het inzetten van gedragswetenschappers is nog geen gemeengoed.
- (Landelijk) beleid ten aanzien van vakbekwaamheid is beperkt vormgegeven, regionale invulling verschilt ervan.

Hieruit volgen diverse aanbevelingen aan de besturen van de veiligheidsregio's. Onderstaand worden de meest relevante beschreven:

- Formuleer en stuur op de ontwikkeling en uitvoering van een landelijk meerjarenprogramma Brandveilig leven met een concrete strategie, doelstellingen, etc.
- Draag een passende gezamenlijke boodschap uit, ontwikkel gezamenlijk producten, zorg dat deze aansluiten op de praktijk en rol deze regionaal uit.
- Ontwikkel een actief podium voor kennisdeling, dat zowel bottom-up als top-down voorziet in kennis, middelen en materialen die voor alle regio's toepasbaar zijn.
- Voer verder onderzoek uit naar eenvoudig toepasbare wijzen van effectbeoordeling om te onderzoeken of de doelstelling -minder slachtoffers en minder schade- wordt bereikt.

Reactie VR NHN

Als veiligheidsregio herkennen wij ons in de beschreven conclusies en aanbevelingen. Wij erkennen dat het thema Brandveilig leven in landelijke zin meer strategische borging vergt en er (grote) verschillen zijn tussen de veiligheidsregio's. Reflecterend op de situatie in VR NHN scoren wij qua geïnvesteerde capaciteit en (financiële) middelen bovengemiddeld. Onze regio heeft 7,5 fte beschikbaar gesteld voor dit programma wat aanzienlijk meer is dan het landelijk gemiddelde. Daarbij moet worden opgemerkt dat deze bezetting ook gedeeltelijk wordt ingezet voor valpreventie, een extra thema. VR NHN erkent dan ook het belang van een landelijk programma Brandveilig Leven en meer landelijke uniformiteit.

Toch lijkt de prioriteit van de regio's zich primair te focussen op de repressie, daar waar preventie een goed alternatief biedt. Immers, voorkomen is meer dan genezen. Reflecterend op onze eigen regio zien wij dat het thema preventie steeds meer aandacht krijgt vanuit bijvoorbeeld Veilig Leven, maar ook vanuit het thema Maatschappelijke Weerbaarheid van de afdeling Crisisbeheersing.

Daarnaast wordt Veilig Leven al enige tijd binnen VR NHN met succes uitgevoerd, afgemeten aan de verschillende uitgevoerde acties. Niet voor niets is VR NHN een serieuze landelijke gesprekspartner op dit thema en een voorbeeld. Waar mogelijk delen we onze best practices met andere regio's ten behoeve van het gezamenlijke doel: Minder brand, minder schade, minder leed.

De beperkte capaciteit vanuit het landelijke Brand Veilig Leven wordt hierin als beperkend ervaren. De landelijke regie en opvolging is namelijk beperkt.

Afsluitend wordt geadviseerd om (in lijn met de conclusies uit het rapport) blijvend te investeren in het thema (Brand)Veilig Leven en de landelijke samenwerking te intensiveren via het landelijke programma Brandveilig Leven.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

‘Minder brand, minder slachtoffers en minder schade?’

Onderzoek naar het programma Brandveilig leven

Rapport

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**
Samenvatting **4**
Aanleiding 4
Onderzoeksmethoden 4
Bevindingen 5
Hoofdconclusie 6
Aanbevelingen 7
1. Inleiding **9**
1.1 Aanleiding 9
1.2 Onderzoeksaanpak 10
1.2.1 Doelstelling 10
1.2.2 Onderzoeksvraag 11
1.2.3 Afbakening 11
1.2.4 Onderzoeksmethoden 12
1.3 Leeswijzer 12
Hoofdstuk 2: Brandveilig leven **14**
2.1 Brandveilig leven op landelijk en regionaal niveau 14
2.2 Sturing 15
2.2.1 Sturing op landelijk niveau 15
2.2.2 Sturing op regionaal niveau 16
2.3 Evalueren en verantwoorden 18
2.3.1 Evalueren 18
2.3.2 Meten van effecten 18
2.3.3 Verantwoording 19
2.4 Tussenconclusie 19
Hoofdstuk 3: Activiteiten Brandveilig leven **21**
3.1 Doelgroepen 21
3.2 Landelijke activiteiten 21
3.3 Regionale activiteiten 22
3.4 Gedragsverandering bij doelgroepen 23
3.5 Samenwerking landelijk en (boven)regionaal 24
3.6 Tussenconclusie 26
Hoofdstuk 4: Randvoorwaarden **27**

4.1 Mensen 27
4.2 Middelen 28
4.3 Financiering 28
4.4 Vakkennis 29
4.4.1 Opleiding 29
4.4.2 Bijscholing 30
4.4.3 Kennisdeling 30
4.4.4 Wetenschap 31
4.5 Tussenconclusie 31
Hoofdstuk 5: Conclusies en aanbevelingen 33
5.1 Hoofdconclusie 33
5.1.1 Inrichting en borging van Brandveilig leven 34
5.1.2 Bevorderende en belemmerende factoren bij activiteiten Brandveilig leven 35
5.2 Aanbevelingen 36
5.2.1. Aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's 37
5.2.1. Aanbeveling aan de veiligheidsregio's 37
Afkortingen 39

Voorwoord

De afgelopen decennia heeft de technologische vooruitgang niet stilgestaan. Smartphones, zonnepanelen, elektrische auto's en fietsen, thuisbatterijen en andere technologische innovaties zijn niet meer uit ons dagelijks leven weg te denken. Er wordt steeds hoger gebouwd en is er sprake van toenemende vergrijzing waarbij de inzet is om langer zelfstandig thuis te wonen (uit wens of uit noodzaak). Deze ontwikkelingen brengen echter brandrisico's met zich mee die anders zijn dan waar traditioneel aan wordt gedacht.

Door deze maatschappelijke en technologische ontwikkelingen is het landschap van preventieve en repressieve brandweerzorg aan het veranderen. Ondanks alle inspanning van de brandweer om de repressieve brandweerzorg goed te organiseren wordt het - moeilijker om de gewenste doelen 'minder brand, minder slachtoffers bij brand en minder schade' te halen.

Brandveilig leven wordt door de brandweer gezien als een belangrijk instrument om in te zetten bij het voorkomen van en het kunnen handelen tijdens brand door burgers. Brandveilig leven verwijst naar de activiteiten die de brandweer organiseert om gedragsverandering te realiseren op het gebied van brandveiligheid, het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn en het bieden van handelingsperspectieven. Mede gezien de veranderende brandrisico's voor de brandweer en de winst die nog te behalen is aan de 'voorkant' van de veiligheidsketen, onderzocht de Inspectie in hoeverre uitvoering wordt gegeven aan de activiteiten en maatregelen van Brandveilig leven en hoe deze nu werkelijk geborgd zijn.

Het rapport laat zien dat er zowel landelijk als regionaal uitvoering wordt gegeven aan Brandveilig leven. Dit is sterk afhankelijk van de hoge mate van betrokkenheid door medewerkers die zich hiermee direct bezighouden. De wijze waarop Brandveilig leven wordt uitgevoerd en is geborgd verschilt per Veiligheidsregio. De Inspectie hoopt met dit rapport handvatten te bieden om Brandveilig leven steviger te positioneren en uniformiteit te stimuleren door (boven)regionale samenwerking te verbeteren, wetenschappelijke kennis toe te passen en vakbekwaamheidseisen op te stellen. De Inspectie ziet dit als belangrijke randvoorwaarden zodat iedere burger in Nederland hetzelfde (brand)veiligheidsniveau kan verwachten.

De Inspectie bedankt de betrokken veiligheidsregio's, gemeenten en netwerkpartners voor hun medewerking aan dit onderzoek.

Esther de Kleuver
Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

Samenvatting

Aanleiding

De brandweer in Nederland spant zich in om de brandweerzorg langs de veiligheidsketen[1] te organiseren, te verbeteren en innovaties door te voeren. Desondanks loopt de brandweer tegen haar grenzen aan: het aantal slachtoffers, branden en schades neemt niet af. Daarom verruimt de brandweer sinds 2010 de aandacht aan de preventiekant om branden en onveiligheid te voorkomen, waar het programma Brandveilig leven een onderdeel van is. De brandweer wil met informatievoorziening en het bevorderen van de bewustwording rond (brand)veiligheid bij het publiek het doel 'minder brand, minder slachtoffers en minder schade' bereiken. Gezien de mogelijke meerwaarde van het programma Brandveilig leven, richt de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: Inspectie) zich in dit onderzoek op deze preventieve taak en kijkt in hoeverre deze activiteiten en positionering van Brandveilig leven nu feitelijk geborgd zijn.

Onderzoeksmethoden

In dit onderzoek heeft de Inspectie zich gericht op een afspiegeling van de 25 veiligheidsregio's door acht veiligheidsregio's te onderzoeken: Drenthe, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Amsterdam-Amstelland, Haaglanden, Zeeland en Limburg-Noord. Voor het beantwoorden van de centrale onderzoeksvraag *Hoe anticipeert de brandweer met het programma Brandveilig leven op de snel veranderende technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en bereikt zij daarmee de burger en daarmee het beoogde preventieve effect?* heeft de Inspectie 16 verdiepende (groeps)interviews gehouden met 43 functionarissen (hierna: respondenten) die op strategisch, tactisch en operationeel niveau betrokken zijn bij Brandveilig leven in de geselecteerde veiligheidsregio's. De Inspectie heeft in dit onderzoek ook bij zes veiligheidsregio's diverse (landelijke) netwerkpartners en bij vijf veiligheidsregio's een aantal vertegenwoordigers van gemeenten (vallend binnen de eerdergenoemde veiligheidsregio's) geïnterviewd. Met deze verdiepende interviews is achterhaald hoe de inrichting van Brandveilig leven en voorlichting van burgers naar de praktijk wordt vertaald en uitgevoerd. Hiermee kon vastgesteld worden welke bevorderende en belemmerende factoren hierbij een rol spelen. Daarnaast is gekeken naar wet- en regelgeving op het gebied van Brandveilig leven en naar de beschikbare documentatie die de Inspectie van de acht onderzochte veiligheidsregio's heeft ontvangen, waaronder (meerjaren)beleidsplannen en jaarplannen.

[1] De veiligheidsketen bestaat uit: risicobeheersing (pro-actie en preventie), preparatie, repressie en nazorg.

Bevindingen

De Inspectie keek in haar onderzoek onder andere naar de positionering en borging van het programma Brandveilig leven binnen brandweerorganisaties op regionaal en landelijk niveau. De Inspectie ziet dat voor het onderwerp Brandveilig leven op landelijk en regionaal niveau aandacht is en dat het onderwerp zich ontwikkelt. Er is veel enthousiasme en gedrevenheid bij medewerkers die zich bezighouden met Brandveilig leven. De ontwikkelde activiteiten zijn sterk gericht op het creëren van een brandveilige omgeving bij diverse doelgroepen in de samenleving. Echter, dit gebeurt beperkt vanuit een landelijk programma of in onderlinge samenhang. Zowel op landelijk als regionaal niveau zijn concrete doelstellingen in het kader van Brandveilig leven onvoldoende benoemd. Dat maakt dat goede sturing, beheersing, intern toezicht (evalueren, het meten van effecten) en verantwoording lastig is. De Inspectie neemt waar dat de brandweer in Nederland meer aandacht en dus erkenning geeft aan Brandveilig leven mede door het recente besluit van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (hierna: RCDV) om voor de vakraad Brandveiligheid (hierna: vakraad) structureel geld vrij te maken voor het programma, de sturing en de benodigde menskracht.

Naast de positionering en borging richtte dit onderzoek zich ook op de activiteiten van het programma Brandveilig leven. De veiligheidsregio's richten zich met diverse activiteiten en ieder op eigen wijze (zelf doen) al dan niet in samenwerking met netwerkpartners (laten doen) tot uiteenlopende doelgroepen. Het doel is om bewustwording van (brand)veilig gedrag te bewerkstelligen en uiteindelijk een brandveilige generatie te creëren. Steeds meer veiligheidsregio's houden bij de activiteiten rekening met het landelijke thema *gedragsverandering*, door via actieve werkvormen de doelgroepen aan te spreken.

Om uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven zijn mensen, middelen, geld en kennis nodig. De Inspectie ziet dat niet iedere regio over evenveel middelen beschikt om uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven. Hierdoor verschilt de positionering, (noodgedwongen) prioritering en uitvoering van Brandveilig leven per regio. De continuïteit van Brandveilig leven is kwetsbaar omdat de financiering binnen de veiligheidsregio's over meerdere jaren niet structureel is opgenomen in de begroting. Dit maakt dat keuzes die gemaakt worden vooral zijn gericht op de korte termijn. Op landelijk niveau is het mogelijk om met het structureel geld dat wordt vrijgemaakt voor de vakraad (en specifiek voor het programma Brandveilig leven) keuzes te maken voor de middellange termijn.

Op het gebied van vakbekwaamheid ontbreekt een landelijke opleiding om medewerkers goed te kunnen toerusten voor deze taak. Bestaand lesmateriaal is ontoereikend of verouderd. Beleid ten aanzien van vakbekwaamheid is op landelijk en regionaal niveau niet of beperkt vormgegeven: het ontbreekt aan adequate en actuele leerstof en een bijbehorend toetsingskader. Een landelijk of regionaal georganiseerde eensluidende periodieke bijscholing is niet geregeld. Het is aan de veiligheidsregio's zelf om invulling te gegeven aan vakbekwaamheid (zoals meelopen, een zelf ontwikkelde introductiecursus, digitaal zakboek). De Inspectie ziet dat de landelijke focus bij de beperkte opleiding en bijscholing vooral ligt op de inhoudskant en zich vrijwel niet richt op didactische vaardigheden en relatiebeheer,

twee belangrijke voorwaarden om goed uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven.

De Inspectie constateert dat de producten die het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) oplevert door de veiligheidsregio's worden gebruikt en gewaardeerd. Het verder structureel delen van kennis, innovatie en informatie op landelijk niveau blijft uit. Veiligheidsregio's delen in districtsverband kennis en informatie, maar dit is niet structureel. Het ontbreekt hierbij aan een door alle actoren erkend gemakkelijk platform om kennis met elkaar te delen en van elkaars expertise gebruik te maken. Dit helpt om invulling te geven aan de toenemende behoefte om activiteiten te baseren op wetenschap (o.a. gedragsbeïnvloeding).

Hoofdconclusie

De Inspectie concludeert dat het landelijk programma Brandveilig leven beoogt mensen bewust te maken van brandveilig gedrag. Dit programma ontbeert echter een concrete visie, strategische doelen en de benodigde governance, waardoor niet kan worden vastgesteld dat de brandweer met dit landelijke programma voortdurend anticipeert op technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. De Inspectie concludeert dat er met betrekking tot technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen wel kennisdocumenten, tools en voorlichtingsmaterialen voorhanden en nog in ontwikkeling zijn die desgewenst beschikbaar worden gesteld aan de veiligheidsregio's.

De Inspectie kan niet vaststellen in welke mate activiteiten vanuit het programma Brandveilig leven de burger bereiken en of het beoogde preventieve effect wordt gehaald, omdat het ontbreken van strategische doelen voor Brandveilig leven en het benodigde instrumentarium effectmeting vrijwel niet mogelijk maakt. Dit maakt (bij)sturen, evalueren en verantwoorden lastig.

De Inspectie concludeert dat op landelijk en regionaal niveau diverse activiteiten plaatsvinden om de burger actief te informeren in het kader van Brandveilig leven. Dit gebeurt in toenemende mate met het inzetten van gedragswetenschappers. Daarbij is aandacht voor specifieke doelgroepen en brandrisico's van zowel traditionele als nieuwe technologieën in huishoudens. Iedere veiligheidsregio geeft daar op eigen wijze invulling aan. Er is beperkt sprake van kennisdeling en samenwerking tussen veiligheidsregio's (onderling) en landelijk, waardoor het ontbreekt aan onderlinge samenhang. Er zijn wel landelijke projecten zoals bijvoorbeeld *Brandweer op school*. Echter is door incidentele financiering (periode 2018-2022) en daardoor een gebrek en coördinatie en regie, dit onvoldoende geborgd en doorontwikkeld. De producten die voortkomen uit de landelijke projecten zijn voor de veiligheidsregio's vaak niet een-op-een over te nemen. De brandweer geeft daarom vooral op regionaal niveau en bij voorkeur met een 'couleur locale' uitvoering aan Brandveilig leven. Niet iedere burger wordt daardoor op dezelfde manier geïnformeerd.

Daarnaast wordt ook niet iedere burger in dezelfde mate geïnformeerd. De verschillen in beschikbare middelen (mensen, materialen, financiën) tussen veiligheidsregio's zijn groot, waardoor uitvoering geven aan Brandveilig leven verschilt. De Brandveilig leven activiteiten zijn sterk afhankelijk van de capaciteit, vakbekwaamheid en het enthousiasme van medewerkers. Vastgesteld is dat het enthousiasme van betrokken medewerkers die zich primair met Brandveilig leven bezighouden bijzonder groot is.

Ook het ontbreken van landelijk en regionaal beleid ten aanzien van vakbekwaamheid van medewerkers zorgt dat medewerkers niet aan dezelfde landelijke kwaliteitseisen worden getoetst en voldoen. De veiligheidsregio's geven hier vooral zelf invulling aan. Dat geldt ook voor het opleiden en bijscholen van medewerkers. De Inspectie ziet het ontbreken aan structurele capaciteit en het niet hebben van vakbekwaamheidseisen en een goed opleidingsprogramma als risico's voor een goede taakuitvoering.

Aanbevelingen

De Inspectie komt tot een aantal aanbevelingen. Allereerst doet de Inspectie een aanbeveling gericht aan de minister van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's met als doel Brandveilig leven beter te positioneren en daarnaast de samenhang tussen landelijk en regionaal beleid en uitvoering te versterken. Daarna volgt een aantal aanbevelingen aan de besturen van de veiligheidsregio's.

Aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's

- Zet de landelijke ontwikkeling ten aanzien van brandveilig leven met kracht voort door het onderwerp en programma landelijk te borgen en veiligheidsregio's beter te ondersteunen om de doelstelling minder brand, minder slachtoffers en minder schade te halen.

Aanbevelingen aan de besturen van de veiligheidsregio's.

- Formuleer en stuur op de ontwikkeling en uitvoering van een landelijk meerjarenprogramma Brandveilig leven met daarin een smart geformuleerde beschrijving van een missie en visie, concrete strategische doelen en beoogde resultaten. Concretiseer de doelstellingen zowel op strategisch als op operationeel en tactisch niveau, stel een strategisch kader op en betrek daarbij het dekkingsplan. Zorg daarnaast dat er meerjarig voldoende middelen en materialen zijn om dit te kunnen.

- Draag een passende gezamenlijke boodschap uit, ontwikkel gezamenlijk landelijke Brandveilig leven producten, zorg dat deze aansluiten op de praktijk en rol deze regionaal uit. Vergroot hiermee de slagkracht en het (uniforme) beeldmerk van de brandweer.

- Versterk de rol van de werkgroep 'Gedragsverandering'. Gedragsverandering is bij uitstek het instrumentarium om Brandveilig leven te ontwikkelen en implementeren in de veiligheidsregio's die daar vanwege gebrek aan middelen beperkt uitvoering aan kunnen geven. Ontwikkel rondom gedragsverandering activiteiten (train-de-trainer, leerstof) zodat deze wetenschap toepasbaar is in ieder veiligheidsregio.

- Voer verder onderzoek uit naar toepasbare instrumentarium voor gedragsverandering. Betrek daarbij die kennis die bij veiligheidsregio's en netwerkpartners al is opgedaan.

- Waarborg vakbekwaamheidseisen door deze op- en vast te stellen, waarbij oog is voor inhoud, didactische vaardigheden, relatiebeheer en gedragsverandering. Ontwikkel hiervoor landelijk bruikbare leerstof.

- Ontwikkel een actief podium voor kennisdeling, dat zowel bottom-up als top-down voorziet in kennis, middelen en materialen die voor iedere regio toepasbaar en afneembaar zijn, zonder dat hier grote aanpassingen voor nodig zijn.

- Voer verder onderzoek uit naar eenvoudige toepasbare wijzen van effectbeoordeling om vast te kunnen stellen of Brandveilig leven activiteiten bijdragen aan de doelstelling minder brand, minder slachtoffers en minder schade. Betrek daarbij de kennis die bij de veiligheidsregio's – al dan niet samen met het NIPV - is opgedaan. Onderzoek vervolgens de effecten op langere termijn om inzichtelijk te maken of de strategische doelen van Brandveilig leven zijn behaald en om verbeterpunten te identificeren.

- Stimuleer het toepassen van Brandveilig leven op die situaties waarin de standaardonderdelen van de veiligheidsketen niet toereikend zijn. Bepaal dat in situaties waar de gebiedsgerichte opkomsttijd wordt overschreden de veiligheidsregio passende smart geformuleerde maatregelen treft.

1. Inleiding

De afgelopen decennia heeft de technologische vooruitgang niet stilgestaan. Deze ontwikkelingen brengen echter ook brandrisico's met zich mee die anders zijn dan waar traditioneel aan wordt gedacht. Het risico op brand bevindt zich nu bijvoorbeeld niet alleen meer in het pannetje op het vuur, maar mogelijk ook in (foutief gebruik van) de fietsaccu of het – in verband met de hogere energieprijzen - gebruiken van alternatieve verwarmingsmiddelen.

Naast technologische ontwikkelingen speelt ook afnemende zelfredzaamheid[2] een belangrijke rol bij toegenomen brandrisico's. Dit komt onder andere door toenemende vergrijzing waarbij de inzet is om langer zelfstandig thuis te wonen (uit wens of uit noodzaak). Afnemende zelfredzaamheid gaat ook om mensen die bijvoorbeeld de berichtgeving van de overheid of andere organisaties niet begrijpen omdat ze de taal niet machtig zijn (nieuwkomers) of laaggeletterd zijn. Zowel wetgeving als brandweerdoctrine hebben als uitgangspunt dat burgers zelfstandig een ruimte moeten kunnen ontvluchten. Wanneer dat door omstandigheden niet mogelijk is, neemt de kans op slachtoffers toe.

Deze toenemende brandrisico's en afnemende zelfredzaamheid zorgen ervoor dat het traditionele landschap van preventieve en repressieve brandweerzorg moet veranderen.

1.1 Aanleiding

De Inspectie houdt toezicht op het terrein van justitie en veiligheid. Eén van de taken van de Inspectie is toezicht houden op de wijze waarop veiligheidsregio's, het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (hierna: NIPV), een gemeente of ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweerzorg.[3] De Inspectie ziet dat ondanks alle inspanning van de brandweer om de brandweerzorg goed te organiseren, de slagkracht te verbeteren en innovaties door te voeren, de brandweer tegen haar grenzen aan loopt. De traditionele taken van de brandweer: preventie en repressie zijn niet toereikend om de gewenste doelen *minder brand, minder slachtoffers bij brand en minder schade* te halen. De brandweer is daarom met behulp van een visie 'Brandweer over Morgen' (2010) gestart met investeren aan de voorkant – de preventiekant – van de veiligheidsketen en de start van Brandveilig leven. [4]

Brandveilig leven is voor de brandweer een belangrijk instrument om burgers voor te lichten op welke wijze branden of onveilige situaties kunnen worden voorkomen of hoe gehandeld kan worden tijdens een brand. De term Brandveilig leven wordt

[2] Loket Brandveilig leven. Definitie 'zelfredzaamheid': iedereen neemt zelf verantwoordelijkheid voor zijn eigen brandveiligheid en die van zijn directe omgeving.
[3] Artikel 57 Wet veiligheidsregio
[4] Zie 'Brandweer over morgen': 'Brandweer over Morgen'

door de brandweer gebruikt om activiteiten te duiden die gericht zijn op het realiseren van gedragsverandering bij burgers, bedrijven en instellingen gericht op brandveiligheid[5]. In het jaarplan 2023 Brandveilig leven NL van de vakraad Brandveiligheid staan een vijftal speerpunten en begrotingsthema's geformuleerd voor de periode 2023 - 2027:

1. op weg naar een brandveilige generatie,
2. specifieke aandacht voor kwetsbare inwoners,
3. algemene publieksvoorlichting,
4. bevorderen van uniformiteit tussen regio's,
5. versterken van het vakgebied van Brandveilig leven.

Ondanks het feit dat de veiligheidsregio's het belang van het programma Brandveilig leven onderkennen om de gewenste speerpunten te behalen, is het de vraag in hoeverre deze activiteiten en maatregelen van Brandveilig leven nu werkelijk onderdeel uitmaken van de brandweerzorg.[6]

1.2 Onderzoeksaanpak

1.2.1 Doelstelling

De brandweer geeft zelf aan dat er ondanks de inspanningen beperkt winst valt te behalen in de repressieve brandweerzorg, mede omdat door sociaal-maatschappelijke en technologische ontwikkelingen het landschap van brandweerzorg (voortdurend) veranderd. Er moet vooral worden gekeken naar de preventieve brandweerzorg. Brandveilig leven levert een belangrijke bijdrage aan deze preventieve brandweerzorg. De Inspectie onderzoekt de doelstellingen van de brandweer in Nederland ten aanzien van Brandveilig leven en of zij een beeld heeft of en in hoeverre het gewenste effect 'minder brand, minder schade en minder slachtoffers' wordt behaald. Het doel van dit onderzoek is om het effect van Brandveilig leven te vergroten en op die manier bij te dragen aan het versterken van de preventieve brandweerzorg. Daarmee wordt mogelijk het brandveilig gedrag verbeterd waardoor burgers en bedrijven zich beter kunnen beschermen tegen brand in hun leefomgeving.

[5] Het gaat hierbij niet om activiteiten in het kader van industriële veiligheid, omgevingsveiligheid & verstrekken van vergunningen, toezicht en handhaving.
[6] De Commissie Muller heeft in 2020 de Wet veiligheidsregio's geëvalueerd en heeft onder andere een advies uitgebracht over de niet-wettelijke adviestaken, waar voorlichting een onderdeel van is. De commissie constateert in haar evaluatie Wet veiligheidsregio's dat: *'de veiligheidsregio's als taak hebben om bij te dragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. De uitvoering van de niet-wettelijke adviestaken past daarbij'*. Tevens constateert zij dat de veiligheidsregio's voor de borging van de niet-wettelijke adviestaken - zoals voorlichting - leunt op het maken van afspraken met de individuele gemeenten.

1.2.2 Onderzoeksvraag

De centrale vraag in dit onderzoek is:

> Hoe anticipeert de brandweer met het programma Brandveilig leven op de snel veranderende technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en bereikt zij daarmee de burger en daarmee het beoogde preventieve effect?

Om de centrale vraag goed te kunnen beantwoorden, is deze uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Hoe heeft de brandweer Brandveilig leven in het kader van de voorlichting aan burgers ingericht en welke criteria worden daaraan gesteld?

2. Hoe voert de brandweer Brandveilig leven in het kader van de voorlichting aan burgers in de praktijk uit?

3. Wat zijn belemmerende en bevorderende factoren bij Brandveilig leven in het kader van de voorlichting aan burgers door de brandweer?

Deze deelvragen dienen als hulpmiddel om tot een antwoord op de centrale onderzoeksvraag te komen. Antwoorden op de deelvragen zijn daarom niet expliciet opgenomen maar onder andere terug te zien in de tussenconclusies van de hoofstukken.

1.2.3 Afbakening

Omdat het taakgebied (brand)preventie breed is, heeft de Inspectie voorafgaand aan het onderzoek een oriëntatie uitgevoerd. Op basis hiervan heeft zij besloten het onderzoek te richten op de voorlichting door de brandweer over brandveiligheid aan burgers. Reden voor deze focus is dat volgens de Inspectie een goede voorlichting met name profijt voor de burgers oplevert.

Het onderzoek richt zich op de (in)richting en uitvoering van de voorlichting over brandrisico's en brandveilig gedrag aan burgers en bedrijven en instellingen die woonruimten of werkplekken voor burgers faciliteren. De Inspectie meet niet de kwaliteit en het gewenste effect van deze voorlichting in de praktijk onder burgers en bedrijven en instellingen. Zij onderzoekt wel of de brandweer zelf zicht heeft of georganiseerde Brandveilig leven activiteiten positief effect opleveren door de veiligheidsregio's te bevragen wat zij doen aan effectmeting en wanneer zij tevreden zijn met het resultaat. De Inspectie beschrijft de werkwijze. Zij sluit in haar onderzoek andere preventietaken uit, zoals het toezicht op de bouwregelgeving, de toepassing van de toekomstige omgevingswet en bedrijfshulpverlening.

1.2.4 Onderzoeksmethoden

Voor het beantwoorden van de hoofdvraag heeft de Inspectie 16 verdiepende (groeps)interviews gehouden met 43 functionarissen (hierna: respondenten) die op strategisch, tactisch of operationeel niveau betrokken zijn bij Brandveilig leven in de geselecteerde veiligheidsregio's. Met deze verdiepende interviews is achterhaald hoe de inrichting van brandveilig leven en voorlichting van burgers naar de praktijk wordt vertaald en vervolgens wordt uitgevoerd, en welke bevorderende en belemmerende factoren hierbij een rol spelen. Daarnaast is gekeken naar wet- en regelgeving op het gebied van Brandveilig leven en naar beschikbare documentatie die de Inspectie van de acht onderzochte veiligheidsregio's heeft ontvangen, waaronder (meerjaren)beleidsplannen en jaarplannen.

In dit onderzoek heeft de Inspectie zich gericht op een afspiegeling van de 25 veiligheidsregio's. De Inspectie selecteerde acht van deze 25 veiligheidsregio's onder andere op basis van de landelijke spreiding, geografische kenmerken en bevolkingsdichtheid. De acht vormen een voldoende representatief beeld van de uitvoering. De acht veiligheidsregio's zijn:

- Drenthe
- Twente
- Noord- en Oost-Gelderland
- Amsterdam-Amstelland
- Utrecht
- Haaglanden
- Zeeland
- Limburg-Noord

De Inspectie heeft in dit onderzoek ook de samenwerking met diverse (landelijke) netwerkpartners en een aantal gemeenten (vallend binnen de eerdergenoemde veiligheidsregio's) bekeken. In dat kader heeft de Inspectie in zes van de geselecteerde veiligheidsregio's gesproken met één of twee netwerkpartners, waaronder medewerkers van een zorginstelling, verzekeringsmaatschappij of stichting. Daarnaast zijn in vijf van de geselecteerde veiligheidsregio's interviews gehouden met burgemeesters of coördinerend-gemeentesecretarissen van de gemeenten die de brandweerportefeuille beheren.

1.3 Leeswijzer

Dit rapport bestaat naast de inleiding uit vier hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt de positionering en verankering, de governance, van Brandveilig leven binnen de brandweerorganisaties op regionaal en landelijk niveau beschreven. In hoofdstuk 3 beschrijft de Inspectie de landelijke en regionale Brandveilig leven activiteiten van de onderzochte veiligheidsregio's, hoe de (boven)regionale samenwerking verloopt en welke doelgroepen worden aangesproken. In hoofdstuk 4 staan de randvoorwaarden centraal, waarover veiligheidsregio's al dan niet beschikken en die nodig zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan voorlichting in het kader van Brandveilig leven. In hoofdstuk 2 t/m 4 staan in paars omlijnde kaders

werkwijzen of ontwikkelingen van veiligheidsregio's beschreven wat volgens de Inspectie voorbeelden zijn van 'best practices'. In hoofdstuk 5 worden de conclusies en aanbevelingen toegelicht. In de hoofdstukken 2 t/m 5 staat de beantwoording van de hoofdvraag centraal.

Hoofdstuk 2: Brandveilig leven

Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio's met ieder een eigen brandweerkorps. Ieder brandweerkorps is autonoom en bestaat uit meerdere brandweerposten die binnen een veiligheidsregio samenwerken. Om de samenwerking en kennisontwikkeling landelijk vorm te geven, werken de veiligheidsregio's met vakraden. Deze vakraden sturen op landelijke projecten, programma's en kennen netwerken met als doel om tot kennisontwikkeling te komen en de professionaliteit in de regio's te versterken. Brandveilig leven valt onder de vakraad Brandveiligheid en het netwerk Brandveilig leven.

2.1 Brandveilig leven op landelijk en regionaal niveau

Op landelijk niveau heeft Brandveilig leven aandacht vanuit de Raad van Directeuren en Commandanten Veiligheidsregio's (RCDV). Vanuit de vakraad Brandveiligheid RCDV worden de landelijke doelstellingen geformuleerd en landelijke activiteiten voor Brandveilig leven gestimuleerd om op te pakken. Binnen deze vakraad zijn twee portefeuillehouders actief. Zij sturen de programmamanager Brandveilig leven aan die verantwoordelijk is voor het opstarten van een landelijk programma Brandveilig leven. De programmamanager kan voor het realiseren van de landelijke doelen gebruik maken van het netwerk Brandveilig leven, waaraan alle districtsvoorzitters [7] Brandveilig leven deelnemen, en van de werkgroep 'Gedragsverandering'. Deze werkgroep ondersteunt veiligheidsregio's bij het sturen op gedragsverandering bij burgers in de regio als het gaat om Brandveilig leven.

Doordat de functie van programmamanager langere tijd niet is vervuld, heeft dit effect op de uitvoering en de (door)ontwikkeling van het landelijk programma Brandveilig leven. Deze ontwikkeling heeft tot op heden grotendeels stilgestaan. Daarnaast blijkt uit de gesprekken met de respondenten dat de opdracht, de rolverdeling en de bevoegdheden op landelijk niveau van de verschillende betrokken functionarissen niet bij iedereen duidelijk zijn en dat het thema Brandveilig leven niet altijd de benodigde aandacht krijgt. In de RCDV-vergadering van 21 april 2023 is besloten structureel te investeren in het landelijke programma Brandveilig leven om stappen te kunnen zetten op preventie en risicocommunicatie.[8] Er is besloten structureel geld vrij te maken om de functie van programmamanager in te kunnen vullen, een communicatiemedewerker aan te

[7] De 25 veiligheidsregio's zijn verdeeld in een aantal districten; Oost (5), Noord (3), Noordwest (4), Zuid (6), Zuidwest (4), Midden (3). Binnen die districten werken een aantal veiligheidsregio's samen. Ieder district heeft een eigen voorzitter.
[8] Uit de RCDV-vergadering van april 2023 - BrandweerNederland.nl https://www.brandweernederland.nl/nieuws/rcdv-vergadering-april-2023/

stellen en een deel van het bedrag te bestemmen voor beleidsondersteuning en licentiekosten.

Op regionaal niveau ziet de Inspectie dat Brandveilig leven bij de onderzochte veiligheidsregio's organisatorisch verschillend is ingebed. Brandveilig leven is bij het merendeel van de veiligheidsregio's onderdeel van de afdeling Risicobeheersing. Bij een aantal regio's is Brandveilig leven onderdeel van een (afdelingoverstijgend) programma, zoals Zeeland veilig of Veilig leven. De flexibele schil[9] om uitvoering te geven aan de Brandveilig leven activiteiten valt meestal onder een ander team, doorgaans is dat de afdeling Repressieve brandweerzorg. Uit de gesprekken met respondenten komt naar voren dat het in de aansturing lastig is om uitvoering te geven aan Brandveilig leven wanneer niet wordt gewerkt in hetzelfde team. Zie ook paragraaf *Sturing*.

2.2 Sturing

Om gericht uitvoering te kunnen geven aan de doelstellingen van Brandveilig leven is effectieve sturing[10] een belangrijke randvoorwaarde. De Inspectie onderzocht de borging van de visie en missie, doelstellingen, het beschreven beoogde resultaat en de sturing daarop.

2.2.1 Sturing op landelijk niveau

Brandveiligheidsvoorlichting is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld risicocommunicatie in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing, niet in wet- en regelgeving geborgd. Dat maakt dat het formeel geen wettelijke taak van de brandweer is. Toch ziet de brandweer Brandveilig leven als een kans om invulling te geven aan haar visie, namelijk minder incidenten (branden), minder slachtoffers en minder schade.

De Inspectie ziet dat Brandweer Nederland via de RCDV en de vakraad Brandveiligheid op verschillende manieren landelijk stuurt op het thema Brandveilig leven, echter zonder dat hiervoor een expliciete visie of missie voor Brandveilig leven is opgesteld. De doelstellingen beperken zich tot de vijf speerpunten die zijn benoemd in het jaarplan Brandveilig leven NL 2023. De brandweer heeft deze speerpunten niet verder uitgewerkt naar concreet te behalen doelen gekoppeld aan een deadline.

[9] De vaste kern bestaat uit mensen die bij de organisatie voor het taakgebied Brandveilig leven werken. De flexibele schil is anders en diverser opgebouwd dan de vaste kern. In een flexibele schil werken mensen die flexibel inzetbaar zijn om uitvoering te geven aan werkzaamheden of activiteiten naast het reguliere werk.
[10] Onder sturing verstaat de Inspectie het geheel van activiteiten waarmee bewust het gedrag van organisatieleden wordt beïnvloed om de doelstellingen van de organisatie te realiseren.

De RCDV stuurt op brandveiligheid door met behulp van het NIPV onderzoek te verrichten naar brandveiligheid en brandrisicoreductie. Het NIPV ondersteunt de veiligheidsregio's met onderzoek en onderwijs, al dan niet in opdracht van de veiligheidsregio's. Daarnaast is er sprake van het ontwikkelen van bijvoorbeeld landelijke standaarden en werkwijzen vanuit het netwerk Brandveilig leven en de werkgroep gedragsverandering. Medewerkers uit de veiligheidsregio's nemen deel aan het netwerk of de werkgroep. De vakraad Brandveiligheid ontwikkelt haar eigen agenda en kan zelfstandig besluiten nemen. Uit het onderzoek van de Inspectie blijkt dat de sturing vanuit de RCDV op de vakraad Brandveiligheid als beperkt wordt ervaren. Zo is onbekend welke opdracht de vakraad vanuit de RCDV heeft meegekregen. De vakraad ontwikkelt en beoordeelt landelijke en regionale initiatieven en heeft een faciliterende rol, maar heeft bijvoorbeeld geen eigen begroting en daardoor geen directe zeggenschap over welke programmaonderdelen gecontinueerd moeten worden. Daarnaast is door het ontbreken van een landelijk programma en een programmamanager (vacature) beperkte landelijke sturing mogelijk op het ontwikkelen en verspreiden van (regionale) producten. Met het invullen van de vacature beoogt de RCDV dit weer te organiseren. De Inspectie ziet dat de ambities om te sturen op brandveiligheidsbewustzijn en het verhogen van zelfredzaamheid bij burgers nu vooral ontstaat vanuit initiatieven van individuele veiligheidsregio's.

2.2.2 Sturing op regionaal niveau

Het niet hebben van concrete strategische doelstellingen ten aanzien van Brandveilig leven ziet de Inspectie terug op regionaal niveau. Zes van de acht onderzochte veiligheidsregio's hebben voor Brandveilig leven weliswaar een meerjarig beleidsplan of visiedocument of hebben doelstellingen daartoe benoemd, maar deze zijn niet concreet. In de ontvangen beleidsdocumenten worden strategische doelstellingen die voor Brandveilig leven geformuleerd zijn vaak onvoldoende specifiek beschreven, niet aan tijd gebonden of zijn lastig meetbaar. Uit de gesprekken blijkt dat de teams Brandveilig leven zelf operationele doelen formuleren. Enkele voorbeelden hiervan zijn het gericht benaderen van doelgroepen, werken met ambassadeurs die de boodschap uitdragen en het inzetten van 'influencers om het gedrag van de burger te beïnvloeden. Dit zijn medewerkers van veiligheidsregio's, de brandweer of vrijwilligers.

Operationele doelen zijn in de theorie gebaseerd op strategische doelen. In de praktijk blijkt dat beide niet voldoende concreet zijn. De jaarplannen beschrijven vooral de geplande of gewenste activiteiten en daarop wordt min of meer gestuurd. Als er andere prioriteiten of wensen zijn op uitvoeringsniveau, dan worden de Brandveilig leven activiteiten passend gemaakt. Soms is sprake van politiek-bestuurlijke druk naar aanleiding van landelijke, regionale of lokale ontwikkelingen of door incidenten. Dan kan bijvoorbeeld de focus worden gewijzigd op bepaalde doelgroepen. Ook kunnen bepaalde thema's meer aandacht krijgen zoals het plaatsen van koolmonoxide- en rookmelders.

Vanwege het feit dat de toekenning van budgetten bij de meeste onderzochte veiligheidsregio's op jaarbasis plaatsvindt, is het lastig om over de jaargrens heen

en zeker op langere termijn activiteiten vast te stellen en daarop te sturen. Zie paragraaf *Financiering*.

De meest voorkomende sturingspraktijk in de veiligheidsregio's is volgens de respondenten dat de teams Brandveilig leven bepalen en aansturen welke activiteiten worden gepland en uitgevoerd. Er is dus veel autonomie in het team dat zich met een hoge mate van betrokkenheid bezighoudt met Brandveilig leven. Het team Brandveilig leven heeft ambassadeurs en de repressieve medewerkers (zowel beroeps als vrijwilligers) op de brandweerposten nodig voor de uitvoering. Het team heeft op die posten echter geen zeggenschap wat sturen lastig maakt. Brandweerposten hebben vanwege andere prioriteiten of onderbezetting niet altijd tijd voor de uitvoering van Brandveilig leven of vinden deze extra taak niet horen bij repressief personeel. De Inspectie ziet dat om die reden niet structureel uitvoering wordt gegeven aan de Brandveilig leven activiteiten door de repressieve brandweermedewerkers.

Uit de gesprekken met de respondenten merkt de Inspectie op dat er binnen de veiligheidsregio's wel met een globale visie en missie wordt gewerkt, bijvoorbeeld 'het creëren van een brandveilige generatie'. Dit komt overeen met het landelijk speerpunt. De Inspectie ziet in de ontvangen documenten de expliciete missie en visie niet (concreet) beschreven. De missie en visie zijn nu veelal een impliciete uitwerking en bedoeling ten aanzien van brandveiligheid. Deze raken wel het landelijke uitgangspunt 'minder schade, minder slachtoffers en minder branden', maar bieden geen concrete stip op de horizon.

Dekkingsplannen

Wanneer vooraf bekend is dat de norm van de opkomsttijd[11] van de brandweer wordt overschreden, is het inzetten van Brandveilig leven activiteiten een middel om brandpreventieve maatregelen toe te passen. De burger kan dan zelf op basis van voorlichting maatregelen nemen om de risico op brand te verkleinen. De Inspectie constateerde in haar onderzoek naar gebiedsgerichte opkomsttijden (2022) dat het informeren van inwoners, bedrijven en eigenaren van objecten waarin de 18-minuten-norm niet kan worden gehaald, in de conceptdekkingsplannen niet of niet voldoende wordt beschreven of is uitgewerkt. Daar waar het staat beschreven wordt aangegeven dat er Brandveilig leven activiteiten *kunnen* worden ingezet, maar niet op welke wijze of in welke mate. In dit onderzoek constateert de Inspectie dat in het Brandveilig leven beleid van de veiligheidsregio's ook niet of beperkt een directe koppeling met de dekkingsplannen wordt gemaakt: welke Brandveilig leven activiteiten bijvoorbeeld worden ingezet bij een overschrijding van de 18-minuten-norm in een bepaald gebied en wat de brandweer en de burger (zelf) doen kan om het risico op brand te verkleinen.

[11] De opkomsttijd van de brandweer is de tijd tussen de melding en het moment dat de brandweer ter plaatse is en staat beschreven in de dekkingsplannen.

2.3 Evalueren en verantwoorden

Evalueren richt zich op het waarderen van de uitkomsten van activiteiten aan de hand van de doelstellingen van de organisatie en op het bekijken of de werkwijze past bij de doelgroep (hoe ervaart de doelgroep het). Het evalueren van het Brandveilig leven beleid en de activiteiten kan ondersteunen bij het verbeteren van (interne) processen en daarmee het lerend vermogen vergroten. Daarnaast kunnen uitkomsten van evaluaties en effectmetingen worden gebruikt in de verantwoording van de activiteiten. In algemene zin is de Inspectie van mening dat een kwalitatief goede verantwoording in zal moeten gaan op welke resultaten (eventueel op welke wijze) bereikt zijn, vervolgens de vraag of daarmee de vooraf gestelde doelen binnen de gestelde kaders zijn behaald en of het gewenste effect is bereikt. Als de doelen niet zijn behaald, is het belangrijk om daar een toelichting op te geven.

2.3.1 Evalueren

De respondenten geven aan dat activiteiten vaak wel worden geëvalueerd, maar dit gebeurt op verschillende wijzen, informeel en incidenteel. Tijdens evaluaties wordt volgens respondenten besproken hoeveel mensen er bij bijeenkomsten zijn geweest (kwantitatief), hoe de reacties van deelnemers waren, of het goed is verlopen en of het rendabel was ten opzichte van de energie die erin is gestoken (kwalitatief). In de ontvangen stukken zijn op één veiligheidsregio na geen evaluatiewerkwijzen beschreven die gekoppeld zijn aan concrete activiteiten. Ook ontbreekt het aan informatie dat er structureel wordt geëvalueerd. Het ontbreekt hier dus aan een sturingsmechanisme dat wel regelmatig in beleidsdocumenten is verwoord.

2.3.2 Meten van effecten

Het verantwoorden over de bereikte effecten gebeurt bij de veiligheidsregio's vooral op basis van kwantitatieve gegevens en beperkt zich vaak tot bijvoorbeeld bezoekersaantallen bij een activiteit of online bereik. De onderzochte veiligheidsregio's meten nauwelijks de effecten van haar Brandveilig leven activiteiten. De reden die veiligheidsregio's geven hiervoor is dat een gedragsverandering lastig meetbaar is. Is er na de bijeenkomst daadwerkelijk een rookmelder opgehangen, is deze getest en is na verloop van tijd ook de batterij vervangen? Heel soms wordt er middels een vragenlijst of nabellen bij de aanwezigen gecheckt wat bezoekers met de informatie tijdens een voorlichtingsbijeenkomst hebben gedaan (zelf-rapportage). Bij drie van de acht onderzochte veiligheidsregio's wordt wel verder gekeken. Daar kijken gedragswetenschappers specifiek naar effecten van gedragsinterventies. Ook het NIPV doet dit. Zij heeft onderzoek gedaan voor de doelgroep zelfstandig wonende ouderen. Het is vervolgens niet mogelijk om op basis van deze gegevens een causaal verband vast te stellen dat de Brandveilig leven activiteiten ook daadwerkelijk hebben geleid tot minder branden, slachtoffers en schade. Met name het niet of lastig kunnen vaststellen van een causaal verband wordt in de volle

breedte gezien als een knelpunt. Je kunt tenslotte niet aangeven wat je hebt weten te voorkomen.

> Veiligheidsregio Utrecht heeft een effectmeting gedaan op de lespakketten die door hen aangeboden worden aan de basisscholen. Het doel was om te zien of er een significant verschil is in het kennisniveau van de studenten als de lessen fysiek of online worden aangeboden. Hiervoor hebben zij een vragenlijst laten invullen met vragen over brandpreventie op drie verschillende momenten (voor opleiding, na opleiding, twee maanden later). De Veiligheidsregio stuurt op basis van deze uitkomst waar nodig bij.

2.3.3 Verantwoording

Bij iedere veiligheidsregio is er op het gebied van Brandveilig leven sprake van verantwoording. Dit verschilt in concreetheid, in niveau en in de wijze waarop de verantwoording wordt afgelegd. Verantwoording en informatie vindt plaats in jaarverslagen voor het bestuur en/of jaarverslagen voor het publiek. Naast jaarlijkse verantwoording is in drie veiligheidsregio's periodiek in bestuursrapportages een verantwoording opgenomen.

2.4 Tussenconclusie

Sinds de start van Brandveilig leven vanaf 2010 heeft de uitvoering ervan zich op landelijk en regionaal niveau ontwikkeld, echter beperkt in onderlinge samenhang. Met het recente besluit om structureel geld vrij te maken voor het programma Brandveilig leven, beoogt de RCDV de landelijke ontwikkelingen en het bieden van ondersteuning aan de veiligheidsregio’s beter te kunnen vormgeven. De Inspectie ziet dit als een positieve ontwikkeling omdat hiermee op landelijk niveau (opnieuw) het belang van Brandveilig leven wordt benadrukt en erkend. Met het structurele geld is het van belang dat de ontstane afstand tussen de landelijke en regionale uitvoering van Brandveilig leven wordt verkleind, waardoor de verschillen tussen veiligheidsregio’s onderling worden verminderd. Een nauwere samenwerking en een eenduidige boodschap draagt bij aan dat de burger op dezelfde wijze wordt geïnformeerd.

Op regionaal niveau is Brandveilig leven nog onvoldoende geborgd. Er is winst te behalen als het gaat om de governance. Het gaat dan om het efficiënt en effectief realiseren van de organisatiedoelstellingen door middel van het waarborgen van de onderlinge samenhang van vier stappen: 1. goede sturing (plan) en 2. beheersing (do), 3. intern toezicht (evalueren, meten van effecten) (check) en 4. verantwoording en zo nodig verbeteren (act). Er zijn bij de meeste veiligheidsregio’s doelstellingen geformuleerd al dan niet gebaseerd op de vijf

landelijke speerpunten. Deze zijn echter onvoldoende concreet uitgewerkt om op te kunnen sturen. Er wordt nu vooral gestuurd op geplande of gewenste activiteiten (korte termijn). Evaluaties van de activiteiten vinden in verschillende vormen plaats, maar zijn niet gebaseerd op de (strategische) doelen. Dat maakt het lastig om goed te kunnen verantwoorden of de activiteiten in het kader van Brandveilig leven ook daadwerkelijk bijdragen aan de doelstellingen. De Inspectie is van mening dat het concretiseren van beleid (visie, missie en doelstellingen) bijdraagt aan beter kunnen (bij)sturen, evalueren en verantwoorden.

Het meten van het effect van Brandveilig leven activiteiten vindt beperkt plaats. Een knelpunt is het niet of lastig kunnen vaststellen van het verband tussen de activiteiten en het effect ‘minder schade, minder branden, minder slachtoffers’. De Inspectie ziet een positieve beweging als het gaat om het meten van effecten van bepaalde gedragsinterventies. Op die manier kan doelgerichter de burger worden bereikt. Steeds meer veiligheidsregio’s kijken hiernaar met behulp van gedragswetenschappers en daarnaast doet het NIPV onderzoek.

Hoofdstuk 3: Activiteiten Brandveilig leven

De Inspectie onderzocht in de geselecteerde veiligheidsregio's en op landelijk niveau of de activiteiten en de doelgroepen die worden bereikt aansluiten bij de doelstellingen die zijn vastgesteld en of hierbij landelijk en (boven)regionaal wordt samengewerkt.

3.1 Doelgroepen

In de landelijke agenda Brandweerzorg 2018-2022 staat dat de aanpak van veiligheidsregio's zich moet richten op het sturen op risico- en kansgroepen.[12] Het NIPV heeft de risico- en kansgroepen uitgewerkt in een rapportage.[13] De Inspectie ziet dat dit in de praktijk door veiligheidsregio's wordt overgenomen. De in de rapportage benoemde risico- en kansgroepen komen overeen met de doelgroepen die de veiligheidsregio's hanteren in hun aanpak bij Brandveilig leven. De veiligheidsregio's beperken zich niet alleen tot de risico- en kansgroepen, zij spreken vaak een bredere doelgroep aan. Zo worden er passende voorlichtingsactiviteiten ontwikkeld voor doelgroepen in diverse leeftijdscategorieën, waarbij het uitgangspunt is om een brandveilige generatie te creëren. Voorbeelden hiervan zijn voorlichtingen gericht aan kinderen in het basisonderwijs, scholieren in het voortgezet onderwijs, studenten, ouders met jonge kinderen, senioren en bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan voorlichting specifiek gericht op actuele risico's, waaronder langer zelfstandig wonenden, elektrische fietsgebruikers (accu's laden) en verminderd zelfredzamen. De aanpak en inzet die de Inspectie hoort uit de gesprekken met de respondenten is terug te vinden in de documenten die de Inspectie heeft ontvangen.

3.2 Landelijke activiteiten

Landelijk en regionaal vinden er in het kader van Brandveilig leven veel activiteiten plaats, al dan niet gericht op bepaalde vastgestelde doelgroepen of vanuit landelijke speerpunten. Deze activiteiten staan vastgelegd in documenten of worden spontaan dan wel ad hoc of op verzoek van burgers georganiseerd en

[12] Landelijke agenda Brandweerzorg 2018-2022 pag. 12 '*We richten onze aanpak op zorgvuldig gekozen risico- en kansgroepen zoals ouderen, verwarde personen, éénoudergezinnen, studenten en brandstichters. Door onderzoek leren we de risico- en kansgroepen beter kennen. Van de interventies die we toepassen willen we de effecten kennen.*'

[13] Risicogroepen en Brandveiligheid – Brandweeracademie 2019. Instituut Fysieke Veiligheid NIPV. 1 juli 2019.

verschillen in omvang en aard van elkaar. Daarnaast zijn voor sommige activiteiten samenwerkingsverbanden opgesteld of actief en worden hier vanuit activiteiten ontwikkeld.

Landelijk lopen er diverse programma's ter ontwikkeling van producten in het kader van Brandveilig leven. De programma's hebben als doel om op (boven)regionaal niveau producten te ontwikkelen die vervolgens weer landelijk gedeeld en uitgezet kunnen worden. Het landelijk programma Veilige Energietransitie houdt zich bijvoorbeeld bezig met het ontwikkelen van Brandveilig leven producten op actuele thema's zoals zonnepanelen, laden, thuisaccu, isoleren en verwarmen. Daarnaast organiseert deze projectgroep via een apart deelproject dat medewerkers Brandveilig leven op deze thema's worden bijgeschoold via het train-de-trainer principe. Er is een stuurgroep Veilige energietransitie die de voortgang van het programmaplan controleert.

De respondenten uit de veiligheidsregio's geven aan dat er landelijke content beschikbaar is die voor het hele land geldt, echter deze is niet altijd goed toepasbaar voor de eigen regio. Datgene wat nu vanuit de landelijke organisatie komt wordt wel gebruikt maar vraagt alsnog maatwerk omdat het gebodene volgens respondenten vaak onjuistheden bevat. Het gaat dan om verkeerde verwijzingen op het internet naar organisaties of websites die niet meer bestaan of om delen van activiteiten die regionaal niet worden uitgevoerd. Ook zijn er naar het oordeel van respondenten opmaak- en layoutverschillen met wat regionaal wordt gehanteerd. Lokaal zijn dan veel aanpassingen nodig waarop sommige veiligheidsregio's besluiten, onder andere vanwege beschikbare capaciteit, het liever niet aan te passen maar het zelf te ontwikkelen. Vanwege verschil in beschikbare capaciteit per veiligheidsregio, wordt regionaal afgewogen wat van een landelijk programma of activiteit wel of niet kan worden gedaan. Doordat de regio's op eigen wijze invulling geven aan het verspreiden van een landelijke boodschap, ervaren respondenten verlies in samenhang tussen veiligheidsregio's. De wens van de veiligheidsregio's is dan ook dat een passende gezamenlijke boodschap ontstaat, want dit vergroot de slagkracht en versterkt het beeldmerk.

3.3 Regionale activiteiten

De Brandveilig leven activiteiten die op regionaal niveau worden ontwikkeld zijn op verschillende manieren weergegeven in documenten, waaronder jaarplannen, catalogi en begrotingen. Het activiteitenoverzicht wordt vaak opgesteld op basis van wat mogelijk is binnen de beschikbare capaciteit en middelen, waarbij rekening gehouden wordt met de strategische doelen voor zover een veiligheidsregio deze heeft geformuleerd. Voor het bepalen van activiteiten wordt dit zowel vraaggestuurd (waar is behoefte aan bij inwoners, studenten, wensen van gemeenten) als aanbodgericht bepaald. Meestal is het in de praktijk aanbodgericht en bepalen de veiligheidsregio's waar zij op inzetten, terwijl in de gesprekken naar voren komt dat het de wens is om de doelgroep meer te betrekken (vraaggestuurd). Het is voor de Inspectie moeilijk te constateren in hoeverre de strategische doelen – als deze zijn benoemd - concreet als uitgangspunt worden genomen om het activiteitenoverzicht op te stellen omdat de doelstellingen niet

concreet zijn geformuleerd. De Inspectie ziet dat de documenten waarin de activiteiten staan ook niet altijd leidend zijn als het gaat om de uitvoering ervan.

Een voorbeeld van een wat grotere regionale activiteit is de Risk Factory. Een Risk Factory is een integraal belevingscentrum waar praktijksituaties van verschillende veiligheidsvraagstukken worden nagebootst. Dit geeft inzicht en creëert bewustwording in de risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid met als doel de zelfredzaamheid te vergroten bij (kwetsbare) doelgroepen, zoals scholieren en ouderen. Bij de doelgroep scholieren is het ook de bedoeling dat zij het actieve gesprek over veiligheid thuis aangaan, waardoor indirect een bredere groep (ouders en familieleden) wordt bereikt. De brandweer werkt in de Risk Factory samen met meerdere veiligheidspartners (o.a. politie en waterschap) omdat in Risk Factory's meerdere veiligheidsvraagstukken worden behandeld waar brandveiligheid een onderdeel van uitmaakt. Deze samenwerking is binnen het concept van de Risk Factory geborgd. In de onderzochte veiligheidsregio's Twente en Limburg-Noord zijn Risk Factory's aanwezig. Veiligheidsregio Zeeland onderzoekt samen met een netwerkpartner de mogelijkheid een vorm hiervan te organiseren. Brandweer Haaglanden heeft een eigen Brandweer Informatie Centrum in Delft geopend waar scholieren op een interactieve wijze voorlichting krijgen over brandveiligheid. De Inspectie constateert dat de Risk Factory past bij het landelijke thema *gedragsverandering*, door via actieve werkvormen de doelgroepen aan te spreken.

3.4 Gedragsverandering bij doelgroepen

Steeds meer veiligheidsregio's houden bij de activiteiten rekening met het landelijke thema *gedragsverandering*, dat ook ondersteund wordt door de RCDV. Hiertoe is inmiddels een landelijke werkgroep ontstaan die het werkveld handvatten geeft om gedragsverandering te bewerkstelligen. In de onderzochte veiligheidsregio's wordt nog weinig terug gehoord over deze werkgroep. Uitzondering hierop zijn de veiligheidsregio's die zelf actief bezig zijn met gedragsverandering. In deze regio's, waar gedragswetenschappers in dienst zijn of worden ingehuurd, is een verschuiving in type voorlichting zichtbaar. Waar voorheen kennisoverdracht vooral plaatsvond via een lezing, voorlichtingsbijeenkomst of bij een stand op een locatie, wordt nu naast overdracht van kennis, sterker ingezet op het bewerkstelligen van gedragsverandering bij de doelgroep met behulp van actieve werkvormen zoals de Risk Factory of een ervaringshuis. Daarnaast is er intensievere samenwerking met netwerkpartners waar gedragsverandering een belangrijk component is.

Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland hebben binnen het team collega's die gedragswetenschappelijk zijn opgeleid. Zij passen psychologie / gedragsverandering toe in de ontwikkeling van activiteiten. Daarnaast maken zij gebruik van stagiaires van een universiteit om gedragsgericht werken bij lopende activiteiten te onderzoeken. Hiermee beogen de veiligheidsregio's activiteiten te ontwikkelen die passen bij de vraag, waardoor op een effectievere manier de burger kan worden bereikt.

Lang niet alle veiligheidsregio's zetten al actief in op gedragsbeïnvloeding en -verandering. Dit heeft te maken met capaciteitsproblemen, maar ook met het feit dat medewerkers die taken rond Brandveilig leven uitvoeren nog niet altijd goed bekend zijn met de meerwaarde van beïnvloedingsmethodes. Sommige respondenten geven aan dat het niet aansluit bij bestaande, vertrouwde werkwijzen welke naar hun mening voldoende succesvol zijn. De Inspectie ziet wel de eerste bewegingen van het sturen op gedragsverandering bij burgers ten aanzien van brandveiligheid.

3.5 Samenwerking landelijk en (boven)regionaal

De Inspectie onderzocht de samenwerking tussen de veiligheidsregio's met andere actoren/ketenpartners als het gaat om voorlichting Brandveilig leven en de landelijke sturing daarop.

Op landelijk niveau bestaat een brandveiligheidsoverleg. Dit is een overleg/platform waarbij een aantal partijen die met brandveiligheid te maken hebben een aantal keer bij elkaar komen. Hierin zijn op dit moment onder andere het Verbond van verzekeraars, het NIPV, diverse ministeries, brandwondenstichting, de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers en de vakraad Brandveiligheid, vallend onder de RCDV, vertegenwoordigd. De respondenten uit de veiligheidsregio's geven aan dat vanuit landelijke gremia niet veel concrete afspraken komen anders dan prioriteitstellingen die voortkomen uit wet- en regelgeving, zoals het plaatsen van rookmelders. De verwachting van de respondenten is dat kennis- en productontwikkeling over Brandveilig leven ligt bij het NIPV of Brandweer Nederland en dat van daaruit landelijke kennis aan projecten wordt geboden. De ervaring van respondenten nu is dat lokale of regionale initiatieven worden ingebracht bij Brandweer Nederland of het NIPV zodat dit weer verder kan worden verspreid (bottom-up). De regio's hebben er niet altijd zicht op wat er met hun initiatief gebeurt, of het omarmd of afgewezen wordt en hoe het proces verder verloopt.

Het NIPV heeft de wetenschappelijke expertise en hun publicaties worden als interessant ervaren. Resultaten van onderzoeken van het NIPV worden gebruikt bij Brandveilig leven activiteiten. Veiligheidsregio's geven aan graag aan te haken op ontwikkelingen, uitkomsten en onderzoeken van het NIPV. Uitkomsten van

onderzoeken worden actief door het NIPV gedeeld (rapporten, magazine, website, sociale media, bijeenkomsten, etc.)

Omdat veiligheidsregio's op landelijk niveau weinig informatie met elkaar delen en de landelijke beschikbare middelen vaak als ontoereikend worden ervaren, wordt vaker op (boven)regionaal niveau samengewerkt. Die veiligheidsregio's geven aan dat zij op bepaalde voorlichtingsvraagstukken samenwerken in de ontwikkeling en het uitdragen van dezelfde boodschap. Volgens de respondenten verloopt deze samenwerking goed. De Inspectie krijgt wel terug dat bij een aantal regio's de onderlinge verschillen in beschikbare capaciteit en middelen sterk uiteenloopt en dit een effectieve samenwerking belemmert.

Op regionaal niveau ziet de Inspectie dat de brandweer veel samenwerkingspartners heeft die aansluiten bij de doelgroepbenadering. De onderlinge samenwerking is echter verschillend ingericht (wie doet wat) en de omvang varieert. In de Landelijke Agenda Brandweerzorg 2018-2022 is een verschuiving als uitgangspunt opgenomen van het zelf voorlichting geven naar anderen laten doen (uitwaaiereffect).[14] Het hebben van samenwerkingspartners draagt daaraan bij. Vrijwel alle veiligheidsregio's werken op verschillende niveaus samen met organisaties zoals scholen(gemeenschappen), woningbouwverenigingen en zorginstellingen. Het betreft bij de onderzochte regio's altijd een deel van deze type organisaties (bijvoorbeeld 5 van de 19 woningbouwverenigingen) en het is meestal niet structureel van aard en in convenanten geborgd. De respondenten gaven in het onderzoek aan tevreden te zijn over de samenwerking die er is en dat ook steeds meer wordt gekeken of een samenwerkingspartner van de brandweer het bereik van de voorlichting kan vergroten.

In Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werkt de brandweer nauw samen met een stichting die voorlichting organiseert aan een bepaald stadsdeel over onder andere brandveiligheid. De brandweer levert input aan ten behoeve van (social) media en de website van de stichting om informatie te verspreiden. De stichting heeft een groot bereik.

Uit de gesprekken die de Inspectie met de gemeenten voerde kwam het beeld naar voren dat de gemeenten op het gebied van (brand)veiligheid zelf beperkt of geen doelen opstellen en sterk leunen op de initiatieven van de veiligheidsregio's. Zelf komen gemeenten steeds minder met eigen initiatieven in het kader van Brandveilig leven omdat onderling afgesproken is dit door de veiligheidsregio te laten verzorgen.

[14] Landelijke agenda Brandweerzorg 2018-2022 hoofdstuk 2.1 Alliantievermogen pag. 15. '*Vaker naar buiten treden, actief op zoek naar partners die met ons kunnen optrekken, draagt bij aan het bereiken van onze doelen.'*

3.6 Tussenconclusie

De veiligheidsregio's richten zich met diverse activiteiten en ieder op eigen wijze (zelf doen) al dan niet in samenwerking met netwerkpartners (laten doen) tot doelgroepen om zodoende een brandveilige generatie te creëren. Steeds meer veiligheidsregio's houden bij de activiteiten rekening met het landelijke thema *gedragsverandering*, door via actieve werkvormen, zoals de Risk Factory, de doelgroepen aan te spreken. De Inspectie ziet de verschuiving van het *zelf doen* naar *laten doen* en het focussen op gedragsveranderingen als effectieve werkwijzen om het bereik van de voorlichtingsactiviteiten te vergroten. Deze verschuiving is nog niet door iedere veiligheidsregio ingezet.

Landelijke ondersteuning - op de publicaties van het NIPV na – wordt door de veiligheidsregio's als beperkt ervaren. De Inspectie constateert uit de gesprekken met de respondenten dat landelijke producten niet altijd direct bruikbaar zijn. Ook is de uitwisseling van producten en kennis via het netwerk Brandveilig leven, de vakraad brandveiligheid en de veiligheidsregio's niet eenduidig afgesproken en vastgelegd. Veiligheidsregio's vinden elkaar vooral in districtsvormen. De Inspectie ziet een risico in het niet eenduidig uitwisselen van producten en kennis omdat hierbij lacunes en een diversiteit in voorlichting over Brandveilig leven ontstaan richting de burger.

Hoofdstuk 4: Randvoorwaarden

Om goede voorlichting in het kader van Brandveilig leven te kunnen geven zijn mensen, middelen, financiering en vakkennis nodig. Omdat Brandveilig leven op landelijk niveau aandacht krijgt en het geen wettelijk formele taak is van de brandweer en veiligheidsregio, kijkt de Inspectie hoe de brandweer en veiligheidsregio's organisatorisch invulling geven aan de gewenste ontwikkeling en hoe de landelijke ondersteuning eruitziet.

4.1 Mensen

De Inspectie ziet grote verschillen in beschikbare en vrijgemaakte formatie tussen de onderzochte veiligheidsregio's. Het aantal direct betrokken medewerkers Brandveilig leven waar ook structureel budgetten voor zijn vrijgemaakt, varieert tussen 1,5 en 9 fte per veiligheidsregio. De Inspectie ziet bij de onderzochte veiligheidsregio's geen relatie tussen de omvang van de regio (het aantal inwoners en aanwezige risico's) en het aantal medewerkers dat direct bij Brandveilig leven betrokken is. Daarnaast wordt er gewerkt met een flexibele schil die uiteenloopt tussen de 15 en 50 ambassadeurs of vrijwilligers, die afkomstig zijn van de operationele (uitruk)dienst of het kantoorpersoneel. Hoe invulling wordt gegeven vanuit de flexibele schil is ook wisselend. Men wordt voor een periode vrijgemaakt voor de werkzaamheden of doet het erbij naast het reguliere werk. Voor de beroepsbrandweer is het een klus die valt onder het structureel dagprogramma van de 24-uursdienst. De korpsleiding bepaalt de invulling van het dagprogramma en daarmee de prioritering. Respondenten geven aan dat in de praktijk de prioriteit vaak niet aan Brandveilig leven wordt gegeven. Dit heeft enerzijds te maken met de werkdruk, opleiding en bijscholing, anderzijds ook omdat werkzaamheden in het kader van Brandveilig leven als minder aantrekkelijk worden gezien. Er zijn veiligheidsregio's die aangeven door de lage prioritering en de vrijblijvendheid hun zorgen te hebben over de continuïteit van Brandveilig leven voorlichting. De (geringe) beschikbare formatie is bepalend voor de activiteiten die worden uitgevoerd.

Vanuit de landelijke organisatie kunnen de veiligheidsregio's ondersteuning krijgen van onder andere de eerdergenoemde werkgroep Gedragsverandering. Deze werkgroep bestaat uit acht deelnemers uit verschillende veiligheidsregio's. Deze vorming en samenstelling is geïnitieerd vanuit het NIPV. Onder andere het onderzoek naar gedragsverandering, onderzoeksresultaten vanuit het NIPV en resultaten van regionaal onderzoek (zoals van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland) zijn input voor deze werkgroep. Vanuit de werkgroep worden de veiligheidsregio's desgewenst ondersteund om gedragsverandering toe te passen in Brandveilig leven.

4.2 Middelen

Onder middelen verstaat de Inspectie de beschikbare producten en materialen die voorhanden zijn om goede voorlichting te kunnen geven aan burgers over Brandveilig leven, zoals foldermateriaal. De respondenten geven aan dat dit voldoende beschikbaar is of gesteld kan worden. Daarnaast is er ook in een aantal veiligheidsregio's geld en middelen beschikbaar gesteld om een pop-up store in te richten, een brandweerhoek of een container voor het organiseren van een escape-room. De respondenten geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de beschikbare middelen. De middelen sluiten aan bij de activiteiten die de brandweer organiseert in het kader van Brandveilig leven.

4.3 Financiering

Borging en het beschikbaar stellen van (structurele) gelden is heel bepalend voor wat er aan Brandveilig leven gedaan kan worden. De Inspectie constateert op basis van de ontvangen stukken van de veiligheidsregio's dat bij vier veiligheidsregio's geld beschikbaar is, waarbij het bij twee regio's expliciet in getallen is benoemd. Bij de andere vier onderzochte veiligheidsregio's is het geld dat voor Brandveilig leven wordt gereserveerd en aangewend, niet herleidbaar.

Respondenten geven wisselend aan of het beschikbare bedrag toereikend is, daarnaast maken ze zich zorgen over de continuïteit. De zorgen over de continuïteit zit met name in de jaarlijkse toekenning van de gelden in plaats van meerjaarlijkse vaststelling. Hierdoor is het lastig activiteiten voor een langere termijn te bepalen. Uitgangspunt is nu wat men kan doen met de beschikbare financiële middelen in plaats van welk (ontbrekend) doel moet worden nagestreefd en hoeveel middelen daarvoor nodig zijn.

De Inspectie constateert dat de financiering van landelijke producten voor Brandveilig leven niet structureel is geborgd in jaarplannen of in de begroting.[15] Het project 'Energietransitie in en om het huis' wordt gefinancierd vanuit een subsidiebudget dat beschikbaar is gesteld door Omgevingsdienst NL. Hiervoor heeft het project zelf een aanvraag gedaan. Tijdens het interview bleek dat wanneer het subsidiebudget niet toereikend is, de verdere ontwikkeling van het project tot stilstand komt. Dat maakt dat er vroegtijdig keuzes gemaakt zijn welk deelproject als eerst wordt opgepakt, de ontwikkelingen op enig moment stoppen en niet ieder deelproject en daarmee ook niet het volledige project kan worden afgerond. De veiligheidsregio's of de brandweer moeten vervolgens zelf (als ze daarvoor kiezen) geld vrijmaken voor het afnemen van campagnemateriaal en capaciteit vrijmaken voor het in de eigen regio onder de aandacht brengen van de ontwikkelde

[15] Vanaf 2025 is de structurele financiering van landelijke producten weer landelijk geborgd. De kaderbrief 2025 waarin dit is opgenomen ligt inmiddels ter zienswijze bij de Algemene Besturen van de Veiligheidsregio's.

informatie bij de doelgroepen. Het onder de aandacht brengen van de informatie doen zij al dan niet in samenwerking met regionale samenwerkingspartners.

4.4 Vakkennis

Om voorlichting in het kader van Brandveilig leven goed vorm te geven en hier uitvoering aan te geven is kennis hebben over dit onderwerp relevant. Kennis kan opgedaan worden via opleidingen, bijscholing en kennisdeling. Het delen van wetenschappelijke kennis en onderlinge ervaringen dragen ertoe bij dat de kwaliteit van de voorlichting kan worden verbeterd. De Inspectie keek zowel naar het landelijke als regionale aanbod.

4.4.1 Opleiding

Het NIPV is betrokken bij ontwikkeling van de landelijke leerstof voor de brandweer. Het ontbreekt echter aan landelijk beleid, een programma of toetsingskader voor leerstof om medewerkers op te leiden voor Brandveilig leven voorlichting. Landelijk bestaat er een enigszins verouderde ELO-module[16], een kennisdocument Basismodule Brandveilig Leven (2020)[17] en een Handboek 'Brandveilig leven, toepassing op de woonomgeving' dat stamt uit 2014. In dit handboek zijn diverse handvatten beschreven. Het is een publicatie die veiligheidsregio's vrijblijvend kunnen gebruiken. In gesprekken geven de respondenten aan het handboek niet te kennen of het sterk verouderd te vinden. De landelijke ELO-module beperkt zich tot basale kennisvergaring en het verstrekken van middelen om uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven. Er is geen module om competenties en vaardigheden te versterken of te verbeteren (zoals tools voor presenteren voor grote groepen). Er wordt ook geen aandacht besteed aan het landelijke thema gedragsverandering.

In de manschappenopleiding krijgt Brandveilig leven kort aandacht in de theorielessen of er wordt kort bij stil gestaan tijdens de praktijklessen. Per veiligheidsregio verschilt het echter sterk hoe invulling wordt gegeven aan vakbekwaamheid (meelopen, introductiecursus, digitaal zakboek). Uit de bestudeerde documenten blijkt dat opleiden voor Brandveilig leven bij vijf van de acht regio's niet is georganiseerd en vastgelegd.

De focus van dat wat er beschikbaar is met betrekking tot opleiden is vooral gericht op de inhoudskant (ELO en publicaties), maar bij Brandveilig leven gaat het ook om (opbouw van) relatiebeheer en didactiek. Veiligheidsregio's bieden soms een cursus presenteren aan, dit is meestal vraaggestuurd en wordt niet structureel georganiseerd. In het opbouwen en onderhouden van relaties is geen door de

[16] ELO staat voor de elektronische leeromgeving van de brandweer.
[17] Kennisdocument Basismodule brandveilig leven.pdf.

brandweer of NIPV ontwikkelde scholingsmogelijkheid voorhanden. De behoefte en belangstelling voor opleidingen is er echter wel.

Bij gebrek aan een landelijke opleiding via het NIPV ontwikkelen sommige regio's eigen lesprogramma's of onderdelen voor de eigen elektronische leeromgeving. Dit doen alleen de regio's die daar capaciteit en middelen voor hebben.

4.4.2 Bijscholing

In Nederland is veel geld beschikbaar gemaakt voor het verduurzamen van woningen, maar er is geen geld vrijgemaakt voor alle veiligheidsaspecten van en rondom deze verduurzamingen, waaronder productveiligheid, bewustzijn van eigenaren/gebruikers en preparatie van de brandweer. Met deze snel opvolgende technologische ontwikkelingen is naast scholing ook bijscholing van de brandweer relevant. Wat er in de ontvangen documenten staat heeft betrekking op scholing, niet op bijscholing. Respondenten geven aan dat van georganiseerde structurele bijscholing geen sprake is en daarom ook de vertaalslag van nieuwe kennis en ontwikkelingen naar voorlichting Brandveilig leven ontbreekt. Bijscholing gebeurt nu alleen als men op eigen initiatief of als team kennis wil vergaren.

4.4.3 Kennisdeling

Het onderling delen van kennis is afhankelijk van de meerwaarde die wordt gezien in het onderwerp Brandveilig leven, zowel binnen veiligheidsregio's, tussen veiligheidsregio's als met netwerkpartners. Als er landelijk kennis wordt gedeeld dan is dat meestal bottom-up, informeel en sterk afhankelijk van het netwerk waarin men beweegt. Ontwikkelde producten zoals die van het NIPV worden wel top-down gedeeld. De NIPV-producten zijn op de website beschikbaar en worden afgenomen of geraadpleegd door de veiligheidsregio's als input voor hun activiteiten. Uit gesprekken met de respondenten blijkt dat de producten van het NIPV worden gewaardeerd.

Kennisdeling vindt ook plaats op (boven)regionaal niveau. Probleem is dat het effectief delen van informatie met andere regio's en op landelijk niveau lastig is, omdat er hiervoor geen actief actueel landelijk platform is. Het platform Loket brandveiligheid bestaat nog wel, maar dit wordt niet meer actief bijgewerkt. En dus worden hier veel minder items gepost. Er is nu geen actieve nieuwsdeling of regie op nieuwsdeling op grotere schaalniveaus, maar er wordt gezocht naar een nieuwe vorm. De Inspectie ondersteunt de gedachte dat een landelijk toegankelijk platform spoedig moet zijn ontwikkeld zodat actuele kennis- en nieuwsdeling weer kan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit.

4.4.4 Wetenschap

Veiligheidsregio's maken op verschillende manieren gebruik van wetenschappelijke kennis binnen Brandveilig leven. Sommige veiligheidsregio's onderzoeken data die op wetenschappelijke wijze zijn verkregen en bepalen op basis daarvan de inzet (veiligheidsregio's Utrecht, Noord- en Oost-Gelderland en Twente). Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en Veiligheidsregio Limburg-Noord zijn pilotprojecten gestart om te kijken of een activiteit een gewenst effect heeft. Daarnaast maken veiligheidsregio's gebruik van de kennis van medewerkers met een gedragswetenschappelijke achtergrond, zowel vast personeel (eigen team medewerkers) als tijdelijk personeel (promovendi of inhuur).

Als het gaat om toegepaste wetenschap in het kader van Brandveilig leven, dan zijn gedragsindicatoren belangrijk. Er wordt binnen enkele veiligheidsregio's gekeken naar gedragsverandering, gedragsbeïnvloeding en gedragsinstrumenten.

> Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland komt op basis van gedragsanalyse en risicoanalyse tot activiteiten in het programma. Een scala aan tools (gedragsinstrumenten) is hiervoor beschikbaar.

De Inspectie concludeert dat wetenschappelijk inzicht nodig is om de verschuiving te kunnen maken naar gedragsbeïnvloeding en effectmeting en dat het NIPV en veiligheidsregio's in toenemende mate gebruik maken van door wetenschap verkregen inzichten.

4.5 Tussenconclusie

Niet iedere regio stelt evenveel middelen (mensen, materialen en financiën) beschikbaar om uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven. De Inspectie heeft geen verband geconstateerd in de allocatie van middelen op het punt van Brandveilig leven met de omvang van een regio, inwonersaantal en risico's van een regio. Hierdoor verschilt de positionering en uitvoering van Brandveilig leven per regio. Daarnaast is de continuïteit van Brandveilig leven kwetsbaar omdat de financiering over meerdere jaren niet bij alle veiligheidsregio's en bij de landelijke Brandveilig leven projecten zijn geborgd. Zowel de regio's als de landelijke projectteams moeten hierdoor noodgedwongen prioriteiten stellen. De Inspectie concludeert dat er hierdoor grote verschillen zijn tussen de onderzochte regio's in de wijze waarop en de mate waarin de burger kan worden geïnformeerd.

Het beleid ten aanzien van vakbekwaamheid is op landelijk en regionaal niveau niet of beperkt vormgegeven. Het ontbreekt aan een programma of toetsingskader voor leerstof om medewerkers op te leiden voor Brandveilig leven voorlichting. Het is aan de veiligheidsregio om invulling te gegeven aan vakbekwaamheid (meelopen, introductiecursus, digitaal zakboek). De Inspectie ziet dat de landelijke focus bij

opleiding en bijscholing vooral ligt op de inhoudskant en zich vrijwel niet richt op didactische vaardigheden en relatiebeheer, twee belangrijke voorwaarden om goed uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven. De Inspectie constateert dat er door het ontbreken aan een goed (landelijk) bijscholings- of opleidingsprogramma voor Brandveilig leven er vooral wordt gehandeld op basis van eigen kennis en kunde van de medewerkers. Dit varieert van persoon tot persoon waardoor er verschillend uitvoering wordt gegeven aan het geven van Brandveilig leven voorlichting.

De Inspectie constateert dat de producten die het NIPV oplevert door de veiligheidsregio's worden gebruikt en gewaardeerd. Het structureel verder delen van informatie op landelijk niveau blijft uit. Het ontbreekt hierbij aan een platform om kennis met elkaar te delen, terwijl de behoefte om activiteiten te baseren op wetenschap (o.a. gedragsbeïnvloeding) groeit en veiligheidsregio's daarbij van elkaars expertise gebruik kunnen maken.

Hoofdstuk 5: Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie het antwoord op de centrale onderzoeksvraag *Hoe anticipeert de brandweer met het programma Brandveilig leven op de snel veranderende technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en bereikt zij daarmee de burger en daarmee het beoogde preventieve effect?* Allereerst wordt ingegaan op hoe Brandveilig leven landelijk en regionaal is ingebed en hoe de sturing en beheersing, intern toezicht (evalueren, meten van effecten) en verantwoording is ingericht en geborgd. Vervolgens beschrijft de Inspectie de bevorderende en belemmerende factoren waar de brandweer op landelijk en regionaal niveau tegen aanloopt bij het organiseren en uitvoering geven aan Brandveilig leven activiteiten. Tot slot worden aanbevelingen gedaan.

5.1 Hoofdconclusie

De Inspectie concludeert dat het landelijk programma Brandveilig leven beoogt mensen bewust te maken van brandveilig gedrag. Dit programma ontbeert echter een concrete visie, strategische doelen en de benodigde governance, waardoor niet kan worden vastgesteld dat de brandweer met dit landelijke programma voortdurend anticipeert op technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. De Inspectie concludeert dat er met betrekking tot technologische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen wel kennisdocumenten, tools en voorlichtingsmaterialen voorhanden en nog in ontwikkeling zijn die desgewenst beschikbaar worden gesteld aan de veiligheidsregio's.

De Inspectie kan niet vaststellen in welke mate activiteiten vanuit het programma Brandveilig leven de burger bereiken en of het beoogde preventieve effect wordt gehaald, omdat het ontbreken van strategische doelen voor Brandveilig leven en het benodigde instrumentarium effectmeting vrijwel niet mogelijk maakt. Dit maakt (bij)sturen, evalueren en verantwoorden lastig.[18]

De Inspectie concludeert dat op landelijk en regionaal niveau diverse activiteiten plaatsvinden om de burger actief te informeren in het kader van Brandveilig leven. Dit gebeurt in toenemende mate met het inzetten van gedragswetenschappers. Daarbij is aandacht voor specifieke doelgroepen en brandrisico's van zowel traditionele als nieuwe technologieën in huishoudens. Iedere veiligheidsregio geeft daar op eigen wijze invulling aan. Er is beperkt sprake van kennisdeling en

[18] Effectmeting van activiteiten door Brandveilig leven is niet altijd mogelijk omdat de brandveiligheid van veel meer factoren afhankelijk is dan alleen voorlichting. De Inspectie is van mening dat wanneer deze factoren meetbaar zijn, er alsnog strategische doelen ten aanzien van Brandveilig leven moeten zijn om te constateren of het gewenste doel en beoogde resultaten zijn behaald.

samenwerking tussen veiligheidsregio's (onderling) en landelijk, waardoor het ontbreekt aan onderlinge samenhang. Er zijn wel landelijke projecten. De producten die voortkomen uit de landelijke projecten zijn voor de veiligheidsregio's vaak niet een-op-een over te nemen. De brandweer geeft daarom vooral op regionaal niveau en bij voorkeur met een 'couleur locale' uitvoering aan Brandveilig leven. Niet iedere burger wordt daardoor op dezelfde manier geïnformeerd.

Daarnaast wordt ook niet iedere burger in dezelfde mate geïnformeerd. De verschillen in beschikbare middelen (mensen, materialen, financiën) tussen veiligheidsregio's zijn groot, waardoor uitvoering geven aan Brandveilig leven verschilt. De Brandveilig leven activiteiten zijn sterk afhankelijk van de capaciteit, vakbekwaamheid en het enthousiasme van medewerkers. Vastgesteld is dat het enthousiasme van betrokken medewerkers die zich primair met Brandveilig leven bezighouden bijzonder groot is.

Ook het ontbreken van landelijk en regionaal beleid ten aanzien van vakbekwaamheid van medewerkers zorgt dat medewerkers niet aan dezelfde landelijke kwaliteitseisen worden getoetst en voldoen. De veiligheidsregio's geven hier vooral zelf invulling aan. Dat geldt ook voor het opleiden en bijscholen van medewerkers. De Inspectie ziet het ontbreken aan structurele capaciteit en het niet hebben van vakbekwaamheidseisen en een goed opleidingsprogramma als risico's voor een goede taakuitvoering.

5.1.1 Inrichting en borging van Brandveilig leven

De Inspectie onderscheidt voor de inrichting en borging van Brandveilig leven in dit hoofdstuk een aantal factoren, te weten de structuur (inrichting en positionering), de sturing en beheersing, intern toezicht (evalueren, meten van effecten) en verantwoording.

Brandveilig leven krijgt op landelijk niveau opnieuw aandacht.

Recentelijk (april 2023) is door de RCDV besloten om structureel geld vrij te maken voor het programma Brandveilig leven. De Inspectie ziet dit als een positieve ontwikkeling om de landelijke ontwikkelingen en het bieden van ondersteuning aan de veiligheidsregio's beter te kunnen vormgegeven en tevens het belang van Brandveilig leven te benadrukken. Om langdurig en structureel effect te bereiken dient Brandveilig leven te worden gezien als een volwaardige taak van de brandweer. Dit helpt de brandweer zelf om Brandveilig leven in de eigen organisatie goed te positioneren en de benodigde governance te organiseren. De Inspectie ziet Brandveilig leven als een positief middel om de doelstelling minder brand, minder slachtoffers en minder schade te halen.

Het ontbreken van concrete regionale doelstellingen maakt sturen, evalueren, het meten van effect en verantwoorden lastig.

Bij de onderzochte veiligheidsregio's heeft Brandveilig leven een plek binnen de organisatie en worden diverse activiteiten georganiseerd. De activiteiten komen bij de meeste veiligheidsregio's echter niet voort uit concrete strategische doelstellingen, visie en missie. Sturing gebeurt vooral op basis van activiteiten en een jaarplanning, waarbij een koppeling met de dekkingsplannen veelal ontbreekt. Ook evalueren, het meten van effect en verantwoording komt niet voort uit concrete strategische doelstellingen. De Inspectie concludeert dat daardoor met name uitvoering wordt gegeven aan Brandveilig leven op korte termijn en beperkt oog is voor het grotere geheel en effect op langere termijn.

Effect meten van gedragsverandering op activiteiten bevordert de mogelijkheid om te leren en bij te sturen.

Het meten van gedragsverandering als effect van een activiteit geeft inzicht of een activiteit niet alleen de burger heeft bereikt, maar ook of de burger wat met de informatie heeft gedaan. De resultaten maken inzichtelijk of het nodig is om bij te sturen om het gewenste effect te bereiken en het draagt bij aan het lerend vermogen. De Inspectie concludeert dat nog niet iedere onderzochte veiligheidsregio op deze wijze naar het effect van een activiteit kijkt en benadrukt het belang om het meten van gedragsverandering breder in te zetten zodat op een efficiëntere manier uitvoering kan worden gegeven aan Brandveilig leven.

5.1.2 Bevorderende en belemmerende factoren bij activiteiten Brandveilig leven

De Inspectie focust zich hier op de activiteiten die landelijk en regionaal worden gehouden en op de randvoorwaarden (middelen, middelen, financiën en vakkennis) die onderzochte veiligheidsregio's dienen te beschikken om dit te organiseren.

Activiteiten Brandveilig leven zijn sterk afhankelijk van de capaciteit en het enthousiasme van medewerkers.

De Inspectie concludeert dat Brandveilig leven in de veiligheidsregio's gedragen wordt door het grote enthousiasme van de primair betrokken medewerkers. Tegelijkertijd verschilt in de onderzochte veiligheidsregio's het aantal medewerkers (fte) dat zich primair bezighoudt met Brandveilig leven en is over het algemeen slechts een klein gedeelte ten opzichte van de totale omvang van de brandweerorganisatie, terwijl er wel een grote opgave ligt: 'minder brand, minder schade, minder slachtoffers'. Daarnaast is de inzetbaarheid van de flexibele schil sterk afhankelijk van het nut en de noodzaak (meerwaarde) die een brandweerkorps ziet in de activiteiten van Brandveilig leven. Het is tenslotte geen wettelijke taak van de brandweer. De Inspectie ziet hierin een risico als het gaat om zorgvuldig en structureel uitvoering kunnen geven aan Brandveilig leven.

Kennisdeling en samenwerking tussen veiligheidsregio's (onderling) en landelijk vindt beperkt plaats.

De Inspectie concludeert dat regio's onvoldoende naar elkaar kijken en van elkaar leren. Daar waar er kennisdeling en samenwerking plaatsvindt, gebeurt dit vooral op districtsniveau. Er is wel een landelijk platform (netwerk Brandveilig leven), maar dat kan nog aan kracht winnen door het beter toepassen en in gebruik nemen van een online platform om (concept) Brandveilig leven producten zowel bottom-up als top-down te delen en te verbeteren. De Inspectie benadrukt het belang van een goede kennisdeling en samenwerking om zodoende van elkaar te kunnen leren en elkaar te ondersteunen daar waar de middelen en kennis minder voorhanden zijn.

Het inzetten van gedragswetenschappers is in veiligheidsregio's nog geen gemeengoed.

Het toepassen van gedragswetenschap is volgens de Inspectie een positieve ontwikkeling om efficiënter activiteiten te ontwikkelen en in te zetten zodat niet alleen de burger wordt bereikt, maar deze ook overgaat tot actie. De Inspectie ziet dat niet iedere regio dezelfde middelen voorhanden heeft of de toegevoegde waarde ziet bij het inzetten van gedragswetenschap, waardoor er een groot verschil is ontstaan in waar regio's hun keuze op baseren als het gaat om de activiteiten.

(Landelijk) beleid ten aanzien van vakbekwaamheid is beperkt vormgegeven, regionale invulling ervan verschilt.

De Inspectie concludeert dat er landelijk geen beleid is ten aanzien van het opleiden voor Brandveilig leven. Er zijn geen bekwaamheidseisen opgesteld en het opleidingsaanbod is summier. De veiligheidsregio's geven hier vooral zelf invulling aan, waarbij zowel bij opleiden als bijscholen de focus op de inhoudskant ligt en minder op de didactische competenties en het relatiebeheer. De Inspectie ziet een risico dat medewerkers in de uitvoering heel verschillend opereren omdat er geen uniforme kwaliteitsstandaarden zijn.

5.2 Aanbevelingen

De Inspectie komt tot een aantal aanbevelingen. Allereerst doet de Inspectie een aanbeveling gericht aan het ministerie van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's met als doel Brandveilig leven beter te positioneren en daarnaast de samenwerking tussen landelijk en regionaal op beleid en uitvoering te versterken. Vervolgens heeft de Inspectie een aantal aanbevelingen voor de besturen van de veiligheidsregio's met als doel efficiënter uitvoering te kunnen geven aan Brandveilig leven.

5.2.1. Aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's

Aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid en de besturen van de veiligheidsregio's

- Zet de landelijke ontwikkeling ten aanzien van Brandveilig leven met kracht voort door het onderwerp en programma landelijk te borgen en veiligheidsregio's beter te ondersteunen om de doelstelling minder brand, minder slachtoffers en minder schade te halen.

5.2.1. Aanbeveling aan de veiligheidsregio's

Aanbevelingen aan de besturen van de veiligheidsregio's.

- Formuleer en stuur op de ontwikkeling en uitvoering van een landelijk meerjarenprogramma Brandveilig leven met daarin een smart geformuleerde beschrijving van een missie en visie, concrete strategische doelen en beoogde resultaten. Concretiseer de doelstellingen zowel op strategisch als op operationeel en tactisch niveau, stel een strategisch kader op en betrek daarbij het dekkingsplan. Zorg daarnaast dat er meerjarig voldoende middelen en materialen zijn om dit te kunnen.

- Draag een passende gezamenlijke boodschap uit, ontwikkel gezamenlijk landelijke Brandveilig leven producten, zorg dat deze aansluiten op de praktijk en rol deze regionaal uit. Vergroot hiermee de slagkracht en het (uniforme) beeldmerk van de brandweer.

- Versterk de rol van de werkgroep 'Gedragsverandering'. Gedragsverandering is bij uitstek het instrumentarium om Brandveilig leven te ontwikkelen en implementeren in de veiligheidsregio's die daar vanwege gebrek aan middelen beperkt uitvoering aan kunnen geven. Ontwikkel rondom gedragsverandering activiteiten (train-de-trainer, leerstof) zodat deze wetenschap toepasbaar is in ieder veiligheidsregio.

- Voer verder onderzoek uit naar toepasbare instrumentarium voor gedragsverandering. Betrek daarbij die kennis die bij veiligheidsregio's en netwerkpartners al is opgedaan.

- Waarborg vakbekwaamheidseisen door deze op- en vast te stellen, waarbij oog is voor inhoud, didactische vaardigheden, relatiebeheer en gedragsverandering. Ontwikkel hiervoor landelijk bruikbare leerstof.

- Ontwikkel een actief podium voor kennisdeling, dat zowel bottom-up als top-down voorziet in kennis, middelen en materialen die voor iedere regio toepasbaar en afneembaar zijn, zonder dat hier grote aanpassingen voor nodig zijn.

- Voer verder onderzoek uit naar eenvoudige toepasbare wijzen van effectbeoordeling om vast te kunnen stellen of Brandveilig leven activiteiten bijdragen aan de doelstelling minder brand, minder slachtoffers en minder schade. Betrek daarbij de kennis die bij de veiligheidsregio's – al dan niet samen met het NIPV - is opgedaan. Onderzoek vervolgens de effecten op langere termijn om inzichtelijk te maken of de strategische doelen van Brandveilig leven zijn behaald en om verbeterpunten te identificeren.

- Stimuleer het toepassen van Brandveilig leven op die situaties waarin de standaardonderdelen van de veiligheidsketen niet toereikend zijn. Bepaal dat in situaties waar de gebiedsgerichte opkomsttijd wordt overschreden de veiligheidsregio passende smart geformuleerde maatregelen treft.

Afkortingen

ELO	Elektronische leeromgeving (van de brandweer)
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Minister van JenV	Minister van Justitie en Veiligheid
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio

Inspectie Justitie en Veiligheid
Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn.

Dit is een uitgave van:
Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hoge Nieuwstraat 8 | 2514 EL Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | www.inspectie-jenv.nl

Februari 2024

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld.